

(The Meaning Of Holy Quran in Telugu)

మేమీ ఖుర్ఆన్‌ని ప్రజలు అర్థంచేసుకోవడానికి సులభతరం చేశాం;
మరి (దీన్నుండి) హితబోధ గ్రహించేవారు ఎవరైనా ఉన్నారా? (54:17)



ఖుర్ఆన్ భావామృతం

భావానువాదం
అబుల్ ఇర్ఫాన్



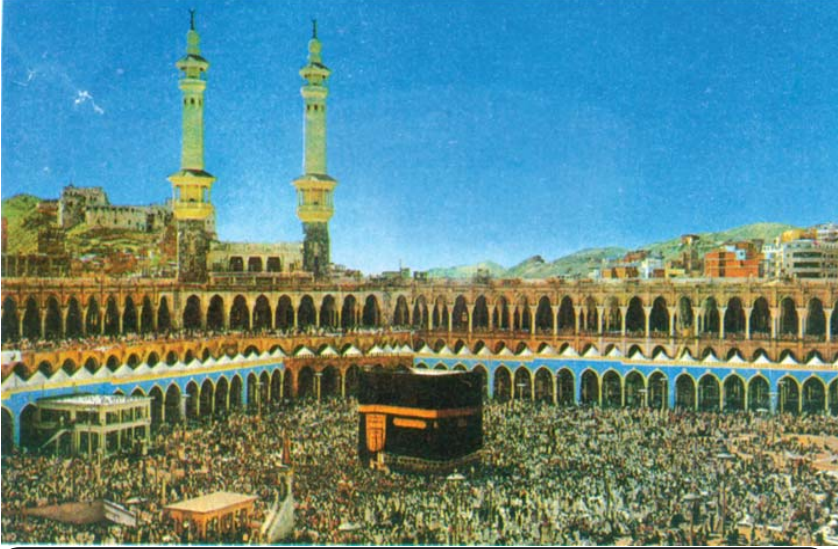
ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్, సహారాకాంప్లెక్స్, పత్తర్‌గట్టి,
హైదరాబాద్-2 ☎ 040-66710795, 91-9441515414

మూల్యం.....రూ.300/-

Name of the Title:	Qur'an Bhavamrutham (Telugu) (Meaning of the Holy Qur'an)
Translation of the Text meaning with foot notes :	ABUL IRFAN
Checking of Text Translation with Original Text:	(1) Moulana Mohammed Omeri M.A., M.Phil (See P. 909), Hyd. (2) S.M. Quadri, HeadMaster (3) Hafiz, Moulvi S.M.Rasool Jamiatul Qur'an, Hyderabad
Checking of Arabic Text with Original Script:	Qaari Muhammed Aarifuddin Quraishi, Hyderabad
Editing and Proof reading: (Telugu)	(1) Abdul Wahed (Sub-Editor, Geeturai Weekly)
Opinion On Over all Translation:	(1) S.M. Mallick, Editor Geeturai Weekly, Hyderabad (2) Moulana Qalid Saifullah Rahmani, Hyderabad
All rights reserved with:	Islamic Resource Centre
First Edition to Eighth Edition	1/20004 to 10/11: 16000 Copies
Published by:	Islamic Resource Centre Hyderabad-2, Ph: 9441515414
Type set by:	Alifain, IRC Graphics, Hyd-2
Price:	Rs. 300/-

సత్యాన్వేషకులకు ఓ సదవకాశం

ఇస్లాం ఒక సమగ్రమైన జీవన వ్యవస్థ. ఇది సృష్టికర్త తన ప్రవక్తల ద్వారా మనకు పంపిన సంపూర్ణ సంవిధానం. కాని ఈనాడు ఇస్లాం అనుచరులయిన ముస్లింలు దీన్ని పూర్తిగా ఆచరించకపోవడం వల్ల, మరోవైపు జాత్యహంకారులైన మతదురభిమానులు వ్యాపింపజేసిన అపోహల వల్ల సత్యాన్వేషకులకు ఇస్లాంను సరిగా, పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవడం కష్టమయిపోయింది. అనువాదాల భాషాశైలి కూడా అన్వేషకులకు ఆసక్తి కల్గించలేకపోతోంది. ఇప్పుడు తెలుగువారి కోసం తేట తెలుగులో ఇస్లాంను గురించి సరయిన, సమగ్ర సమాచారం అందజేయడానికి “ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్” నడుం కట్టింది. పాఠకులే న్యాయనిర్ణేతలు. మీ అభిప్రాయాలు ఫోన్ నెం. +91-9441515414 ద్వారా తెలియజేయగలరు.



↑ కాబా (మక్కా) ఆరాధనా కేంద్రం ✦ ప్రవక్త మస్జిద్ (మదీనా) ↓



వారసత్వం

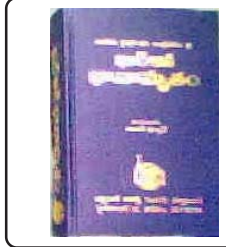
“నేను మీ దగ్గర రెండు వస్తువులు వదలిపెట్టి పోతున్నాను, ఈ రెండింటిని దృఢంగా పట్టుకొని ఆచరించేవారు ఎన్నటికీ దారి తప్పరు. వాటిలో ఒకటి, దైవగ్రంథం (ఖుర్ఆన్); రెండు, నా ప్రవచనాలు, సంప్రదాయాలు (హదీస్).”

-మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం)

మానవాళికి వెలుగుబాట

ఖురాన్ ఇస్లాం మత ప్రామాణిక గ్రంథం. దివ్యఖురాన్ ముహమ్మద్ ప్రవక్త ద్వారా వెలువడిన భగవంతుని వాణి అని ఇస్లాం మతస్తుల విశ్వాసం. ఖలీఫా అబూబకర్ కాలంలో ముహమ్మద్ ప్రవక్త ప్రవచనాలన్నీ గ్రంథస్థమయ్యాయి. ఖురాన్ మతగ్రంథమే కాదు, న్యాయశాస్త్రగ్రంథం కూడా. ఇందులో జీవనవద్దతి, ఆచారవ్యవహారాలను క్రమబద్ధీకరించారు. జూదాన్ని, మద్యాన్ని నిషేధించారు. శిశు హత్యను నిరసించారు. బానిసలపట్ల మరింతదయతో ప్రవర్తించవలెనని చెప్పారు.

ఖురాన్ బహుభార్యాత్వాన్ని అనుమతించడమే కాకుండా సమర్థించడం వెనుక ఆనాటి ఆర్థిక, సామాజిక పరిణామాల విశ్లేషణ కనబడుతుంది. ఆనాటి అరబ్ తెగలలో స్త్రీలస్థాయిని పెంచడానికి ఇస్లాం ప్రయత్నించిన వైనం ఇందులో గుర్తించ వచ్చు. శాశ్చాతుల దృష్టితో ఖురాన్ను విశ్లేషించడంగాని, ఒక అంచనాకు రావడం గాని కష్టమే. ఖురాన్ను బాగా అర్థం చేసుకోవాలంటే శ్రద్ధగా, పూర్తిగా చదవాలి.



ఖురాన్ భావామృతం

భావానువాదం: అబుల్ ఇర్ఫాన్ ప్రతులకు
ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్
చత్తాబజార్, హైదరాబాద్-2
వెల: రూ. 275/-లు

ఖురాన్ అందరికీ అందుబాటులోలేని కాలంలో కొంతమంది స్వార్థపరులు ఖురాన్ బోధనలను వక్రీకరించిన సంఘటనలు చరిత్రలో ఎన్నో కనబడతాయి. ప్రపంచంలోని మారుమూల ప్రాంతాలకు కూడా బైబిల్ అనువాదాలు చొరబడి సంత సులభంగా, వేగంగా ఖురాన్ చేరకపోవడం వల్ల చాలానష్టమే జరిగింది. ప్రాంతీయ భాషలలో ఖురాన్ అనువాదాలు వెలువడకపోవడం వెనుక కొంతమంది స్వార్థపరుల ఆంక్షలు, అనవసర భయాలుకూడా ఒక కారణమనే చెప్పాలి. ఈ ప్రయత్నాల్లో భాగంగా వచ్చిన ప్రాంతీయ అనువాదాల్లో ముఖ్యంగా తెలుగులో గతంలో వచ్చిన అనువాదాలు కూడా సమగ్రంగా లేకపోవడం, గ్రాంథికంలో ఉండడంవల్ల ఎవరూ అంతగా పట్టించుకోలేదు.

ఇన్నాళ్ళకి తెలుగులో సులభ సుందరశైలిలో, అందరికీ అర్థమయ్యే విధంగా అనువదించడంలో అత్యంత ప్రతిభ కనబరచిన అబుల్ ఇర్ఫాన్ అభినందనీయుడు. ఖురాన్ అనువాదంలో ఎదురయ్యే ఇబ్బందులను, క్లిష్టతలను వివరించిన “ముందు మాట”ల ద్వారా అనువాదకర్త నిజాయితీని, నిబద్ధతను గుర్తించగలం. ఈ పుస్తకాన్ని అరబిక్ లిపితో, దాని అనువాదంతో పాటు ఇచ్చిన పాదపీఠికలు విషయాన్ని సులభంగా వివరిస్తాయి. ఈ కృషి విజ్ఞానదాయకమైనది.

-కె.పి. ఆశోక్ కుమార్ ('వార్త' దినపత్రిక-22.5.2005)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

గీటురాయి వారపత్రిక సంపాదకుని అభిప్రాయం

(Opinion of S.M. Mallick, Editor Geeturai weekly)

మహాగ్రంథం పవిత్ర ఖుర్ఆన్‌ని చదవడం, అర్థం చేసుకోవడం, దాని ఆదేశాలకు అనుగుణంగా ఆచరించడం, మానవజీవిత పరమార్థం కాగలిగితే ఈ ప్రపంచంలో అంత కన్నా గొప్ప సౌభాగ్యం మరొకటి కాజాలదు. దీనికి తోడుగా తోటి మానవ సోదరులు దాన్ని అర్థం చేసుకోగలిగేలా వారిభాషల్లోకి దాన్ని అనువాదం చెయ్యడం ఎనలేని మహా భాగ్యం అనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. మిత్రులు అబుల్ ఇర్షాన్ అటువంటి మహత్తరమయిన పుణ్యకార్యానికి నడుంకట్టారు, అభినందనీయులు.

ఇప్పటికే ఖుర్ఆన్ ఉద్గ్రంథానికి రెండుమూడు తెలుగుఅనువాదాలు మార్కెట్‌లో ఉన్నాయి. అయితే కేవలం పుణ్యఫలాపేక్షతో మాత్రమే కాక సులభగ్రాహ్యమయిన, అందరికీ సుబోధకమయిన సరళమయిన తెలుగుభాషలో ఖుర్ఆన్‌ని ప్రజాసామాన్యానికి అందజేసే అభిలాషతో మిత్రులు అబుల్ ఇర్షాన్ సరికొత్త అనువాదం తనదయిన శైలిలో చేసి తెలుగుప్రజలకు అందజేయాలని తలపెట్టడం శ్లాఘనీయం.

అబుల్ ఇర్షాన్ గారు తెలుగు ముస్లిములకు చిరపరిచిత రచయిత. ఎంతో కాలం గీటురాయి వారపత్రిక, మాసపత్రికలతో ముడిపడి ఉన్న అనుభవం ఆయనది. మరో అనువాదం దేన్నీ అనుసరించకుండా ఆయన స్వయంగా చేసిన ఖుర్ఆన్ అనువాదాన్ని పరిశీలించి అందులోని బాగోగుల్ని ఎత్తిచూపగల జ్ఞానం నాకు లేకపోయినప్పటికీ మిత్రులు అబుల్ ఇర్షాన్‌తో నాకున్న సాన్నిహిత్యం దృష్ట్యా ఆయన కృషి ఏడుకోట్ల ఆంధ్రుల మన్నన పొందగలదన్న నమ్మకం నాకుంది.

దైవం నా మిత్రుని సేవలను దయతో స్వీకరించి తగిన ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించాలని వినమ్ర హృదయంతో వేడుకుంటున్నాను.

(సం)- మలికే

(ఎస్. ఎమ్. మలికే)

తేది: 24-12-03

Opinions of Famous Scholars:

(1) Moulana Muhammad Al-Omeri Abu Abdullah, President, Darul Imam Ibne Hajr, Hyderabad (A.P.)See page 711

(2) Moulana Qalid Saifullah Rahmani, Chairman, Al-Mahadul Ali Al-Islami, Hyderabad (A.P.)See page 712

విషయసూచిక

నెం.	విషయం	పేజి	
1.	ముందుమాట	10	
2.	ఉపోద్ఘాతం	13	
3.	అధ్యాయం (సూరా)	సూక్తులు	
1.	ఫాతిహా (ప్రారంభం)	7	21
2.	బఖరా (గోవు)	286	23
3.	ఆలి ఇమాన్ (ఇమాన్ కుటుంబం)	200	72
4.	నిసా (స్త్రీలు)	176	99
5.	మాయిదా (వడ్డించిన విస్తరి)	120	129
6.	అన్‌ఆమ్ (పశువులు)	165	150
7.	ఆరాఫ్ (శిఖరాలు)	206	170
8.	అన్నాల్ (సమర సొత్తు)	75	195
9.	తౌబా (పశ్చాత్తాపం)	129	205
10.	యూనుస్ (యూనుస్)	109	226
11.	హూద్ (హూద్)	123	238
12.	యూసుఫ్ (యూసుఫ్)	111	250
13.	రాద్ (మేఘగర్జన)	43	262
14.	ఇబ్రాహీం (ఇబ్రాహీం)	52	269
15.	హిజ్జ్ (హిజ్జ్ వాసులు)	99	275
16.	నహల్ (తేనెటీగ)	128	281
17.	బనీఇస్రాయిల్ (ఇస్రాయిల్ సంతతి)	111	293
18.	కహఫ్ (మహాబలం)	110	305
19.	మర్యం (మర్యం)	98	316
20.	తాహా (తాహా)	135	323
21.	అంబియా (దైవప్రవక్తలు)	112	332
22.	హజ్ (హజ్ యాత్ర)	78	341
23.	మొమినీన్ (విశ్వాసులు)	118	350
24.	నూర్ (జ్యోతి)	64	360
25.	ఫుర్కాన్ (గీటురాయి)	77	372
26.	షుఅరా (కవులు)	227	379
27.	నమల్ (చీమలు)	93	389

28. ఖసస్ (గాధలు)	88	398
29. అన్కబూత్ (సాలెపురుగు)	69	407
30. రూమ్ (రోమ్ వాసులు)	60	414
31. లుఖ్యాన్ (లుఖ్యాన్)	34	420
32. సజ్దా (సాష్టాంగ ప్రణామం)	30	423
33. అహ్జాబ్ (సైనిక దళాలు)	73	426
34. సబా (సబా జాతి)	54	440
35. ఫాతిర్ (సృష్టికర్త)	45	446
36. యాసీన్ (యాసీన్)	83	451
37. సాప్పాత్ (పంక్తులు తీరినవారు)	182	456
38. సాద్ (సాద్)	88	462
39. జుమర్ (బృందాలు)	75	468
40. మోమిన్ (విశ్వాసి)	85	476
41. హామీమ్ (హామీమ్)	54	484
42. షూరా (సలహా సంప్రదింపులు)	53	491
43. జుఖుఫ్ (బంగారు నగలు)	89	497
44. దుఖాన్ (పొగ)	59	503
45. జాసియా (కూలబడినవాడు)	37	506
46. అహ్ఖాఫ్ (ఇసుకకొండల నేల)	35	509
47. ముహమ్మద్ (ముహమ్మద్-సల్లం)	38	514
48. ఫతహ్ (విజయం)	29	518
49. హుజురాత్ (నివాస గృహాలు)	18	524
50. ఖాఫ్ (ఖాఫ్)	45	529
51. జారియా (గాలిదుమారం)	60	533
52. తూర్ (తూర్ పర్వతం)	49	537
53. నజ్మీ (నక్షత్రం)	62	539
54. ఖమర్ (చంద్రుడు)	55	543
55. రహ్మాన్ (కరుణామయుడు)	78	547
56. వాఖియా (సంఘటన)	96	551
57. హదీద్ (ఇనుము)	29	555
58. ముజాదలా (వాదిస్తున్న స్త్రీ)	22	561
59. హష్ (దండయాత్ర)	24	565

60. ముమ్తహినా (పరీక్షిత మహిళ)	13	572
61. సఫ్ (సైనిక పంక్తి)	14	575
62. జుముఆ (సప్తాహ సమావేశం)	11	581
63. మునాఫిఖూన్ (కపటవిశ్వాసులు)	11	583
64. తగాబున్ (జయాపజయాలు)	18	586
65. తలాఖ్ (విడాకులు)	12	588
66. తహ్రీమ్ (నిషేధం)	12	591
67. ముల్క్ (విశ్వసార్వభౌమత్వం)	30	593
68. ఖలం (కలం)	52	596
69. హాఖ్కా (పరమయదార్థం)	52	598
70. మఆరిజ్ (ఆరోహణాసాపానాలు)	44	600
71. నూహ్ (నూహ్ ప్రవక్త)	28	601
72. జిన్ (భూతము)	28	603
73. ముజమ్మిత్ (దుప్పట్లో నిద్రించేవాడు)	20	605
74. ముదస్సిర్ (దుప్పట్లో పడుకున్నవాడు)	56	606
75. ఖియామా (ప్రళయం)	40	608
76. దహర్ (సమయం)	31	610
77. ముర్సలాత్ (రుతు)పవనాలు)	50	612
78. నబా (సంచలనాత్మక వార్త)	40	613
79. నాజిఆత్ (దూరిలాగేవారు)	46	614
80. అబస (భృకుటి ముడిచాడు)	42	617
81. తక్వీర్ (చాపచుట్టలా)	29	618
82. ఇన్షితార్ (బీటలు)	19	620
83. ముతప్పిఫీన్ (హస్తలాఘవం)	36	620
84. ఇన్నిఖాఖ్ (ఖండన)	25	622
85. బురూజ్ (ఆకాశబురుజులు)	22	624
86. తారిఖ్ (ప్రభాత నక్షత్రం)	17	626
87. ఆలా (మహోన్నతుడు)	19	626
88. గాషియా (ముంచుకొస్తున్న ముప్పు)	26	627
89. ఫజ్ (ప్రాతఃకాలం)	30	628
90. బలద్ (పట్టణం)	20	631
91. షమ్స్ (సూర్యుడు)	15	632

92. లైల్ (రాత్రి)	21	633
93. జుహా (పగటి వెల్తురు)	11	634
94. అలమ్నష్రహ్ (మనశ్శాంతి)	8	634
95. తీన్ (అంజూరం)	8	635
96. అలఖ్ (గడ్డకట్టిన రక్తం)	19	636
97. ఖుద్ (ఘనత)	5	637
98. బయ్యిన (విస్పష్ట ప్రమాణం)	8	638
99. జిల్జాల్ (భూకంపం)	8	639
100. ఆదియాత్ (తురంగం)	11	640
101. ఖారిఆ (మహాపద్రవం)	11	640
102. తకాసుర్ (ప్రాపంచిక వ్యామోహం)	8	641
103. అస్ (కాలచక్రం)	3	642
104. హుమజా (నిందించేవాడు)	8	643
105. ఫీల్ (ఎనుగు)	5	643
106. ఖురైష్ (ఖురైష్ తెగవాళ్ళు)	4	645
107. మాఊన్ (సాధారణ వినియోగవస్తువులు)	7	646
108. కౌసర్ (శుభాల సరోవరం)	3	647
109. కాఫిరూన్ (అవిశ్వాసులు)	6	648
110. సన్ (సహాయం)	3	648
111. లహబ్ (అగ్నిజ్వాల)	5	649
112. ఇఖ్లాస్ (ఏకేశ్వరత్వం)	4	649
113. ఫలఖ్ (అరుణోదయం)	5	650
114. నాస్ (మానవాళి)	6	652
4. (1) సంక్షిప్త సమాచారం-1	--	655
(2) సంక్షిప్త సమాచారం-2	--	658
(3) హదీసు దర్పణంలో ఖుర్ఆన్	--	654
5. (1) విషయ దర్శిని-1	--	690
(2) విషయ దర్శిని-2	--	704
6. (1) ఫుట్ నోట్ ఇండెక్స్	--	707
(2) 'ఖుర్ఆన్ భావామృతం'పై "వార్త" సమీక్ష	--	002
(3) 'ముహమ్మద్ ఆదర్శజీవితం'పై 'వార్త' సమీక్ష	--	715
(4) Bio-data of the Author	--	713

ముందు మాట

కొన్నేళ్ళ క్రితం వరకూ మదిలో సైతం మెదలని ఓ విషయానికి నేడు ఆలోచన కల్పించి, సంకల్ప బలమిచ్చి అక్షరరూపం ఇచ్చిన సర్వేశ్వరునికి సహస్ర కోటి కృతజ్ఞతలు సమర్పించుకుంటూ, ఈ సరికొత్త అక్షరరూపం గురించి పాఠకుల ముందు రెండు మూడు మాటలు ఉంచుతున్నాను.

మానవాళి మార్గదర్శనం కోసం అవతరించిన అంతిమ దైవగ్రంథం- దివ్య ఖుర్ఆన్ ప్రజలకు పరిచయం చేసేందుకు అనేకమంది అనేక విధాల పాటుపడ్డారు. దాన్ని వివిధ భాషలలో వివిధ కోణాల ద్వారా సుబోధకం చేయడానికి కృషి జరిగింది. అయితే అనువాద విషయానికొస్తే ఒక భాష నుండి మరొక భాషలోకి అనువాదం చేయడమంటే కఠోరతపస్సుతో కూడిన వ్యవహారం. మూలభాషలోని పదజాలాన్ని, జాతీయాలను రెండవ భాషలోకి మార్చడం అనుకున్నంత తేలికైన పనికాదు. మూలభాష లోని భావజాలాన్ని, దాని స్పిరిట్‌ని పూర్తిగా తీసుకురావాలంటే ఒక్కోసారి కొన్ని పదాల ను త్యాగం చేయవలసి ఉంటుంది. మరికొన్ని పదాలతో విషయాన్ని విశదీకరించ వలసివస్తుంది. అందులో మతగ్రంథాలను, ప్రత్యేకించి దివ్యఖుర్ఆన్‌ని కర్మణీ ప్రయోగాలు, కాంప్లెక్స్ వాక్యాల సంప్రదాయంలేని మన తెలుగుభాషలోకి అనువదించ డమంటే కత్తి మీద సాము చేయడమే.

మతగ్రంథాలను అనువదించడమంటే సహజంగా ఎవరికైనా భయమే. ఖుర్ఆన్ ని తొలుత ఉర్దూలో అనువదించినవారు భావస్పృష్టికరణకు తగిన స్వేచ్ఛ తీసుకోవడానికి ఎంతో భయపడ్డారు. ఇలాంటి పవిత్ర కార్యంలో దేవునికి భయపడవలసిందే. కాని అలా అనువదించబడిన భాష ద్వారా ప్రజలు ఖుర్ఆన్ స్పిరిట్‌ని, దాని లక్ష్యాన్ని అర్థంచేసు కోవడానికి చాలా ప్రయాస పడవలసి వస్తుంది. ఇలాంటి అనువాదం సాధారణంగా జనసామాన్యాన్ని అంతగా ఆకట్టుకోజాలదు. తత్ఫలితంగా దైవవాణి ధార్మికుల్లో, ఉన్నత విద్యావంతుల్లో మాత్రమే పరిమితమై ఉంటుంది. అలా ఉండి పోయింది కూడా.

అయితే కాలానుగుణంగా అనువాద ప్రక్రియలు కూడా ప్రగతి సాధించాయి. ఉర్దూలో సామాన్య ప్రజలకు సైతం అర్థమయ్యే రీతిలో అనువాదాలు ప్రచురించ బడ్డాయి. ఇక తెలుగు అనువాదాల విషయానికొస్తే ఇవింకా శైశవ దశలోనే ఉన్నాయని చెప్పవచ్చు. అంతిమదైవవాణిని మొట్టమొదట తెలుగులో అనువదించిన మహాభాగ్యం ఒక హైందవ సోదరునికి లభించింది. డాక్టర్ చిలుకూరి నారాయణరావు గారు "కురాను పరీఫ్" పేరుతో ఈ మహాకార్యాన్ని 1925లో సాధించారు. ఆ తరువాత అయిదేండ్లకు ముహమ్మద్ ఖాసిమ్‌ఖాన్ గారు చిలుకూరివారి అనువాదం దోషభూయిష్టంగా వుందని, సంప్రదాయశూన్యంగా వుందని 14-7-1930 నాటి ఆంధ్ర (దిన)పత్రికలో ఒక విమర్శన వ్యాసం రాసి, దానిపై మాడపాటి హనుమంతరావు గారిచ్చిన ప్రోత్సాహంతో 1941లో "ఖుర్ఆన్ పరీఫ్" పేరిట మరొక అనువాదం చేశారు. అయితే ఆయన తొమ్మిది అధ్యాయాలు (తౌబాసూరా వరకు) మాత్రమే అనువదించారు. గ్రాంథిక భాషలో వున్న ఈ రెండు అనువాదాలు ప్రస్తుతం మార్కెట్‌లో లభించడం లేదు.

ఆ తర్వాత మౌల్వీ అబ్దుల్‌గఫూర్ గారు 1948లో "ఖుర్ఆన్ మజిద్" పేర సంక్షిప్త వ్యాఖ్యానంతో కూడిన ఒక అనువాదం రెండుసంపుటలలో వెలువరించారు. ఇది కూడా

గ్రాంథికభాషలోనే వుంది. కాకపోతే పైరెండు అనువాదాలతో పోల్చితే ఈ అనువాదం కాస్త మెరుగైనదిగా, సమగ్రమైనదిగా ఉందని చెప్పవచ్చు. ఆ తరువాత తెలుగు ఇస్లామిక్ పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాద్ తరపున షేఖ్ హమీదుల్లా షరీఫ్ గారు ఈ గ్రంథాన్ని వ్యావహారిక భాషలో అనువదించడానికి పూనుకున్నారు. ఈ అనువాదం 1995లో పూర్తయి మార్కెట్ లోకి వచ్చింది. ఇది మౌలానా అబుల్ ఆలా మౌదూదిగారి ఉర్దూ అనువాదం ఆధారంగా అనువదించబడిన మొట్టమొదటి వ్యావహారిక భాషా గ్రంథం.

ఈ విధంగా మన తెలుగు భాషలో కూడా దివ్య ఖుర్ఆన్ ని విభిన్న కోణాల నుండి సుబోధకం చేయడానికి కృషి జరిగింది. అయితే ఉర్దూభాషలో జరిగిన కృషితో పోల్చితే తెలుగు భాషలో జరిగిన కృషి నామమాత్రమే. అదీగాక అరబ్ భాషలో వున్న ఈ విశిష్ట గ్రంథరాజానికి ఇతర భాషలలో ఎంత సేవ చేసినా తక్కువే. ఎన్ని కోణాల నుండి అనువదించినా మరికొన్ని కోణాలు మిగిలిపోతూనే వుంటాయి. నేను గీటురాయి పత్రికలో సేవచేసిన 20 యేండ్ల కాలంలో ఈ వాస్తవాన్నే గమనించాను. దీన్ని గురించి నా మిత్రులతో కూడా తరచుగా చర్చిస్తూ ఉండేవాణ్ణి. కాని ప్రత్యామ్నాయ మార్గం కానరాక మౌనంగా వుండిపోవలసి వచ్చింది.

అయితే కొన్నాళ్ళకు ఆ మిత్రులే జనసామాన్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మరో అనువాదానికి శ్రీకారం చుట్టమని నన్ను ప్రేరేపించారు. నేనీ మాట విని పునరాలోచనలో పడిపోయాను. ఏవిధంగా చూసినా అర్హతలేని ఈ అల్పుడు అంతటి సాహసం చేయ గలడా అని నన్ను నేను ఎన్నోసార్లు ప్రశ్నించుకున్నాను. మరొకవైపు దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనాలు కూడా నన్ను నా భాగ్యతను గుర్తుచేస్తూ కలవర పరచసాగాయి. ఇలా కొంతకాలం నాలో నేను సతమతమై, చివరికి దేవుని మీద భారంవేసి పని మొదలు పెట్టాను. ఆ ప్రభువు దయవల్లే మూడేండ్లలో ఈ పవిత్ర కార్యం ముగిసింది.

నేను సామాన్య ప్రజానీకాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని భావజాలం దెబ్బతినకుండా వీలైనంతవరకు తేటతెలుగులో స్వేచ్ఛానువాదం చేశాను. స్వేచ్ఛానువాదమని చెబుతున్నప్పటికీ ఇందులోనూ పాఠకులకు అక్కడక్కడ కొన్ని అపరిచితమైన పదాలు, వాక్యాలు కనిపిస్తాయి. స్వేచ్ఛానువాదంలో నేను ఇంతకంటే ఎక్కువ సాహసించలేకపోయాను. ఈ అనువాదంలో నేను భావానికే అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చాను. అందువల్ల దీన్ని భావానువాదమని చెప్పడమే ఎక్కువ సమంజసంగా వుంటుంది. ఈ కారణంగానే నేను మీ చేతులలో వున్న ఈ దివ్యగ్రంథానికి “ఖుర్ఆన్ భావామృతం” అని పేరుపెట్టాను.

ఈ అనువాదానికి పాఠకులే న్యాయనిర్ణేతలు. భావపరంగాను, భాషాపరంగానూ ఏవైనా పొరపాట్లు జరిగివుంటే మలిముద్రణలో సవరించడానికి వీలుగా ఈ అల్పుడి దృష్టికి తీసుకు రావలసిందిగా పాఠక మహాశయులకు సవినయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఈపనిలో నాకు వివిధరూపాల్లో సహాయసహకారాలు అందజేసిన స్నేహితులకు, శ్రేయోభిలాషులకు నిండుమనస్సుతో కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుంటున్నాను.

అబుల్ ఇర్షాద్

(అనువాదకుడు)

హైదరాబాద్, 22-8-2003

గ్రంథ రచనకు తోడ్పడిన ఇతర పుస్తకాలు

- I (1) ఖుర్ఆన్ మజీద్ (ఉర్దూ)మౌలానా ఫతేహ్ ముహమ్మద్ జాలంధరీ
- (2) ఖుర్ఆన్ మజీద్ (ఉర్దూ)మౌలానా అష్రఫ్ అలీ థానవి
- (3) తఫ్హీముల్ ఖుర్ఆన్ (ఉర్దూ)మౌలానా అబుల్ ఆలా మౌదూది
- (4) ఖుర్ఆన్ షరీఫ్ (ఉర్దూ)మౌలానా షాహ్ అబ్దుల్ ఖాదర్
- (5) ఖుర్ఆన్ మజీద్ (ఉర్దూ)మౌలానా షాహ్ రఫీయుద్దీన్
- (6) దావతుల్ ఖుర్ఆన్ (ఉర్దూ)మౌలానా షమ్సీ పీర్జాదా
- (7) ఆసాన్ తర్జుమాయెఖుర్ఆన్ (ఉర్దూ)....మౌలానా ముహమ్మద్ ఫారూఖ్ ఖాన్
- (8) తదబ్బురుల్ ఖుర్ఆన్ (ఉర్దూ)మౌలానా అమీన్ అహ్సాన్ ఇస్లాహి
- (9) ఖుర్ఆన్ కరీం (సౌదీ ప్రచురణ)...(అనువాదం):మౌలానా ముహమ్మద్ జానాగఢి
(వ్యాఖ్యానం): మౌలానా సలాహుద్దీన్ యూసుఫ్
- (10) ఖుర్ఆన్ కరీం (సౌదీ ప్రచురణ)...(అనువాదం):మౌలానా మహ్మూదుల్ హసన్
(వ్యాఖ్యానం): మౌలానా షబీర్ అహ్మద్ ఉస్మాని
- (11) అహ్కముల్ ఖుర్ఆన్ (ఉర్దూ).....(కూర్పు): జాహిద్ మలిక్
(అనువాదం): ఫతేహ్ ముహమ్మద్ జాలంధరీ
- (12) ఉలూముల్ ఖుర్ఆన్ (ఉర్దూ)....మౌలానా జబ్బీన్ ముహమ్మద్ తఖ్ఖీ ఉస్మానీ
- (13) ఖుర్ఆన్ మజీద్ కా తారుఫ్ (ఉర్దూ)....మౌలానా సద్రుద్దీన్ ఇస్లాహి
- II (14) ది మీనింగ్ ఆఫ్ ది ఖుర్ఆన్ (ఇంగ్లీషు)....ముహమ్మద్ మార్కూడాక్ ఫిక్నాల్
- (15) ది హోలీ ఖుర్ఆన్ (ఇంగ్లీషు)మౌలానా అబ్దుల్లా యూసుఫ్ అలీ
- (16) ది మీనింగ్ ఆఫ్ ది ఖుర్ఆన్ (ఇంగ్లీషు)....యం.ఎ.కె. పఠాన్
- III (17) ఖుర్ఆన్ షరీఫ్ (తెలుగు)ముహమ్మద్ ఖాసిం ఖాన్
- (18) ఖుర్ఆన్ మజీద్ (తెలుగు)మౌల్వీ ముహమ్మద్ అబ్దుల్ గఫూర్
- (19) దివ్య ఖుర్ఆన్ (తెలుగు)షేఖ్ హమీదుల్లా షరీఫ్

I.R.C. సిలబస్

తేనెలోలికే 'తేట తెలుగు'లో ఇస్లాం సంపూర్ణ స్వరూపం చూడదలచినవారికి ఇస్లామీయ సాహిత్యాన్ని సమగ్రమైన సిలబస్ గా అందజేస్తున్న ఏకైక సంస్థ “ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్” (లక్కడకోట్, ఛత్తాబజార్, హైదరాబాద్-2) మాత్రమే. ఈ సిలబస్ ప్రకారం ప్రచురించవలసిన 12 పుస్తకాలలో 10 పుస్తకాలు ప్రచురితమై మార్కెట్ లోకి వచ్చాయి. మిగిలిన 2 పుస్తకాలు (ప్రవక్త అనుచరుల జీవిత గాథలు, ఇస్లాం చరిత్ర) కూడా దైవచిత్రమై త్వరలోనే వెలువడతాయి. ఆసక్తి కలవారు ఫోన్ ద్వారా సంప్రదించి వివరాలు తెలుసుకోవచ్చు. ఫోన్: 040-66710795, +9441515414.

ఉపోద్ఘాతం

“నేను” అంటే ఎవరు? నా శరీరమా? నా శరీరంలోని ఆత్మా? నా వ్యక్తిత్వమా? నా శక్తిసామర్థ్యాలా? నా అభిరుచులా? నా శరీరమయితే ఆ శరీరాన్ని నేను ఇతర శక్తుల నుండి ఎందుకు కాపాడుకోలేకపోతున్నాను? నా ఆత్మ అయితే ఆ ఆత్మను దేహం నుండి బయటికి పోకుండా ఎందుకు నిరోధించలేకపోతున్నాను? నా వ్యక్తిత్వమైతే ఆ వ్యక్తిత్వానికి విఘాతం కలగకుండా ఎందుకు రక్షించుకోలేకపోతున్నాను? నా శక్తిసామర్థ్యాలైతే అవి నిర్వీర్యంకాకుండా వాటికి రక్షణ ఎందుకు కల్పించలేకపోతున్నాను? నా అభిరుచులైతే వాటిని నేనెందుకు పూర్తిగా నెరవేర్చుకోలేకపోతున్నాను? అనంతకోటి జీవరాసులు, గ్రహాలు, నక్షత్రాలతో నిండిన ఈ సువిశాల విశ్వంలో నా స్థానం ఏమిటి? నేనెక్కడుంచి వచ్చాను? తిరిగి ఎక్కడికి వెళ్ళాలి? అక్కడ నా పరిస్థితి ఏమిటి? నన్ను కంట్రోల్ చేసే రిమోట్ కంట్రోల్ ఏదైనా ఉందా? ఈ ప్రపంచంలో?

ఇలా ప్రశ్నించుకుంటూపోతే ఈ ప్రశ్నలకు అత్యల్ప ఆశాకిరణంగా మినుకు మినుకుమంటూ ఓ అస్పష్టమైన సమాధానం లభిస్తుంది మనకు. అదే “దేవుడు.” ఈ నిఖిలజగతిని, అందులోని సమస్తవస్తువుల్ని దేవుడే సృష్టించాడా? యావత్తు సృష్టిరాసుల్ని ఆయనే కంట్రోల్ చేస్తున్నాడా? మన కష్టసుఖాలకు ఆయనే మూలకారకుడా? మన జీవన్మరణాలు ఆయన అధీనంలోనే వున్నాయా? అప్పుడప్పుడు సంభవిస్తున్న కరువు కాటకాలు, పెనుతుఫానులు, భూకంపాల వెనుక ఆయన అదృశ్య హస్తమే వుందా? ఆయన మన మొరలను ఆలకించగలడా? వాటికి ప్రతిస్పందించగలడా?

మహర్షులే మనకు మార్గదర్శులు

ఈ ప్రశ్నలన్నిటికీ మన బుద్ధి, అంతరాత్ములు సహజంగానే ఔనని సమాధానమిస్తాయి. అంతేకాదు, ఆ విశ్వకర్తకు, మనకు మధ్య ఏదో అవినాభాన సంబంధం కూడా ఉండి వుంటుందని మన అంతరంగం ఘోషిస్తుంది. అయితే ఆ సంబంధం ఏమిటి? దాన్ని మనకు తెలిపే వారెవరు? నీతిమంతులు, సదాచార సంపన్నులైన మహర్షులు మాత్రమే ఈ సంబంధం గురించి మానవాళికి తెలియజేయగలరని మతచరిత్ర తెలియజేస్తోంది. ఆ మహర్షుల్ని గుర్తించి, వారి బోధామృతం ఆస్వాదించగలిగేవారే ధన్యులు!

ఆయా మహర్షులు విశ్వప్రభువు పంపిన అమృతకలశాన్ని అశాంతితో అలమటిస్తున్న మానవుల హృదయాలపై చిలికించి వారికి సెదతీర్చారు. అలాంటి మహర్షుల్లోని అంతిమమహర్షియే మహనీయ ముహమ్మద్ (ఆయనపై శాంతిశుభాలు వర్షించుగాక). ఆ అమృతకలశాల్లోని అంతిమ అమృతభాండమే ఖుర్ఆన్. ముహమ్మద్ మహనీయుని (స)పై అవతరించిన ఈ దైవవాణి అజ్ఞానాంధకారంలో తచ్చాడుతుండిన అసంఖ్యాకమైన మానవులకు జ్ఞానకాంతి ప్రసాదించి వారి జీవితాలను సములంగా సంస్కరించింది; ఇది ప్రళయంవరకూ సంస్కరించగల ఏకైక కరదీపిక. కనుక అత్యంతాసక్తికరమైన ఈ గ్రంథం గురించి కొద్దోగొప్పో తెలుసుకోవలసిన ఆవశ్యకత నేడు ఎంతైనా వుంది.

గత గ్రంథాలు

ఈ గ్రంథం గురించి తెలుసుకునే ముందు దీనికి పూర్వం వచ్చిన దైవగ్రంథాల మాటేమిటి అనే ప్రశ్న కొందరిలో ఉదయిస్తుంది. దీనికి ఖుర్ఆన్ సమాధానమిస్తుంది. దాని ప్రకారం దాదాపు ప్రతియుగంలో, ప్రతిదేశంలో, ప్రతిజాతిలో మానవులకు రుజు

మార్గం చూపడానికి, జీవిత సత్యాలు బోధించడానికి నిస్వార్థపరులు, నిష్కల్మషులైన మహర్షులు ప్రభవించారు. వారిని దైవప్రవక్తలు, దైవసందేశహారులు అంటారు. వారిపై దివి నుండి దైవగ్రంథాలు అవతరించాయి. జబ్బూర్, తౌరాత్, ఇంజీల్ వగైరా ఈ కోవకు చెందినవే. (ఇవిప్పుడు బైబిల్ గా రూపాంతరం చెందివున్నాయి.) ఖుర్ఆన్ లో ప్రస్తావించబడని మతగ్రంథాలు కూడా ప్రారంభకాలంలో దైవప్రోక్తగ్రంథాలే అయివుండవచ్చు. కాదని నిర్ణయద్వంగా ఖండించడానికి అస్కారమేదీ కన్పించదు.

అయితే పూర్వం దైవగ్రంథం అవతరించిన కొంతకాలం వరకే వాటి బోధనలు సురక్షితంగా వుండేవి. ఆ తరువాత స్వార్థపరులు, దురభిమానులు వాటిని మార్పులకు, చేర్పులకు గురిచేసి అందులో దైవప్రోక్తమేదో, మానవకల్పితమేదో ఆర్థంకాకుండా చేసేవారు. తిరిగి దేవుడు మానవుల్ని వెలుగుబాటపై నడిపించడానికి మరో దివ్యగ్రంథాన్ని అవతరింపజేసేవాడు. ఇలా గతగ్రంథం మార్పులకు, చేర్పులకు గురయి ప్రజలు రుజు మార్గం తప్పిపోయినప్పుడల్లా దేవుడు మరోగ్రంథం పంపుతూ, అనాది నుండి నేటి వరకు లక్షా ఇరవైనాలుగు వేలమంది ప్రవక్తల ద్వారా ఎన్నో గ్రంథాలను అవతరింపజేసాడు. చివరిసారిగా ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) ద్వారా ఖుర్ఆన్ ని అవతరింపజేశాడు.

ఈ గ్రంథాలన్నిటి సారాంశం ఒక్కటే. సృష్టికర్త, స్వామి, సర్వేశ్వరుడు, ప్రభువు, పోషకుడు, పర్యవేక్షకుడు, ఆపద్బాంధవుడు, ఆపదల మొక్కులవాడు, ఆదిమధ్యాంత రహితుడయిన దేవుడు మాత్రమే ఆరాధనకు అర్హుడు. ఆయన తప్ప మరోఆరాధ్యుడు లేడు; సమస్త జీవనరంగాల్లో ఆయన అజ్ఞల్నే శిరసావహించాలి; ఆయన దైవత్వంలో, గుణగణాల్లో, శక్తిసామర్థ్యాలలో ఇతరుల్ని భాగస్వాములుగా చేయకూడదు. ఈ ప్రపంచం ఓ ప్రయాణమజిలి, పరీక్షావేదిక, తాత్కాలికాశ్రయం. మరణానంతరం ప్రతి మనిషి తన కర్మలకు దైవ న్యాయస్థానంలో లెక్క చెప్పవలసి వుంటుంది. కర్మవిచారణ తరువాత స్వర్గం లేదా నరకం రూపంలో అతనికి శాశ్వత ప్రతిఫలం లభిస్తుంది.

ఇవీ ఆ గ్రంథాల్లోని మౌలిక బోధనలు. ఈ బోధనలతో కూడిన ధర్మాన్నే “ఇస్లాం” అంటారు. అంటే తొట్టతొలి దైవప్రవక్త (ఆదిమానవుడు) అయిన హజ్రత్ ఆదం (అలైహి) నుండి చిట్టచివరి దైవప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ (సల్లం) వరకు దైవప్రవక్తలంతా ఇస్లాం ధర్మాన్నే మానవులకు బోధిస్తూ వచ్చారన్నమాట

కాని ఈ బోధనలు ఈనాడు ఖుర్ఆన్ లో తప్ప మరే మతగ్రంథాల్లో సంపూర్ణంగా కానరావు. ఈ గ్రంథాలలో ఏకదైవారాధనతో పాటు త్రిత్వం, బహుదైవారాధనలు కూడా చోటుచేసుకున్నాయి. పరమపవిత్రుడు, అసాధారణ శక్తిసంపన్నుడైన దేవునికి మానవ బలహీనతలు ఆపాదించబడ్డాయి, ఆరాధనాభావం దేవాలయాలకు, ధ్యానమందిరాలకు పరిమితం చేయబడింది. సమానత్వం, సాంఘికన్యాయాలకు తూట్లు పడ్డాయి. పునర్జీవం పునర్జన్మగా మారిపోయింది. మరణానంతరపు జవాబుదారీ భావన మటుమాయమై పోయింది. దైవప్రోక్త విషయాలు మానవ కల్పితాలతో కలుషితమై పోయాయి.

కారుచీకటిలో కాంతిరేఖ

ఈ కారణంగానే కరుణామయుడైన దేవుడు ఈ కలియుగంలో కట్టకడపటి మార్గ దర్శినిగా దివ్యఖుర్ఆన్ ని అవతరింపజేశాడు. దీన్ని మానవాళికి అందజేసిన మహర్షి ముహమ్మద్ (సల్లం) చిట్టచివరి దైవప్రవక్త. నలభై ఏళ్ళ ప్రాయంలో ఆయన్ని దేవుడు

తన ప్రవక్తగా నియమించాడు. దానికి పూర్వం అవినీతి, అశ్శీలం, మద్యసేవనం, వ్యభిచారం, అన్యాయం, దగా, మోసం, దోపిడి, దౌర్జన్యాలతో నిండిన ఆనాటి అరబ్బు సమాజంలో ఆ మహనీయుడు రాళ్ళకుప్పలో రత్నంలా, కారుచీకటిలో కాంతిరేఖలా ఎంతో పవిత్ర జీవితం గడిపారు. వ్యాపార లావాదేవీలతో పాటు సమస్త వ్యవహారాల్లో ఆయన అసామాన్య నీతీనిజాయితీలను ప్రదర్శించి అరబ్బు ప్రజలలో “అమీన్” (నిజాయితీపరుడు)గా, “సాదిఖ్” (సత్యసంఘుడు)గా ప్రసిద్ధి చెందారు.

అందువల్లనే ఆయన దేవుడు తనను ప్రవక్తగా నియమించి తన దగ్గరికి దివ్య సందేశం పంపుతున్నాడని ప్రకటించినప్పుడు ఆయన గతచరిత్ర ఎరిగినవారిలో మంచిని ప్రేమించేవారంతా సహజంగానే ఆయన మాటల్ని నమ్మారు. ఆయనకు సహచరులై పోయి తమ జీవితాలను సంస్కరించుకున్నారు. ఆ మహనీయుని అడుగుజాడలలో నడచుకుంటూ వారు యావత్తు అరేబియాను నైతిక సందనవనంగా తీర్చిదిద్దారు. ఆయనపై అపతరించిన ఖుర్ఆన్ అజ్ఞానాంధకారాన్ని పటాపంచలు చేసింది. చివరికి ఒక స్త్రీ ఆపాదమస్తకం విలువైన ఆభరణాలు ధరించి రెండు చేతులతో బంగారాన్ని ఎగరేస్తూ, ఒక్క దేవుని భయం తప్ప మరెవరి భయం లేకుండా ఒంటరిగా సనా నుండి హజ్రత్ మోతకు ప్రయాణం చేయగలిగిందంటే అది ఖుర్ఆన్ మహత్యమే.

దైవవాణియా, మానవవిరచితమా?

ఇంతకూ ఖుర్ఆన్ సాక్షాత్తు దైవవాణియా లేక దైవికప్రేరణ ద్వారా ఉనికిలోకి వచ్చిన మానవవిరచితమా? దైవవాణి అయితే అది నేడు మనదాకా సురక్షితంగా చేరిందా లేక ఏవైనా మార్పులకు, చేర్పులకు లోనయిందా? ఈ అనుమానాలు నివృత్తి అయి, ఖుర్ఆన్ సాక్షాత్తు దైవవాణి అని, అది తన అసలురూపంలో సురక్షితంగా మనకు చేరిందని ధృవపడినప్పుడే మనకు దాని మీద నమ్మకం కుదురుతుంది. న్యాయ బద్ధంగా ఆలోచించినా, చారిత్రకదృష్టితో వీక్షించినా ఖుర్ఆన్ విషయంలో లభించే టంటటి గట్టి ప్రామాణికత, చారిత్రక ఆధారాలు మరే మతగ్రంథం విషయంలో మనకు లభించవు. ఖుర్ఆన్ విషయంలోనే కాదు, ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) జీవిత విశేషాలను గురించి కూడా పటిష్టమైన ఆధారాలు వున్నాయి. ఆయన జీవితాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూసి, ఆయన అమృత ప్రవచనాలను ఆస్వాదించిన అనుచరుల జీవితవిశేషాల్ని గురించి, ఆ అనుచరుల్ని ప్రత్యక్షంగా కలుసుకొని వారి ద్వారా ప్రవక్త జీవిత విశేషాలను సేకరించిన వ్యక్తుల జ్ఞాపకశక్తి, గుణగణాలను గురించి కూడా గట్టి ఆధారాలు ఉన్నాయి.

ఖుర్ఆన్ దైవవాణియా, మానవకల్పితమా అనే విషయంలో మచ్చుకు దైవ ప్రవక్త (స) జీవితకాలంలోని రెండు సంఘటనల్ని గురించి ముందుగా తెలుసుకుందాం.

ప్రతి యుగంలోనూ దైవప్రవక్తలు సత్యం తెచ్చినప్పుడల్లా వారిని అడ్డుకోవడానికి సత్యవిరోధులు కూడా తయారయ్యేవారు. అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం)ను కూడా నిరోధించడానికి ఆనాడు అరేబియాలో సత్యవిరోధులు తయారయ్యారు. యమన్ కు చెందిన గొప్పమేధావి, ప్రముఖ కవి, దౌసితెగ నాయకుడు తుఫైల్ దౌసీ హజ్రయాత్ర కోసం మక్కా పట్నం వస్తున్నాడని ఓసారి ఈ సత్యవిరోధులకు తెలిసిపోయింది. వెంటనే వారు పట్నం బయటే అతణ్ణి కలుసుకొని, ముహమ్మద్ మహనీయుని (స)కి, ఖుర్ఆన్ కు వ్యతిరేకంగా అతనికి బాగా నూరిపోశారు. ముహమ్మద్ చెప్పే మాయమాటలు వింటే మనిషి మార్గభ్రష్టుడవుతాడని బెదరగొట్టారు.

వారి దుర్బోధ విన్న దౌసీ నిజమే అనుకొని ముహమ్మద్ (సల్లం) వైపు కన్నెత్తి కూడా చూసేందుకు సాహసించలేదు. కాబాలో ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) ఖుర్ఆన్ పఠిస్తుంటే, దౌసీ కాబాప్రదక్షిణ చేస్తూ ఆ వాణి తన చెవులకు సోకకుండా ఉండేందుకు చెవుల్లో దూది పెట్టుకున్నాడు. అయితే ఎలాగో ఖుర్ఆన్ వాక్యమొకటి అతని చెవిలో పడింది. కాని అందులో మక్కానాయకులు చెప్పినట్లు చెడేమీ లేదు. అంచేత అతను రెండుకణాలు ఆగి ఆ వాణిని కాస్త జాగ్రత్తగా ఆలకించాడు. దాంతో అతని హృదయం మీది అపోహపారలు తొలగిపోయాయి. అతను పునరాలోచనలో పడిపోయాడు.

తాను మేధావి, కవి. తనకు మంచిచెడులు, సత్యాసత్యాలను విచక్షణచేసి జ్ఞానం, ఉన్నతంగా ఆలోచించే మేధ వున్నాయి. అలాంటప్పుడు ఆయన మాటలు ఎందుకు వినకూడదు? మంచి మాటలయితే సరే, మంచివి కాకపోతే త్రోసిపుచ్చవచ్చు. ఈ ఆలోచనతో తుఫైల్ దౌసీ దైవప్రవక్త (స) ఖుర్ఆన్ పారాయణం ముగించి వెళ్ళి పోయాక ఆయన వెనకాలే నడచి ఆయన ఇంటికి చేరుకున్నాడు. అక్కడ తనను తాను పరిచయం చేసుకొని తానొచ్చిన ఉద్దేశ్యం తెలిపాడు. దైవప్రవక్త (స) అతణ్ణి ఆదరించి ఖుర్ఆన్ లోని కొన్ని సూక్తులు విన్నించారు. అంతే, అతని మానసాకాశం ప్రకాశవంత మయింది. మనసారా సత్యధర్మం స్వీకరించి సంతోషంగా వెళ్ళిపోయాడు.

మరొక మేధావి (ఉతబా) బహుదైవారాధకుల ప్రతినిధిగా సత్యధర్మాన్ని నిరోధించడానికి దైవప్రవక్త (స) దగ్గరికెళ్ళి, అయన నోట ఖుర్ఆన్ వాణి విని, ఇది కవులచెప్పే కవితావాణి కాదని, మాంత్రికులు పలికే మంత్రపలుకులు కూడా కాదని; ఇది తానింతకు పూర్వం ఎన్నడూ ఎరగని అద్భుతవాణి అని గ్రహించాడు. ఈ విషయాన్నే అతను మక్కా నాయకులతో అన్నాడు.

అలాగే ఇస్లాం గురించి నిజానిజాలు తెలుసుకోవడానికి అబీసీనియా నుండి వచ్చిన ఓ క్రైస్తవ పండితవర్గం ప్రవక్త నోట ఈవాణి విన్నంతనే అశ్రుపూరిత నయనాలతో సత్యాన్ని స్వీకరించింది. నజ్రాన్ నుండి వచ్చిన మరొక క్రైస్తవవర్గం యదార్థం ముందుకు వచ్చినప్పటికీ కేవలం ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలు వదలుకోలేక సత్యాన్ని స్వీకరించలేదు. అయితే తమ మతగ్రంథంలో అంతిమ దైవప్రవక్త గురించిన భవిష్యత్ ప్రకటనలు చదివి వున్నందున ముహమ్మద్ (స) దైవప్రవక్తనని, గ్రహించింది. “మన ఉభయుల్లో అసత్యవాదులెవరో వాళ్ళను దేవుడు నాశనం చేయుగాక అని మనం మన భార్యాపిల్లల్ని తీసుకొని ప్రమాణంచేద్దాం రండి” అని మహనీయ ముహమ్మద్ (సల్లం) పిలిచినపుడు ఈ కారణంగానే వారు ప్రమాణం చేయడానికి వెనుకంజ వేశారు.

ఖుర్ఆన్ ఛాలెంజ్!

ఖుర్ఆన్ లోని భాషాశైలిని, విషయతీరును గమనిస్తే, ఇది తప్పుకుండా దైవవాణి నని మన అంతరాత్మ అప్రయత్నంగా ఘోషిస్తుంది. అందువల్ల ఖుర్ఆన్ లోని సూక్తుల్ని, వాటి శైలిని పరిశీలించి ప్రశాంతంగా ఆలోచించమని దేవుడు మానవుల్ని కోరుతున్నాడు.

“వారు ఖుర్ఆన్ గురించి ఆలోచించరా? ఇది అల్లాహ్ వద్దనుండి గాక మరెవరి వద్ద నుండో వచ్చివుంటే ఇందులో ఎంతో భావవైరుధ్యం ఉండేదికదా!” (4:82)

దైవభీతి, పరలోక చింతనల ప్రవృత్తి గలవారిని కదలించడానికి ఇలాంటి సూక్తు లెన్నో ఉన్నాయి ఈ గ్రంథంలో. ప్రపంచపూజారులను గురించి, అంతరాత్మ ప్రబోధనను

నొక్కిపెట్టిన వారిని గురించి మాత్రం మనం ఏమీ అనలేము. అలాంటి వారి ముందు ఎన్ని ప్రమాణాలు వచ్చినా చెబిపోవడానికే ముందు శంఖం ఊదినట్లే అవుతుంది. కాకపోతే ఈ గ్రంథం దైవవాణియా కాదా అని అనుమానంలో పడేవారికి స్వయంగా ఖుర్ఆన్ ఇలా ఒక సవాలు విసరుతోంది:

“ఒకవేళ మా దాసునిపై అవతరింపజేసిన ఈగ్రంథం పట్ల మీకేదైనా అనుమానం వుంటే, ఇందులో ఉన్నటువంటి ఓ అధ్యాయం రచించి తీసుకురండి. ఈ పని కోసం ఒక్క దేవుణ్ణి వదలి మీ సహాయకులందరినీ పిలుచుకోండి. మీరు సత్యమంతులైతే ఈ పని చేసేచూపండి. మీరీ పని చేయలేకపోతే----ఎంతమాత్రం చేయలేరు---మనుషులు, పాషాణాలు ఇంధనం కాగల సరకాగ్నికి భయపడండి. సత్యతిరస్కారుల కోసం అది సిద్ధపరచబడి వుంది.” (ఖుర్ఆన్-2:23)

ఈ సవాలును ఈనాటివరకూ ఎవరూ ఎదుర్కోలేక పోయారు. దైవప్రవక్త (స) కాలంలో గొప్పగొప్ప కవులు, రచయితలు ఈ సవాలును ఎదుర్కోలేక చేతులెత్తేశారు. ఒకసారి కావ్యపూర్ణం కోసం “కాసర్” అధ్యాయంలోని మొదటి సూక్తిని ఓ చర్మపు పొరపై రాసి కాబాగోడకు నైలాడ దీయడం జరిగింది. దాన్ని పూరించడానికి చాలామంది కవులు ప్రయత్నించారు. కాని ఒక్కరూ కావ్య పూర్ణం చేయలేక పోయారు. ఆ తరువాత ఆ అధ్యాయం పూర్తిగా అవతరించింది. దాన్ని చూసి ఆ కవులు సిగ్గుతో తలలు దించు కొని, ఇది మానవరచన ఎంతమాత్రం కాదని గ్రహించారు.

క్రీ.శ.727లో జరిగిన మరో సంఘటన. ప్రజల్ని అమితంగా ప్రభావితం చేస్తున్న ఖుర్ఆన్‌ని చూసి కొందరు సత్యవ్యతిరేకులు ఇలాంటిదే మరోగ్రంథం రచించాలని ఓ పథకం వేశారు. ఈపనికి వారు ఆ కాలంలో గొప్పపండితుడిగా ప్రసిద్ధిచెందిన ఇబ్నల్ మఖ్ఫా అనే వ్యక్తిని సంప్రదించారు. అతను ఓ ఏడాదిలోనే తానీ పని పూర్తి చేస్తానని వారికి హామీనిచ్చి రచనా కార్యానికి ఉపక్రమించాడు. ఆరేళ్ల తర్వాత వారు పని ఎంత వరకు వచ్చిందోనని చూడటానికి అతని దగ్గరకు వెళ్ళారు. ఆ సమయంలో అతను చేతిలో కలం, కాగితాలు పట్టుకొని దీర్ఘాలోచనలో మునిగి ఉన్నాడు. అతని ముందు రాసి చించేసిన కాగితాలు గుట్టలు గుట్టలుగా పడి వున్నాయి. కాని ఆ మహారచయిత ఖుర్ఆన్‌ని పోలిన ఒక్క వాక్యం కూడా రాయలేక పోయాడు. అతను తన అసమర్థతకు సిగ్గు పడుతూ ఓటమిని అంగీకరించి ఆ రచనా బాధ్యత నుండి తప్పుకున్నాడు. (Mohammad, His life and Doctrine P.143, by Wollaston)

సజీవభాషలో నేటికీ సురక్షితం

ఖుర్ఆన్ సూక్తులు మొత్తం ఒకేసారి అవతరించలేదు. సందర్భానుసారం 23 సంవత్సరాల్లో అవతరించాయి. దైవప్రవక్త (స) తనపై ఖుర్ఆన్ సూక్తులు అవతరించి నప్పుడల్లా ఒక లేఖకుణ్ణి పిలిపించి అతనిచే వాటిని అప్పటికప్పుడు రాయించేవారు. రాసిన తరువాత లేఖకుడు దాన్ని ఆయనకు వినిపించేవాడు. లేఖకుడు సరిగా రాశాడని నిర్ధారించుకున్న తరువాత ఆయన ఆ సూక్తుల్ని ఒకచోట భద్రపరిచేవారు.

అదీగాక ఇస్లాం ప్రారంభకాలం నుంచే నమాజ్‌లో ఖురాన్ సూక్తులు తప్పకుండా పఠించాలన్న ఆదేశం వుండటం వల్ల ప్రవక్త అనుచరులు ఖుర్ఆన్ సూక్తుల్ని ఎల్లెసంత ఎక్కువగా కంఠస్తం చేసుకునేవారు. ఇక చదవడం, రాయడం వచ్చిన అనేక మంది

సహాబీలు (ప్రవక్త అనుచరులు) ఖుర్ఆన్‌లోని వివిధ భాగాలను స్వయంగా రాసుకొని దాచుకునేవారు. ఇలా ప్రవక్త కాలంలోనే ఖుర్ఆన్ భద్రపరచబడింది.

ఆ మహనీయుని నిర్మాణం తర్వాత ఆయన మొదటి ప్రతినిధి (ఖలీఫా) అబూబకర్ సిద్ద్ఖ్ (రజి) వివిధ ప్రాంతాల్లో వున్న హాఫీజ్‌ల (ఖుర్ఆన్ స్మర్తల)నందర్ని రాజధానికి రప్పించి, మొత్తం వ్రాతప్రతుల్ని సేకరించి, ప్రమాణబద్ధమైన ఒక సంపూర్ణ ఖుర్ఆన్ ప్రతిని గ్రంథం రూపంలో రాయించారు. ఆ తరువాత మూడవ ఖలీఫా హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజి) పాలనాకాలంలో దాని ప్రతులు తీయించి అధికారికంగా ముస్లిం జగత్తు లోని యావత్తు కీలకప్రాంతాలకు పంపించారు. వాటిలో రెండు వ్రాతప్రతులు ఈనాడు కూడా యధాతథ స్థితిలో వున్నాయి. కావాలంటే ఎవరైనా ఖుర్ఆన్ ముద్రిత ప్రతినొక దాన్ని తీసికెళ్ళి ఆ వ్రాత ప్రతులతో పోల్చి చూసుకోవచ్చు. అందులో వారికి ఒక్కసూక్తి, ఒక్కవాక్యం, ఒక్కపదం కాదుకదా చివరికి ఒక్కఅక్షరం కూడా తేడా కనపడదు.

గత శతాబ్ది చివరిలో జర్మనీలోని మ్యూనిచ్ యూనివర్సిటీకి చెందిన ఒక సంస్థ ముస్లింజగత్తులోని వివిధప్రాంతాల నుండి హిజ్రీ ఒకటో శతాబ్ది నుండి 14వ శతాబ్ది వరకు వివిధ కాలాల్లో రాయబడిన 42వేల వ్రాత, ముద్రిత ప్రతుల్ని సేకరించింది. వాటిపై యాభై ఏళ్ళపాటు సుదీర్ఘ పరిశోధన జరిపి, చివరికి ఈ ప్రతుల్లో అచ్చుతప్పులు తప్ప ఎలాంటి తేడా లేదని తన నివేదికలో ప్రకటించింది. ఈ సంస్థ రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో బాంబుదాడులకు గురయి నాశనమైనప్పటికీ దీని పరిశోధనా ఫలితాలు మాత్రం నేటికీ ప్రపంచం నుండి చెరిగిపోలేదు.

పోతే ఖుర్ఆన్ అవతరించిన అరబీభాష ఇరాఖ్ నుండి మొరాకో వరకు దాదాపు యాభై కోట్లమంది ప్రజలకు ఈనాటికీ మాతృభాషగా ఉంది. అరబీభాష వ్యాకరణం, దాని పదకోశం, ఉచ్చారణ, నుడికారాలు 1400 సంవత్సరాల నుండి నేటికీ అలాగే వున్నాయి. ఆనాటి అరబ్బులు ఈ గ్రంథాన్ని చదివి ఎలా అర్థం చేసుకునేవారో ఈనాడు కూడా అరబీభాష ఎరిగినవారు దీన్ని చదివి అలాగే అర్థం చేసుకోగలుగుతారు.

ఈవిధంగా ఖుర్ఆన్ దాని మూలభాషలో, అసలుపదాలతో ఎలాంటి మార్పులకు, చేర్పులకు గురికాకుండా ఈనాటికీ సూరుశాతం సురక్షితంగా ఉంది. దేవుడు స్వయంగా దీని రక్షణబాధ్యత తీసుకోవడం వల్ల దీనికి ఇన్నివిధాల భద్రతాయేర్పాట్లు జరిగాయి. (15:9, 75:16-19 సూక్తులు చూడండి.) ఈ కారణంగానే ఖుర్ఆన్ ఎలాంటి ప్రక్రిష్టాలు, నిక్షిప్తాలకైనా గురైందని విమర్శించడానికి ఎవరూ సాహసించలేకపోతున్నారు.

శైలి-సంకలనం

ఖుర్ఆన్‌లోని సూక్తులు, అధ్యాయాలు అవి అవతరించిన క్రమంలో కాకుండా ఓ ప్రత్యేక క్రమంలో వాటి కూర్పు జరిగింది. స్వయంగా దైవప్రవక్తే (సల్లం) దేవుని ఆదేశంతో ఈవిధంగా సంకలనం చేయించారు. దైవసందేశం అవతరించిన ప్రతిసారి ఆయన లేఖకుణ్ణి పిలిపించి దాన్ని ఏ అధ్యాయంలో, ఏసూక్తి తర్వాత పొందుపరచాలో అతనికి వివరించేవారు. అలాగే ఏ అధ్యాయం ఏ అధ్యాయానికి ముందు లేక తరువాత ఉండాలో కూడా లేఖకుడికి చెప్పి రాయించేవారు. ఇలా ఖుర్ఆన్ కూర్పు ఆయన జీవితకాలంలోనే పూర్తయింది. ఆ క్రమంలోనే నేటికీ ప్రజలు ఖుర్ఆన్ సూక్తుల్ని కంఠస్థం చేసుకోవడం, వాటిని నమాజులో పఠించడం జరుగుతూ వస్తోంది.

ఖుర్ఆన్ భాషాశైలి అద్భుతమైంది. దీన్ని ఫలానా శైలి అని నిర్దిష్టంగా పేర్కొనలేము. ఖుర్ఆన్ లోని భాషా ఉరవడి, వాడి, వెడి అద్వితీయమైనవి. అంచేత కొందరు భాషాకోవిదులు ఇది ప్రాసయుక్తమైన గద్యమని, గద్యరూపంలో వున్న పద్యమని అభిప్రాయపడ్డారు. ఇందులో పద్యానికి ఉండవలసిన లాక్షణిక నియతి ఏదీ లేకపోయినా భావగర్భితమైన పదబంధాలు, కవితాసృష్టిలోని నుడికారపు వంపుసొంపులు, పదాలంకరణలు మాత్రం వున్నాయి. అలాగే మరొకవైపు గద్యానికి వుండవలసిన భావగాంభీర్యం, భావసమగ్రత, విషయానుశీలనం, వాక్యాలపటుత్వం మనకు కొట్టవచ్చినట్లు కన్పిస్తాయి. అయినా ఖుర్ఆన్ శైలి గ్రంథరచనలా వుండదు. ఇది పూర్తిగా ప్రసంగధోరణిలో సాగుతుంది. ఓ నిరంతర ప్రసంగం! అనర్గళంగా సాగే వచనామృత ధార!

దివ్యావిష్కృతి-అవతరణ తీరు

దైవదౌత్యం (Prophethood) ప్రారంభానికి పూర్వం మహనీయ ముహమ్మద్ (స) తరచుగా మక్కాపట్నం వెలుపలున్న హిరా గుహకు వెళ్ళి అక్కడ దైవచింతనలో నిమగ్నులయి ఉండేవారు. ఓరోజు ఉన్నట్టుండి గుహలో ఆయన ముందు హఠాత్తుగా ఒక వ్యక్తి ప్రత్యక్షమయి “చదువు” అన్నాడు. మహనీయ ముహమ్మద్ (స) కంగారు పడుతూ “నాకు చదువు రాదు, నేను చదువురానివాణ్ణి” అన్నారు. ఆ వ్యక్తి ఆయన్ని గట్టిగా అదిమి వదలి, చదువు అన్నాడు. ఆయన మళ్ళీ తనకు చదవను రాదన్నారు. ఇలా మూడుసార్లు జరిగింది. తరువాత ఆ వ్యక్తి అదృశ్యమై పోయాడు. ఆవ్యక్తి గతంలో ప్రవక్తలందరికీ దైవసందేశం అందజేసిన దైవదూత జిబ్రీల్ (అలైహి).

ఈ సంఘటనతో మహనీయ ముహమ్మద్ (స) భయపడిపోయి ఇంటికి వచ్చి వాలారు. భయాందోళనలు తగ్గిన తర్వాత ఆయన తనభార్య ఖదీజా (రజి)కు విషయం తెలియజేశారు. ఆమె ఆయనకు దైవ్యం చెప్పి తన బంధువు వరఖా బిన్ నౌఫల్ దగ్గరకు పిలుచుకొన్నారు. వరఖా క్రైస్తవ, యూద గ్రంథాలను కాసివడబోసిన గొప్ప పండితుడు. ఆయన విషయం విని, ఆ వ్యక్తి తప్పకుండా గతంలో మూసా ప్రవక్త (అలై)కు దైవ సందేశం అందజేయడానికి వస్తుండిన దైవదూత జిబ్రీల్ యేనని తెలియజేశాడు.

ఇలా ప్రారంభమయింది దైవసందేశావతరణ (దివ్యావిష్కృతి). ఆ తరువాత దైవదూత జిబ్రీల్ (అలై) ఒక్కోసారి మానవాకారంలో, మరొక్కోసారి తన నిజరూపంలో వచ్చి ముహమ్మద్ (స)కు తరుచుగా దైవసందేశం అందజేస్తుండేవారు. ఈ దివ్యసందేశం సృష్టికర్త నుండి దైవదూత జిబ్రీల్ ద్వారా ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) హృదయ ఫలకంపై అవతరిస్తుంది. అప్పుడు ఆయన ఒక విధమైన విచిత్రానుభూతికి లోనయ్యేవారు.

ఒకసారి ఆయన ఒంటె మీద ప్రయాణం చేస్తుంటే దైవసందేశం అవతరించింది. ఈ దివ్యావిష్కృతి (Revelation) కలగజేసిన భారాన్ని ఒంటె భరించలేక అణగిపోతూ అతికష్టంగా నిలదొక్కుకో గలిగింది. ఒక్కోసారి దివ్యావిష్కృతి గణగణమంటూ గంట మోతలా వినిపిస్తూ అవతరిస్తుంది. అది దైవప్రవక్త (స)కు అత్యంత బాధాకరంగా ఉంటుంది. ఆ తర్వాత దైవసూక్తులు ఆయన స్మృతిపథంలో నిలిచిపోతాయి. దైవప్రవక్త సతీమణి హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం ప్రకారం ఓసారి దైవసందేశం అవతరిస్తున్న సమయంలో ఆమె ఆయన పరిస్థితి గమనించారు. అప్పుడు అపరిమితమైన చలి ఉండింది. అయినప్పటికీ ఆయన ఫాలభాగంపై ముచ్చెమటలు పోశాయి.

ఇతివృత్తం

ఈ గ్రంథం మనిషిని దైనందిన జీవిత వ్యవహారాల నుండి సదా ఏకాంత కుహరాల్లోకి తీసికెళ్ళి తాత్విక చింతనను సూరిపోసే తత్వశాస్త్రం కాదు. ఇది దేవునికి, దాసునికి మధ్య వుండ వలసిన వాస్తవిక సంబంధాన్ని ప్రధాన ఇతివృత్తంగా తీసుకొని, దానికి కావలసిన బలం చేకూర్చేందుకు కావలసిన ఇతరఅంశాలను ఉపవిషయాలుగా పేర్కొంటుంది. అందువల్ల ఇందులో జీవిత సమస్యలకు సంబంధించిన సమస్త విషయాలు మనకు కనిపిస్తాయి.

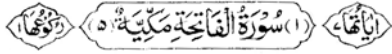
ఇది సామాజిక శాస్త్రం కాకపోయినా, ఇందులో సత్యమాజన్మాపనకు అవసరమైన సాంఘిక న్యాయం, సభ్యతాసంస్కృతులు, కౌటుంబిక విషయాలున్నాయి. ఇది నీతులు వల్లించే నీతిశాస్త్రం కాకపోయినా ఇందులో మానవుల్ని నీతిమంతులుగా, దైవభీతి పరులుగా తీర్చిదిద్దడానికి కావలసిన ఉన్నత నైతికనియమావళి ఉంది. ఇది ఆర్థిక సమస్యల్ని పరిష్కరించే అర్థశాస్త్రం కాకపోయినా ఇందులో ధనార్జన, ధన వినియోగాలను గురించి చర్చించి ఆర్థిక న్యాయానికి రాచబాట నిర్మిస్తుంది. ఇది రాజకీయశాస్త్రం కాకపోయినా రాజనీతి, పరిపాలన, యుద్ధం, సంధి, జాతీయ, అంతర్జాతీయ సంబంధాలు మొదలైన రాజకీయ వ్యవహారాలను కూడా స్పృశిస్తుంది.

ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఇది జీవితానికి సంబంధించిన సకలరంగాల్లో దేవుని హితవుల్ని మానవుల ముందు పెట్టి, వాటి విషయంలో మరణానంతరం దేవుని ముందు బాధ్యత వహించవలసి వుంటుందని అడుగుడుగునా అతడ్ని హెచ్చరించే, ఉపదేశించే ఓ విశిష్ట గ్రంథరాజం.

కనుక ఈ ఆశయం నెరవేరాలంటే, విద్యార్థి తన పాఠ్య గ్రంథాన్ని పరిస్తున్నట్లు ఈ గ్రంథాన్ని నిత్యం పఠిస్తూ ఉండాలి. ఈ కారణంగానే దీనికి “ఖుర్ఆన్” అని పేరొచ్చింది. అంటే పాఠ్యగ్రంథం, పఠనపుస్తకం, పాఠాయణ గ్రంథం అన్నమాట. ఈ భావంలో దీన్ని పఠనవేదమని కూడా చెప్పవచ్చు. హిందూమత గ్రంథాల్లోని కొన్ని భవిష్యత్ ప్రకటనల్ని పఠిశీలిస్తే, వాటిలో ప్రస్తావించబడిన పఠనవేదం ఖుర్ఆనే అయి ఉండవచ్చన్న అనుమానం కూడా కలుగుతుంది.

ఏమైనప్పటికీ ఖుర్ఆన్ యావత్తు మానవాళి కోసం అవతరించిన అంతిమ దైవ గ్రంథం. ఇది ప్రపంచ మానవులందరి ఉమ్మడిసొత్తు. దీనిపై ఏ ఒక్క జాతికీ, వర్గానికీ గుత్తాధిపత్యం లేదు. గాలి, నీరు, సూర్యరశ్మి మొదలైన ప్రకృతివనరుల్ని మానవుడు ఎలా వినియోగించుకొని ప్రయోజనం పొందుతున్నాడో ఖుర్ఆన్ వల్ల కూడా అలాగే ప్రయోజనం పొందవచ్చు. ఇది ఇవాలోకంలో మానవుల మార్గదర్శనం కోసం, పరలోకంలో వారి ముక్తిమోక్షాల కోసం సర్వేశ్వరుడు పంపిన ఏకైక హితవాణి. ఇందులో సత్యాన్వేషకులకు ఆసక్తికరమైన అనేక విషయాలున్నాయి. అంచేత సత్యాన్ని ప్రేమించి, మోక్షాన్ని కోరుకునే ప్రతి ఒక్కరూ కనీసం ఒక్కసారిగా ప్రశాంతంగా ఆలోచించి దీన్ని అధ్యయనం చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది.

అబుల్ ఖ్వాస్
(అనువాదకుడు)



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَحْمَدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۚ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۚ
 اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۚ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۚ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۚ

అవతరణ: మక్కా **1. ఫాతిహా (ప్రారంభం)** సూక్తులు: 7

ఈ అధ్యాయాన్ని “ఫాతిహా” (ప్రారంభం) అంటారు. అంటే దివ్యఖుర్ఆన్ కు ఇది ప్రారంభ అధ్యాయం అని అర్థం. ఇది మహనీయ ముహమ్మద్ (సల్లం) దైవప్రవక్తగా నియమించబడిన ప్రారంభకాలంలో అవతరించింది. ఈ అధ్యాయం (సూరా)లో భక్తుడు తన ప్రభువును స్తుతించి తనకు రుజుమార్గం చూపమని విన్నవించుకుంటాడు. దానికి సమాధానంగా దేవుడు, నీవు కోరుతున్న రుజుమార్గం ఇదేనంటూ మొత్తం ఖుర్ఆన్ ని భక్తుని ముందు ఉంచుతాడు.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం.

సమస్త లోకాలకు స్వామి, ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ కే సకల విధాల ప్రశంసలు కోభిస్తాయి. ఆయన కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడు. పరలోక విచారణ దినానికి అధిపతి కూడా ఆయనే. (1-3)

దేవా! మేము నిన్నే ఆరాధిస్తున్నాము. నీ సహాయమే అర్థిస్తున్నాము. మాకు రుజు మార్గం చూపు¹. నీ ఆగ్రహానికి గురయి దారితప్పినవారి మార్గం కాకుండా, నీ అనుగ్రహానికి పాత్రులయినవారి మార్గమే మాకు చూపించు.(4-7)

1. యావత్తు మానవాళిని సృష్టించి, పోషించి, పాలించే దేవుడు మాత్రమే మానవులకు సరైన రుజుమార్గం (జీవిత విధానం) చూపగల్గుతాడు. అందువల్ల ఆయన మాత్రమే ఆరాధనకు అర్హుడు. మిగిలిన వారంతా సృష్టితాలు, దాసులు, పాలితులు మాత్రమే. అలాగే మానవులు పరస్పరం సహాయ సహకారాలు అందజేసుకుంటున్నప్పటికీ అసలు సహాయం చేసేవాడు దేవుడు మాత్రమే. కనుక మానవులు తమ అవసరాల కోసం ఆయన్ని మాత్రమే అర్థించాలి.

ఏకేశ్వర భావం ప్రతి మానవుని నైజంలోనే వేళ్ళూని ఉంది. అయితే ఆచరణలోనే అనేక మంది ఈ సత్యానికి కట్టుబడి ఉండలేక పోతున్నారు. ఒకే దేవుణ్ణి ఆరాధిస్తున్నామని చెబుతూనే కొన్ని చేష్టల ద్వారా బహుదైవోపాసనకు పాల్పడుతున్నారు. దీనికంటేటికీ కారణం దివ్యావిష్కృతి (Revelation)ని పొందిన దైవప్రవక్తలను గుర్తించకపోవడం; గుర్తించినా వారి బోధనలను మార్చి వేయడం, పెడర్థాలు తీయడం; ఆయా మార్పులకు, పెడర్థాలకు “సహేతుకమైన” సాకులు చూపి తమ వాదనలే నిజమని నిరూపించడానికి వృధా ప్రయాసపడటం జరుగుతోంది.

దేవుళ్ళు అనేక మంది ఉన్నారని భావించినప్పుడు “కన్నై దేవాయ హవిషా విధేమ?” (ఏ దేవునికి మా హవిస్సుల నివ్వవలెను?) అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది. ఈ ప్రపంచానికి, ఇక్కడి సుఖ దుఃఖాల వ్యవస్థకు కారణం “ఏకోబ్రహ్మమే” అని నిర్ధారించుకున్నప్పుడు “ఆ బ్రహ్మ లక్షణాలు

ఏవి?” అనే మరో ప్రశ్న ఉద్భవిస్తుంది. ఆ బ్రహ్మ లక్షణాలన్నీ కలిగివున్న సమగ్ర పదమే “అల్లాహ్”. ‘అల్+ఇలాహ్’ అనే రెండు పదాలు కలిసి ఒకే దేవుడు, The God అనే భావం స్ఫురించేలా ‘అల్లాహ్’ అనే పదం ఏర్పడింది. ఈ పదమే ఆ శుద్ధ ఏకబ్రహ్మకు నామవాచకమైపోయింది.

“ఇలాహ్” అంటే ఆపద సమయంలో ఆదుకునేవాడు, భయాందోళనలు కలిగినప్పుడు శాంతి స్థిమితులు ప్రసాదించేవాడు, కష్టాలను కడతేర్చి సుఖాన్నిచ్చేవాడు, శరణుగొరినవారికి ఆశ్రయ మిచ్చేవాడు, కోరికలను తీర్చేవాడు అని నానార్థాలు ఉన్నాయి. అరబీభాషలో ఈ పదాలలో అధిక్యతా భావం (Supremacy) కూడా ఇమిడి ఉంది.

అధిక్యత ఉన్న చోటికే అవసరార్థాలు గుమికూడటం సహజం. కనుక అధిక్యత కలిగి ఉన్నవాడు అర్థాలకు ఆరాధ్యుడయి పోతాడు. ఈ విధంగా ‘ఇలాహ్’ అనే పదంలో అర్థించదగిన వాడు, ఆరాధించదగినవాడు, ఆశ్రయమిచ్చేవాడు, ఆపదల మొక్కులవాడు అనే అర్థాలు ఉన్నాయి. బహుదైవారాధనా భావం కలిగిన వారంతా ఈ అర్థాలలోనే అసాధారణ శక్తి ఉందని భావించిన ప్రతి సృష్టితాన్ని (Creature) పూజించడం ప్రారంభించారు. చివరికి ఏకేశ్వర వాదులమని చెప్పు కునేవారు సయితం ఏకాగ్రత కోసమనో, లేదా దేవునికి ప్రతిరూపాలనో భావించి సృష్టి పూజకు అలవాటుపడ్డారు.

అయితే ఇస్లాం ఏకేశ్వరవాదానికి సంబంధించి విశ్వాసానికి, ఆచరణకు మధ్య ఉన్న ఈ వైరుధ్యాన్ని ఖండించింది. ఆ ‘ఇలాహ్’ (ఆరాధ్యుడు) ఒక్కడేనని, ఆయన తప్ప వేరే ఆరాధ్యుడు పూజనీయుడు లేడని, ఆయనే ‘అల్లాహ్’ అని నమ్మడంతో పాటు ఆచరణ రీత్యా కూడా ఆ ఒక్కడినే ఆరాధించాలని, ఆయన్నే వేడుకోవాలని, జీవితంలోని ప్రతి వ్యవహారంలోనూ ఆయన ఆజ్ఞలను మాత్రమే శిరసావహించాలని చెబుతోంది.

మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ఒక హదీసులో దేవుని మాటలు ఇలా తెలిపారు:

“నా దాసులారా! నేను మార్గం చూపినవాడు తప్ప మీలో ప్రతి ఒక్కడూ మార్గవిహీనుడే. అందువల్ల సన్మార్గం చూపమని నన్ను వేడుకోండి, నేను మీకు సన్మార్గావలంబన బుద్ధి ప్రసాదిస్తాను. నా దాసులారా! నేను ఉపాధి ప్రసాదించినవాడు తప్ప మీలో ప్రతి ఒక్కడూ క్షుత్వాధితుడే. కనుక ఉపాధి ప్రసాదించమని నన్ను మొరపెట్టుకోండి, నేను మీకు ఉపాధినిస్తాను. నా దాసులారా! నేను వస్త్రాలు ప్రసాదించినవాడు తప్ప మీలో ప్రతిఒక్కడూ వస్త్రవిహీనుడే. కావున వస్త్రాలు ప్రసాదించ మని నన్ను అర్థించండి, నేను మీకు వస్త్రాలు ప్రసాదిస్తాను. నా దాసులారా! మీలో ప్రతి ఒక్కడూ రేయింబవళ్ళు పాపాలు చేస్తున్నవాడే. నేను మీ పాపాలన్నీ క్షమిస్తాను. కనుక మీరు పాపక్షమాపణ కోసం నన్ను ప్రార్థించండి, నేను మీ పాపాలు క్షమిస్తాను.” (ముస్లిం)

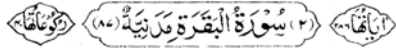
దైవారాధనల్లో నమాజ్ ఎంతో ముఖ్యమైన ఆరాధన. నిజదైవాన్ని గుర్తించిన తరువాత దాని క్రియాత్మక రూపంలోని మొట్టమొదటి అంశం నమాజ్ మాత్రమే. దేవుడు తన ప్రవక్తలకు కూడా ఈ విషయాన్నే బోధించాడు. ఆయన మూసా ప్రవక్త (అలైహి)ని సంబోధిస్తూ ఇలా ఆదేశించాడు:

“నేనే దేవుణ్ణి, నేను తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. కనుక నీవు నన్నే ఆరాధించు. నన్ను స్మరించడానికి నమాజ్ స్థాపించు.” (ఖుర్ఆన్-20:14)

దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) కూడా నమాజ్ ప్రాముఖ్యాన్ని వివరిస్తూ ఇలా అన్నారు:

“విశ్వాసికి, అవిశ్వాసికి మధ్య వారిద్దరిని వేరుచేసే హద్దు నమాజే.” (ముస్లిం)

“నమాజ్ చేయనివాడికి (ప్రళయదినాన) నమాజ్ వెలుగు నివ్వడంగాని, ప్రమాణంగా నిలవడంగాని, మోక్షప్రదాయని కావడంగాని జరగదు.” (అహ్మద్, దారిమి)



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ۞ ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَيْبَ فِيْهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ ۝ الَّذِيْنَ يُؤْتُونَ بِالْعِيْبِ وَيُقِيمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا

అవతరణ

అవతరణ: మదీనా **2. బఖరా (గోవు)** సూక్తులు: 286

ఈ అధ్యాయంలో గోవధ గురించిన ప్రస్తావన ఉన్నందున దీనికి 'గోవు' అని పేరొచ్చింది. ఇందులోని అత్యధిక సూక్తులు దైవప్రవక్త (స) మక్కా నుండి మదీనాకు వలసవచ్చిన ప్రారంభకాలంలో విభిన్నసందర్భాలలో అవతరించాయి. మిగిలిన సూక్తులు ఆ తరువాత దైవప్రవక్త (స) జీవితపు చివరి కాలంలో అవతరించాయి.

దైవప్రవక్త (సల్లం) మదీనా వచ్చిన తర్వాత అక్కడి యూదులు సత్యమార్గంలో ఆయనకు అవరోధకులుగా నిలిచారు. అదిగాక ప్రాపంచిక వ్యామోహం, స్వార్థప్రయోజనాల ఊబి నుండి బయట పడలేకపోయిన కపటవిశ్వాసులు కూడా సత్యమార్గాన్ని నిరోధించడానికి ముస్లిం వేషధారణలో రకరకాల కుట్రలు పన్నడంలో నిమగ్నులై పోయారు. అంచేత ఇలాంటి యూదులు, కపటవిశ్వాసుల్ని దారికి తీసుకురావడానికి ఈ సూక్తులు అవతరించాయి. అదే సమయంలో విశ్వాసులకు సముచిత సూచనలు, సందర్భోచితమైన హితవులు కూడా ఇవ్వబడ్డాయి.

మరోవైపు మక్కా బహుదైవాధకులు యూదుల ప్రోత్సాహంతో ముస్లింలపై మాటి మాటికి కాలుదువ్వడానికి ప్రయత్నించేవారు. ఇలాంటి క్షిప్త పరిస్థితుల్లో ముస్లింలకు దైర్యం కలిగించి, వారిని దుష్టశక్తులకు వ్యతిరేకంగా ధర్మపోరాటానికి సమాయత్త పరచ వలసినవచ్చింది. వేరొక వైపు నూతన సమాజావిప్లవకు అవసరమైన ఆదేశాలు కూడా ఇందులో ఇవ్వబడ్డాయి.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లామ్-మీమ్.¹ ఇది ఎలాంటి సందేహానికి ఆస్కారంలేని (దైవదత్త) గ్రంథం. ఈ గ్రంథం భయభక్తులు కలవారికి రుజుమార్గం చూపుతుంది. వారు అగోచరాలు, అతీంద్రియాలను విశ్వసిస్తారు²; ప్రార్థన (వ్యవస్థ) స్థాపిస్తారు; మేము ప్రసాదించిన

1. ఇవి కొన్ని సూరాల (అధ్యాయాల)కు ప్రారంభంలో ఉండే బీజాక్షరాలు. పూర్వం అరబ్బీ సాహిత్యంలో ఇలాంటి సంప్రదాయం ఉండేది. కాలక్రమేణా ఇది కనుమరుగైపోయింది. అందువల్ల భాష్యకారులు దీని భావాన్ని ఇదమిత్థంగా నిర్దేశించలేకపోయారు. అయితే అంతమాత్రాన ఖుర్ఆన్‌ని అర్థం చేసుకోవడంలో ఎలాంటి లోటురాదు. ఈవిధంగా మొత్తం 29 సూరాలలో బీజాక్షరాలు ఉన్నాయి. (2, 3, 7, 10-15, 19, 20, 26-32, 36, 38, 40-46, 50, 68 సూరాలు చూడండి.)

2. అగోచరాలు అంటే ఇక్కడ మానవ జ్ఞానేంద్రియాలకు అతీతమైన విషయాలని అర్థం. ఉదాహరణకు: దేవుడు, ఆయన గుణగణాలు, దైవదూతలు, దివ్యావిష్కృతి (Revelation) పిత్రులోకం, స్వర్గనరకాలు మొదలైనవి. వీటిని గురించి దివ్యావిష్కృతి ద్వారా ప్రేరణ పొందిన దైవప్రవక్తలకు మాత్రమే తెలుసు. అందువల్ల మానవులు దైవప్రవక్తలపై నమ్మకంతో వీటిని విశ్వసించవలసి ఉంటుంది.

رَفَقْتَهُمْ يُنْفِقُونَ ۝ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْآخِرَةَ هُمْ يُؤْتُونَ ۝
أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ
تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ حَتَّمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوًا وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ۝ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ۝ يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَ

అవతరణ

సంపద నుండి (మామూర్గంలో) ఖర్చుపెడతారు; నీపై అవతరించిన ఈ గ్రంథాన్ని, నీకు పూర్వం గతప్రవక్తలపై అవతరించిన గ్రంథాలను విశ్వసిస్తారు. పరలోకాన్ని కూడా విశ్వసిస్తారు. అలాంటి దైవభీతిపరులే తమ ప్రభువు నుండి వచ్చిన రుజుమార్గంలో నడిచేవారు.⁵ అలాంటివారే సాఫల్యం చెందేవారు; మోక్షం పొందేవారు.

కనుక నీవు అవిశ్వాసుల్ని హెచ్చరించినా, హెచ్చరించకపోయినా ఒకటే. వారు విశ్వసించరు. దేవుడు వారి హృదయకవాటాలు మూసివేశాడు. వారి చెవులకు నీలు వేశాడు. వారి కళ్ళపై పొరలు కమ్మాయి. ఇక వారికి తీవ్రమైన యాతన తప్పదు. (1-7)

కొందరు దైవాన్ని, పరలోకాన్ని విశ్వసించామని చెప్పుకుంటారు.⁶ కాని వారు నిజమైన విశ్వాసులు కారు. వారు దేవుణ్ణి, విశ్వాసుల్ని మోసగింపజూస్తున్నారు. నిజానికి

3. ఖుర్ఆన్‌లో తెలియజేయబడిన తొరాత్, ఇన్జీల్ వంటి గ్రంథాలతో పాటు ఖుర్ఆన్‌లో ప్రస్తావించబడిన ఇతర మతగ్రంథాలు కూడా అని అర్థం. దేవుడు ప్రతి యుగంలో, ప్రతి జాతిలోనూ దైవప్రవక్తలను ప్రభవంపజేశాడని ఖుర్ఆన్ మరొక చోట తెలియజేస్తోంది. అంటే ఆయా దేశాల్లో, జాతుల్లో కూడా దివ్యగ్రంథాలు అవతరించి ఉండవచ్చు. కాకపోతే గతంలో అవతరించిన గ్రంథాలు భావపరంగా తారుమారయ్యాయని ఖుర్ఆన్ ద్వారా తెలుస్తోంది.

అందువల్ల ముస్లింలు ఖుర్ఆన్‌లో ప్రస్తావించబడిన మతగ్రంథాలను అసలు దైవగ్రంథాలు కావని మొండిగా నిరాకరించడానికి వీలేదు. వివిధ కాలాల్లో, వివిధ జాతుల్లో యావత్తు మతగ్రంథాలను దేవుడే అవతరింపజేశాడు గనక, వాటిలో ఏ ఒక్క మతగ్రంథాన్ని నిరాకరించినా దేవుణ్ణి నిరాకరించినట్టే. (2:136,285; 3:83,84 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

4. పరలోకవిశ్వాసంలో అనేక విశ్వాసాలు మిళితమై ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు: (1) దేవుడు మానవుణ్ణి ఈ ప్రపంచంలో బాధ్యతారహితుడిగా సృష్టించలేదు. అతను ఆచరించే కర్మలన్నిటికీ దేవుని ముందు సమాధానం చెప్పుకోవలసి ఉంటుంది. (2) ఇహలోకం కర్మలు ఆచరించే క్రియాలోకం. పరలోకం కర్మఫలం పొందే స్థానం. ఇహలోకం మానవునికి పరీక్షావేదిక. ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు ఉండే తాత్కాలిక నివాసం. ఆ తర్వాత అంతమొందించ బడుతుంది. ఆ నిర్ణీత సమయం దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. (3) ఇహలోకం నిర్ణీతకాలం ముగిసి అంతమైపోయిన తర్వాత కొత్తగా మరో విశ్వవ్యవస్థ ఆవిర్భవిస్తుంది. అప్పుడు యావత్తు మానవులు ఒకేసారి పునర్జీవించ బడతారు. దేవుడు వారందర్నీ సమావేశపరచి వారి కర్మల లెక్క తీసుకుంటాడు. కర్మల్ని బట్టి తగిన ప్రతిఫలం ఇస్తాడు. పుణ్యాత్ములను స్వర్గానికి, పాపాత్ములను నరకానికి పంపుతాడు.

5. ఇలాంటి స్వభావం, సుగుణాలు కలవారికే ఈగ్రంథం సన్మార్గం చూపుతుందన్నమాట.

6. ఇక్కడుంచి 20వ సూక్తి వరకు కపట విశ్వాసుల్ని గురించి ప్రస్తావించబడింది. వీరు ముస్లింలుగా నటిస్తూ ముస్లిం సమాజాన్ని లోపలినుంచి తొలగించేయడానికి పూనుకున్న గోముఖ

عَمَلُوا الصَّالِحَاتِ أَنْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرٍ قَدِيمٍ قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَتُوا بِهَا مُتَشَابِهًا وَلَا لَهُمْ فِيهَا فَخْرٌ ﴿١٠﴾ وَإِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مِمَّا بَعُوضَةٌ فَمَا فَوقَهَا . فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَنَّهُ

(ముహమ్మద్!) సత్యాన్ని విశ్వసించి తదనుగుణంగా సత్కార్యాలు చేసేవారికి సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు ఉన్నాయని శుభవార్త వినించు. ఆ స్వర్గవనాల్లోని పండ్లు చూడటానికి ఇహలోకంలోని పండ్లు మాదిరిగా ఉంటాయి. వారికి ఏవైనా పండ్లు తినడానికి ఇచ్చినప్పుడు, ఇలాంటి పండ్లే తమకు ప్రపంచంలో కూడా ఇవ్వబడేవని అంటారు వారు. వారికి ఈడు-జోడు, తోడు-నీడగా అక్కడ పవిత్ర సహచరులు కూడా వుంటారు. ఆ స్వర్గవనాల్లో వారు శాశ్వతంగా వుంటారు. (25)

దేవుడు (సత్యనిరూపణకు) ఎలాంటి ఉపమానం ఇవ్వడానికైనా సిగ్గుపడడు. చివరికి దోమ లేదా అంతకంటే అల్పజీవికి సంబంధించిన ఉపమానమైనా సరే. ¹⁰ విశ్వాసులు (మాత్రం) ఇది తమ ప్రభువు నుండి వచ్చిన సత్యమని నమ్ముతారు. కాని

9. ఇక్కడ మూలభాషలో “అజ్ఞాజుమ్మతహ్వారా” అనే పదం వాడబడింది. ఇందులో అజ్ఞాజ్జే బహువచనంలో ఉంది. దాని ఏకవచనం ‘జ్ఞాజ్జే’ లేక ‘జ్ఞాజ్జా’ అవుతుంది. అంటే జత, జోడు, జంట, తోడు, నీడ అని అర్థం. పురుషునికి స్త్రీ జోడు, జతది (భార్య) అయితే, స్త్రీకి పురుషుడు తోడు, జత (భర్త) అవుతాడు.

అజ్ఞాజుమ్మతహ్వారా అంటే పవిత్రమైన జంట అని అర్థం. ఇహలోకంలో సజ్జనుడు, పవిత్రుడైన పురుషునికి దుర్లభురాలు, అపవిత్రురాలైన భార్యఉంటే పరలోకంలో వారి వివాహబంధం తెగి పోతుంది. పవిత్ర పురుషునికి అక్కడ వేరే పవిత్ర భార్య ప్రసాదించబడుతుంది. అలాగే ఇహలోకంలో సజ్జనురాలు, పవిత్రురాలు అయిన స్త్రీకి దుర్లభుడు, అపవిత్రుడయిన భర్త ఉంటే పరలోకంలో వారి వివాహబంధం విచ్ఛేదమవుతుంది. పవిత్ర స్త్రీకి అక్కడ వేరే పవిత్ర పురుషుడ్ని భర్తగా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇహలోకంలో భార్యాభర్తలిద్దరూ సజ్జనులు, పవిత్రులయి ఉంటే పరలోకంలో వీరి వివాహబంధం కొనసాగుతుంది. (56:36 సూక్తికి రాసిన పాదసూచిక కూడా చూడండి.)

10. దోమల కంటే అల్పజీవులు ప్రపంచంలో ఉన్నాయోలేవో బహుశా ప్రాచీనులకు తెలిసి ఉండదు. కాని నేటి వైజ్ఞానికయుగంలో దోమలకంటే కూడా ఎంతో అల్పమయిన సూక్ష్మజీవులు ఉన్నాయని సాహస్యజనం సైతం నమ్ముతున్నారు. ఇవి అత్యంత శక్తిమంతమైన మైక్రోస్కాపు ద్వారా తప్ప సాధారణ సూక్ష్మదర్శినిలో కనిపించనంత సూక్ష్మాతిసూక్ష్మంగా ఉంటాయి. ఒక టీడెమ్పా నీళ్ళలో సుమారు 125 కోట్ల సూక్ష్మజీవులు ఉన్నట్లు బెర్లన్ యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసర్ గున్నార్ బ్రాబ్ బేక్ కను గొన్నారు. ఎక్కడో ఎందుకు, మన శరీరం మీది ఒక స్వేదగ్రంథిలో కొన్ని వేల సూక్ష్మజీవులు ఉంటాయంటే అతిశయోక్తి కాదు. పైగా మన శరీరాన్ని రిస్ సబ్బుతో రుద్ది కడిగినా ఇవి తొలగిపోవటం! ఈ జీవులు ప్రతి చోటా ఉన్నాయి. ప్రాణవాయువు లేని చోట్ల కూడా ఉంటాయి. భూపాఠల క్రింద, సముద్ర జలాల అట్టడుగు బురదలోనూ ఉంటాయి. చివరికి గగనం శూన్యం అనబడే రోదసిలో సైతం ఈ ప్రాణులుండే అవకాశాలు ఉన్నాయని జపాన్ శాస్త్రవేత్తలు ఏనాడో చెప్పారు.

ఈ సూక్ష్మజీవుల్లో మనకు మేలు చేసేవి కూడా అనేకం ఉన్నాయి. మనం రోజూ త్రాగే స్వచ్ఛమయిన నీటిలో, మన దేహం మీదుండే సూక్ష్మజీవులు మనకు మేలు చేసేవి అయి ఉంటాయని ప్రొఫెసర్ బ్రాబ్ బేక్ అభిప్రాయపడ్డారు. దేవుడు యావత్తు సృష్టిరాసుల్ని మానవుల

الَّذِينَ كَفَرُوا يَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا ۗ بَلْ يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا ۖ وَهُدًى يَهْدِي بِهِ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿١١﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مِمَّا آمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢﴾ كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَصْنَاءَ مَا فَحِجِبَاكُمْ عَنْهُ بُحْبِحِيكُمْ ثُمَّ يَرْجِعُوهُمْ إِلَى السَّمَاءِ فَسُوفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مِنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ فَسُوفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۗ قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ ۚ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٥﴾

అవిశ్వాసులు ఈ ఉదాహరణలు చూసి, ఇలాంటి ఉదాహరణలు ఇవ్వడంలో దేవుని ఆంతర్యం ఏమిటో! అంటారు. ఈ విధంగా దేవుడు ఒకే విషయం ద్వారా కొందరిని దారి తప్పిస్తే, మరి కొందరికి దారి చూపిస్తాడు. (26)

దేవునితో చేసిన పటిష్ఠమయిన ప్రమాణాలను ఉల్లంఘించే, కలపమని దేవుడు ఆదేశించిన దాన్ని త్రొచివేసే, ప్రపంచంలో కలహాలు రేకెత్తించే దుర్మార్గులను మాత్రమే దేవుడు మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేస్తాడు. అలాంటివారే నష్టపోయేవారు. (27)

అసలు మీరు దేవుని పట్ల అవిశ్వాసవైఖరి ఎలా అవలంబిస్తారు? మీరు నిర్ణీవులుగా ఉన్నప్పుడు ఆయన మీకు జీవం పోశాడు. చివరికి ఆయనే మీ ప్రాణాలు తీసే వాడు. (మరణానంతరం) మీకు తిరిగి ప్రాణంపోసి లేపేవాడు కూడా ఆయనే. చివరికి ఆయన సన్నిధికి మీరు మరలి పోవలసివుంది. ఆయనే మీకోసం ప్రపంచంలోని వస్తువులన్నిటినీ సృష్టించాడు. తరువాత ఆయన ఆకాశం వైపు దృష్టిసారించి, దాన్ని సవ్వాకాశాలుగా రూపొందించాడు. ఆయన సమస్త విషయాలు తెలిసినవాడు. (28-29)

నీ ప్రభువు దైవదూతలతో ‘భూలోకంలో నేనొక ఖలీఫా¹¹ని నియమించబోతున్నా’నని అన్నప్పుడు దైవదూతలు ఏమన్నారో తెలుసా? “ఏమిటి! మీరు ప్రపంచ వ్యవస్థను ఛిన్నాభిన్నం చేసి, రక్షపాతానికి వడిగట్టేవాడ్ని భూలోకంలో నియమించబోతున్నారా? మేము మిమ్మల్ని అనుక్షణం స్తుతిస్తూ మీ పవిత్రతను ప్రశంసిస్తూనే వున్నాంకదా?” అని అన్నారు. దానికి దేవుడు “మీకు తెలియని విషయాలెన్నో నాకు తెలుసు” అన్నాడు. (30)

ఉపయోగార్థమే సృష్టించాడు. హానికరమైనవి చెప్పబడే ఒక జీవి మనకు మరోరకంగా ఉపయోగ పడవచ్చు. ప్రకృతి రహస్యాలను ఛేదిస్తూపోతే ఈ వాస్తవాలు ఈరోజు కాకపోతే మరో రోజు విప్లవైనా బయటపడే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల ఎంతటి అల్పజీవి అయినా నిరుపయోగమైనదని, తుచ్ఛమైనదని భావించి తీసిపోరయ్యలేము.

11. ఇక్కడ ఖలీఫా (ప్రతినిధి) అనే పదం ప్రపంచంలో మానవుని నిజస్థానం, అతని జీవిత లక్ష్యం ఏమిటో తెలియజేస్తోంది. ఈ ప్రపంచంలో మానవుడు దేవుని ప్రతినిధిగా, దేవుడు పంపిన ఆజ్ఞలను పాటిస్తూ ఆయనకు పూర్తిగా విధేయుడయి జీవించాలి. జీవితంలోని ప్రతి రంగంలోనూ ఆయన ఆదేశాలను, హితవులనే పాటించాలి. అంతేగాని, మానవుడు స్వయంగా యజమాని అయి, ఇష్టాఙ్గాంగా విశ్వంఖల జీవితం గడపడానికి వీల్లేదు. ఖలీఫా అనే పదాన్ని మన దేశంలో బ్రిటిష్ పాలకుల కోసం వాడిన వైస్రాయ్ (Viceroy) అనే ఇంగ్లీషు పదంతో పోల్చవచ్చు.

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٢﴾
 قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٣﴾ قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَاءِهِمْ قَالُوا يَا آدَمُ مَا نَعْلَمُ مَا تَقُولُ ﴿١٤﴾ وَرَدَّ
 قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٥﴾ وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ

ఆ తరువాత ఆయన ఆదంకు సమస్త వస్తువుల పేర్లు తెలియజేశాడు. ¹² ఆపై వాటిని దైవదూతల ముందు ప్రవేశపెట్టి “మీ అభిప్రాయం సరైనదయితే కాస్త ఈ వస్తువుల పేర్లెమిటో చెప్పండి” అని అడిగాడు. (31)

“మీరు పరిశుద్ధులు, మీరు మాకు తెలియజేసినంత మేరకే మాకు తెలుసు. దానికి మించి ఒక్క విషయం కూడా మాకు తెలియదు. వాస్తవానికి మీరే అన్నీ తెలిసినవారు, వివేకవంతులు” అన్నారు దైవదూతలు. (32)

ఆతర్వాత దేవుడు ఆదంతో “ఈ వస్తువుల పేర్లెమిటో వారికి చెప్పు” అన్నాడు. ఆదం వాటి పేర్లన్నీ చెప్పాడు. అప్పుడు దేవుడు దైవదూతలతో ఇలా అన్నాడు: “భూమ్యాకాశాల్లో గుప్తంగా వున్న సమస్తవిషయాలు నాకు తెలుసని నేను ముందే మీతో అనలేదా? మీరు పైకి వెలిబుచ్చే విషయాలు, లోన దాచే విషయాలు సైతం నాకు తెలుసు.” (33)

ఆ తర్వాత మేము ఆదంకు గౌరవసూచకంగా అభివాదం చెయ్యండని దైవదూతలను ఆదేశించాం. ¹³ అప్పుడు ఇబ్లీసు తప్ప అందరూ అభివాదం చేశారు. ఇబ్లీసు తనేదో గొప్పవాణ్ణు అహంకారంతో విప్రవీగుతూ, తిరస్కరించి అవిధేయుడై పోయాడు. ¹⁴ (34)

12. వస్తువుల పేర్లంటే కేవలం వాటి పేర్లే కాదు, కొందరు భాష్యకారుల అభిప్రాయం ప్రకారం వాటి గుణగణాలు, ధర్మాలు, వాటి పనితీరు, వాటి వల్ల కలిగే లాభనష్టాలు మొదలైన సమాచారమంతా అని కూడా అర్థం.

13. దీన్ని బట్టి విశ్వవ్యవహారాలు నిర్వహించడానికి నియుక్తులైన యావత్తు దైవదూతలపై మానవునికి దేవుడు ఆధిక్యత ప్రసాదించాడు. అంటే మానవుణ్ణి యావత్తు సృష్టిరాసుల్లో ఉత్కృష్ట జీవిగా, ఖలిఫాగా చేసి ప్రపంచంలో అతను చేసే ప్రతి పనిలో దైవదూతలు అతనికి సహకరించాలని ఆదేశించాడన్నమాట. మానవునికి ప్రసాదించబడిన ఈ ఆధిక్యత, ఉత్కృష్టతల కారణంగానే అతనికి గౌరవసూచకంగా అభివాదం చేయాలని దైవదూతల్ని ఆజ్ఞాపించడం జరిగింది.

ఇక్కడ మూలభాషలో సజ్జా అనే పదం వాడబడింది. సజ్జా అంటే సాష్టాంగప్రణామం, గౌరవసూచకంగా వంగడం, అభివాదం చేయడం అనే అర్థాలున్నాయి. దేవునికి తప్ప ఇతరులకు సాష్టాంగప్రణామం చేయడాన్ని ఇస్లాం నిషేధించింది. కొందరు వ్యాఖ్యానకర్తలు గత ప్రవక్తలు తెచ్చిన ధర్మశాస్త్రాల్లో మహనీయులకు, గొప్పవాళ్ళకు గౌరవ సూచకంగా సజ్జా చేయడం ధర్మ సమ్మతంగా ఉండేదని, ముహమ్మద్ ప్రవక్త (సల్లం) తెచ్చిన ధర్మశాస్త్రంలో దైవేతరులకు ఇలాంటి సజ్జా చేయడం కూడా నిషేధించబడిందని అభిప్రాయపడ్డారు.

(మరిన్ని వివరాలకు 12వ అధ్యాయం (యూసుఫ్) 100వ సూక్తి పాదసూచిక చూడండి.)

14. దేవుని పట్ల ఇబ్లీసు ధిక్కార వైఖరికి కారణం, దాని పూర్వపరాలను గురించి 7:11,12 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

أَنْتَ وَرُوحُكَ الْجِنَّةَ وَلَا مِنْهَا رَعْدًا حَيْثُ شِئْتُمْ وَلَا تَقْرَبُوا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونُوا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٦﴾ فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿١٧﴾ فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ تَتَابَعَتْ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ ﴿١٨﴾ قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٠﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ ذُكِرُوا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ الْوَحْيَ عَلَيْهِمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي وَأُوْفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٢١﴾ وَأَمَّا إِنَّمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أُولِ كَافِرِينَ ﴿٢٢﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا ۗ وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٢٣﴾ وَلَا تَلْسَمُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا

ఆ తరువాత మేము ఆదంకు ఇలా చెప్పాము: “నీవు, నీభార్య స్వర్గంలో నివసించండి. ఇక్కడ మీరు కోరుకున్నదల్లా తింటూ హాయిగా ఉండండి. అయితే అదిగో...! ఆ చెట్టు దరిదాపులకు మాత్రం వెళ్ళకండి. వెళ్తే మీరు కూడా దుర్మార్గులై పోతారు.” (35)

అయితే సైతాన్ (వారుభయుల్ని నిషేధిత వృక్షం గురించి లేనిపోని ఆశలు కల్పించి) వారిని పూర్వస్థితి నుండి దిగజార్చి స్వర్గసౌఖ్యాలకు దూరంచేశాడు. ¹⁵ అప్పుడు మేము వారితో “మీరంతా ఇక్కడ్నుంచి దిగిపోండి. మీరు ఒకరికొకరు శత్రువులు. ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు మీరు భూలోకంలో జీవితం గడపవలసివుంది” అన్నాము. (36)

తరువాత ఆదం తన ప్రభువు నుండి కొన్ని మాటలు గ్రహించి, పశ్చాత్తాపంతో క్షమాపణ చెప్పుకున్నాడు. దాన్ని అతని ప్రభువు స్వీకరించాడు. ఆయన గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. మేమిలా అన్నాం: “మీరంతా ఇక్కడ్నుంచి దిగిపోండి. నా నుండి మీ దగ్గరకు ఏదైనా మార్గదర్శకత్వం వస్తే దాన్ని అనుసరించాలి. దాన్ని అనుసరించేవారికి ఎలాంటి భయంగాని, దుఃఖంగాని ఉండదు. నా మార్గదర్శకత్వాన్ని నిరాకరించి, నా సూక్తుల్ని ధిక్కరించేవారు నరకానికి పోతారు. అక్కడే వారు (నానాయాతనలు అనుభవిస్తూ) ఎల్లకాలం పడివుంటారు. (37-39)

ఇస్రాయిల్ సంతతి ప్రజలారా! నేను మీకు చేసిన మేళ్ళు గుర్తుకు తెచ్చుకొని, మీరు నా విషయంలో చేసిన ప్రమాణాన్ని పాటించండి. నేను మీకు చేసిన వాగ్దానం నెరవేరుస్తాను. మీరు నాకు మాత్రమే భయపడుతూ నేను పంపిన ఈ (ఖుర్ఆన్) గ్రంథాన్ని విశ్వసించండి. మీ దగ్గర ఇంతకు పూర్వం నుంచే ఉన్న (తొరాత్) గ్రంథాన్ని ఇది ధృవీకరిస్తోంది. కనుక అందరికంటే ముందు మీరే దీన్ని తిరస్కరించినవారు కాకూడదు. స్వల్ప మూల్యానికి నా సూక్తులు అమ్ముకోకండి. నా ఆగ్రహం నుండి తప్పించుకోండి. సత్యాన్ని అసత్యంతో కలగాపులగం చేయకండి. తెలిసి కూడా సత్యాన్ని దాచకండి. (40-42)

15. వివరాలకు 7:22,23; 20:120,121 సూక్తులు చూడండి.

الْحَقِّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَبُوا مَعَكُمْ الرِّكَابَ ۝ إِنَّا أَمْرُونَ النَّاسِ

పార్థనా వ్యవస్థ నెలకొల్పండి. పేదల ఆర్థికహక్కు (జకాత్) చెల్లిస్తూ ఉండండి.¹⁶ నా ముందు మోకరిల్లేవారితో పాటు మీరు కూడా నా ముందు మోకరిల్లండి. ఏమిటి,

16. జకాత్ అంటే పవిత్రత, పరిశుద్ధత అని శాబ్దిక అర్థాలున్నాయి. ఇక్కడ ప్రత్యేక పారి భాషలో, ధనికుడు పవిత్రుడయ్యే ఉద్దేశ్యంతో ఏడాది కొకసారి తన సంపద నుండి రెండున్నర శాతం చొప్పున నిరుపేదలకు, ధర్మసంస్థాపనా కార్యాలకు దానం చేయవలసిన ధనకనక వస్తువుల్ని జకాత్ అంటారు. ఈ విషయాన్ని గురించి మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:

“దేవుడు జకాత్ చెల్లింపును ముస్లింలకు విధిగా చేశాడు. ఇది వారి ధనికుల నుండి వసూలు చేసి, వారి నిరుపేదలకు అందజేయబడుతుంది.” (బుఖారి,) “ఏ సంపద నుండి జకాత్ తీయ కుండా అందులోనే కలిసి ఉంటుందో ఆ సంపదను ఇది నాశనం చేస్తుంది.” (మిష్కాత్)

జకాత్ దాదాపు ప్రతి దైవప్రవక్త అనుచర సముదాయానికి విధిగా నిర్ణయించబడింది. మూసా ప్రవక్త (అలై) అనుచర సముదాయానికి కూడా ఇది విధించబడింది. కాని యూదులు పేదలకు జకాత్ ఇవ్వడానికి బదులు, వారి నుండి వడ్డీ వసూలుచేసి తినడం ప్రారంభించారు.

“ఎవరు తన ధనం నుండి జకాత్ చెల్లించడో అతని ధనాన్ని ప్రళయదినాన అగ్నిపలకలుగా మార్చి వాటితో అతని ప్రక్కలమీద, నుదుటిమీద, నడుమీద వాతలు పెట్టడం జరుగుతుంది. ఆ దినం యాభై వేల సంవత్సరాలంత సుదీర్ఘంగా ఉంటుంది. ప్రజల తీర్పులన్నీ ముగిసే వరకు (అంటే యాభై వేల ఏండ్ల వరకు) అతని పరిస్థితి అలాగే కొనసాగుతుంది. ఆ తర్వాత (అతని కర్మల్ని బట్టి) అతణ్ణి నరకానికో లేక స్వర్గానికో పంపివేయడం జరుగుతుంది.” (ముస్లిం)

ముస్లింలకు నమాజ్ చేయడం ఎంత విధి (Obligatory duty)యో జకాత్ చెల్లించడం కూడా అంతే విధి. జకాత్ చెల్లించని వ్యక్తి పాటిట అతని డబ్బు పరలోకంలో విషసర్పంగా మారు తుందని కొన్ని హదీసులు హెచ్చరిస్తున్నాయి. జకాత్ చెల్లించనివాడు చేసే నమాజ్‌ని దేవుడు స్వీకరించడని మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) స్పష్టంగా తెలియజేశారు.

ఆర్థిక స్త్రోమత కలిగిన ముస్లింలు తమ సంపద నుండి రెండున్నర శాతం జకాత్ తీసి ఇస్లామీయ ప్రభుత్వానికి విధిగా చెల్లించాలి. ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం లేని చోట్ల ముస్లింలు వ్యక్తిగతం గాగాని, లేదా ఏదైనా సంఘం ద్వారాగాని ఈ జకాత్‌ని అర్జులైనవారికి దానం చేయాలి. జకాత్ చెల్లించడానికి నిరాకరించేవారు దేవుని దృష్టిలో ఘోరమైన పాపాత్ములై నరకశిక్ష అనుభవించవలసి వస్తుంది. ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం దృష్టిలో వారు ఆర్థిక నేరస్థులుగా పరిగణించబడతారు. అలాంటి ముస్లింల నుండి బలవంతంగా జకాత్ వసూలు చేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉంటుంది.

హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) ఖలీఫా అయిన తరువాత కొన్ని తెగలు జకాత్ చెల్లించడానికి నిరాకరించాయి. అప్పుడు హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) ఆ తెగలతో యుద్ధంచేసి వాటి నుండి బల వంతంగా జకాత్ వసూలు చేయడానికి నిర్ణయించుకున్నారు. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఈ నిర్ణయం పట్ల అభ్యంతరం లేవదీసినప్పుడు ఆయన ఈ విధంగా సమాధానమిచ్చారు:

“దైవసాక్షి! నమాజ్, జకాత్‌ల మధ్య విచక్షణ చేసే ప్రతి వ్యక్తితో నేను యుద్ధం చేస్తాను. జకాత్ సంపద హక్కు. (అంటే సంపద కలిగినవారు దాని మీద పేదల ఆర్థిక హక్కు అయిన జకాత్‌ని విధిగా చెల్లించాలి.) దైవసాక్షి! వారు గనక దైవప్రవక్త (స) కాలంలో ఇస్తూ ఉండిన సంపద నుండి ఒంటె తాడయినా సరే ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తే నేను వారితో కూడా తప్పక పోరాడుతాను”.

بِالْبِرِّ وَتَتَسَوَّنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتَلَوْنَ الْكِتَابَ ۝ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۝ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ۝ الَّذِينَ يَنْتَوُونَ عَنْهُمْ مُلْقُوا رَبَّهُمْ وَالَّذِينَ لَجِعُونَ ۝ لِيَكْفُرُوا بِسِرِّئِيلَ أَذْكَرُوا نِعْمَتِي الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنَّى فَصَلْنَاكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَمَلٌ وَلَا هُمْ يُبْصَرُونَ ۝ وَلَاذُجَيْنِكُمْ ۝ مَنْ أَلْفَرِعُونَ ۝ يُسْئِمُونَكُمْ سَوْءَ الْعَذَابِ يُذِخُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ فِي ذِكْرِ بَلَاءٍ ۝ مَنْ

మీరు మంచిపనులు చేయమని ఇతరులకైతే హితబోధ చేస్తారు. కాని మిమ్మల్ని మీరు మరచిపోతున్నారే! మీరు గ్రంథ పఠనం కూడా చేస్తున్నారు కదా! (ఇలా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తున్నారు?). మీరు బుద్ధి నువ్వెయోగించరా? (43-44)

(సరే, మీకేవైనా ఇబ్బందులుంటే) సహనం, ప్రార్థనల ద్వారా (నా) సహాయాన్ని అర్థించండి. ప్రార్థన (నమాజ్) కాస్త కష్టమైన పనే, సందేహం లేదు. కాని ఒకరోజు తమ ప్రభువును కలుసుకోవలసి ఉందని, ఆయన సన్నిధికి మరలిపోవలసి ఉందని భావించే దైవభీతిపరులకు మాత్రం ప్రార్థన (నమాజ్) చేయడం కష్టమేమీ కాదు. (45-46)

ఇస్రాఱియాల్¹⁷ సంతతిప్రజలారా! నేను మీకు చేసిన మేలు గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. ప్రపంచజాతులన్నిటిపై మీకు ప్రసాదించిన ప్రత్యేక గౌరవాన్నీకూడా జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. ఒకరికొకరు ఏవిధంగానూ తోడ్పడలేని (ప్రళయ)దినం గురించి భయపడండి. ఆరోజు ఎవరి సిఫారసు చెల్లదు. ఏ ఒక్కర్ని పాపపరిహారం తీసుకొని వదలేయడం జరగదు. అసలా రోజు పాపాత్ములకు ఎలాంటి సహాయమూ లభించదు. (47-48)

మేము మిమ్మల్ని ఫిరొనీయుల బానిసత్వం నుండి విముక్తి కలిగించిన రోజులు కూడా కాస్త గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. ఆనాడు మిమ్మల్ని వారు తీవ్రయాతనలకు గురిచేస్తూ ఉండేవారు. మీ మగపిల్లలను హతమార్చి, ఆడపిల్లలను (మాత్రమే) బ్రతకనిస్తుండేవారు. అది మీకు మీ ప్రభువు నుండి ఎదురైన అత్యంత కఠినపరీక్ష. (49)

ఆ తరువాత హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) మాట్లాడుతూ “దైవసాక్షి! దేవుడు సత్యావగాహన కోసం అబూబకర్ హృదయకవాటాలు తెరిచాడు. అబూబకర్ దృక్పథమే సరైనదని నేను ఆ తరువాత గ్రహించాను” అని అన్నారు. (సహీ బుఖారి)

❖ జకాత్ నిరాకరణ విషయమై ప్రవక్త (సల్లం) కాలంలో జరిగిన ఒక సంఘటన గురించి 49:6 సూక్తికి రాసిన పాదసూచిక చూడండి; ❖ జకాత్ చెల్లింపు మొత్తం 8 రకాల పద్దులలో విభజించబడింది. 9:60 సూక్తి చూడండి; ❖ ఇతర వివరాలకు 2:267-274 సూక్తులు చూడండి.

(జకాత్ గురించి పూర్తి వివరాల కోసం ‘ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్’ నుంచి వెలువడిన “ధన వికేంద్రీకరణ” అనే పుస్తకం చదవండి. పేజీలు: 224.)

17. ఇస్రాఱియాల్ అంటే దైవదాసుడు అని అర్థం. ఇది యాఖూబ్ ప్రవక్త (అలై)కు దేవుడు ప్రదానంచేసిన బిరుదు. ఈయన తండ్రి ఇస్హాఖ్ (అలై), తాత ఇబ్రాహీం (అలై) కూడా దైవప్రవక్తలే. యాఖూబ్ (అలై) సంతనాన్నే బనీఇస్రాఱియాల్ (ఇస్రాఱియాల్ సంతతి) అంటారు.

رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ۝ وَإِذْ قَرَفْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَجْجَيْدِكُمْ وَأَعْرَفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۝ وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَلْبَيْنَ لِيَاكُتُبَ لَكَ الْكِتَابَ وَنَخَذَ لَكَ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ۚ ذُلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝ وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ بِكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهُ جَهَنَّمَ ۚ فَاخْدُتْكُمْ الصُّعْقَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۝ ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَظَلَلْنَا عَلَيْكَ الْعَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْمَنَ وَالسَّلْوَىٰ كُلًّا مِنْ طَلِيلَاتٍ مَارًّا فَذُكِّرُوا ۚ وَمَا ظَلَمْتُمْ وَلَكِنْ كَانُوا

మీకోసం మేము సముద్రం చీల్చి, దారి ఏర్పరచి మిమ్మల్ని క్షేమంగా దరికి చేర్చాం. ఆతర్వాత మీ కళ్ళముందే ఫిరోసీయులను (సముద్రంలో) ముంచివేశాం. (50)

మేము మూసాను నలభై రోజుల గడువుపై (తూర్ పర్వతం దగ్గరకు) పిలిపించాము. ఆ తర్వాత అతను మీ మధ్య లేకపోవడం చూసి మీరు ఆవుదూడ (విగ్రహం)ను దైవంగా చేసుకున్నారు. మీరు దుర్మార్గంలో చాలా హద్దుమీరి పోయారు. అయితే ఆ తరువాతయినా మీరు కృతజ్ఞులయి ఉంటారేమోనన్న ఉద్దేశ్యంతో అంతటి ఘోరపాపాన్ని సయితం ఉపేక్షించి మిమ్మల్ని క్షమించివేశాము. (51-52)

మీరు సన్మార్గం పొందడానికి మూసాకు దివ్యగ్రంథాన్ని, మంచీ చెడుల్ని వేరుచేసి చూపే గీటురాయిని ప్రసాదించాము. ఆ సంగతి కూడా గుర్తు చేసుకోండి. మూసా (ఈ మహాభాగ్యం తీసుకొని) తన జాతిప్రజల దగ్గరికి తిరిగొచ్చినప్పుడు వారి దుస్థితి చూసి ఇలా అన్నాడు: “ప్రజలారా! మీరు ఆవుదూడను దైవంగా చేసుకొని మీ ఆత్మలకు చాలా అన్యాయం చేసుకున్నారు. కనుక (తక్షణమే) పశ్చాత్తాపంచెంది మీ సృష్టికర్తకు క్షమాపణ చెప్పుకోండి. తర్వాత మీ(లో భ్రష్టులైపోయినవారి) ప్రాణాల్ని హతమార్చండి. మీ సృష్టికర్త దృష్టిలో అదే మీకు శ్రేష్ఠమయినది.” ఆ తరువాత మీ ప్రభువు మిమ్మల్ని క్షమించాడు. ఆయన ఎంతో గొప్ప క్షమాశీలి, అపార కృపాశీలుడు. (53-54)

మరో సంఘటన. మీరు మూసాతో “మేము మాకళ్ళతో దేవుణ్ణి ప్రత్యక్షంగా చూడనంతవరకు నీ మాటలు నమ్మం” అన్నారు. అప్పుడు మీరు చూస్తుండగానే ఓ భయం కరమైన పిడుగు మీపై పడింది. దాంతో మీరంతా మృత్యువాత పడ్డారు. అయితే మేము చేసిన మేలుకు మాపట్ల కృతజ్ఞులై ఉంటారని మిమ్మల్ని మళ్ళీ బ్రతికించాం. (55-56)

మేము మీపై (ఎండ నుండి కాపాడడానికి) మేఘచ్ఛాయ కల్పించాం. ఆహారంగా మీకు మన్న, సల్వాలు¹⁸ సమకూర్చి, “మేము ప్రసాదించిన ఈ పరిశుద్ధ వస్తువులు తినండి” అన్నాం. (కాని మీపూర్వకులు వాటికి విలువ నివ్వలేదు. ఇలాంటి తలబిరుసు

18. మన్న అంటే ఒక విధమైన ఖాద్యవస్తువు. ఇది ఆకాశం నుండి మంచులా కురిసి నేల మీద పేరుకుంటుంది. సల్వా అంటే ఓ రకమైన పక్షులు. ఇవి గాలిలో ఎగురుతూ యూదులకు సులభంగా దొరికిపోయాయి. ఇవి రెండూ యూదులకు నలభై ఏండ్ల పాటు ప్రసాదించబడ్డాయి.

أَنْفُسَهُمْ يَظْلَمُونَ ۝ وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَأَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ وَسَارِعُوا إِلَىٰ الْحُسَيْنِينَ ۝ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَىٰ الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝ وَإِذْ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ نَبْعًا ۚ قَالَ كُلُوا مِنْ شَرِبِهِمْ كَلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝ وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعْ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ تَشَاءِ بِهَا وَفَوَيْهَا وَعَصَا وَبَصَالِهَا ۚ قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ ۚ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مِمَّا سَأَلْتُمْ ۚ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ ۚ وَالسُّكْنَةُ

తో) వారు మాకేమీ నష్టం కల్గించలేదు, తమకుతామే నష్టం కల్గించుకున్నారు. (57)

వేరొక సంఘటన (వినండి). అప్పుడు మేము మీతో ఇలా అన్నాం: “ఈ పట్టణం లో ప్రవేశించి ఇక్కడి ఆహారపదార్థాలను మీకిష్టమైనట్లు హాయిగా తినండి. అయితే పట్టణ ప్రధానద్వారం గుండా ప్రవేశిస్తున్నప్పుడు సాష్టాంగపడి ‘క్షమాభిక్ష, క్షమాభిక్ష’ అంటూ నడవండి. మేము మీ తప్పులు మన్నిస్తాం. మంచివారికి మరింత(భాగ్యం) అనుగ్రహిస్తాం.” కాని దుర్మార్గులు మేము సూచించిన మాట మార్చివేశారు. చివరికి మేము ఆ దుర్మార్గులపై ఆకాశం నుండి ఘోరమైన విపత్తు తెచ్చి పడవేశాము. ఇది వారు చేసిన దౌష్ట్యాలకు తగిన శిక్ష. (58-59)

(దీనికి ముందు) మూసా తన జాతి కోసం మంచినీటికై మిమ్మల్ని ప్రార్థించాడు. అప్పుడు మేమతనితో “నీ చేతిలో ఉన్న కర్రతో చట్టుబండ మీద ఓ దెబ్బ వెయ్యి” అన్నాం. అతనలా చేయగానే ఆ రాతి నుండి పన్నెండు నీటిఊటలు పెల్లుబిగాయి. అప్పుడు (పన్నెండు తెగల) ప్రజలు తమతమ నీటిపట్టును గుర్తించి వాడుకోవారం భించారు. “దేవుడు ప్రసాదించిన వస్తువులు తినండి, త్రాగండి. అయితే ప్రపంచంలో కల్లోలాన్ని మాత్రం రేకెత్తించకండి” (అని ఆదేశించాము). (60)

(కాని ఆ తరువాత కొన్నాళ్ళకే) మీరు (కష్టపడకుండా లభిస్తున్న) ఎంతో శ్రేష్ఠమయిన ఆహారం పట్ల అసంతృప్తిచెంది) మూసాతో ఇలా అన్నారు: “మూసా! మేమిక ఒకే విధమైన ఈ తిండి తింటూ వుండలేము. మాకోసం నేల నుండి ఉత్పత్తి అయ్యే కూరగాయలు, దోసకాయలు, వెల్లుల్లి, గోధుమలు, పప్పు ధాన్యాలు, ఉల్లిపాయలు మొదలైన ఆహార పదార్థాలు పండింపజేయమని నీ ప్రభువును ప్రార్థించు.”

దానికి మూసా “ఎంతో శ్రేష్ఠమైన పదార్థాలు వుండగా వాటిని వదలి హీనమైన పదార్థాలు కోరుతున్నారా! అలాగయితే ఏదైనా జనావాసంలోకి పదండి. అక్కడ మీరు కోరిన వస్తువులు దొరుకుతాయి” అన్నాడు.

చివరికి వారు అవమానం, అప్రతిష్ఠలకు గురయి దౌర్భాగ్యం, దుర్భర దారిద్ర్యాలలో కూరుకుపోయారు. వారు దేవుని సూక్తులు తిరస్కరిస్తుండేవారు. దైవప్రవక్తల్ని

وَبَأْوَ يَعْصِبُ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يُكْفَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ، ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ وَالصَّالِحِينَ مِنَ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلُوا صَالِحًا فَأَلْحَمْنَا أَجْرَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا طَوْفَكُمْ الطَّوْرَ حُدًّا وَمَا اتَّيْنَكُم بِغَوْتٍ ۝ وَإِذْ كُرُوا مَّا فِيهِ لَعْنَتُكُمْ تَنْقُوتُونَ ۝ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَالَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ أَخَذُوا مِنْكُم فِي السَّبْتِ فَلَمَّا لَمَّا كُنُوا قُرْدًا حَسِبْتُمْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ كَالَّذِينَ يَدَّبَعُونَهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ۝ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُدْبِحُوا بَقْرَةً ۝ قَالُوا

అన్యాయంగా హతమార్చుతుండేవారు. దేవునికి అవిధేయులైపోయి హద్దుమీరి ప్రవర్తిస్తుండేవారు. అందువల్లనే ఇలా దేవుని ఆగ్రహం వారిపై విరుచుకుపడింది. (61)

ముస్లింలుగాని, యూదులుగాని, క్రైస్తవులుగాని, సాబీలు (నక్షత్రోపాసకులు)గాని, మరే మతానికి, వర్గానికి, జాతికి చెందినవారయినా సరే అల్లాహ్ ను, ప్రళయదినాన్ని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తుంటే, అలాంటివారికి వారి ప్రభువు వద్ద తప్పకుండా మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. వారికి ఎలాంటి భయంగాని, దుఃఖంగాని ఉండదు. (62)

మీమీద తూర్ పర్వతం ఎత్తిపట్టి మీచేత ప్రమాణంచేయించిన సందర్భం గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. అప్పుడు మేమిలా ఆదేశించాం: “మేము మీకిచ్చిన గ్రంథాన్ని దృఢంగా పట్టుకోండి. అందులోని ఆజ్ఞల్ని, హితవుల్ని గుర్తుంచుకోండి. అలాచేస్తే మీరు భయభక్తుల జీవితం గడుపుతారు.” (దీన్ని మీరు అంగీకరించారు కూడా.) కాని తర్వాత మీరా ప్రమాణం ఉల్లంఘించారు. (దాన్ని కూడా దేవుడు ఉపేక్షించాడు.) మీపై దేవుని కరుణా కటాక్షాలే గనక లేనట్లుంటే మీరు (ఎప్పుడో) నాశనమయి పోయేవారు. (63-64)

శనివారం నియమం¹⁹ ఉల్లంఘించినవారి సంగతి మీకు తెలిసిందే. మేము వారిని “కోతులుగా మారిపోయి, తుచ్చమైన బ్రతుకు బ్రతకండ”ని శపించాము. ఈ విధంగా మేము వారి దుష్పరిణామాన్ని ఆనాటి ప్రజలకు, రాబోవు తరాలకు గుణపాఠంగా, దైవభీతిపరులకు హితబోధినిగా చేశాము. (65-66)

మూసా తన జాతిప్రజలతో “దేవుడు మిమ్మల్ని ఒక ఆవును బలివ్వమని ఆదేశిస్తున్నాడ”ని అన్నాడు. ఆ సంఘటన కూడా గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. అప్పుడు వారు

19. శనివారనాడు ఎలాంటి ప్రాపంచిక పనులు చేపట్టకుండా, చివరికి వంటపని సైతం చేయకుండా పూర్తి సెలవు తీసుకొని దైవారాధనలో గడపాలని దేవుడు యూదులకు ఒక నియమం విధించాడు. దీన్ని ఉల్లంఘించినవారు దైవాగ్రహానికి గురవుతారని హెచ్చరించడం కూడా జరిగింది. అయితే శనివారం రోజు చేపలు సముద్రపు ఉపరితలంపై తీరాన వారి ముందుకు వస్తుండేవి. అందువల్ల వారు ఒకరోజు ముందు (అంటే శుక్రవారనాడు) సముద్ర తీరాన గుంటలు త్రవ్వి వాటిని నీటితో నింపిపెట్టేవారు. శనివారంరోజు ఆ గుంటల్లోకి చేపలు వచ్చాక వాటిని పట్టుకునే వారు. ఈ విధంగా వారు శనివారం నియమం ఉల్లంఘించి దైవాగ్రహానికి గురయ్యారు. (ఈ సూక్తితో పాటు 4:154; 7:163 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

أَتَّخِذُوا هُزُوءًا قَالُوا أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْسِرُونَ ۝ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَا مَاهِي ۝ قَالَ إِنَّكَ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَائِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فافعلوا مَا تُمْS

“ఏమిటి, నీవు మాతో పరిహాసమాడుతున్నావా?” అన్నారు. దానికి మూసా “మూర్ఖులు పలికే ఇలాంటి విషయాల బారి నుండి నేను దేవుని శరణు కోరుతున్నాను” అన్నాడు.

“అయితే ఆ ఆవు గురించిన వివరాలు ఏమిటో నీ ప్రభువుని అడిగి చెప్పు” అన్నారు వారు. “ఆ ఆవు ఇటు ముసలిదిగాని, అటు లేతదిగాని కాకుండా మధ్య వయస్సుదయి ఉండాలని దేవుడు ఆదేశిస్తున్నాడు. కనుక మీకివ్వబడిన ఆదేశం ప్రకారం పని చేయండి” అన్నాడు మూసా. (67-68)

“సరే, దానిరంగు ఎలావుండాలో కూడా నీ ప్రభువుని అడిగి తెలియజేయి” అన్నారు వారు మళ్ళీ. “దాని రంగు పసుపుపచ్చగా, చూపరులకు సంతోషం కలిగేలా మెరిసిపోతూ వుండాలని మీ ప్రభువు ఆదేశిస్తున్నాడ”ని అన్నాడు మూసా. (69)

“చాలా ఆవులు చూడటానికి ఒకేవిధంగా ఉన్నట్లు కన్పిస్తాయి. అందువల్ల ఆ ఆవు ఇంకా ఏ ఏ లక్షణాలు కలిగినదయి ఉండాలో నీ ప్రభువుని ప్రార్థించి మాకు చెప్పు. దైవం తలిస్తే మేము దాన్ని కనుగొంటాము” అన్నారు వారు మళ్ళీ. (70)

“మీ ప్రభువు ఆదేశిస్తున్నాడు- అది ఎలాంటి పనులకు ఉపయోగించ బడనిదై ఉండాలి. నేలను దున్నినదిగాని, మోటబావికి వాడబడినదిగాని కాకూడదు. అదీగాక అది ఎలాంటి లోపం లేనిదై ఉండాలి. దాని వంటిమీద ఎలాంటి కృత్రిమ మచ్చలు కూడా ఉండకూడదు” అన్నాడు మూసా. దానికి వారు “ఇప్పుడు నీవు అన్ని విషయాలు కచ్చితంగా తెలియజేశావు” అన్నారు. చివరికి వారు (ఎంతో శ్రమపడి సంపాదించి ఎలాగో) దాన్ని బలిచ్చారు. నిజానికి వారు అలా చేసేవారిలా అన్పించలేదు. (71)

మీకీ సంఘటన కూడా గుర్తుండి ఉంటుంది: మీరొక వ్యక్తిని చంపి, ఆ విషయంలో పరస్పరం పొట్లాడుకుంటూ హత్యానిందను ఒకరి మీద మరొకరు రుద్దడానికి ప్రయత్నించారు. కాని మీరు దాచుతున్న విషయాన్ని దేవుడు బట్టబయలు చేయదలిచాడు. ఆవు మృతకళ్ళబరంలోని కొంతభాగంతో హతుని ఛోతికకాయంపై చరచండని మేము ఆజ్ఞాపించాం. మేమా సందర్భంలో “ఈవిధంగా దేవుడు మృతుల్ని (పునరుత్థాన దినాన) తిరిగి బ్రతికిస్తాడు. మీరు విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి ఆయన తన మహిమల్ని ఇలా చూపిస్తాడు” అని అన్నాము వారితో. (72-73)

قُلُوبِكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَّخِذُ مِنْهَا إِلَّا نَهْرًا
 وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَنِ
 تَعْمَلُونَ ۝ أَتَتَّبِعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْعُونَ كَلِمَةَ اللَّهِ ثُمَّ يَحْرِفُونَ
 مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بِبَعْضِهم إِلَى بَعْضٍ
 قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ أَوَلَا يَعْلَمُونَ
 أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۝ وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَاثًا وَإِنَّهُمْ إِذَا
 يُطَنَّبُونَ ۝ قَوْلٍ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ۝ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيُشْرَبُوا بِهِ فَيُقْبَلُ
 قَوْلُ لَّهُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۝ وَقَالُوا لَنْ نَسْتَأْذِنَ الْتَّارِكِينَ إِلَّا يَوْمَ الْمَعَادِ ۝

﴿٤٤﴾

అయితే అంతటి గొప్ప మహిమ చూసినా మీలో ఎలాంటి మార్పు రాలేదు. పైగా మీ హృదయాలు పాషాణాలా కఠినమైపోయాయి. కాదు, అంతకంటే కూడా కఠినమయి పోయాయి. పాషాణాలలో కొన్నిటి నుంచి నీటిఊటలు ఉబికి వస్తాయి. మరికొన్ని పగిలి పోయి వాటి నుంచి కూడా నీళ్ళు వస్తాయి. ఇంకా కొన్ని రాళ్ళయితే దైవభీతితో కంపించి క్రింద పడిపోతాయి. దేవుడు మీ చేష్టలను గమనించడంలేదని భావించకండి. (74)

ముస్లిములారా! మీరు మీ మాటలు విని సత్యాన్ని విశ్వసిస్తారని ఇంకా మీరు ఆశలు పెట్టుకున్నారా? వారిలో కొందరు దైవవాణి (తొరాత్) చదివి బాగా అర్థం చేసు కున్నప్పటికీ, దాన్ని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తారుమారు చేస్తుంటారు. (75)

వారు విశ్వాసుల్ని కలసినప్పుడు తాము (ముహమ్మద్ ప్రవక్తను) విశ్వసించామని చెప్పుకుంటారు. కాని వారు ఏకాంతంలో పరస్పరం కలుసుకున్నప్పుడు మాత్రం “ఏమిటి, దేవుడు మనకు తెలియజేసినదాన్ని వారి ముందు బహిర్గతం చేస్తారా? దాని ఆధారంగా వారు (రేపు ప్రళయ దినాన) మన ప్రభువు ముందు మనపై నింద మోపడానికా? మీకా మాత్రం జ్ఞానంలేదా?” అనంటారు. వారు తాము దాచుతున్న దేమిటో, బహిర్గతం చేస్తున్నదేమిటో దేవునికి తెలియదనుకుంటున్నారా? ఆయనకు అంతా తెలుసు. (76-77)

వారిలో కొందరు నిరక్షరాస్యులు కూడా ఉన్నారు. వారికి గ్రంథజ్ఞానం బొత్తిగా లేదు. అయినా వారు లేనిపోని ఆశలు కల్పించుకొని ఊహకరటాలపై తేలిపోతుంటారు.

మరికొందరున్నారు. వారు తమచేతేతులా గ్రంథం వ్రాసుకొని, దానికి ప్రతిఫలంగా అత్యల్ప (ప్రాపంచిక)ప్రయోజనాలు పొందడానికి, ఇది దేవుని వద్ద నుండి వచ్చిన గ్రంథ మని అంటారు. అలాంటివారికి వినాశం (రాసిపెట్టి) ఉంది. వారు కల్పించి వ్రాసు కున్నది వారి వినాశానికే కారణభూతమవుతుంది. తద్వారా వారు సంపాదించుకున్న ప్రాపంచిక సొత్తు కూడా వారికి వినాశమే తెచ్చిపెడుతుంది. (78-79)

పైగా వారు “ఈ నరకాగ్ని మమ్మల్ని తాకనైనా తాకదు. కాకపోతే కొన్నాళ్ళు కాస్తంత బాధ కలిగిస్తుందేమో!” అంటారు. అలాగైతే “మీరు దేవునితో ఏదైనా ఒడంబడిక చేసు

قُلْ أَخَذْتُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ أُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ ۚ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝ بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ
 سَيِّئَةً وَآخَاطَتْ بِهِ خَيْرَتُهُ لَأَخِطِبُ عَنْهُ فَأَلَيْكَ الْغَمُّ يَا أَيُّهَا النَّارُ ۚ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بُنْيَانِ أَيْمَانَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ ۖ وَ
 بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَزَى الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ۚ
 ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ۝ وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بُنْيَانِكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
 أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ۝ ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فِرْيَقًا
 مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسْرَىٰ تُمْسِكُهُمْ وَهُمْ وَهُوَ
 مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ ۚ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ

కున్నారా, దాన్ని ఆయన ఉల్లంఘించక పోవడానికి? లేక మీరు దేవుని విషయంలో మీకు ఏమాత్రం తెలియని మాటలు అంటున్నారా?” అని అడగండి వారిని. (80)

దుష్టకార్యాలు చేసేవారు చివరికి, ఆ పాపపంకిలంలో పూర్తిగా కూరుకుపోతారు. అలాంటివారే నరకవాసులు. అక్కడే వారు ఎల్లకాలం పడిఉంటారు. (దీనికి భిన్నంగా) సత్యాన్ని విశ్వసించి, తదనుగుణంగా సత్కార్యాలు చేసేవారు స్వర్గవాసులవుతారు. స్వర్గంలోనే వారు కలకాలం (హాయిగా) ఉంటారు. (81-82)

వేరొక సంఘటన కూడా గుర్తుకు తెచ్చుకోండి: అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవరినీ ఆరాధించరాదని; తల్లిదండ్రుల పట్ల, బంధువుల పట్ల, అనాథల పట్ల, నిరుపేదల పట్ల సద్భావనతో మెలగాలని; ప్రజలతో (చిరునవ్వు మోముతో) మంచిమాటలు పలకాలని; ప్రార్థనా వ్యవస్థ (నమాజ్) స్థాపించాలని; (పేదల ఆర్థికహక్కు) జకాత్ చెల్లిస్తూ ఉండా లని మేము ఇస్రాాయిల్ సంతతి చేత ప్రమాణం చేయించాం. (కాని ఆ తరువాత) మీలో కొందరు తప్ప అంతా దానికి విముఖులయిపోయారు. ప్రమాణం చేసి ఉల్లంఘించడం మీకు అలవాటేగా! (83)

పరస్పరం రక్షితం జరుపుకోరాదని, ఒకరొకరు ఇండ్లనుండి గెంటివేసుకోరాదని మేము మీచేత (మరో)ప్రమాణం చేయించాం. ఆ సందర్భం కూడా జ్ఞాపకం చేసుకోండి. అప్పుడు మీరు ఆ ప్రమాణాన్ని ఒప్పుకున్నారు కూడా. దానికి మీరే సాక్షులు. అయినప్ప టికి మీరు తిరిగి అవే (తప్పుడు)పనులు చేయసాగారు. మీ సొంత మనుషులనే హత మార్చారు. మీలోనే ఒక వర్గాన్ని అన్యాయంగా వారి ఇండ్ల నుంచి వెడలగొట్టారు. దౌర్జన్యం, పాపకార్యాలలో మీరు వారికి వ్యతిరేకంగా ఇతరులకు మద్దతు కూడా ఇచ్చారు. అదీగాక, యుద్ధఖైదీలుగా మీ దగ్గరికి వచ్చినప్పుడు నష్టపరిహారం తీసుకొని వారిని విడుదల చేసేవారు. అసలు వారిని వారి ఇండ్లనుండి వెడలగొట్టడమే పెద్దతప్పు, నిషిద్ధ కార్యం. (పైచెచ్చు వారి విడుదల కోసం నష్టపరిహారం తీసుకోవడం కూడానా?)

ఏమిటి, మీరు గ్రంథంలోని కొంతభాగం విశ్వసించి మరికొంత భాగం తిరస్క రిస్తారా? మీలో అలాంటి దుశ్చర్యలకు పాల్పడేవారికి శిక్షగా ఇహలోక జీవితంలో వారు

وَمِنكُمْ الْأَخْيَرُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ، وَمَا اللَّهُ بِعَافٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٥٠﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ، فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٥١﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ، وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُّسِ، أَفَكَلِمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَقَرَّبْنَا كَذٰبَتَكُمْ، وَقَرَّبْنَا نَقَسَاتِكُمْ ﴿٥٢﴾ وَقَالُوا إِنَّا لَنُؤْتِيَنَّكَ اللَّهُ مَالًا كَثِيرًا سَلِيلًا
مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾ وَلَكِنَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ، وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى
الَّذِينَ كَفَرُوا، فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ، فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾ بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهَا

గీ

అవమానం, అప్రతిష్ఠలపాలవుతారు; అటు పరలోకంలో తీవ్రమైన (నరక)యాతనలకు గురవుతారు. దేవుడు మీ చర్యలను గమనించడం లేదని భావించకండి. (84-85)

పరలోక జీవితం అమ్ముకొని ఇహలోక జీవితం కొనుక్కున్నవారు వీరే. కనుక వీరి శిక్ష ఏమాత్రం తగ్గించడం జరగదు. వారికి ఎలాంటి సహాయం కూడా లభించదు. (86)

మూసాకు మేము గ్రంథం ప్రసాదించాము. అతని తరువాత ఒకరి తరువాత ఒకరు అనేకమంది ప్రవక్తలను పంపుతూ వచ్చాము. మర్యం కుమారుడు ఈసాకు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు ఇచ్చి పంపాము. పరిశుద్ధాత్మ (జిబ్రియాల్ దూత) ద్వారా కూడా అతనికి సహాయం చేశాము. కాని ఏ దైవప్రవక్తయినా మీ మనోవాంఛలకు వ్యతిరేకంగా వుండే విషయాలు తెచ్చినప్పుడల్లా మీరు తలబిరుసుతో వ్యవహరించేవారు. దైవ ప్రవక్తలలో కొందరిని తిరస్కరించారు; మరికొందరిని హతమార్చి వేశారు. (87)

(ఇన్ని దారుణాలకు వడిగట్టి కూడా పశ్చాత్తాపం చెందడానికి బదులు) వారు “మా హృదయాలు సురక్షితంగా ఉన్నాయి” అంటారు. కాదు, అసలు విషయం అదికాదు. వారి తలబిరుసు, తిరస్కారాల వైఖరి కారణంగా వారిపై దేవుని అభిశాపం విరుచుకు పడింది. అందుకే వారిలో బహుకొద్దిమంది మాత్రమే సత్యాన్ని విశ్వసిస్తున్నారు. (88)

దేవుని వైపు నుంచి వారి వద్దకు ఇప్పుడు వారి దగ్గరున్న గ్రంథాన్ని ధృవీకరించే మరొక గ్రంథం వచ్చినా వారి ధోరణి మారలేదు. గతంలో వారు అవిశ్వాసులపై తమకు విజయం ప్రసాదించమని మమ్మల్ని వేడుకునేవారు. చివరికి వారు కోరిన సహాయం (ఖుర్ఆన్ రూపంలో) వచ్చింది; వారు దీన్ని గుర్తించారు కూడా. అయినా వారు దీన్ని తిరస్కరించారు.²⁰ ఇలాంటి తిరస్కారులపై దేవుని అభిశాపం పడుగాక! (89)

20. మహాప్రవక్త (స) భార్యలలో హజ్రత్ సఫియా (రజి) ఒకరు. ఆమె ఓ యూదనాయకుని కుమార్తె. ఇస్లాం స్వీకరణకు పూర్వం ఆమె తమ ఇంట్లో జరిగిన ఓ సంఘటన ఇలా వివరిస్తున్నారు: “మానాన్న, చిన్నాయన ఓరోజు దైవప్రవక్తను కలుసుకోవడానికి వెళ్ళారు. ఆయనతో చాలాసేపు మాట్లాడి ఇంటికి తిరిగొచ్చారు. అప్పుడు వారిద్దరు ఈ విధంగా మాట్లాడుకుంటుంటే విన్నాను:

మొదట మా చిన్నాయన “మన గ్రంథాలలో భవిష్యత్ ప్రకటనగా తెలియజేయబడిన దైవ ప్రవక్త ఇతనే నంటావా?” అని అడిగాడు. దానికి మా నాన్న “ఆ...దైవసాక్షి! ఆ ప్రవక్త ఇతనే” అని

أَنفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بَعْدَ أَن يُنزَلَ اللَّهُ مِنْ قَضَائِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادٍ، فَبِأُو
بِعَصَبٍ عَلَىٰ غَصَبٍ، وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ابْنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا تَنُومُنَا بِيَمَانَا
أَنْزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ ۗ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ، قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ النَّبِيِّاتِ اللّٰهُ
مِنْ قَبْلِ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ شُرَآءِ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ ۖ وَأَنْتُمْ
ظَالِمُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا قَالُوا

దేనికి బదులుగా వారు తమ అంతరాత్మల్ని అమ్ముకున్నారో అది పరమనిచమైన విషయం. దేవుడు (వారి జాతికి చెందిన వ్యక్తికి గాకుండా) తాను తలచుకున్న దాసునికి తన కటాక్షం (దైవదౌత్యం) ప్రసాదించాడన్న అక్కసుతో వారు దేవుడు పంపినదాన్ని (ఖుర్ ఆన్) మొండిగా తిరస్కరిస్తున్నారు. కనుక వారు (దేవుని) అగ్రహానికి గురయ్యారు. ఇలాంటి తిరస్కారులకు అత్యంత అవమానకరమైన శిక్ష ఎదురుచూస్తోంది. (90)

దేవుడు అవతరింపజేసిన దాన్ని విశ్వసించడని చెబితే, వారు (తలబిరుసుతో) “మా వద్దకు అవతరించిన దాన్ని మాత్రమే మేము విశ్వసిస్తాము” అంటారు. అంటే వారు తమ దగ్గరున్న గ్రంథం తప్ప బయట మరేగ్రంథం అవతరించినా, అది పూర్తిగా సత్యమైనదైనా, వారి దగ్గరున్న గ్రంథాన్ని ధృవీకరిస్తున్నా దాన్ని నమ్మరున్న మాట! సరే, “మీరు (సత్యాన్ని) విశ్వసించినవారైతే ఇంతకు పూర్వం (మీ జాతిలోనే ఆవిర్భవించిన) దైవప్రవక్తలను ఎందుకు సంహరించారు?” అని అడగండి వారిని. (91)

మూసా మీ దగ్గరకు ఎన్నెన్నో అద్భుతమైన మహిమలు, స్పష్టమైన ప్రమాణాలు తీసుకువచ్చాడు. కాని అతను, కాస్త అటు (తూర్ కొండకు) వెళ్ళగానే మీరు ఆవు దూడను దైవంగా చేసుకొని ఆరాధించసాగారే! మీరెంత దుర్మార్గులు!! (92)

మేము మీమీద తూర్ కొండ ఎత్తిపట్టి మీచేత ప్రమాణం చేయించిన సంఘటన గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. అప్పుడు మేము మీకందజేస్తున్న బోధనలను గట్టిగా పాటించాలని, విచారణ చేయకపోవాలని దానికి మీ పూర్వీకులు “మేము విన్నాం, కాని వాటిని

సమాధానమిచ్చాడు. మా చిన్నాయన “ఈ విషయం పట్ల నీకు నమ్మకముందా?” అని ప్రశ్నించాడు. మా నాన్న ఉందన్నాడు. మా చిన్నాయన “అయితే మరి నీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?” అని అడిగాడు. అప్పుడు మా నాన్న “నా బొందిలో ప్రాణమున్నంత వరకూ నేనితట్టి విరోధిస్తూనే ఉంటాను. అతని మాట చెలామణి కానివ్వను” అని అన్నాడు.” (ఇబ్రైహిమీమ్, రెండవ భాగం)

యూదులు తమ ప్రవక్తలు అందజేసిన భవిష్యత్ సమాచారం ప్రకారం అంతిమ దైవప్రవక్త (సల్లం) కోసం అనేక సంవత్సరాల నుండి ఎదురు చూస్తున్నారు. అంతిమ దైవప్రవక్తను గుర్తించడానికి వీలుగా ఆయన గుణగణాలు, రూపురేఖలను గురించి కూడా వారు వర్ణించారు. అయితే ఆ మహాప్రవక్త తమ జాతిలో ప్రభవిస్తాడని యూదులు భావిస్తుండేవారు. కాని తాము ఇంతకాలంగా ఎదురుచూసిన అంతిమ దైవప్రవక్త తమ జాతిలో కాకుండా తాము అనాగరిక జాతిగా పరగణించిన అరబ్బు జాతిలో ప్రభవించినందుకు వారు ఆయన్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరించారు. వారు మహసియ ముహమ్మద్ (సల్లం)ని అంతిమ దైవప్రవక్తగా గుర్తించినప్పటికీ కేవలం జాత్యహంకారం కారణంగా ఆయన్ని నిరాకరించి దైవానుగ్రహానికి దూరమైపోయారు.

سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبْنَا فِي قُلُوبِنَا الْعَجَلِ يُكْفِرُهُمْ ۖ قُلْ بِسْمِ اللَّهِ أَكْرَمُ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝
 قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنتُمْ صَادِقِينَ ۝
 وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ۝ وَلَتَجِدَنَّهِنَّ حَارَصَاتٍ عَلَى
 حَبُوقِهِنَّ ۖ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ ۖ وَمَا هُوَ بِمُرْسِيٍّ مِّنَ الْعَذَابِ أَنْ
 يُعَمَّرَ ۖ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ۝ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرَائِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ
 مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرًا لِلْمُؤْمِنِينَ ۝ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرَائِيلَ
 وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ۝ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا
 الْفَاسِقُونَ ۝ أَوَكَلَّمَا عَهْدًا عَاهَدْنَا بَدَأَ فَرِيقٌ مِّنْهُم بِبَلِّ آيَاتِنَا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
 رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَأَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَأَوْا

3
||
4

పాటించం” అన్నారు. ఈ తిరస్కార వైఖరికి కారణం, వారి హృదయాల్లో ఆవుదూడ (భక్తి) తిప్పవేసుకొని వుండటమే. వారితో అనండి: “అసలు మీరు విశ్వాసులేనా! అయితే మీరు అవలంబించిన ఈ విశ్వాసవైఖరి ఎలాంటి అకృత్యాలకు ప్రేరేపిస్తోంది!!” (93)

వారిని అడుగు: “ప్రపంచ ప్రజలందర్నీ కాదని పరలోకగృహం దేవుని వద్ద మీ కొక్కరికే ప్రత్యేకించబడిందని భావిస్తున్నారా? మీ అభిప్రాయం నిజమైతే మీరు చావును కోరుకోవాలి.” కాని వారు చేజేతులా చేసుకొని పంపుకున్న (పాప) కార్యాల కారణంగా చావును ఎన్నటికీ కోరుకోరు. దుర్మార్గుల వైఖరి ఏమిటో దేవునికి బాగా తెలుసు. నీవు వారి వైఖరి గమనిస్తే జీవితం మీద అందరికంటే అత్యశ వారికే ఉందని గ్రహిస్తావు. ఈ విషయంలో వారు బహుదైవారాధకుల్ని కూడా మించిపోయారు. వారిలో ప్రతి ఒక్కడూ వెయ్యేండ్ల పాటు జీవించి ఉండాలని కోరుకుంటాడు. అంతటి దీర్ఘాయుష్షు పొందినా అది వారిని (నరక)శిక్ష నుండి మాత్రం తప్పించ లేదు. వారు చేస్తున్న పనులే మిటో దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (94-95)

వారికి చెప్పు: “జిబ్రీల్ పట్ల విరోధభావం ఉన్నవారు ఒక విషయం తెలుసుకోవాలి. జిబ్రీల్ దేవుని ఆజ్ఞతోనే ఈ గ్రంథం నీ మీద అవతరింపజేశాడు. ఇది గతంలో అవతరించిన గ్రంథాలను ధృవీకరిస్తోంది; విశ్వసించేవారికి సన్మార్గం చూపి, సాఫల్య శుభవార్త నందజేస్తుంది. కనుక (వినండి!) దేవునికి, ఆయన దూతలకు, ఆయన ప్రవక్తలకు, జిబ్రీల్ కు, మీకాయిల్ కు ఎవరు శత్రువులవుతారో అలాంటి తిరస్కారులకు దేవుడు శత్రువవుతాడు.” (96-98)

మేము మీ దగ్గరకు స్పష్టంగా సత్యాన్ని తెలిపే సూక్తులు పంపాము. దుర్జనులు తప్ప ఎవరూ వాటిని నిరాకరించరు. వారు ఏదైనా ప్రమాణం చేసినప్పుడు వారిలో ఒక వర్గం దాన్ని పూచికపుల్లలా వినరిపోరేస్తూ వచ్చింది. అసలు వారిలో చాలామంది చిత్త శుద్ధితో సత్యాన్ని విశ్వసించేవారే కాదు. వారి వద్దకు దేవుని వైపునుంచి ఏ ప్రవక్తయినా వారి గ్రంథాన్ని ధృవీకరిస్తూ వచ్చినప్పుడు ఆ గ్రంథప్రజల్లో ఒక వర్గం తనకసలు ఏమీ తెలియనట్లు దైవగ్రంథాన్ని అటక మీద ఎత్తిపెట్టింది. (99-101)

ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ وَاتَّبِعُوا مَا نَزَّلْنَا عَلَيْكُم مِّنَ الْكِتَابِ وَلَا تَتَّبِعُوا سُلَيْمِينَ ۖ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمِينَ
 وَلَكِنَّ الشَّاطِطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ ۖ وَمَا نَزَّلَ عَلَى الْمَلَكِينَ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ ۖ
 وَمَا يَعْلَمُونَ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ قَوْلٌ مِّنْ لَّدُنَّا فَتَكْفُرُوا ۖ فَتَكْفُرُوا فَيَعْلَمُونَ مِنْهُمَا مَا يَفْتَرُونَ بِهِ بَيْنَ
 الْمَرْءِ وَرَوْجِهِ ۖ وَمَا هُمْ بِضَآئِرِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَعْلَمُونَ مَا يَصِفُونَ ۖ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
 وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۚ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا

పైగా వారు, సులైమాన్ పాలనాకాలం పేరుతో దయ్యాలు చెప్పే విషయాల్ని పాటించనారంభించారు. కాని సులైమాన్ ఎన్నడూ సత్యతిరస్కారం జోలికి పోలేదు. జనానికి భూతవిద్య నేర్పుతుండిన ఆ దయ్యాలే సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడ్డాయి.

అంతేకాదు, బాబిల్ లో హూరాత్, మారూత్ అనే ఇద్దరు (మానవాకారంలో వచ్చిన) దైవదూతలపై అవతరించిన విషయాల్ని కూడా వారు పట్టుకువ్రేలాడారు. కాని ఆ దైవ దూతలు జనానికి ఆ విషయాలు నేర్పేముందు “మేము ప్రజల్ని పరీక్షించడానికి పంపబడిన వాళ్ళం మాత్రమే. అందువల్ల మీరు అవిశ్వాసానికి (అంటే సత్యతిరస్కారానికి) పాల్పడకండి” అని వారికి స్పష్టంగా చెప్పేవారు. అయినా వారు భార్యాభర్తల్ని విడదీసే ఆ క్షుద్రవిద్యనే నేర్చుకోవడానికి ఉబలాటపడేవారు. 21

దైవాజ్ఞ లేనిదే ఆ చేతబడి వల్ల కూడా ఎవరికీ ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లేదికాదు. దాన్ని కొన్నవాడికి పరలోక (స్వర్గ)లో ఎలాంటి చోటు లేదని వారికి బాగా తెలుసు. అయినా వారు లాభానికి బదులు తమకు నష్టం కలిగించే దానినే నేర్చుకోవడానికి ఉత్సాహపడ్డారు. వారు తమ అంతరాత్మలను అమ్ముకొని ఎంతటి నీచమైన సరుకు

21. దాంపత్య జీవితం మానవ సంస్కృతికి మూలాధారం. భార్యాభర్తల మధ్య దాంపత్య జీవితం సవ్యంగా సాగితే సమాజంలో కూడా మంచి సభ్యతా సంస్కృతులు ఏర్పడతాయి. అందులో అపసవ్యత, అపశృతులు చోటుచేసుకుంటే సభ్యతా సంస్కృతులు కూడా వికలిస్తాయి. అందువల్ల ఆపోహలు, అపార్థాలు, మాయమాటలు, మంత్రతంత్రాలు లేదా మరే అక్రమ పద్ధతుల ద్వారా నయినా సరే భార్యాభర్తల్ని విడదీయడాన్ని ఇక్కడ అవిశ్వాసం (కుఫ్ర)తో పోల్చడం జరిగింది.

యూదులు తమకు దైవం ప్రసాదించిన తొరాత్ విద్యను వదిలేసి భార్యాభర్తలను విడదీసే క్షుద్రవిద్యను నేర్చుకోవడానికి ఒడిగట్టారు. ఈ మంత్రవిద్య ద్వారా వారు తాము కోరుకున్న స్త్రీని అమె భర్త నుండి విడదీసి తమవైపు తిప్పుకునేవారు. ఈ విద్య అవిశ్వాసానికి దారితీసే ఘోరపాప మని తెలిసి కూడా దాన్ని నేర్చుకోవడానికే ఉబలాటపడేవారంటే వారు నైతికంగా ఎంత దిగజారి పోయారో ఊహించవచ్చు. వారి నైతిక పతనాన్ని బట్టబయలు చేయడానికే దేవుడు తన దూతల ద్వారా యూదులకు ఈ పరీక్ష పెట్టాడు.

ఈ పరీక్ష విభిన్న రూపాలలో మానవుల మధ్య ఇప్పటికీ సాగుతోంది. మానవ బద్ధవిరోధి పైతాన్ తన అనుచరమూక ద్వారా ఇలాంటి ఉపద్రవాన్ని సృష్టిస్తూ ఉంటాడు. ఒక హదీసు ప్రకారం ఇబ్నీస్ (పైతాన్) తన కేంద్రకార్యాలయం నుండి నేల నాలుగు చెరగులా తన అనుచరమూకను పంపిస్తాడు. వారు తిరిగిచ్చి తమ తమ నివేదికలను అతని ముందు సమర్పిస్తారు. తాను ఫలానా ఉపద్రవాన్ని సృష్టించానని ఒకడు అంటే, తాను ఫలానా ఘనకార్యం చేసి వచ్చానని మరొకడు చెబుతాడు. కాని ఇబ్నీస్ ప్రతివాడితో “నువ్వు చేసిందేమీ లేదు” అంటాడు. చివరికి ఒకడు వచ్చి

يَعْلَمُونَ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنْ تُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرًا لَّو كَانُوا يَعْلَمُونَ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا ۚ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ مَا يَكُودُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ
 مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۚ مَا نُنسِئُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِئُهَا تَأْتِي بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا ۚ أَلَمْ تَعْلَمْ
 أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۚ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا لَكُمْ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۚ أَمْ تَرْتَابُونَ أَنْ نَسْأَلَكُمْ بِمَا سَأَلْنَا مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَنْ
 يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۚ وَذَكَرْنَا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْلِيًّا وَمَنْ يُغْلِبْ أَهْلَكَ

۱۴

కొన్నారు! వారికి విషయం తెలిసివుంటే ఎంత బాగుండేది! వారు గనక విశ్వసించి భయభక్తుల వైఖరి అవలంబించి వుంటే, వారికి దేవుని వద్ద ఎంతో మంచి ప్రతిఫలం లభించి వుండేది. వారికి విషయం తెలిసివుంటే ఎంత బాగుండేది! (102-103)

విశ్వాసులారా! మీరు (దైవప్రవక్త ముందు) “కాస్త మా మాటలు వినండి”ని అనకండి. దానికిబదులు “కాస్త మమ్మల్ని అర్థం చేసుకోనివ్వండి”ని పలకండి. విషయం శ్రద్ధగా వినండి.²² సత్యతిరస్కారులకు దుర్భరయాతన కాచుకొని ఉంది. (104)

సత్యాన్ని నిరాకరించేవారు గ్రంథప్రజలైనా, బహుదైవారాధకులైనా, మీ ప్రభువు నుంచి మీ దగ్గరికొచ్చే ఏ మంచివిషయం కూడా వారికి నచ్చదు. కాని దేవుడు తన కారుణ్యం కోసం తాను కోరుకున్నవారిని ఎంచుకుంటాడు. ఆయన గొప్ప అనుగ్రహశీలి.

మేమేదైనా సూక్తిని రద్దుచేస్తే లేదా మరపింపజేస్తే దాని స్థానంలో అంతకంటే మంచి సూక్తి జారీచేస్తాము. లేదా అలాంటిదే మరో సూక్తి జారీచేస్తాము. దేవుడు ప్రతి విషయంపై అధికారం కలవాడని నీవెరుగవా? భూమ్యాకాశాల సార్వభౌమత్వం అల్లాహ్ దేనని, ఆయన తప్ప మీకెవరూ శ్రేయోభిలాషి గాని, సహాయకుడు గాని లేరని నీకు తెలియదా? (105-107)

పూర్వం మూసాను (యూదులు) అడిగినటువంటి (పనికిమాలిన) ప్రశ్నలు, కోరికలు మీరు కూడా మీ ప్రవక్తను అడగడలిచారా? ఎవరు విశ్వాస వైఖరికి బదులు అవిశ్వాస వైఖరి అవలంబిస్తాడో అతను రుజుమార్గం తప్పినట్టేనని తెలుసుకోవాలి.

తాను ఒకచోట భార్యాభర్తలను విడదీయించానని అంటాడు. ఇబ్నీన్ ఈమాట విని సంతోషంతో అతణ్ణి గుండెలకు హత్తుకుంటూ “శభాష్, నువ్వు నిజంగా ఘనకార్యమే చేసివచ్చావు” అనంటాడు. (ఇబ్నెకసీర్) దీన్ని బట్టి భార్యాభర్తలను అన్యాయంగా విడదీయడం ఎంతటి ఘోరమైన పాపమో మనకు అర్థమవుతోంది.

22. ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ లో ‘రాయినా’ అనే పదం వచ్చింది. దీనికి అరబీలో ‘కాస్త మా మాటలు వినండి’ అని ఒక అర్థం, మూర్ఖుడని మరొక అర్థం ఉంది. దీన్నే కొంచెం నాలుక తిప్పి రాయినా అంటే ‘మా పశువుల కాపరి’ అని అర్థం వస్తుంది. ఇంచుమించు రాయినా అనే ఉచ్చారణతోనే హిబ్రూభాషలో ఒక పదం ఉంది. దానికి ‘విను, నీవు చెవిటివాడవు’ అని అర్థం ఉంది. యూదులు దైవప్రవక్త (స) దగ్గరకొచ్చి ఇలాంటి ద్వంద్వార్థాలు, పెడర్థాలు వచ్చే పదాలను వాడేవారు.

كُفْرًا ۚ حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۚ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۚ وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تَقَدَّمُوا لَكُمْ مِّنْ خَيْرٍ يَّجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۚ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرًا ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۚ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ۚ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ بَلَىٰ ۚ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرٌ عِنْدَ رَبِّهِ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۚ وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَنْبَسَتِ النَّصْرَةُ عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ وَقَالَتِ النَّصْرَةُ لَنْبَسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ وَهُمْ يَتَّبِعُونَ الْكُتُبَ ۚ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ قَالَ اللَّهُ لِيُخْلِكَ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّعَهُ مَسْجِدٌ لِلَّهِ أَنْ يُدْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا ۚ أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خِلَافِئِهِمْ فِي

۱۴

۱۴

గ్రంథప్రజల్లో చాలామంది మిమ్మల్ని ఎలాగైనా విశ్వాసం నుండి తప్పించి అవిశ్వాసం వైపు లాగాలని చూస్తున్నారు. సత్యం వారిముందు స్పష్టంగా వెల్లడైనప్పటికీ వారు అసూయతో మండిపోతూ మిమ్మల్ని అవిశ్వాసులుగా మార్చడలిచారు. కాబట్టి దేవుడు వారి విషయంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకునేవరకు వారిని క్షమించి, చూసి చూడనట్లు వదిలేయండి. దేవుడు ప్రతిపని చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (108-109)

(కనుక మీరు దైవధర్మంపై పూర్తిగా దృష్టి కేంద్రీకరించి) నమాజ్ (ప్రార్థనా) వ్యవస్థ నెలకొల్పండి. (పేదల ఆర్థిక హక్కుయిన) జకాత్ చెల్లిస్తూ ఉండండి. మీ పరలోక శ్రేయస్సు కోసం మీరు ఏ సత్కార్యం చేసినా అది దేవుని వద్ద మీకు లభిస్తుంది. మీరు చేస్తున్న పనులన్నిటినీ దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (110)

యూదుడుగా లేక క్రైస్తవుడుగా మారనంతవరకు ఏఒక్కడూ స్వర్గానికి పోలేడని అంటారు వారు. ఇవి వారి భ్రమలు మాత్రమే. మీమాట నిజమైతే దానికి ప్రమాణం తీసుకురండి” అని అడుగు. కాదు, ఎవరైనా సరే తనను తాను దేవునికి సమర్పించు కొని సదాచార సంపన్నుడైవుంటే అతనికా ప్రతిఫలం అతని ప్రభువు దగ్గర లభిస్తుంది. అలాంటివారికి ప్రళయదినాన ఎలాంటి భయం, దుఃఖం ఉండవు. (111-112)

క్రైస్తవులు సన్మార్గంలో లేరని యూదులు అంటారు. అలాగే యూదులు సన్మార్గంలో లేరని క్రైస్తవులు అంటారు. నిజానికి వారుభయలు దైవగ్రంథం పఠిస్తున్నవారే. గ్రంథజ్ఞానంలేని ప్రజలు (బహుదైవారాధకులు) కూడా ఇలాంటి ప్రగల్భాలే పలుకుతారు. వారుభయలు మధ్య ఏర్పడిన ఈ విభేదాలను గురించి రేపు ప్రళయదినాన దేవుడు తీర్పుచేస్తాడు. (అప్పుడు తెలుస్తాయి నిజానిజాలు). (113)

దేవుని ఆరాధనాలయాల్లో ఆయన పేరు స్మరించనియకుండా నిరోధిస్తూ వాటి వినాశానికి పాల్పడేవాడి కంటే పరమదుర్మార్గుడు ఎవరుంటారు? అలాంటి దుర్మార్గులు దేవుని ఆరాధనాలయాల్లో అడుగుపెట్టడానికి అర్హులుకారు. ఒకవేళ వారందులో ప్రవేశించినా భయపడుతూ ప్రవేశిస్తారు. వారికి ఇహలోకంలో పరాభవం, పరాజయాలే ఎదురవుతాయి. ఇక పరలోకంలోనైతే వారు ఘోరమైన (నరక)యాతనలు చవిచూస్తారు. (114)

الدُّنْيَا خِزْيٌ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ وَ لِلّٰهِ الشَّرْقُ وَالْمَغْرِبُ ۚ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَهُ
 اللّٰهُ ۚ إِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا ۚ سُبْحٰنَهُ ۚ بَلْ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ
 الْاَرْضِ ۚ كُلٌّ لَهٗ قِنْدَانٌ ۝ بِدِيْعِ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۚ وَ اِذَا قُضِيَ اَمْرًا فَاَنۡمًا يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ
 فَيَكُوْنُ ۝ وَقَالَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ لَوْلَا يَكْتُمِبُنَا اللّٰهُ اَوْ تَاتِبُنَا آيٰتُهٗ ۚ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ
 مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ تَشَابَهَتْ قُلُوْبُهُمْ ۚ قَدْ بَيَّنَّا الْاٰيٰتِ الْبٰرِئَةِ لِقَوْمٍ يُوقِنُوْنَ ۝ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيْرًا
 وَ نَذِيْرًا ۚ وَلَا تَسْئَلْ عَنْ اَصْحٰبِ الْاَحْجٰمِ ۝ وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصٰرَةَ حَتّٰى تَتَّبِعَهُ
 مَلٰٓئِكَةُ قَوْلًا ۚ اِنَّ هٰذٰى اللّٰهُ هُوَ الْهٰدِى ۚ وَلٰكِيْنَ اَتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ بَعْدَ الَّذِيْ جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۚ
 مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّلٰى ۚ وَلَا تَصْبِرْ ۝ الَّذِيْنَ اَتَّبَعْتَهُمُ الْكُفْرَ يَتْلُوْنَ حَقَّ تِلٰوٰتِهٖ ۚ اُوْلٰٓئِكَ

సూర

తూర్పు, పడమరలు అన్నీ అల్లాహ్ కు చెందినవే. (ప్రార్థన చేయడానికి) మీరు ఏ దిక్కుకు మరలితే ఆ దిక్కుకే ఆయన ఉంటాడు. నిస్సందేహంగా దేవుడు సర్వోప గతుడు, సర్వజ్ఞుడు. (115)

దేవుడు ఒకర్ని తన కుమారుడిగా చేసుకున్నాడని అంటారు వారు. (లేదు) ఆయన ఎంతో పరిశుద్ధుడు, పవిత్రుడు. భూమ్యాకాశాలలోని సమస్తం ఆయనవే. సర్వ సృష్టిరాసులు ఆయన పట్ల విధేయత కలిగివున్నాయి. భూమ్యాకాశాలను (అందులోని సమస్త సృష్టితాలను) ఆయనే సృష్టించాడు. (ఏ ఒక్కర్ని కుమారుడిగా చేసుకోవాల్సిన అగత్యం ఆయనకు ఎంతమాత్రం లేదు.) ఆయన ఏదైనా చేయదలచుకుంటే 'అయిపో' అంటే చాలు, అది ఇట్టే అయి తృటిలో ఉనికిలోకి వస్తుంది. (116-117)

“దేవుడు మాతో ఎందుకు మాట్లాడడు?” అంటారు అజ్ఞానులు. లేక “మా దగ్గరకు దేవుడు ఏదయినా మహిమను ఎందుకు పంపడు?” అంటారు వారు. వారికి పూర్వం కూడా కొందరు ఇలాంటి మాటలే అన్నారు. వారందరి మనస్తత్వం ఒకే విధంగా ఉంది. నమ్మేవారికి మేము సృష్టమైన మహిమలు చూపే ఉన్నాము. (ప్రవక్తా!) మేము నిన్ను సత్యపూరిత జ్ఞానంతో శుభవార్త అందజేసేవానిగా, హెచ్చరించేవానిగా నియమించి పంపాము. (ఇంతకంటే గొప్ప మహిమ వారికి ఇంకేం కావాలట!) సరక వాసుల విషయంలో నీవు జవాబుదారుడవు కావు. వారి స్వయంకృతాపరాధానికి నీవు ఏమాత్రం బాధ్యుడవు కావు. (118-119)

యూదులుగాని, క్రైస్తవులుగాని వారి ఆచార వ్యవహారాలను నీవు పాటించనంత వరకూ నీతో ఎన్నటికీ రాజీపడరు. కనుక దేవుడు చూపిన మార్గమే సన్మార్గమని (అది తప్ప మరో ముక్తిమార్గం లేదని) వారికి స్పష్టంగా చెప్పు. ఒకవేళ నీకు (మా గ్రంథ) జ్ఞానం అందిన తరువాత కూడా నీవు వారి మనోకాంక్షల్ని అనుసరిస్తే మాత్రం నిన్ను దేవుని బారి నుండి కాపాడేవాడే ఉండడు. ఏ స్నేహితుడూ, సహాయకుడూ మా పట్టు నుంచి నిన్ను కాపాడలేడు. మేము గ్రంథం ప్రసాదించినవారు దాన్ని పఠించవలసిన విధంగా పఠిస్తారు. వారు మనస్ఫూర్తిగానే దాన్ని విశ్వసిస్తారు. దాన్ని నిరాకరించేవారు మాత్రమే నష్టపోయేవారు. (120-121)

يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ۚ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِهٖ فَاُوْلٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ۝ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اذْكُرُوْا نِعْمَتِيْ
 الَّتِيْ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنۡتَقُوْا يَوْمًا لَا تَجْزِيْ نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَّلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَّلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَّلَا هُمْ يُنصَرُوْنَ ۝ وَاِذۡ اٰتٰنَا اِبْرٰهِيْمَ رُبُّهٖ بِكَلِمٰتٍ فَاتَمَّتَتْهٗنَّ
 قَالَ اِنِّىْ جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا ۚ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ ۚ قَالَ لَا يَبْتَٰلُ عَهْدِيْ ۚ وَاِذۡ جَعَلْنَا
 الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَاَمَامًا ۚ وَاَتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهِيْمَ مُصَلًّٔ ۚ وَعَهْدَنَا اِلَيْهِمْ ۚ وَ
 اِسْمٰعِيْلَ اَنۡ طَهَّرْنَا بَيْتِيْ لِلطَّٰلِفِيْنَ وَالْعٰكِفِيْنَ وَالرُّكَّعِ السُّجُوْدِ ۝ وَاِذۡ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ رَبِّ اجْعَلْ
 هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَاَرِزْ قِ اَهْلَكَ مِنَ النَّارِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
 فَاَمَتُّعْهُ قَلِيْلًا ثُمَّ اَضْرِبْهُ اِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ ۚ وَبِئْسَ الْبَصِيْرُ ۝ وَاِذۡ يَرْفَعُ اِبْرٰهِيْمُ الْقَوَاعِدَ
 مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعِيْلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا ۚ اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝ رَبَّنَا وَاَجْعَلْنَا مُسْلِمِيْنَ

ఇస్రాఱిల్ సంతతి ప్రజలారా! నేను చేసిన మహోపకారాలు జ్ఞాపకం చేసుకోండి. నేను మీకు యావత్ప్రపంచ జాతులపై గౌరవం, ఔన్నత్యాలు ప్రసాదించాను. కనుక ఎవరూ ఎవరికీ ఏవిధంగానూ సహాయపడలేని (ప్రళయ)దినానికి భయపడండి. ఆరోజు ఎవరి నుండి ఎలాంటి పాపపరిహారం స్వీకరించబడదు. ఎవరి సిఫారసు కూడా చెల్లదు. నేరస్థులకు ఎలాంటి సహాయమూ లభించదు. (122-123)

ఇబ్రాహీం ప్రభువు కొన్ని విషయాల్లో ఇబ్రాహీంని పరీక్షించగా అందులో అతను కృతార్థుడయ్యాడు. అప్పుడు దేవుడు అతనితో “నేను నిన్ను యావత్తు మానవజాతికి నాయకుడిగా నియమించబోతున్నాను” అన్నాడు. దానికతను “ప్రభూ! మరి నా సంతానంలో కూడా (ఎవరికైనా ప్రపంచ నాయకత్వం ప్రసాదిస్తావా)?” అని అడిగాడు. దానికి దేవుడు “మా ఈ వాగ్దానం దుర్మార్గులకు వర్తించదు” అన్నాడు. (124)

మేము కాబాలయాన్ని ప్రజల కోసం (ఆరాధనా) కేంద్రంగాను, శాంతి నిలయం గాను చేసి, ఇబ్రాహీం నిలబడిన చోటును ప్రార్థనా స్థలంగా చేసుకోవలసిందిగా ప్రజలను ఆదేశించాము. మరోవైపు “నా ఈ ఆలయాన్ని ప్రజలు ప్రదక్షిణ చేయడానికి, అందులో ధ్యానించడానికి, మోకరిల్లడానికి, సాష్టాంగపడటానికి పవిత్రంగా, పరిశుద్ధంగా ఉంచాల”ని ఇబ్రాహీంని, ఇస్మాయిల్ ని కూడా ఆజ్ఞాపించాము. (125)

ఇబ్రాహీం దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ “ప్రభూ! ఈ పట్టణాన్ని శాంతినగరంగా చెయ్యి. ఇక్కడ నివసించే ప్రజల్లో దైవాన్ని, పరలోకాన్ని విశ్వసించేవారికి తీసేందుకు అన్ని విధాల పండ్లు ఫలాలు ప్రసాదించు” అన్నాడు. దానికి దేవుడు “(ఈ మూన్నాళ్ళ ప్రపంచంలో) నేను విశ్వసించనివారికి కూడా ఎంతోకొంత ఉపాధి నిస్తాను. అయితే ఆ తర్వాత వారిని సరకాగ్ని వైపు ఈడుస్తాను. అది అత్యంత ఘోరమైన ప్రదేశం” అని అన్నాడు. (126)

ఇబ్రాహీం, ఇస్మాయిల్ ఇద్దరూ దైవగృహానికి పునాదులు తీసి గోడలు నిర్మిస్తూ ఇలా వేడుకున్నారు: “ప్రభూ! మా ఈ సేవ స్వీకరించు. నీవే (అందరి మొరలు) ఆలకించేవాడవు, సర్వం తెలిసినవాడవు. ప్రభూ! మా ఇద్దర్నీ నీకు విధేయులైన దాసులుగా

لَكَ وَمِنْ دُرِّيَّتَيْنَا أَمَةٌ مُسْلِمَةٌ لَكَ ۚ وَأَرْبَا مَنَاسِكِنَا وَتُبَّ عَلَيْنَا إِنْكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝
 رَبَّنَا وَاعْتَشِ فِيهِمْ رُسُولًا فَمِنْهُمْ يَرْسُلُوا بِأَعْيُنِنَا إِلَيْكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ وَمَنْ يَرْعَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ ۖ إِلاَّ مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ ۚ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا ۖ
 وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَكِيمٌ الصَّالِحِينَ ۖ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ ۖ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ وَوَصَّى
 بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبَ ۖ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ۝ إِنَّ
 كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي ۖ قَالُوا الْعِبَادَةُ لِلَّهِ
 وَاللَّهُ أُمَّهُنَا وَإِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ ۚ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۖ إِنَّكَ أَقْبَرُ قَدْ خَلَّكَ لَهُمَا

15
16

చెయ్యి. మా సంతతి నుండి నీకు విధేయులైవుండే ఒక జాతిని ఆవిర్భవింపజేయి. నిన్ను ఆరాధించే పద్ధతేమిటో మాకు తెలియజేయి. మా పొరపాట్లు మన్నించు. నిన్నుదేహంగా నీవు మన్నించేవాడవు, కరుణించేవాడవు. ప్రభూ! ఆ జాతిప్రజలకు నీ సూక్తులు విన్నించే, నీ గ్రంథజ్ఞానాన్ని, వివేకాన్ని నేర్పి వారి జీవితాలను సంస్కరించే ఒక ప్రవక్తను ఆ జాతిలో పుట్టించు. నీవు ఎంతో శక్తిమంతుడవు, వివేకవంతుడవు.” (127-129)

(ఇదీ ఇబ్రాహీం గాధ. అలాంటి) ఇబ్రాహీం పాటించిన జీవనసరళిని మూర్ఖులు తప్ప ఎవరు ద్వేషిస్తారు? మేము ప్రపంచంలో (మా కార్యసాధనకై) ప్రత్యేకంగా ఇబ్రాహీంను ఎన్నుకున్నాం. పరలోకంలో అతను పుణ్యాత్ములలో చేర్చబడతాడు. (130)

ఇబ్రాహీంని అతని ప్రభువు “నిన్ను నీవు (మాకు) సమర్పించుకో” అని ఆదేశించ గానే అతను (ఏమాత్రం తటపటాయింపకుండా) “నన్ను నేను సర్వలోక ప్రభువుకు సమర్పించుకుంటున్నా”నని అన్నాడు. తరువాత అతను తన కుమారులక్కూడా ఈ (స్వయం సమర్పణ) విధానాన్నే ఉపదేశించాడు. యాఖూబ్ కూడా తన కొడుకులకు హితవు చేస్తూ “బిడ్డలారా! దేవుడు మీకోసం ఈ జీవనవిధానాన్నే నిర్ణయించాడు. కనుక చనిపోయే వరకూ ముస్లిములు ²³ గానే జీవించాలి” అన్నాడు. (131-132)

మరి యాఖూబ్ ఇహలోకం వీడిపోతున్నప్పుడు (అక్కడ) మీరున్నారా? అతను తుదిశ్వాస వదలుతున్నప్పుడు తన కొడుకులను పిలిచి “బిడ్డలారా! నేను వెళ్ళిపోయిన తరువాత మీరు ఎవరిని ఆరాధిస్తారు?” అని అడిగాడు. దానికి వారంతా “మీరు, మీ తాత ముత్తాలయిన ఇబ్రాహీం, ఇస్మాయీల్, ఇస్హాఖ్ (అలైహి)లు ఆరాధించిన ఏకేశ్వరుణ్ణి మాత్రమే మేము ఆరాధిస్తాం. ఆయనకే మేము విధేయులై (ముస్లిములై) ఉంటాము” అని సమాధానమిచ్చారు. (133)

ఇవి గతించిన సమాజాలు. వారు చేసుకున్న కర్మలు వారికే, మీ కర్మలు మీకే.

23. ఇక్కడ వాడబడిన పదంలోని ‘సలం’ అనే ధాతువుకు శాంతి, సమర్పణ, విధేయత, ఆజ్ఞాపాలన అనే అర్థాలున్నాయి. అందులో నుంచే ముస్లిం, ఇస్లాం అనే పదాలు పుట్టాయి. ముస్లిం అంటే దేవునికి తనను తాను పూర్తిగా సమర్పించుకొని ఆయనకు విధేయుడయి, జీవితంలోని సమస్త రంగాల్లో ఆయన ఆజ్ఞలను పాటించేవాడని అర్థం. అలాంటి జీవిత నియమావళినే ఇస్లాం అంటారు. దాన్ని అవలంబించడం వల్లనే మనిషికి శాంతి, సాఫల్యాలు లభిస్తాయి.

كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ ۖ وَلَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا ۗ
 قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۖ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا
 أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ وَالْإِسْبَاطِ ۖ وَمَا أَوْتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ
 النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ ۖ لَا نَفْرَقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۖ فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ
 فَقَدِ اهْتَدَوْا ۗ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۖ صِبْغَةَ
 اللَّهِ ۖ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ۖ قُلِ اتَّحَابُونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا ۖ وَ

అంతేగాని వారు చేసినదాన్ని గురించి మిమ్మల్ని ప్రశ్నించడం జరగదు. (134)

యూదులైపోతే సన్మార్గంలో ఉంటారని యూదులు, క్రైస్తవులైపోతేనే రుజుమాల్గం లభిస్తుందని క్రైస్తవులు అంటారు. చెప్పి: “మేము మాత్రం ఇబ్రాహీం ధర్మం (అనుసరిస్తున్నాం). ఇబ్రాహీం స్వచ్ఛమైన ఏకదైవారాధకుడు, బహుదైవారాధకుడు కాదు.” (135)

ముస్లిములారా! ఇలా అనండి: “మేము అల్లాహ్ ను విశ్వసించాము; మా దగ్గరకు అవతరించినదాన్ని; ఇబ్రాహీం, ఇస్మాయీల్, ఇస్హాఖ్, యాఖూబ్, యాఖూబ్ సంతతిపై అవతరించినదాన్ని; మూసా, ఈసా తదితర దైవప్రవక్తలందరికీ వారి ప్రభువు నుండి లభించిన దాన్ని కూడా మేము విశ్వసించాము. వారి మధ్య మేము ఎలాంటి విచక్షణ చేయము. ²⁴ మేము దేవునికే విధేయులం (ముస్లిములం).” (136)

మీరు ఎలా విశ్వసించారో అలా విశ్వసిస్తేనే వారు సన్మార్గం పొందగలరు. మీలా విశ్వసించకుండా ముఖం తిప్పుకుంటే వారు మొండిపట్టుదలకు పోయి మీతో విభేదిస్తున్నారన్న మాట. ఏమైనా వారికి వ్యతిరేకంగా మీకు సహాయం చేయడానికి దేవుడే చాలు. ఆయన సమస్తం వింటున్నాడు. ఆయనకు అన్ని విషయాలు తెలుసు. (137)

చెప్పండి: “దేవుని రంగు అవలంబించండి. దేవుని రంగు కన్నా మరెవరి రంగు శ్రేష్ఠమయినది? మేము ఆయన్నే ఆరాధిస్తాము.” (138)

ముహమ్మద్! వారితో ఇలా అను: “మీరు దేవుని విషయంలో మాతో పోట్లాడుతా

24. “దైవప్రవక్తలలో కొందరు సత్యాన్ని, మరికొందరు అసత్యాన్ని గాకుండా అందరూ తమ తమ కాలాల్లో ఆయా సమాజాలకు సత్యాన్నే (అంటే ఇస్లాం ధర్మాన్నే) బోధించారని, అందువల్ల వారందరి పట్ల విధేయత కలిగి ఉండటం, వారి ఆజ్ఞల్ని శిరసాసహించడం ఆయా ప్రజల విద్యుక్త ధర్మమని మేము భావిస్తున్నాం” అని అర్థం. కనుక ముస్లింలు దైవప్రవక్తలలో కొందరిని విశ్వసించి, మరికొందరిని నిరాకరించరు. వారిలో ఏ ఒక్కరిని నిరాకరించినా దేవుణ్ణి నిరాకరించినట్లు అవుతుంది. (వివరాలకు 2:4,285; 3:83,84 సూక్తులు చూడండి.)

దైవప్రవక్తల విషయంలో కొందరు హద్దుమీరిన అభిమానానికి పోయి, అందరికంటే తమ ప్రవక్త గొప్ప, తమ ప్రవక్త గొప్ప అని చెప్పుకుంటారు. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) ఈ విషయాన్ని ఖండించారు. పునరుత్థాన దినాన ఆయన నేల (సమాధి) నుండి బయటికి వచ్చి చూస్తే మూసా ప్రవక్త దైవసంహాసనం కాలు పట్టుకొని ఉండటం కనిపిస్తుంది. దాన్ని ప్రస్తావిస్తూ “మీరు ప్రవక్తలలో ఒకరిపై మరొకరికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వకండి” అన్నారు సహచరులతో. (బుఖారి)

رَبِّكُمْ ۖ وَلِنَا أَعْمَالَنَا وَلَكُمْ أَعْمَالِكُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿٥٠﴾ أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
 وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى ۗ قُلْ إِنَّكُمْ أَعْلَمُ أَمْرَ اللَّهِ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن
 كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَ اللَّهِ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِعَافٍ لِعَافِلٍ ﴿٥١﴾ تِلْكَ أَمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۗ لَهَا مَا كَسَبَتْ
 وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ ۗ وَلَا تُنْتَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥٢﴾ سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْتُمْ
 قِبَلِهِمُ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ
 قُلْ لِلَّهِ الشَّرِيقُ وَالْمَغْرِبُ ۗ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٣﴾

139

రెండుకు? ఆయన మీకూ ప్రభువే, మాకూ ప్రభువే కదా! మీ కర్మలు మీవెంట, మా కర్మలు మావెంట ఉంటాయి. మేము పూర్తిగా ఆయనకే అంకితమై పోయాము.” లేదా వారిని ఇలా అడుగు: “మీరు ఇబ్రాహీం, ఇస్మాయీల్, ఇస్హాఖ్, యాఖూబ్, యాఖూబ్ సంతానం- వీరంతా యూదులని అంటున్నారా? లేక క్రైస్తవులని అంటున్నారా?”

వారికి చెప్పు: “ఈ విషయం గురించి మీకు బాగా తెలుసా లేక దేవునికా? దేవుని దగ్గర్నుండి వచ్చిన సాక్ష్యం వెల్లడించకుండా దాచిపెట్టేవాడి కంటే పరమ దుర్మార్గుడు మరెవరు ఉంటారు? మీ చర్యలను దేవుడు గమనించడం లేదని భావించకండి.” ఆ సమాజం గతించి పోయింది. వారు చేసుకున్న కర్మలు వారికే; మీరు చేసుకున్న కర్మలు మీకే. వారు చేసిన దాన్ని గురించి మిమ్మల్ని విచారించడం జరగదు. (139-141)

“ఏమయింది వీరికి, నిన్నటిదాకా ఒక దిక్కుకు తిరిగి ప్రార్థన చేస్తూవుండిన వీరు ఈ రోజు హఠాత్తుగా మరో దిక్కుకు తిరిగారు?” అంటారు మూఢులు. ప్రవక్తా! చెప్పు: “తూర్పుపడమరలన్నీ దేవుని దిక్కులే. ఆయనతాను కోరినవారికి సన్మార్గం చూపుతాడు.” ఈవిధంగా మేము మిమ్మల్ని మధ్యస్థ సమాజంగా చేశాము,²⁵ మీరు ప్రపంచప్రజలకు సాక్షులుగా ఉండాలని, ప్రవక్త మీకు సాక్షిగా ఉండాలని.

25. అంటే నీతి, న్యాయం, నిష్పక్షపాతాలకు కట్టుబడి ఉంటూ, ఎలాంటి అతివాదానికి పోకుండా ప్రతి విషయంలోనూ సమతులనం పాటించే సమాజం అని అర్థం. ప్రళయ దినాన యావత్తు మానవులు పునర్జీవులయి హాష్ష మైదానంలో గుమికూడుతారు. దైవన్యాయస్థానంలో కర్మ విచారణ ప్రారంభమవుతుంది. దైవప్రవక్తలంతా తమకు అందజేయబడిన ధర్మబోధనలను ప్రజలకు అందజేశామని దేవుని ముందు సాక్ష్యమిస్తారు. అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) కూడా తనకు అందజేయబడిన బోధనలను ప్రజలకు చేరవేశానని సాక్ష్యమిస్తారు. ఆయన అనుచరులు (ముస్లింలు) దాన్ని ధృవీకరిస్తారు. దాంతో దైవప్రవక్త బాధ్యత తీరినట్లవుతుంది.

ఆ తరువాత ఈ బాధ్యతను మీరు ఎంతవరకు నిర్వహించారని దేవుడు ముస్లింలను అడుగుతాడు. ముస్లింలు తమకు దైవప్రవక్త (సల్లం) ద్వారా అందిన ఇస్లాం బోధనలను వాక్రియాల ద్వారా ఇతర మానవులకు అందజేశామని సమాధానం ఇచ్చుకోవలసి ఉంటుంది. ఈ విషయాన్నే ఈ సూక్తిలో సాక్ష్యం ఇవ్వడమని పేర్కొనబడింది. వారు తోటి మానవులకు ఇస్లాం బోధనలను పరిచయం చేయడమేగాక, స్వయంగా వాటిని ఆచరించి కూడా చూపాల్సిన అవసరముంది. అంటే వారి మాటలకు చేతలకు మధ్య పొంతన ఉండాలి. భక్తిపరాయణత అంటే ఇలా ఉంటుంది; నీతీనిజాయతీలు అంటే ఇలా ఉంటాయి; న్యాయం ధర్మం అంటే ఇలా ఉంటాయి అని ప్రజలు భావించేలా వారు పూర్తిగా ధార్మిక జీవితం గడపాలి. ముస్లింలు ఓ సైద్ధాంతిక సమాజానికి చెందిన సభ్యులు. బాధ్యతాయుతమయిన జాతి ప్రజలు. వారు అంతిమ దైవసందేశహరుని (సల్లం)

وَكذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِيَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا ۗ وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعِ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ ۗ وَإِنْ كُنْتَ لِكَيْبَرٍ كَرِيمًا ﴿٥٤﴾ عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ ۗ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّكُمْ إِنَّمَا كَانُوا أَتَيْنُوا لَكُمْ ۗ وَكَرِيمًا ﴿٥٥﴾ قُلْ نَزَّلَهُ تَقَابُطٌ فِي السَّمَاءِ ۗ فَكُنُوا لِيَتَاكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا ۗ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

దైవప్రవక్తను ఎవరు అనుసరిస్తారు, ఎవరు విముఖులవుతారని పరీక్షించడానికి మేము మొదట మీరు (ప్రార్థనకై) మరలే దిక్కును ఆరాధనా దిశగా నిర్ణయించాం. ఇది ప్రజలకు చాలాకష్టం అనిపించింది. కాని దేవుని మార్గదర్శకత్వం లభించినవారికి ఇది ఏమాత్రం కష్టమనిపించలేదు. దేవుడు మీ విశ్వాసాన్ని అనవసరంగా వృధాచేయడు. ఆయన మానవుల పాలిట అపారకృపాశీలుడు, అమిత దయామయుడు. (142-143)

ముహమ్మద్! నీవు మాటిమాటికి ముఖం పైకెత్తి ఆకాశం వైపు చూడటాన్ని మేము గమనిస్తూనే ఉన్నాము. కనుక నీకు ప్రియమైన దిశకే (ప్రార్థనకై) మేము నిన్ను మరలిస్తున్నాం. ఇక నుంచి మీరు ప్రతిష్ఠాలయం (కాబా)²⁶ వైపు తిరగండి. మీరు ఎక్కడున్నా

ప్రతినిధులుగా మసలుకుంటూ ప్రపంచాన్ని నీతి మార్గాన నడిపించవలసి ఉంటుంది. చెడుగుల్చి అరికట్టాలి. అన్యాయం, అధర్మాలను అంతమొందించాలి. నీతి న్యాయాలను, శాంతి సుహృద్భావాల వాతావరణాన్ని నెలకొల్పాలి. దేవుని భూమి హింసా దౌర్జన్యాలు, అన్యాయం, అక్రమాలు, అశ్లీలం, ఆరాచకాలతో నిండిపోతే దానికి దైవం ఎదుట ముందుగా ముస్లింలే బాధ్యులవుతారు. ‘నా భూమ్మీద ఇన్ని ఘోరాలు, దురంతాలు జరుగుతుంటే మీరేం చేస్తుండేవార’ని దేవుడు వారిని నిలదీస్తాడు. వారు తమవంతు కృషి ఏమేరకు చేశారని ప్రశ్నిస్తాడు. సత్యానికి సాక్షులుగా నియమించబడిన ముస్లింలు పరలోక న్యాయస్థానంలో ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇచ్చుకోవలసి ఉంటుంది. (ఇతర వివరాల కోసం 3:104,110 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.)

26. ఇక్కడ మూలభాషలో కాబాలయానికి “మస్జిదుల్ హరాం” అని పిలువడం జరిగింది. అంటే పవిత్రమైన, ప్రతిష్ఠాత్మకమైన ఆరాధనాలయం అని అర్థం.

ప్రారంభంలో ముహమ్మద్ ప్రవక్త (సల్లం), ఆయన అనుచరులు జెరూసలేంలోని బైతిల్ మఖ్బీస్ కు అభిముఖంగా తిరిగి నమాజ్ చేస్తుండేవారు. ఆనాడు ముస్లింల కోసం దేవుడు నిర్ణయించిన ఖిబ్లా (ఆరాధనా కేంద్రం) అదే. బైతిల్ మఖ్బీస్ ని ఆరాధనా కేంద్రంగా నిర్ణయించడానికి కారణం 2:143 సూక్తిలో పేర్కొనబడింది. అరబ్బులు తమ జాతీయ దురభిమానం కారణంగా అరేబియా బయట మరో దేవాలయాన్ని ఆరాధనాకేంద్రంగా అంగీకరించేవారు కాదు. ఇస్లాం ఈ దురభిమానం, జాత్యహంకారాల్ని అంతమొందించడానికి, ముస్లింలు బైతిల్ మఖ్బీస్ ని ఆరాధనా కేంద్రంగా చేసుకొని ప్రార్థనలు చేయాలని ఆదేశించింది. ముస్లింలు ఈ ఆదేశాన్ని పాటించారు.

ఈ విధంగా ముస్లింలు మదీనాలో 16 నెలల పాటు ఈ ఆదేశాన్ని పాటించడం ద్వారా ఖిబ్లా విషయమయి దేవుడు పెట్టిన పరీక్షలో నెగ్గారు. ఆ తరువాత దేవుడు ఖిబ్లా దిశను మార్చి యూదులకు, క్రైస్తవులకూడా అలాంటి పరీక్ష పెట్టాడు. హి.శ. 2వ ఏట రజబ్ లేక షాబాన్ నెలలో కాబాలయాన్ని ఖిబ్లాగా చేసుకోవాలన్న దైవాజ్ఞ అవతరించింది. అయితే యూదులు ఈ ఆజ్ఞను వ్యతిరేకించడమే గాకుండా దాన్ని పాటిస్తున్న ముస్లింలను విమర్శించారు. అరబ్ బహుదైవారాధకులు భావిస్తున్నట్లు దేవుడు కాబా దిశకో, యూదులు-క్రైస్తవులు భావిస్తున్నట్లు బైతిల్ మఖ్బీస్ దిశకో పరిమిత

وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ ۗ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ۝ وَلَئِن آتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَّا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ ۚ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ ۚ وَمَا بَعْضُهُمْ قِبْلَةٌ بَعْضٍ ۚ وَلَئِن آتَيْتَهُمْ قِبْلَةً

దాని వైపుకే తిరిగి ప్రార్థన చేయండి. (ప్రార్థనాదిశ మార్పుకు చెందిన) ఈ ఆదేశం తమ ప్రభువు నుండి వచ్చిన సత్యమని గ్రంథప్రజలకు బాగా తెలుసు. (అయినా వారు తమ పంతం మానలేకపోతున్నారు.) వీరి చర్యల్ని దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (144)

గ్రంథప్రజలకు²⁷ నీవు ఎన్ని నిదర్శనాలు చూపినా వారు మీ ప్రార్థనాదిశను అనుసరించరు. మీరూ వారి ప్రార్థనాదిశను అనుసరించలేరు. వారిలో కూడా ఒక వర్గం వారు అనుసరించే ప్రార్థనాదిశను మరొక వర్గంవారు అనుసరించరు. ఒకవేళ (మా గ్రంథం)

మయి ఉండలేదని, ఆయన ప్రతిచోటా ఉన్నాడని, ఆయన ఆజ్ఞల్ని శిరసావహించడమే అసలు దైవారాధన అని ప్రజలకు తెలియజేయడమే ఈ ఆజ్ఞల ఉద్దేశ్యం.

కాబాలయాన్ని ఇబ్రాహీం ప్రవక్త (అలై) నిర్మించారు. ఆ తర్వాత 1200 సంవత్సరాలకు బైబిల్ మఖ్సిన్ సులైమాన్ ప్రవక్త (అలై) నిర్మించారు. అప్పట్నుండి హి.శ. 2వ ఏట వరకు అదే ఆరాధనా కేంద్రంగా ఉండేది. తిరిగి ఇప్పుడు ప్రాచీన దేవాలయమైన 'కాబా' ఆరాధనా కేంద్రం అయింది. యూదులు ఈ వాస్తవం తెలిసినా కాబాను ఖిబ్లాగా గుర్తించడానికి సిద్ధంగా లేరు. జాతీయ దుర్భిమానం, ప్రాంతీయతత్వం సత్యాంగీకార మార్గంలో వారికి అడ్డుగడలుగా నిలిచాయి.

యూదులు, క్రైస్తవులు మొదట్లో బైబిల్ మఖ్సిన్ వైపు తిరిగి ప్రార్థనలు చేస్తుండేవారు. కాని తరువాత వారుభయలు సులైమాన్ ప్రవక్త సంప్రదాయానికి తిలోదకాలిచ్చి తమ ఆరాధనా దిశలను మార్చుకున్నారు. హజ్రత్ మర్యం (అలై) బైబిల్ మఖ్సిన్ కు తూర్పు వైపు భాగంలో తపొనిష్ (ఏతికాఫ్) పాటించినందున క్రైస్తవులు తూర్పు దిక్కును తమ ఆరాధనా దిశ (ఖిబ్లా)గా నిర్ణయించుకున్నారు. యూదులు బహుశా వారికి వ్యతిరేకంగా మంకుతనానికి పోయి పడమటి దిక్కును తమ ఆరాధనా దిశగా చేసుకున్నారు. ముస్లింలు మాత్రం దైవాజ్ఞ అవతరించిన నాటినుండి ఇప్పటికీ కాబాలయాన్నే ఆరాధనా దిశగా చేసుకొని నమాజు చేస్తున్నారు.

ఈ ఆజ్ఞ అవతరించిన సమయంలో దైవప్రవక్త (సల్లం), ఆయన వెనుక ముస్లింలు జుహార్ నమాజ్ చేస్తున్నారు. రెండు రకాతులు అయి మూడవ రకాతులో ప్రవేశించగానే దైవప్రవక్త (సల్లం) పై దివ్యావిష్కృతి (వహీ) ద్వారా ఈ సూక్తి అవతరించింది. దైవప్రవక్త (సల్లం) తక్షణమే కాబా దిక్కుకు తిరిగారు. ఆయన నేతృత్వంలో నమాజు చేస్తున్నవారు కూడా కాబా వైపు తిరిగారు. ఇలా వారు జుహార్ నమాజ్ లో మొదటి రెండు రకాతులు బైబిల్ మఖ్సిన్ కు అభిముఖంగా, చివరి రెండు రకాతులు కాబాకు అభిముఖంగా నిలబడి నెరవేరారు. బహిరంగ ప్రకటన ద్వారా ఈ ఆదేశం విన్న ఇతరులు కూడా నమాజు స్థితిలో ఉన్నప్పటికీ వెంటనే కాబా ఉన్న దిశకు తిరిగారు.

ఇప్పుడు ముస్లింలు ప్రపంచంలో ఎక్కడున్నా, ఏ స్థితిలో ఉన్నా కాబా ఉన్న దిక్కుకే తిరిగి నమాజు చేయవలసి ఉంటుంది. రైళ్ళు, విమానాల్లో ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు కాబా దిశకు తిరిగి నమాజు చేయడానికి వీలుకాకపోతే వీలున్న దిశకు తిరిగి నమాజు చేయడంలో తప్ప లేదు.

27. గ్రంథప్రజలు అంటే, గతంలో దైవప్రవక్తల ద్వారా దివ్యగ్రంథాలు పొందినవారని అర్థం. ప్రత్యేకంగా యూదులు, క్రైస్తవులు అని అర్థం.

بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۗ إِنَّكَ إِذًا لَنِ الظَّالِمِينَ ۗ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ ۗ وَإِن فَرِحْنَا بِقِبْلَتِهِمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۗ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۗ وَلِكُلِّ قِبْلَةٍ هُجْرَةٌ هُمْ مَوْلَاهَا فَأَسْتَبَقُوا الْخَيْرَاتِ ۗ إِنَّمَا تَنَافَسْنَا فِيهَا آيَاتِ اللَّهِ جَمِيعًا ۗ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۗ وَمِن حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۗ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۗ وَمِن حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۗ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ ۗ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ ۗ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ ۗ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۗ وَلَا تَمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۗ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ۗ فَاذْكُرُونِي أَنذَرْتُكُمْ وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ۗ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ

జ్ఞానం అందిన తరువాత కూడా వారి కోరికలను అనుసరిస్తే మాత్రం నీవు దుర్మార్గులలో చేరినట్లు పరిగణించబడతావు. (145)

మేము గ్రంథం ప్రసాదించినవారు తమ కన్నకొడుకుల్ని గుర్తిస్తున్నట్లు దీన్ని (సంకోచం లేకుండా) గుర్తిస్తున్నారు. కాని వారిలో ఒకవర్గం వాస్తవాన్ని బుద్ధిపూర్వకంగా కప్పిపుచ్చుతోంది. నిస్సందేహంగా ఇది నీ ప్రభువు నుండి వచ్చిన పరమసత్యం. కనుక నీవు ఎలాంటి అనుమానానికి ఆస్కారమివ్వకు. ప్రతి వర్గానికి ఒక ప్రార్థనాదిశ ఉంది. వారా వైపుకు తిరుగుతారు. మీరు సత్కార్యాలు చేయటంలో ఒకర్నికరు మించిపోవడానికి ప్రయత్నించండి. మీరు ఎక్కడున్నా దేవుడు మిమ్మల్నందర్ని ఒక చోటికి చేరుస్తాడు. ఆయన ప్రతిపనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తి మంతుడు. (146-148)

మీరు ఏప్రాంతానికి వెళ్ళినా అక్కడ్నుంచి ప్రతిష్ఠాలయం వైపుకే తిరిగి ప్రార్థన చేయండి. నిస్సందేహంగా ఇది మీ ప్రభువు నుండి వచ్చిన సత్యం. మీరు చేసే పనులన్నిటినీ దేవుడు చూస్తూనేఉంటాడు. మీరు ఎక్కడున్నా, ఏప్రాంతానికెళ్ళినా అక్కడ్నుంచి మీరు ప్రతిష్ఠాలయం వైపుకే అభిముఖులుకండి. మీకు వ్యతిరేకంగా ఇతరులు ఎలాంటి మాట అనడానికైనా ఆస్కారమివ్వకుండా మీరు దాని వైపుకే తిరిగి ప్రార్థన చేయండి. ఇక దుర్మార్గుల విషయానికొస్తే, వారు ఎల్లప్పుడూ మీకు వ్యతిరేకంగా ఏదో ఒకటి వాగుతూనే ఉంటారు. కనుక మీరు వారికి భయపడకూడదు, నాకే భయపడాలి.

మీకు నా సూక్తులు వినిపిస్తూ, గ్రంథాన్ని, ఏవేకాన్ని బోధించడంతో పాటు మీకు తెలియనివిషయాలు నేర్పి, మీ జీవితాలను తీర్చిదిద్దే ఒక ప్రవక్తను నేను మీజాతి నుండే మీలో పుట్టించాను. అలాగే మీకు నాఅనుగ్రహాలు ప్రసాదించడానికి, మీరు సన్మార్గంలో నడవడానికి ఆజ్ఞలు ఇస్తున్నాను. కనుక మీరు నన్ను స్మరిస్తూఉండండి, నేను మిమ్మల్ని గుర్తుంచుకుంటాను. నాకు కృతజ్ఞులైఉండండి, కృతఘ్నులు కాకండి. (149-152)

విశ్వాసులారా! సహనం వహించి, ప్రార్థన చేస్తూ (మా) సహాయం అర్థిస్తూ ఉండండి. దేవుడు సహనం వహించేవారికే తోడుగా ఉంటాడు. (153)

اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۖ وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ۗ وَلِلَّهِ يَرْجِعُ الْأَمْوَالُ الَّتِي نَكَسَ الْأَمْوَالُ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالنَّفْسِ وَالنَّمْلِ وَالصَّيْرِ وَالْبَيْتِ إِذَا

దైవమార్గంలో చంపబడినవారిని గురించి, వారు చనిపోయారని అనకండి. వారు సజీవంగానే ఉన్నారు. మీరా విషయం గ్రహించలేరు. (154)

భయం, ఆకలి, ధనప్రాణ, పంటల నష్టాలు కలిగించి మిమ్మల్ని మేము తప్పని సరిగా పరీక్షిస్తాము. ²⁸ అలాంటి స్థితిలో సహనం వహించి, ఆపద వచ్చినప్పుడు “మేము

28. దైవధర్మాన్ని విశ్వసించామని ప్రకటించినవారికి ఆ ధర్మంపై ఏ మేరకు విశ్వాసం ఉందో పరీక్షించడం అవసరమని ఈ సూక్తి చెబుతోంది.

దేవుణ్ణి, దైవప్రవక్త (సల్లం)ను విశ్వసించామని చెప్పుకున్నంత మాత్రాన ఏ మనిషీ పరలోక సౌఫల్యానికి అర్హుడు కాలేడు. దైవప్రసన్నత, ఆయన దివ్యదర్శనం, స్వర్గసమఖాలు అనేవి అంత తేలిగ్గా లభించే వస్తువులు కావు. వాటికోసం అతను అనేక పరీక్షలు ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. కష్ట నష్టాలు భరించవలసి వస్తుంది. ధనప్రాణాల త్యాగానికి సయితం సిద్ధపడవలసి వస్తుంది. భయ ప్రలోభాల ద్వారా కూడా విశ్వాసులు పరీక్షించబడతారు. ఈ పరీక్షలన్నిటికీ తట్టుకొని దైవధర్మంలో స్థిరంగా నిలబడగలిగినవాడే దేవుని దృష్టిలో నిజమైన ముస్లిం.

“మీ (విశ్వాస) పరీక్షితి ఏమిటో పరీశీలించి మీలో యోధులు, స్థిరచిత్తులెవరో తెలుసుకోవడానికి మేము మిమ్మల్ని తప్పకుండా పరీక్షిస్తాము.” (ఖుర్ఆన్- 47:31)

“మేము విశ్వసించామని అన్నంతమాత్రాన తమను పరీక్షించకుండా వదలిపెట్టడం జరుగుతుందని వారు భావిస్తున్నారా? నిజానికి వారికి పూర్వం గతించిన వారందరినీ మేము పరీక్షించాము. (వారిలో) సత్యవాదులెవరో, అసత్యవాదులెవరో తప్పనిసరిగా పరీక్షించి తెలుసుకోవలసిన బాధ్యత దేవునిపై ఉంది.” (ఖుర్ఆన్- 29:2,3)

“స్వర్గప్రవేశం ఊరికే లభిస్తుందని మీరు భావిస్తున్నారా? నిజానికి మీకు పూర్వం విశ్వాసులకు సంభవించిన (కష్టనష్టాలు) వన్నీ ఇంకా మీకు సంభవించలేదే! వారిపై అనేక కష్టాలు, కడగండ్లు విరుచుకు పడ్డాయి.” (ఖుర్ఆన్- 2:214)

“ముస్లిములారా! (భవిష్యత్తులో) మీరు ధన ప్రాణాలు రెండింటి విషయంలోనూ అనేక కఠిన పరీక్షలకు గురికావలసివస్తుంది. అంతేకాకుండా మీరు గ్రంథప్రజల నుండి, బహుదైవరాధకుల నుండి కూడా మనస్సు నొప్పించే మాటలు అనేకం వినవలసివస్తుంది. కనుక అలాంటి స్థితిలో మీరు సహనం వహించి, భయభక్తులతో కూడిన జీవితం గడుపుతూ ధర్మమార్గంలో స్థిరంగా ఉండాలి. నిజంగా ఇది ఎంతో సాహసోపేతమైన కార్యం.” (ఖుర్ఆన్- 3:186)

ఒక విశ్వాసిపై కష్టాలు వచ్చినప్పుడు అంటే దేవుడు అతనికి ఏదో మేలు చేయదలచాడని తెలుసుకోవాలి. దీన్ని గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా తెలియజేశారు:

“దేవుడు ఎవరికైనా మేలు చేయదలచుకుంటే అతణ్ణి కష్టాలకు గురిచేస్తాడు.” (బుఖారి)

“దేవుడు తన దాసునికి మేలు చేయదలచినప్పుడు అతని పాపాలకు గాను త్వరలో ప్రపంచంలోనే అతనికి (ఆపదల రూపంలో) శిక్ష విధిస్తాడు. ఒకవేళ దేవుడు ఎవరికైనా కీడు చేయదలస్తే అతని పాపాలకు (ప్రపంచంలో) శిక్ష విధించకుండా ఆపి ఉంచుతాడు. ఇలా ప్రళయ దినం వరకు ఆపివుంచి ఆరోజు అతనికి పూర్తి శిక్ష విధిస్తాడు.” (తిర్మిజి, మిష్కాత్)

أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ ۖ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاغِبُونَ ۗ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ۗ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ ۗ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ وَمَن تَطَوَّفَ خَيْرًا ۚ فَإِنِ اللَّهُ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ۗ إِنَّ الَّذِينَ يُكْفَرُونَ مِنَّا

దేవుని ఆస్తులం. దేవుని వైపుకే పోవలసినవాళ్ళం” అని పలికేవారికి వారిప్రభువు కారుణ్య కటాక్షాలు లభిస్తాయని శుభవార్త విన్నించు. అలాంటివారే సన్మార్గగాములు. (155-157)

సఫా, మర్వాలు దేవుని సూచనలే. కనుక కాబా (సందర్శనం) హజ్, ఉమాలు చేసేవారు ఆ రెండుకొండల మధ్య తిరగడంలో తప్పలేదు. (అది పుణ్యకార్యం.) పుణ్య కార్యం చేసేవారిని దేవుడు (తప్పక) ఆదరిస్తాడు. ఆయన సమస్తం తెలిసినవాడు. (158)

“విశ్వసించిన స్త్రీలు, పురుషులు తమ ధన ప్రాణాలు, సంతానం విషయంలో నిరంతరం పరీక్షించబడుతుంటారు. ఈవిధంగా పరీక్షించబడుతూ చివరికి వారు అంతిమ దినాన (పరలోకంలో) తమ పాపాలలో ఏఒక్కటి మిగిలి ఉండని (పవిత్ర) స్థితిలో దేవుణ్ణి కలుసుకుంటారు.” (తిర్మిజి)

“విశ్వాసి అయిన దైవదాసుడు, జబ్బుపడితే లేదా అతనికేదైనా ఆపద వచ్చిపడితే- అది ఎలాంటి ఆపదైనా సరే. ఉదాహరణకు అతని జేబునుంచి డబ్బేమైనా పోతే- ఇవన్నీ విశ్వాసి పాలిట పుణ్యఫలానికి కారణమవుతాయి. బంగారం స్వర్ణకారుడి కొలిమిలో కాలి స్వచ్ఛములు బయటికి వచ్చినట్లు కష్టాలు విశ్వాసి పాపాలను హరించినట్లు అతణ్ణి పునీతుణ్ణి చేస్తాయి.” (మిష్కాత్)

“ముస్లింకు ఎప్పుడైనా ఏదైనా వ్యాధిగాని, కష్టంగాని వస్తే దేవుడు దాని ద్వారా చెట్టు నుండి ఆకులు రాలినట్లు అతని పాపాలను అంతమొందిస్తాడు.” (ముస్లిం)

“కష్టాలకు గురైన కారణంగా విశ్వాసి ఎప్పుడైనా లోగడ చేస్తూ వస్తున్న ఏదైనా సత్కార్యాన్ని గత్యంతరాలేని పరిస్థితిలో చేయలేకపోతే, ఆ పుణ్యఫలాన్ని కూడా (అతని కర్మఫలంలో) రాయండిని దేవుడు తన దూతలను ఆదేశిస్తాడు.” (మిష్కాత్)

“కష్టాలు, కడగండ్ల పరీక్ష ఎదురైనప్పుడు విశ్వాసి సహనం వహించి దైవస్తోత్రం చేస్తుంటే, అతను తల్లి గర్భం నుంచి ఈరోజే పుట్టిన బిడ్డలా ఏ పాపాలేని పరమ పవిత్రుడయి పోతాడు. అప్పుడు దేవుడు తన దూతలను ఉద్దేశించి ‘నేనే నా దాసుణ్ణి (పరీక్షకు గురికాకుండా) ఆపాను. నేనే అతణ్ణి పరీక్షకు గురిచేశాను. కనుక అతని కోసం మీరు అతను ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు రాస్తుండిన పుణ్యమే (ఇప్పుడు) రాయండి’ అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు.” (మిష్కాత్)

విశ్వాసానికి, పరీక్షకు నడుమ అవినాభావ సంబంధం ఉంది. విశ్వాసం ఉన్నచోట పరీక్ష తప్పనిసరిగా ఉంటుంది. పరీక్షకు లోనుకాని విశ్వాసం గీటురాయి తాకి కల్తీ బంగారం లాంటిది. పరీక్షకు గురయినప్పుడే విశ్వాసి నిజస్వరూపం బయట పడుతుంది. ఈ యదార్థాన్ని విశ్వాసి ఎంతగా అర్థం చేసుకుంటే అంతగా అతను తనపై విరుచుకుపడే ఆపదలను సహించగలడు.

ఏమైనప్పటికీ విశ్వాసులకు కష్టాలు రావడం ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమీ కాదు. నిజానికి కష్టాలు రాకపోవడమే ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. ప్రతి కష్టం, ప్రతి నష్టం విశ్వాసికి ప్రయోజనకరమైన విషయమే. అలా అని కష్టాలు రావాలని కోరుకోకూడదు. ఎల్లప్పుడూ శాంతిశ్రేయాలు ప్రసాదించమనే దైవాన్ని వేడుకోవాలి. కష్టాలు ఎదురైతే మాత్రం సహనం పాటించాలి. అప్పుడు అతను దేవుని దృష్టిలో నిజమైన విశ్వాసిగా పరిగణించబడతాడు.

أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيْتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكُتُبِ ۗ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ
 الْعَالَمُونَ ۚ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا ۗ أُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۗ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا ۗ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۚ خَالِدِينَ
 فِيهَا ۗ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ۝ وَاللَّهُ كَمَا إِلَهُ وَاحِدٌ ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ
 الرَّحِيمُ ۗ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْأَنْزَالِ وَالنَّهَارِ وَاللَّيْلِ الَّتِي تَجْرِي
 فِي الْبِحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
 وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ ۗ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ
 لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ ۗ وَالَّذِينَ

29

మేము మా గ్రంథంలో యావత్తు మానవుల మార్గదర్శనం కొరకు స్పష్టమైన ఆజ్ఞలను, హితవులను జారీచేశాము. అలాంటి ఆజ్ఞలు, హితవులను (ప్రజల ముందు వెల్లడించకుండా) దాచేవారిని దేవుడు శపిస్తున్నాడు. శపించేవారు కూడా వారిని శపిస్తున్నారు. అయితే జరిగిన దానికి పశ్చాత్తాపం చెంది, వ్యవహారశైలిని సరిదిద్దుకొని, దాచిన దైవాజ్ఞలను ప్రజలకు వెల్లడించేవారిని నేను క్షమిస్తాను. నేను క్షమాశీలిని, కరుణామయుణ్ణి. అయితే అవిశ్వాసులైపోయి, అవిశ్వాస స్థితిలోనే అంతిమశ్వాస విడిచేవారిని దేవుడు, దైవదూతలు, యావత్తు మానవులు శపిస్తారు. వారు ఎల్లప్పుడూ శాపగ్రస్తులుగానే ఉంటారు. అలాంటివారికి నరక యాతనలు తగ్గించడంగాని, మరొక అవకాశం ఇవ్వడంగాని ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ జరగదు. (159-162)

మానవులారా! మీ ఆరాధ్యదైవం ఒక్కడే. కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన ఆ దేవుడు తప్ప (మీకు) మరొకదేవుడు లేనేలేడు. భూమ్యాకాశాల సృజనలో, రేయింబవళ్ళు చక్రభ్రమణంలో, సముద్రాలలో పయనిస్తూ మానవులకు ప్రయోజనం చేకూర్చే ఓడలలో, దేవుడు పైనుంచి కురిపించే వర్షపునీటిలో, తద్వారా ఆయన మృతభూమికి జీవంపోసే (చెట్లు చామల్ని పచ్చదనంచేసే) పనిలో, పుడమిపై పలువిధాల జీవరాసుల్ని విస్తరింపజేసే ఆయన సృష్టి నైపుణ్యంలో, గాలుల సంచారంలో, నేలకు నింగికి మధ్య నియమబద్ధంగా సంచరించే మేఘాలలో బుద్ధిమంతులకు (దేవుని ఆస్తిత్వాన్ని, ఆయన ఏకత్వాన్ని తెలిపే) అనేకనేక నిదర్శనాలు ఉన్నాయి. (163-164)

అయితే (సృష్టిలో దేవుని ఏకత్వాన్ని తెలిపే ఎన్నో నిదర్శనాలు కళ్ళెదుట స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నా బుద్ధినుపయోగించి వాటిని గమనించని) కొందరు నిజదేవుణ్ణి వదలి, మిథ్యా దైవాలను పట్టుకు చ్రేలాడుతున్నారు. పైగా వారు వాటిని నిజదేవుణ్ణి అభిమానిస్తున్నట్లు అమితంగా అభిమానిస్తున్నారు. విశ్వాసులు మాత్రం అందరికన్నా అల్లాహ్ నే అత్యధికంగా

29. ఇక్కడ మూలభాషలో “కుఫ్ర్” అనే పదం ఉంది. కుఫ్ర్ అంటే దాచడం, తిరస్కారం అనే అర్థాలున్నాయి. మానవుని అంతరాత్మ సత్యాన్ని సహజంగానే అంగీకరిస్తుంది. కాని అతను అనేక కారణాలవల్ల అంతరాత్మ ప్రబోధనను నొక్కొపట్టి సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తాడు; బహిర్గతం చేయకుండా దాచేస్తాడు. అలాంటి వ్యక్తిని ఇస్లాం ‘కాఫిర్’ అంటుంది. దాచినవాడనే అర్థంలో విత్తనాలను నేలలో దాచే రైతును కూడా కాఫిర్ అంటారు. (57:20 సూక్తి చూడండి)

أَمْثَلًا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقَوْلَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۗ وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
 الْعَذَابِ ۖ إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ شَبَعُوا وَرَأُوا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ۖ وَقَالَ
 الَّذِينَ شَبَعُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا كَرَّةً ۖ فَنَتَّبِعُ اللَّهُ مِنْهُمْ مَنَّا ۖ كَمَا تَبَعُوا مِنَّا ۖ كَذَلِكَ يُرِيدُهُمُ اللَّهُ لَعْنَةً ۖ وَأَعْمَأَهُمْ حَسْرَاتٍ
 عَلَيْهِمْ ۗ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ۗ يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَلَا تَتَّبِعُوا
 خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۗ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۖ إِنَّهَا يَأْمُرُكُمْ بِالشُّوْءِ وَالْقَهْرِ ۗ وَإِن تَقُولُوا عَلَى
 اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۖ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اشْبَعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَنبِيءُ مَا الْقَيْنَا عَلَيْهِ
 أَبَاءَنَا ۖ وَلَوْ كَانِ آبَاءَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يُهْتَدُونَ ۖ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ
 الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءًا وَنِدَاءً ۗ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْىٰ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

30

అభిమానిస్తున్నారు. దుర్మార్గులు (నరక) యాతన చూసినప్పుడు ‘సర్వశక్తులు సర్వాధికారాలు అల్లాహ్ కే ఉన్నాయని, ఆయన అతి కఠినంగా శిక్షించేవాడని’ తెలుసుకుంటారు. ఆ విషయం వారు (ఈనాడే) తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుంటుంది! (165)

(సత్యతిరస్కారులైన) నాయకులు ఆరోజు తమ అనుయాయుల్ని అసహ్యించుకుంటూ, వారితో తమకు ఎలాంటి సంబంధం లేదన్నట్లు ప్రవర్తిస్తారు. అయితే శిక్ష మాత్రం (వారంతా) చవిచూస్తారు. వారి మధ్య సంబంధాలు పూర్తిగా తెగిపోతాయి. అప్పుడు వారి అనుయాయులు (పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోతూ) తమకు మరొక సారి (ఇహలోకానికి) తిరిగివెళ్ళే అవకాశం అభిస్తే, ఇప్పుడు వీరు తమల్ని అసహ్యించుకున్నట్లు తాము వీరిని అసహ్యించుకుంటాం అంటారు. ఈవిధంగా దేవుడు, వారు ఇహలోకంలో చేసిన దుర్మార్గం, దుష్టకార్యాలను వారి పశ్చాత్తాపానికి కారణభూతంగా చేసి చూపిస్తాడు. వారికే నరకాగ్ని నుండి ఏవిధంగానూ బయటపడలేరు. (166-167)

మానవులారా! మీరు ప్రపంచంలో అభించే ధర్మసమ్మతమైన పరిశుద్ధపదార్థాలే తినండి. పైతాన్ అడుగుజాడలలో నడవకండి. వాడు మీకు ఆగర్భశత్రువు. మిమ్మల్ని వాడు దుష్టకార్యాలకు, అశ్శిలచేష్టలకు పురిగొల్పుతాడు. దేవుని విషయంలో మీకేమాత్రం తెలియని విషయాల్ని దేవునిపేర పలకమని మిమ్మల్ని పురిగొల్పుతాడు. (168-169)

దేవుడు అవతరింపజేసిన దాన్ని అనుసరించడని అంటే “కాదు, మా తాత ముత్తాతలు అనుసరించినదాన్నే అనుసరిస్తాం” అంటారు వారు. మరి వారి తాతముత్తాతలు తెలివిహీనులైనా, సన్మార్గంలో లేకపోయినా (వారినే గుడ్డిగా అనుసరిస్తారా)? కాపరి పిలుపు తప్ప మరేపిలుపూ వినలేని పశువుల్లా వుంది (ఈ) తిరస్కారుల ధోరణి. వారు (సత్యం వినలేని) బధిరులు, (సత్యం పలకలేని) మూగలు, (సత్యం కానలేని) అంధులు. అందువల్ల వారికి ఏ విషయమూ తలకెక్కదు. (170-171)

30. అనుకరణ సహజ విషయమే. కాని అంధానుకరణ మానవునిలో ఉన్న ఓ పెద్ద బలహీనత. తాతముత్తాతల ఆచారాలు, సంప్రదాయాలు సమంజసమయినంత వరకు వాటిని పాటించవచ్చు. కాని సమంజసం, సముచితం కాకపోతేనే చిక్కు. వాటిని పాటించడం వల్ల ప్రపంచంలోనే గాక, పరలోకంలోనూ నష్టదాయకమే.

أَمْ نُوَكِّلُكُم مِّنَ اللَّيْلِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۗ أَلَمْ نَجْعَلِ لَكُمُ اللَّيْلَ لِلْعِبَادَةِ وَالنَّهَارَ لِلْجُمُوعِ وَالْأَسْرِ ۗ أَلَمْ نَجْعَلِ لَكُمُ اللَّيْلَ لِلْعِبَادَةِ وَالنَّهَارَ لِلْجُمُوعِ وَالْأَسْرِ ۗ أَلَمْ نَجْعَلِ لَكُمُ اللَّيْلَ لِلْعِبَادَةِ وَالنَّهَارَ لِلْجُمُوعِ وَالْأَسْرِ ۗ

విశ్వాసులారా! మీరు దేవుణ్ణి మాత్రమే ఆరాధించేవారైతే మేము ప్రసాదించిన పరిశుద్ధ పదార్థాలనే తిని (దేవునికి) కృతజ్ఞులైఉండండి. ఆయన మీకు చచ్చిన పశువుల్ని, రక్తాన్ని, పందిమాంసాన్ని, దైవేతరులకు నైవేద్యం పెట్టిన పదార్థాలను, (అక్కడి మాంసాహారాన్ని) నిషేధించాడు. అయితే దైవాజ్ఞలు ఉల్లంఘించే ఉద్దేశ్యం లేకుండా, హద్దు మీరకుండా గత్యంతరంలేని పరిస్థితిలో మాత్రం (ఈ నిషేధితాలు) తినవచ్చు. అందులో తప్పు లేదు. దేవుడు క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు. (172-173)

అత్యల్ప ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలు ఆశించి, దేవుడు అవతరింపజేసిన విషయాలు దాచిపెట్టేవారు వాస్తవానికి తమ పొట్టలను అగ్నితో నింపుకుంటున్నారు. అలాంటి

ఈనాటి ముస్లింలలో కూడా అనేక మంది అమాయకులు, అజ్ఞానులు ధర్మశాస్త్రంలో లేని ఆచారాలు ఎన్నో కల్పించుకున్నారు. తాము కల్పించుకున్న ఈ ఆచారాలకు ఖుర్ఆన్, హదీసుల్లో ఏమైనా ఆధారాలు ఉన్నాయో అని కూడా ఆలోచించరు. సరైన దైవజ్ఞానం కలవారు ఎవరైనా “ఇలాంటి ఆధారంలేని ఆచారాలు పాటించడం మీకు తగదు, దైవకోణానికి గురికావలసివస్తుంద”ని అంటే... “ఓ యబ్బో! మీరేదో ఈరోజు కొత్తగా చెబుతున్నారుగాని, ఇవి మా పూర్వీకుల నుండి వస్తున్న ఆచారాలే. వీటిలో తప్పులేదు. వీటినే మేము అంటిపెట్టుకొని ఉంటాం” అనంటారు. ఇలాంటి అంధానుకరణనే ఈ సూక్తిలో విమర్శించడం జరిగింది. (5:104 సూక్తి కూడా చూడండి.)

కొందరు అనుకరణ విషయంలో అతివాదానికి పోయి, అనుకరణ అంటేనే అంధానుకరణ అని వాదిస్తారు. కాని ఇదే అధ్యాయం 133వ సూక్తిలో యాఖూబ్ ప్రవక్త (అలైహి) ఇహలోకం వీడిపోతూ “నా తరువాత మీరు ఎవరిని ఆరాధిస్తార”ని తన సంతానాన్ని అడిగినప్పుడు “మేము మీ తాత ముత్తాతలయిన ఇబ్రాహీం, ఇస్హాఖీలు ఆరాధించిన ఏకేశ్వరుణ్ణి ఆరాధిస్తాం” అని సమాధానమిచ్చారు వారు. ఈ సూక్తిలో “మీ తాత ముత్తాతలు ఆరాధించిన ఏకేశ్వరుణ్ణి” అని ఉంటే, పై సూక్తిలో “మా తాత ముత్తాతలు అనుసరించిన మార్గం” అని ఉంది. ఈ రెండింటినూ అనుకరణ భావం ఉంది. అయితే మొదటిది సరైన అనుకరణ, ధర్మసమ్మతమైన వ్యవహారం క్రిందికి వస్తుంది. రెండవది అంధానుకరణ, ధర్మసమ్మతంకాని వ్యవహారం క్రిందికి వస్తుంది.

31. ఈ నాలుగు మాత్రమే గాకుండా మరికొన్ని ప్రాణుల మాంసం కూడా నిషేధించబడింది. నిషేధం గురించి హదీసుల్లో రెండు సూత్రాలు చెప్పబడ్డాయి. వాటి ప్రకారం కోరలు, గోళ్ళతో ఇతర పశుపక్షుల్ని వేటాడే క్రూరమైన జంతువులు, పక్షులు నిషేధించబడ్డాయి. మరికొన్ని హదీసుల ప్రకారం కుక్క, గాడిదల మాంసం కూడా నిషేధమే. మరికొన్నిటిని జిబ్బా చేయకుండానే తినవచ్చని హదీసులు తెలియజేస్తున్నాయి. అవి చేపలు, మిడతలు.

పోతే రక్తం నిషేధమని ఈ సూక్తి చెబుతోంది. అంటే జిబ్బా చేసేటప్పుడు ప్రవించే రక్తం అన్న మాట. మాంసానికి అంటుకొని ఉండే రక్తం మటుకు నిషేధం కాదు. అలాగే దైవేతర శక్తులను ఆరాధించడం, వారిని వేడుకోవడం ఎంతటి పాపకార్యమో, వారి సమాధులు, దర్గాల దగ్గర ‘జిబ్బా’ చేసే పశువుల మాంసం, ఇతర నైవేద్య పదార్థాలు తినడం కూడా అంతే పాపకార్యం. (ఈ సూక్తిలో పాటు 5:3, 6:145, 16:115 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

تَمَنَّا قَالِيًّا ۗ أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ ۗ وَأُولَٰئِكَ عَذَابُ أَلِيمٌ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلٰلَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَدَابِ بِالْمَغْفِرَةِ ۗ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ۗ أُولَٰئِكَ بِأَنَّهُ لَأَنَّ اللَّهَ كَرِهَ الْكَفْرَ بِالْحَقِّ ۗ وَإِنَّ الَّذِينَ اٰخْتَلَفُوا فِي الْكِتٰبِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۗ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجْهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ الْمَلَائِكَةِ وَالْكِتٰبِ وَالتَّوْبَةِ عَلَىٰ حَيْثُ دَوِيَ الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسْكِينِ وَآوَىٰ السَّبِيلِ ۗ وَالسَّالِفِينَ ۗ وَفِي الرِّقَابِ ۗ وَأَقَامَ الصَّلٰوةَ وَآتَى الرِّكْوَةَ ۗ وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عٰهَدُوا ۗ وَالصَّٰدِقِينَ فِي الْبَآسِآءِ وَالصَّٰلِحِينَ ۗ وَحِينَئِذٍ يَكْفٰى السَّآءِ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۗ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ ۗ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ ۗ وَالْأَنْثٰى بِالْأُنثٰى ۗ فَمَنْ عَفِيَ لَهٗ مِنْ أَحِبِّهِ شَيْءٌ فَآتِ بِمَا عَرُوفٌ ۗ وَأَدِّءْ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ۗ ذٰلِكَ تَخْفِيفٌ

వారితో దేవుడు ప్రళయదినాన మాట్లాడడు. వారిని పరిశుద్ధపరచడు. వారి కోసం దుర్భరమైన (నరక)యాతన (సిద్ధంచేయబడి) ఉంది. వీరే రుజుమార్గానికి బదులు మార్గ భ్రష్టత్వాన్ని, మన్నింపుకు బదులు (నరక)యాతనను కొని తెచ్చుకున్నవారు. ఎంత ధైర్యం వీరికి, నరకాగ్నిని సైతం భరించడానికి సిద్ధమయ్యారు! (174-175)

దేవుడు సత్యపూరిత గ్రంథం అవతరింపజేసినప్పటికీ దాన్ని గురించి వారు విభేదాలు సృష్టించుకొని, పంతానికిపోయి నిజధర్మానికి దూరమైపోయారు. (176)

మీ ముఖాలు తూర్పు లేక పడమరకు తిప్పుకోవడమే పుణ్యకార్యం కాదు. దేవుణ్ణి, అంతిమదినాన్ని, దైవమాతలను, దేవుడు పంపిన (అంతిమ)గ్రంథాన్ని, ఆయన ప్రవక్తలను హృదయపూర్వకంగా విశ్వసించి, దేవుని మీది ప్రేమాభిమానాలతో మీకత్యంత ప్రీయమైన ధనాన్ని బంధువుల కోసం, అనాథలకోసం, నిరుపేదల కోసం, బాటసారుల కోసం, సహాయార్థుల కోసం, బానిసల విముక్తి కోసం ఖర్చుచేయాలి; ప్రార్థనావ్యవస్థ నెలకొల్పాలి; జకాత్ చెల్లించాలి; ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకోవాలి; కష్టకాలంలో, (సత్యాసత్యా మధ్య జరిగే) పోరాటంలో సహనం వహించాలి. ఇలాంటి సత్కార్యాలు చేసే వారే సన్మార్గగాములు. వారే (దేవుని పట్ల) భయభక్తులు కలిగినవారు. (177)

విశ్వాసులారా! మీకోసం హత్య వ్యవహారంలో రక్తపరిహారానికి సంబంధించిన ఆజ్ఞ జారీచేశాము. స్వేచ్ఛాపరునికి బదులు స్వేచ్ఛాపరుణ్ణి, బానిసకు బదులు బానిసను, స్త్రీకి బదులు స్త్రీని మాత్రమే హతమార్చాలి. ఒకవేళ హంతకుని పట్ల అతని (మానవతా) సోదరుడు (అంటే హతుని బంధువు) కొంత మృదువైఖరి అవలంబించడానికి సిద్ధపడితే, రక్తపరిహార సమస్య సామరస్యంగా పరిష్కారమవ్వాలి. దానిప్రకారం హంతకుడు నిర్ణీత రక్తపరిహారాన్ని సంతోషంగా ఇచ్చివేయాలి. ఇది మీ ప్రభువు నుండి లభిస్తున్న సౌలభ్యం, దైవానుగ్రహం. ఆపై కూడా ఎవరైనా హద్దుమీరితే అతనికి (పరలోకంలో) దుర్భర శిక్ష పడుతుంది. కనుక బుద్ధిమంతులారా! (ఇలాంటి) ప్రతిక్రియలోనే మానవ జీవితానికి భద్రత ఉందని తెలుసుకోండి. తద్వారా మాత్రమే మీరు హత్యా రక్తపాతాలకు దూరంగా ఉండ గలుగుతారు. (178-179)

مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةً ۗ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حِكْمَةٌ ۚ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝ كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا لِّلْوَالِدَيْنِ ۖ وَالْأَقْرَبِينَ بِأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ۝ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيمٌ ۖ عَلَيْهِ ۝ فَمَنْ حَافٍ مِنْ مُّوَصَّيْنَا فَاِصْلَحْ لَبِئْسَ لَهُم مَّا كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الضِّيَاعُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝ أَيَّامًا مَّعْدُودَةً ۚ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۚ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَ فَدَايَةَ طَعَامٍ مَّسْكِينٍ ۚ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا

౪౪

మీపై (మరో)బాధ్యత మోపబడుతోంది (వినండి). మీలో ఎవరైనా మరణకాలం ఆసన్నమైతే, అతను ఆస్తి కూడా వదలిపోతున్న పక్షంలో తల్లిదండ్రులకు, బంధువులకు ఆస్తి పంపిణీ విషయమయి తగిన వీలునామా రాసిపోవాలి.³² ఇది (దేవుని పట్ల) భయభక్తులు ఉన్నవారు నెరవేర్చవలసిన విధ్యుక్త ధర్మం. (180)

ఒకవేళ వీలునామాలోని విషయాలు విన్న తరువాత వాటిని ఎవరైనా మార్చివేస్తే మాత్రం ఆ పాపం వారినే చుట్టుకుంటుంది. దేవుడు సర్వం వినేవాడు, సమస్తం తెలిసిన వాడు. వీలునామా రాసిన వ్యక్తి పక్షపాతానికి పాల్పడ్డాడనిగాని, లేదా ఎవరి హక్కునా హరించి వేశాడనిగాని (వారసుల్లో) ఎవరైనా అనుమానం వస్తే, అతను (వీలునామాను మార్చివేసి) వారసుల మధ్య రాజీ కుదుర్చవచ్చు. అందులో ఎలాంటి దోషం లేదు. దేవుడు క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు. (181-182)

విశ్వాసులారా! గతప్రవక్తల అనుయాయులకు ఏవిధంగా ఉపవాసాలు విధించ బడ్డాయో అదేవిధంగా (ఇప్పుడు) మీక్కూడా ఉపవాసాలు విధించాం. దీనివల్ల మీలో భయభక్తులు జనించే అవకాశముంది. ఈ ఉపవాసాలు కొన్నాళ్ళ పాటు మాత్రమే. ఒకవేళ మీలో ఎవరైనా వ్యాధిగ్రస్తుడయితే లేదా ప్రయాణావస్థలో ఉంటే అలాంటి వ్యక్తి ఆ తప్పిపోయిన ఉపవాసాలను ఇతర దినాలలో పాటించి (నెల ఉపవాసాలు) పూర్తి చేయాలి. ఉపవాసం పాటించే శక్తి ఉండి కూడా దానిని పాటించనివారు మాత్రం పాప

32. వారసత్వపు ఆస్తి పంపకం విషయంలో ఇంకా ఎలాంటి దైవచట్టం రాక ముందు ఈ ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది. అనాడు వారసుల్లో ఎలాంటి గొడవలు రాకుండా ఉండేందుకు ప్రతి వ్యక్తి (తన మరణానికి ముందు) వీలునామా ద్వారా తన వారసుల వాటాలను నిర్ణయించాలని ఈ సూక్తిలో చెప్పబడింది. ఆ తరువాత కొన్నాళ్ళకు దేవుడు వారసుల వాటాలను నిర్ణయించడంతో ఈ సూక్తిలోని ఆజ్ఞ రద్దయిపోయింది. (ఈ విషయం 4వ అధ్యాయం (స్త్రీలు)లో వస్తుంది.)

దాని ప్రకారం దేవుడు నిర్ణయించిన వాటాలలో ఏమాత్రం ఎక్కువ తక్కువలు చేయకూడదని, వారసులు కానివారికి ఏదైనా సహాయం చేయదలచుకుంటే మొత్తం ఆస్తిలో మూడోవంతుకు లోపుగా మాత్రమే (అలాంటివారి వాటాలు నిర్ణయిస్తూ) వీలునామా రాయాలని దైవప్రవక్త (స) బోధించారు. దానికి మించి వీలునామా రాయడానికి ఎవరికీ ఎలాంటి అధికారం లేదు. అలాగే విశ్వాసి, అవిశ్వాసులు ఒకరి ఆస్తులకు మరొకరు వారసులు కాజాలరని దైవప్రవక్త (స) చెప్పారు.

فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ ۚ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۚ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۗ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ ۚ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۚ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ۚ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ۝ أَجَلٌ لَّكُمْ لَيْلَةُ الضِّيَامِ الرَّفَثِ إِلَىٰ نِسَائِكُمْ ۚ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ ۚ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ

33

పరిహారం చెల్లించవలసి ఉంటుంది.³³ ఒక ఉపవాస దినానికి పరిహారంగా ఒక నిరుపేదకు భోజనం పెట్టాలి. ఎవరైనా తమంతట తాము సంతోషంగా మరింత పుణ్యం చేయదలచుకుంటే అది వారికే మేలు చేకూర్చుతుంది. (ఏమైనప్పటికీ) మీరు విషయం గ్రహించగలిగితే ఉపవాసం పాటించడమే మీకు శ్రేయస్కరం. (183-184)

రమజాన్ ఖుర్ఆన్ అవతరించిన నెల. ఈ గ్రంథం మానవాళికి మార్గదర్శిని. ఇందులో రుజుమార్గం తెలిపే, సత్యాసత్యాలను, మంచిచెడులను వేరుపరచి చూపే స్పష్టమైన బోధనలు ఉన్నాయి, కనుక ఇకనుండి మీలో రమజాన్ నెలను పొందేవారు ఆ నెలంతా విధిగా ఉపవాసం పాటించాలి. అయితే రోగగ్రస్తులు, ప్రయాణీకులు (తప్పిపోయిన) ఉపవాసాలను ఇతర దినాలలో పాటించి (ఆ సంఖ్యను) పూర్తిచేయాలి. దేవుడు మీకు సౌలభ్యం చేకూర్చదలిచాడుగాని, మిమ్మల్ని ఇబ్బంది పాల్పేయాలని భావించడంలేదు. మీరు ఉపవాసాల సంఖ్యను పూర్తిచేసుకోవడానికి, దేవుడు మీకు సన్మార్గం చూపినందుకు ఆయన ఔన్నత్యాన్ని కొనియాడటానికి, ఆయనకు కృతజ్ఞులయి ఉండటానికిగాను ఈ సౌలభ్యం ప్రసాదించాడు. (185)

(ప్రవక్తా!) నా దాసులు నా గురించి అడిగితే నేను వారికి చేరువలోనే ఉన్నానని చెప్పు. మొర పెట్టుకునేవాడు నన్ను మొర పెట్టుకుంటున్నప్పుడు నేనతని మొరాలకించి, దానికి సమాధానం ఇస్తానని తెలియజెయ్యి. అయితే వారు నా సందేశాన్ని స్వీకరించి నాపట్ల పూర్తివిశ్వాసం కలిగివుండాలి. అప్పుడే వారు సన్మార్గం పొందగలరు. (186)

ఉపవాసకాలం రాత్రివేళల్లో మీరు మీ భార్యల దగ్గరకు పోవడం ధర్మసమ్మతం చేయబడింది. వారు మీకు, మీరు వారికి దుస్తుల్లాంటివారు.³⁴ మీరు (మీ భార్యల చెంతకు పోవడానికి సంకోచిస్తూ) ఆత్మదోహం చేసుకుంటున్న సంగతి దేవునికి తెలుసు. అందువల్ల ఆయన మిమ్మల్ని కనికరించి మీ పొరపాట్లు మన్నిస్తున్నాడు. ఇప్పుడిక మీరు

33. ఇది ఉపవాస విషయంలో అవతరించిన మొదటి ఆజ్ఞ. ఇందులో శక్తి ఉండి కూడా ఉపవాసం పాటించని వ్యక్తి నిరుపేదలకు అన్నదానం చేస్తే సరిపోతుందని చెప్పబడింది. అయితే ఆ తర్వాత సూక్తిలో రమజాన్ ఉపవాసాలు శక్తి కలిగినవారు విధిగా పాటించాలని ఆజ్ఞయింది.

34. దేహానికి దుస్తులకు మధ్య ఎలాంటి అవినాసభావ సంబంధముంటుందో భార్యాభర్తల మధ్య కూడా అలాంటి సంబంధమే ఉందని, అందువల్ల రమజాన్ నెల రాత్రివేళల్లో పురుషులు తమ భార్యలను ఎలాంటి సంకోచం లేకుండా కలుసుకోవచ్చని దేవుడు తెలియజేస్తున్నాడు.

كُنْتُمْ تَخْفَتُونَ أَنْفُسَكُمْ فِتْنًا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْتِنَ بِأَشْرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا
 وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ مِنَ الْإِبْيَضِ مِنَ الْفَجْرِ نَزَرْنَا بِهِنَّ السُّيُوفَ إِلَى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ مِنَ الْإِبْيَضِ مِنَ الْفَجْرِ نَزَرْنَا بِهِنَّ السُّيُوفَ إِلَى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ مِنَ الْإِبْيَضِ مِنَ الْفَجْرِ
 الْبَيْلِ، وَلَا تَبَاشُرُوهُنَّ فِي السُّجُودِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لِيَتَّبِعَهُ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهِنَّ إِلَى
 الْحُكْمِ لِتَأْكُلُوا قَرِيبًا مِمَّا أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْإِهْلَاءِ قُلْ هِيَ
 مَوَاقِفُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ، وَكَيْسَ الْبُرْيَانِ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبُرْيَانَ اتَّخَذِيَ
 الْبُيُوتَ مِنْ أَدْبَارِهَا ۝ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَفْسُقُوا أَمْوَالَكُمْ
 وَأَنْفُسَكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝

۲۲

మీ భార్యలతో నిస్సంకోచంగా రాత్రులు గడపవచ్చు. దేవుడు మీకు ధర్మసమృతం చేసిన దాన్ని (దాంపత్య సుఖాన్ని) అనుభవించండి. మీరు (ఉపవాస కాలంలో) కడరేయి నలుపు (చీకటి) తగ్గి తొలిజాము తెలుపు (ఉషోదయకాంతి) కనపడేవరకు హాయిగా తినండి, త్రాగండి. ఆ తరువాత సూర్యాస్తమయమై చీకటి పడేవరకు ఉపవాసం పాటించాలి. అయితే మీరు మసీదుల్లో ఎతెకాఫ్ (తపోనిష్ఠ) పాటిస్తున్నప్పుడు మాత్రం మీ భార్యలను కలుసుకోకూడదు. ఇవి దేవుడు నిర్ణయించిన హద్దులు. వాటి దరిదాపులకు వెళ్ళకండి. ³⁵ ప్రజలు (పెడత్రోవ తొక్కకుండా) భయభక్తులతో మెలిగేందుకే దేవుడు ఈవిధంగా తన ఆదేశాలను విడమరచి తెలియజేస్తున్నాడు. (187)

మీరు ఒకరి ధనాన్ని మరొకరు అక్రమంగా కబళించకండి. ఇతరుల సొత్తు కాజేసే ఉద్దేశ్యంతో ఆ వ్యవహారాన్ని అధికారుల దగ్గరకు తీసికెళ్ళకండి. (188)

(ప్రవక్తా!) ప్రజలు నిన్ను నెలవంక గురించి (ఈ తరిగే పెరిగే చంద్రకళల సంగతే మిటని) అడుగుతున్నారు. ఇవి ప్రజల అవసరాలకు, హాజ్ యాత్ర తేదీల నిర్ణయానికి సంకేతాలని చెప్పు. వారికి ఇలా తెలియజెయ్యి: “మీరు మీ ఇంట్లోకి దొడ్డిదారిన ప్రవేశించడం ఏమాత్రం పుణ్యకార్యం కాదు. (అంధవిశ్వాసాలకు, అక్రమ పద్ధతులకు దూరంగా మసలుకుంటూ) దేవుని పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండటమే అసలైన పుణ్య కార్యం. కనుక మీరు మీ ఇంట్లోకి వాటి ముఖద్వారం గుండానే ప్రవేశించండి. మీరు సఫలం కావడానికి ఎల్లప్పుడూ దేవునికి భయపడుతూ ఉండండి. (189)

మీతో పోరాడే వారితో మీరు (ఆత్మ రక్షణార్థం) దైవమార్గంలో పోరాడండి. అయితే హద్దుమీరకూడదు. హద్దుమీరి ప్రవర్తించేవారిని దేవుడు ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. ³⁶ (యుద్ధ

35. ఇక్కడ హద్దులు అతిక్రమించ కూడదని చెప్పలేదు; హద్దుల దరిదాపులకు వెళ్ళకండి అని చెప్పడం జరిగింది. అంటే హద్దులలోపే ఉండాలన్న మాట. హద్దులు దరిదాపులకు వెళ్తే ఆ తర్వాత ఏదో ఓరోజు వాటిని కూడా దాటిపోయి పాపపంకిలంలో పడే ప్రమాదం ఉంటుంది.

36. మక్కాలో అవిశ్వాసులు ముస్లింల జీవితాలను దుర్భరం చేసి వారిని మక్కా వదలి మదీనా వలసపోయేలా చేశారు. కాని అక్కడ వారిని ప్రశాంతంగా ఉండనివ్వకుండా రకరకాల కుట్రలు పన్నుతూ చివరికి మదీనాపై దాడి చేయడానికి సిద్ధమయ్యారు. అప్పుడు మానవ సంస్కర

حَيْثُ تَقِفُكُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ، وَلَا تَقْتُلُوهُمْ عِنْدَ
 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُفْتَلُوا فِيهِ ۖ فَإِنْ قُتِلُوا فَمَنْ قَتَلَهُمْ فَآفْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۝ فَإِنْ
 قَاتَلَ اللَّهُ عَفْوَ رَحِيمًا ۝ وَفَتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونُوا فِي ذَنْبٍ وَتَكُونَ الَّذِينَ لِلَّهِ فَإِنْ
 أَنْتَهُمْ فَلَا
 عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ۝ الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ ۖ فَمَنْ غَاتَى عَلَيْكُمْ
 فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ۝
 وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝

మె

భూమిలో) వారు మీకు ఎక్కడ ఎదురైనా సరే వారిని హతమార్చండి. వారు మిమ్మల్ని ఎక్కడ నుండి వెళ్ళగొట్టారో అక్కడ నుండి మీరూ వారిని వెళ్ళగొట్టండి. హత్య తీవ్రమైన విషయమే కాని, హింసాపీడనలు అంతకన్నా తీవ్రమైన విషయాలు. ³⁷ వారు ప్రతిష్ఠా లయం (కాబా) దగ్గర (మీతో) పోరాడనంతవరకూ మీరు కూడా వారితో పోరాడకండి. అయితే వారు అక్కడ కయ్యానికి కాలుదువ్వితే మీరు కూడా వారిని నిస్సంకోచంగా ఎదుర్కొని హతమార్చండి. సత్యతిరస్కారులకు ఇదే తగిన శిక్ష. (190-191)

ఒకవేళ వారు యుద్ధం మానుకొని తిరుగుబాటు వైఖరికి స్వస్తిచెబితే, దేవుడు ఎంతో క్షమాశీలి, కరుణామయుడు. (వారి తిరుగుబాటు వైఖరిని ఆయన క్షమించ వచ్చు.) అయితే (వారు యుద్ధవిరమణ చేయని పక్షంలో) మీరు అధర్మం, అరాచకం పూర్తిగా సమసిపోయి, దేవుడు నిర్దేశించిన ధర్మపథం మాత్రమే నిలిచి పోయేవరకు వారితో పోరాడాలి. తరువాత వారు తమ ఆగడాలు మానుకుంటే, మీరు దౌర్జన్యపరుల్ని తప్ప మరెవరినీ అణచి వేయకండి. (192-193)

నిషిద్ధమాసానికి బదులు నిషిద్ధమాసమే సరిపోతుంది. నిషిద్ధతాలన్నిటినీ అందరూ సమానంగా గౌరవించవలసిందే. ఒకవేళ ఎవరైనా (నిషిద్ధమాసంలో లేదా పవిత్ర స్థలం దగ్గర) మీపై దాడిచేస్తే మీరుకూడా వారిపై దాడిచేయండి. ³⁸ అయితే దేవునికి భయ పడుతూ మసలుకోవాలి. దేవునికి భయపడేవారికే ఆయన అండగా నిలుస్తాడు. (194)

దైవమార్గంలో (సంపద) ఖర్చుపెట్టండి. చేజేతులా నాశనం కొనితెచ్చుకోకండి. సత్కార్యాలు చేయండి. సత్కార్యాలుచేసేవారిని దేవుడు తప్పకుండా ప్రేమిస్తాడు. (195)

జోద్యమానికి అడుగడునా ఆటంకాలు సృష్టిస్తూ, సాయుధపోరాటానికి దిగిన సత్యవిరోధులతో మీరూ సాయుధలయ పోరాడడని ముస్లింలకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

అయితే హద్దు మీరకూడదు. హదీసుల్లోని వివరాల ప్రకారం ముస్లింలు అలాంటి వారితో తప్ప తమ మార్గానికి అవరోధం కల్పించనివారితో పోరాడకూడదు. స్త్రీలు, పిల్లలు, వృద్ధులు, క్షత గాత్రులపై కూడా చేయి చేసుకోరాదు. పంటలు, పశువులను నాశనం చేయకూడదు. వెన్నుజూపి పారిపోయేవారిని వెంటాడి చంపకూడదు. అవసరమైన మేరకే సైనికశక్తిని వినియోగించాలి.

37. ఇక్కడ మూలభాషలో వచ్చిన “ఫిత్నా” అనే పదానికి ఇంగ్లీషులో (Persecution) అనే పదం కొంతవరకు సమానార్థాన్ని ఇస్తుంది. (2: 217 సూక్తి చూడండి.)

38. వివరాలకు 9:36 సూక్తికి రాసిన పాదసూచిక చూడండి.

وَأَتَيْنُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ ۚ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ ۚ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَنَّاهُ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۚ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۚ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ۚ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرًا ۚ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۗ الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَةٌ ۚ فَمَنْ قَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ ۚ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَغْتَابِ اللَّهُ ۚ وَتَرَوُودُوا ۚ فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ ۚ وَاتَّقُوا يَٰٓأُولِي الْأَلْبَابِ ۗ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ ۚ فَإِذَا آفَضْتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ ۚ وَاذْكُرُوا كَمَا هَدَيْتُمْ ۚ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ ۗ ثُمَّ أَقْبِضُوا مِنْ حَيْثُ أَقْبَضَ

۞

దేవుని ప్రసన్నత కోసం హజ్‌యాత్ర చేయండి. ఉపమా ఆచారం కూడా పాటించండి. మార్గమధ్యలో మీకేదైనా అవరోధం ఎదురైతే, మీకు అందుబాటులో ఉన్న బలి దానాన్నే దేవునికి సమర్పించుకోండి. అయితే బలిదానం, దాని స్థానానికి చేరుకోనంత వరకు మీరు శిరోముండనం చేయించుకోకండి. ఒకవేళ మీలో ఎవరైనా వ్యాధిగ్రస్తులయితే లేదా శిరోబాధకు లోనయి (బలిపశువు నిర్ణీతస్థలానికి చేరుకోకముందే) శిరోముండనం చేయించు కోవలసివస్తే అలాంటివారు దానికి పరిహారంగా ఉపవాస వ్రతం పాటించాలి; లేదా దానం చేయాలి; లేదా బలిదానం (ఖుర్బాని) ఇవ్వాలి.

తరువాత (అవరోధం తొలగిపోయి లేదా) ప్రశాంత పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు మీలో ఎవరైనా హజ్ దినాలు రాకముందే యాత్రాస్థలానికి చేరుకొని ఉపమా ఆచారం పాటిస్తే, అలాంటివారు తమ స్తోమతను బట్టి బలిదానం ఇవ్వాలి. బలిదానం ఇవ్వలేనివారు హజ్ కాలంలో మూడురోజులు, ఇంటికి తిరిగొచ్చిన తరువాత ఏడురోజులు చొప్పున మొత్తం పదిరోజులు ఉపవాసం పాటించాలి. ప్రతిష్ఠాలయం సమీపంలో ఇల్లా వాకిలి లేనివారికి మాత్రమే ఈ సౌలభ్యం వర్తిస్తుంది. దేవుని పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉండండి. ఆయన (అజ్ఞోల్లంఘనకు పాల్పడేవారిని) కఠినంగా శిక్షిస్తాడని గుర్తుంచుకోండి. (196)

హజ్ నెలలు మీకు తెలిసినవే. ఆ నెలల్లో హజ్ చేయడానికి సంకల్పించుకున్నవారు హజ్ నియమాలు పాటించే రోజులలో లైంగికచేష్టలకు, చెడుపనులకు, ఘర్షణలకు దూరంగా ఉండాలి. మీరు చేసే ప్రతి సత్కార్యం దేవునికి తెలుసు. హజ్‌యాత్రకు బయలుదేరినప్పుడు ప్రయాణసామగ్రి వెంట తీసికెళ్ళండి. అన్నిటికంటే శ్రేష్టమైన ప్రయాణసామగ్రి దైవభీతే. కనుక విజ్ఞులారా! నాపట్ల భయభక్తులు కలిగివుండండి. (197)

హజ్ దినాలలో మీరు దేవుని అనుగ్రహం (ఉపాధి) అన్వేషించ దలచుకుంటే నిరభ్యంతరంగా అన్వేషించవచ్చు. అందులో ఎలాంటి తప్పు లేదు. అరఫాత్ నుండి తిరిగివస్తూ మషఅరిల్ హరాం (ముజ్జల్ఫా)లో ఆగి అల్లాహ్‌ను ఆయన నేర్పిన విధంగా స్మరించండి. దీనికి పూర్వం మీరు దారితప్పి నడుస్తుండేవారు. (198)

النَّاسِ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا ۚ فَمَنْ نَّاسِيَ مَا لَهُ فِي الْأَخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا ۗ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۗ وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ ۚ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ لِمَنِ الشَّقِيُّ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۚ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ۗ وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسِقَ ۗ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ ۚ وَلَبِئْسَ الْبِهَادُ ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ۗ

۞

ఆ తరువాత ప్రజలు ఏ స్థలం నుండి వెనక్కి మరలి వస్తారో మీరు కూడా అదే స్థలం నుండి వెనక్కి మరలండి. దేవుణ్ణి క్షమాపణ కోరుకోండి. దేవుడే మీ పొరపాట్లను క్షమించేవాడు. ఆయన ఎంతో దయామయుడు. హజ్ నియమాలు నెరవేర్చిన తరువాత మీరు పూర్వం మీ తాత ముతాతలను ఏవిధంగా జ్ఞాపకం చేసుకునేవారో అదేవిధంగా లేదా అంతకంటే మరింత అధికంగానే ఇప్పుడు దేవుణ్ణి స్మరించండి.

కొందరు ప్రజలు దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ “ ప్రభూ! మాకు (నీవు ప్రసాదించేవన్నీ) ప్రపంచంలోనే ప్రసాదించు” అంటారు. అలాంటివారికి (ప్రపంచంలోనే తప్ప) పరలోక (స్వర్గ)లో ఎలాంటి వాటా లభించదు. మరికొందరున్నారు. వారు “ప్రభూ! మాకు ఇహ లోకంలోనూ, పరలోకంలోనూ మంచిని ప్రసాదించు. మమ్మల్ని నరక యాతనల నుండి రక్షించు” అని వేడుకుంటారు. ఇలాంటివారికి వారి సంపాదనను బట్టి (ఉభయలోకాల్లోనూ) తగిన వాటా (ప్రతిఫలం) లభిస్తుంది. దేవుడు త్వరలోనే (కర్మలను గురించి) లెక్క తీసుకుంటాడు. (199-202)

మీరు కొన్నాళ్ళే (అక్కడ) దైవనామ స్మరణలో గడపవలసి ఉంటుంది. ఎవరైనా రెండ్రోజుల్లోనే త్వరగా అక్కడుండి వెళ్ళినా లేదా ఆలస్యంగా వెళ్ళినా తప్పు లేదు. ఏమైనా మీరక్కడ ఉన్నంతకాలం భయభక్తులతో ఉండాలి. దేవుని పట్ల భయభక్తులు కల్గివుండండి. చివరికి మీరంతా ఆయన సన్నిధికే చేరుకోవలసి వుంటుంది. (203)

కొందరు ఇహలోక జీవితాన్ని గురించి చెప్పేమాటలు నిన్నంతో ఆకట్టుకుంటాయి. వారు తమ అంతరంగాల్లో వున్న భావాలు పరమ పవిత్రమైనవని తెలిపేందుకు మాటి మాటికి దేవుణ్ణి సాక్షిగా తీసుకువస్తారు. కాని వారు సత్యానికి బద్ధవిరోధులు. (204)

అలాంటివారికి అధికారం లభించగానే ప్రపంచంలో కల్లోలాల వ్యాప్తికి, పంట పొలాల విధ్వంసానికి, మానవ వినాశానికే వారు సదా ప్రయత్నిస్తారు. దేవుడు కలహాలు, కల్లోలాలు, విధ్వంసం, వినాశాలను ఎంతమాత్రం సహించడు. దేవునికి భయపడడని అంటే (వారు పెర్రేగిపోతారు.) వారి అహంకారం వారిని మరింత పాపకూపంలోకి నెట్టి వేస్తుంది. అలాంటివారికి నరకమే తగిన శిక్షాస్థలం. అది పరమ చెడ్డస్థలం. (205,206)

وَاللَّهُ رُوفٌ بِالْعِبَادِ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطِينِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۖ فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۖ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالسَّكْبَاتِ ۖ وَقَضَى الْأَمْرَ وَاللَّهُ شَرِيعَ الْأُمُورِ ۖ سَلَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنَ الْبَيْتِ بَيْنَكَ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۖ زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوَقَّعَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَاللَّهُ يَزُرُّكَ مِنْ شَيْءٍ يَغْيِرُ حِسَابَ ۖ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً ۖ وَاحِدَةً ۖ فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۖ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ ۖ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ

సా
సా

మరికొందరున్నారు. వారు దేవుని ప్రసన్నత కోసం తమ ప్రాణాలను సైతం ధార పోస్తారు. అటువంటి దాసులను దేవుడు ఎంతో ప్రేమిస్తాడు, అనుగ్రహిస్తాడు. (207)

విశ్వసించిన ప్రజలారా! ఇస్లాంలో పూర్తిగా ప్రవేశించండి. పైతాన్ అడుగుజాడల్లో నడవకండి. వాడు మీకు ఆగర్భ శత్రువు. స్పష్టమైన బోధనలు అందినప్పటికీ మీరు తిరిగి తప్పటడుగులు వేస్తే మటుకు, బాగా తెలుసుకోండి! దేవుడు సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వం తెలిసిన మహావివేకి. (208-209)

(ఎన్ని విధాల నచ్చిజెప్పినా ప్రజలు తమ నడవడికను మార్చుకోకపోతే ఇక దేని కొరకు ఎదురుచూస్తున్నట్లు?) దైవదూతలు వెంటరాగా మేఘచ్ఛాయల క్రింద దేవుడు దివినుండి దిగివచ్చి తమను గురించి అటోఇటో తేల్చిచెప్పే సమయం కోసం వారు ఎదురుచూస్తున్నారా? చివరికి సమస్త వ్యవహారాలు దేవుని వద్దకే చేరుతాయి. (210)

ముహమ్మద్! మేము ఇస్రాఊలీయులకు ఎన్ని స్పష్టమైన నిదర్శనాలు చూపామో వారినడుగు. దైవానుగ్రహం లభించిన తర్వాత దాన్ని (ఆచరించడానికి బదులు) దౌర్భాగ్యంగా మార్చుకున్న జాతిని ఎంత కఠినంగా శిక్షించాడో కూడా వారినే అడుగు. (211)

సత్యతిరస్కారులకు ఇహలోక జీవితం ఎంతో మనోహరంగా, ఆకర్షణీయంగా కనిపించేలా చేయబడింది. వారు విశ్వసించినవారిని హేళన చేస్తున్నారు. అయితే అలా హేళనచేసినవారి కంటే దైవభీతిపరులే ప్రళయదినాన ఉన్నత స్థానంలో ఉంటారు. ప్రపంచంలో దేవుడు తాను కొరినవారికి విస్తృతంగా సిరిసంపదలు ప్రసాదిస్తాడు. (212)

ప్రారంభంలో మానవులంతా ఒకే ధర్మాన్ని అనుసరిస్తూ ఒకే దారిన నడుస్తుండే వారు. (ఆతర్వాత వారిలో విభేదాలు వచ్చాయి.) తర్వాత దేవుడు వారి దగ్గరకు (సన్మార్గం అవలంబించేవారికి) శుభవార్తలు తెలిపే, (అపమార్గంలోనే పడివుండేవారిని) హెచ్చరించే ప్రవక్తలను పంపుతూ వచ్చాడు. సత్యం గురించి ప్రజలలో వచ్చిన విభేదాలను పరిష్కరించడానికి ఆయన ప్రవక్తలపై సత్యపూరిత గ్రంథాలను కూడా అవతరింపజేశాడు.

ఈ విభేదాలు సృష్టించినవారు సత్యజ్ఞానం ప్రసాదించబడినవారే. స్పష్టమైన హితోక్తులు లభించిన తరువాత కూడా వారు మూర్ఖత్వంతో సత్యాన్ని వదిలేసే విభిన్న

مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۗ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۖ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۖ مَسْتَهْزِئِينَ ۚ وَالصَّارِعَاءُ وَزُلُّرُلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرَ اللَّهُ ۚ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ۖ يَسْتَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۗ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّهِ وَاللَّذِينَ إِذَا أَفْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۚ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۖ كَتَبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالَ وَهُوَ كَرِهٌ لَكُمْ ۚ وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ ۚ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۖ يَسْتَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ ۖ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ ۚ وَصَدٌّ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ ۚ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى

సా

పథులు సృష్టించుకున్నారు. ఏ సత్యం గురించి వారు విభేదాలు సృష్టించారో ఆ సత్యాన్ని పొందే మార్గం దేవుడు దయతో (ఇప్పుడీ) విశ్వాసులకు చూపాడు. దేవుడు తాను తలచుకున్న వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు. (213)

విశ్వాసులారా! మీకు పూర్వం విశ్వాసులకు వచ్చిన (కష్టాల)న్నీ మీపై రాకముందే మీకు ఇట్టే స్వర్గప్రవేశం లభిస్తుందని భావిస్తున్నారా? ఆనాటి విశ్వాసులపై ఎన్నో కష్టాలు, కడగండ్లు విరుచుకుపడ్డాయి. వారు తీవ్రఅసహనం చెందారు. చివరికి అప్పటి దైవప్రవక్త, ఆయన సహచరులైన విశ్వాసులు (ఆ కష్టాలకు తట్టుకోలేక) “దైవసహాయం ఎప్పుడు వస్తుంది?” అని అరిచారు. అప్పుడు వారికి “ఇదిగో దైవసహాయం సమీపంలోనే ఉంది” (అని దైవ్యం చెప్పడం జరిగింది). (214)

వారు (దైవమార్గంలో) సంపద ఏ విధంగా ఖర్చుచేయాలని అడుగుతున్నారు. వారికి ఇలా చెప్పి: “మీరు ఖర్చుచేయ దలచుకున్నది మీ తల్లిదండ్రులు, బంధువులు, అనాథలు, అగత్యపరులు, బాటసారుల శ్రేయస్సు కోసం ఖర్చుచేయండి. ఎవరు ఏ సత్కార్యం చేసినా దాన్ని గురించి దేవునికి బాగా తెలుసు. (215)

మీరు (దైవమార్గంలో) విధిగా యుద్ధం చేయాలని ఆజ్ఞ అయింది. కాని అది మీకు రుచించడంలేదు. ఒక విషయం మీకు నచ్చక పోవచ్చు. కాని అందులోనే మీ శ్రేయస్సు ఉండవచ్చు. అలాగే ఒక విషయం మీకు నచ్చవచ్చు. కాని అందులోనే మీకు హాని ఉండవచ్చు. (మంచీచెడులు) దేవునికే బాగా తెలుసు, మీకు తెలియదు. (216)

ప్రజలు నిన్ను పవిత్ర మాసాలలో యుద్ధం చేయడం గురించి అడుగుతున్నారు. వారికిలా చెప్పి: “ఆ మాసాలలో యుద్ధం చేయడం ఘోరమైన విషయం. అయితే దైవమార్గంలో అవరోధాలు సృష్టించడం, దేవుడు పంపిన సందేశాన్ని నిరాకరించడం, దైవభక్తుల్ని ప్రతిష్టాలయంలో ప్రవేశించనియకుండా నిరోధించడం, అక్కడ ఉండేవారిని బయటికి గెంటివేయడం- ఇవన్నీ దేవుని దృష్టిలో అంతకన్నా ఘోరమైన చర్యలు.

39. వివరాలకు 2:155-157, 29:1-3 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

تَلْقَوَهُمْ وَيَبْشِرُ الْمُؤْمِنِينَ ۗ وَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ عُزُورًا ۚ لَئِنْ بَايَعْتُمْ كُمْ أَنْ تَبْرُوا وَتَتَّقُوا وَتُصَلِّحُوا بَيْنَ
 النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ
 قُلُوبُكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَفُورٌ حَلِيمٌ ۝ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرْبُصٌ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ قَبْلَ أَنْ يَأْخُذُوا
 قَانَ اللَّهِ عَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ
 بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ ۗ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ
 يُؤْمِنْنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ وَبَعُولَتُهُنَّ أَحْتَقُ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا ۚ وَلَهُنَّ

మంచికి, దైవభీతికి, ప్రజల మధ్య రాజీ కుదర్చడానికి సంబంధించిన పనులు మానుకునే విషయంలో మీరు ప్రమాణం చేయవలసివస్తే, అలాంటి పనులను గురించి దేవుని పేరుతో ప్రమాణం చేయకండి. దేవుడు అన్నీ వింటున్నాడు. ఆయనకు సమస్త విషయాలు తెలుసు. మీరు అసంకల్పికంగా, ఆషామాషిగా చేసే అర్థంపర్థంలేని ప్రమాణాలను గురించి దేవుడు మిమ్మల్ని ప్రశ్నించడు. మీరు మనస్ఫూర్తిగా కావాలని చేసే ప్రమాణాలను గురించే ఆయన మిమ్మల్ని నిలదీస్తాడు. (జరిగిందేదో జరిగింది) దేవుడు ఎంతో క్షమాశీలి, అపార కృపాశీలుడు. (224-225)

తమ భార్యలను కలుసుకోమని ప్రమాణం చేసేవారికి నాలుగు నెలల గడువు ఉంటుంది. ⁴³ ఒకవేళ వారు (ఈ గడువులోగా) దాన్ని ఉపసంహరించుకుంటే దేవుడు క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు (అని తెలుసుకోండి). దానికి బదులు వారు విడాకులు ఇవ్వడానికే నిర్ణయించుకుంటే గుర్తుంచుకోండి; దేవుడు అన్నీ వింటున్నాడు, ఆయనకు సమస్త విషయాలు తెలుసు. (226-227)

విడాకులు పొందిన స్త్రీలు తమంతట తాము మూడు రుతువుల దాకా వేచి వుండాలి. దేవుడు వారి గర్భాలలో సృజించిన దాన్ని (పైకి చెప్పకుండా) దాచడం వారికి భావ్యంకాదు. అల్లాహ్ ను, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారైతే వారి విషయాన్ని బహిష్కరణం చేయాలి. వారి భర్తలు పూర్వసంబంధాలను పునరుద్ధరించుకోదలిస్తే ఈ గడువులోగా తమ భార్యల్ని తిరిగి దాంపత్యంలోకి తీసుకునేందుకు వారికి పూర్తి హక్కుంది. ⁴⁴

43. భార్యాభర్తల మధ్య పొరపాచ్చాలు రావడం, దానివల్ల తాత్కాలికంగా దాంపత్యప్రక్రియకు దూరంగా ఉండటం సహజం. అయితే ఈ అలుగుడు, కోపతాపాలతో దాంపత్య ప్రక్రియకు దూరంగా ఉండవలసిన గడువు నాలుగు నెలలు మాత్రమే. ఈలోగా వారుభయలు పొరపాచ్చాలు దూరం చేసుకొని ఏకమవ్వాలి. ఈ గడువు దాటిపోతే ఇద్దరి మధ్య వివాహబంధం తెగిపోతుంది. అయితే భార్యాభర్తలు రాజీపడితే తిరిగి వివాహం చేసుకోవచ్చు. దీన్ని “ఈలా” అంటారు.

44. భర్త భార్య నుండి శాశ్వతంగా వేరయిపోవడానికి విడాకులిస్తున్నానని మొత్తం జీవిత కాలంలో మూడుసార్లు మాత్రమే ప్రకటించవలసి ఉంటుంది. ఒకవేళ అతను రెండుసార్లు మాత్రమే తలాఖ్ ప్రకటన చేసి, భార్యతో రాజీపడి సంసారం సాగిస్తూ, ఆ తరువాత మరెప్పుడైనా ఇద్దరి మధ్య మళ్ళీ పొరపాచ్చాలు వస్తే అప్పడతను భార్య నుండి శాశ్వతంగా విడిపోవడానికి తలాఖ్ ప్రకటన ఒక్కసారి మాత్రమే చేయవలసి ఉంటుంది.

مِثْلُ الدِّمِيِّ عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّيْجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝ الطَّلَاقُ مَرَّتَيْنِ ۚ

సాధారణంగా స్త్రీలపై పురుషులకు ఎలాంటి హక్కులున్నాయో న్యాయపరంగా పురుషులపై స్త్రీలకు కూడా అలాంటి హక్కులే ఉన్నాయి. కాకపోతే పురుషులకు స్త్రీలపై ఒక మెట్టు అధిక్యత ఉంది. ⁴⁵ దేవుడు శక్తిమంతుడు, వివేచనాపరుడు. (228)

శాస్త్రప్రకారం ఏకకాలంలో మూడుసార్లు తలాఖ్ ఇస్తున్నానని చెప్పకూడదు. ఒకవేళ ఎవరైనా అజ్ఞానంతో తన భార్యకు ఒకేసారి మూడు తలాఖులు ఇవ్వడం జరిగితే ఆమె అతని నుండి శాశ్వతంగా వేరయిపోతుందికాని, ఇది షరీఅత్ దృష్ట్యా ఘోరమైన పాపకార్యం. ఈ వైఖరిని దైవప్రవక్త (స) తీవ్రంగా గద్దించారు. హజ్రత్ ఉమర్ (రజ) తన పాలనాకాలంలో ఇలాంటి భర్తలను కర్రతో కొట్టేవారు. భార్య రుతుస్రావం ఆగిపోయి స్నానం చేసిన తరువాత అతనామెకు ఒకసారి తలాఖ్ ఇస్తున్నట్లు చెప్పాలి. తర్వాత రెండవసారి రుతుస్రావం ఆగి స్నానం చేసిన పిదప రెండవసారి తలాఖ్ ఇవ్వాలి. ఆ తర్వాత మూడవసారి రుతుస్రావం ఆగి స్నానం చేసేవరకు ఆగాలి.

ఈ మూడు రుతుక్రమాల కాలాన్ని ఇద్దరూ (గడువు) అంటారు. ఈ గడువు దాటక ముందే (అంటే మొదటిసారి తలాఖ్ తరువాతగాని, లేదా రెండవసారి తలాఖ్ తరువాతగాని) భర్త విడాకుల ఉద్దేశ్యం మానుకుంటే యధాప్రకారం భార్యతో తిరిగి కాపురం చేయవచ్చు. ఒకవేళ గడువు కాలం దాటిపోతే (అంటే మూడవసారి రుతుస్రావం కలిగిన తరువాత) అతను తన భార్యతో కాపురం చేయడానికి ఆమెను కొత్తగా మరోసారి వివాహం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. అయితే ఆమె మూడవసారి రుతుస్రావం ఆగిపోయి స్నానం చేశాక అతను మూడవసారి కూడా తలాఖ్ ఇస్తున్నానని ప్రకటిస్తే మాత్రం ఇక ఆమె అతనికి శాశ్వతంగా దూరమైపోతుంది. పునర్వివాహానికి అవకాశం లేదు. (దీని తర్వాత 230వ సూక్తి చూడండి. 65:1 సూక్తి, దాని పాదసూచిక కూడా చూడండి.)

45. స్త్రీ పురుషుల మధ్య శారీరకంగా, మానసికంగా ఉన్న సహజవ్యత్యాసాల కారణంగా ఇస్లాం స్త్రీపై పురుషునికి కొంత అధిక్యతనిచ్చి, వారిరువురి కార్యాచరణ పరిధుల్ని వేరుచేసింది. ఇంటి లోపలి బాధ్యతల్ని స్త్రీకి, బయటి బాధ్యతల్ని పురుషునికి అప్పగించింది. ఈ బాధ్యతల పంపిణీ స్త్రీ పురుషుల సమానత్వానికి వ్యతిరేకం కాదు. స్త్రీ పురుషులిద్దరినీ ఒకేపరిధిలో బంధించే పాశ్చాత్య తరహా సమానత్వాన్ని ఇస్లాం అంగీకరించదు. వారిరువురిని వారి సహజస్థానాల్లో ఉంచి, ఎవరి హక్కులు వారికి న్యాయసమ్మతంగా ఇప్పించడమే నిజమైన సమానత్వమని చెబుతోంది.

పూర్వకాలంలో స్త్రీ ఘోరమైన అతివాదాలకు గురయింది. ఒకప్పుడు ఆమెను అతిగా పైకెత్తి దేవతామూర్తి అని పొగడి పూజిస్తే, మరొకప్పుడు కట్టుబానిసగా, చరణదానిగా మారే వరకు ఆమె స్థాయిని దిగజార్చారు. అదేవిధంగా నేటి నాగరిక యుగంలో కూడా స్త్రీ స్వేచ్ఛ పేరిట, పురుషులతో సమాన హక్కులన్న నివాదం చాటున స్త్రీని రచ్చకీడ్చి పురుషుల సరసన నిలబెట్టారు. అన్ని రంగాల్లోనూ పురుషులతో భుజం భుజం కలిపి పనిచేయడంలోనే స్త్రీ మనుగడ, గౌరవ ప్రతిష్ఠలు ఉన్నాయని చెబుతూ, ఆమెను కుటుంబ బాధ్యతల నుండి తప్పించారు. తత్ఫలితంగా ఆమె సహజ స్త్రీదనం, సౌకుమార్యం, శీలం, మాన మర్యాదలు ప్రమాదంలో పడిపోయాయి.

ఈ అమాయకురాలు స్త్రీస్వేచ్ఛా ధ్వజవాహకులైన పురుషపుంగవుల పొగడ్డలకు ఉబ్బిపోయి, తన అంగసౌష్ఠవంతో, అందాల్ని విరజిమ్మే ఆధునిక అలంకరణలతో, అర్ధనగ్న వస్త్రధారణలతో పురుషులుండే ప్రతి వేదికపై, ప్రతి రంగంలో కనిపించడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. స్త్రీలు (ముఖ్యంగా శీలవతులు) వాటి చేదు అనుభవాలు కూడా అనుదినం చవిచూస్తున్నారు.

ఇస్లాం కుటుంబం అనే సంస్థకు పురుషుడ్ని ఛైర్మన్ గా, స్త్రీని సెక్రటరీగా నియమించి ఎవరి

فَأَمْسَاكَ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيئِ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَجِلْ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ سَبْعًا إِلَّا أَنْ
 يَخَافَا إِلَّا بُعِثْنَا حُدُودَ اللَّهِ ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۖ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا
 افْتَدَتْ بِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذْ تُبْرَأُونَ بِاللَّهِ ۖ فَلَا تَعْتَدُوا هَاهُنَا ۚ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝
 فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّىٰ تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهَا ۚ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
 أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ وَإِذَا طَلَّقْتُمْ

విడాకులు ఇస్తున్నానని రెండుసార్లు మాత్రమే చెప్పాలి. ఆ తరువాత (నిర్ణయం మార్చుకుంటే) సముచిత రీతిలో (భార్యను) వివాహబంధంలో కొనసాగించాలి; లేదా (అంటే నిర్ణయం మార్చుకోకపోతే విడాకులిస్తున్నానని మూడవసారి కూడా చెప్పేసి ఆమెను) ఉత్తమ రీతిలో వదిలేయాలి. అప్పుడు మీరామెకు (మహర్ లేదా ఇతర కానుకల రూపంలో) ఇచ్చిన వస్తువులలో కొంతయినా సరే, వాపసు తీసుకోవడం మీకు ధర్మసమ్మతం కాదు. ఒకవేళ దంపతులు దైవనిర్ణీత పరిమితులకు కట్టుబడి ఉండ లేమని అనుకుంటే, అది వేరే విషయం.

దంపతులిద్దరు దైవనిర్ణీత పరిమితులకు కట్టుబడి ఉండలేమని భయపడినప్పుడు స్త్రీ తన భర్తకు ఏమైనా ఇచ్చేసి అతని నుండి వేరుపడ దలచుకుంటే వారిద్దరి మధ్య ఏదైనా ఒప్పందం కుదరడంలో తప్పు లేదు. ఇవి దేవుడు నిర్ణయించిన పరిమితులు. వాటిని అతిక్రమించకండి. దైవపరిమితుల్ని అతిక్రమించేవారే దుర్మార్గులు. (229)

(మూడవసారి కూడా) విడాకులిస్తే, ఇక ఆ స్త్రీని దాంపత్యబంధంలోకి తీసుకోవడం అతనికి ధర్మం కాదు, ఆమె మరొక్కరిని వివాహమాడి అతనామెకు విడాకులిస్తే తప్ప. ఒకవేళ మొదటిభర్త, ఈస్త్రీ, ఇద్దరూ తాము దైవనిర్ణీత పరిమితులకు కట్టుబడి ఉండగల మనుకుంటే (ఇలా) వారు తిరిగి ఏకమవడంలో తప్పు లేదు. ఇవి దేవుడు నిర్ణయించిన పరిమితులు. వీటిని ఆయన వివేచనాపరుల కోసం వివరిస్తున్నాడు. (230)

బాధ్యతల్ని, హక్కుల్ని వారికి న్యాయవంతంగా కేటాయించింది. అంతేగాక ఆ చైర్మన్, సెక్రటరీలు ఎవరి విధులు వారు సక్రమంగా నిర్వహిస్తున్నప్పుడే కుటుంబం అనే సంస్థ సవ్యంగా, సాఫీగా, సజావుగా సాగుతుందని చెబుతోంది.

ఏ దేశంలోను ఇద్దరు అధ్యక్షులు లేదా ఇద్దరు ప్రధానులు ఉండరు. ఏ సైనిక దళంలోను ఇద్దరు సేనాపతులు ఇమడలేరు. ఏ కార్యాలయంలోను సమానస్థాయిగల ఇద్దరు అధికారులు పనిచేయలేరు. ఏ సంఘాన్నీ ఇద్దరు నాయకులు నడపలేరు. అలాగే కుటుంబం అనే సమాజవ్యవస్థ కేంద్రకార్యాలయం సవ్యం సాగాలంటే భార్యభర్తల్లో ఒక్కరే అధికారిగా ఉండాలి. శారీరక, మానసిక సామర్థ్యాల్లో స్త్రీ కన్నా పురుషుడు కొంత అధికృత కలిగి ఉన్నందున కుటుంబ వ్యవస్థకు ఇస్లాం పురుషుణ్ణి నాయకునిగా నిర్ణయించింది. భార్య అతని సహాయకురాలు మాత్రమే.

కనుక చైర్మన్ పురుషుడు, సెక్రటరీ స్త్రీ సమానత్వం పేరుతో రచ్చకెక్కి సంసారంలో చిచ్చు రగుల్చుకోవలసిన పనిలేదు. హక్కులు, బాధ్యతలు సంస్థ నిబంధనావళి (ఖుర్ఆన్)లో స్పష్టంగా పేర్కొనబడ్డాయి. ఈ బాధ్యతల్ని విస్మరిస్తే ఆ కుటుంబంలో మిగిలేది అశాంతి, అలజడలే.

(వివరాలకు 'ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్' నుండి వెలువడిన "ముస్లిం మహిళ" చదవండి.)

۞

النِّسَاءِ فَبَلَّغْنَ أَجْلَهُنَّ فَأَمْسَاكُهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرَخُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ ۖ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا
 لِيَتَعْتَدُوا ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ ۚ وَلَا تَتَّخِذُوا إِلَيْتِ اللَّهِ هُزُورًا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ
 اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يُعْظِمُكُمْ بِهِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَعَلِمُوا أَنَّ
 اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَّغْنَ أَجْلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ
 الرِّجَالَ إِذَا تَرَاجَعُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ بِؤْسًا مِنَ اللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ ۚ ذَلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَظْهَرُ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ
 حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنْفِرَ الرِّضَاعَةَ ۚ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ
 لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ إِلَّا نَفْسَهَا ۚ وَلَا تَضْرِبُوا الرِّجَالَ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهَا ۚ وَعَلَى الْوَارِثِ
 مِثْلُ ذَلِكَ ۚ وَإِنْ أَرَادَ إِفْصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا ۚ وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ

మీరు స్త్రీలకు (రెండుసార్లు) విడాకులిచ్చిన సందర్భంలో వారి గడువు పూర్తికా వస్తున్నప్పుడు వారిని సక్రమంగా (మీ ఇంట) ఉండనివ్వండి. లేదా (మూడవసారి కూడా విడాకులిస్తున్నట్లు ప్రకటించి) సహృదయంతో సాగనంపండి. అంతేగాని, చీటికి మాటికి వేధిస్తూ అన్యాయం తలపెట్టే ఉద్దేశ్యంతో వారిని ఆపి ఉంచకండి. ఇలా ప్రవర్తించేవాడు నిజానికి తనకు తాతే అన్యాయం చేసుకుంటున్నాడు.

దేవుని ఆజ్ఞల్ని నవ్వులాటగా చేసుకోకండి. ఆయన మీకు ప్రసాదించిన మహా భాగ్యాలను ఓసారి గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. మీ శ్రేయస్సు కోసం అవతరింపజేసిన దివ్య గ్రంథాన్ని, (అందులోని) వివేకవంతమైన విషయాలను గౌరవించడం నేర్చుకోవలసిందిగా ఆయన మీకు ఉపదేశిస్తున్నాడు. (ప్రతి విషయంలోనూ) దేవుని పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. ఆయన సర్వం విరిగినవాడని తెలుసుకోండి. (231)

మీరు మీ స్త్రీలకు విడాకులు ఇచ్చివేయడం, వారి గడువు తీరిపోవడం జరిగాక, వారు తమ పూర్వపు భర్తలను లేదా ఇతర పురుషులను వివాహమాడదలచిన పక్షంలో, అందుకు వారుభయం మధ్య ధర్మయుక్తంగా పరస్పరం అంగీకారం కూడా కుదిరితే, మీరు వారి వివాహాన్ని అడ్డుకోకండి, దైవాన్ని, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారికి ఈ ఆదేశం ద్వారా హితోపదేశం చేయబడుతోంది. ఇది మీకోసం ఎంతో సంస్కారవంతమైన పవిత్ర విషయం. అన్ని విషయాలు దేవునికే తెలుసు, మీకు తెలియవు. (232)

తల్లులు తమ బిడ్డలకు గడువుకాలం పూర్తయ్యేవరకు పాలు పట్టదలచుకుంటే పూర్తిగా రెండు సంవత్సరాలు పాలుపట్టాలి. అప్పుడు బిడ్డతండ్రి ఆమెకు తగిన రీతిలో తిండి, బట్ట సమకూర్చవలసి ఉంటుంది. అయితే వారుభయంలో ఏ ఒక్కరిపైనా శక్తికి మించిన భారం మోపకూడదు. బిడ్డను కన్నందుకు ఇటు తల్లిని కష్టపెట్ట కూడదు; బిడ్డజన్మకు కారకుడయినందుకు అటు తండ్రిని వేధించకూడదు.

బిడ్డకు పాలుపట్టే తల్లి పట్ల బిడ్డతండ్రికి ఎంత బాధ్యత ఉందో అతని వారసుల క్యూడా అంతే బాధ్యత ఉంది. ఒకవేళ తల్లిదండ్రులు ఒకరొకరు సంప్రదించుకొని పరస్పరామోదంతో బిడ్డకు పాలు మాన్పించదలచుకుంటే తప్పులేదు. అలాగే మీరు మీ

تَسْتَرْضِعُونَ أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَأَلْتُم مَّا آتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ، وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا، فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنْ خُطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ، عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذَكَّرُونَ، وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا، وَلَا تَعْرَضُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ حَلِيمٌ ۝ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرَضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً، وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمُبْسَبِ قَدْرَهُ، وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرَهُ، وَمَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ

۞

పిల్లలకు వేరే స్త్రీలచేత పాలు పట్టించాలనుకున్నా తప్పులేదు. కాకపోతే పాలుపట్టేవారికి తగిన ప్రతిఫలం ముట్టజెప్పాలి. మీరు దేవుని పట్ల భయభక్తులతో వ్యవహరించాలి. గుర్తుంచుకోండి! మీరు చేస్తున్న పనులన్నిటినీ ఆయన గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (233)

మీలో ఎవరైనా చనిపోయి, వారి భార్యలు బ్రతికివుంటే అలాంటి స్త్రీలు నాలుగు నెలల పదిరోజులు తమను తాము నిగ్రహించుకోవాలి. 46 ఈ విధంగా గడుపుకాలం ముగిసిన తర్వాత వారు తమకు నచ్చినపని (పునర్వివాహం) తగినరీతిలో చేసుకోవచ్చు. దానికి మీపై ఎలాంటి బాధ్యతలేదు. మీరు చేసే పనులన్నీ దేవునికి తెలుసు. (234)

గడువుకాలంలో మీరు ఆ వితంతు స్త్రీని వివాహమాడ దలచినట్లు సూచన ప్రాయంగా తెలియజేసినా లేదా మీ ఉద్దేశ్యాన్ని మీ మనసులోనే దాచివుంచినా సరే ఎలాంటి తప్పులేదు. మీరీ విషయాన్ని ఆమె దగ్గర ప్రస్తావిస్తారని దేవునికి తెలుసు. అయితే ఒక విషయం గుర్తుపెట్టుకోండి- మీరు చాటుమాటుగా ఎలాంటి ఒప్పందం చేసుకోకండి. ఏది చేసినా ధర్మయుక్తంగానే చేయాలి. గడువుకాలం తీరనంతవరకు మీరు పెళ్ళి విషయంలో గట్టినిర్ణయం తీసుకోకూడదు. మీ హృదయాల్లో మెదిలే ప్రతివిషయం దేవునికి తెలుసు. కనుక ఆయనకు భయపడండి. అదీగాక దేవుడు (మీ చిన్న చిన్న పొరపాట్లను) మన్నించేవాడని, సహించేవాడని కూడా తెలుసుకోండి. (235)

మీరు మీ భార్యలను కలుసుకోవడానికి ముందు వారి మహర్ నిర్ణయంకాని పక్షంలో వారికి విడాకులిస్తే తప్పులేదు. అలాంటి స్థితిలో వారికి ఎంతో కొంత (సొమ్ము) తప్పనిసరిగా ముట్టజెప్పాలి. ధనికుడైనా, పేదవాడైనా తమతమ శక్తి మేరకు తగిన రీతిలో దీన్ని అందజేయాలి. ఇది సత్పురుషులు నెరవేర్చవలసిన విధి. (236)

46. ఈ నాలుగు నెలల గడువు కాలంలో ఆ స్త్రీ పునర్వివాహానికేగాక, అలంకరణకు కూడా దూరంగా ఉంటూ భర్త ఇంట్లోనే ఉండిపోవాలి. ప్రవక్త ప్రవచనాలను బట్టి అలాంటి స్త్రీ గడువు కాలంలో నగలు, రంగు వస్త్రాలు ధరించకూడదని, సాదా వస్త్రాలే ధరించాలని; గోరింటాకు, సుర్యా కాటుక పెట్టుకోకూడదని, కేశాలంకరణ కూడా చేసుకోకూడదని తెలుస్తోంది. ఒకవేళ భర్త చనిపోయే సమయంలో ఆ స్త్రీ గర్భవతి అయివుంటే, ఆమె గడువుకాలం ప్రసవించే వరకు ఉంటుంది; ప్రసవించగానే ఆమె గడువు తీరిపోతుంది. (65:4 సూక్తి చూడండి.)

حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ۝ وَإِنْ طَلَقْتُمْوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَرِيضَةً مِمَّا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يُعْفُونَ أَوْ يُعْفُوا إِلَيْكُمْ بِعُقُودِ الرِّكَاعِ، وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى، وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ، إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ حَقِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى، وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ۝ إِنْ خِفْتُمْ فِرْجَالَ أَوْ رُكْبَانًا، فَإِذَا آَمَنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ۝ وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا ۝ وَصِيْبَةٌ لِأَزْوَاجِهِمْ مِمَّا عَمَّا لَيْ الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ، فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ، وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝ وَالْمُطَلَّقاتُ مَتَاءٌ بِالْمَعْرُوفِ، حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ۝ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ ۝ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ۝ ثُمَّ أَحْيَاهُمْ ۝ إِنَّ اللَّهَ

۞

మీరు మీ భార్యలను కలుసుకోడానికి ముందే వారికి విడాకులు ఇవ్వవలసినవస్తే, నిర్ణీత మహర్లో సగం సొమ్ము చెల్లించవలసి ఉంటుంది. అయితే స్త్రీ మృదువైఖరి అవలంబించి (మహర్ అసలు తీసుకోకపోయి)తే, లేదా వివాహబంధం తన అధీనంలో వున్న పురుషుడు మృదువైఖరి అవలంబించి (మహర్ పూర్తిగా ఇచ్చివేసి)తే అది వేరే విషయం. మీరే (అంటే పురుషులే) సహృదయంతో మీ హక్కును వదలుకుంటే మరీ మంచిది. ఇది దైవభీతికి చాలా దగ్గరి మార్గం. పరస్పరం ఉదార స్వభావంతో మనుషుల కోవడం మరచిపోకండి. మీరు చేసే పనులన్నీ దేవునికి బాగా తెలుసు. (237)

మీరు మీ ప్రార్థన (నమాజు)లన్నిటినీ, ముఖ్యంగా మధ్యస్థ ప్రార్థనను క్రమం తప్పకుండా నిర్వహిస్తూ జాగ్రత్తగా కాపాడుకోండి. దేవుని సన్నిధిలో వినయ విధేయతలతో నిలబడండి. మీరొకవేళ ఏదైనా ప్రమాదంలో చిక్కుకుంటే నడుస్తూవున్నా, వాహనమెక్కి వున్నా ఎలా సాధ్యమైతే అలా ప్రార్థన చేయండి. తరువాత మీ భయాందోళనలు తొలగి మనసు కుదుటపడితే దేవుడు నేర్పిన పద్ధతి ప్రకారం ఆయన్ని ధ్యానించండి. నిజానికి ఈ పద్ధతి మీరు ఇదివరకు ఎన్నడూ ఎరగరు. (238-239)

మీలో ఎవరికైనా మరణకాలం ఆసన్నమైనప్పుడు వారి భార్యలు జీవించివుంటే, ఒక ఏడాదిపాటు వారి (పోషణ)ఖర్చులు భరించాలని, ఇంటినుండి వెడలగొట్టారాదని వారు (వారసులకు) విల్లు రాసిపోవాలి. ఆ స్త్రీలు తమంతట తాము ఇంటి నుండి వెళ్ళి పోయి తమకు నచ్చినపని (పునర్వివాహం) ధర్మసమ్మతంగా చేసుకోదలిస్తే దానికి మీపై ఎలాంటి బాధ్యత ఉండదు. దేవుడు సర్వశక్తిమంతుడు, ఎంతో వివేచనాపరుడు. (240)

విడాకులు పొందిన స్త్రీలక్కూడా సముచిత రీతిలో ఎంతోకొంత ఇచ్చిపంపాలి. ఇది దైవభీతిపరులు నెరవేర్చవలసిన విధ్యుక్తధర్మం. మీరు విషయాన్ని అర్థం చేసుకుంటారని దేవుడు ఇలా తన ఆజ్ఞలు మీకు విడమరచి బోధిస్తున్నాడు. (241-242)

ముహమ్మద్! కేవలం చావుకు భయపడి తమ ఇండ్లనుండి పారిపోయిన వేలాది మంది జనాన్ని నీవు చూడలేదా? దేవుడు వారిని చావమని ఆదేశించాడు; ఆ తరువాత

لَدْ وَقَضِيلٌ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦١﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يَفْرِضُ اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضِعُّهُ لَكَ أَضْعَافًا كَثِيرَةً ۗ
 وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ ۗ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَكِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى
 إِذْ قَالَ لِلْبَنِيِّ هُمْ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ
 عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا
 وَأَبْنَاؤَنَا قَاتِلًا عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾
 وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ

﴿٦٠﴾

వారిని మళ్ళీ బ్రతికించాడు కూడా. నిస్సందేహంగా దేవుడు మానవుల పట్ల ఎంతో దయామయుడు. కాని చాలామంది ఆయనకు కృతజ్ఞత చూపరు. (243)

విశ్వాసులారా! దైవమార్గంలో పోరాడండి. దేవుడు ప్రతి విషయం వింటున్నాడని, సమస్తం ఎరిగినవాడని బాగా తెలుసుకోండి. (244)

మీలో ఎవరయినా దేవునికి శ్రేష్ఠమైన రుణదానం అందజేసేవారు ఉన్నారా? 47 ప్రతిఫలంగా ఆయన దాన్ని అనేక రెట్లు పెంచి తిరిగి మీకు అందజేస్తాడు. దేవుడే మీ ఉపాధిని తగ్గించేవాడు. దాన్ని వృద్ధి చేసేవాడు కూడా ఆయనే. చివరికి ఆయన సన్నిధికి మీరంతా మరలి పోవలసి ఉంది. (245)

మూసా (నిర్దాణం) తరువాత ఇస్రాయిల్ సంతతి నాయకులకు ఎదురయిన పరిస్థితుల్ని గురించి నీకు తెలుసా? వారు (అప్పటి) తమ ప్రవక్త దగ్గరకెళ్ళి “మేము దైవమార్గంలో యుద్ధం చేయడానికి వీలుగా మాకు సారథ్యం వహించేందుకు ఒక రాజును నియమించు” అని విన్నవించుకున్నారు.

దానికి దైవప్రవక్త “(సరే, అలాగే నియమిస్తా.) కాని తీరా మిమ్మల్ని యుద్ధం చేయమని ఆదేశిస్తే మీరు నిరాకరిస్తారేమో!” అన్నాడు.

“అదెలా! మమ్మల్ని మా ఇండ్లనుండి వెళ్ళగొట్టారు. మా పిల్లజెల్లలను మాకు దక్కకుండా చేశారు. అలాంటప్పుడు మేము దైవమార్గంలో యుద్ధం ఎందుకు చేయం?” అన్నారు వారు. కాని తీరా యుద్ధం చేయమని ఆజ్ఞ కాగానే వారిలో కొందరు తప్ప అందరూ వెన్నుజూపి పారిపోయారు. దుర్మార్గుల సంగతి దేవునికి బాగాతెలుసు. (246)

(సరే,) దైవప్రవక్త (వారి కోరికను మన్నించి) “దేవుడు మీకు తాలూత్ని రాజుగా నియమించాడు” అని తెలియజేశాడు. అది విని వారు (ధనగర్వంతో విర్రవీగుతూ) “రాచరికం చేయడానికి మేమే ఎక్కువ అర్హులం, హక్కుదారులం గాని, అతనెలా అవుతాడు? అతను ఏమంత స్థితిపరుడు కూడా కాదే?” అన్నారు.

47. శ్రేష్ఠమైన రుణదానం అంటే కేవలం దైవప్రసన్నత కోసం పుణ్యఫలాపేక్షతో ఇచ్చే రుణం అన్నమాట. ఇలా దాసుడు ధర్మసంస్థాపనా కృషికి, ఇచ్చే ధనాన్ని దేవుడు అప్పుగా పరిగణించి, దానికి అనేక రెట్ల ప్రతిఫలం ఇచ్చే బాధ్యత తీసుకున్నాడు.

أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ ۗ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً
 فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ ۗ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلِكَهُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ
 إِنَّ آيَةَ مَلِكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ
 وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا فَصَلَ
 طَالُوتُ بِالْجُنُودِ ۗ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ ۗ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي ۗ وَمَنْ لَّمْ يَلْعَمْهُ
 فَآتَهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً ۗ بِيَدِي ۗ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ ۗ فَلَمَّا جَاوَزَهُ
 هُوَ وَالْيَدِيعُنَّ امْتَوَاعَهُ ۗ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ ۗ وَجُودِهِ ۗ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ
 مُلْكُوا اللَّهِ كَمَ ۗ وَمِن قَلِيلٍ قَلِيلَةٌ ۗ فَتَذَكَّرَ ۗ فَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ يَذُنَ اللَّهُ ۗ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾
 وَلَمَّا بَرَّرُوا الْجَالُوتَ وَجُودِهِ ۗ قَالُوا رَبَّنَا آفِرْغْ عَلَيْنَا صَبْرًا ۗ وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا ۗ وَانصُرْنَا ۗ عَلَىٰ

﴿٦٤﴾

అప్పుడు దైవప్రవక్త ఇలా అన్నాడు: “దేవుడు మీకు బదులు అతణ్ణి (ఈ పనికోసం) ఎంచుకున్నాడు. ఆయన అతనికి (కార్యసాధనకు కావలసిన) బుద్ధిబలాన్ని, కండబలాన్ని కూడా పుష్కలంగా ప్రసాదించాడు. దేవుడు తాను తలచుకున్న వారికి రాజ్యాధికారం ప్రసాదించాడు. ఆయన విశాలదృష్టి కలవాడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (247)

దైవప్రవక్త (మరింత వివరంగా తెలియజేస్తూ) ఇలా అన్నాడు: “దేవుడు మీపై అతణ్ణి రాజుగా నియమించడానికి నిదర్శనంగా (లోగడ మీరు కోల్పోయిన పవిత్ర) పేటిక మీకు తిరిగి లభిస్తుంది. అందులో మీ ప్రభువు వైపున మీకు శాంతి సంతృప్తులు కలిగించే సామగ్రి ఉంది. అందులో మూసా, హరూన్ కుటుంబీకులు వదలివెళ్ళిన పవిత్ర అవశేషాలు కూడా ఉన్నాయి. ఆ పేటికను ప్రస్తుతం దైవదూతలు కాపాడుతున్నారు. మీరు నిజంగా విశ్వసించినవారైతే (దీన్ని నమ్మండి) మీకిది గొప్ప నిదర్శనం.” (248)

ఆ తరువాత తాలూత్ సైన్యం తీసుకొని యుద్ధానికి బయలుదేరుతూ వారితో ఇలా అన్నాడు: “దేవుడు (దారిలో) ఒక నది ద్వారా మిమ్మల్ని పరీక్షించబోతున్నాడు. ఆ నదిలో నీరు త్రాగేవాడు నావాడు కాదు; త్రాగనివాడే నావాడు. అయితే (ప్రాణం కాపాడుకోవడానికి) దోసిలితో కొంచెం నీళ్ళు త్రాగితే పర్మాలేదు.” కాని (తీరా నది దగ్గరకు చేరుకోగానే) కొందరు తప్ప అందరూ (కడుపారా) త్రాగారు.

ఆ తరువాత తాలూత్, విశ్వాసులయిన అతని సహచరులు నది దాటి ఆవలకు చేరుకున్నప్పుడు వారిలో చాలామంది “ఈరోజు జాలూత్ని, అతని సైన్యాన్ని ఎదుర్కొనే శక్తి మాలో లేదు” అన్నారు. అయితే ఒకరోజు దేవునికి ముఖం చూపించవలసి ఉందని నమ్ముతున్నవారు మాత్రం (శత్రుసైన్యానికి ఏమాత్రం భయపడకుండా) “గతంలో కొద్ది సంఖ్యలో వున్న సైన్యం కూడా దైవానుగ్రహంతో అత్యధిక సంఖ్యలో వున్న (శత్రు) సైన్యాన్ని మట్టి కరిపించింది. దేవుడు స్థిరంగా నిలబడి ధైర్యంగా పోరాడేవారికే అండగా ఉంటాడు” అని అన్నారు. (249)

వారు యుద్ధమైదానంలో జాలూత్కు, అతని సైనికులకు ఎదురుగా వచ్చినప్పుడు “ప్రభూ! మాకు సహనం, స్థయిర్యం ప్రసాదించు. (యుద్ధంలో) మా కాళ్ళకు నిలకడ

الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۖ فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَكَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مَا يَشَاءُ ۚ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ۚ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزِلُهَا عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدٌ بِالْحَقِّ ۚ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝
 تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ ۚ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ ۚ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ ائْتَلَفُوا قَبْلَهُمْ مِنْ أَمْنٍ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ

అర్కాన్

చేకూర్చి అవిశ్వాసులపై మాకు విజయం ప్రసాదించు” అని వేడుకున్నారు. (250)

అప్పుడు వారు దేవుని అనుగ్రహంతో జాలూత్ సైన్యాన్ని చిత్తుగా ఓడించారు. జాలూత్‌ని దావూద్ వధించాడు. (ఆ తరువాత) దేవుడు దావూద్‌కు రాజ్యాధికారం, బుద్ధి కౌశల్యం ప్రసాదించాడు. ఇంకా కావలసినవన్నీ అతనికి నేర్పాడు. ఈవిధంగా దేవుడు కొందరి ద్వారా కొందరిని నిర్మూలించకపోతే ప్రపంచం అరాచకం, అల్లకల్లోలాలతో నిండి పోతుంది. దేవుడు ప్రపంచ మానవుల పట్ల ఎంతో దయామయుడు. (అందుకే ఆయన ఈ విధంగా అశాంతి, అరాచకాలు నిర్మూలించే ఏర్పాట్లు చేస్తుంటాడు.) . (251)

ఇవన్నీ దేవుని సూక్తులు. వీటిని మేము నీకు యధాతథాంగా వినిపిస్తున్నాము. నిస్సందేహంగా నీవు మా ప్రవక్తలలో ఒక ప్రవక్తవు. (252)

ఈ దైవప్రవక్తలలో మేము కొందరికి ఉన్నతస్థానాలు ప్రసాదించాం. వారిలో కొందరితో దేవుడు ప్రత్యక్షంగా మాట్లాడాడు. మరికొందరికి ఇతర విషయాల్లో ఔన్నత్యం ఇచ్చి ఆదరించాడు. అలాగే మర్యంకుమారుడయిన ఈసాకు కూడా మేము స్పష్టమైన మహిమలు ప్రసాదించాము. పరిశుద్ధాత్మ 48 ను పంపి అతనికి సహాయం చేశాము.

దేవుడు తలచుకుంటే స్పష్టమైన సూచనలు, నిదర్శనాలను చూసిన ప్రజలు ప్రవక్తల(నిర్వాణం) తర్వాత పరస్పరం కలహించుకునేవారు కాదు. (అయితే మానవులు తమ స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలతో విభేదాలకు లోనుకాకుండా వారిని బలవంతంగా ఆపడం దేవుని అభిమతం కాదు. అందువల్ల) వారు పరస్పరం విభేదాలకు గురైపోయారు. కొందరు సత్యాన్ని విశ్వసించారు; మరికొందరు తిరస్కరించారు. దేవుడు తలిస్తే వారు కలహించుకునేవారు కాదు. 49 కాని దేవుడు తాను తలచుకున్నది చేసేతీరుతాడు. (253)

48. ఇక్కడ పరిశుద్ధాత్మ అంటే దైవదూత హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అలై) అని అర్థం. ఈయన దేవుని దగ్గర్నుండి దైవప్రవక్తలకు దివ్యసందేశం చేరవేసే దైవదూత. తొలి దైవప్రవక్త హజ్రత్ ఆదం (అలై) నుండి అంతిమ దైవప్రవక్త (స) వరకు ప్రవక్తలందరికీ ఈయనే దైవసందేశం అందజేసేవారు.

49. ఇశ్రాలోకం మానవులకు ఒక పరీక్షా స్థలం. కనుక దేవుడు వారిని పరీక్షించడానికి రుజు మార్గమేదో, అపమార్గమేదో వారికి స్పష్టంగా తెలియజేస్తూ, వాటిని అవలంబించే స్వేచ్ఛ కూడా ప్రసాదించాడు. ఈ స్వేచ్ఛతో కొందరు రుజుమార్గంలో నడుస్తూ పరలోక సాఫల్యం ఆశిస్తుంటే, మరి కొందరు అపమార్గం పట్టి పాపంపాపాల వ్యామోహంలో పడిపోయారు. దేవుడు ప్రసాదించిన ఈ స్వేచ్ఛ వేనకొనే తీసుకొని వారందరినీ ఒకే దారిన నడిపిస్తే ఇక ఈ పరీక్షకు అర్థమే లేదు.

شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَنْتُمُوهُم وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَافٌ وَلَا شَفَاعَةٌ ۚ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝
 اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ ۚ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۝
 لَا أَرْكَأ فِي الدِّينِ قَدًا تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۚ لَا انفِصَامَ لَهَا ۚ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝
 اللَّهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمٰتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِيهِمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمٰتِ ۚ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيهَا خٰلِدُونَ ۝
 الْم تَرَىٰ إِلَى اللَّهِ جَاِبِرًا لَّهُمْ فِي

అర్కాన్

అర్కాన్

విశ్వాసులారా! ఎలాంటి క్రయ విక్రయాలు జరగని, స్నేహసహకారాలు ఉపయోగ పడని, ఎవరి సిఫారసు కూడా చెల్లని (పరలోక తీర్పు) దినం రాకముందే మేము మీకు ప్రసాదించిన సంపద నుండి (కొంత దైవమార్గంలో కూడా) ఖర్చుపెట్టండి. (మా మాటలు నమ్మని) సత్యతిరస్కారులే పరమ దుర్మార్గులు. (254)

(అసలైన ఆరాధ్యుడు) అల్లాహ్‌యే. ఆయన తప్ప మరో దేవుడు లేడు. ఆయన నిత్యజీవుడు; ఎన్నటికీ నిద్రించనివాడు; కునుకుపొట్టు కూడా పడనివాడు. భూమ్యాకాశాలలో వున్న సమస్తం ఆయనదే. ఎవరి విషయంలోనైనా సరే, ఆయన అనుమతి లేకుండా ఆయన సన్నిధిలో ఎవరు సిఫారసు చేయగలుగుతారు? వారి ముందున్న దేమిటో, వారికి గోచరించకుండా రహస్యంగా ఉన్నదేమిటో అంతా ఆయనకు తెలుసు. ఆయన తలచుకుంటే తప్ప ఆయనకున్న జ్ఞానసంపదలోని ఏ విషయం కూడా ఎవరికీ తెలియదు. ఆయన రాజ్యాధికారం భూమ్యాకాశాలను పరివేష్టించి ఉంది. వాటి రక్షణ ఆయనకు ఏ మాత్రం కష్టమైన పనికాదు. ఆయన సర్వాధికారి, సర్వోన్నతుడు. (255)

ధర్మస్వీకరణలో ఎలాంటి బలవంతం, బలాత్కారాలు లేవు. సత్యం అసత్యం నుండి స్పష్టంగా వేరుచేయబడింది. కనుక ఇకనుండి మిథ్యాదైవాలను నిరాకరించి అల్లాహ్‌ను విశ్వసించినవాడు ఎన్నటికీ ఏమాత్రం చెక్కుచెదరని దృఢమైన ఆశ్రయం పొందినట్లే. (ఆ) దేవుడు సర్వం వింటాడు, సమస్తం తెలిసినవాడు. (256)

విశ్వసించినవారికి దేవుడే సహాయకుడు, శ్రేయోభిలాషి. ఆయన వారిని చీకటి నుండి తీసి వెలుగులోకి ప్రవేశపెట్టాడు. సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారికి పిశాచశక్తులే నేస్తాలు. 50 వారిని ఈ పిశాచ శక్తులు వెలుగు నుండి తీసి చీకటిలోకి తీసికెళ్తాయి. వారే నరక వాసులు. నరకంలోనే వారు ఎల్లకాలం పడివుంటారు. (257)

50. ఇక్కడ పిశాచ శక్తులంటే దైవదాస్యపు హద్దులు మీరి, తామే దేవుళ్ళుగా, ప్రభువులుగా ప్రవర్తించేవారని అర్థం. ఈ అర్థంలో మానవుల్ని సన్మార్గం నుండి తప్పించడానికి అనుక్షణం పొంచి ఉండే ఇబ్లిస్ ముఖ్యుడు. తరువాత మనిషి మనోవాంఛల్ని పెర్చొనాలి. ఆ తర్వాత భార్యాపిల్లలు, బంధుమిత్రులు, సమాజం, నాయకులు, పాలకులు, మతగురువులు, బాబాలు, సిద్ధాంతకర్తలు

رَبِّهِ أَنْ أَنشَأَ اللَّهُ الْبَلَدَ مَا ذُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُبَيِّتُ، قَالَ أَنَا أَحْسَبُ وَأَمِيتُ، قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالسَّيِّئِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ٥١ أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا، قَالَ أَنَّى يُجِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا، فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مَائَةً عَامًا ثُمَّ بَعَثَهُ، قَالَ كَرِهْتُ لَكَ أَنْ تَكُونَ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ، قَالَ بَلْ لَبِثْتُ مَائَةً عَامًا فَأَنظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لِمَ يَكْسَتُهُ، وَأَنظُرْ

ఇబ్రాహీంతో అతని ప్రభువు విషయంలో వాదనకు దిగిన వ్యక్తి గురించి నీవు ఆలోచించావా? దేవుడు అతనికి రాజ్యాధికారం ప్రసాదించాడు. 51 అంచేత అతను (అధికారగర్వంతో విర్రవీగుతూ దేవుని విషయంలో వాదనకు దిగాడు.) “ఎవరి అధీనంలో జీవన్మరణాలున్నాయో ఆయనే నా ప్రభువు” అని ఇబ్రాహీం అన్నప్పుడు, “చావు బ్రతుకులు నా అధీనంలో కూడా ఉన్నాయి”ని అన్నాడతను. “అయితే దేవుడు సూర్యుడి తూర్పునుండి ఉదయంపజేస్తున్నాడు కదా, నీవు అతణ్ణి పడమర నుండి ఉదయంపజేయి చూద్దాం” అని అడిగాడు ఇబ్రాహీం. దానికి ఆ తిరస్కారి సమాధానం ఇవ్వలేక తెల్లమొహం వేశాడు. దేవుడు దుర్మార్గులకు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (258)

సరే, ఒక వ్యక్తి ఉదంతం గురించి ఆలోచించావా? అతను ఒక గ్రామం మీదుగా ప్రయాణం చేయసాగాడు. ఆ గ్రామం ఇండ్ల కప్పులు కూలిపోయి సర్వనాశనమైఉంది. అతను (సంభ్రమాశ్చర్యాలతో చూస్తూ) “చచ్చిపోయిన ఈ ఊరిజనాన్ని దేవుడు మళ్ళీ ఎలా బ్రతికిస్తాడో!” అనుకున్నాడు (తనలోతాను). అప్పుడు దేవుడు (వెంటనే) అతని ప్రాణం తీశాడు. ఆ విధంగా అతను (నిర్ణీవస్థితిలో) వందేళ్ళపాటు పడివున్నాడు.

ఆ తరువాత దేవుడు అతనికి మళ్ళీ ప్రాణం పోసి లేపాడు. అప్పుడతనితో “నీవీ స్థితిలో ఎంతకాలం ఉన్నావో చెప్పగలవా?” అని అడిగాడు. దానికా వ్యక్తి “ఒక రోజు లేక అంతకంటే తక్కువ కాలమో ఉన్నాననుకుంటాను” అని అన్నాడు.

అప్పుడు దేవుడు ఇలా చెప్పాడు: “కాదు, నీవు వందేళ్ళు (ఇలా) ఉన్నావు. సరే, నీవు వెంట తెచ్చుకున్న అన్నపానీయాల వైపు చూడు, (ఇన్నేళ్ళు గడచినా) అవి ఏమాత్రం

మొదలయిన వారంతా వస్తారు. సాంతకళ్ళతో, సాంత మేధతో సత్యాన్ని కాసలేని మనిషి వీరందరికీ బానిసయి, వారి స్వార్థలక్ష్యాలకు పావుగా మారి జీవితాంతం ఏమరుపాటులో పడిఉంటాడు.

51. ప్రతి యుగంలోను బహుదైవారాధకులు దేవుని దైవత్వాన్ని రెండు భాగాలుగా విభజించారు. ఒకటి, అతీంద్రియ శక్తులకు సంబంధించిన దైవత్వం. ఈ భాగాన్ని వారు ప్రకృతి శక్తులకు, భూతప్రేతలకు, దైవదూతలకు అపాదించి వాటిని ఆరాధిస్తూ ఉంటారు. వాటికే తమ మొక్కుబడులు చెల్లిస్తూ ఉంటారు.

రెండు, సాంస్కృతిక, రాజకీయ వ్యవహారాలకు సంబంధించిన దైవత్వం. దీన్ని వారు రాజులకు, మత గురువులకు, సంఘంలోని ప్రముఖులకు సంక్రమింపజేశారు. ఈ కారణంగానే చాలామంది రాజులు తమను తాము దైవాంశ సంభూతులమని ప్రకటించుకొని ఇష్టారాజ్యం చేస్తుండే వారు. ఈ రంగంలో దేవునికి ఎలాంటి అధికారం లేదని వారి భావన. స్వార్థపరులైన మత గురువులు, పురోహితులు, ధర్మకర్తలు కూడా వారికి కొమ్ము కాస్తుండేవారు. ఇక్కడ ఇబ్రాహీం ప్రవక్త (అలైహి)తో నమూద్ చక్రవర్తి కూడా అదే భావనతో వాదనకు దిగాడు.

إِلَى جَمَارِكُمْ لِتَعْبُدُوا آيَةً لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِئُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا، فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ، قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٥٢ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى، قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنْ، قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي، قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا مِّنْهُمُ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا، وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٥٣ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلٍ مِّائَةٌ وَكُلُّ مِائَةٍ كَثِيرٌ ٥٤ وَاللَّهُ يُضْعِفُ لِمَن يَشَاءُ، وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ٥٥ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى، لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٥٦ قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى، وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ٥٧ يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كَاتِبَاتٌ مِّنْ أُمَّةٍ بِالنِّسْبِ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُفِيقُ

చెడి పోలేడు. నీ గాడిద వైపు కూడా ఓసారి చూడు (దాని ఎముకలు సయితం ఎలా జీర్ణమయి పోయాయో). మేము నీ ఉదంతం ద్వారా ప్రజలకు గుణపాఠం గరపడానికే ఇలా చేశాము. ఈ ఎముకలగూడు సరిచేసి దానిపై తిరిగి మాంసం సృష్టించి ఎలా లేపుతామో చూడు.” ఈవిధంగా అతను యదార్థం కళ్ళారా చూసి “దేవుడు ప్రతిపనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడనీ నాకు తెలుసు” అన్నాడు. (259)

మరో సంఘటన. అప్పుడు ఇబ్రాహీం “ప్రభూ! నీవు మృతుల్ని ఎలా బ్రతికిస్తావో ఓసారి నాకు చూపు” అన్నాడు. దానికి దేవుడు “నీకు (మామీద) నమ్మకం లేదా?” అని అడిగాడు. “ఎందుకు లేదూ, ఉంది. కాని నా మనోతృప్తి కోసం అడుగుతున్నాను” అన్నాడు ఇబ్రాహీం. “అయితే నాలుగు పక్షులు తీసుకో. వాటిని (పోషించి) మచ్చిక చేసుకో. తర్వాత (వాటిని కోసి) వాటిభాగాలు ఒక్కోదాన్ని ఒక్కో కొండపై ఉంచి వాటిని పిలువు. అవి ఎగిరి నీ దగ్గరకు వచ్చేస్తాయి. (అప్పుడు) దేవుడు సర్వశక్తిమంతుడు, అత్యంత వివేచనాపరుడన్న విషయం బాగా గుర్తుంచుకో” అన్నాడు దేవుడు. (260)

దైవమార్గంలో సంపద ఖర్చుచేసేవారి (ఖర్చు) పోలిక, ఒక విత్తనం నాటగా అది ఏడు వెన్నులు ఈని ప్రతి వెన్నులో వందేసి గింజలున్నట్లు ఉంటుంది. అదే విధంగా దేవుడు తాను తలచుకున్న వారి కర్మఫలాన్ని అనేక రెట్లు పెంచుతాడు. దేవుడు ఎంతో ఉదార స్వభావుడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (261)

దైవమార్గంలో ధనాన్ని ఖర్చుచేయడంతో పాటు, చేసిన మేలు గుర్తుచేసి (దాన గ్రహీత) మనస్సు నొప్పించనివారి కోసం వారి ప్రతిఫలం వారి ప్రభువు దగ్గర ఉంది. వారికి ఎలాంటి భయంగాని, దుఃఖంగాని ఉండదు. దానంచేసి (దాన గ్రహీత) మనస్సు నొప్పించే పని కన్నా మృదువుగా మాట్లాడటం, క్షమించడం అనేవి శ్రేష్ఠమైన పనులు. దేవుడు నిరపేక్షాపరుడు, విశాలహృదయుడు. (262-263)

(కనుక) విశ్వాసులారా! లోకులమెప్పు కోసం ప్రదర్శనా బుద్ధితో దానధర్మాలు చేసే వాడిలా, మీరు మీ దానధర్మాలను ఎత్తిపాడుపు మాటలద్వారా, (గ్రహీత) మనస్సు

مَا لَهُ رِغَاءٌ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝ وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَشْبِيتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضَعْفَيْنِ ۚ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلَّ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ أَيُّودٌ أَحَدَكُمُ أَن كَلُونَ لَهُ جَنَّةً مِّن تَخْمِيلٍ ۖ أَعْتَابَ تَبَجَّرِيٍّ مِّن تَحْتِهَا إِلَّا نَهْرًا ۚ لَهُ فِيهَا مِن كُل الثَّمَرَاتِ ۖ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّتٌ ضَعَفَاءٌ ۖ فَأَصَابَهَا إِعْصَابٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ ۗ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّنَّ طِبْتُمْ مَا كَسَبْتُمْ

౪౩

నాప్పించి వృధా చేసుకోకండి. అతనికి దేవునిమీద, పరలోకమీద నమ్మకం లేదు. అలాంటి వ్యక్తి (చేసే దానం) భారీవర్షం కురవగానే పైనున్న పల్చటి మట్టిపొర కాస్తా తుడిచి పెట్టుకుపోయి నున్నగా మిగిలిపోయే రాతి (ప్రదేశం)తో సమానం. అలాంటి వారు సత్కార్యాలు చేసి ఎలాంటి పుణ్యఫలం పొందలేరు. సత్యతిరస్కారులకు దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (264)

కేవలం దైవప్రసన్నత కోసం చిత్తుకుద్దితో తమ సంపదను ఖర్చు చేసే వారు మెరక ప్రాంతంలో ఉండే తోట లాంటివారు. ఆ తోట వర్షాలు బాగా ఉంటే రెండింతలు ఫలసాయాన్నిస్తుంది. అంతగా వర్షాలు లేకుండా సన్నటి జల్లులు పడినా దానికి సరి పోతుంది. మీరు చేసే పనులన్నీ దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (265)

మీలో ఎవరికైనా కాలువలు ప్రవహించే ఒక పండ్లతోట ఉందనుకోండి. తోటలో అతనికోసం రకరకాల పండ్లు ఫలాలు పుష్కలంగా పండి సిద్ధంగా ఉంటాయి. అప్పుడ తనికి వృద్ధాప్యం వస్తుంది. అయితే అతని పిల్లలు ఇంకా పిన్నవయస్సులోనే ఉంటారు. అలాంటి స్థితిలో ఓరోజు హఠాత్తుగా తీవ్రమైన వడగాల్పులకు తోట మొత్తం మాడి మసయిపోతుంది. ఇలా సంభవించడాన్ని అతను ఇష్టపడతాడా? మీరు (సత్యాన్ని) అర్థం చేసుకోవడానికి దేవుడు ఇలా తన సూక్తుల్ని మీ ముందు వివరిస్తున్నాడు. (266)

(కాబట్టి) విశ్వాసులారా! మీరు సంపాదించిన దానిలోనూ, మేము నేలనుండి మీ కోసం ఉత్పత్తిచేసిన దానిలోనూ శ్రేష్టమైనదాన్ని దైవమార్గంలో ఖర్చుచేయండి.⁵² దైవ

52. దేవుడు మానవునికి అతని మనుగడ కోసం ఈ ప్రపంచంలో అనేక రకాల సంపదల్ని ప్రసాదించాడు. అందుకుగాను అతడు దేవునికి కృతజ్ఞుడై ఉండటంతో పాటు, ఆ సంపదలో కొంత నిరుపేదలైన తోటి మానవులక్కూడా అందజేయాలి. స్తోమత కలిగినవారు తమ ధన, కనక, వస్తు, పశు సంపదల నుండి ప్రతి ఏడూ రెండున్నర శాతం చొప్పున తీసి పేదలకు దానం చేయాలి. దీన్ని జకాత్ అంటారు. (2:43, 9:60 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు, చూడండి.)

అంతేకాకుండా వారు ధాన్యం, అపరాలు, పండ్లు, కూరగాయలు తదితర భూఉత్పత్తుల నుండి కూడా జకాత్ తీయవలసి ఉంటుంది. దీన్ని “ఉష్ర్” అంటారు. అయితే ఉష్ర్ ఏడాదికి ఒకసారి మాత్రమే గాక, సంవత్సరానికి ఎన్నిసార్లు పండిస్తే అన్నిసార్లు తీసి పేదలకు దానం చేయాలి. వర్షం వల్ల పండే పంట నుండి పది శాతం, ఖర్చుతో కూడిన నీటిపారుదల సౌకర్యం వల్ల పండే పంట నుండి అయిదు శాతం చొప్పున ఉష్ర్ తీసి పేదలకు విధిగా అందజేయాలి.

وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ ۖ وَلَا تَكْفُرُوا بِالْحَيْثُ مِنْهُ تُنْفِقُونَ ۖ وَكَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغِيثُوا فِيهِ ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۖ الشَّيْطَانُ يُعَدُّكُمْ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ ۗ وَاللَّهُ يُعَدُّكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۖ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ۖ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهَا ۗ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۖ إِنَّ شُبُهَةَ الْأَصَدَقَاتِ فَبِعَا هِيَ ۖ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُخْفُوهَا الْفُقَرَاءُ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِّنْ سَيِّئَاتِكُمْ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۖ لَيْسَ عَلَيْكُمْ هُدُوءٌ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُفْسِدْهُم ۗ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُّؤْتِ الْيَتِيمَ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ۖ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أَحْصَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ

మార్గంలో ఖర్చు చేయడానికి నానిరకం వస్తువుల్ని ఏరితీసే ప్రయత్నం చేయకండి. అలాంటి వస్తువుల్ని మీకే గనక ఎవరయినా ఇస్తే మీరు తీసుకోవడానికి ఇష్టపడతారా? కళ్ళు మూసుకొని స్వీకరిస్తారేకాని, మనస్ఫూర్తిగా మీరు ఎన్నటికీ వాటిని స్వీకరించరు. దేవుడు నిరపేక్షాపరుడు, స్వతహాగా ప్రశంసనీయుడని తెలుసుకోండి. (267)

పైతాన్ మిమ్మల్ని పేదరికం గురించి భయపెట్టి సిగ్గుమాలిన పనులకు పాల్పడేలా ప్రేరేపిస్తాడు. కాని దేవుడు మిమ్మల్ని క్షమిస్తానని, అనుగ్రహిస్తానని వాగ్దానం చేస్తున్నాడు. ఆయన ఎంతో ఉదారస్వభావుడు, సర్వం తెలిసినవాడు. తాను తలచుకున్న వారికి వివేకం, విచక్షణ జ్ఞానం ప్రసాదిస్తాడు. వివేకం, విచక్షణల జ్ఞానం లభించినవాడు ఎంతో అదృష్టవంతుడు. నిజంగా అతనికి అపార సంపదలు లభించినట్లే. బుద్ధిమంతులు మాత్రమే (మా) హితోపదేశం గ్రహిస్తారు. (268-269)

మీరు (దైవమార్గంలో) ఖర్చు చేసినదైనా, లేక మీరు మొక్కుబడి చేసుకున్నదైనా సరే, అంతా దేవునికి తెలుసు. దుర్మార్గులకు ఎవరూ సహాయం చేయరు. మీరు దాన ధర్మాలు బహిరంగంగా చేసినా మంచిదే; ఒకవేళ మీరు ఇతరుల కంట పడకుండా రహస్యంగా అగత్యపరులకు దానం చేస్తే అది మరి మంచిది. అలాంటి దానం మీ పాపాలను కడిగి వేస్తుంది. మీరు చేసేదంతా దేవునికి తెలుసు. (270-271)

(ముహమ్మద్!) ప్రజలను సన్మార్గానికి తీసుకొచ్చే బాధ్యత నీమీద లేదు. దేవుడు మాత్రమే తాను తలచిన వారిని దారికి తెస్తాడు.

మీసంపద నుండి మీరు (దైవమార్గంలో) ఏది ఖర్చుచేసినా అది మీకే లాభదాయకం. మీరు చేసేదంతా దైవప్రసన్నత కోసమే కదా! దైవప్రసన్నత కోసం మీరు ఏది ఖర్చుచేసినా దాని పుణ్యఫలం మీకు పూర్తిగా లభిస్తుంది. మీకేమాత్రం అన్యాయం జరగదు. ముఖ్యంగా దైవకార్యాల్లో నిమగ్నులయి పోయి, జీవనోపాధి కోసం ధరణిపై తిరిగే అవకాశంలేని నిరుపేదలకు (ఆర్థికసహాయం చేయండి). వారి స్థితిగతులు ఎరగని వారు వారి ఆత్మాభిమానం చూసి వారు స్థితిపరులేనని భావిస్తారు. కాని వారి ముఖాలు

صَرَخًا فِي الْأَرْضِ يُحْسِنُ الْجَاهِلُ الْغَيْبَاءَ مِنَ التَّعْقُفِ، تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ، لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ أَحَدًا، وَمَا تَنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۝ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ، وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقْوَمُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ، سَيَخَذُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَيْمَنِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا، وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا، فَمَنْ جَاءَكَ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ، وَأَمَّا إِيَّاهُ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ يَخْفَى عَلَى اللَّهِ السُّرُورُ الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى اللَّهِ لَا يَجِبُ كُلُّ كَفَّارٍ أَشِدُّ ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ

అర్హులైన వారు

చూస్తే మీరు వారి నిజస్థితి గ్రహిస్తారు. వారు (సిగ్గు వదలి) ప్రజల వెంటబడి అర్థించే (యాచకులలాంటి) వారుకాదు. వారి సహాయం కోసం మీరు చేసే ఏఖర్చులనూ దేవునికి తెలియకుండా ఉండదు. రాతింబవళ్ళు బహిరంగంగానూ, గోప్యంగానూ (దైవమార్గంలో) తమ సంపద ఖర్చు చేసేవారి కోసం తగినప్రతిఫలం వారి ప్రభువు దగ్గర సిద్ధంగా ఉంది. వారికి (అక్కడ) ఎలాంటి భయంగాని, దుఃఖంగాని ఉండదు. (272-274)

పోతే వడ్డీతినేవాడు పిశాచం పట్టిన పిచ్చివాడిలా (బిత్తరచూపులతో సమాధి నుండి) లేస్తాడు. దీనిక్కారణం వారు వ్యాపారం కూడా వడ్డీ లాంటిదే కదా అనంటారు. కాని దేవుడు వ్యాపారాన్ని ధర్మసమ్మతం చేశాడు. వడ్డీని అధర్మకార్యంగా నిర్ణయించాడు.⁵³ కనుక ఈ హితబోధ అందినవారు ఇకముందు వడ్డీ తినటాన్ని మానుకోవాలి. జరిగిందేదో జరిగింది. ఇకనుండి మానుకోవాలి. అలాంటివారి వ్యవహారం (రేపు) దేవుడు పరిష్కరిస్తాడు. ఒకవేళ ఈ ఆదేశం అందిన తర్వాత కూడా మళ్ళీ ఎవరైనా ఈ పాపకార్యానికి పాల్పడితే వారు నరకం పాలవుతారు. నరకంలోనే ఎల్లకాలం పడివుంటారు. (275)

దేవుడు వడ్డీని తుదముట్టిస్తాడు. దానధర్మాలకు వృద్ధివికాసాలు కలిగిస్తాడు. కృతఘ్నుడు, పాపాత్ముడయినవాణ్ణి దేవుడు ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. అయితే (సత్యాన్ని)

53. ఈనాడు కూడా కొంతమంది 'వ్యాపారం కూడా వడ్డీ లాంటిదే కదా!' అని అనడం మనం వింటున్నాం. కాని వడ్డీ వ్యవస్థను దేవుడు పూర్తిగా నిషేధించాడు. వడ్డీ తినే (తీసుకునే)వాణ్ణి, తినిపించే (ఇచ్చే)వాణ్ణి, దానికి సాక్షులుగా ఉండేవారిని, వడ్డీ పత్రం రాసేవాణ్ణి- అందర్నీ దేవుడు శపించాడని దైవప్రవక్త (సల్లం) తెలివారు. (అబూదావుద్, ఇబ్నెమాజ, నసాయి.)

మరో హదీసులో ఆయన ఇలా అన్నారు: "అధర్మకార్యకలాపాలతో సత్యాన్ని అణచివేసే ఉద్దేశ్యంతో అన్యాయపరుడికి అండగా నిలిచిన వ్యక్తి దేవుని రక్షణ నుండి, దైవప్రవక్త రక్షణ నుండి బయటికి పోయినట్లే. ఒక్క దిర్ఘం కూడా వడ్డీ తిన్నవాడి పాపం 33 సార్లు వ్యభిచారం చేసిన పాపంతో సమానం. అధర్మ సంపాదనతో పోషించబడిన శరీరానికి (నరకా)అగ్నే తగిన శిక్ష". (తబ్రాని)

వేరొక హదీసులో ఆయన ఇలా బోధించారు: "మీలో ఎవరైనా వేరొకరికి అప్పు ఇచ్చినట్లయితే (అప్పు తీసుకున్న) అతను ఆ వ్యక్తికి కానుకలు పంపినప్పుడు లేదా తన వాహనం మీద కూర్చోబెట్టుకోవడానికి ముందుకొచ్చినప్పుడు (రుణదాత) ఆ కానుకను స్వీకరించడంగాని, అతని వాహనం మీద ఎక్కడంగాని చేయకూడదు. అయితే ఈపనులు ముందునుంచీ సాగుతూ వస్తుంటే అలా చేయడంలో తప్పలేదు". (ఇబ్నెమాజా, మిష్కాత్)

وَاتُوا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَإِن تُبْتِغُوا فَلَئِنَّ أَمْوَالَكُمْ لَأَثَلُومٌ ۝ وَلَا تَطْلُبُونَهَا وَلَا تَطْلُبُونَهَا ۝ وَإِن كَانَتْ دُونَ

విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులయి నమాజు (విధి) నిర్వహిస్తూ, (పేదల ఆర్థిక హక్కు) జకాత్ నెరవేరుస్తూ ఉండేవారికి వారిప్రతిఫలం వారిప్రభువు వద్ద సిద్ధంగా ఉంది. వారికి (పరలోకంలో) ఎలాంటి భయంగాని, దుఃఖంగాని ఉండదు. (276-277)

విశ్వాసులారా! దేవునికి భయపడండి. మీరు నిజంగా విశ్వసించిన వారయితే మీకు రావలసిన వడ్డీ వదిలేయండి. మీరిలా చేయకపోయారా, జాగ్రత్త! దేవుని తరపున, ఆయన ప్రవక్త తరపున మీకు వ్యతిరేకంగా యుద్ధప్రకటన వెలువడినట్లైనా తెలుసుకోండి.⁵⁴ కనుక ఇకనయినా పశ్చాత్తాపం చెంది (వడ్డీ తీసుకోవడాన్ని మానేసి)నట్లయితే మీకు మీ మూల ధనం తీసుకునే హక్కు ఉంటుంది. దానివల్ల మీకూ నష్టం ఉండదు; ఇతరులకూ నష్టం ఉండదు. (278-279)

54. ఇస్లామీయ పాలనలో ముస్లిములైనా, ముస్లిమేతరులైనా వడ్డీవ్యాపారం చేయడం నేరం. ఇబ్నెఅబ్బాస్, హసన్బస్రీ, ఇబ్నెసీరీన్ లాంటి పరిఅత్వేత్తలు ఈసూక్తిని బట్టి వడ్డీ తీసుకునే వ్యక్తిపై వత్తిడితెచ్చి ఆపని మాన్పించజేయాలని, మానుకోకపోతే అతణ్ణి వధించాలని అభిప్రాయపడ్డారు. అయితే మరికొందరు పరిఅత్వేత్తలు, వడ్డీ తీసుకోవడం మానేవరకు జైల్లో పెడతే చాలని అన్నారు.

ఆర్థిక చెడుగులన్నిటికీ వడ్డీయే మూలకారణమని పూర్వం ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలందరూ అంగీకరించారు. వెనుకటి మతాలు కూడా వడ్డీని దాదాపు నిషేధించాయి. ప్రఖ్యాత గ్రీకు తత్వవేత్తలు ప్లేటో, అరిస్టాటిల్ వడ్డీని నిరసించారు. ప్లేటో Laws అనే తన గ్రంథంలో ఒక ఆదర్శ నగరాన్ని వర్ణిస్తూ అందులో వడ్డీని నిషేధించాడు. అరిస్టాటిల్ "పాలిటిక్స్" అనే తన గ్రంథంలో "డబ్బు సంపాదించే పద్ధతులలో వడ్డీ అత్యంత నీచమయిన పద్ధతి" అన్నాడు. మరొక చోట "ధనార్జన విధానాలలోకెల్లా వడ్డీ ఎంతో ప్రకృతి విరుద్ధమైన పని" అని పేర్కొన్నాడు.

బైబిల్ పాతనిబంధనలో వడ్డీ నిషేధం గురించిన కొన్ని వాక్యాలు చూడండి: "నా ప్రజలలో నీయెద్ద నుండు ఒక బీదవానికి సొమ్ము అప్పిచ్చిన యెడల వడ్డీకిచ్చు వాని వలె వానియెడల ప్రవర్తించకూడదు; వానికడ వడ్డీ తీసుకొనకూడదు." (నిర్గమకాండము-22:25)

"అప్పిచ్చి వడ్డీ వుచ్చుకొనుటయు, లాభము చేపట్టుటయు మున్నగు పనులు చేయువాడు బ్రతుకునా? బ్రతుకడు. ఈ హేయ కార్యములు చేసెను గనగ ఆవశ్యముగ వానికి మరణ శిక్ష విధించవలెను." (యెహెజ్కేలు- 18:13)

క్రైస్తవ మతసంస్కర్తల్లో అగ్రగణ్యుడైన మార్టిన్ లూథర్ వడ్డీ గురించి రాసిన విషయాన్ని కార్ల్ మార్క్స్ ఇలా పేర్కొన్నాడు: "వడ్డీ ఒక పెద్ద రాక్షసి. ఇది సర్వనాశనం చేస్తుంది. మనం దోపిడి గాండ్రను, హంతకులను, దొంగలను చంపుతాము కదా! మరి ఈ వడ్డీ తీసుకునే వారిని ఏం చెయ్యాలి? వారిని వేటాడి తలకాయలు నరికివేయాలి." (క్యాపిటల్ 2వ భాగం-పే.652)

వడ్డీ నిషేధం గురించి బైబిల్లో ఇంత స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఉన్నప్పటికీ నేటి క్రైస్తవులు, అది సలహా మాత్రమేనని, ఆజ్ఞ కాదని చెబుతున్నారు.

మనుస్మృతిలో మనువు వడ్డీ జీవితం ఆపదలందు జీవితగా చెబుతూ "బ్రాహ్మణులు, క్షత్రియులు మాత్రం ఆపదలందు సైతం వడ్డీకిచ్చి జీవనం చేయరాద"ని అన్నాడు. (IV- 220)

عَسْرَةً فَظَرِّقْهُ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ ۖ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّىٰ فَاكْتُبُوهُ ۚ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ بِالْعَدْلِ ۖ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ ۚ فَلْيَكْتُبْ ۚ وَلْيَسْلِلِ الَّذِينَ عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ ۚ وَلَا يَبْخَسْ

ఒకవేళ రుణగ్రస్తుడు ఇబ్బందులతో సతమతమౌతుంటే పరిస్థితి చక్కబడే వరకు అతనికి అవకాశమివ్వండి. రుణం మాఫీచేస్తే మరీమంచిది. మీరు గ్రహించగలిగితే ఇది మీకెంతో శ్రేయస్కరమైనది. మీరంతా చివరికి దేవుని సన్నిధికి చేరుకోవలసిన దినం గురించి కాస్త భయపడండి. (ఆరోజు) ప్రతివ్యక్తికీ అతను చేసుకున్న కర్మలకు పూర్తి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు. (280-281)

విశ్వాసులారా! మీరు ఒక నిర్ణీత కాలానికిగాను అప్పు ఇచ్చివుచ్చుకోవడం గురించి మాట్లాడుకుంటే ఆ విషయాన్ని వ్రాతపూర్వకంగా నమోదు చేసుకోండి.⁵⁵ అయితే రుణపత్రం రాసే వ్యక్తి ఎవరికీ ఎలాంటి నష్టం కలగనీయకుండా న్యాయంగా,

మరొక చోట “నిష్కాహార్థుడికి స్వాస్థ్యం” (వడ్డీ వ్యాపారి అన్నం మలంతో సమానం) అని పేర్కొన్నాడు. అయితే ఆ తర్వాత ధర్మశాస్త్రకారులు వైఖ్యల కోసం వడ్డీవృత్తిని ధర్మసమ్మతం చేశారు. పైగా ఆర్యధర్మకారులు ఎవరవరి వద్ద ఎంతెంత వడ్డీ తీసుకోవాలో కూడా నిర్ణయించారు.

ఈనాడు ప్రాచీన మతవిలువలన్నీ రాతల్లో మాత్రమే నిలిచిపోయాయి. ఇస్లాం రాతలకు, చేతలకు పాఠనలేని వైఖరిని గర్హిస్తూ “అదేశం అందిన తర్వాత ఎవరైనా పాపానికి పాల్పడితే వారు నరకం పాలవుతారని” హెచ్చరిస్తోంది. (వడ్డీ గురించి 3:130, 30:39 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

55. రుణదాతకు రుణగ్రస్తులపై ఎంత నమ్మకం ఉన్నప్పటికీ ముందుజాగ్రత్త కోసం దస్తావీజు రాయించుకోవడం చాలా మంచిది. దస్తావీజులో సాక్షుల్ని కూడా పెట్టుకోవాలి. దీనివల్ల ఉభయుల మధ్య సంబంధాలు సవ్యంగా ఉంటాయి. దస్తావీజు రాయించుకోకుండా అప్పిచ్చినప్పుడు విధి వశాత్తు రుణగ్రస్తుడు అప్పు చెల్లించకుండా ఎగవేస్తే రుణదాతకు జరిగిన ఈ నష్టానికి దేవుడు కూడా బాధ్యత తీసుకోడు. ఈ సందర్భంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:

“మూడు విధాల వ్యక్తులు దేవుణ్ణి మొరపెట్టుకుంటారు. కాని దేవుడు వారి మొరల్ని అలకించడు. ఒకడు, భార్య శీలంలేని స్త్రీ అని తెలిసినా ఆమెకు విడాకులివ్వని వ్యక్తి. రెండోవాడు, (తన అధీనంలో ఉన్న) అనాథ బాలుడు యుక్త వయస్సుకు చేరుకోక ముందే అతని ఆస్తిని అతనికి అప్పగించిన వ్యక్తి. మూడోవాడు, ఎవరికైనా అప్పిచ్చి దానికి సాక్షుల్ని పెట్టుకోని వ్యక్తి.”

ఎంతో అవసరమయితే తప్ప అప్పు చేయడాన్ని దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇష్టపడేవారు కాదు. ఒక వ్యక్తి ధర్మసంస్థాపనా మార్గంలో అమరగతి (షహాదత్) పొందినప్పటికీ చేసిన అప్పు తీర్చకపోతే మాత్రం దేవుడు అతణ్ణి క్షమించడని తెలుస్తోంది. “దైవమార్గంలో ప్రాణాలర్పించిన వ్యక్తి పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి, ఒక్క అప్పు తప్ప” అని దైవప్రవక్త (స) తెలిపారు. (ముస్లిం)

ఆయన ఒకసారి “దేవా! నేను పాపం, రుణం (బారి) నుండి నీ శరణు కోరుతున్నా”నని అన్నారు. అప్పుడు ఒక అనుచరుడు “దైవప్రవక్తా! మీరు తరచుగా రుణం నుండి శరణు కోరుతున్నారేమిటి?” అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధానమిస్తూ “మనిషి అప్పుల పాలైనప్పుడు మాట్లాడితే అబద్ధమాడుతాడు; వాగ్దానం చేస్తే దాన్ని నిలబెట్టుకోలేడు” అన్నారు. (బుఖారి)

وَمِنْهُ شَيْئًا ۖ إِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَقْبَلَ ۖ هُوَ فُلْيَلِيلٌ ۚ وَلِيَهُ بِالْعَدْلِ ۚ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ جَمَاعِكُمْ ۚ وَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشَّهَادَةِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ ۚ وَلَا يَأْبَ الشَّهَادَةُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْأَلُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ۚ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ ۚ وَأَدْنَىٰ ۚ إَلَّا تَرْتَابُوا ۚ إَلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا ۚ وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ ۚ وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ ۚ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فَسُوقٌ بِكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۖ وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهْنَ مَقْبُوضَةً ۚ وَإِنْ آمَنَ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ فَلْيُؤَدِّ الَّذِي ۚ اؤْتِيَتْهُ

నిష్పక్షపాతంగా వ్రాయాలి. దేవుడు తనకు నేర్పినవిధంగా వ్రాయాలి. అతను దస్తావీజు వ్రాయడానికి నిరాకరించకూడదు. బాధ్యత పైబడిన వ్యక్తి (రుణగ్రస్తుడు) ఆ విషయం చెప్పి వ్రాయించాలి. అతను తన నిజప్రభువయిన దేవునికి భయపడుతూ నిర్ణీత వ్యవహారంలో ఎలాంటి తగ్గింపు చేయకుండా వ్రాయించాలి.

ఒకవేళ అప్పు తీసుకునే వ్యక్తి బుద్ధిమాంద్యం కలవాడో, బలహీనుడో అయినట్లయితే లేదా చెప్పి వ్రాయించే శక్తి లేనివాడైతే అతని సంరక్షకుడు చెప్పి న్యాయంగా వ్రాయించాలి. (దీనికి) మీలో ఇద్దరు పురుషుల్ని సాక్షులుగా పెట్టుకోండి. పురుషులు ఇద్దరు లభించకపోతే ఒక పురుషుడు, ఇద్దరు స్త్రీలయినా చాలు. వారిలో ఒకస్త్రీ మరచిపోతే రెండోస్త్రీ అయినా గుర్తుచేస్తుంది. సాక్షులు మీకు ఆమోదయోగ్యమైనవారుగా ఉండాలి. సాక్ష్యం కోసం పిలిచినప్పుడు సాక్షులు (సాక్ష్యమివ్వడానికి) నిరాకరించకూడదు.

గడువు నిర్ణయించిన రుణవ్యవహారం చిన్నదైనా పెద్దదైనా దస్తావీజుగా రాయడంలో అజ్రద్ద చేయకండి. ఇది దేవుని దృష్టిలో ఎంతో న్యాయమైన పద్ధతి. సాక్ష్యమివ్వడానికి కూడా చాలా మంచిపద్ధతి. దానివల్ల మీరు ఎలాంటి అనుమానాలకు లోనయ్యే తావుండదు. పోతే మీరు పరస్పరం ఎప్పటికప్పుడు అక్కడికక్కడ జరుపుకునే క్రయవిక్రయాల విషయంలో దస్తావీజు వ్రాసుకోకపోయినా పర్వాలేదు. మీరు వ్యాపార ఒప్పందాలు చేసుకునేటప్పుడు సాక్ష్యం పెట్టుకోండి. దస్తావీజు వ్రాసే వ్యక్తికి గాని, సాక్షులుగా ఉండే వారికిగాని నష్టం వాటిల్లరాదు. అలాంటి నష్టం జరిగితే మీకది పాపకార్యంగా పరిణమిస్తుంది. దేవునికి భయపడండి. చూడండి, ఆయన మీకు ఎలాంటి మంచి విషయాలు నేర్పుతున్నాడో! దేవుడు సమస్త విషయాలు ఎరిగినవాడు. (282)

మీరు ప్రయాణావస్థలో ఉన్నప్పుడు దస్తావీజు వ్రాసేవారు లభించకపోతే ఏదైనా వస్తువు తాకట్టు పెట్టి అప్పు తీసుకోండి.⁵⁶ అప్పిచ్చేవాడు అప్పు తీసుకునే వ్యక్తిని

56. వడ్డీ ఎలాంటి పరిస్థితిలోనైనా నిషిద్ధమే (హారాం). చివరికి తాకట్టుగా పెట్టిన వస్తువు ద్వారా ప్రయోజనం పొందడం కూడా నిషిద్ధమే. ఉదాహరణకు- ఎవరైనా ఇల్లు తాకట్టు పెట్టి అప్పు తీసుకుంటే రుణదాత ఆ ఇంటికి వచ్చే అద్దె పైకాన్ని తింటే వడ్డీ తిన్నట్లే అవుతుంది. అయితే తాకట్టు వస్తువు కోసం ఖర్చుపెట్టవలసిన అవసరమున్నప్పుడు అలాంటి వ్యవహారాలకు ఈ షరతు నుండి

وَلِيَتَّقِيَ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْفُرُوا اللَّهَ فَكَانَ إِثْمُ قَلْبِهِمْ وَمَا يَعْمَلُونَ عَلَيْهِمْ ۗ
 اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوُوهُ بِحُجَّتِكُمْ بِهِ اللَّهُ
 فَبِعَفْوِ اللَّهِ لِيَسْأَلْ وَيُعَذِّبَ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
 آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ ۗ وَالْمُؤْمِنُونَ ۗ كُلٌّ بِاللَّهِ وَكَتَابِهِ وَرُسُلِهِ ۗ لَا تَفَرِّقْ بَيْنَ أَحَدٍ
 مِنْ رُسُلِهِ ۗ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۗ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۗ لَا يُكَفِّرُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
 وَسِعْمَاءَ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا كَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تَأْخُذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا ۗ رَبَّنَا
 وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا ۗ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۗ
 وَاعْفُ عَنَّا ۗ وَارْحَمْنَا ۗ إِنَّتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝

నిజాయితీపరుడని భావించి తాకట్టు లేకుండానే అప్పు ఇస్తే రుణగ్రహీత నిజాయితీగా దాన్ని (గడువు తీరగానే) రుణదాతకు తిరిగి చెల్లించాలి. అతను తన నిజప్రభువయిన దేవునికి భయపడాలి. సాక్ష్యాన్ని దాచకూడదు. సాక్ష్యం దాచేవాడి అంతర్యం పాపపంకిలంతో నిండిపోతుంది. మీరు చేసినదంతా దేవుడు గమనిస్తూనే ఉంటాడు. (283)

భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న సమస్తం దేవునిదే. మీరు మీహృదయాల్లో ఉన్న విషయాన్ని వెలిబుచ్చినా, దాచినా ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ దాన్నిగురించి దేవుడు మీనుండి లెక్క తీసుకుంటాడు. ఆతర్వాత ఆయన తాను తలచిన విధంగా కొందరిని క్షమిస్తాడు. మరి కొందరిని శిక్షిస్తాడు. దేవుడు ప్రతిపనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (284)

దైవప్రవక్త తన ప్రభువు నుండి తనపై అవతరించిన దివ్యగ్రంథాన్ని విశ్వసించాడు. అలాగే విశ్వాసులు కూడా. వారంతా దేవుణ్ణి, ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను, ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసిస్తున్నారు. వారిలా అంటారు: “మేము ఆయన ప్రవక్తలలో ఎవరినీ భేదభావంతో చూడము. (మా దృష్టిలో అందరూ సత్యవంతులైన ప్రవక్తలే. 57 మేము (దైవాజ్ఞ) విన్నాము. దాన్ని పాటిస్తున్నాము. ప్రభూ! మాకు క్రమాభిక్ష ప్రసాదించు. (చివరికి) మేము నీ సన్నిధికి తిరిగి రావలసిన వాళ్ళము.” (285)

దేవుడు ఏమనిషి పైనా అతని శక్తికి మించిన భారం వేయడు. ప్రతివ్యక్తి సంపాదించే సుకృతఫలం అతనికే లభిస్తుంది. తన దుష్కృత పర్యవసానం కూడా అతనే చవి చూస్తాడు. (ఇలా ప్రార్థించండి): “ప్రభూ! మేము మరచిపోయి ఏదైనా పొరపాటు చేసి వుంటే దాన్ని పట్టకు. మాకు పూర్వం గతప్రజలపై మోపినభారం మాపై మోపకు. ప్రభూ! మేము మోయలేని భారం మామీద వేయకు. మా పట్ల మృదువుగా ప్రవర్తించు. మా పొరపాట్లు పట్టించుకోకు. మమ్మల్ని క్షమించు, కనికరించు. నీవే మా స్వామివి, సంరక్షకుడివి. అవిశ్వాసులకు వ్యతిరేకంగా మాకు సహాయం చెయ్యి.” (286)

మినహాయింపు ఉంది. ఉదా/కు- ఎవరైనా గేదెను తాకట్టు పెట్టే రుణదాత ఆ గేదెను మేపడానికి, పోషించడానికి డబ్బు ఖర్చుచేయవలసి వస్తుంది గనక అతను దాని పాలను వాడుకోవచ్చు.

57. వివరాలకు 2:4, 2:136, 3:83-84 సూక్తులు చూడండి.

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ مَدِينَةُ الْمَدِينَةِ (٣٠) (٨٩)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
 وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۚ مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ ۚ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ

3. ఆలిఇమ్రాన్ (ఇమ్రాన్ కుటుంబం)

అవతరణ: మదీనా సూక్తులు: 200

ఈ అధ్యాయంలో నాలుగు ప్రసంగాలున్నాయి. 1-32 సూక్తులు గల మొదటి ప్రసంగం బహుశా బద్దె యుద్ధం తర్వాత సమీపకాలంలోనే అవతరించింది. 33-63 సూక్తులుగల రెండవ ప్రసంగం హిజ్రీశకం 9వ ఏట, సబ్రాన్ ప్రతినిధివర్గం మదీనా వచ్చిన సందర్భంలో అవతరించింది. 64-120 సూక్తులుగల మూడవ ప్రసంగం మొదటి ప్రసంగం వెలువడిన కొన్నాళ్ళకే అవతరించినట్లు గోచరిస్తోంది. 120 నుంచి చివరి సూక్తి వరకుగల నాలుగవ ప్రసంగం ఉహూద్ యుద్ధం తరువాత అవతరించింది.

దైవప్రవక్త (స) తన సహచరులతో మక్కా నుండి మదీనా వచ్చిన తర్వాత మదీనా ముస్లింల మధ్య ఆర్థిక సమతులనం లేకుండా పోయింది. ముహాజిర్ ముస్లింలకు, అన్నార్ ముస్లింలకు మధ్య సోదరసంబంధం ఏర్పరచి దీన్ని కొంతమేరకు అధిగమించినా ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తుల కార్యకలాపాలు ముస్లింలకు పెద్ద తలనొప్పిగా పరిణమించాయి. దైవప్రవక్త(స) మదీనా రాగానే దాని పరిసరప్రాంతాల్లోని యూదతెగలతో స్నేహబంధం చేసుకున్నారు. కాని బద్దెయుద్ధంలో మక్కా అవిశ్వాసులు ఓడిపోయిన తర్వాత ఆ తెగలు ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా రకరకాల కుట్రలు పన్నడం ప్రారంభించారు.

ముఖ్యంగా బనీఖైసుఖా తెగవాళ్ళు దైవప్రవక్త (స)ను హతమార్చడానిక్కూడా కుట్ర పన్నారు. దాంతో దైవప్రవక్త (స) ఆ తెగపై దాడిచేసి దాన్ని అణచివేశారు. చివరికి వారు సంధి చేసుకొని దాని ప్రకారం మదీనా వదలిపెట్టి పోయారు. అయితే బనీనజీర్ అనే మరో యూదతెగ మక్కా బహుదైవారాధకులతో చేతులు కలిపి ముస్లింలతో చేసుకున్న మైత్రీ ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘిస్తూ వారిని ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా ఉసిగొల్పింది. దాంతో ఉహూద్యుద్ధం జరిగింది. ఈ యుద్ధంలో యూదులేగాక, కపటవిశ్వాసులు కూడా ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా దుష్టపన్నాగాలు పన్నారు. మరోవైపు కొందరు ముస్లింలలోని కొన్ని బలహీనతలవల్ల ఉహూద్యుద్ధంలో మొదట ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తులవైపు విజయం మొగ్గింది. ఇలాంటి పరిస్థితిలో ఈ అధ్యాయం (సూరా) అవతరించింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్- లామ్- మీమ్. అల్ఫాహ్ (మాత్రమే అసలైన ఆరాధ్యదైవం). ఆయన తప్ప మరోదేవుడు లేడు. ఆయన సజీవుడు, శాశ్వతుడు, సకలసృష్టికి ఆధారభూతుడు. (1,2)

ఆయనే నీపై సత్యపూరితమైన ఈ గ్రంథం అవతరింపజేశాడు. ఇది గత గ్రంథాలను ధృవీకరిస్తోంది. దీనికి పూర్వం మానవాళికి సన్మార్గం చూపేందుకు వచ్చిన తొరాత్, ఇన్జీల్ గ్రంథాలను కూడా ఆయనే అవతరింపజేశాడు. ఆతర్వాత ఆయన (సత్యాసత్యా

اللَّهُ لَمْ يَدَّبُّ شِدْبَةً وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْفِي عَلَيْهِنَّ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۝ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ ۚ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخْرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ۚ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ ۚ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ۝ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ۝ رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْعَاهِدَ ۚ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنَنْعَمَ بِهِمْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَلَا أَوْلَادِهِمْ ۚ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۚ وَأُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنَنْعَمَ بِهِمْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَلَا أَوْلَادِهِمْ ۚ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۚ

లను వేరుచేసి చూపే ఈ గీటురాయి (పుర్ఖాన్)ని అవతరింపజేశాడు. కనుక దేవుడు పంపిన సూక్తులు విశ్వసించేందుకు నిరాకరించేవారికి అత్యంత కఠినశిక్ష తప్పదు. దేవుడు అపార శక్తిసంపన్నుడు, (దుర్మార్గులకు) దుష్పర్యవసానం చవిచూపేవాడూను. (3-4)

భూమ్యాకాశాల్లాని ఏవన్ను దేవునికి కానరాకుండా మరుగుగాలేదు. ఆయనే (స్త్రీల) గర్భాల్లో మీ రూపురేఖల్ని తాను తలచినవిధంగా రూపొందించేవాడు. అపార శక్తి సంపన్నుడు, అద్భుత వివేచనాపరుడయిన ఆ స్వామి తప్ప (మీకు) మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. (5-6)

(ప్రవక్తా!) ఆయనే నీ (హృదయఫలకం)పై ఈ గ్రంథాన్ని అవతరింప జేసినవాడు. ఇందులో రెండురకాల సూక్తులున్నాయి. ఒకటి, (ఏమాత్రం సందిగ్ధానికి ఆస్కారంలేని) స్పష్టమైన సూక్తులు. ఇవి గ్రంథానికి మాతృకలు వంటివి. (అంటే గ్రంథ సారాంశాలు). రెండు, అస్పష్టమైనవి. వక్రబుద్ధికలవారు కలహాలు సృష్టించే ఉద్దేశ్యంతో ఎల్లప్పుడూ అస్పష్టమైన సూక్తుల వెంటే పడతారు. వాటికి లేనిపోని అర్థాలు ఆపాదించడానికి ప్రయత్నిస్తారు. నిజానికి వాటి అసలు భావం దేవునికి తప్ప మరెవరికీ తెలియదు. దీనికి భిన్నంగా విషయపరిజ్ఞానంలో స్థితప్రజ్ఞులైనవారు “మేము వీటిని నమ్ముతున్నాము. ఇవన్నీ మా ప్రభువు నుండి వచ్చినవే” అని అంటారు. నిజానికి ఏ విషయం ద్వారా నయనా బుద్ధిమంతులే గుణపాఠం నేర్చుకుంటారు. (7)

(ఆ బుద్ధిమంతులు ఇలా వేడుకుంటారు:) “ప్రభూ! నీవు మాకు (ఒకసారి) సన్మార్గం చూపిన తరువాత తిరిగి మా హృదయాల్ని వక్రమార్గం వైపు పోనివ్వకు. నీ సన్నిధి నుండి మాకు కారుణ్యం ప్రసాదించు. నీవే గొప్ప (కారుణ్య) ప్రదాతవు. ప్రభూ! ఒక రోజు నీవు మానవులందరినీ సమావేశపరచనున్నావు. ఆరోజు తప్పకుండా వస్తుంది. దేవుడు తన వాగ్దానాన్ని ఎన్నటికీ మీరడు.” (8-9)

సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారికి (ఆరోజు) దేవుని సమక్షంలో వారి సంతానం, సిరి సంపదలు ఏమాత్రం ఉపయోగపడవు. వారు నరకాగ్నికి సమిధలైపోతారు. ఫిరొసీయులకు, వారికి పూర్వం గత సత్యతిరస్కారులకు ఎలాంటి గతి పట్టందో వీరికూడా అదే

అల్లరి

فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ ۚ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعَابُونَ وَتَحْسُرُونَ ۚ لِي جَهَنَّمَ وَيَسَّ الْبِهَادُ ۚ قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا ۚ فِئَةٌ مِّنْهُمْ تَقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ وَالْآخَرَىٰ كَافِرَةٌ ۚ يَرَوْنَهُمْ مِّمَّنْهُمْ رَأَى الْعَيْنُ ۚ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بَصِيرَةَ مَن يَشَاءُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۝ رُؤْيَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ۚ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْبَابِ ۝ قُلْ أُوْتِيْتُكُمْ

గతి పడుతుంది. వారు మా సూక్తులను, సూచనలను తిరస్కరించారు. తత్ఫలితంగా దేవుడు వారిని వారి అకృత్యాల కారణంగా పట్టుకున్నాడు. దేవుడు అత్యంత కఠినంగా శిక్షించేవాడు. (10-11)

(ముహమ్మద్!) వారికిలా చెప్పియ్యి: “మీరు త్వరలోనే పరాధీనులయి (పశువుల కన్నా నికృష్టంగా) నరకం వైపు తోలబడతారు. నరకం అతి చెడ్డ నివాసస్థలం. (12)

పరస్పరం తలపడిన రెండు వర్గాలలో గుణపాఠం గరిపే చిహ్నాలు మీకు ఇదివరకే (బుద్ధి యుద్ధంలో) గోచరించాయి. అందులో ఒకవర్గం దైవమార్గంలో పోరాడేవారిది. రెండోవర్గం అవిశ్వాసులది. చూసేవారు తమ కళ్ళారా ఆ దృశ్యాన్ని చూశారు. ¹ అప్పుడు అవిశ్వాసుల వర్గం విశ్వాసుల వర్గానికి రెట్టింపు సంఖ్యలో ఉందని వారు గ్రహించారు. దేవుడు తాను తలచుకున్నవారిని తన సహాయ సహకారాల ద్వారా బలోపేతం చేస్తాడు. కళ్ళున్నవారికి ఈ సంఘటనలో గొప్ప గుణపాఠం ఉంది. (13)

స్త్రీలు, సంతానం, వెండి బంగారం రాశులు, మేలుజాతి గుర్రాలు, పశుసంపద, సేద్యభూములు (వగైరా) వ్యామోహవస్తువులు మానవులకు మనోహరమైనవిగా చేయ బడ్డాయి కాని ఇదంతా ఇహలోకంలో మూన్నాళ్ళ ముచ్చటగా ఇవ్వబడిన జీవనసామగ్రి మాత్రమే. (శాశ్వత సౌఖ్యాలతో కూడిన) శ్రేష్టమైన నివాసం దేవుని దగ్గరే లభిస్తుంది. (14)

1. బుద్ధి యుద్ధంలో శత్రు సైనికులు వేయిమంది ఉంటే, ముస్లిం యోధులు 313 మంది మాత్రమే ఉన్నారు. శత్రు సైనికులందరికీ సరిపడ వాహనాలు ఉన్నాయి. ముస్లిం యోధులకు రెండు గుర్రాలు, డెబ్బయి ఒంటెలు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క ఒంటెపై ముగ్గురు, నల్లరు చొప్పున కూర్చొని ప్రయాణం చేయవలసి వచ్చింది. అప్పటికే కొందరు కాలినడక సాగించవలసి వచ్చింది. శత్రువులు ఖరీదైన శిరస్రాణాలు, యుద్ధకవచాలు ధరించి ఉంటే, ముస్లింలు చాలీ చాలని ఆయుధాలతో రణరంగంలోకి దిగవలసివచ్చింది. శత్రు సైనికులు కండలు తిరిగిన బలాధ్యులు కాగా, ముస్లిం యోధులు దారిద్ర్యం వల్ల నకనకలాడే కడుపులతో, బక్కచిక్కిన శరీరాలతో ఉన్నారు. శత్రువులు తమ సైనికసంఖ్యను, ఆయుధశక్తిని చూసుకొని విద్రవీగుతూ, హూంకరిస్తూ, ఈలలు వేస్తూ, సారా సేవిస్తూ, పడతుల చేత పాటలు పాడించుకుంటూ, ప్రతీకారంతో ఉడికిపోతూ రంగంలోకి దిగారు. ముస్లిం యోధులు ధర్మసంస్థాపనా లక్ష్యంతో, దేవుని మీద భారం వేసి, ఆయన్ని అనుక్షణం స్మరిస్తూ, ప్రార్థనలు చేస్తూ, ఉపవాసాలు పాటిస్తూ యుద్ధమైదానంలోకి అడుగుపెట్టారు. దీన్నిబట్టి ఈ రెండు పక్షాలలో ఏ పక్షం సన్మార్గంలో ఉందో; న్యాయం, ధర్మం ఎవరి పక్షాన ఉన్నాయో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

يَخْرِي مِنْ دَائِرِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا أَمَّا
فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَفِنَا عَدَابَ النَّارِ الصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُتَّقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ
بِالْكَسْحَاءِ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ اللَّهِ الْأَسْلَامَ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ اتَّقَوْا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيبٌ الْجَسَابِ ۝ فَإِنَّ

۝

(కనుక) వారికిలా చెప్పు: “వీటికంటే శ్రేష్ఠమైన వస్తువులేమిటో మీకు చెప్పనా? భయభక్తులకలవారి కోసం సెలయేరులు పారే స్వర్గవనాలు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. అక్కడే వారు శాశ్వతజీవితం గడుపుతారు. అదీగాక, వారికక్కడ ఈడు-జోడు, తోడు-నీడగా పవిత్రసహచరులు² కూడా ఉంటారు. అన్నిటికన్నా మించి దేవుని ప్రసన్నతాభాగ్యం ప్రాప్త మవుతుంది. దేవుడు తన దాసుల వైఖరిని గమనిస్తున్నాడు. (15)

వారీవిధంగా వేడుకుంటారు: “ప్రభూ! మేము (నిన్ను, నీ ప్రవక్తను) విశ్వసించాం. మా తప్పులు మన్నించు. మమ్మల్ని నరకాగ్ని నుండి రక్షించు.” వీరు సహనశీలురు, స్థిరచిత్తులు, సత్యమంతులు, రుజువర్తనులు, వినఘ్రులు, దానశీలురు, రాత్రి చివరి ఘడియల్లో దేవుణ్ణి క్షమాభిక్ష వేడుకునేవారు. (16-17)

తాను తప్ప మరో ఆరాధ్యనీయుడు లేడని స్వయంగా దేవుడే సాక్ష్యమిస్తున్నాడు. సర్వశక్తిమంతుడు, మహావివేకి అయిన ఆయన తప్ప మరో దేవుడు లేడని దైవ దూతలు, నీతిమంతులైన జ్ఞానసంపన్నులు కూడా సాక్ష్యమిస్తున్నారు. (18)

దేవుని దగ్గర (అమోదిత) ధర్మం ఇస్లాం మాత్రమే.³ కాని గ్రంథప్రజలు తమకు జ్ఞానసంపద లభించినప్పటికీ, పరస్పరం విభేదాలలో పడి మంకుతనంతో ఇలాంటి ధర్మాన్ని కాదని విభిన్న మార్గాలు అవలంబించారు. దైవసూక్తులు తిరస్కరించినవారిని దేవుడు త్వరలోనే నిలదీసి లెక్క తీసుకుంటాడు. (19)

2. రెండవ అధ్యాయంలో 25వ సూక్తికి చెందిన పాదసూచిక చూడండి.

3. దేవుడు ఒక్కడే అయినప్పుడు మానవుల ఇహపర సాఫల్యాల కోసం ఆయన చూపే జీవన ధర్మం కూడా ఒక్కటే అయిఉండాలి. అంతేగాని కొందరికి ఒక ధర్మం, మరికొందరికి దానికి విరుద్ధంగా ఉండే విషయాలతో కూడిన మరొక ధర్మం నిర్దేశించడు. పరస్పర విరుద్ధ విషయాలతో కూడిన విభిన్న మార్గాలను నిర్దేశించడం అనేది మానవ ఇంగిత జ్ఞానానికి కూడా విరుద్ధమే.

దేవుడు మానవాళికి ప్రతి యుగంలోనూ నిర్ణయించిన రుజుమార్గం “ఇస్లాం” మాత్రమే. గత దైవప్రవక్తలు బోధించిన ధర్మం కూడా ఇస్లాం ధర్మమే. దీన్నే సన్మార్గం, శాంతిమార్గం, దైవ విధేయతా మార్గం అనంటారు. రెండు బిందువుల్ని కలిపే సరళరేఖ ఒక్క రేఖ మాత్రమే అవుతుంది. అలాగే దాసుడు దైవాన్ని చేరుకోవడానికి ఉండే అతి దగ్గరి దారి, రుజుమార్గం కూడా ఒక్కటే. మిగిలిన రేఖలన్నీ వక్రరేఖలు, మిగిలిన మార్గాలన్నీ అపమార్గాలు అవుతాయి. వాటిని అనుసరించేవారు పరలోకంలో ఘోరంగా నష్టపోతారు. (3:85 సూక్తి చూడండి.)

حَاجُّكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلَمْتُمْ ۗ
فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا ۗ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ۝ إِنَّ
الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّيْنَ بَعِيرٍ حَتَّىٰ يَكْفُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ
مِنَ النَّاسِ ۗ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَوَّطْنَا أَعْمَالَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۗ وَمَا لَهُمْ
مِنْ تَصْرِيحٍ ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى الْكِتَابِ لِيُحْكُمَ بَيْنَهُمْ
ثُمَّ يَتَوَلَّوْا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ۝ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ نَسْمَعَ النَّارَ إِلَّا آيَاتًا
مَّعْدُودَاتٍ ۗ وَوَعَرَّهْمُ فِي دِينِهِمْ مَّا كَانُوا يَفْرَوْنَ ۗ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمِ لَا رَيْبَ
فِيهِ ۗ وَوَقَّيْتُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۗ قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلَائِكَةِ الْمَلَائِكِ
مِنَ تَشَاءُ ۗ وَتَنْزِيلُ الْمَلِكِ مِمَّنْ تَشَاءُ ۗ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ ۗ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ۗ إِنَّكَ

(ముహమ్మద్!) వీరు నీతో వాదనకుదిగితే “నేను, నా అనుచరులు దేవునికి విధేయులై పోయాము.” అని స్పష్టంగా చెప్పు. గ్రంథప్రజలను, నిరక్షరాస్యులను “మరి మీరు కూడా (మాలాగే) ఇస్లాం స్వీకరించి (దేవునికి) విధేయులైపోతారా?” అని అడుగు. వీరు గనక ఇస్లాం స్వీకరిస్తే తప్పకుండా సన్మార్గం పొందుతారు. (ఈమాట) అంగీకరించకపోతే (పోసి), దైవసందేశం అందజేయడమే నీపని. దేవుడు ప్రజలను గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. ఆయనే తన దాసుల తదుపరి వ్యవహారం చూసుకుంటాడు. (20)

కొందరు దేవుని ఆజ్ఞల్ని ధిక్కరించడమే గాక, ఆయన ప్రవక్తలను, నీతి న్యాయాల్ని గురించి మాట్లాడేవారిని కూడా అన్యాయంగా చంపుతున్నారు. అలాంటి దుర్మార్గులకు బాధాకరమైన నరకశిక్ష ఉందని శుభవార్త వినించు! వారే ఇహపరలోకాల్లో కర్మలన్నీ వ్యర్థపరచుకున్న మూర్ఖులు. వారికి ఎవరూ సహాయపడలేరు. (21-22)

గ్రంథ (జ్ఞాన)లో కొంత భాగం ఇవ్వబడినవారిని చూడు. వారిమధ్య ఏర్పడిన వివాదాలను పరిష్కరించేందుకు దైవగ్రంథం (ఖుర్ఆన్) వైపు పిలుస్తుంటే, వారిలో ఒక వర్గం తిరస్కారభావంతో ఎలా ముఖం తిప్పుకుంటుందో చూడు; దీనిక్కారణం వారు, నరకాగ్ని తమను ఒకటి రెండు రోజులు తప్ప తాకనైనా తాకదని భావించడమే. ధర్మం విషయంలో వారు కల్పించుకున్న మూఢనమ్మకాలే వారిని ఇలా మోసానిని గురిచేస్తున్నాయి. తప్పనిసరిగా వచ్చే (ప్రళయ)దినాన వారిని సమావేశ పరచినప్పుడు వారి గతి ఏమవుతుందో! ఆరోజు ప్రతి మనిషికి అతని సంపాదనకు తగిన ప్రతిఫలమే లభిస్తుంది. ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు. (23-25)

(విశ్వాసులారా!) ఇలా ప్రార్థించండి: “దేవా! (విశ్వ)సామ్రాజ్యాధిపతి! నీవు తలచుకున్న వారికి రాజ్యం ప్రసాదిస్తావు; తలచుకున్న వారి నుండి రాజ్యాన్ని ఊడబెరుకుతావు. అలాగే నీవు కోరిన విధంగా కొందరికి గౌరవ ప్రతిఫలం అనుగ్రహిస్తావు; మరికొందరిని పరాభవం పాలిస్తావు. అన్ని విధాల మేళ్ళు నీ చేతిలోనే ఉన్నాయి. నిస్సందేహంగా నీవు ప్రతి పని చేయగల శక్తిమంతుడవు. నీవే రాత్రిని పగటిలోకి, పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశపె

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ تُولِيهِ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ ۗ وَ تُولِيهِ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ۗ وَ تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ تُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۗ وَ تَرْزُقُ مَنْ شَاءَ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۖ لَا يَتَجَدَّدُ الْمُؤْمِنُونَ ۗ الْكَافِرِينَ أُولَئِكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ ۗ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقْتَلُوا ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۖ قُلْ إِنْ تَحْفَظُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبَدُّوهُ يَعْلَمَهُ اللَّهُ وَيُعَلِّمُكُمُ فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ غَدِيرٌ ۖ قَدِيرٌ ۖ يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مِمَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا ۖ وَمِمَّا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَكَ أَمْدًا بُعِيدًا ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَاللَّهُ زَوْقٌ بِالْأَعْيَادِ ۖ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ ۗ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ۖ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَ نُوحًا وَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ ۗ وَالْعَالَمِينَ ۖ

అలిఇమాన్

డున్నావు. అలాగే నిర్ణీయైన దాన్నుండి సజీవమైనదాన్ని, సజీవమైన దాన్నుండి నిర్ణీయమైన దాన్ని వెలికితీస్తావు. నీవే తలుచుకున్న వారికి ఇతోధికంగా ఉపాధినిస్తావు.” (26-27)

విశ్వాసులారా! మీరు తోటివిశ్వాసుల్ని కాదని (ఇస్లాంకు బద్ధవిరోధులైన) అవిశ్వాసులతో స్నేహం చేయకండి. అలా చేసేవారితో దేవునికి ఎలాంటి సంబంధం ఉండదు. అయితే హింసావేధింపుల నుండి తప్పించుకోవడానికి పైకి అలాంటి వైఖరి అవలంబిస్తే అందులో తప్పు లేదు. దేవుడు మిమ్మల్ని తనను గురించి భయపెడుతున్నాడు. చివరికి మీరంతా ఆయన సన్నిధికి మరలి పోవలసివుంది. (28)

(ప్రవక్తా!) చెప్పు : “మీరు ఏ విషయమైనా మీ అంతరంగాల్లో దాచుకున్నా, లేక బయటికి వెలిబుచ్చినా దేవుడు దాన్ని తప్పకుండా తెలుసుకుంటాడు. భూమ్యాకాశాల్లోని సమస్తం ఏది ఎక్కడుందో అంతా ఆయనకు తెలుసు. ఆయన సకల విషయాలపై అధికారం కలిగిన అపార శక్తిసంపన్నుడు. ప్రతి మనిషీ తాను చేసుకున్న పాపపుణ్యాలను ప్రత్యక్షంగా తన ముందు చూసుకునే రోజు “తనకూ, ఈ పాపానికి మధ్య ఆమడ దూరముంటే బాగుండ!”ని భావిస్తాడు. దేవుడు తనను గురించి మిమ్మల్ని భయపెడుతున్నాడు. ఆయన తన దాసుల విషయంలో అమిత దయామయుడు. (29-30)

వారికిలా చెప్పు: “మీరు నిజంగా దేవుణ్ణి అభిమానిస్తుంటే నన్ను అనుసరించండి; దేవుడు మిమ్మల్ని అభిమానిస్తాడు; మీ పాపాలు క్షమిస్తాడు. దేవుడు ఎంతో క్షమించే వాడు, కరుణించేవాడు.” చెప్పు: “దేవుని ఆజ్ఞల్ని, ప్రవక్త హితవుల్ని పాటించండి. వీటిని తిరస్కరిస్తే గుర్తుచుకోండి, సత్యతిరస్కారుల్ని దేవుడు ఎన్నటికీ ప్రేమించడు.” (31-32)

⁴ దేవుడు యావత్ప్రపంచం నుండి ఆదంను, నూహను, ఇబ్రాహీం కుటుంబాన్ని, ఇబ్రాహీం కుటుంబాన్ని (ద్వైవదాంత్యం కోసం) ప్రత్యేకంగా ఎన్నుకున్నాడు. వారిలో కొందరు

4. ఇక్కడుంచి రెండవ ప్రసంగం ప్రారంభమయి 63వ సూక్తి వరకు సాగుతుంది. ఇస్లాం అరేబియా అంతటా వ్యాపించే సూచనలు కన్పించడంతో నజ్రాన్ నుండి 60 మంది క్రైస్తవ మత నాయకులు దైవప్రవక్త (సల్లం)ను కలుసుకోవడానికి మదీనా వచ్చారు. ఆ సందర్భంలో వారికి హితబోధ చేయడానికి దేవుడు 33 నుండి 60 వరకు గల సూక్తులు అవతరింపజేశాడు.

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۖ إِذْ قَالَتْ امْرَأَاتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَدَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي ۗ إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۖ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ ۗ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ ۗ وَ لَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ ۗ وَإِنِّي سَتَّيْتُهَا مَرْيَمَ ۗ وَإِنِّي أَعِيذُهَا بِكَ وَ ذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۖ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ ۖ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۖ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا الْجُرَابُ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۖ قَالَ لِمَرْيَمُ أَنْتِ لِي هَذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۖ هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۗ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ۖ فَتَدَاثَنُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ ۖ أَنْ اللَّهَ يُبَشِّرَكَ بِبَيْحِبِي مُصَدِّقًا لِمَقَالَةٍ مِنَ اللَّهِ وَ سَيِّدًا وَ حَصُورًا وَ نَبِيًّا مِنَ الطَّالِحِينَ ۖ قَالَ رَبِّ أَنْتَ أَعْلَمُ ۖ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ ۖ

కొందరి సంతానం. దేవుడు సమస్తం వినేవాడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. (33-34)

(ఈ సంఘటన గుర్తుచేసుకో) ఇబ్రాహీం (వంశపు) స్త్రీ దేవుణ్ణి వేడుకుంటూ “ప్రభూ! నా గర్భంలో ఉన్న శిశువును నీకు అంకితం చేస్తున్నాను. ప్రాపంచిక వ్యవహారాలకు ఈ శిశువును దూరంగా ఉంచుతాను. నానుండి దీన్ని స్వీకరించు. నీవే (అందరి మొరలు) ఆలకించేవాడవు, అన్ని ఎరిగినవాడవు” అని అన్నది. (35)

అమె ఆడపిల్లను కన్న తర్వాత “ప్రభూ! (నేను మగ పిల్లవాడనుకుంటే) ఆడపిల్ల పుట్టినదే!” అన్నది. అమె కన్నదేమిటో దేవునికి బాగాతెలుసు. మగపిల్లవాడు ఆడపిల్ల వంటివాడు కాలేడు. “నేనీ పాపకు మర్యం అని పేరుపెట్టాను. ఈమెను, ఈమె సంతానాన్ని శాపగ్రస్తుడైన పైతాన్ బారిన పడకుండా నీ రక్షణలో ఇస్తున్నాను” అన్నది అమె.

ఆ తరువాత దేవుడు ఆ అమ్మాయిని సంతోషంగా స్వీకరించి, చక్కగా పెంచి పోషించాడు. (కొన్నాళ్ళకు) జకరియ్యాను అమెకు సంరక్షకునిగా నియమించాడు. జకరియ్యా అమె ప్రార్థనాగదిలోకి ప్రవేశించినప్పుడల్లా అక్కడ ఆహారపదార్థాలు ప్రత్యక్షమై ఉండేవి. అది చూసి (ఓరోజు) “మర్యం! నీకీ ఆహారం ఎక్కడుంచి వస్తోంది?” అని అడిగాడు అతను (అశ్చర్యంగా). దానికామె “దేవుని దగ్గర్నుంచి. ఆయన తాను తలచు కున్న వారికి ఇతోధికంగా ఆహారం ప్రసాదిస్తాడు” అని సమాధానమిచ్చింది. (36-37)

అప్పుడు జకరియ్యా తన ప్రభువును వేడుకుంటూ “ప్రభూ! నీ సన్నిధి నుండి నాకు ఉత్తమ సంతానం ప్రసాదించు. నిస్సందేహంగా నీవే మొరాలకించేవాడివి” అని అన్నాడు. అతనలా ప్రార్థనగదిలో నిలబడి ప్రార్థన చేస్తుండగానే దైవదూతలు వచ్చి అతణ్ణి పిలిచారు: “జకరియ్యా! దేవుడు నీకు యహ్యా (పుడతాడని) శుభవార్త తెలియజేస్తున్నాడు. అతను దేవుని నుండి వెలువడే ఒక వాణి (ఈసాప్రవక్త)ని ధృవపరుస్తాడు. పైగా అతను నాయకత్వపు లక్షణాలతో భాసిల్లుతూ ఎంతో నిగ్రహశక్తి కలవాడై ఉంటాడు; దైవప్రవక్త అవుతాడు; సజ్జనులలో పరిగణించబడతాడు” అని చెప్పారు వారు. (38-39)

అప్పుడు జకరియ్యా “ప్రభూ! నాకు పిల్లవాడు ఎలా పుడ్తాడు? నేను ముసలివాణ్ణి

قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ۝ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ۚ قَالَ آيَتُكَ الْأَنْتَ كَلِمَ النَّاسِ
 ثَلَاثَةٌ أَيَّامٍ إِلَّا رَمَزًا وَادَّكُرَّ رَبِّكَ كَثِيرًا ۚ وَسَبِّحْ بِالْعِشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ۚ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ
 لِيُرِيَهُمْ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ۚ لِيُرِيَهُمْ آفَاتِي لِرَبِّكِ
 وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ۚ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ
 لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ۚ إِذْ قَالَتِ
 الْمَلَائِكَةُ لِيُرِيَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يَبْتَخِطُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ ۚ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي
 الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ۚ وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ۚ
 قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسْسَنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ إِذَا قَضَى
 أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۚ وَلِيَعْلَمَ الْكِتَابُ وَالحِكْمَةُ وَالتَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ ۚ وَرَسُولًا

య్యాను. నాభార్య చూస్తే గొడ్రాలు!!” అన్నాడు. దానికి “అలాగే ఇది జరుగుతుంది. దేవుడు తాను తలచిన పని చేసి తీరుతాడు” అని సమాధానం వచ్చింది. (40)

“అయితే ప్రభూ! ఈ విషయంలో నాకేదయినా సూచన నిర్ణయించు” అన్నాడు జకరియ్యా. “నీవు మూడు రోజుల దాకా సైగలతో తప్ప ప్రజలతో మాట్లాడలేవు. (అప్పుడు) నీవు నీ ప్రభువును వీలైనంత ఎక్కువగా స్మరిస్తూఉండు. ఉదయం, సాయంత్రం ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండు” అని (దూతలు) చెప్పారు. (41)

ఆ తరువాత దైవదూతలు మర్యంతో “మర్యం! దేవుడు నిన్ను (ఓ ముఖ్యమైన పని కోసం) ఎన్నుకున్నాడు. నిన్ను పరిశుద్ధపరిచాడు. యావత్ప్రపంచ మహిళలలో నీకు అత్యధిక ప్రాధాన్యమిచ్చి తన సేవ కోసం నియమించాడు. కనుక మర్యం! నీవిక నీ ప్రభువుకు విధేయురాలివైఉండు. ఆయన సన్నిధిలో సాష్టాంగపడుతూఉండు. మోకరిల్లే వారితో పాటు నీవూ మోకరిల్లి ధ్యానం చేస్తూవుండు” అని అన్నారు. (42-43)

ప్రవక్తా! ఇదంతా మేము నీకు దివ్యావిష్కృతి ద్వారా అందజేస్తున్న రహస్య సమాచారం. ఇలా మేము తెలియజేయకపోతే నీకు వాస్తవం ఎలా తెలుస్తుంది? మర్యంకు సంరక్షకుడిగా ఎవరు ఉండాలనే విషయాన్ని నిర్ణయించేందుకు ధర్మకర్తలు తమతమ కలాలు విసరినప్పుడు, వారి మధ్య వివాదం చెలరేగినప్పుడు నీవక్కడ లేవు. (44)

దైవదూతలు ఇలా అన్నారు: “మర్యం! దేవుడు నీకు తన వైపునుండి ఒక వాణికి సంబంధించిన శుభవార్త వినిస్తున్నాడు. అతని పేరు మర్యం కుమారుడైన మసీహా-ఈసా. అతను ఇహలోకంలో, పరలోకంలోనూ గౌరవనీయుడవుతాడు. దైవసాన్నిధ్యం పొందిన వారిలో ఒకడై పోతాడు. పైగా తల్లిఒడిలో ఉన్నప్పుడూ, ఆ తరువాత పెరిగి పెద్దవాడై నప్పుడూ అతను ప్రజలతో మాట్లాడుతాడు, ఒక సత్పురుషుడిగా వర్ణిల్లుతాడు.”

మర్యం ఈమాట విని (కంగారుపడుతూ) “ప్రభూ! నాకు పిల్లవాడు ఎలా పుట్టాడు? నన్ను ఏ పురుషుడూ తాకనైనా తాకలేదే!!” అన్నది. “అలాగే ఇది జరిగి తీరుతుంది. దేవుడు తాను తలచిన దాన్ని సృష్టించగలడు. ఆయన ఒక పని చేయదలచుకున్నప్పుడు

إِلَى بَيْتِ إِسْرَائِيلَ ۚ إِنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْرِ طَيْرًا يَأْتِيكُمْ مِنَ الطَّيْرِ فَانْفَعُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا يَأْتِيكُمْ مِنَ الطَّيْرِ ۚ وَابْرَأُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُجْبِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَأَبْتَلِكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخُرُونَ ۚ فِي بُيُوتِكُمْ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۚ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۚ وَلِإِحْلَافِكُمْ بَعْضَ الَّذِي حَزَمْتُمْ عَلَيْكُمْ ۚ وَجَدْتُمْكُمْ بِأَيْدِي مَنْ رَبَّكُمْ ۚ فَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَأَطِيعُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ رَبُّكُمْ ۚ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۚ فَلَمَّا أَحْسَسَ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ ۚ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ۚ آمَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ۚ وَأَبْغَعْنَا الرَّسُولَ فَكَتَبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ۚ وَمَكْرُوهًا وَمَكْرُوهًا ۚ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمُنْكَرِينَ ۚ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيُعِيسَى إِنِّي جَعَلْتَنِي

‘అయిపో’ అంటే చాలు, ఆపని జరిగిపోతుంది. దేవుడు అతనికి గ్రంథజ్ఞానాన్ని, వివేకాన్ని, తౌరాత్, ఇన్జిల్ గ్రంథాల జ్ఞానాన్ని కూడా నేర్పుతాడు” అన్నారు దైవదూతలు. (45-48)

దేవుడు అతణ్ణి తన ప్రవక్తగా నియమించి ఇస్రాయిల్ సంతతి ప్రజల దగ్గరకు పంపిస్తాడు. (అతను దైవప్రవక్తగా వారి దగ్గరకు వెళ్ళి ఇలా అంటాడు:) “నేను మీ ప్రభువు నుండి మీకోసం కొన్ని సూచనలు తెచ్చాను. ఇప్పుడు మీ ముందు మట్టితో పక్షి ఆకారం గల బొమ్మ చేసి అందులో గాలి ఊదుతాను. అది దైవాజ్ఞతో సజీవ పక్షిగా మారుతుంది. నేను దేవుని ఆజ్ఞతో పుట్టుకున్నాను, కుష్టురోగిని నయం చేస్తాను; మృతుల్ని కూడా బ్రతికిస్తాను. మీరు ఏమేమి తింటారో, మీ ఇంట్లలో ఏమేమి నిలువచేసి ఉంచుతారో అంతా మీకు తెలియజేస్తాను. మీరు విశ్వసించేవారైతే వీటిలో మీ కోసం గొప్ప నిదర్శనాలున్నాయి.” (49)

“నాకు పూర్వం అవతరించిన తౌరాత్ గ్రంథాన్ని ధృవపరుస్తున్నాను. గతంలో మీకు నిషేధించబడిన కొన్ని వస్తువుల్ని ధర్మసమ్మతం చేయడానిక్కూడా వచ్చాను. నేను మీ దగ్గరికి మీ ప్రభువుకు సంబంధించిన స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తెచ్చాను. కనుక అల్లాహ్ కు భయపడండి. నన్ను అనుసరించండి. అల్లాహ్ నాకూ ప్రభువే, మీకూ ప్రభువే. అందువల్ల ఆయన్ని మాత్రమే ఆరాధించండి. ఇదే (సాఫల్యానికి) సరైన మార్గం.” (50-51)

ఈసా (ప్రవక్త) వారిలో అవిధేయత, అవిశ్వాసాల ధోరణి చూసి “దైవమార్గంలో నాకు తోడుగా నిల్చేవారు ఎవరైనా ఉన్నారా మీలో?” అని అడిగాడు. దానికి హవారిలు (శిష్యులు) ఇలా అన్నారు: “మేము దేవుని (మార్గంలో) మీకు తోడుగా నిలిచే సహాయకులం. మేము దేవుణ్ణి విశ్వసిస్తున్నాము. ఆయనకు విధేయులయి (ముస్లిములయి) పోయాము. దీనికి మీరే సాక్షి. ప్రభూ! నీవు అవతరింపజేసిన దాన్ని (దివ్యగ్రంథాన్ని) విశ్వసిస్తున్నాము. నీ సందేశహరుణ్ణి అనుసరించడానిక్కూడా మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. మా పేర్లు (సత్య)సాక్షుల జాబితాలో వ్రాయి.” (52-53)

సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారు (ఈసాను చంపడానికి) ఒక యుక్తి పన్నారు. దేవుడు (ఈసాను కాపాడేందుకు) మరోయుక్తి పన్నాడు. దేవుడు అందరికన్నా గొప్ప యుక్తి

وَرَفَعَكَ إِلَىٰ وَمُطَهَّرَكَ مِنَ الدِّينِ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الدِّينِ اتَّبِعُكَ فَوْقَ الدِّينِ كَفَرُوا

పరుడు. అప్పుడు దేవుడు (ఈసాతో) ఇలా అన్నాడు: “ఈసా! నేనిప్పుడు నిన్ను నా దగ్గరికి రప్పించుకుంటాను. నా వైపునకు ఎత్తుకుంటాను.⁵ నిన్ను ధిక్కరించినవారి (దుష్ట

5. ఇక్కడ మూలభాష అరబీలో “ముతవప్పీ” అనే పదం వచ్చింది. ‘తవప్పీ’ అంటే సేకరించడం, వెనక్కి తీసుకోవడం, వసూలు చేయడం అని శాబ్దిక అర్థాలున్నాయి. ఈ పదాన్ని ఉపమానంగా తీసుకొని అరబీ, ఉర్దూ భాషలలో చనిపోవడం అని కూడా వాడతారు. మన తెలుగు నాట కూడా కన్నుమూయడం అనే పదాన్ని ఉపమానంగా తీసుకొని చనిపోవడం అనే అర్థంలో వాడతాము. అంతేగాని శాబ్దిక అర్థంలో కన్ను మూయడం అంటే చనిపోవడం కాదు. అలాగే ముతవప్పీ విషయంలో కూడా ఇక్కడ దాన్ని శాబ్దిక భావమే తీసుకోవడం జరిగింది. అంటే ఈ పదాన్ని ఇంగ్లీషు పదమైన Recall అనే అర్థంలో ప్రయోగించడం జరిగిందన్నమాట. ప్రముఖ ఖుర్ఆన్ అనువాదకులు ఈ పదానికి చేసిన అనువాదాలు గమనించండి:

- “ఈసా! నేను నిన్ను పూర్తిగా తీసుకుంటాను, నిన్ను నా వైపుకు ఎత్తుకుంటాను.” (ఇబ్నెకసీర్)
- “ఈసా! నిశ్చయంగా నేను నిన్ను తీసుకుంటాను, నా వైపునకు ఎత్తుకుంటాను.” (మౌలానా షాహ్ రఫియుద్దీన్)
- “ఈసా! నేను నిన్ను తీసుకుంటాను. నా వైపునకు ఎత్తుకుంటాను.” (మౌలానా అబ్దుల్ హాఖ్)
- “ఈసా! నేను నీకు మరణం ఇస్తాను. (ప్రస్తుతం) నిన్ను నా వైపునకు ఎత్తుకుంటాను.” (మౌలానా అబ్రహ్ అలి థానవి)
- “ఈసా! నేను నీ కాలాన్ని పూర్తిచేశాను. నిన్ను నా వైపునకు ఎత్తుకుంటాను.” (మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్)
- “ఈసా! నేను నిన్ను తీసుకుంటాను. నా వైపునకు ఎత్తుకుంటాను.” (మౌలానా ముష్టి ముహమ్మద్ షఫి)
- “ఈసా! నేనిప్పుడు నిన్ను వెనక్కి తీసుకుంటాను. నిన్ను నా వైపునకు ఎత్తుకుంటాను.” (మౌలానా అబుల్ ఆలా మౌదూది)
- “ఈసా! నేను నిన్ను స్వాధీనం చేసుకుంటాను, నా వైపునకు ఎత్తుకుంటాను.” (మౌలానా అమీన్ అహ్మద్ ఇస్లాహి)
- “జీసస్! చూడు నేను నిన్ను సేకరిస్తాను, నా వైపునకు నిన్ను పైకెత్తుకుంటాను.” (యం.యం. విఖ్లాల్)
- “జీసస్! నేను నిన్ను తీసుకుంటాను, నా వైపునకు నిన్ను ఎత్తుకుంటాను.” (మౌలానా అబ్దుల్లా యూసుఫ్ అలి)

ఈ అనువాదకుల్లో మౌలానా అబ్రహ్ అలి థానవి తప్ప ఎవరూ ‘తవప్పీ’ అనే పదాన్ని మరణం అని అనువదించలేదు. అయితే అది ఇస్లాం మౌలికవిశ్వాసానికి వ్యతిరేకం గనక ఆయన బ్రాకెట్ లో ‘ప్రస్తుతం’ అని రాశారు. 4:158 సూక్తిలో ఆయన అందరిలాగే దేవుడు ఈసా (అలై)ను తన వైపుకు ఎత్తుకున్నాడనే అనువదించారు. ఈవిధంగా ఆయన ఈసా (అలై) ఆకాశం నుండి తిరిగొచ్చిన తర్వాతే సహజమరణం పొందుతారన్న భావాన్ని స్ఫురింపజేశారు. మొత్తంమీద అనువాదకులంతా ఈసా (అలై)ని దేవుడు సజీవంగా, సశరీరంగా పైకి ఎత్తుకున్నాడన్న అర్థంలోనే అనువదించారని స్పష్టమవుతోంది. (వివరాలకు 4:157,158 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.)

إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۗ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُمُ بِبَيْنِكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۗ فَاَمَّا الدِّينِينَ كَفَرُوا فَاعَذِّبْهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۗ وَمَا لَهُمْ مِنْ تَصْرِيحٍ ۗ وَآمَّا الدِّينِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أَجْرَهُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ۗ ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ۗ إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۗ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُنْكَرِينَ ۗ فَمَنْ حَاخَكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ آبَاءَنَا وَ نَدْعُ آبَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمْ ۗ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكٰذِبِينَ ۗ إِنَّ هَذَا هُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ ۗ وَمَا مِنْ آلٍ إِلَّا اللَّهُ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْعَرْشُ الْحَكِيمُ ۗ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ۗ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ

పరిసరాల) నుండి (తీసి) నిన్ను పావనం చేస్తాను. నిన్ను తిరస్కరించినవారిపై నిన్ను అనుసరించినవారికి ప్రళయం వరకు ఆధిక్యత నిస్తాను. చివరికి మీరంతా నా దగ్గరికే తిరిగివస్తారు. అప్పుడు నేను మీమధ్య ఏర్పడిన విభేదాలను గురించి తీర్పు చెబుతాను. సత్యతిరస్కారుల్ని ఇటు ప్రపంచంలోనూ, అటు పరలోకంలోనూ కఠినంగా శిక్షిస్తాను. వారికెలాంటి సహాయం పొందలేరు. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసినవారికి వారి ప్రతిఫలం పూర్తిగా లభిస్తుంది. దుర్మార్గుల్ని దేవుడు ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. (54-57)

మేము మీముండు పరిస్థున్న ఈ సూక్తులలో అనేక సూచనలు, (కళ్ళు తెరిపించే) ప్రస్తావనలూ ఉన్నాయి. దేవుని దృష్టిలో ఈసా జన్మ ఆదం జన్మ లాంటిదే. దేవుడు ఆదంను మట్టితో సృజించి ‘అయిపో’ అని ఆదేశించగానే అతను రూపొంది ఉనికిలోకి వచ్చాడు. (ముహమ్మద్!) ఇది నీ ప్రభువు వైపునుండి మీకు తెలియజేయబడుతున్న సత్యం. కనుక నీవు శంకించేవారిలో చేరకు. (58-60)

వాస్తవం గురించిన జ్ఞానం నీ దగ్గరికి వచ్చిన తర్వాత కూడా నీతో ఎవరైనా వాదనకు దిగితే వారికిలా చెప్పు: “రండి (ప్రమాణం చేద్దాం), మేము మా భార్యాపిల్లల్ని పిలుస్తాం. మీరుకూడా మీ భార్యాపిల్లల్ని పిలుచుకోండి. తర్వాత మనమందరం కలసి, అసత్యం పలికేవారిపై దేవుని అభిశాపం (ఆగ్రహం) పడుగాక అని వ్రార్చిద్దాం.”⁶ (61)

ఇవన్నీ పూర్తిగా యదార్థగాధలు. అల్లాహ్ తప్ప మరో దేవుడు లేడు. ఆయన అపార శక్తి సంపన్నుడు, అమిత యుక్తిపరుడు. వారు (ఈ షరతుపై ప్రమాణం చేయడానికి) అంగీకరించకపోతే (పోనీ), నీతిలేనివారి సంగతి దేవునికి బాగా తెలుసు. (62-63)

వారికి చెప్పు⁷: “గ్రంథప్రజలారా! మీకూ మాకూ మధ్య ఉమ్మడిగా ఉన్న ఒక మంచి విషయాన్ని అంగీకరిద్దాం రండి, మనం అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవరినీ ఆరాధించ

6. నజ్రాన్ నుంచి వచ్చిన క్రైస్తవులు ఈ సవాలును ఎదుర్కోలేక పోయారు. వారు తమ భార్యాపిల్లల్ని తీసుకొని ప్రమాణం చేయడానికి భయపడ్డారు. దీనిబట్టి క్రైస్తవజగత్తులో ప్రసిద్ధిచెందిన ఈ మతనాయకులకు తమ మతం మీదే నమ్మకం లేదని అరబ్బుల ముందు రూఢి అయిపోయింది.

7. ఇక్కడ్నుంచి యూదులను ఉద్దేశించి అవతరించిన సూక్తులు ప్రారంభమవుతాయి.

بَعْضَنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۝ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحْجُونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ هَٰذَا نَسَبُ هَٰؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ كَاذِبُونَ ۝ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَٰكِن كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَذُنُوبَكُمْ وَأَنفُسَكُمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا ۝ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنتُمْ تَسْهَرُونَ ۝ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْسِنُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ وَقَالَتْ طَٰغِيَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهِ النَّهَارِ وَكَفَرُوا بِاللَّيْلِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝ وَلَا تُؤْمِنُوا

۞

కూడదు. ఆయనకు సాటి కల్పించకూడదు. మనలో ఎవరూ అల్లాహను తప్ప ఇతరుల్ని ప్రభువుగా, పోషకుడుగా స్వీకరించకూడదు.” దీన్నికూడా వారంగీకరించకపోతే “మేము ముస్లింలం (అల్లాహకు విధేయులం). దీనికి మీరే సాక్షులు” అని వారికి చెప్పు. (64)

గ్రంథప్రజలారా! మీరు ఇబ్రాహీం విషయంలో ఎందుకు వాదిస్తారు? తోరాత్, ఇన్జిల్ గ్రంథాలు ఆయన వెళ్ళిపోయిన తరువాతే అవతరించాయి కదా! మీకా మాత్రం జ్ఞానం లేదా? మీకు తెలిసిన విషయాలను గురించి ఎటూ మీరు వాదిస్తూనే ఉన్నారు. ఇక ఏమాత్రం తెలియని విషయాన్ని గురించి అనవసరంగా ఎందుకు వాదిస్తారు? (వాస్తవం ఏమిటో) దేవునికి మాత్రమే తెలుసు, మీకు తెలియదు. (65-66)

ఇబ్రాహీం యూదుడూ కాదు, క్రైస్తవుడూ కాదు. అతను అందర్నీ వదలి ఒక్క దేవునికి మాత్రమే అంకితమైపోయిన రుజువర్తనుడు. బహుదైవారాధకుడు ఎంతమాత్రం కాదు. ఇబ్రాహీం సన్నిహితులమని చెప్పుకునే హక్కు అతణ్ణి అనుసరించేవారికే ఉంది. అంటే ఈ ప్రవక్తకు, (ఇతణ్ణి) విశ్వసించినవారికి మాత్రమే ఇబ్రాహీంతో సంబంధం కలిగి ఉండే హక్కుంది. విశ్వసించినవారికే దేవుని రక్షణ, సహాయం లభిస్తాయి. (67-68)

(ముస్లింలారా!) గ్రంథప్రజలలో (అంటే యూదుల్లో) కొందరు మిమ్మల్ని రుజువార్లం నుండి తప్పించగోరుతున్నారు. నిజానికి వారు తమను తాము తప్ప మరెవరినీ దారి తప్పించలేరు. కాని ఆ సంగతి వారు గ్రహించలేకపోతున్నారు. (69)

గ్రంథప్రజలారా! మీరు దేవుని సూక్తులు, సూచనలను గుర్తించినప్పటికీ వాటిని ఎందుకు నిరాకరిస్తున్నారు? గ్రంథప్రజలారా! మీరు సత్యాసత్యాలను కలగాపులగం చేసి సత్యాన్ని ఎందుకు అనుమానాస్పదం చేస్తున్నారు? వాస్తవం తెలిసి కూడా సత్యాన్ని ఎందుకు దాచుతున్నారు? (70-71)

గ్రంథప్రజలలో కొందరు కూడబలుక్కుంటూ “విశ్వాసులపై అవతరించినదాన్ని మీరు ఉదయం విశ్వసించినట్లు నటించి) సాయంత్రానికల్లా తిరస్కరించండి. ఈ విధంగా వారిని మనం మార్గభ్రష్టులయ్యేలా చేయగలం” అని చెప్పుకుంటారు. (72)

إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ قُلُوبَنَا إِنَّا قَدْ هُدَيْنَا إِلَى الْهُدَىٰ مُسْلِمِينَ ۝ أَن يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِينْتُمْ أَوْ يُجَٰحِذْكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلُوبَنَا إِنَّا قَدْ هُدَيْنَا إِلَى الْهُدَىٰ مُسْلِمِينَ ۝ وَيُؤْتِيهِ مِنَ الْغُنَىٰ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَّشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝ وَمِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِن تَأْمَنهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدِّي إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِن تَأْمَنهُ بِدِينَارٍ يُؤَدِّي إِلَيْكَ إِلَّا مَا ذُمَّتْ عَلَيْهِ قَاتِلًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأَرْبَابِ سَيْئِلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝ بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُؤْنَ إِلَىٰ الْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَقَوْلُونَهُ مَوْمِنًا

అంతేకాదు, “మన మతస్థుల్ని తప్ప మరెవరినీ మనం నమ్మకూడదు” అని కూడా వారు చెప్పుకుంటారు. (ముహమ్మద్!) వారికి చెప్పు: “మార్గదర్శకత్వమంటే అసలు దేవుని మార్గదర్శకత్వమే. ఆయన చూపేదే రుజువార్లం. గతంలో మీకు ఇవ్వబడిన (తొరాత్, ఇన్జిల్) వంటిదే (ఇప్పుడు) ఇతరులక్కూడా ఇవ్వబడిందంటే అది దేవుని అనుగ్రహం. మీకు వ్యతిరేకంగా మీ ప్రభువు సన్నిధిలో సమర్పించడానికి ఇతరులకు బలమైన సాక్ష్యం (దివ్యఖుర్ఆన్) లభించిందంటే అదీ దేవుని అనుగ్రహమే.”

ఈ విషయం కూడా చెప్పు: “ఘనత, గౌరవాలు దేవుని చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఆయన వాటిని తాను తలచిన వారికి అనుగ్రహిస్తాడు. దేవుడు సర్వోపగతుడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. ఆయన తాను కోరినవారిని తన కారుణ్యం కొరకు ప్రత్యేకించుకుంటాడు. దేవుడు గొప్ప అనుగ్రహశిలి.” (73-74)

గ్రంథప్రజలలో కొందరు నిజాయితీపరులు కూడా ఉన్నారు. వారి దగ్గర మీరు భద్రపరచడానికి ఎంతపెద్ద ధనరాశి ఉంచినా వారు దాన్ని యధాతథంగా తిరిగిస్తారు. అలాగే వారిలో కొందరు మొండిఘటాలు కూడా ఉన్నారు. వారి దగ్గర మీరు నమ్మి ఒక్క రూపాయి దాచి పెట్టినారే, నెత్తిమీద కూర్చుంటే తప్ప వారు దాన్ని తిరిగివ్వరు. ఈ నైతిక దిగజారుడికి కారణం, నిరక్షరాస్యుల (యూదేతరుల) వ్యవహారంలో (దేవుడు) తమల్ని పట్టుకోవడం జరగదని వారు చెప్పడమే. కాని వాస్తవం తెలిసి కూడా వారు పచ్చి అబద్ధం చెబుతూ దేవుని మీద లేనిపోని నిందలు మోపుతున్నారు. (75)

చేసిన ప్రమాణాలను నెరవేర్చేవారు, భయభక్తులు కలిగివుండేవారు మాత్రమే దేవునికి ప్రీతిపాత్రులవుతారు. కాని కొందరు తమ వాగ్దానాలను, దేవుని విషయంలో చేసిన ప్రమాణాలను అతిస్వల్ప మూల్యానికి అమ్ముకుంటారు. అలాంటి (అమ్ముడు బోయిన) వారికి పరలోకంలో ఎలాంటి (సుకృతఫలం)వాటా లభించదు. వారితో దేవుడు మాట్లాడడు. చివరికి ప్రళయదినాన వారి వైపు కన్నెత్తి కూడా చూడడు. వారిని పరిశుద్ధ పరిచే ప్రసక్తి అంతకన్నా లేదు. వారికి వ్యధాభరితమైన ఘోరశిక్ష పడుతుంది. (76-77)

గ్రంథప్రజలలో కొందరు తాము పరిస్తున్నది (దైవ)గ్రంథంలోనిదేని మిమ్మల్ని నమ్మించడానికి నాలుకలు పలు మెలికలు తిప్పి పరిస్తారు. కాని వారు పరిచేది (దైవ)

عِنْدَ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكِبْرَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۗ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ وَالنَّبِيَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعْبُدُونَ الْكُتُبَ وَمِمَّا كُنْتُمْ تُدْرِسُونَ ۗ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُتَّخَذُوا الْوَالِدِينَ وَالْأَبْنََاءَ أِيًّا مُرْكُم بِالْكَفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ۗ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي ۖ قَالُوا أَقْرَرْنَا وَقَالَ قَا شَهَدْنَا ۗ وَإِنَّا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ۗ فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۗ أَفَعَيَّرْتُمْ دِينَهُ اللَّهُ يَبْعَثُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ طُوعًا وَكَرْهًا وَإِلِيْهِ يُرْجَعُونَ ۗ قُلْ أَمَّا بِاللهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرٰهِيْمَ وَإِسْمٰعِيْلَ

శ్రీ

గ్రంథంలోని విషయాలు కావు. వారవి దేవుడు అవతరింపజేసినవని చెబుతారు. నిజానికి అవి దేవుడు అవతరింపజేసినవి కావు. వారు వాస్తవం తెలిసి కూడా దేవుని మీద అబద్ధాలు మోపుతున్నారు. (78)

దేవుడు ఒక మనిషికి గ్రంథం, రాజ్యాధికారం, దైవదౌత్యం ప్రసాదించినప్పుడు, ఆ వ్యక్తి ప్రజలతో మీరు దేవుణ్ణి వదలి తనకు భక్తులుగా మారమని అనడం తగదు. దానికి బదులు “మీరు (దైవ)గ్రంథాన్ని (ప్రజలకు) బోధిస్తున్నారు, స్వయంగా పఠిస్తున్నారు కూడా. అందువల్ల మీరు (మీ)ప్రభువుకు విశ్వసనీయులైన దాసులుగా రూపొందండి” అని అంటాడు అతను. అంతేకాకుండా మీరు దైవదూతలను, దైవప్రవక్తలను దేవుళ్ళుగా చేసుకొని ఆరాధించడని కూడా అతను ప్రజలతో అనడు. మీరొకసారి ముస్లింలయిన తరువాత తిరిగి అవిశ్వాస వైఖరి అవలంబించమని అతనెలా చెప్పగలడు? (79-80)

దేవుడు తన ప్రవక్తల నుండి తీసుకున్న ఈవాగ్దానం గురించి ఆలోచించండి. ఆయన ఇలా అన్నాడు: “నేను మీకు గ్రంథాన్ని, వివేకాన్ని ప్రసాదిస్తున్నాను. ఆ తరువాత మీకివ్వబడిన గ్రంథాన్ని ధృవీకరిస్తూ మరో ప్రవక్త వస్తే అతణ్ణి మీరు విశ్వసించి అతనికి సహాయం చేయాలి.” ఇలా అన్న తర్వాత “దీన్ని మీరు అంగీకరిస్తున్నారా? నేను మీపై మోపిన ఈ ప్రమాణబాధ్యతను మీరు స్వీకరిస్తున్నారా?” అనడిగాడు దేవుడు. 8 దానికి దైవప్రవక్తలు “అ..మేము అంగీకరిస్తున్నాం, స్వీకరిస్తున్నాం” అన్నారు. అప్పుడు దేవుడిలా అన్నాడు: “దీనికి మీరు సాక్షులుగా ఉండండి. మీతోపాటు నేనూ సాక్షిగా ఉంటాను. ఇకపై ఎవరు తమ వాగ్దానాన్ని భంగపరుస్తారో వారే నీతిలేని దుర్మార్గులు” (81-82)

భూమ్యాకాశాలలోని సమస్త చరాచరాలు ఇష్టమున్నా లేకపోయినా దేవునికి లొంగి ఆయన ధర్మానికి కట్టుబడి ఉన్నాయి. చివరికి అందరూ ఆయన దగ్గరికే చేరుకోవలసి ఉంది. అలాంటప్పుడు మీరు దేవుడు పంపిన ధర్మం కాదని మరో ధర్మాన్ని కోరు

8. దేవుడు తన ప్రవక్తల నుండి తీసుకున్న ఈవాగ్దానం వారి అనుచరులక్కూడా వర్తిస్తుంది. దీని ప్రకారం యూదులు, క్రైస్తవులు తమప్రవక్తలపై అవతరించిన గ్రంథాల్ని ధృవీకరిస్తూ ప్రభవించిన అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)ను విశ్వసించవలసి ఉంది. విశ్వసించకపోతే రేపు పరలోక న్యాయస్థానంలో విశ్వప్రభువు ముందు నేరస్థులుగా నిలబడవలసిన దుస్థితి ఏర్పడుతుంది.

وَأَسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبٰطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ سَلَا نَفَرًا بَيْنَ أَحَدٍ وَمِنْهُمْ ۗ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۗ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ ۗ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِينَ ۗ كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرُّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۗ أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنْ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ وَاللَّعْنَةُ كَلِمَةَ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۗ خَلِيدِينَ فِيهَا ۗ لَا يَخْفَىٰ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ۗ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا ۗ قَالَ اللَّهُ عَفْوَ رَحِيمٌ ۗ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ إِذَا دُوا كُفَرًا لَنْ يُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الصَّٰلُونَ ۗ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَرًا ۗ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلُّ الْأَرْضِ ذُهَبًا وَلَا يُؤْتَدُوا بِهِ ۗ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَالَهُمْ مِنْ تٰصِرِينَ ۗ

శ్రీ

తున్నారా? వారికి చెప్పి: “మేము అల్లాహ్ ను విశ్వసించాము. మాపై అవతరించిన గ్రంథాన్ని; ఇబ్రాహీం, ఇస్మాయిల్, ఇసాహాఫ్, యాఖూబ్ లపై, వారి సంతానంపై అవతరించిన బోధనలను; మూసా, ఈసా, ఇంకా ఇతర ప్రవక్తలందరికీ వారి ప్రభువు నుండి లభించినవాటిని కూడా మేము విశ్వసించాం. మేమీ దైవప్రవక్తలలో ఎవరినీ భేదభావంతో చూడము. (మాదృష్టిలో వారంతా సత్యవంతులైన దైవప్రవక్తలే.)” మేము ఆయనకే ముస్లింలు (విధేయులు) అయ్యాము.” (83-84)

ఎవరు (ఇలాంటి) దైవవిధేయతా మార్గం (ఇస్లాం) కాదని ఇతర జీవిత విధానాలను (అంటే ఇస్లామేతర పద్ధతులను) అవలంబించగోరుతారో వాటిని ఎన్నటికీ ఆమోదించడం జరగదు. అలాంటివారు పరలోకంలో ఘోరంగా నష్టపోతారు. (85)

(సత్యాన్ని) ఒకసారి విశ్వసించిన తరువాత, తిరిగి అవిశ్వాస వైఖరి అవలంబించే తిరస్కారులకు దేవుడు సన్మార్గం ఎలా చూపుతాడు? మీరు ఈయన్ని సత్యప్రవక్త అని సాక్ష్యం కూడా ఇచ్చిఉన్నారు. వారి ముందుకు తగిన ఆధారాలు, ప్రమాణాలు కూడా వచ్చాయి. (అయినా వారు తమ తలబిరుసు ధోరణి మానుకోలేదు.) అలాంటి దుర్మార్గులకు దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. దేవుని అభిశాపం, యావత్తు దైవదూతల, మానవుల ఛీత్కారం వారిపై పడుతుంది. ఇదే వారికి తగిన సత్తిఫలం. (86-87)

వారు ఎల్లప్పుడూ శాపం, ఛీత్కారాలకే గురయి ఉంటారు. వారికి విధించే శిక్షను తగ్గించడంగాని, (ఊపిరి పీల్చుకోవడానికి) కాస్తంత అవకాశం ఇవ్వడంగాని జరగదు. అయితే ఆ తర్వాతయినా వారు పశ్చాత్తాపం చెంది తమ నడవడిక సరిదిద్దుకుంటే (మంచిది). దేవుడు క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు. పోతే విశ్వసించిన తర్వాత అవిశ్వాస వైఖరి అవలంబించి అవిశ్వాసంలోనే పడి కొట్టుకుపోయేవారిని దేవుడు ఎన్నటికీ క్షమించడు. వారి పశ్చాత్తాపం స్వీకరించబడదు. వారు పరమ మార్గభ్రష్టులు. అవిశ్వాస వైఖరి అవలంబించి, అవిశ్వాసస్థితిలోనే ఊపిరి వదిలేవారు నరకశిక్ష నుండి కాపాడుకోవడానికి (పరిహారంగా) భూమండలమంత బంగారం ఇచ్చినా స్వీకరించడం జరగదు. వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష పడుతుంది. ఇక వారిని ఎవరూ ఆదుకోలేరు. (88-91)

9. వివరాలకు 2:4,136,285 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا حُبَبْتُمْ ۚ وَمَا تَنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۝ كُلُّ
 الظَّالِمِ كَانَ جَلًّا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ ۚ
 قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ۝ فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكِبْرَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝ قُلْ صَدَقَ اللَّهُ ۚ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ مِنَ
 الْمُشْرِكِينَ ۝ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ۝ فِيهِ آيَاتٌ
 بَيِّنَاتٌ لِّمَن قَامَ إِبْرَاهِيمَ ۚ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ
 سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ۝ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۚ

అలిఇమాన్
 అలిఇమాన్

(విశ్వాసులారా!) మీరు అమితంగా ప్రేమించేవాటిని సైతం (దైవమార్గంలో) వినియోగించినంత వరకూ మీరు ధర్మపరాయణులు కాలేరు. ¹⁰ మీరు (దైవమార్గంలో) ఏది వినియోగించినా అది దేవునికి తెలుసు. (92)

తొరాత్ అవతరణకు పూర్వం ఇస్రాాయిల్ (యాఖూబ్ ప్రవక్త) తనకు తాను కొన్ని వస్తువుల్ని నిషేధించుకున్నాడు. అవి తప్ప (ముహమ్మద్ పరీఅత్ లో ధర్మసమ్మతమైన) ఈ ఆహారపదార్థాలన్నీ గతంలో ఇస్రాాయిల్ సంతతికి కూడా ధర్మసమ్మతంగా ఉండేవి. వారిని ఇలా అడుగు: “మీరు నిజాయితీపరులైతే తొరాత్ తీసుకొచ్చి అందులో ఏదైనా ఒక విషయం (ఆధారంగా) చూపండి.” (మీరు ఎలాంటి ఆధారం చూపలేరు. అంటే మీ వాదన నిరాధారమైనదనితేలిపోయింది.) ఆతర్వాత కూడా ఎవరైనా అబద్ధం కల్పించి దాన్ని దేవునికి ఆపాదించినట్లయితే వారే అసలు దుర్మార్గులు. (93-94)

చెప్పా: “దేవుడు చెప్పిందే నిజం. కనుక మీరు ఏకాగ్రచిత్తులై ఇబ్రాహీం విధానాన్ని అనుసరించాలి. ఇబ్రాహీం దేవునికి సాటికల్పించేవారి కోపకు చెందినవాడు కాదు.” (95)

మానవుల కోసం నిర్మించిన మొట్టమొదటి ఆరాధనాలయం మక్కాలో ఉన్నదే. (కాబా.) అది ఎంతో శుభప్రదమైనది, యావత్ మానవాళికి మార్గదర్శకమైనది. (96)

అందులో (కళ్ళున్న వారికి) అనేక సూచనలు ఉన్నాయి. ఆ సూచనల్లో ఇబ్రాహీం (ప్రార్థన కోసం నిలబడే) చోటాకటి. అందులో (అంటే కాబాలో) ప్రవేశించే ప్రతివ్యక్తి శాంతి, రక్షణ పొందగలడు. అక్కడకు చేరుకోగలిగేవారు దాన్ని విధిగా సందర్శించాలి. (అంటే హజ్ చేయాలి.) ఇది ప్రజలపై దేవునికున్న హక్కు. ఈ ఆజ్ఞను శిరసావహించడానికి నిరాకరించేవాడు దేవుడు నిరపేక్షాపరుడని తెలుసుకోవాలి. (97)

గ్రంథప్రజలారా! మీరు దేవుని సూక్తుల్ని ఎందుకు తిరస్కరిస్తున్నారు? దేవుడు మీ చేష్టలన్నిటినీ గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. వారిని అడుగు: “గ్రంథప్రజలారా! మీరు విశ్వాసుల్ని

10. సాధారణంగా ప్రజలు ప్రార్థన, ధ్యానం, గ్రంథపారాయణం, ఉపవాసం, పరిమిత స్థాయిలో దానధర్మాలు, బాహ్యవేషధారణ మొదలైన వాటిని మాత్రమే గొప్ప పుణ్యకార్యాలుగా, ధర్మపరాయణతకు నిదర్శనాలుగా పరిగణిస్తున్నారు. కాని ఖుర్ఆన్ ఈ అపోహను దూరంచేస్తూ, దేవుని ప్రసన్నత కోసం అవసరమైతే ఎంతటి ద్రియమైన వస్తువునయినా త్యాగం చేయాలని, అప్పుడే మనషి దేవుని దృష్టిలో నిజమైన ధర్మపరాయణుడుగా పరిగణించబడతాడని చెబుతోంది.

وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ۝ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مِمَّنْ آمَنَ
 تَبِعُوا هَذَا عَوَجًا ۚ وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ ۚ وَمَا اللَّهُ بِعَافٍ لِّعَمَلٍ شَانٍ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ۝ وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ
 أَنْتُمْ تَتْلُوا عَلَىٰكُمْ آيَاتِ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولٌ ۚ وَمَنْ يَعْصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ۝ وَأَعْتَصِمُوا
 بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً ۚ قَالَف بَيْنَ قُلُوبِكُمْ

అలిఇమాన్

దైవమార్గంలో నడవనీయకుండా ఎందుకు ఆటంకాలు సృష్టిస్తున్నారు? వారు సన్మార్గంలో ఉన్నారని తెలిసి కూడా మీరు వారిని దారితప్పించ జూస్తున్నారెందుకు? దేవుడు మీ చర్యల్ని గమనిస్తూనే ఉన్నాడు.” (98-99)

విశ్వాసులారా! గ్రంథప్రజలలో ఒక వర్గం చెప్పే మాటలు గనక వింటే వారు మిమ్మల్ని అవిశ్వాసులుగా మార్చివేస్తారు. మీకు దేవుని సూక్తులు మాటిమాటికి చదివి వినించడం జరుగుతున్నది. మీ మధ్య దైవప్రవక్త కూడా ఉన్నాడు. అలాంటప్పుడు మీరు అవిశ్వాసవైఖరి ఎలా అవలంబించగలరు? అల్లాహ్ (గ్రంథం)ను గట్టిగా పట్టుకునే (అంటే నమ్ముకునే) వారు తప్పకుండా సన్మార్గంలో ఉంటారు (100-101)

విశ్వాసులారా! మీరు దేవునికి భయపడవలసిన విధంగా భయపడండి. (దేవునికి అంతితమైన) ముస్లింలుగా వున్న స్థితిలో తప్ప (ఇతర స్థితిలో) చనిపోకండి. (102)

మీరంతా కలసి దైవత్రాటిని (అంటే దైవధర్మాన్ని) దృఢంగా పట్టుకోండి. విభేదాలలో పడి చీలిపోకండి. ¹¹ దేవుడు చేసిన మేళ్ళను ఓసారి జ్ఞాపకం చేసుకోండి. మీరు

11. ఒకప్పుడు విభిన్న వర్గాలుగా, తెగలుగా, కులాలుగా చీలిపోయి అనైక్యతతో, అంతఃకలహాలతో సతమతమవుతుండిన అరబ్బుల్ని ఇస్లాం సమైక్యపరచింది. కులం, గోత్రం, జాతి, ప్రాంతం, వర్ణం, వర్ణం లాంటి కృత్రిమ విచక్షణ గోడలను కూలగొట్టి దేవుని ఏకత్వం, దైవప్రవక్త విధేయతల ప్రాతిపదికలపై వారందరీ ఒక గొడుగు క్రిందికి చేర్చింది. అందువల్ల ముస్లింలు ఇస్లాం సేవలో, దాని సంస్థాపనా కృషిలో నిరంతరం నిమగ్నులైఉండాలి. అదే వారి జీవన ధ్యేయం. ఈ ధ్యేయాన్ని గనక విస్మరించి ధర్మంలో అంతగా ప్రాముఖ్యంలేని అత్యల్ప విషయాల్ని గురించి వాదించుకోవడంలో కాలం గడిపితే వారిలో సమైక్యత సన్నగిల్లి తిరిగి విభేదాలు పొడసూపుతాయి.

“మీరు పరస్పరం కలహించుకోకండి. అలా చేస్తే మీలో అదైర్యం, బలహీనతలు చోటు చేసుకుంటాయి; మీ ప్రాబల్యం (క్షీణించి) పోతుంది.” (ఖుర్ఆన్-8:46), 8:73 కూడా చూడండి.)

దైవప్రవక్త (సల్లం) వీడ్కోలుహజ్ సందర్భంలో ఇలా అన్నారు: “జాగ్రత్త! మీరు ముస్లిములై ఉండి కూడా నా తదనంతరం మెడలు నరుక్కనే అవిశ్వాసులుగా మారకండి.” (బుఖారి)

ఒక ముస్లిం తోటి ముస్లింని దూషించడమంటే దేవునికి అవిధేయత చూపడమే (ఫిస్ఫ్) అని, అతనితో యుద్ధం చేయడమంటే దేవుణ్ణి ధిక్కరించడమే (కుఫ్ర్) అని అనేక హదీసుల్లో ఉంది.

“ఎవరైనా ఒక ముస్లిం తోటి ముస్లింని హతమారిస్తే దాని పర్యవసానం సరకమవుతుంది. అతను (హంతకుడు) అందులోనే పడి ఉంటాడు. దేవుడు అతణ్ణి అగ్రహిస్తాడు, శిపిస్తాడు. అతని కోసం దుర్భరశిక్ష సిద్ధం చేయబడిఉంటుంది.” (దివ్యఖుర్ఆన్-4:98)

ఒక పార్టీకి లేదా సంస్థకు బయటి దాడులకన్నా అంతర్గత కలహాలే అత్యంత ప్రమాదకరమైనవి. బయటి నుంచి ఎన్ని సవాళ్ళు ఎదురైనా, అంతర్గతంగా పటిష్టంగా ఉన్నప్పుడే ఆ పార్టీ లేదా సంస్థ విజయపథంలో పురోగమిస్తుంది. దీనికోసం పార్టీ కార్యకర్తలకు తమ పార్టీ నిబంధనావళిపై దృఢమైన విశ్వాసం, దాని లక్ష్యం పట్ల అమిత శ్రద్ధాసక్తులు ఉండటంతో పాటు, కార్యకర్తల మధ్య పరస్పరం ప్రేమాభిమానాలు, స్నేహ సోదరభావాలు కూడా ఉండటం ఎంతో అవసరం.

దేవుణ్ణి, ఆయన అంతిమప్రవక్త (స)ను విశ్వసించినవారి పార్టీ “ఇస్లాం.” వారి పార్టీ నిబంధనావళి “ఖుర్ఆన్.” దాని కార్యాచరణ విధానం “హదీస్.” పార్టీ లక్ష్యం “ధర్మసంస్థాపనం”, తద్వారా దైవప్రసన్నత, పరలోకసాఫల్యం పొందడం. ఈ ఉన్నత లక్ష్యం కోసం పనిచేసేవారి భావాలు కూడా ఎంతో ఉన్నతంగా ఉండాలని, పార్టీ (ధర్మం)లో అంతగా ప్రాముఖ్యంలేని అత్యల్ప విషయాలపై రేకెత్తే విభేదాలకు అతీతంగా వారు విశాల దృక్పథం అలవరచుకోవాలని ఇస్లాం బోధిస్తోంది. పార్టీ నిబంధనావళిని, దాని కార్యాచరణ విధానాన్ని, దాని ఆశయాలను ఎంత గట్టిగా ప్రేమిస్తే అంతగా వారి మధ్య ప్రేమాభిమానాలు జనిస్తాయని చెబుతోంది.

పార్టీ నిబంధనావళిలో, దాని కార్యాచరణ విధానంలో విషయాలన్నీ స్పష్టంగా ఉన్నాయి. కనుక కార్యకర్తలు పరస్పరం కలహించుకొని, ముఠాలుగా చీలిపోయి తన్నుకు చచ్చే అగత్యం లేదు. ఒకవేళ స్వార్థం, సంకుచితభావాలతో ఎవరయినా అలా చేస్తే వారికి కఠిన శిక్ష పడుతుందని పార్టీ నిబంధనావళి (ఖుర్ఆన్)లోని ఒక అధికరణ (3:105) కార్యకర్తల్ని హెచ్చరిస్తోంది.

అయితే ఈనాటి కార్యకర్తలు (ముస్లింలు) పార్టీ మౌలిక సూత్రాలకు దూరమయి, విభిన్న వర్గాలుగా, ముఠాలుగా చీలిపోయి ఒకరినొకరు నరుక్కునే దుస్థితికి దిగజారిపోయారు. తోటి కార్యకర్తలను గౌరవించడం అలా ఉంచి, వారిపై బురద చల్లడానికి, వారిని అన్ని విధాలా అణగారోగిస్తూ తమ ఆధిక్యత చాటుకోవడానికి సైతం ప్రయత్నిస్తున్నారు. దీనికారణం వారికి పార్టీ నిబంధనావళిపై, దాని కార్యాచరణ విధానంపై గట్టి నమ్మకం, పూర్తి అవగాహన లేకపోవడమే.

మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) తన పార్టీ కార్యకర్తలలో సమైక్యత, సోదర భావాలను పెంపొందింపజేయడానికి ఎన్నో సూచనలు ఇచ్చారు. కొన్ని సూచనలు ఇక్కడ ఉదాహరిస్తున్నాం:

“ముస్లింలు పరస్పరం ఒకరితో నొకరు కలిసి పటిష్ఠమైన కట్టడంలా రూపొందుతారు. అందులోని ఒక భాగం మరొక భాగానికి బలం చేకూర్చుతుంది.” (బుఖారి)

“యావత్తు ముస్లింల స్థితి దేహం లాంటిది. ఆ దేహంలో ఒక కంటికి బాధకలిగితే, ఆ బాధను మొత్తం దేహం పాలుపంచుకుంటుంది. దాంతో శరీరమంతా తల్లడిల్లి పోతుంది.” (ముస్లిం)

“మీరు ఒకరిపై నొకరు అసూయా ద్వేషాలు పెంచుకోకండి. ఒకరికొకరు పరోక్ష నిందకు కూడా పాల్పడకండి. దైవదాసులారా! మీరంతా పరస్పరం అన్నదమ్ములుగా (సోదర భావంతో) జీవించండి. తోటి ముస్లిం సోదరునితో మూడు రోజులకన్నా మించి మాట్లాడకుండా ఉండటం ఏ వ్యక్తికి ధర్మసమ్మతం కాదు.” (బుఖారి)

“నీవు నీ ముస్లిం సోదరుణ్ణి కలుసుకుంటే అతనికి సలాం చెయ్యి. అతను విందుకు ఆహ్వానిస్తే ఆ ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించు. అతను నీ ద్వారా ఏదైనా సహాయం కోరితే అతనికి సహాయం చెయ్యి. అతను తుమ్మి ‘అల్ హమ్దులిల్లాహ్’ (సకల ప్రశంసలకు దేవుడే అర్హుడు) అనంటే, నీవు ‘యరీరహ్మాకుల్లాహ్’ (దేవుడు నిన్ను కరుణించుగాక) అని బదులు పలుకు. అతడు వ్యాధిగ్రస్తుడయితే వెళ్ళి పరామర్శించు. చనిపోతే అతని జనాజా (శవానికి తోడుగా వెళ్ళు.” (ముస్లిం)

తన కోసం ఇష్టపడిన దాన్నే తన (ముస్లిం) సోదరుని కోసం కూడా ఇష్టపడనంత వరకూ ఏ వ్యక్తి నిజమైన విశ్వాసి కాలేడు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ يَنْعَمُونَ وَالْأُولَاءِ: وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝ وَلَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ

పరస్పరం శత్రువులుగా ఉన్నప్పుడు దేవుడు మీ హృదయాలను కలిపాడు. ఆయన అనుగ్రహం వల్లనే మీరు పరస్పరం అన్నదమ్ములై పోయారు. మీరు అగ్నిగుండం అంచుకు చేరినప్పుడు ఆయన మిమ్మల్ని కాపాడాడు. ఈవిధంగా దేవుడు మిమ్మల్ని సన్మార్గంలో నడిపేందుకు తన సూక్తులు విడమరచి బోధిస్తున్నాడు. (103)

మీలో ఒకవర్గం (ప్రజల్ని) మంచి వైపునకు పిలిచేవారు, సత్కార్యాలు చేయమని ఆజ్ఞాపించేవారు, చెడు పనుల నుండి వారినిచేవారు తప్పకుండా ఉండాలి. ¹² అలాంటి

“ఒక ముస్లిం తోటి ముస్లింకు సోదరుడు (లాంటివాడు). ఒక సోదరుడు తన సోదరునిపై (ఎన్నటికీ) దౌర్జన్యం చేయడు; అతణ్ణి దౌర్జన్యపరునికి అప్పగించడు కూడా. ఎవరు తన సోదరుని అవసరాలు తీర్చే పనుల్లో నిమగ్నుడయి ఉంటాడో, దేవుడు అతని అవసరాలు తీర్చే బాధ్యత తీసుకుంటాడు. ఎవరు (తోటి)ముస్లింకు వచ్చిన కష్టాల్లో ఒక కష్టాన్ని దూరంచేస్తాడో ప్రళయదినాన దేవుడు అతని కష్టాలలో ఒక కష్టాన్ని దూరంచేస్తాడు. మరెవరు (తోటి) ముస్లిం పొరపాట్లను కప్పి పుచ్చుతాడో, ప్రళయదినాన దేవుడు అతని పొరపాట్లను (పాపాలను) కప్పిపుచ్చుతాడు.” (బుఖారి, ముస్లిం) (దీంతోపాటు 49:10 సూక్తి, దాని పాదసూచిక కూడా చూడండి.)

12. ఈ సూక్తిలో ముస్లిం జీవిత లక్ష్యం ఏమిటో స్పష్టంగా చెప్పబడింది. దీన్నిబట్టి ప్రతి ముస్లిం తన శక్తి సామర్థ్యాల మేరకు సమాజంలో ప్రబలి ఉన్న చెడుగుల్ని అరికట్టా మంచినీ వ్యాపింపజేస్తూ ప్రజలను సంస్కరించడానికి కృషి చేయాలని అర్థమవుతోంది. అంతేకాకుండా దైవధర్మాన్ని గురించి ప్రచారం చేస్తూ వారిలో దైవభీతి, పరలోకపు జవాబుదారీ భావన కలిగించడానికి కూడా ప్రయత్నించాలి.

ఈ విషయంలో మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:

“దైవాజ్ఞలను ఉల్లంఘిస్తున్నవారిని, ఆ ఉల్లంఘనపై వారిని విమర్శించనివారిని ఇలా రెండస్థల ఓడలోని ప్రయాణీకులతో పోల్చవచ్చు- చీటి వేయడం ద్వారా కొందరు పైఅంతస్థులో, కొందరు క్రింది అంతస్థులో కూర్చున్నారు. క్రింది అంతస్థువాళ్ళు బరేఖ్తో సముద్రం నుండి నీళ్ళు తోడుకోవడానికి పైఅంతస్థుకు వెళ్తున్నప్పుడల్లా పైఅంతస్థువాళ్ళకు ఇబ్బంది కలిగేది. దాంతో వాళ్ళు క్రింది అంతస్థువాళ్ళను విసుక్కునే వాళ్ళు.

అప్పుడు క్రింది అంతస్థువాళ్ళు ఓ గొడ్డలి తీసుకొని ఓడ అడుగున ఉన్న పలకలను ఊడ బెరకడం ప్రారంభించారు. పై అంతస్థువాళ్ళు (విస్తుబోయి) ‘ఇదేమిటి ఇలా చేస్తున్నారు?’ అని అడిగారు. దానికి క్రింది అంతస్థువాళ్ళు ‘మాకు నీళ్ళు కావాలి. నీళ్ళు కోసం మేము మాటిమాటికి పైకి వస్తుంటే మీరు బాధ కలుగుతోంది కదా! అందుకని మేము ఓడ పలకలను ఊడబెరికి నీళ్ళు తీసుకోదలిచాము’ అని చెప్పారు.

పైఅంతస్థు వాళ్ళు గనక క్రింది అంతస్థువాళ్ళను ఆ పని నుండి అడ్డుకుంటే వారిని కూడా కాపాడగలరు, తమను కూడా కాపాడుకుంటారు. అలా అడ్డుకోకపోతే వారిని కూడా ముంచివేస్తారు, తాము కూడా మునిగిపోతారు.” (బుఖారి)

మీలో ఎవరయినా సమాజంలో ఏదయినా చెడ్డ పని చూసినప్పుడు దాన్ని అతను చేత్తో (బలప్రయోగంతో) నిరోధిస్తే, దేవుని దగ్గర జవాబుదారీ బాధ్యత నుండి తప్పించుకుంటాడు. అంతటి

عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ
 الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ
 اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَانقَرَبُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَأَمَّا
 الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا
 عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلَمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾ وَبِاللَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
 تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْعُرْوَفِ وَأَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

﴿١٠٧﴾

వారే (ఇహాపరలోకాల్లో) సాఫల్యం చెందేవారు. స్పష్టమైన సూచనలు, ప్రమాణాలు వచ్చి నప్పటికీ పరస్పరం విభేదించుకొని విభిన్నవర్గాలుగా చీలిపోయినవారిలా మీరూ కాకండి. అలాంటివారికి ఘోరమైన (నరక) యాతనలు కాచుకొని ఉన్నాయి. (104-105)

కొందరి ముఖాలు (ఆనందోత్సాహాలతో) ప్రకాశిస్తుంటే, మరికొందరి ముఖాలు (పుట్టెడు దుఃఖంతో) నల్లబడిపోయే (ప్రళయ)దినాన దేవుడు మాడిపోయిన ముఖాల వారిని ఉద్దేశించి “ఏమిటి, మీరు విశ్వసించిన తరువాత మళ్ళీ అవిశ్వాసులైపోయారా? అయితే మీ అవిశ్వాసానికి పర్యవసానంగా (నరక)యాతనలు చవిచూడండి” అంటాడు. దీనికి భిన్నంగా ప్రకాశవంతమైన ముఖాలవారు దేవుని అనుగ్రహభాగ్యం (స్వర్గం) పొందుతారు. వారక్కడ కలకాలం (సుఖసంతోషాలతో) ఉంటారు. (106-107)

ఇవి దైవసూక్తులు. వీటిని నీకు యధాతథంగా వినిపిస్తున్నాము. దేవుడు ప్రపంచ మానవులకు ఎన్నటికీ అన్యాయం చేయడు. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సర్వం దేవునిదే. సమస్త వ్యవహారాలు చివరికి ఆయన సమక్షంలోనే ప్రవేశపెట్టబడతాయి. (108-109)

విశ్వాసులారా! ఇకనుండి ప్రపంచ మానవులకు మార్గదర్శనం చేస్తూ వారిని సంస్కరించడానికి రంగంలోకి తీసుకురాబడిన శ్రేష్ఠసమాజం మీరే. మీరు మంచి పనులు చేయమని ప్రజలను ఆదేశిస్తారు. చెడుల నుండి వారిస్తారు. దేవుణ్ణి ప్రగాఢంగా

శక్తి లేనివాడు ఆ చెడుకు వ్యతిరేకంగా గళం విప్పి అరికట్టేందుకు ప్రయత్నిస్తే అతను కూడా ఆ బాధ్యత నుండి తప్పించుకుంటాడు. చెడుకు వ్యతిరేకంగా గళంవిప్పి నిరోధించే శక్తి కూడా లేనివాడు కనీసం మనసులోనైనా ఆ చెడు విషయాన్ని ద్వేషిస్తే అతను కూడా జవాబుదారీ బాధ్యత నుండి తప్పించుకుంటాడు. ఈ (చివరి) వైఖరి అన్నిటికంటే అత్యల్పస్థాయి విశ్వాసం (ఈమాన్) క్రిందికి వస్తుంది.” (నిసాయి) (ఇతర వివరాలకు 3:110 సూక్తికి రాసిన పాదసూచిక చూడండి.)

13. ఖుర్ఆన్ ప్రజలలో దైవభీతి, పరలోకచింతన జనింపజేసి తద్వారా వారిని నీతిమంతులుగా, సత్పూరులుగా తీర్చిదిద్దగోరుతోంది. అంధవిశ్వాసాలు, దురాచారాలతో సహా లోకంలోని వివిధ చెడుల్ని నిర్మూలించి ఆరోగ్యవంతమైన సమాజాన్ని నెలకొల్పదలచింది. ఈ లక్ష్యం కోసం ఖుర్ఆన్ ముస్లింలపై మంచినీపెంచే, చెడును త్రుంచే పని నిర్బంధం చేసింది. దీని కోసం ముస్లింలలో ఒక వర్గం వ్యవస్థీకృత సంఘంగా ఏర్పడాల్సిన ఆవశ్యకత ఉందని నొక్కి చెబుతోంది.

ఈ ఆశయం, అవసరాల దృష్ట్యానే దైవప్రవక్త (సల్లం) కాలంలో, ఆ తరువాత సద్యర్తును లైన ఖలీఫాల కాలంలో ముస్లింలు ధర్మసంస్థాపన కోసం తమ సర్వస్వాన్ని ధారపోసి కృషి చేశారు. సమాజంలో ఏ కొద్ది చెడు కన్పించినా వారు ప్రశాంతంగా నిద్రపోయేవారు కాదు. ప్రజలలో దైవభీతి

కలిగిస్తూ వారిని దుష్కార్యాలకు దూరంగా ఉంచడానికి ప్రయత్నించేవారు. తత్ఫలితంగా ఆనాడు సమాజంలో సర్వత్రా నీతి, న్యాయం, సౌశీల్యం, సౌభ్రాత్రతలు వెల్లివిరిశాయి. భక్తిపరాయణత, బాధ్యతాభావం, పరస్పర గౌరవాభిమానాలు ఎల్లడెల్లడలా విస్తరించాయి.

అదొక స్వర్ణయుగం. ముస్లిమేతర మేధావులు సైతం కీర్తించిన కాంతియుగం. కాని ఆ యుగం అంతరించింది. ఆ కాంతి కనుమరుగై పోయింది. ఈనాడు ప్రపంచంలో ఎటు చూసినా అరాచకమే గోచరిస్తోంది. అవినీతి, అన్యాయం. అశ్శీలం, అత్యాచారాలు సర్వసామాన్యమైపోయాయి. ప్రజల వ్యక్తిగత జీవితాల్లోనేగాక వారి సామూహిక జీవితాల్లో కూడా ఈచెడులు చేరాయి. చివరికి రాజకీయ వ్యవహారాలు, చట్టసభలు సైతం వివిధ చెడులతో దుర్గంధ భూయిష్టమై పోయాయి.

అంతకంటే విచారకరమైన విషయం- ధర్మసంస్థాపనా బాధ్యత నిర్వహించవలసిన ముస్లిం సముదాయం కూడా ఈ చెడులలో కూరుకుపోయింది. ఇలాంటి పరిస్థితిలో ధార్మిక, సామాజిక స్పృహ కలిగిన ముస్లింలపై చెడును త్రుంచే, మంచినీ పెంచే బాధ్యత మరింత అధికమయింది. ఈ పని గనగ నిర్వహించకపోతే సమాజ పతానానికి దేవుని సమక్షంలో ప్రధాన బాధ్యులు వారే అవుతారు. (2:142 సూక్తి, దాని పాదసూచిక కూడా చూడండి.)

మహనీయ ముహమ్మద్ (స) ఈ విషయాన్ని ఓ తార్కాణం ద్వారా ఇలా వివరించారు:

“దేవుడు, ఒక ఊరిని ఆ ఊరిప్రజలతో సహా తల్లక్రిందులు చేయమని జిబ్రీల్ (అలై)ని ఆజ్ఞాపించాడు. హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అలై) ఆ ఊరిని చూసివచ్చి ‘ప్రభూ! అక్కడ ఒక్క క్షణం కూడా నీకు అవిధేయత చూపని నీ దాసుడు కూడా ఒకడున్నాడు కదా (నేనెలా ఆ ఊరిని శిక్షించను)?’ అని అన్నారు. ‘కాని నా ధర్మం ఆగౌరవం, అపచారాలకు గురవుతుంటే అతని ముఖం ఏనాడూ (ఆగ్రహంతో కాస్తయినా) జేవురించ లేదు. కనుక ఇతరులతో పాటు అతణ్ణి కూడా కలిపి మొత్తం ఊరిని తల్లక్రిందులు చేసేయ్యి’ అని దేవుడు మళ్ళీ ఆదేశించాడు.” (మిష్కాత్)

సమాజమంతా భ్రష్టుపట్టి పోయినప్పుడు, దాన్ని సంస్కరించడానికి కృషి చేయకుండా వ్యక్తిగత సత్కార్యాల వల్ల ఎలాంటి ప్రయోజనం లేదని ఈ హదీసు వివరిస్తోంది. అంతేకాదు, అలాంటి భ్రష్టు సమాజంపై విరుచుకుపడే దైవశిక్ష నుండి వ్యక్తిగత సత్కార్యాలతో తప్పిపడే ముస్లింలు కూడా తప్పించుకోలేరని ఇది ప్రస్ఫుటం చేస్తోంది. (7:164-165, 8:25 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

వైతికంగా పతనం చెందిన సమాజంలో మనిషి వ్యక్తిగత సత్కార్యాల్లో కూడా ఎంతోకాలం స్థిరంగా ఉండలేడు. చుట్టూ స్వైరవిహారం చేసే చెడులు క్రమేణా అతణ్ణి కూడా తమలో ఇముడ్చు కుంటాయి. ఏమైనప్పటికీ దేవుడు మానవుల నుండి వారి వ్యక్తిగత సదాచరణను మాత్రమే కొరడం లేదు. ఆయన కొరుతున్న ఆసలు విషయం- సంఘసంస్కరణకై నిరంతర కృషి, ధర్మ సంస్థాపనకై ఎడతెగని పోరాటం. ఇలా చేస్తున్నప్పుడే ముస్లిం సమాజం శ్రేష్ఠసమాజం అనబడుతుంది.

దైవప్రవక్త (స) సంఘసంస్కరణ ప్రాముఖ్యం తెలుపుతూ పలికిన పలుకులు చూడండి:

“నా ప్రాణం ఏ శక్తిస్వరూపుని అధీనంలో ఉందో ఆ దేవుని సాకి! మీరు (ప్రజలను) సత్కార్యాల చేయమని ఆదేశించే, దుష్కార్యాల నుంచి వారిచే పనయినా చేయాలి. లేదా దేవుడు మీపై శిక్షనయినా దించుతాడు. అప్పుడు మీరు ఎంత మొర్రపెట్టుకున్నా ఆయన మీ మొర్రలు ఆలకించడు.” (మిష్కాత్)

“ఏ జాతిలో చెడులు ప్రబలుతాయో ఆ జాతిలో ఉండే సంస్కరణసామర్థ్యం కలవారు దాన్ని సంస్కరించకపోతే దేవుడు ఆ జాతి ప్రజలందరిపై ఏదయినా శిక్ష దించే సమయం ఆసన్న మయిందని వారు తెలుసుకోవాలి.” (మిష్కాత్)

وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ لَكَانَ أَحْسَنُ لِمَنْ أَهْلَ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾
لَنْ يَضُرَّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُؤَلِّوْكُمْ الْإِدْبَارَ ثُمَّ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١١١﴾ ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ

విశ్వసిస్తారు. గ్రంథప్రజలు (కూడా) విశ్వసించిఉంటే వారికెంతో మేలు జరిగేది. వారిలో విశ్వసించినవారు కూడా కొందరున్నారు. కాని చాలామంది అవిధేయులే ఉన్నారు. (110)

వారు మిమ్మల్ని కొంచెం బాధించడం తప్ప పెద్దగా హాని కలిగించలేరు. వారిక వేళ మీతో పోరాడినా (మీధాటికి నిలువలేక) వెన్నుజూపి పారిపోతారు. వారికి సహాయం

ఈ రెండు హదీసులు సమాజ సంస్కరణ అవశ్యకతను మరింత నొక్కి చెబుతున్నాయి. సమాజ సంస్కరణ ధర్మసంస్థాపన బాధ్యతలోని భాగమే. అందువల్ల ముస్లింలు సమాజంలో ప్రబలిపోతున్న చెడుల్ని చూస్తూ చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోవడానికి వీలేదు.

దైవప్రవక్తలు ఏకదైవారాధన నినాదమిస్తూ మొట్టమొదట ప్రారంభించిన కార్యం ఇదే. సమాజాన్ని పట్టి పీడించే ముఖ్యమైన చెడులకు వ్యతిరేకంగా వారు ఉద్యమం లేవదీసి ఆ చెడుల్ని అవలంబించే, వ్యాపింపజేసే వారిని తీవ్రంగా విమర్శించేవారు. పూర్వం లూత్ జాతిలో స్వజాతి సంపర్కం, దారిదోపిడీలు వంటి రుగ్మతలు ఉండేవి. దైవప్రవక్త హజ్రత్ లూత్ (అలైహి) వాటికి వ్యతిరేకంగా ఈ విధంగా గళం విస్తారారు:

“మీరెలాంటి అశ్శిల చేష్టలకు పాల్పడుతున్నారు! మీకు పూర్వం లోకంలో ఎవరూ చేయన టువంటి సిగ్గుమాలిన పని చేస్తున్నారు!! మీరు కోర్కెలను తీర్చుకోవడానికి స్త్రీలను వదలి పురుషుల వెంటపడ్డారా? (ఎంత సిగ్గుచేటు!) మీరసలు పూర్తిగా హద్దుమీరి పోయారు.” (ఖుర్ఆన్-7:80,81)

“మీరెంత సిగ్గుమాలిన పనికి పాల్పడుతున్నారు! మీకు పూర్వం లోకంలో ఎవరూ ఇలాంటి పని చేయలేదే!! మీరు (స్త్రీలను వదలి) పురుషుల వెంటపడ్డారా? దారిదోపిడీలు కూడా చేస్తున్నారు. నిండుసభలలో సైతం (సిగ్గువిడిచి ఈ) పాడుపని చేస్తున్నారేమిటి?” (ఖుర్ఆన్- 29:28,29)

మద్యన్ జాతిప్రజలకు వారి దైవప్రవక్త హజ్రత్ షుబ్బాన్ (అలై) ఇలా ఉపదేశించారు:

“మీరు తూనికలు, కొలతలు పూర్తిగా పాటించండి. ప్రజలకు రావలసిన సరుకులు తగ్గించి ఇవ్వకండి. ధరణిలో శాంతి సామరస్యాలు ఏర్పడిన తరువాత అనవసరంగా అరాచకం, అల్ల కల్లోలాలు సృష్టించకండి.” (7:85) “తూనికల్లో, కొలతల్లో న్యాయం పాటించండి. ఎవరికీ నష్టం కలగజేయకండి. సరైన త్రాసుతో తూచివ్వండి. ప్రజలకు రావలసిన సరుకులు తగ్గించి ఇవ్వకండి. ధరణిలో అల్లర్లు, అలజడులు రేపుతూ తిరగకండి.” (ఖుర్ఆన్- 26:181-183)

సమూద్ జాతిప్రజలకు వారి దైవప్రవక్త సాలిహ్ (అలై) ఇలా ఉపదేశించారు:

“మీరు కొండలను తొలచి బడాయి కోసం పెద్దపెద్ద కట్టడాలు నిర్మిస్తున్నారా! కాస్త దేవునికి భయపడండి, నాకు విధేయత చూపండి. హద్దుమీరి ధరణిలో ఎలాంటి సంస్కరణలు చేయకుండా, అలజడులు రేకెత్తిస్తూ తిరిగేవారికి విధేయత చూపకండి.” (26:149-152) “దేవుని శక్తి యుక్తులను విస్మరించకండి. ప్రపంచంలో అరాచకం, అల్లకల్లోలాలు సృష్టించకండి.” (ఖుర్ఆన్-7:74)

ఆద్ జాతిప్రజలకు వారి దైవప్రవక్త హజ్రత్ హూద్ (అలై) ఇలా ఉపదేశించారు:

“మీరు ఎత్తయిన ప్రతి చోటా పనికిమాలిన స్మారక భవనాన్ని నిర్మిస్తున్నారేమిటి? ఇక్కడే శాశ్వతంగా ఉండాలన్నట్లు మీరు పెద్దపెద్ద మేడలు కట్టున్నారు. మీరు ఎవరినైనా పట్టుకుంటే వారి పట్ల చాలా క్రూరంగా ప్రవర్తిస్తారు.” (ఖుర్ఆన్- 26:128-130)

الذَّالَّةُ إِنَّا مَا تَقْفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلِ مِنَ النَّاسِ وَبَاءَ وَبَعَصِبَ مِنَ اللَّهِ وَصُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾ لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَلِيمَةٌ إِيْتُوا آيَاتِ اللَّهِ أَنْتَاءَ الْبَيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾ مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكْنَاهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَأَ الْبَغْضَاءَ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَآأَنْتُمْ أَوْلَىٰ لَهُمْ وَلَا يُجِبُوكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ

లభించదు, దేవుని శరణులోనో మానవుల రక్షణలోనో ఆశ్రయం లభిస్తే తప్ప. వారిక్కడ ఉన్నా అవమానం, అప్రతిష్టలే వారిని వెన్నంటి ఉంటాయి. వారు దైవాగ్రహంలో చిక్కుకున్నారు. వారిని దౌర్భాగ్యం వెంటాడుతోంది. దీనికారణం వారు దేవుని సూక్తుల్ని, ఆయన మహిమల్ని నిరాకరించారు. ఆయన పంపిన ప్రవక్తలను అన్యాయంగా హత మార్చారు. వారు మహా తలబిరుసుతో దేవునికి అవిధేయులై హద్దుమీరిపోయారు.

అయితే గ్రంథప్రజలంతా అలాంటివారు కాదు. వారిలో సన్మార్గములు కూడా ఉన్నారు. వారు రాత్రి వేళల్లో దేవుని సూక్తులు పఠిస్తూ ఆయన ముందు సాష్టాంగ పడతారు. దేవుణ్ణి, పరలోకాన్ని విశ్వసిస్తారు. ప్రజలకు మంచిని బోధిస్తారు. చెడుల నుండి వారిస్తారు. సత్కార్యాలు చేయడంలో పరస్పరం పోటీపడతారు. ఇలాంటివారే సజ్జనులు. వారు ఏ సత్కార్యం చేసినా దాన్ని విస్మరించడం జరగదు. దేవునికి భక్తిపరాయణులు ఎవరో బాగా తెలుసు. దేవునికి వ్యతిరేకంగా అవిశ్వాసులకు (పరలోకంలో) వారి సంతానం, సిరిసంపదలు ఏమాత్రం పనికిరావు. వారే నరకవాసులు. అందులోనే వారు (నానాయాతనలు అనుభవిస్తూ) ఎల్లకాలం పడిఉంటారు. (111-116)

వారు ఐహికజీవితంలో చేసే ధనవ్యయం తీవ్రమైన మంచుతుఫాన్ వంటిది. అది ఆత్మద్రోహం చేసుకున్నవారి పంటపొలాలపై వీచి సర్వనాశనం చేస్తుంది. దేవుడు వారికి అన్యాయం చేయడం లేదు. వారు తమకుతామే అన్యాయం చేసుకుంటున్నారు. (117)

విశ్వాసులారా! మీవారిని తప్ప ఇతరుల్ని ఆంతరంగీకులుగా చేసుకోకండి. వారు మీకు హాని తలపెట్టడంలో ఎలాంటి అవకాశాన్నీ జారవిడుచుకోరు. ఏ విధంగానయినా మిమ్మల్ని బాధించాలనే వారు కాచుకొని ఉంటారు. వారి మాటల్లో వైరం ఎప్పుడో బయటపడింది. ఇక వారి హృదయాల్లోనయితే అంతకన్నా ఎన్నో రెట్లు ద్వేషం నిండి ఉంది. మీరు వివేచనాపరులయితే విషయాన్ని గ్రహించండి; మేము మా సూక్తుల్ని స్పష్టంగా విడమరచి చెబుతున్నాము. (118)

كَلِمَةٍ وَإِذْ الْقَوْمُ قَالُوا أَمْثَلٌ وَإِذَا حَلَا عَصَاكُمْ عَلَيْكُمْ إِلَّا نَامِلٌ مِنَ الْعَيْظِ قُلْ مَوْتُوا بِعَيْظِكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝ إِن تَسْأَلُهُمْ حَسَنَةً تَسْأَلُهُمْ وَإِن تُسْأَلُهُمْ سَيِّئَةً يَفْرَحُوا بِهَا ۗ وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضْرِبُكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ۝ وَإِذْ وَعَدْتُم مِّنْ أَهْلِكُمْ تَبَوُّؤُا الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ إِذْ هَبَّتْ طَائِفَتَيْنِ مِنْكُمْ أَن تَفْشَلَا ۗ وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ ۗ وَأَنْتُمْ كُنْتُمْ أَكْثَرًا ۚ قَاتِلُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُبَدِّلَكُمْ

మీరు వారిని ప్రేమిస్తారుగాని, వారికి మీరంటే ఏమాత్రం అభిమానం లేదు. మీరు (దైవ)గ్రంథాలన్నీ విశ్వసిస్తారు. (కాని వారు మీగ్రంథాన్ని విశ్వసించరు.) వారు మిమ్మల్ని కలసినప్పుడు “మేము కూడా (మీగ్రంథాన్ని, మీప్రవక్తను) విశ్వసిస్తున్నాం” అంటారు. అయితే మీ దగ్గర్నుండి వెళ్ళిపోగానే మీ మీద పెంచుకున్న కసితో వారు పళ్ళు పటపట నూరుతారు. (దౌర్భాగ్యులారా!) మీరు పెంచుకున్న కసిలోనే మాడి చావండి. దేవునికి మీ అంతరంగాల్లో దాగివున్న ప్రతి విషయమూ తెలుసు. మీకేదైనా మేలు జరిగితే వారు విలవిల్లాడి పోతారు. కీడు జరిగితే మాత్రం తెగ సంబరపడిపోతారు. ఏమైనప్పటికీ మీరు సహనం వహించి దేవుని పట్ల భయభక్తులతో మసలుకుంటే, మీ మీద వారి కుట్రలు, కుయుక్తులేవీ పనిచేయవు. వారి చేష్టలన్నీ దేవునికి బాగా తెలుసు. (119-120)

(ముహమ్మద్! ఓరోజు) నీవు ఉదయం ఇంటి నుండి బయలుదేరి విశ్వాసుల్ని యుద్ధానికి సమాయత్తపరచడం ప్రారంభించావు. ¹⁴ ఆ సందర్భం గుర్తుచేసుకో. దేవుడు సమస్తం వింటాడు, ఆయన సర్వం ఎరిగినవాడు. అప్పుడు మీలో రెండు వర్గాలు ధైర్యం కోల్పోయి (యుద్ధరంగం నుంచి) దాదాపు పారిపోజూశాయి. కాని దేవుడు వారిని ఆదుకున్నాడు. అసలు దేవుడే వారి రక్షకుడు, సహాయకుడు. కనుక విశ్వాసులు ఎల్లప్పుడూ ఆయన్నే నమ్ముకొని ఉండాలి. (121-122)

దేవుడు మిమ్మల్ని బద్ద యుద్ధంలో కూడా ఆదుకున్నాడు. అప్పుడు కూడా మీకు సరైన ఆయుధాలు, సరిపడ ఒసరులు లేవు. (అయినా మీకు మేము విజయం చేకూర్చాం.) అందువల్ల దేవునికి భయపడండి; ఆయనకు కృతజ్ఞులై ఉండండి. (123)

14. ఇది ఉహుద్ యుద్ధానికి సంబంధించిన సంఘటన. మక్కా ఖురైషీయులు బద్ద యుద్ధంలో ఓడిపోయినందున ప్రతికారానికి ఇప్పుడు మదీనాపై దాడిచేయడానికి 3000 సైన్యంతో వచ్చారు. ముస్లింలు వేయిమంది సైన్యంతో బయలుదేరగా వారిలో 300 మంది కటవిశ్వాసులు మెల్లగా జారుకున్నారు. మిగిలిన 700 మంది ముస్లింలకు, మక్కా ఖురైషీయులకు మదీనా నుంచి దాదాపు నాలుగు మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న ఉహుద్ కొండ దగ్గర యుద్ధం జరిగింది.

ఈ యుద్ధంలో మొదట ముస్లింలకే విజయం లభించినా, దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒక కీలక స్థానంలో నిలబెట్టిన విలుకాండ్రు శత్రువులు ఓడి పారిపోతుండటం చూసి, ఆస్థానం వదలి సమరసాత్తు సేకరణలో మునిగిపోయారు. శత్రువులు దీన్ని గమనించి కొండ వెనుక వైపు నుంచి తిరిగిచ్చి మెరుపుదాడి చేశారు. ముస్లింలకు చాలా నష్టం జరిగింది. అయితే ఆ తరువాత వెంటనే తేరుకొని ఎదురుదాడి చేయడం వల్ల అంతిమవిజయం ముస్లింలనే వరించింది.

رَبِّكُمْ بِثَلَاثَةِ الْفِ مِنَ الْمَلَكِ مَنْزِلِينَ ۖ بَلَىٰ ۗ إِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلْفٍ مِنَ الْمَلَكِ مَسْوَمِينَ ۚ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرًا لَكُمْ ۖ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ ۗ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝ لِيَقْطَعَ طَرَقًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ۝ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ ۚ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ۝ وَاللَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ بِغَفِرٍ لِّمَن يَشَاءُ ۚ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ۖ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۖ وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوٰتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ

నీవు విశ్వాసులలో ధైర్యం కలిగించడానికి వారితో అన్నమాటలు జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. అప్పుడు నీవు “(మన) ప్రభువు మూడువేల మంది దైవదూతల్ని దించి మనల్ని ఆదు కోవడం చాలదా మీకు?” అన్నావు. మీరు సహనం వహించి దేవునిపట్ల భయభక్తులతో మసలుకుంటే, శత్రువులు మీపై మెరుపుదాడి చేసినప్పుడు (మూడువేలేమిటి) ఆయన మీకు ప్రత్యేకచిహ్నాలుగల ఐదువేలమంది దూతల్ని పంపి తప్పకుండా ఆదుకుంటాడు. మీకు ధైర్యం వచ్చి మీమనస్సు కుదుటపడేందుకే దేవుడిలా చేశాడు. నిజానికి ఏసహాయ మైనా దేవుని నుండే లభిస్తుంది. ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, ఎంతో విచేచనాపరుడు. అవిశ్వాసుల్లో ఒక వర్గాన్ని తుడిచిపెట్టే ఉద్దేశ్యంతో లేదా వారి పీచమణచి పరాజయం, పరాభవాలతో పారిపోయేలా చేయడానికి ఆయన మీకీ సహాయం చేశాడు. (124-127)

(ప్రవక్తా!) దేవుడు వారిని క్షమించినా క్షమిస్తాడు. లేదా దుర్మార్గులైనందున వారిని శిక్షించినా శిక్షిస్తాడు. ఈ వ్యవహారంలో నిర్ణయం తీసుకోవడానికి నీకేలాంటి అధికారం లేదు. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తం దేవునిదే. ఆయన తానుతలచిన విధంగా కొందర్ని క్షమిస్తాడు, కొందర్ని శిక్షిస్తాడు. ఆయన గొప్పక్షమాశీలి, అపారకృపాశీలుడు. (128-129)

విశ్వాసులారా! రెండింతలు, నాల్గింతలు పెరిగే ఈ వడ్డీని తినడం ఇకనైనా మాను కోండి. ¹⁶ దేవునికి భయపడండి, మీ జీవితాలు సార్థకమవుతాయి. సత్యతిరస్కారుల కోసం సిద్ధం చేయబడిన నరకాగ్ని నుండి తప్పించుకోండి. దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులయి ఉండండి, మీరు కరుణించబడతారు. మీ ప్రభువు క్షమాభిక్ష వైపు పరుగెత్తండి. అలాగే భూమ్యాకాశాలంత విశాలమైన స్వర్గసీమ వైపుకూడా పరుగెత్తండి. అది భయభక్తులు కలవారి కోసం సిద్ధం చేయబడిఉంది. (130-133)

15. దేవుడు బద్ద యుద్ధంలో దైవదూతలను పంపి ముస్లింలకు సహాయం చేశాడు. ఆ సమయంలో మదీనా బహుదైవారాధకులు కొందరు బద్ద కొండ మీద నిలబడి యుద్ధం తీరు చూడసాగారు. వారి కథనం ప్రకారం యుద్ధం జరుగుతున్నప్పుడు వారి పైనుండి ఒక మబ్బుతునక గుర్రాల సకిలింపులు, గిట్టల చప్పుళ్ళతో రివ్వన యుద్ధమైదానం వైపు దూసుకుపోయింది. అందులో నుండి “తొందరగా ముందుకు సాగండి” అనే ఓ కంఠస్వరం కూడా వారికి వినిపించింది. ఈ విచిత్ర ధ్వనులు విని వారు భీతావహాలయ్యారు. (8:9,10 సూక్తులు చూడండి.)

16. వివరాలకు 2:275-281, 30:38-39 సూక్తులు చూడండి.

لِلْمُتَّقِينَ ۗ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُرْهِيبِ وَالْعَافِيَنِ
عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۗ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا
اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ ۗ وَمَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكَ إِنَّمَا يَبْرَأْ إِلَىٰ مَا فَعَلْنَا
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۗ أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِعَمَلِهِمْ فِيهَا ۖ قَدْ كَلَّمْنَا مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَّٰنًا ۖ فَمَيُّرُوا فِي الْأَرْضِ
فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۗ هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ۗ
وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا ۗ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۗ إِن يَسْسَخِرْكُمْ قَوْمٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ
قَرْحٌ مِّمَّنَّهٗ ۗ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاؤُهَا بَيْنَ النَّاسِ ۗ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَآءَ ۗ

వారు కలిమిలోనూ, లేమిలోనూ తమ సంపదను (దైవమార్గంలో) ఖర్చు పెడతారు. కోపోద్రేకాలు దిగమింగుతారు.¹⁷ ఇతరుల తప్పులు క్షమిస్తారు. ఇలాంటి సద్గుణులనే దేవుడు ప్రేమిస్తాడు. అదీగాక దేవుడు తప్ప మరెవరూ పాపాలు క్షమించే వారు లేరుగనక తమవల్ల ఏదైనా నీతిమాలిన పనిగాని, లేదా మరేదైనా పాపకార్యం గాని జరిగిపోతే వెంటనే వారు దేవుణ్ణి స్మరించి క్షమాపణ చెప్పుకుంటారు. అంతేగాని, తాము చేసిన దానిపై మంకపట్టు పట్టరు. అలాంటివారికి ప్రతిఫలంగా వారి ప్రభువు నుండి మన్నింపుతో పాటు సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు లభిస్తాయి. అక్కడే వారు కలకాలం (హాయిగా) ఉంటారు. మంచి పనులకు ఎంత మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది! (134-136)

మీకు పూర్వం కూడా అనేక పరిణామాలు సంభవించాయి కాస్త నేల నాలుగు చెరగులా తిరిగిచూడండి, తిరస్కరించినవారికి ఏంగతి పట్టిందో! ఇది (ఖురాన్) ప్రజలకు ఓ బహిరంగ ప్రకటన; భయభక్తులుకలవారికి హితబోధిని, మార్గదర్శిని. (137-138)

(విశ్వాసులారా!) బాధపడకండి. అధైర్యంతో క్రుంగిపోకండి. మీరు నిజమైన విశ్వాసులైతే చివరికి మీరే విజయం సాధిస్తారు. (సత్యాసత్యాల సమరంలో) మీరేకాదు, వారు కూడా దెబ్బతిన్నారు. (ఆమాత్రానికే ధైర్యం కోల్పోవడమా!) ఇవన్నీ మేము ప్రజల మధ్య తిప్పే కాలపు మిట్టపల్లాలు మాత్రమే. ఆయన మీలో నిజమైన విశ్వాసులెవరో పరీక్షించడానికి, కొందరిని సత్యానికి సాక్షులు (అమరగతులు)గా చేయడానికి ఈవిధంగా

17. కోపోద్రేకాలను గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:
“మల్ల యుద్ధంలో తన ప్రత్యర్థిని చిత్తు చేసేవాడు నిజమైన పరాక్రమశాలి కాదు. ఆగ్రహం కలిగినప్పుడు నిగ్రహించుకునేవాడే అసలైన పరాక్రమశాలి.” (బుఖారి, అహ్మద్)
“కొపం పైతాన్ ప్రేరణతో వస్తుంది. పైతాన్ నిప్పుతో సృజించబడ్డాడు. నిప్పు నీటితో చల్లారు తుంది. కనుక మీరు కొపం వచ్చినప్పుడు ఉజూ చేయండి.” (అబూదావూద్) “నిలబడి ఉన్నప్పుడు కొపంవస్తే కూర్చోవాలి. దానివల్ల కొపం చల్లారితే సరి; లేకుంటే పడుకోవాలి.” (మిష్కాత్)
“మీరు ఇతరులపై దయజూపండి; దేవుడు మీపై దయజూపుతాడు. మీరు ఇతరుల తప్పులు క్షమించండి; దేవుడు మీ తప్పులు క్షమిస్తాడు.” (ముస్నద్ అహ్మద్)

﴿١٣٦﴾

وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ۗ وَلِيَحْمِصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَحَقِّقَ الْكُفْرَانَ ۗ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا
الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الضَّالِّينَ ۗ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ
مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ ۗ فَقَدْ رَآيْتُمُوهُ ۗ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۗ وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ ۖ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۚ أَفَأَنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ ۚ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ
يَصْرَخَ اللَّهُ سَبْحَآءً وَسَبْحِزَّةً مِنَ اللَّهِ الشَّاكِرِينَ ۗ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ كَتَبْنَا
مُؤَجَّلًا ۚ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا ۖ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا ۖ وَسَجَّزَآءُ
الشَّاكِرِينَ ۗ وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قُتِلَ ۖ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ ۖ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّادِقِينَ ۗ وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ

చేశాడు. దేవుడు దుర్మార్గుల్ని ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. ఆయన ఇలాంటి పరీక్ష ద్వారా నిజమైన విశ్వాసులు ఎవరో ఏరివేసి, అవిశ్వాసుల్ని అణచి వేయదలిచాడు. (139-141)

మీరు ఇట్టే స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తామనుకుంటున్నారా? మీలో దైవమార్గంలో పోరాడే వారిని దేవుడు ఇంకాసరిగా పరీక్షించనే లేదు. వారు ఏమేరకు సహనం వహించి ధ్యేయ పథంలో స్థిరంగా ఉంటారో ఆయన చూడదలిచాడు.¹⁸ ఇదివరకు (దైవమార్గంలో పోరాడి) మరణించే అవకాశం రాకముందు మీరు దాన్ని కోరుతుండేవారు. ఇప్పుడది మీముందుకు వచ్చింది. మీరు దాన్ని కళ్ళారా చూసుకున్నారు కూడా. (కనుక మీరు ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడాలిగాని, ధైర్యం కోల్పోయి ఢీలా పడిపోకూడదు.)-(142-143)

ముహమ్మద్ దైవప్రవక్త మాత్రమే. ఇతనికి పూర్వం కూడా అనేకమంది దైవప్రవక్తలు వచ్చిపోయారు. మరి ఇతనిప్పుడు చనిపోతే లేక చంపబడితే మీరు (ధర్మపథం నుండి) వెనుదిరిగిపోతారా?¹⁹ గుర్తుంచుకోండి, అలా వెనుదిరిగిపోయేవాడు దేవునికి ఎలాంటి నష్టం కల్పించలేడు. దేవుడు తనకు కృతజ్ఞత చూపేవారికే తగినబహుమానం ఇస్తాడు.

దేవుని అనుజ్ఞ లేనిదే నిర్ణీత సమయానికి ముందు ఏ ప్రాణికి చావు రాదు. ప్రతి ప్రాణికి మరణకాలం వ్రాయబడి ఉంది. కేవలం ప్రాపంచిక ప్రతిఫలాపేక్షతో పనిచేసే వారికి మేము ప్రపంచంలోనే వారి ప్రతిఫలం ఇచ్చివేస్తాం. పరలోక ప్రతిఫలాపేక్షతో పని చేసేవారికి పరలోకంలో వారికి రావలసిన ప్రతిఫలం అనుగ్రహిస్తాం. కృతజ్ఞులై ఉండే వారికి మేము తప్పకుండా తగిన బహుమానం ప్రసాదిస్తాము. (144-145)

ఇంతకు పూర్వం ఎంతోమంది దైవప్రవక్తలు గతించారు. వారితో కలసి దైవభక్తులు ప్రాణాలొడ్డి పోరాడారు. అప్పుడు దైవమార్గంలో ఎదురైన కష్టాలవల్ల వారు ధైర్యం కోల్పోలేదు. పిరికిచర్యలకు పాల్పడి అధర్మానికి తలవంచనూ లేదు. అలాంటి స్థిరచిత్తులనే

18. వివరాలకు 2: 155, 29: 1-3 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.
19. ఉహూద్ యుద్ధంలో దైవప్రవక్త (స) క్షతగాతులైనప్పుడు ఆయన చంపబడ్డారని వదంతి పుట్టింది. ఇది విని చాలామంది ముస్లింలు ధైర్యం కోల్పోయి ఢీలాపడిపోయారు. కొందరు యుద్ధం చేయడం మానేశారు. మరోవైపు కపటులు మరింత క్రుంగిసే మాటలతో ముస్లింలను ఇస్లాం నుండి మరలించడానికి ప్రయత్నించారు. ఆ సందర్భంగా ఈ సూక్తులు అవతరించాయి.

قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٤﴾ فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يُرِيدُوا كُفْرًا بِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٦﴾ بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٤٧﴾ سَأَلْتُمُوهُ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا ۚ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۗ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحَضَّرْتَهُمْ بِإِذْنِهِ ۖ فَخَرَّ إِذَا فُتِنْتُمْ ۖ وَ تَنَارَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْبْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا أَرْكَبْتُمْ ۖ مَا تُحِبُّونَ ۖ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۖ تَمَرَّصْكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۖ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ ۗ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٩﴾ إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلَوْنَ عَلَى أَحَدٍ وَ الرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَابِكُمْ ۖ فَأَتَاكُمْ عَمَّا بَيْنَ يَدَيْكُمْ فَخَرْتُمْ عَلَى مَا قَاتَلْتُمْ وَلَا مَا آصَابَكُمْ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٠﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنًا نَّعَسًا

ع

దేవుడు ప్రేమిస్తాడు. వారు (దైవాన్ని వీడకుండా) “ప్రభూ! మా తప్పులు మన్నించు. నీ మార్గంలో మేమేదైనా హద్దుమీరి వుంటే దాన్ని కూడా క్షమించు. మా కాళ్ళకు స్థిరత్వం చేకూర్చి అవిశ్వాసులపై మాకు విజయం చేకూర్చు” అని వేడుకున్నారు. కనుక దేవుడు వారికి ప్రపంచంలో తగిన ప్రతిఫలం ఇచ్చాడు; పరలోకంలో అంతకంటే ఎంతో శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. అలాంటి సద్గురువునులనే దేవుడు ప్రేమిస్తాడు. (146-148)

విశ్వాసులారా! మీరు గనక అవిశ్వాసులు చేప్పే మాటలు వింటే వారు మిమ్మల్ని తిరిగి అవిశ్వాసం వైపు తీసికెళ్తారు. అప్పుడు మీరు ఘోరంగా నష్టపోతారు. (వారు మీ శ్రేయోభిలాషులు కాదు.) దేవుడే మీ శ్రేయోభిలాషి, సహాయకుడు. ఆయనే అందరికన్నా గొప్ప సహాయకుడు. త్వరలోనే మేము సత్యతిరస్కారుల హృదయాల్లో మీపట్ల భయోత్పాతం కలిగిస్తాము. దేవుడు ఎలాంటి ప్రమాణం పంపకపోయినా, వారాయనకు (దైవత్వంలో) సాటి కల్పించారు. కనుక వారి అంతిమ నివాసం సరకమవుతుంది. అది దుర్మార్గుల కోసం తయారయిఉన్న పరమ చెడ్డనివాసం. (149-151)

దేవుడు మీకు చేసిన (సహాయ) వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చాడు. ప్రారంభంలో మీరే దేవుని ఆజ్ఞతో అవిశ్వాసుల్ని వధిస్తుండేవారు. కాని ఆ తరువాత మీరు కోరుకున్నదాన్ని (అంటే సమర సాత్తును) దేవుడు చూపగానే మీరు ధైర్యం కోల్పోయారు. (ప్రవక్త ఇచ్చిన) ఆజ్ఞ విషయంలో మీరు పరస్పరం విభేదాలకు లోనై అవిధేయత చూపారు. మీలో కొందరు ప్రాపంచిక సంపదను ఆశించారు. మరికొందరు పరలోక ప్రతిఫలం కోరుకున్నారు. అప్పుడు దేవుడు మిమ్మల్ని పరీక్షించడానికి శత్రువుల నుండి మీద్యష్టిని (వేరే వైపునకు) మరల్చి పారిపోయేలా చేశాడు. అయితే మీరలా పారిపోయినప్పటికీ దేవుడు మిమ్మల్ని క్షమించాడు. ఆయన విశ్వాసుల పాలిట అత్యంత దయామయుడు. (152)

(ఉహుద్ యుద్ధంలోని) మరో సంఘటన గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. అప్పుడు మీరు వెనుదిరిగి చూడనైనా చూడకుండా పారిపోసాగారు. వెనకాల దైవప్రవక్త మిమ్మల్ని పిలుస్తున్నా మీరు వినిపించుకునే స్థితిలో లేకపోయారు. ఈ వైఖరికి శాస్త్రీగా దేవుడు మీకు

يَغْشَى طَائِفَةً مِّنْكُمْ ۖ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا ههنا. قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُبَدِّخَكُمْ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥١﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَفَى الْجَمْعَيْنِ ۖ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا ۖ وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا كَافِرُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا صَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرَبًا لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكُ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ يُخَيِّ وَيُيَبِّتُ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٣﴾ وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ

ع

పుట్టెడు దుఃఖం కలిగించాడు. భవిష్యత్తులో మీనుండి ఏదైనా వస్తువు చేజారిపోయినా లేక మరేదైనా ఆపద వచ్చినా మీరు చింతించకుండా ఉండేందుకు ఈవిధంగా దేవుడు మీకోక గుణపాఠం నేర్పాడు. మీరు చేసే పనులన్నీ దేవునికి బాగా తెలుసు. (153)

ఈ బాధ, దుఃఖం తర్వాత దేవుడు మీలో కొందరిపై ప్రశాంతి అవతరింపజేశాడు. తత్ఫలితంగా వారు ఒక విధమైన కునుకుపాటుకు లోనయ్యారు.

అయితే న్యప్రయోజనాలు ఆశిస్తుండినవారు దేవుని విషయంలో అజ్ఞానంతో కూడిన అనుమానంతో “ఈ విషయంలో మాకేమీ అధికారం లేదా?” అని అడిగారు. “అన్ని విషయాల్లో దేవుడే సర్వాధికారి” అని చెప్పి. వారు కొన్ని విషయాలు నీ ముందు వెలిబుచ్చుకుండా మనసులోనే దాచుకున్నారు. పైగా “మాకే గనక అధికారం ఉంటే మేమిక్కడికి వచ్చి వధించబడేవారం కాదు” అంటారు. చావు మీ నొసట రాసిఉంటే, మీరు మీ ఇండ్లలో ఉన్నా సరే మీమీ వధ్య స్థలాలకు తప్పకుండా తరలివస్తారు. మీ అంతరంగాల్లో దాగివున్నదాన్ని పరీక్షించి దాని కాపట్యాన్ని కడిగివేయాలనే దేవుడిలా చేశాడు. అంతరంగాల స్థితి అందరికన్నా ఆయనకే బాగా తెలుసు. (154)

మీలో కొందరు (ఉహుద్ యుద్ధంలో) శత్రువుల్ని ఎదుర్కొనేటప్పుడు వెన్నుజూపి పారిపోయారు. వారిలోని కొన్ని బలహీనతల కారణంగానే పైతాన్ వారి మనోస్థాయి ర్యాన్ని దెబ్బతీసి పారిపోయేలా చేశాడు. అయినప్పటికీ దేవుడు వారిని క్షమించాడు. దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అత్యంత ఉదారుడు. (155)

విశ్వాసులారా! మీరు అవిశ్వాసుల మాదిరిగా మాట్లాడకండి. వారి (ముస్లిం) బంధుమిత్రులు ఎప్పుడైనా ప్రయాణావస్థలోనో, యుద్ధరంగంలోనో ఉండి ఏదైనా ప్రమాదానికి గురైతే, “వారు తమతో పాటు ఉండినట్లయితే చనిపోవడంగాని, చంపబడటంగాని జరిగిఉండేది కాదు” అని అంటారు వారు. వారు పలికిన ఈ పలుకులకు దేవుడు వారిని తీవ్రమైన పశ్చాత్తాపం, నిస్పృహలకు గురిచేస్తాడు. నిజానికి జీవన్మరణాలు దేవుని చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఆయన మీ చర్యల్ని గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (156)

قَالَ اللَّهُ تَتَلَوْنَهَا وَإِنْ كَانُوا مِنْكُمْ يَكْفُرُونَ فَإِنَّ اللَّهَ يَجْعَلُ لَهُمْ مِنْكُمْ خَيْرًا مِمَّا يَحْتَسِبُونَ ۗ وَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 اللَّهُ لِيَتَقَرَّبَ إِلَيْكُمْ وَيُغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 اللَّهُ لِيَتَقَرَّبَ إِلَيْكُمْ وَيُغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 اللَّهُ لِيَتَقَرَّبَ إِلَيْكُمْ وَيُغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 اللَّهُ لِيَتَقَرَّبَ إِلَيْكُمْ وَيُغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 اللَّهُ لِيَتَقَرَّبَ إِلَيْكُمْ وَيُغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 اللَّهُ لِيَتَقَرَّبَ إِلَيْكُمْ وَيُغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 اللَّهُ لِيَتَقَرَّبَ إِلَيْكُمْ وَيُغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 اللَّهُ لِيَتَقَرَّبَ إِلَيْكُمْ وَيُغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 اللَّهُ لِيَتَقَرَّبَ إِلَيْكُمْ وَيُغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

మీరు దైవమార్గంలో చనిపోయినా లేక చంపబడినా దేవుని నుండి మీకు లభించే క్షమాభిక్ష, కారుణ్యాలు వారు కూడబెట్టుతున్న ఐహికసంపదలకన్నా ఎంతో శ్రేష్ఠమైనవి. మీరు చనిపోయినా, చంపబడినా దైవసన్నిధిలో మీరంతా తప్పక సమీకరించబడతారు. ❀

(ముహమ్మద్!) దైవానుగ్రహంవల్లనే నీవు వారి విషయంలో ఎంతో మృదుహృదయుడవయ్యావు. నీవు కోపిష్టి, కఠిన హృదయుడవైఉంటే వారంతా నీకు దూరమయ్యే వారు. ఒక్కడూ నీ చెంతకు చేరేవాడు కాదు. కనుక నీవు వారిని క్షమించు. వారి పాపాట్ల కోసం (దేవుని) మన్నింపు అర్థించు. నీవు తలపెట్టే పనుల విషయంలో వారిని సంప్రదిస్తూ ఉండు. ఏదైనా పని గురించి నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు దేవుని మీద భారం వెయ్యి. దేవుడు తనను నమ్ముకున్నవారినే ప్రేమిస్తాడు. (157-159)

దేవుడు సహాయం చేయదలస్తే ఇక ఏశక్తి మీపై ఆధిక్యత వహించదు. ఒకవేళ ఆయన మిమ్మల్ని మీమానాన వదిలేస్తే, ఆతర్వాత మీకెవరు సహాయం చేయగలరు? కనుక నిజమైనవిశ్వాసులు దేవుణ్ణి నమ్ముకోవాలి. ఏ దైవప్రవక్త కూడా ఎలాంటి పరిస్థితిలోనూ నమ్మకద్రోహానికి పాల్పడడు.²⁰ నమ్మకద్రోహం చేసినవాడు ఆ నమ్మకద్రోహంతో ప్రళయదినాన హాజరవుతాడు. అప్పుడు ప్రతివ్యక్తికీ అతను చేసుకున్న కర్మల ప్రకారమే ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు. (160-161)

ఎల్లప్పుడూ దేవుని అభీష్టం ప్రకారం నడచుకునే వ్యక్తి దైవాగ్రహానికి గురైనవాడిలా ఎలా ప్రవర్తించగలడు? దైవాగ్రహానికి గురైనవాడికి నరకమే తగిన నివాసం. అది మహా చెడ్డ నివాసం. దేవుని దృష్టిలో వారిద్దరి మధ్య అనేక రెట్ల వ్యత్యాసముంది. దేవుడు వారి పనుల్ని గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (162-163)

20. ఊహద్ యుద్ధంలో దైవప్రవక్త (స) కొందరు విలుకాండ్రను ఓ కీలక ప్రదేశంలో నిలబెట్టి తన దగ్గర్నుంచి తిరిగి ఉత్తర్య రానంతవరకు ఆ ప్రదేశం వదలిపెట్టకూడదని ఆజ్ఞాపించారు. కాని యుద్ధంలో శత్రువులు పారిపోవడం చూసి యోధులు వారు వదలిపోయిన సమరసాత్తును సేకరించుకొనారాంభించారు. కీలకప్రదేశంలో నియమించబడిన విలుకాండ్రు కూడా ఒకరిద్దరు మినహా అందరూ తమ స్థానాలు వదలి సమరసాత్తు సేకరించుకోవడానికి వెళ్ళిపోయారు. యుద్ధం ముగిసిన తరువాత దైవప్రవక్త (స) తాను ఆదేశించక ముందే ఆ ప్రదేశాన్ని ఎందుకు వదలిపెట్టారని అడిగితే వారు తప్పించుకునే ధోరణిలో ఏదో సంజాయిషీ ఇచ్చుకున్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) “మీకసలు నామీద నమ్మకం లేదు. నేను మీకు రావలసిన సమరసాత్తు వాటా ఇవ్వకుండా ద్రోహం చేస్తానని మీరు భావించారు” అని అన్నారు. ఈ వ్యవహారం గురించే ఈసూక్తి అవతరించింది.

عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝
 وَأُولَئِكَ أَصَابَكُمْ مُمْصِبَةٌ ۖ قَدْ أَصَابَكُمْ مِثْلُهَا ۖ
 قُلْتُمْ إِنَّا هَلَاءُ قُلُوبٌ هَلْ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ
 التَّقِيٍّ الْجَعَلَنِ قِبَادِينَ اللَّهُ وَيُعَلِّمُ الْبُؤْسِيْنَ ۖ وَيُعَلِّمُ الَّذِينَ نَافَقُوا ۖ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
 قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْعُوا ۖ قَالُوا لَوْ نَدْعُوا لَأَنْتُمْ لَكُمْ يَوْمَئِذٍ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ
 مِنْهُمْ لِلدِّينِ ۖ يَقُولُونَ يَا قَوْمِ هَيْهَاتُ مَا كُنْتُمْ فِي قُلُوبِكُمْ ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ۖ أَلَمْ يَنْ
 قَالُوا لِلْإِنْسَانِ وَقَعْدًا لَوْ أَطَاعُوا مَا قُنِيلُوا ۖ قُلْ قَادِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَتَلْمِذُونَ ۖ
 صِدْقِينَ ۖ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا ۖ بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَرِّقُونَ ۖ
 فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ ۖ أَلَا خَوْفٌ

దేవుడు విశ్వసించినవారిలో వారి జాతికి చెందిన ఒక ప్రవక్తను ప్రభవింపజేసి వారికి గొప్ప మేలు చేశాడు. ఆ ప్రవక్త వారికి దేవుని సూక్తులు వినిపిస్తూ వారి జీవితాల్ని తీర్చిదిద్దుతున్నాడు. వారికి గ్రంథజ్ఞానం, వివేకాలు బోధిస్తున్నాడు. ఇదివరకు వారు పూర్తిగా అపమార్గంలో పడిఉండేవారు. (164)

ఇప్పుడు మీ పరిస్థితి ఇలా అయ్యిందేమిటి? (దైవమార్గంలో) మీపై కాస్తంత ఆపద వచ్చిపడగానే ఇదెక్కడుంచి దాపురించింది అంటారేమిటి? (బుద్ధి యుద్ధంలో) మీ చేతుల మీదుగా దీనికి రెండింతల ఆపద (మీ ప్రత్యర్థి వర్గంపై) విరుచుకుపడింది కదా! (ఆ సంగతి మరచిపోయారా?) ప్రవక్త! “ఈ ఆపద మీరు చేజేతులా కొనితెచ్చుకున్నదే నని” వారికి చెప్పి. దేవుడు ప్రతిపనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (165)

(ఉహుద్) యుద్ధంలో మీకు జరిగిన నష్టం దేవుని అనుజ్ఞతోనే జరిగింది. మీలో నిజమైన ముస్లిములెవరో, కపట ముస్లిములెవరో పరీక్షించడానికే దేవుడిలా చేశాడు. ఆ కపటులతో “రండి, దైవమార్గంలో పోరాడండి. (శత్రు)దాడిని తిప్పికొట్టి (మీ నగరాన్ని) కాపాడుకోండి” అని అన్నప్పుడు “యుద్ధం సంగతి మాకు తెలిసివుంటే మేము తప్పకుండా మీతో చేరేవాళ్ళం” అని సమాధానమిచ్చారు. ఈ మాటలు అంటున్నప్పుడు వారు విశ్వాసం కన్నా అవిశ్వాసానికే ఎక్కువ చేరువగా ఉన్నారు. వారు తమ హృదయాల్లోనే మాటలు పైకి చెబుతున్నారు. వారు తమ హృదయాల్లో దాచినదేమిటో దేవునికి బాగా తెలుసు. (166-167)

వారు (యుద్ధానికి బయలుదేరకుండా ఇంట్లో)కూర్చొని (దైవమార్గంలో ప్రాణత్యాగం చేయడానికి వెళ్ళిన) తమ బంధుమిత్రుల్ని గురించి “వారు మామాట విని ఉంటే ఇలా వధించబడి ఉండేవారు కాదు” అని చెప్పారు. ప్రవక్త! వారినిలా అడుగు: “మీ అభిప్రాయం నిజమైతే మీకు దాపురించే మృత్యువుని అడ్డుకోండి చూద్దాం.” (168)

(దైవమార్గంలో వధించబడినవారిని) మృతులని భావించకండి. వారసలు (చనిపోలేదు.) దేవునిదృష్టిలో బ్రతికేఉన్నారు. పైగా వారు తమ ప్రభువు దగ్గర ఉపాధి (ఆహారం)

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۚ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ ۗ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِلُّهُمُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرُّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ۝ فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ آلِهِمْ لِيَسْئَلَهُمُ اللَّهُ سَوَاءٌ آتَيْتُمُوهُمُ الرِّضْوَانِ مِنْ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ۝ إِنَّمَا ذُكِرْتُمُ الشَّيْطَانَ يَحْوِفُ الْوَيْلَاءُ ۚ فَلَا تَحَا فُوهُمُ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ وَلَا يَحْزَنُكَ الَّذِينَ يَسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ يَصْرِفُوا إِلَّا شَيْئًا مِّنْ عِزِّ اللَّهِ الْأَكْبَرِ ۚ وَهُمْ عَدَا بٌ عَظِيمٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الْكُفْرَ بِالْإِنْسَانِ لَنْ يَصْرِفُوا إِلَّا شَيْئًا ۚ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُنبِئُ لَهُمْ خَيْرًا لِّأَنْفُسِهِمْ ۚ إِنَّمَا نُنَبِّئُ لَهُمُ لِبِزْدَادِ الْإِنْسَانِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝ مَا كَانَ

అంతా
కొంత

కూడా పొందుతున్నారు. వారు తమకు దేవుడు దయతో ప్రసాదించిన దానిపట్ల ఎంతో సంతోషంగా ఉన్నారు. తమతో చేరకుండా ఇంకా ఇహలోకంలోనే ఉండిపోయినవారికి కూడా (పరలోకంలో) ఎలాంటి భయంగాని, విచారంగాని ఉండదని తెలుసుకొని వారు నిశ్చింతగా ఉన్నారు. వారు దేవుని కరుణాకటాక్షాల పట్ల ఎంతో ఆనందిస్తున్నారు. దేవుడు విశ్వాసుల పుణ్యఫలాన్ని ఎన్నటికీ వృధాచేయడని వారికి తెలుసు. (169-171)

(యుద్ధంలో) గాయపడిన తరువాత కూడా చాలామంది దేవుడు, ఆయన ప్రవక్త ఇచ్చిన పిలుపుకు వెంటనే స్పందించారు. వారిలో సజ్జనులు, దైవభీతిపరులైన వారి కోసం (దేవుని దగ్గర) గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది. “మీపై దాడిచేయడానికి అవిశ్వాసులు పెద్ద ఎత్తున సైన్యాలు సమీకరిస్తున్నారు, వారికి భయపడండి” అని జనం అన్నప్పుడు వారు ద్విగుణీకృత విశ్వాసంతో “మాకు దేవుడే చాలు, ఆయన గొప్ప కార్యసాధకుడు” అని సమాధానమిచ్చారు. చివరికి వారు దేవుని అనుగ్రహంతో, బహుమానాలతో తిరిగి వచ్చారు. వారికి ఎలాంటి నష్టం జరగలేదు. వారు దేవుని అభీష్టం ప్రకారం నడుచు కున్నారు. దేవుడు (ఇలాంటివారికే) అపారంగా అనుగ్రహించేవాడు. (172-174)

అసలు షైతానే తన మిత్రమూకను గురించి ప్రజలను భయపెట్టేవాడు. జాగ్రత్త! మీరు నిజమైన విశ్వాసులైతే ఈ పిశాచ మిత్రమూకకు ఎన్నటికీ భయపడకూడదు. నాకే భయపడాలి. అవిశ్వాసం వైపు పరుగెత్తేవారి చేష్టల పట్ల నీవు బాధపడకు. వారు దేవునికి ఎలాంటి నష్టం కలగజేయలేరు. దేవుడు వారికి పరలోకంలో ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఇవ్వ దలచుకోలేదు. వారికి ఘోరమైన (నరక) యాతన రాసిపెట్టి ఉంది. (175-176)

విశ్వాసానికి బదులు అవిశ్వాసం కొని తెచ్చుకున్నవారు దేవునికి ఎలాంటి నష్టం కల్గించలేరు. వారికోసం అతి బాధాకరమైన శిక్ష కాచుకొనిఉంది. కనుక మేము అవిశ్వా సుల్ని చూసిచూడనట్లు వదిలేస్తున్నామని, ఇది తమకెంతో మంచిదని వారు భావించ రాదు. వారు మరిన్ని పాపాలు చేసుకోవడానికే మేమిలా ఉపేక్షించి అవకాశమిస్తున్నాం. చివరికి వారు అతి నీచమైన యాతనకు గురికావలసిఉంటుంది. (177-178)

اللَّهُ لِيَدْرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْعَمَ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى الْعَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ وَإِنْ تَوَمَّنُوا وَ تَثَقَّوْا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَمَكُونَ بِمَا أَنَّهُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ ۚ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ ۚ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخَلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ وَاللَّهُ مِيرَا ثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ ۚ مَرْ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْإِنْسِيَاءِ بِغَيْرِ حَقٍّ ۚ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۚ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ۝ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهْدُ إِلَيْنَا أَلَّا نُرْسِلَ رَسُولًا حَتَّىٰ يَأْتِينَا بِغُرُبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِ الْبَيْتِ ۚ وَالْبَدِئِ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ فَإِنْ كَذَّبْتُمْ فَتَقَدَّرْ لَهُ كَذَّبْتُمْ مِنْ قَبْلِكُمْ جَاءُوا

అంతా
కొంత

దేవుడు విశ్వాసుల్ని ప్రస్తుతం వారున్న స్థితిలో ఎంతోకాలం ఉండనివ్వడు. ఆయన అపవిత్రుల నుండి పవిత్రుల్ని తప్పకుండా వేరుచేస్తాడు. అయితే (ముందు జరగబోయే) అగోచరవిషయాల్ని గురించి మీకు తెలియజేయడం దేవుని అభిమతం కాదు. దీనికోసం ఆయన తన ప్రవక్తల నుండి తాను కోరినవారిని ఎన్నుకుంటాడు. కనుక మీరు దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తల్ని విశ్వసించండి. మీరు సత్యాన్ని విశ్వసించి భయభక్తులతో నడచుకుంటే మీకు గొప్ప ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. (179)

దేవుడు తన అనుగ్రహంతో ప్రసాదించిన సంపద విషయంలో పిననారితనం వహించేవారు ఆ పిననారితనం తమకు మేలు చేకూరుస్తుందని భావించకూడదు. అది వారికి హాని కలిగిస్తుంది. వారు ఏ ధనం విషయంలో పిననారితనం వహిస్తున్నారో అది రేపు ప్రళయదినాన వారి మెడకు గుదిబండగా మారుతుంది. యావత్తు భూమ్యాకాశాలకు దేవుడే వారసుడు. మీరు చేస్తున్నదంతా దేవునికి బాగా తెలుసు. (180)

“దేవుడు దరిద్రుడు, మేమే ధనికులం” అన్నవారి ఆ పలుకులు దేవుడు విన్నాడు.²¹ వారి కారుకూతల్ని మేము (వారి కర్మచిట్టాలలో) వ్రాస్తున్నాం. వారు దైవప్రవక్తల్ని అన్యాయంగా హతమార్చిన విషయాన్ని కూడా మేము వ్రాశాం. మేము ప్రళయదినాన వారితో “మీరు చేజేతులా చేసుకున్న కర్మల పర్యవసానంగా ఇప్పుడిక నరక యాతనలు చవి చూడండి”ని అంటాం. దేవుడు తనదాసులపై ఎన్నటికీ దౌర్జన్యం చేయడు. (181-182)

వారిలా అంటారు: “మేము ఏ దైవప్రవక్తను విశ్వసించాలన్నా అతను మాముందు ఏదైనా బలివ్వాలి. దాన్ని ఆకాశం నుండి అగ్ని వచ్చి కాల్చివేయాలి. అలాంటి బలివ్వనంత వరకు ఏ దైవప్రవక్తనూ విశ్వసించరాదని దేవుడు మాకు ఆజ్ఞాపించాడు.” (ముహమ్మద్!) వారిని అడుగు: “నాకు పూర్వం ఎందరో ప్రవక్తలు మీ దగ్గరకు స్పష్టమైన సూచనలు, నిదర్శనాలు తెచ్చారు. ఇప్పుడు మీరు ప్రస్తావిస్తున్న మహిమలు (నిదర్శనాలు) కూడా తెచ్చారు. మరి మీరు నీతిమంతులైతే వారిని ఎందుకు హతమార్చారు?” (183)

بِأَيِّبَتٍ وَالرُّبْرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ۗ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۗ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ الْجُؤُومَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ
 فَمَنْ رُحِمَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ ۗ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعٌ الْعُرُورِ ۗ لَتُبْلَوُنَّ
 فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْتَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
 أَذَىٰ كَثِيرًا ۗ وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ۗ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَنُحْيِيَنَّكَ لِنَاسٍ لَّا تُكْفِرُونَ ۗ فَذَبُّوا ۗ وَرَأَىٰ ظُهُورَهُمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ
 ثَمَنًا قَلِيلًا ۗ فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ۗ لَّا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُوتُوا وَيُجِبُونَ أَنْ يُحْمَدُوا

(ముహమ్మద్!) వారు నిన్ను తిరస్కరిస్తే (దానివల్ల నీకు, దైవానికి కలిగే నష్టమేమీ లేదు.) నీకు పూర్వం కూడా సృష్టమైన ప్రమాణాలు, నిదర్శనాలు, దైవాదేశ ఫలకాలు, తేజోమయ గ్రంథాలు తీసుకొచ్చినా అనేకమంది ప్రవక్తలు తిరస్కరించబడ్డారు. చివరికి ప్రతిమనిషి ఓరోజు చావాల్సిందే. మీకర్మలకు ప్రళయదినాన పూర్తి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. నరకానికి దూరంగా స్వర్గానికి పంపబడేవాడే నిజమైన కృతార్థుడు. ఐహిక జీవితం, (దాని సౌఖ్యాలు) ఒట్టి మోసపూరితమైన పైపై మెరుగులు మాత్రమే. (184-185)

ముస్లిములారా! (భవిష్యత్తులో) మీరు ధనప్రాణాల విషయంలో అనేక కఠిన పరీక్షలకు గురికావలసి వస్తుంది. అదీగాక మీరు గ్రంథప్రజల నుండి, బహుదైవారాధకుల నుండి కూడా మనస్సు నొప్పించే మాటలు అనేకం వినవలసి వస్తుంది. కనుక అలాంటి స్థితిలో మీరు సహనం వహించి, భయభక్తులతో కూడిన జీవితం గడుపుతూ ధర్మమార్గంలో స్థిరంగా ఉండాలి.²² నిజంగా ఇది ఎంతో సాహసోపేతమైన కార్యం. (186)

గ్రంథప్రజలకు గుర్తు చెయ్యి: “మీకు ప్రసాదించబడిన గ్రంథంలోని విషయాలు దాచకుండా (యథాతథంగా) ప్రజలకు బోధించాలి” అని దేవుడు వారిచేత ప్రమాణం చేయించాడు. కాని ఆతర్వాత వారు దాన్ని అటకాకెక్కించారు.²³ అతిస్వల్ప మూల్యానికి అమ్మివేశారు. ఇలా వారు అతినీచమైన సంపాదనకు పాల్పడ్డారు. (187)

వారు తమనిర్వాకాలు చూసుకొని మురిసిపోతున్నారు. తామసలు చేయని పనుల

22. వివరాలకు 2:155-157, 29:3 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.
 23. తౌరాత్ బోధనలు ప్రజలకు అందజేయాలని దేవుడు యూదుల చేత చేయించిన ప్రమాణం గురించి బైబిల్ పాత నిబంధనలోని ద్వితీయోపదేశకాండంలో స్పష్టంగా ఉంది. ఉదా: “మోషే ఈ ధర్మశాస్త్రమును వ్రాసి యోహోవా నిబంధన మందసమును మోయు యాజకులైన లేవీయులకును ఇశ్రాయేలీయుల పెద్దలందరికిని దానినప్పగించి వారితో ఇట్లనెను- ప్రతి యేడవ సంవత్సరాంతమున, అనగా నియమింపబడిన గడువు సంవత్సరమున నీ దేవుడైన యోహోవా ఏర్పరచుకొను స్థలమందు ఇశ్రాయేలీయులందరు ఆయన సన్నిధిని కనబడి పర్ణశాల పండుగను ఆదరించునప్పుడు ఇశ్రాయేలీయులందరి యెదుట ఈ ధర్మశాస్త్రమును ప్రకటించి వారికి వినిపింపవలెను. మీదేవుడైన యోహోవాకు భయపడి ఈ ధర్మశాస్త్ర వాక్యములన్నిటిని అనుసరించి నడుచుకొనునట్లు పురుషులేమి స్త్రీలేమి పిల్లలేమి నీ పురుషులలోనున్న పరదేశులేమి వాటిని విని నేర్చుకొనునట్లు అందరిని పోగుచేయవలెను.” (31:9-13). ఈనాడు ముస్లింలలో కూడా చాలామంది ఖుర్ఆన్ బోధనల్ని ఇతరులకు అందజేసే పని మానేసి దాన్ని అటకాకెక్కించారు.

بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّ لَهُمْ مَقَارِفَ مِنَ الْعَذَابِ ۗ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۗ وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَ
 الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۗ لَآتُ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
 لَا يَتَّوَلَّى الْأَلْبَابُ ۗ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَتَعُودًا وَعَلَىٰ جُؤُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ
 فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا ۗ سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۗ
 رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخُلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ ۗ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۗ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا
 يُبَادِئُ لِلدِّمَائِنِ أَنْ اْمُتُوا بِرَبِّكُمْ ۗ فَاْمَأَنَّا ۗ رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا
 مَعَ الْأَبْرَارِ ۗ رَبَّنَا وَابْتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ ۗ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ۗ

గురించి ప్రశంసలు పొందగోరుతున్నారు.²⁴ అలాంటివారు నరకయాతనలు తప్పించు కుంటారని భావించకు. వారు తప్పక దుర్భరమైన నరకయాతనలు చవిచూస్తారు. (188)

దేవుడే భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యానికి అధిపతి. ఆయన ప్రతిపనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. భూమ్యాకాశాల నిర్మాణంలో, రాత్రింబవళ్ళు చక్రభ్రమణంలో యోచించేవారికి ఎన్నో నిదర్శనాలున్నాయి. ఆ యోచనాపరులు నిల్చిని, కూర్చిని, పడుకొని- ఏ స్థితిలో ఉన్నారో ఎల్లప్పుడూ దేవుణ్ణి స్మరిస్తూ ఉంటారు. అంతేకాకుండా వారు భూమ్యాకాశాల నిర్మాణం గురించి పరిశీలిస్తూ ఇలా ప్రార్థిస్తారు:

“ప్రభూ! నీవు ఈ విశ్వాన్ని నిష్ప్రయోజనంగా, లక్ష్యరహితంగా సృజించలేదు. నీవు పరమ పవిత్రుడవు. (ప్రభూ!) మమ్మల్ని నరకయాతనల నుండి కాపాడు. నీవు నరకంలో పడవేసిన వాణ్ణి ఘోరమైన అపమానానికి గురిచేసినట్లే. అలాంటి దుర్మార్గులకు ఎవరూ సహాయ పడలేరు. ప్రభూ! మేము విశ్వాసం వైపు పిలిచేవాని పిలుపు విన్నాం. మీ ప్రభువుని విశ్వసించడం ఆయన మమ్మల్ని చెప్పగానే మేము నిన్ను విశ్వసించాము. కనుక ప్రభూ! మా తప్పులు క్షమించు. మాలోని చెడుల్ని తొలగించు. మాకు పుణ్యాత్ములకు వచ్చే మరణం లాంటి మంచి మరణం కలిగించు.²⁵ ప్రభూ! నీవు నీ ప్రవక్తల ద్వారా వాగ్దానం చేసినవాటిని మాకు ప్రసాదించు. నీవు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ వాగ్దాన భంగం చేయవని మాకు తెలుసు. కనుక ప్రళయదినాన మమ్మల్ని నలుగురిలో పరాభవం పొల్లేయకు.” (189-194)

24. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ఏదైనా యుద్ధానికి బయలుదేరినప్పుడు కపట ముస్లింలు (ఇతర ముస్లింలతో పాటు) యుద్ధానికి వెళ్ళేవారు కాదు. వారు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆజ్ఞలు ఉల్లంఘించి ఇండ్లలోనే ఉండిపోయేవారు. (పైగా తామెద్ ఘనకార్యం వెలగ బెట్టినట్లు) దానిపై తెగ సంబరపడి పోయేవారు. అయితే దైవప్రవక్త (సల్లం) యుద్ధం నుండి తిరిగి రాగానే ఈ కపట ముస్లింలు ప్రమాణం చేసి మరీ రకరకాల సాకులు చెప్పేవారు. వారు తాము, నెరవేర్చని పనులను గురించి ప్రశంసలు పొందాలని భావించేవారు. వారి ఈ వైఖరినే ఎండగడ్తూ ఈ సూక్తి అవతరించింది. (బుఖారి, ముస్లిం)

25. అంటే, జీవితాంతం నీకు విధేయులై ఉండి సాత్విక జీవితం గడుపుతూ మరణించిన వారిలా, మాకూ అలాంటి సాత్విక జీవితం గడుపుతూ అదే స్థితిలో మేము మరణించే భాగ్యం

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّمَّنْ ذُكِّرَ أَوْ نُنثَىٰ، بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ، فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقَاتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَ كَ حُسْنِ الثَّوَابِ ۝ لَا يَغْرِبُكَ ثَقَلُكَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ۖ مَتَّامًا قَلِيلًا ۖ ثُمَّ مَا لِهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ۝ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِّالَّذِينَ لَا يَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَعْقَابِهِمْ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عِزٌّ بِكَافَرِيَّتِهِمْ وَلِيُنزِلَ إِلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً سَائِغًا وَنُزُلًا مِّنَ الْبُرْجِ الْوَارِدِ ۖ فَالَّذِينَ لَا يَرْجِعُونَ إِلَى اللَّهِ أَنبِيَاءَ لَهُمْ

అప్పుడు వారిప్రభువు వారి మొరాలకించి ఇలా అన్నాడు: “నేను మీలో ఎవరి కర్మల్ని వృధాచేయను. స్త్రీలైనా, పురుషులైనా మీరంతా పరస్పరం ఒకే సృష్టిరాసికి చెందినవారు. నా కోసం ఎవరెవరు తమ స్వస్థలాలు వదలి వచ్చారో, ఎవరెవరు తమ ఇండ్ల నుండి వెడల గొట్టబడ్డారో, ఎవరెవరు వేధించబడ్డారో, ఎవరెవరు పోరాడారో, (ఆ పోరాటంలో ఎవరెవరు) హతమార్చబడ్డారో వారందరి పొరపాట్లు మన్నించి వారిని సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాను.” ఇదీ దేవుని దగ్గర (వారికి) లభించే ప్రతిఫలం. దేవుని దగ్గరే శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం ఉంది. (195)

ప్రవక్తా! ప్రపంచ దేశాలలో సత్యతిరస్కారుల తిరుగుళ్ళు, తీరుతెన్నుల్ని చూసి నీవు మోసపోకు. ఇది మూన్నాళ్ళ ముచ్చట మాత్రమే. తరువాత వారి శాశ్వత నివాసం నరకం అవుతుంది. అది పరమ చెడ్డనివాసం. అయితే తమ ప్రభువు పట్ల భయభక్తులతో మసలుకుంటూ నీతిమంతమైన జీవితం గడిపేవారి కోసం సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు ఉన్నాయి. అక్కడే వారు కలకాలం (హాయిగా)ఉంటారు. ఇదీ దైవసన్నిధిలో వారికి లభించే ఆతిథ్యం. పుణ్యాత్ములకు దేవుని దగ్గర (స్వర్గంలో) ఉన్నదే అన్నిటికంటే ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. (196-198)

గ్రంథప్రజలలో కూడా కొందరు సదాచారసంపన్నులు ఉన్నారు. వారు అల్లాహ్ ను విశ్వసించారు. నీపై అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్ని, దీనికి పూర్వం తమ వద్దకు పంపబడిన గ్రంథాన్ని కూడా విశ్వసించారు. అదిగాక వారు దేవుని ముందు వినములయి మోకరిల్లు తారు. దేవుని సూక్తులను (ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలకు ఆశపడి) అత్యల్ప మూల్యానికి

ప్రసాదించు అని అర్థం. కొందరు అనేక సంవత్సరాలు దేవుని పట్ల భయభక్తులతో సాత్విక జీవితం గడుపుతారు. కాని జీవిత చరమదశలో రుజుమార్గం తప్పిపోతారు. లేదా తమ మాటల ద్వారా, చేతల ద్వారా అవిశ్వాస వైఖరి వ్యక్తపరుస్తారు. లేదా ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడిపోయ్యా లేక కష్టాల వల్ల నిరాశానిస్పృహలకు గురయ్యా దేవుడు నిర్దేశించిన ఆరాధనలు, సత్కార్యాలు చేయడం మానేస్తారు. చివరికి అదే స్థితిలో చనిపోతారు. ఇక్కడ భక్తులు అలాంటి దుర్మరణానికి గురి కాకుండా, తుదిశ్వాస వరకు నిర్దేశిత ధర్మంలో స్థిరంగా ఉండి, సత్కర్మలు ఆచరించేలా మంచి మరణం ప్రసాదించమని దేవుణ్ణి వేడుకుంటున్నారు. అంతేగాకుండా పైతన్ పెట్టే భయప్రలోభాలకు గురికాకుండా వాడి కీడు నుండి తరచుగా దైవాన్ని శరణు కూడా కోరుకుంటూ ఉండాలి.

أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ شَرِيعُ الْحِسَابِ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

﴿النِّسَاءُ﴾ (٤) سُورَةُ النَّسَاءِ مَكِّيَّةٌ (٩٢) ﴿مَكِّيَّةٌ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالرَّحَامَ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝

అమ్ముకునేవారు కాదు. వారికి లభించవలసిన ప్రతిఫలం వారి ప్రభువు దగ్గర నుర క్షితంగా ఉంది. దేవుడు విచారణ జరపడంలో ఏమాత్రం ఆలస్యం చేయడు. (199)

విశ్వాసులారా! సహనం పాటించండి. మిథ్యావాదుల ముందు ధైర్యసాహసాలు ప్రదర్శించండి. ధర్మసేవ కోసం నడుం బిగించండి. దేవుని పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. అప్పుడే మీరు (ఇహపరల్లో) కృతార్థులవుతారని ఆశించగలరు. (200)

అవతరణ : మదీనా **4. నిసా (స్త్రీలు)** సూక్తులు : 176

ఈ అధ్యాయం అనేక ప్రసంగాలతో కూడి ఉంది. ఇవన్నీ హిజ్రీ శకం మూడవ సంవత్సరం నుండి నాల్గవ సంవత్సరం చివరి దాకా లేక ఐదవ సంవత్సరం ప్రారంభం దాకా వివిధ సందర్భాలలో అవతరించాయి.

ముస్లిం సమాజాన్ని ఇస్లాం పునాదులపై సంఘటితపరచడానికి ఈ అధ్యాయం లో అనేక ఆజ్ఞలు ఇవ్వబడ్డాయి. ముఖ్యంగా స్త్రీ స్థానం, ఆమె హక్కులు, కుటుంబ వ్యవస్థకు సంబంధించిన సూత్రాలు, ఆస్తిపంపిణీ వివరాలు, ఆర్థిక వ్యవహారాలు, మద్య నిషేధం, శిక్షాస్పృతి, నైతికప్రవర్తనావళి, క్రమశిక్షణ, సామూహిక జీవనవిధానం మొదలైన అంశాలు ఇందులో ఉన్నాయి. వీటితోపాటు దైవసందేశ వ్యాప్తిలో భాగంగా గ్రంథప్రజలకు, కపటవిశ్వాసులకు, బహుదైవారాధకులకు వారి ధార్మిక, నైతిక వైఖరిని ఖండిస్తూ కొన్ని హితవులు చేయబడ్డాయి. వేరొక వైపు వారి విషయంలో ముస్లింలు అవలంబించ వలసిన వైఖరి కూడా తెలియజేయబడింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

మానవులారా! మీ ప్రభువుకు భయపడండి. ఆయన మిమ్మల్ని ఒకే ప్రాణి ద్వారా సృష్టించాడు. అదేప్రాణి నుండి దాని జతను కూడా సృష్టించాడు. తిరిగి వారిరువురి నుండి కోటానుకోట్ల మంది స్త్రీపురుషుల్ని ప్రపంచంలో విస్తరింపజేశాడు. మీరు ఒకరిద్వారా మరొకరు తమ అవసరాలు గడుపుకోవడానికి దేవుని పేరును ఒక సాధనంగా చేసుకుంటారు. అలాంటి దేవునికి భయపడండి. రక్త సంబంధీకులతో మీకు ఏర్పడివున్న సహజ బాంధవ్యాన్ని తెంచకండి. దేవుడు మీ చర్యల్ని ఓకంట గమనిస్తూ న్నాడన్న సంగతి మరచిపోకండి. (1)

وَآتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الْأَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ بِالْظُلْمِ ۗ وَلَا تَتَّبِعُوا الْأَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ ۗ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ۝ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَالْيَتَامَىٰ فَالْيَتَامَىٰ مَاتُوا مَاتُوا ۗ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُعَدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۗ ذَلِكَ أَدْرَأَ ۗ أَكَىٰ تَعْلَمُونَ ۝

అనాథలకు రావలసిన ఆస్తులు వారికి ఇచ్చివేయండి. వారికి దక్కువలసిన మంచి సొమ్ముకు బదులు నాసిరకం సొమ్ము అప్పగించకండి. వారి ధనాన్ని మీధనంతో కలిపేసి (లెక్కపత్రం లేకుండా) తినకండి. అలా చేయడం ఘోరమైన పాపం. (2)

ఒకవేళ మీరు అనాథ బాలికల్ని వివాహమాడే పక్షంలో వారికి న్యాయం చేయలే మని భయపడితే (వారిని వదలి) మీకు వచ్చిన (ఇతర) స్త్రీలలో ఇద్దర్నిగాని, ముగ్గుర్ని గాని, నల్గుర్నిగాని చేసుకోవచ్చు. అయితే వారిమధ్య కూడా న్యాయంగా వ్యవహరించలే మని భావిస్తే ఒక్కర్నే వివాహమాడండి; లేదా మీ అధీనంలోకి వచ్చిన (బానిస) స్త్రీలను వివాహమాడండి. ఈవిధంగా న్యాయం చేయలేమన్న భయం మీకిక ఉండదు. (3)

1. పూర్వం అరబ్బులు అనేక మంది స్త్రీలను వివాహమాడేవారు. ఒక్కొక్కరి దగ్గర పడేసి మంది భార్యలు కూడా ఉండేవారు. తమ సంరక్షణలో ఉండే అనాథ బాలికల్ని కూడా చేసుకొని వారి ఆస్తుల్ని హరించేవారు. అదిగాక భార్యలందరి పట్ల సమానత్వం పాటించేవారు కాదు. కొందర్ని వేధించేవారు. ఈ స్థితిలో దేవుడు భార్యల సంఖ్యను నాలుగుకు పరిమితం చేశాడు. అదైనా భార్యలందరినీ భరించగల స్తోమత, వారి మధ్య న్యాయం పాటించగలమన్న ధీమా ఉన్నప్పుడే నలుగురి దాకా వివాహమాడవచ్చని, లేకుంటే ఒక్కరితోనే సరిపెట్టుకోవాలని షరతు విధించాడు. ఈ అధ్యాయంలోనే 129, 130 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు కూడా చూడండి.)

లైంగికపరంగా, స్త్రీలో కంటే పురుషునిలో సామర్థ్యం, దుడుకు స్వభావం (Aggressive nature) ఎక్కువ. అందువల్ల స్త్రీ ఒకే భర్త కలిగి ఉండేలా, పురుషుని భార్యలు పూర్వం నుండి వస్తున్న హద్దుమీరిన సంఖ్యను కొన్ని షరతులతో గరిష్టంగా నలుగురికి పరిమితమయ్యేలా ఇస్లాం చట్టాలు రూపొందించాయి. అదిగాక బహుభార్యత్వం ఒక నైతిక, సాంస్కృతిక అవసరం కూడా. వైద్య కారణంతో లేదా మరదైనా కారణంతో ఉన్నఒక భార్య ద్వారా సుఖం పొందలేని పురుషునికి రెండవ వివాహం చేసుకునే అవకాశం లేకపోతే అతను జీవితం మీద విరక్తి చెంది ఆత్మహత్యకో, వ్యభిచారానికో పాల్పడవచ్చు. లేదా ఆ ఒక్క భార్యను హతమార్చి మరో స్త్రీని వివాహమాడవచ్చు.

బహుభార్యత్వాన్ని నిషేధించి కఠినంగా అమలుపరుస్తున్న నేటి సమాజంలో ఇలాంటి వ్యభిచారం, హత్యలు, ఆత్మహత్యలు సర్వసాధారణమౌతున్నాయి. మరోవైపు కట్టుకాసుకల వల్ల వివాహం కాకుండా ఎండ్ర తరబడి కూర్చునే యువతులు కూడా ఆత్మహత్యలకో, అక్రమ పద్ధతులకో పాల్పడే ప్రమాదం ఉంది. ఏకపత్నీ వ్రతాన్ని బోధించే సమాజాల్లోనూ అధిక శాతం ప్రజలు క్రియాజీవితంలో బహుభార్యత్వాన్ని దోషబుద్ధి (Guilty conscience)తో అమలు జరుపుతున్నారు. కాని బహుభార్యత్వాన్ని వ్యతిరేకించే బహుమనుషులు కూడా దీన్ని ఆక్షేపించకపోవడం ఆశ్చర్యకరం!

అభ్యుదయ వాదులమని చెప్పుకునే కొందరు స్త్రీలు- “పురుషులు మాత్రమే నలుగురు భార్యలను ఎందుకు చేసుకోవాలి? స్త్రీకి నలుగురు భర్తల్ని చేసుకునే హక్కుండుకు ఉండకూడదు?” అని ప్రశ్నిస్తారు. స్త్రీలకు వ్యభిచారం చేసే హక్కు కూడా కావాలని నినాదాలు మార్కెటుతున్న నేటి సమాజంలో బహుభర్తత్వ హక్కు కావాలని డిమాండు చేయడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. కాని అలా డిమాండు చేసే స్త్రీలలో కనీసం ఇద్దరు భర్తలున్న వారవరూ ఇంతవరకు నా దృష్టికి రాలేదు.

وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً ۚ فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ فَاكْلُهُمْ فَهِيَ كَمَرِيءٍ ۝ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۝ وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ ۚ فَإِنْ أَنْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ ۚ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْعِفْ ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ۝ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ ۚ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ ۚ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ۚ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّكِينِ فَارزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۚ وَلَا يَخْشَى الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ حَلْفِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ ضَعُفًا حَافُوا عَلَيْهِمْ ۚ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا

స్త్రీలకు లభించవలసిన మహర్ (వధుకట్టుం)ను (విధిగా భావించి) వారికి సంతోషంగా ఇచ్చివేయండి. అయితే వారు సంతోషంగా కొంత మహర్ మాఫీచేస్తే దాన్ని మీరు నిరభ్యంతరంగా అనుభవించవచ్చు. (4)

దేవుడు మీకు జీవనాధారంగా చేసిన సంపదను మూడులకు అప్పగించకండి. అయితే వారికి తిండి, బట్టా (లాంటి జీవితావసరాలు) సమకూర్చండి. వారికి హితబోధ చేస్తూ ఉండండి. (5)

అనాథ బాలలకు పెళ్ళిడు వచ్చే వరకు వారి స్థితిగతులు గమనిస్తూ ఉండండి. ఆ తరువాత వారిలో తగిన యోగ్యతార్హతలు ఉన్నాయని మీకు అన్నిస్తే వారి ఆస్తిని వారికి అప్పగించండి. అంతేగాని, వారు పెద్దవారయిన తరువాత తమ (ఆస్తి) హక్కు అడుగుతారన్న భయంతో ముందుగానే వారి సొమ్మును (దుబారా చేస్తూ) త్వరత్వరగా తిని హరించి వేయకండి. (అనాథ) సంరక్షకుడు స్థితిపరుడయితే అలాంటి సొమ్ము జోలికే పోకూడదు. ఒకవేళ అతను పేదవాడయితే సముచిత రీతిలో కొంత సొమ్ము వాడుకోవచ్చు. వారి ఆస్తి వారికి అప్పగించవలసి వచ్చినప్పుడు కొందరు సాక్షుల్ని కూడా పెట్టుకోండి. లెక్క తీసుకోవడానికి దేవుడు ఒక్కడే చాలు. (6)

తల్లిదండ్రులు, ఇతర బంధువులు వదలిన ఆస్తి కొద్దిగా ఉన్నా, ఎక్కువగా ఉన్నా అందులో పురుషులకూ వాటా ఉంది; స్త్రీలకూ వాటా ఉంది. ఇవి (దైవి)నిర్ణీత వాటాలు. (వాటిని తగ్గించడానికి లేదా పెంచడానికి ఎవరికీ అధికారం లేదు.) ఆస్తిపంపకం జరుగుతున్నప్పుడు వారసులుకాని (నిరుపేద) బంధువులు, అనాథలు, అగత్యపరులు ఎవరైనా వస్తే వారిక్కూడా ఎంతోకొంత ఇచ్చిపంపండి. వారితో మృదువుగా మాట్లాడండి. (7-8)

ప్రజలు చనిపోతూ తమ పనిపిల్లలను నిస్సహాయ స్థితిలో వదలి పోవలసివస్తే, ఆతర్వాత వారి పరిస్థితి ఏమిటని ఆలోచించి భయపడాలి. కనుక వారు (ఇతరుల అనాథపిల్లల విషయంలో కూడా) దేవునికి భయపడుతూ సవ్యమైన మాటనే పలకాలి. అన్యాయంగా అనాథ బాలల ఆస్తుల్ని తింటున్నవారు నిజానికి తమ పాపాలను అగ్నితో

يَا كُفَّارًا فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ۗ يُؤْتِيهِمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلدَّارِ الْكَرِيمِ حِطًّا
 الْإِنْتِيبِينَ ۗ وَإِنْ كُنْ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَكُفْنَ ثَلَاثًا مَاتَرَكْنَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۗ
 وَلَا يُؤْتِيهِ لِلْأُولَادِ مِنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ ۗ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَتْهُ

నింపుకుంటున్నారు. ² వారు తప్పకుండా భగభగ మండే అగ్నిగుండంలో విసరి వేయబడతారు. (9-10)

మీ సంతానం విషయంలో దేవుడు మిమ్మల్ని ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు:

- ❖ ఒక పురుషుని వాటా ఇద్దరు స్త్రీల వాటాలతో సమానం. ³
- ❖ (మృతునికి) ఇద్దరు లేక ఇద్దరికన్నా ఎక్కువమంది కుమార్తెలుంటే, వారికి అతని ఆస్తిలో మూడింట రెండు వంతులు లభించాలి.
- ❖ ఒకవేళ ఒకే కుమార్తె ఉంటే ఆమెకు అతని ఆస్తిలో అర్థభాగం లభించాలి.
- ❖ మృతుడు సంతానం కలిగివున్నవాడయితే అతని తల్లిదండ్రులలో ప్రతి ఒక్కరికీ అతని ఆస్తిలో ఆరోవంతు లభించాలి. ⁴
- ❖ అతనికి సంతానం లేకుండా తల్లిదండ్రులే అతని వారసులైతే, తల్లికి మూడింట ఒక భాగం ఇవ్వాలి. ⁵

2. ఉహుద్ యుద్ధం తర్వాత హజ్రత్ సాద్ బిన్ రుబై (రజి) భార్య తన కుమార్తెలిద్దరి వెంట బెట్టుకొని దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వచ్చారు. ఆమె తనకు జరిగిన అన్యాయాన్ని ఏకరువు పెట్టూ ఇలా అన్నారు: “దైవప్రవక్తా! వీళ్ళిద్దరూ సాద్ కుమార్తెలు. సాద్ మీతోపాటు ఉహుద్ యుద్ధంలో పాల్గొని అమరగతులయ్యారు. ఆ తరువాత ఈ బాలికల పినతండ్రి మా ఆస్తిసంతటిని స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. వీరి కోసం ఒక్క పైసా వదలిపెట్ట లేదు. ఇలాంటి స్థితిలో ఈ బాలికల్ని ఎవరు పెళ్ళి చేసుకుంటారు?” దీన్ని గురించే ఈ సూక్తులు అవతరించాయి.

3. పురుషునికి లభించే వాటాలో స్త్రీకి సగం అన్నమాట. దేవుని దృష్టిలో స్త్రీపురుషులిద్దరూ సమానమైనా ఈ ఆర్థిక వ్యత్యాసానికి రెండు కారణాలున్నాయి. ఒకటి, కుటుంబపోషణ భారాన్ని ఇస్తాం పురుషుడి మీదనే మోపింది. భర్త సంపాదించకుండా సోమరిపోతులా తిరిగి లేదా సంపాదనంతా స్వార్థానికో, వ్యసనాలకో ఖర్చుచేసి భార్యాపిల్లలను నిర్లక్ష్యంచేస్తే ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం అతని మీద చట్టపరమైన చర్య తీసుకుంటుంది. పరలోకంలోనూ దైవశిక్షకు గురికావలసి వస్తుంది.

రెండు, వివాహ సంధర్భంలో స్త్రీకి వరుడి నుంచి మహర్ రూపంలో కొంత ఆస్తి లభిస్తుంది. నేడు మన దేశంలో ముస్లింలు అతి ముఖ్యమైన ఈ దైవాజ్ఞను నిర్లక్ష్యం చేసి, సహవాస దోషంతో కట్టు కానుకల రూపంలో వేలాది, కాదు లక్షలాది రూపాయలు నిలుపు దోపిడి చేస్తున్నారు. ఇది తీవ్రమైన నేరం, ఘోరమైన పాపం.

ఈ విధంగా ఇస్లాం తండ్రి నుండి ఆస్తివాటా ద్వారా, భర్త నుండి మహర్ ద్వారా స్త్రీకి మొత్తం మీద పురుషునితో పాటు ఆర్థిక సమానత్వం ప్రసాదించింది.

4. మిగిలిన 2/3 భాగం ఇతర వారసులకు లభించాలి. మృతునికి ఒక్క కొడుకు మాత్రమే ఉంటే, ఇతర వారసులకు పోగా మిగిలిన ఆస్తి అంతా అతనికి దక్కుతుంది. ఇతర వారసులెవరూ లేకపోతే మొత్తం ఆస్తి అతనికి లభిస్తుంది. 1-(1/6+1/6)=2/3 ఆస్తి ఇతర వారసులకు లభించాలి.

5. మిగిలిన 2/3 భాగం తండ్రికి లభిస్తుంది.

أَبَوَهُ فَلِأَمِّهِ الثَّلَاثُ ۗ وَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأَمِّهِ الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ يُؤْتِي بِهَا أَوْلَادُ بَيْنِ
 آبَائِكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
 حَكِيمًا ۗ وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ ۗ وَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ
 الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِنَّ يُؤْتَيْنَ بِهَا ۗ أَوْلَادُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ
 وَلَدٌ ۗ وَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّلُثُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِكُمْ تَوْصُونَ بِهَا أَوْلَادُكُمْ
 إِنْ كَانَ لَكُمْ رِجَالٌ يُؤْرَثُونَ كَلِّئْهُ أَوْلَادُكُمْ أَوْ إِخْوَةٌ أَوْ إِخْوَاتُكُمْ أَوْ إِخْوَاتُكُمْ أَوْ
 إِخْوَاتُكُمْ أَوْ إِخْوَاتُكُمْ أَوْ إِخْوَاتُكُمْ أَوْ إِخْوَاتُكُمْ أَوْ إِخْوَاتُكُمْ أَوْ إِخْوَاتُكُمْ أَوْ إِخْوَاتُكُمْ

- ❖ మృతునికి అన్న దమ్ములు, అక్క చెల్లెళ్ళు కూడా ఉంటే, తల్లికి ఆరవ భాగం రావాలి. ⁶
- ❖ మృతుడు రాసిపోయిన వీలునామా ⁷ (లోని విషయాలు) నెరవేర్చడంతో పాటు, అతను చేసిన అప్పలన్నీ ⁸ తీర్చిన తరువాతనే ఈ వాటాలన్నీ పంచాలి.
- ❖ మీ తల్లిదండ్రులలో, మీ సంతానంలో ప్రయోజనం రీత్యా ఎవరెక్కువ సన్నిహితులో మీకు తెలియదు. ఇవి దేవుడు నిర్ణయించిన వాటాలు. దేవుడు సమస్త విషయాలు ఎరిగినవాడు, ఎంతో వివేచనాపరుడు. (11)

❖ మీ భార్యలకు సంతానం లేనప్పుడు వారు వదలివెళ్ళిన ఆస్తిలో మీకు అర్థభాగం లభిస్తుంది. సంతానం ఉంటే, మీకు నాల్గింట ఒక భాగమే దక్కుతుంది. కాని రాసిన వీలునామా నెరవేర్చి, చేసిన అప్పలన్నీ తీర్చిన తర్వాతే ఇలా జరగాలి.

❖ మీకు సంతానం లేకపోతే మీరు వదలిన ఆస్తిలో మీ భార్యలకు నాల్గోవంతు వాటా లభిస్తుంది. సంతానముంటే ఎనిమిదోవంతు మాత్రమే దక్కుతుంది. మీరు రాసిన వీలునామా నెరవేర్చి, అప్పలన్నీ తీర్చిన తర్వాతే ఈవాటాలు లభిస్తాయి.

❖ పురుషునికి లేక స్త్రీకి సంతానంగాని, తల్లిదండ్రులుగాని లేకుండా ఒక సోదరుడో, ఒక సోదరియో ఉంటే వారిద్దరిలో ఒక్కొక్కరికి ఆరోవంతు లభిస్తుంది. సోదరులు, సోదరిలు ఒకరి కంటే ఎక్కువ మంది ఉంటే మొత్తం ఆస్తిలో మూడింట ఒక భాగం వారికి లభిస్తుంది. అదైనా రాసిన వీలునామా నెరవేర్చి, అప్పలు తీర్చిన తర్వాతనే లభిస్తుంది. అయితే వీలునామా (ఎవరికీ) బాధాకరంగా ఉండరాదు. ఇది దేవుడు జారీ చేస్తున్న ఆజ్ఞ. దేవుడు సర్వజ్ఞుడు; ఎంతో మృదుహృదయుడు. (12)

6. మిగిలిన 5/6 భాగం తండ్రికి లభిస్తుంది.

7,8. ముందుగా అప్పలన్నీ తీర్చాలి. తరువాత మిగిలిన ఆస్తిలో 1/3 భాగం మేరకు మాత్రమే వీలునామా వర్తిస్తుంది.

9. మిగిలిన 5/6 లేదా 2/3 భాగం ఇతర వారసులకు లభిస్తుంది. ఇతర వారసులు లేనప్పుడు మిగిలిన ఆస్తి సంతటిని గురించి వీలునామా రాసే అధికారం మృతునికి ఉంది. (నిర్వారసుని ఆస్తి పంపకం గురించి 4:176 సూక్తి చూడండి.)

مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ حَلِيمٌ ۝ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۖ وَمَنْ يُطِغِرْ اللَّهَ يَدْخُلْهُ جَهَنَّمَ بَئْرًا مِّنْ
تَمَّتْهَا الرِّجَالُ حَلِيدِينَ فِيهَا ۖ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَ
يَدْخُلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا ۖ وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝ وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِّسَابِكُمْ فَاَسْتَشْهَدُوا
عَلَيْهِمْ أَرْبَعَةٌ مِّنكُمْ ۖ وَإِنْ شَهِدُوا فَاَمْسِكُوهُمْ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَخْرُجَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لَهُنَّ سَبِيلًا ۝ وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَّهَا مِنْكُمْ فَادْوَهُمْ ۖ فَإِنْ تَابُوا وَأَصْلَحُوا فَأَعْرَضُوا عَنْهُمَا ۖ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ۝ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ ۖ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ اللَّهَ وَلَا الَّذِينَ يَبُوءُونَ بِهِمْ كَقَوْلِ
أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرْتَدُّوا النِّسَاءَ

۞

ఇవి దేవుడు నిర్ణయించిన పరిమితులు. (వీటిని అతిక్రమించే అధికారం ఎవరికీ లేదు.) దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై నడచుకునేవారిని దేవుడు సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అక్కడే వారు కలకాలం (సుఖంగా) ఉంటారు. ఇదే అసలు ఘనవిజయం. దీనికి భిన్నంగా దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు అవిధేయులై, దేవుడు నిర్దేశించిన పరిమితుల్ని అతిక్రమించేవారిని ఆయన నరకాగ్నిలో పడవేస్తాడు. అక్కడే వారు ఎల్లకాలం (నానా యాతనలు అనుభవిస్తూ) పడిఉంటారు. వారికి అత్యంత అవమానకరమైన శిక్ష సిద్ధంగా ఉంది. (13-14)

మీ స్త్రీలలో ఎవరైనా సిగ్గుమాలిన పనికి పాల్పడితే, అందుకు మీలో నలుగురిని సాక్షులుగా తీసుకురావాలి. ఆ నల్గురు సాక్షుమిస్తే, అప్పుడు ఆ స్త్రీలను వారి ఇండ్లలో నిర్బంధించాలి. వారికి (సహజ)మరణం వచ్చేదాకా లేదా దేవుడు వారికేదైనా దారి చూపేదాకా ఇలా నిర్బంధంలో ఉంచాలి. మీలోఎవరైనా (స్త్రీపురుషులు) ఈ దుశ్చర్యకు వడి గడ్డే వారిద్దర్నీ శిక్షించాలి.¹⁰ వారు పశ్చాత్తాపం చెంది తమను తాము సంస్కరించుకుంటే వారిని వదలిపెట్టాలి. దేవుడు అమిత క్షమాశీలి, అపార కృపాశీలుడు. (15-16)

అజ్ఞానం వల్ల కాలుజారి, ఆ తరువాతయినా పశ్చాత్తాపం చెంది, తమ నడవడి కను సరిదిద్దుకునేవారిని మాత్రమే దేవుడు క్షమిస్తాడు. అలాంటివారినే ఆయన కనికరిస్తాడు. దేవుడు సమస్తం ఎరిగినవాడు, ఎంతో వివేచనాపరుడు. (17)

అయితే జీవితాంతం చెడ్డపనులు చేస్తూ, చెడుతిరుగుళ్ళు తిరుగుతూ, చావు దగ్గర పడగానే “నేనిప్పుడు పశ్చాత్తాపపడుతున్నా, లెంపలు వేసుకుంటున్నా”అనే వారిని దేవుడు మన్నించడు. అలాగే అవిశ్వాస స్థితిలో చనిపోయేవారి క్షమాపణను కూడా దేవుడు స్వీకరించడు. అలాంటివారికి మేము అతి బాధాకరమైన యాతన సిద్ధపరచి ఉంచాం. (18)

విశ్వాసులారా! బలవంతంగా స్త్రీల (ఆస్తి)కి వారసులై పోవడం మీకు ధర్మసమ్మతం కాదు. అలాగే మీరు మీ భార్యలకిచ్చిన మహారీలో కొంతభాగం కాజేసే ఉద్దేశ్యంతో

10. ఇది వ్యభిచార నేరానికి ప్రారంభంలో సూచించబడిన శిక్ష. ఆ తరువాత కొంత కాలానికి వంద కొరడా దెబ్బల శిక్ష నిర్ణయించబడింది. దాన్ని గురించి 24:2 సూక్తి చూడండి.

كَرَهَا ۖ وَلَا تَعْصَلُوهُمْ لَشَهَابٍ مِّنَ السَّمَاءِ ۖ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولَئِكَ أَن يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ ۖ مُجْتَنِبًا ۖ
وَعَاشِرُوهُمْ بِالْعُرُوفِ ۖ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُمْ فَتَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ۖ
وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ ۖ وَآتَيْتُمْ أَحَدَهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذْ بَا مِنْهُ
شَيْئًا ۖ أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِتْمَانًا مَّبِينًا ۖ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ
وَآخَذَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ۖ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ ۖ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۖ
إِنَّهُ كَانَ فَا حِشَّةً وَمَقْتًا ۖ وَسَاءَ سَبِيلًا ۖ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ
وَءُمَّتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ ۖ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ

۞

వారిని వేధించడం కూడా మీకు భావ్యంకాదు. అయితే వారేదైనా చెడ్డపనికి పాల్పడినట్లు స్పష్టంగా తెలిస్తే మాత్రం (వారిని శిక్షించడానికి మీకధికారం ఉంది). వారి పట్ల మంచితనం కలిగివుంటూ సంసారం చేయండి. ఒకవేళ వారు మీకు (ఒక విషయంలో) నచ్చకపోతే, నచ్చనిదానిలోనే దేవుడు మీకెంతో శ్రేయస్సు, మేలు పెట్టి ఉండవచ్చు.¹¹ (19)

మీరు గనక ఒకభార్య స్థానంలో మరొక భార్యను చేసుకోవడానికి నిర్ణయించుకుంటే, మొదటి భార్యకు మీరు ఎంతపెద్ద ధనరాసి ఇచ్చివున్నా దాన్ని ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ మళ్ళీ తీసుకోరాదు. మీరామెపై నీలాపనిందలు వేసి, మరీ అంత అన్యాయంగా దాన్ని తిరిగి తీసుకుంటారా? (ఎంత సిగ్గుచేటు!) మీరిద్దరు ఒకరి ద్వారా మరొకరు సుఖం అనుభవించారు. ఆమె మీదగ్గర (వివాహం ద్వారా) గట్టి వాగ్దానం తీసుకుంది. అలాంటప్పుడు మీరామె ధనాన్ని బలవంతంగా ఎలా తీసుకుంటారు? (20-21)

మీ తండ్రులు వివాహమాడిన స్త్రీలను (వారి మరణానంతరం) మీరు ఎన్నటికీ వివాహమాడకండి. లోగడ జరిగిందేదో జరిగింది. (ఇకముందు అలాంటి ఘోరాలకు పాల్పడకండి.) ఇది నీతిబాహ్యమైన పని, అవాంఛనీయమైన దుష్టసంప్రదాయం. (22)

మీ తల్లులు, కుమార్తెలు, అక్కాచెల్లెళ్ళు, మేనత్తలు, పినతల్లులు, పెత్తల్లులు, మేనకోడళ్ళు, సోదరకుమార్తెలు, మీకు పాలుపట్టిన స్తన్యసంబంధ తల్లులు, మీరు పాలుపంచుకున్న స్తన్యసంబంధ సోదరీలు, మీ భార్యలతల్లులు, మీతో లైంగిక సంబంధం ఏర్పడిన మీభార్యలకు (గతభర్తల ద్వారా) పుట్టి మీసంరక్షణలో పెరిగిన కుమార్తెలు-మీకు నిషేధించబడ్డారు. (వీరిని మీరు చేసుకోరాదు.) పోతే, మీతో లైంగిక సంబంధం ఏర్పడకుండా (పెళ్ళి మాత్రమే జరిగి)ఉంటే (అలాంటి భార్యల్ని వదలి వారి కుమార్తెల్ని

11. మనిషి తన భార్యలో ఏదో విషయం నచ్చలేదని తొందరపడి వివాహబంధాన్ని త్రొంచుకోకూడదు. అనివార్య పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు మాత్రమే విడాకులిచ్చే అనుమతి వినియోగించుకోవాలి. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:

“ధర్మ సమ్మతమైన పనులలో దేవునికి అన్నిటికంటే తలాఖ్ ఎంతో అప్రీయమైన పని.”
“రకరకాల పూవుల మాధుర్యాన్ని ఆస్వాదిస్తూ తిరిగే తుమ్మెదల్లాంటి స్త్రీ పురుషులను దేవుడు అభిమానించడు. కనుక మీరు వివాహం చేసుకోండి, విడాకులివ్వకండి.”

وَأَمَّا هُنَّ لِسَائِكُمْ وَرَأْيَكُمْ الَّتِي فِي جُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ رِقَانَ لِمَ تَكُونُوا
 دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَاجُنَّكُمْ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ
 إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأَجَلٌ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ
 أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
 فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝
 وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكَحِ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمَنْ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ قَبْلِكُمْ

చేసుకోవడంలో) ఎలాంటి తప్పులేదు. ఇక కన్నకొడుకుల (వితంతువులైన లేక విడాకులు పొందిన) భార్యలు (అంటే కొడళ్ళు) కూడా మీకు నిషేధించబడ్డారు. అంతేకాదు, ఒక వివాహబంధంలో (ఏకకాలంలో) ఇద్దరు అక్కాచెల్లెళ్ళను ఉంచడం కూడా నిషిద్ధమే.¹² లోగడ జరిగిందేదో జరిగింది. దేవుడు అమిత క్షమాశీలి, అపార కృపాశీలుడు. (23)

(యుద్ధంలో) మీచేతికి చిక్కిన స్త్రీలు తప్ప ఇతరులు వివాహమాడిన స్త్రీలు కూడా మీకు నిషేధించబడ్డారు. ఇది దైవశాసనం. దాన్ని పాటించడం మీ విధ్యుక్తధర్మం.

మీరుతప్ప ఇతర స్త్రీలందర్నీ ధనవినియోగం ద్వారా మీరు పెండ్లాడవచ్చు. అయితే వివాహలక్ష్మం శీలరక్షణయి ఉండాలిగాని, స్త్రీలోలత్వమై ఉండకూడదు. మీరు వారి వల్ల అనుభవించే దాంపత్య సుఖానికిగాను వారికి చెల్లించవలసిన నిర్ణీత మహర్ ధనాన్ని విధిగా భావించి చెల్లించాలి. మహర్ నిర్ణయం జరిగిన తర్వాత మీరిద్దరు ఆ విషయంలో పరస్పరం ఇష్టపూర్వకంగా ఏదైనా చేయదలచుకుంటే చేయవచ్చు. అందులో ఎలాంటి తప్పు లేదు. దేవుడు సమస్తం ఎరిగిన వాడు; ఎంతో వివేచనాపరుడు. (24)

మీలో ఎవరికైనా విశ్వసించిన స్వతంత్ర స్త్రీలను వివాహమాడే స్తోమత లేకపోతే అలాంటివారు తమ అధీనంలోకి వచ్చిన ముస్లిం బానిస స్త్రీలను వివాహమాడాలి.¹³

12. ఈ సూక్తిలో పురుషుని వివాహనిషిద్ధ స్త్రీలతో పాటు కొన్ని హదీసుల్లో ఈ స్త్రీలు కూడా నిషేధించబడ్డారు:- మారుతల్లులు, మారుకుమార్తెలు, మనుమరాళ్ళు, మారుతల్లి కుమార్తెలు మారు సోదరీలు), మారుతండ్రి కుమార్తెలు (మారుసోదరీలు), మారుమేనత్తలు, మారుపినతల్లులు, మారు పెత్తల్లులు, మారుమేనకోడళ్ళు, మారుసోదర కుమార్తెలు. మారుసోదరి కుమార్తెలు. అలాగే పురుషుడు ఏస్త్రీ పాలు త్రాగాడో ఆస్త్రీ కుమార్తెలు, తన తల్లితో పాటు పాలుత్రాగిన ఇతర స్త్రీలు కూడా నిషేధించబడ్డారు. పోతే ఒకభార్య ఉండగానే ఆమె సోదరీని చేసుకోవడం కూడా నిషిద్ధమే.

ఇక్కడ సూత్రప్రాయమైన ఒక విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవడం ఎంతో అవసరం. ఈ సూక్తిలో పురుషుని వివాహానికి నిషేధించబడిన స్త్రీలలో రక్తసంబంధ స్త్రీలు, సవతి సంబంధ స్త్రీలు, ప్రస్య సంబంధ స్త్రీలు అని మూడురకాల సంబంధాలున్నాయి. పురుషుడు వివాహానికి ముందు ఈ మూడు సంబంధాలను పరిశీలించి, వాటి పరిధిలోకి రాని స్త్రీని మాత్రమే వివాహమాడాలి.

13. స్వతంత్ర స్త్రీని వివాహమాడే స్తోమతలేని (పేద)వాడు బానిస స్త్రీని ఆమె యజమాని అనుమతితో వివాహమాడవచ్చు.

الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهِ أَكْبَرُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ فَإِنَّكُمْ لَأَنْتُمْ هُنَّ
 أَجُورُهُنَّ بِالْعُرُوفِ الْمُحْصَنَاتِ غَيْرِ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مُتَّعِدَاتٍ أَخْدَانٍ ۖ فَإِذَا أُحْصِنَ فَإِنَّ أَتَيْنَ
 بِمَا حَشَيْتُمْ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَدَابِ ۚ لِذَلِكَ لِمَنْ حَشَيْتُمُ الْعَدَّتْ مِنْكُمْ ۖ وَأَنْ
 تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ يَرْيَدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ
 قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
 الشَّهْوَاتِ أَنْ تَبِيلُوا مِثْلًا بَاطِلًا ۖ وَاللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ ۖ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ۝
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ ۝

దేవునికి మీ విశ్వాసస్థితి బాగా తెలుసు. మీరంతా పరస్పరం ఒకే స్పష్టరాశికి చెందినవారు. కనుక బానిస స్త్రీలను వారి యజమానుల అనుమతి తీసుకొని వివాహమాడండి. చట్టం ప్రకారం వారికి చెల్లించవలసిన మహర్ కూడా చెల్లించాలి. అయితే వారిని వివాహ బంధంలో సురక్షితంగా ఉంచండి. విచ్చలవిడిగా చెడు తిరుగుళ్ళు తిరగనివ్వకండి. దొంగచాటుగా ప్రేమ కలాపాలకు పాల్పడనీయకండి.

ఒకవేళ వారు వివాహబంధంలోకి వచ్చి భద్రత పొందిన తర్వాత దుర్బుద్ధతకు పాల్ప పడితే అలాంటివారికి స్వతంత్ర స్త్రీలకు విధించే శిక్షలో సగం శిక్ష విధించాలి. పెళ్ళి చేసు కోని కారణంగా తమ ధర్మనిష్ఠకు భంగం కలుగుతుందని భయపడేవారికి మాత్రమే ఈ సౌకర్యం ఉంది. అయితే మీరు (అలాంటిస్థితిలో పెళ్ళి చేసుకోకుండా) సహనం వహిస్తే అది మీకెంతో శ్రేయస్కరం. దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. (25)

దేవుడు తన సూక్తులు వివరిస్తూ మీకు పూర్వం సజ్జనులు నడచిన బాటలోనే మిమ్మల్ని నడప గోరుతున్నాడు. ఆయన మిమ్మల్ని కటాక్షించదలిచాడు. దేవుడు గొప్ప జ్ఞానసంపన్నుడు, ఎంతో వివేకవంతుడు. ఆయన మిమ్మల్ని కటాక్షించదలిచాడు. అయితే మనోవాంఛలకు బానిసలైనవారు మిమ్మల్ని సన్మార్గం నుంచి తప్పించి దూరంగా ఉంచ గోరుతున్నారు. మానవుడు (సహజంగానే) బలహీనుడుగా పుట్టాడు. అందువల్ల దేవుడు మీపై ఉన్న ఆంక్షల భారాన్ని తగ్గించదలిచాడు. (26-28)

విశ్వాసులారా! మీరు ఒకరి సొమ్మును మరొకరు అన్యాయంగా కబళించకండి. పరస్పరామోదంతో వ్యాపార లావాదేవీలు, ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలు జరుపుకోవచ్చు.

14. ఇస్లాం అన్యాయం, మూఢాచారాలతో కూడిన కఠోరనియమాల్ని సమూలంగా తుడిచి పెట్టదలచింది. తల్లిదండ్రుల ఆస్తిలో కుమార్తెలకు వాటా ఇవ్వకపోవడం, వితంతువుని అత్తవారి ఆంక్షలనుండి బయటపడకుండా అణచిపెట్టడం, స్త్రీకి రెండవపెళ్ళికి స్వేచ్ఛ నివ్వకపోవడం, బహిష్టు స్త్రీపై అనేక ఆంక్షలు విధించడం, సవతితల్లిని పెండ్లాడటం, ఏకకాలంలో ఇద్దరు అక్కాచెల్లెళ్ళను వివాహబంధంలో ఉంచడం, ధనవికేంద్రీకరణను నిరోధించే ద్రష్టస్వీకార విధానం, పెంపుడుకొడుకు ను కన్నకొడుకుగా భావించి రక్తసంబంధాలు ఏర్పరచడం వగైరా దురాచారాలను ఇస్లాం నిర్మూ లించ వూనుకుంది. కాని మూఢులైన సనాతనవాదులు, కపటులు, యూదులు ఈ సంస్కరణలను చూసి గగ్గోలుపెట్టూ అవరోధాలు సృష్టించడానికి, దుష్ప్రచారం చేయడానికి ప్రయత్నించారు. అయినప్పటికీ ఇస్లాం తన సంస్కరణోద్యమాన్ని విజయవంతంగా ముందుకు తీసికెళ్ళింది.

وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿۱۵﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدْوَانًا وَظَلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا ۖ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿۱۶﴾ إِنَّ كَيْدَ بَنِي إِدْرِيسَ عَنْهُ لَكَفْرٌ عَنْكُمْ رَبِّكُمْ ۖ وَنُدْخِلُكُمْ مُدَاخِلًا كَرِيمًا ﴿۱۷﴾ وَلَا تَتَّبِعُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِكُمْ بَعْضًا عَلَى الْبَعْضِ ۚ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا

(అన్యాయం, అక్రమం, హత్య, ఆత్మహత్యల ద్వారా) మిమ్ముల్ని మీరు హతమార్చుకోకండి. ¹⁵ దేవుడు మీ విషయంలో ఎంతో దయామయుడని తెలుసుకోండి. (29)

అన్యాయం, అక్రమాలతో ఇలా చేసేవాణ్ణి మేము త్వరలోనే నరకాగ్నిలో విసరి వేస్తాం. ఇది దేవునికి ఏమంత కష్టం కాదు. మిమ్ముల్ని వారిస్తున్న ఘోరమైన పాపాలను ¹⁶ మీరు మానుకుంటే మేము మీ చిన్నచిన్న పాపాల్ని మీ కర్మలచిట్టా నుండి తొలగిస్తాం. పైగా మిమ్ముల్ని ప్రతిష్ఠాకరమైన (స్వర్గ)ధామంలో ప్రవేశింపజేస్తాము. (30-31)

మేము మీలో కొందరికి ఇతరులకన్నా ఎక్కువ ప్రసాదించినదాన్ని మీరు ఆశించకండి. ¹⁷ పురుషులకు వారు సంపాదించుకున్న దానికి తగిన ప్రతిఫలం ఉంది. అలాగే

15. వివరాలకు 83:1-5 సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.

16. హజ్రత్ అబ్దురహ్మాన్ బిన్ అబూబకర్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) మమ్ముల్ని ఉద్దేశించి “నేను మీకు అన్నిటికంటే ఘోరమైన పాపాలను గురించి తెలుపనా?” అని అడిగారు. ఈమాట ఆయన మూడుసార్లు అన్నారు. దానికి మేము “తప్పకుండా తెలపండి దైవప్రవక్తా!” అన్నాం. అప్పుడాయన “దేవునికి ఇతరులను సాటికల్పించడం, తల్లిదండ్రుల మాట వినకపోవడం” అని చెప్పారు. తర్వాత ఆయన (గోడకు)ఆనుకొని కూర్చున్నవారల్లా ఒక్కసారిగా లేచి నిటారుగా కూర్చొని “జాగ్రత్త! అబద్ధమాడటం (అన్నిటికంటే ఘోరపాపం)” అన్నారు. ఇలా మాటి మాటికి చెబుతూ పోయారు. చివరికి మేము మనసులో “అయ్యో! ఈయన ఈమాటలు ఇక చాలిస్తే బాగుండు” అనుకున్నాం. (బుఖారి, ముస్లిం) (45:7 సూక్తి పాదసూచిక చూడండి.)

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) అనుచరుల్ని ఉద్దేశించి “మిమ్ముల్ని సర్వనాశనం చేసే పనులకు దూరంగా ఉండండ”ని హెచ్చరించారు. దానికి అనుచరులు “అ పనులేమిటి దైవప్రవక్తా!” అని అడిగారు. అప్పుడాయన ఇలా సెలవిచ్చారు: “(1) దేవునికి సాటి కల్పించడం (షిర్క్), (2) చేతబడి చేయడం, (3) ధర్మయుక్తంగా తప్ప దేవుడు హతమార్చకూడదని నిషేధించిన ప్రాణిని హతమార్చడం, (4) వడ్డీసాము తినడం, (5) అనాథ సాము హరించినవేయడం (6) ధర్మయుద్ధంలో వెన్నుజూపి పారిపోవడం, (7) ఏ పాపం ఎరగని అమాయక ముస్లిం మహిళపై అపనిందలు వేయడం.” (బుఖారి, ముస్లిం)

(ఇతర వివరాలకు 25:70 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

17. దేవుడు మానవులందరినీ ఒకే స్థాయిగా పుట్టించలేదు. శారీరకంగా, మానసికంగా, ఆర్థికంగా అనేక వ్యత్యాసాలు ఉంచాడు. కొందరిని అందగాళ్ళుగా, కొందరిని అందవిహీనులుగా, కొందరిని బలవంతులుగా, కొందరిని బలహీనులుగా, కొందరిని పొడుగువాళ్ళుగా, కొందరిని పొట్టి వాళ్ళుగా, కొందరిని ఎక్కువ తెలివిగలవారిగా, కొందరిని తక్కువ తెలివి గలవారిగా, కొందరిని ధన వంతులుగా, మరికొందరిని పేదవాళ్ళుగా పుట్టించాడు. ఈ సూక్తిలో దేవుడు అందవిహీనుడు అందాన్ని, బలహీనుడు బలాన్ని, పేదవాడు ధనాన్ని కోరుకోవడం తప్పని చెప్పలేదు. అందగాళ్ళను, బలవంతుల్ని, ధనికుల్ని చూసి అసూయచెందడం; లేనిదాన్ని పొందడానికి అసహజమార్గాల గుండా, అక్రమ పద్ధతుల ద్వారా ప్రయత్నించడం మాత్రమే తప్పని చెబుతున్నాడు.

اَكْتَسَبُوا ۖ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اَكْتَسَبْنَ ۚ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۱۸﴾ وَلِكُلِّ جَمَلًا مِثْلًا مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ ۚ وَلِلرِّجَالِ عَاقِبَاتُ كَيْدِكُمْ فَأَتْوَهُمْ نَصِيبَهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿۱۹﴾ ۗ وَالرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ ۚ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ وَرَبِّنَا أَنْتَقَرْنَا مِنْ أَمْوَالِهِمْ ۚ قَالَتِ الصَّالِحَاتُ فَبِمَا حَفِظْنَا عَلَى اللَّهِ وَالَّذِي نَتَّقِي فَمَا نُنْفِقُنَّ نُشْكُرُ لَكُمْ ۚ وَهَيَّؤْهُنَّ فِي الْمَصَاحِمِ ۚ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَصَاحِمِ ۚ وَاهْجُرُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْتُمُ فَلَا تَتَّبِعُوا

స్త్రీలకు కూడా వారు సంపాదించుకున్న దానికి తగినట్లే ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. అయితే మీరు దేవుని అనుగ్రహం వేడుకోండి. ఆయన ప్రతి విషయం ఎరిగినవాడు. (32)

తల్లిదండ్రులు, బంధువులు వదలివెళ్ళిన ఆస్తికి మేము (ఇదివరకే) వారసుల్ని నిర్ణయించాము. ఇక మీరు వాగ్దానం చేసిన వారికి కూడా (మీ జీవితంలోనే) వారి భాగం ఇచ్చి వేయండి. దేవుడు సర్వసాక్షిగా ప్రతి విషయాన్ని గమనిస్తున్నాడు. (33)

దేవుడు స్త్రీలపై పురుషులకు కొంత ఆధిక్యత ప్రసాదించడం వల్ల, పురుషులు తమ సంపదను స్త్రీల కోసం ఖర్చుపెడుతున్నందు వల్ల పురుషులు స్త్రీలపై వ్యవహారకర్తలు అవుతారు. కనుక సుగుణవతులైన స్త్రీలు తమ భర్తలకు విధేయత చూపుతూ వారి కను సన్నలలో నడచుకుంటారు. పురుషులు (ఇంటి పట్టున) లేనప్పుడు దేవునిరక్షణలో వారి హక్కులు కాపాడుతుంటారు. మీ మాటలకు ఎదురుచెప్పి తిరగబడతారని భయమున్న స్త్రీలకు (నయాన భయాన) సచ్చజెప్పండి. (అలా దారికి రాకపోతే) వారిని మీ పడకల నుండి వేరుచేయండి. (అప్పటికీ మీమాట వినకపోతే) కొట్టండి. ¹⁸ ఆతర్వాత వారు మీకు విధేయులయిపోతే ఇక వారిని అనవసరంగా వేధించడానికి సాకులు వెతకకండి. పైన అందరికంటే అధికం, అత్యున్నతుడైన దేవుడు ఉన్నాడని గుర్తుంచుకోండి. (34)

అలా జరిగినప్పుడల్లా సమాజంలో ఆశాంతి, అరాచకాలే చెలరేగుతాయిగాని, ఆశించిన ప్రయోజనాలు సాధించలేము. నేడు స్త్రీ-పురుషుల మధ్య, ధనిక-పేదల మధ్య కృత్రిమ సమానత్వం కోసం జరుగుతున్న అక్రమవిధానాలు ఎన్ని అనర్థాలు సృష్టిస్తున్నాయో చెప్పనవసరం లేదు.

18. స్త్రీపై పురుషునికి ఆధిక్యత నివ్వడానికి రెండు కారణాలున్నాయి. ఒకటి, శారీరకంగా, మానసికంగా స్త్రీ కన్నా పురుషుడు ఎక్కువ శక్తిమంతుడు, సమర్థుడు. రెండు, ఈ కారణంగా భార్య పిల్లల పోషణ బాధ్యత పురుషుని మీదే మోపడం జరిగింది. స్త్రీలోని సుకుమారత్వం, సున్నితత్వం, లజ్జ, బిడియంల పరిరక్షణ దృష్ట్యా ఆమె ఇంటి పట్టున ఉండటంలోనే ఆమె శ్రేయస్సు ఉంది. సమాజ శ్రేయస్సు కూడా అందులోనే ఉంది. స్త్రీ ఇల్లు దాటి బయట పురుషులతో కలిసి పని చేయడం వల్ల అనేక సామాజిక రుగ్మతలు వ్యాపించే ప్రమాదం ఉంటుంది. అందుకే “విజాతి తన వ్యవహారాల నిర్వహణ బాధ్యతను స్త్రీకి అప్పగిస్తుందో ఆ జాతి ఎన్నటికీ బాగుపడదు” అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం)- (సహీ బుఖారి) స్త్రీలపై పురుషుల ఆధిక్యతను గురించి 2:228 సూక్తి, దాని పాదసూచిక కూడా చూడండి.

కొందరు స్త్రీలు చేయిచేసుకోనిదే దారికి రారు. అలాంటి పరిస్థితిలో భార్య ముఖం మీద కొట్టకూడదని, శరీరం కందిపోయే వస్తువులతో కొట్టకూడదని, నిర్ణయంగా కొట్టకూడదని దైవప్రవక్త (సల్లం) అన్నారు. ఏమైనా ఆయన భార్యల్ని కొట్టేవారిని అభిమానించేవారు కాదు.

عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكْمًا مِّنْ أَهْلِهَا ۚ إِنَّ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُّوفِقُ اللَّهُ بَيْنَهُمَا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۖ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تَشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ۗ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ۗ وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِيقًا نَّاسٍ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ وَمَن يَكُن الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ۗ وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُمْ عَلِيمًا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُظِلُّهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ ۚ وَإِن تَكُ حَسَنَةً ۖ يُضَعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَّدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ۗ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ ۖ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ۗ ۝ يَوْمَ يُدْعَىٰ

భార్యాభర్తల మధ్య సంబంధాలు చెడిపోతాయని భయముంటే భర్త బంధువుల నుండి ఒక మధ్యవర్తిని, భార్య బంధువుల నుండి ఒక మధ్యవర్తిని పెట్టుకోండి. వారిద్దరు కలసి పరిస్థితి చక్కదిద్ద దలచుకుంటే దేవుడు దంపతుల మధ్య సానుకూలత కలిగిస్తాడు. దేవుడు సర్వజ్ఞుని, సమస్తం ఎరిగినవాడు. (35)

మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయనకు (దైవత్వంలో) ఎవరినీ సాటి కల్పించ కండి. తల్లిదండ్రుల పట్ల సద్వర్తనతో వ్యవహరించండి. బంధువులు, అనాథలు, నిరు పేదలతో మంచిగా మనసుకోండి. ఇరుగుపొరుగు బంధువులకు, పరిచయంలేని పొరుగువారికి, (మీ దైనందిన కార్యకలాపాలలో) తారసపడే మిత్రులకు, బాటసారులకు, మీ అధీనంలో వున్న బానిసలకు మేలు చేయండి. దేవుడు అహంకారుల్ని, ప్రగల్భాలు పలికేవారిని ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. (36)

అలాగే తాము పినవారితనం వహించడమేగాక ఇతరులక్కూడా పినవారితనం నూరిపోసేవారిని సైతం దేవుడు ప్రేమించడు. వారు తమకు దేవుడు ప్రసాదించిన అను గ్రహాన్ని (ధనాన్ని) కూడబెడ్డారు. ఇలాంటి కృతఘ్నుల కోసం మేము నీచమైన యాతనను సిద్ధపరచివుంచాం. వారేదైనా ఖర్చుపెట్టినా లోకుల మెప్పు కోసమే ఖర్చుపెడ్డారు. వారు దేవుణ్ణి విశ్వసించరు, పరలోకాన్నీ విశ్వసించరు. కారణం, అలాంటివారికి సైతాన్ సహ చరుడైపోవడమే. సైతాన్ సహచర్యం అత్యంత దుష్టసహచర్యం. (37-38)

వారు గనక దేవుణ్ణి, ప్రళయదినాన్ని విశ్వసించి, తమకు దైవం ప్రసాదించినదాన్ని సద్వినియోగం చేస్తే వారికి వచ్చే నష్టం ఏమిటి? వారి సంగతి దేవునికి బాగా తెలుసు. దేవుడు ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం చేయడు. ఎవరైనా ఒక సత్కార్యం చేస్తే దేవుడు దానికి రెట్టింపు పుణ్యఫలం ప్రసాదిస్తాడు. అంతేకాకుండా, ఆయన తన (ప్రత్యేక) అను గ్రహనిక్షేపాల నుండి కూడా అమితమైన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. (39-40)

(ముహమ్మద్!) మేము (పరలోక న్యాయస్థానంలో) ప్రతి సమాజం నుండి ఒక

శుభ్రము

الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ لَوْ شِئْنَا لَنَسُوتُنَّ عَنْهُمُ الرُّسُلَ ۚ وَلَا يَكْفُرُونَ ۗ وَاللَّهُ حَدِيثًا ۗ لِيَأْتِيَهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَّا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا ۚ وَإِن كُنْتُمْ مَّرْطَبًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْعَالِطِ أَوْ لَسْتُمْ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَوْبًا طَيِّبًا فَاَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ۗ أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُشْرُونَ الضَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ أَن يُضِلُّوا السَّبِيلَ ۗ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْمَالِكُمْ ۗ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَلِيًّا ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ تَوَكِيلًا ۗ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ

సాక్షిని తెచ్చి, ఆ సాక్షులపై నిన్ను సాక్షిగా నిలబెట్టే రోజున మీ పరిస్థితి ఏమవుతుంది? అప్పుడు దైవప్రవక్తను నిరాకరించి, అతనికి అవిధేయులైన అవిశ్వాసులు (పశ్చాత్తాపంతో) “అయ్యయ్యా! భూమి బ్రద్దలయి తామందులో కూరుకుపోతే ఎంత బాగుండు!!” అని వాపోతారు. కాని వారు దేవుని దగ్గర ఏ విషయాన్నీ దాచలేరు. (41-42)

విశ్వాసులారా! మీరు మైకంలో ఉన్నప్పుడు ప్రార్థన దరిదాపులకు పోకండి. ప్రార్థనలో మీరు పరిస్తున్నదేమిటో మీకు తెలుస్తున్నప్పుడే ప్రార్థన చేయాలి. ¹⁹ అలాగే (సంభోగం, వీర్య స్థలనాలతో) అశుద్ధావస్థలో ఉన్నప్పుడు కూడా స్నానంచేసే వరకు నమాజు దరిదాపులకు పోకూడదు, (మసీదు) దారిగుండా పోవడం అనివార్యమైతే తప్ప. ఇక వ్యాధిగ్రస్తులైనప్పుడు, ప్రయాణావస్థలో ఉన్నప్పుడు, మలమూత్ర విసర్జనకు వెళ్ళి నప్పుడు లేదా స్త్రీని కలసినప్పుడు నీరు లభించకపోతే శుభ్రమైన మట్టి ఉపయోగించండి. దాన్ని ముఖాల మీద, చేతుల మీద రుద్దుకోండి. ²⁰ నిస్సందేహంగా దేవుడు అమిత క్షమాశీలి, అపార కృపాశీలుడు. గ్రంథంలో కొంతభాగం ఇవ్వబడినవారిని నీవు చూడ లేదా? వారు స్వయంగా మార్గభ్రష్టత్వం కొనితెచ్చుకోవడమే గాక, మిమ్మల్ని కూడా మార్గభ్రష్టుల్ని చేయజూస్తున్నారు. మీ శత్రువుల సంగతి దేవునికి బాగా తెలుసు. మీ సంరక్షణకు, సహాయానికి దేవుడే చాలు. (43-45)

19. దివ్య ఖుర్ఆన్ మూడుసార్లు ఆదేశాలిస్తూ మద్యం, మత్తు పదార్థాలను అంచెలవారిగా నిషేధించింది. మొదటి ఆదేశం 2:219 సూక్తిలో వచ్చింది. అందులో మద్యం నష్టదాయకమైనదని, దేవునికి అయిష్టమైనదని మాత్రమే చెప్పబడింది. ఆనాటి నుంచే కొందరు ముస్లింలు మద్య సేవనం మానుకున్నారు. అయితే చాలామంది మానుకోలేదు. వారు ఒక్కక్క సారి మద్యం మత్తులో ఉండే నమాజు చేస్తుండేవారు. దానివల్ల నమాజులో ఏకాగ్రతకు భంగం కలిగి వారు ఒక దానికి బదులు మరొకటి పరిస్తుండేవారు. అందువల్ల మైకంలో ఉన్నప్పుడు నమాజ్ చేయకూడదని ఈ సూక్తిలో ఆదేశించబడింది. ఈ ఆదేశంతో చాలామంది మద్యసేవనం మానుకున్నారు. అలవాటు మానుకోలేక పోయిన కొందరు నమాజు వేళలు తప్పించి మద్యం సేవిస్తుండేవారు. ఆ తరువాత కొంత కాలానికి 5:90,91 సూక్తులలో మద్యాన్ని పూర్తిగా నిషేధించడం జరిగింది. దీంతోపాటు ఇతర మత్తు పదార్థాలన్నీ నిషేధించబడ్డాయి. (వివరాలకు 5:90 సూక్తి పాదసూచిక చూడండి.)

20. మట్టితో ముఖం రుద్దుకోవడమంటే ముఖమంతా మట్టి పూసుకోవడం కాదు. శుభ్రమైన మట్టినేలపై లేదా మట్టిగోడపై లేదా సున్నపు గోడపై లేదా దుమ్ముపడిన వస్తువుల మీద చేతులు తట్టి వాటిని ఓసారి విదిలించి ఆ చేతులతో ముఖం, చేతులు తుడుచుకోవాలని దైవప్రవక్త (సల్లం) బోధనలు తెలుపుతున్నాయి. (వివరాలకు 5:6 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَارْعِنَا لِيَّا بِالسِّتْرِهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ ، وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمِعْ وَانظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَوْفَوْا ، لَكِن لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آتُوا الْكِتَابَ ائْمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْغَسَ وَجُوهَهَا فَتَرَدَّهَا عَلَا أَدْبَارَهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعْنَا أَصْحَابَ السَّبْتِ ، وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ ، وَيَغْفِرُ مَا دُونُ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ، وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُرْكَبُونَ أُنْفُسَهُمْ ، بَلِ اللَّهُ يُرْكَبُ مِنْ يَسَاءٍ ، وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ۝ انظُرْ كَيْفَ يُفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ، وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُبِينًا ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ آتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هُؤُلَاءِ أَهْلَادُ مِنْ آلِ اللَّهِ ، أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ ، وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَعَلَّ لَهُ نَصِيبًا ۝

యూదులైనవారిలో కొందరు పదాలను వాటి సందర్భాన్నిండి మార్చివేస్తారు. నిజ ధర్మానికి హాని కలిగించే ఉద్దేశ్యంతో వారు నాలుకలు మెలితిప్పతూ “మేము విన్నాం-త్రోసిపుచ్చాం, వినండి-విన్నించండి, మామాట వినండి” అని అంటారు. (అలా అనడానికి బదులు) వారు “మేము విన్నాం, విధేయులై పోయాము; వినండి, కాస్త మా వైపు చూడండి” అనంటే వారికి శ్రేయస్కరంగా ఉండేది. అది సవ్యంగా కూడా ఉండేది. కాని దేవుడు వారి తలబిరుసు, తిరస్కారాల కారణంగా వారిని శపించాడు. అందువల్ల వారిలో బహు కొద్దిమంది తప్ప ఎవరూ సత్యాన్ని విశ్వసించరు. (46)

గ్రంథప్రజలారా! మేము (అవిశ్వాసుల) ముఖాలు చెడగొట్టి వెనక్కి తిప్పివేయక ముందే, లేదా శనివారనియమం ఉల్లంఘించినవారిని శపించినట్లు వారిని శపించక ముందే మేము పంపిన ఈ గ్రంథాన్ని విశ్వసించండి. ఇది మీ దగ్గరున్న గ్రంథాన్ని కూడా ధృవీకరిస్తోంది. గుర్తుంచుకోండి, దైవాజ్ఞ అమలు జరిగి తీరుతుంది. (47)

దేవుడు తనకు సాటి కల్పించడాన్ని ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ క్షమించడు. అది తప్ప ఇతర పాపాలను ఆయన తలచుకుంటే క్షమిస్తాడు. దేవునికి (ఆయన దైవత్వంలో, గుణగణాల్లో, శక్తిసామర్థ్యాల్లో) సాటి కల్పించడమంటే ఘోరమయిన పాపం మూట కట్టుకున్నట్లే. (48)

(ముహమ్మద్!) నీవు ఆత్మశుద్ధి గురించి గొప్పలు చెప్పకునే వారిని చూడలేదా? దేవుడు తాను తలచుకున్న వారిని మాత్రమే శుద్ధిచేస్తాడు. వారికి అణుమాత్రం కూడా అన్యాయం జరగదు. చూడు, వారు దేవుణ్ణి గురించి ఎలాంటి దారుణమైన అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నారో! ఘోరమైన పాపం కావడానికి ఇదొక్క నిర్వాకం చాలు. (49-50)

నీవు గ్రంథజ్ఞునలో కొంతభాగం ఇవ్వబడినవారిని చూడలేదా? వారు భ్రష్టాచారాలను, మిథ్యాదైవాలను నమ్ముతున్నారు. పైగా వారు, విశ్వాసులకంటే (మక్కా బహుదైవారాధకులైన) అవిశ్వాసులే కాస్తంత సన్మార్గంలో ఉన్నారని అంటున్నారు. అలాంటివారే దైవశాపగ్రస్తులు, దైవశాపగ్రస్తులకు ఇక ఎవరూ సహాయం చేయలేరు. (51-52)

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمَالِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ۝ أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ، فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَهُمْ نُكُلًا عَظِيمًا ۝ فَبِمَنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ ، وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ ، وَكَفَى بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّيهِمْ نَأْرًا كَثِيرًا تَصْبَعَتْ جُلُودُهُمْ بَدَلَهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيمًا حَكِيمًا ۝ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ، لَهُمْ فِيهَا أَرْزَاقٌ مُطَهَّرَةٌ ، وَوَدَّ جَاهِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ۝ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا ، وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ، إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ، فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ

పోనీ, రాజ్యాధికారంలో వారికేమైనా వాటాఉందా? ఉంటే వారు ప్రజలకు చిల్లి గవ్వ కూడా ఇవ్వరు. లేక, దేవుడు దయతో వారికి (దైవదౌత్య) భాగ్యం ప్రసాదించాడని అసూయపడుతున్నారా? మేము ఇబ్రాహీం సంతానానికి గ్రంథం, వివేకం ప్రసాదించాం. అదీగాక అతనికి మేము ఎంతో శక్తిమంతమైన సామ్రాజ్యం కూడా ఇచ్చాము. (53-54)

అయితే వారిలో కొందరు విశ్వసించారు; మరికొందరు విశ్వసించకుండా ముఖం చాటేశారు. అలాంటివారికి భగభగమండే నరకాగ్ని తగిన శిక్ష. మా సూక్తులు నిరాకరించిన వారిని మేము తప్పక అగ్నిలో వినరేస్తాం. అక్కడ వారి చర్మాలు కాలిపోయినప్పుడల్లా (నిరంతరం) నరకయాతనల్ని చవిచూసేందుకు మళ్ళీమళ్ళీ కొత్త చర్మాలు సృజిస్తాం. గుర్తుంచుకోండి, దేవుడు సర్వశక్తిమంతుడు; అత్యంత వివేచనాపరుడు. (55-56)

సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచారసంపన్నులైన వారిని మేము సెలయేర్లు పారే స్వర్గ వనాలకు పంపుతాం. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. వారికక్కడ పరిశుద్ధ పత్తులు కూడా లభిస్తారు. వారిని మేము దట్టమైన చల్లని నీడలలో ఉంచుతాం. (57)

ముస్లింలారా! దేవుడు మిమ్మల్ని ఆదేశిస్తున్నాడు: ఎవరైనా మిమ్మల్ని నమ్మి ఏదైనా వస్తువుని మీ దగ్గర భద్రపరిస్తే తిరిగి వారికి సురక్షితంగా అప్పగించండి. ప్రజల మధ్య ఏదైనా వ్యవహారం తీర్చవలసివస్తే న్యాయంగా తీర్చండి. చూడండి దేవుడు మీకు ఎంత మంచి హితోపదేశం చేస్తున్నాడో! ఆయన సమస్తం వింటున్నాడు, చూస్తున్నాడు. (58)

విశ్వాసులారా! దేవునిపట్ల, ఆయన ప్రవక్త పట్ల విధేయత కలిగి ఉండండి. మీలో వ్యవహారకల్తలైన అధికారుల పట్ల కూడా. అయితే ఏదయినా వ్యవహారంలో మీ మధ్య వివాదం తలెత్తితే దాన్ని తిరిగి దేవుని వైపునకు, ఆయనప్రవక్త వైపునకు మరల్చండి. 21

21. ముస్లింలు ఐకమత్యంతో సామూహిక జీవితం గడపాలని, జీవితంలోని ప్రతి రంగంలో ఖుర్ఆన్, హదీసుల ఆజ్ఞలను శిరసావహించాలని; దాంతోపాటు ఖుర్ఆన్, హదీసుల వెలుగులో వారి పైఅధికారులు లేక నాయకులు ఇచ్చే ఆజ్ఞలను కూడా తప్పకుండా పాటించాలని ఈ సూక్తి తెలియజేస్తోంది. ఈ సూక్తిలో “దేవుని పట్ల విధేయత కలిగి ఉండండి” అంటే ఖుర్ఆన్ ఆజ్ఞలను పాటించాలని; “ప్రవక్త (సల్లం) పట్ల విధేయత కలిగి ఉండండి” అంటే హదీసు బోధనలను అనుస

రించాలని అర్థం. అధికారులచే ఆజ్ఞలు మాత్రం ఈ రెండిటి వెలుగులోనే ఉండాలి.

ఖుర్ఆన్, హదీసులే ఇస్లాం బోధనలకు మూలాధారాలు. కనుక ముస్లింలు ఈ రెండిటిని దృఢంగా పట్టుకోవాలి. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ఈ రెండిటి ఆవశ్యకతను గురించి నొక్కి చెబుతూ “నేను మీ దగ్గర రెండు వస్తువులు వదలి వెళ్తున్నాను. వాటిని దృఢంగా పట్టుకొని (ఆచరిస్తూ) ఉన్నంతకాలం మీరన్నటికీ దారి తప్పరు. వాటిలో ఒకటి, దైవగ్రంథం (ఖుర్ఆన్). రెండు, నా సంప్రదాయాలు (హదీస్)” అని అన్నారు. (ముఅత్తా)

ముస్లింలు సంఘజీవితం గడపాలని, ఇస్లామీయ సంఘవ్యవస్థను అంటిపెట్టుకొని ఉండాలని కూడా ఈనూత్రి సూచిస్తోంది. మహాప్రవక్త (స) బోధించిన ఈక్రింది మహితోక్తులు చూడండి:

“ఒంటరి మనిషికి షైతాన్ చేరువవుతాడు. మనుషులు ఒకరికి ఇద్దరయినప్పుడు వాడు దూరమై పోతాడు. అందువల్ల ఎవరు తమ గృహాన్ని స్వర్గం మధ్య నిర్మించుకో దలుచుకుంటారో వారు ఇస్లామీయ సాంఘిక వ్యవస్థను అంటిపెట్టుకొని ఉండాలి.” (మియ్యాత్)

“కేవలం ముగ్గురు వ్యక్తులు ప్రయాణమైనా సరే, వారు తమలో ఒకడ్చీ నాయకుడిగా నియమించుకోవాలి.” (అబూదావూద్)

“ముస్లింలు తమకిష్టమన్నా, లేకపోయినా తమ పైఅధికారి (లేదా నాయకుడు) చెప్పే మంచి మాటను విధిగా వినాలి. ఒకవేళ అతను చెడుమాట గురించి చెబితే అప్పుడతనికి విధేయత చూపకూడదు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓ సైనికదళానికి ఒక అన్వారీ ముస్లింని సేనాపతిగా నియమించి పంపారు. అప్పుడాయన సేనాపతికి విధేయులై మసలుకోవాలని సైనికుల్ని ఆజ్ఞాపించారు. అయితే ఆ సేనాపతి (ఒక సందర్భంలో) వారి మీద ఆగ్రహం వెలిబుచ్చుతూ “మీరంతా నాకు విధేయులై ఉండాలని దైవప్రవక్త మిమ్మల్ని ఆదేశించలేదా?” అని అడిగాడు. దానికి వారంతా “నిజమే, ఆదేశించారు” అన్నారు. “అయితే నేనొక నిర్ణయం తీసుకున్నాను. దాని ప్రకారం మీరు కట్టెలు తెచ్చి ఒకచోట పేర్చండి. తరువాత దానికి నిప్పు పెట్టి అందులోకి దూకండి” అన్నాడు సేనాపతి.

సైనికులు అతని ఆజ్ఞలు పాటిస్తూ కట్టెలు తెచ్చి పేర్చారు. దానికి నిప్పు కూడా పెట్టారు. కాని అందులోకి దూకాలనుకున్నప్పుడు వారు (అయోమయంగా) ఒకరి ముఖాలు మరొకరు చూసుకోసాగారు. వారిలో కొందరు మాట్లాడుతూ “మనం (నరకా) అగ్ని నుండి తప్పించుకోవడానికే కదా దైవప్రవక్త (సల్లం)కు విధేయులయి పోయాము! అలాంటిది ఇప్పుడు మనం అగ్నిలో దూకడం ఏమిటి?” అన్నారు. ఈ విధంగా వారు ఆలోచిస్తూ మాట్లాడుకుంటుండగా ఆ నిప్పు కాస్తా ఆరి పోయింది. అటు సేనాపతి కోపం కూడా చల్లారిపోయింది.

ఆ తర్వాత దైవప్రవక్త (స) ముందు ఈ సంఘటన గురించిన ప్రస్తావన వచ్చింది. దైవప్రవక్త (స) అది విని “వారు గనక అప్పుడు అగ్నిలో దూకివుంటే ఇక ఎన్నటికీ అగ్ని నుంచి బయటపడే వారు కాదు. శాశ్వతంగా నరకాగ్నిలోనే కాలిపోతూ ఉండేవారు. ధర్మసమ్మతమైన వ్యవహారాల్లో మాత్రమే అధికారులకు విధేయత చూపాలి” అని అన్నారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

అయితే ధర్మసమ్మతమైన వ్యవహారాల్లోనూ ఒక్కోసారి విషయావగాహనా విభేదం వల్లగాని, లేదా మరేదైనా బలమైన కారణం వల్లగాని అనుచరులు నాయకుని ఆదేశానికి కొంచెం భిన్నంగా ప్రవర్తించే అవకాశం ఉండవచ్చు. అలాంటి సందర్భాలలో నాయకుడు తన అనుచరుల చిత్తశుద్ధిని, కార్యదీక్షను లెక్కలోకి తీసుకోవాలి, దీని విషయంలో ఈక్రింది హదీసులు గమనార్హమైనవి.

(1) దైవప్రవక్త (సల్లం) కందకం యుద్ధం ముగిసిన తరువాత అక్కడ్నుంచి తిరిగొచ్చి “బనీ ఖురైజా (యూదుల)వాడకు చేరుకోనంత వరకు ఎవరూ అసర్ నమాజ్ చేయకూడద”ని ఆదేశిస్తూ

ఒక ప్రకటన చేయించారు. ఈ ప్రకటన వినగానే ప్రవక్త అనుచరులంతా (జట్లు జట్టుగా) బయలుదేరారు. కొందరు కొంతదూరం నడచిన తరువాత దారిలోనే అసర్ వేళ అయింది. అప్పుడు వారిలో కొందరు “మనం బనీఖురైజా వాడకు చేరుకోనంతవరకు అసర్ నమాజ్ చేయకూడదు” అన్నారు. మరికొందరు దీన్ని వ్యతిరేకిస్తూ “కాదు, మనం ఇక్కడే నమాజ్ చేయాలి. దైవప్రవక్త (స) ఆదేశానికి అర్థం అసర్ నమాజ్ ‘ఖజా’ చేయాలని కాదుకదా?” అన్నారు.

(కొన్ని ఉల్లేఖనాల ప్రకారం మొదటి అభిప్రాయంతో ఏకీభవించినవారిలో కొందరు సూర్యాస్తమయిన తరువాత, మరికొందరు ఇమా వేళకు బనీఖురైజా వాడకు చేరుకొని అసర్ నమాజ్ చేశారు.) చివరికి ఈ వ్యవహారం దైవప్రవక్త (స) దృష్టికి తీసికెళ్ళారు. ఆయన అంతా విని ఆ ఉభయవర్గాలలో ఎవరినీ కోపగించుకోలేదు. --- (బుఖారి, ముస్లిం)

(2) దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓసారి కొందరు అనుచరుల్ని వెంటబెట్టుకొని బనీఉమర్ బిన్ బెఫ్ తెగప్రజల మధ్య రాజీ కుదర్చడానికి వారి దగ్గరకు వెళ్ళారు. ఆ సందర్భంలో నమాజ్ వేళయింది. అప్పుడు (మసీదులో) ముఅజ్జిన్, హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి)తో “నేను తక్వీర్ (ఇఖ్రామత్) చెబుతాను, మీరు (నాయకత్వం వహించి) నమాజ్ చేయిస్తారా?” అని అడిగాడు. దానికి అబూబకర్ (రజి) “సరే, చేయిస్తాను” అన్నారు. ఆ తరువాత ఆయన నమాజ్ చేయించడం ప్రారంభించారు. నమాజ్ ఇంకా పూర్తికాలేదు. అంతలో దైవప్రవక్త (సల్లం) వచ్చి జనాన్ని దాటుకుంటూ వెళ్ళి మొదటి వరుసలో నిలబడ్డారు. ఆయన్ని చూసి ప్రజలు (ముఖద్దీలు) చప్పట్లు చరస్తూ, అబూబకర్ (రజి)ని సైగ చేయడానికి ప్రయత్నించారు.

హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) నమాజ్ చేస్తున్నప్పుడు ఇతర విషయాలపై మనస్సు పోనివ్వరు. అందువల్ల ఆయన ఆ విషయాన్ని పట్టించుకోలేదు. చివరికి ప్రజలు మరింత గట్టిగా చప్పట్లు చరచడంతో ఆయన విషయం గమనించారు. దైవప్రవక్త (స)ను చూడగానే ఆయన (ఇమామత్ స్థానం నుంచి) వెనక్కి జరగడానికి ప్రయత్నించారు. అయితే దైవప్రవక్త (స) ఆయన్ని (కదలకుండా) తన స్థానంలోనే నిలబడి ఉండమని ఆదేశించారు. కాని అబూబకర్ (రజి) దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆజ్ఞ విని (ఆయన తనను అంతటి యోగ్యుడిగా గుర్తించినందుకు) రెండు చేతులెత్తి కృతజ్ఞతగా దేవుణ్ణి స్తుతించారు. తరువాత వెనక్కి జరిగి అందరితోపాటు సమానంగా పంక్తిలో నిల్చున్నారు.

అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ముందుకెళ్ళి (ఇమామత్ స్థానంలో నిల్చి) నమాజ్ చేయించారు. నమాజ్ ముగిసిన తరువాత “అబూబకర్! నీ స్థానంలోనే నిలబడమని నేను ఆజ్ఞాపించినా నీవలా ఎందుకు చేయలేదు?” అని ప్రశ్నించారు. దానికి అబూబకర్ (రజి) “అబూఖహ్ ఫా కొడుక్కి దైవప్రవక్త ముందు నిలబడటంతో శక్తి సాహసం ఎక్కడున్నాయి?” అని అన్నారు. ఆ తర్వాత దైవప్రవక్త (స) ప్రజల వైపు తిరిగి “మీరు (అనవసరంగా) చాలాసార్లు చప్పట్లు కొట్టారు. అసలీ (చప్పట్లు) చేత్తో శబ్దం చేయడమనేది స్త్రీల పని. నమాజ్ లో ఏదైనా ఊహించని విషయం జరిగితే మీరు ‘సుబ్ హానల్లాహ్’ అనంటే చాలు. సుబ్ హానల్లాహ్ అనగానే ఇమామ్ మీ ఉద్దేశ్యం గ్రహిస్తాడు” అని అన్నారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

పోతే పాలకుల ఆజ్ఞలను ఏ మేరకు పాటించాలి, వారు ఇస్లాం వ్యతిరేక ఆజ్ఞలు జారీ చేసినప్పుడు ఎలా వ్యవహరించాలి అనే ప్రశ్నలు కూడా రావచ్చు. వీటికి సమాధానం కూడా ఈ క్రింది హదీసులో పేర్కొనబడింది:

“భవిష్యత్తులో మీ మీద కొందరు వ్యక్తులు పాలకులవుతారు. వారి పాలనలో మీకు కొన్ని మంచి విషయాలు, మరికొన్ని చెడు విషయాలు గోచరిస్తాయి. అప్పుడు చెడు విషయాల పట్ల తన నిరసన వెలిబుచ్చేవాడిపై (దానికి సంబంధించిన) ఎలాంటి బాధ్యత ఉండదు. అలాగే ఆ చెడు

﴿ إِن كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ فَلْيُخَوِّدِكُمْ بِذُنُوبِكُمْ ۚ وَلَا يَخَسُفُ عَنَّا إِلَهُكُمْ ۚ وَمَا تَدْرَأُونَ ۚ إِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أُمَّرَ اللَّهِ ۖ وَلَا يَكْفُرُ بِهِ ۚ إِنَّ الْكُفْرَ بِاللهِ عِندَ اللهِ عَظِيمٌ ۚ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا اللَّهَ مَا تَقَىٰ بُرُودُكُمْ وَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ ۚ قَالُوا إِنَّمَا نَتَّقِ اللَّهَ إِذَا تَخَوَّفْنَا ۚ وَإِذَا سَأَلْنَا لِحَاكِمَةٍ لِّمَنْ عَدَاوَةٌ بَيْنَنَا ۚ وَلَئِن نَحْنُ خَائِفُونَ ۚ قُلْ إِنَّمَا نَتَّقِ اللَّهَ ۖ إِنَّمَا اتَّقَىٰ ذُنُوبَنَا ۚ وَبِالْحَقِّ نَذِيرٌ ۚ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا اللَّهَ مَا تَقَىٰ بُرُودُكُمْ وَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ ۚ قَالُوا إِنَّمَا نَتَّقِ اللَّهَ إِذَا تَخَوَّفْنَا ۚ وَإِذَا سَأَلْنَا لِحَاكِمَةٍ لِّمَنْ عَدَاوَةٌ بَيْنَنَا ۚ وَلَئِن نَحْنُ خَائِفُونَ ۚ قُلْ إِنَّمَا نَتَّقِ اللَّهَ ۖ إِنَّمَا اتَّقَىٰ ذُنُوبَنَا ۚ وَبِالْحَقِّ نَذِيرٌ ۚ ﴾

మీరు నిజంగా దేవుణ్ణి, అంతిమదినాన్ని విశ్వసిస్తున్నట్లయితే ఇదే మీకోసం సరైన పద్ధతి. పర్యవసానం రీత్యా కూడా ఇదే ఉత్తమ విధానం. (59)

ప్రవక్తా! నీవు బూటకాలు పలికేవారిని చూడలేదా? వారు నీపై అవతరించిన (ఖుర్ఆన్) గ్రంథాన్ని, నీకు పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాలను విశ్వసించామని పైకి గొప్పలు చెప్పుకుంటారు. కాని తమ వ్యవహారాలు పరిష్కరింప జేసుకోవడానికి మాత్రం వారు దైవ(శాసన) ధిక్కారులను²² ఆశ్రయిస్తారు. కాని దైవ(శాసన) ధిక్కారులను తిరస్కరించాలని వారిని ఆదేశించడం జరిగింది. పైతాన్ వారిని దారితప్పించి బహుదూరం తీసికెళ్ళ గోరుతున్నాడు. (60)

చూశామా? కపటవిశ్వాసులతో “దేవుడు అవతరింపజేసిన దానివైపు రండి, ప్రవక్త (హితవుల) వైపు రండి” అని పిలిచినప్పుడు వారు నీదగ్గరకు రాకుండా తప్పుకోజూస్తారు. కాని చేజేతులా కొనితెచ్చుకున్న ఆపద వచ్చినప్పుడు వారు నీ దగ్గరకు పరుగెత్తుకు వచ్చి “దైవసాక్షి! మేము మంచిని కోరుకుంటున్నాం. ఎలాగైనా ఇరుపక్షాల మధ్య సయోధ్య కుదరాలన్నదే మా ఉద్దేశ్యం” అని కల్లబొల్లి ప్రమాణాలు చేస్తారు. (61-62)

విషయాల్ని ఇష్టపడనివాడు కూడా (ప్రచార బాధ్యత నుండి) తప్పించుకుంటాడు. అయితే ఆ చెడు విషయాల్ని అంగీకరించి వాటిని అనుసరించేవాణ్ణి మాత్రం (పరలోక న్యాయస్థానంలో) ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది” అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం).

అప్పుడు సహాబీలు (అనుచరులు) “అలాంటి ఆజ్ఞలు జారీఅయ్యే కాలం వస్తే మేము వారితో (పాలకులతో) యుద్ధం చేయవచ్చా?” అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) “చేయ కూడదు. వారు నమాజు చేస్తున్నంత కాలం (వారికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు) చేయకూడదు” అని చెప్పారు. (ముస్లిం)

22. ఇక్కడ మూలభాషలో ఉన్న ‘తాగూత్’ అనే పదాన్ని నేను “దైవశాసన ధిక్కారి” అని అనువదించాను. తాగూత్ అంటే హద్దు మీరినవాడని శాబ్దిక భావం. ఖుర్ఆన్ పరిభాషలో తాగూత్ అంటే దైవదాస్యపు హద్దులు అతిక్రమించి తానే దేవుడు, ప్రభువు, యజమాని అయి దైవదాసుల చేత సేవారాధనలు చేయించుకునే వాడని అర్థం. ఈ సూక్తిలో తాగూత్ అంటే దైవచట్టానికి బదులు దైవేతర చట్టాల ప్రకారం వ్యవహారాలు పరిష్కరించే పాలకుడు లేక న్యాయవ్యవస్థ అని అర్థం. కనుక దేవుణ్ణి సర్వోన్నతాధికారిగా, ఆయన గ్రంథాన్ని అంతిమ ప్రమాణం (Final authority)గా విశ్వసించేవారు తమ వ్యవహారాలు పరిష్కరించుకోవడానికి ‘తాగూత్’ని ఆశ్రయించ కూడదు. ఏక కాలంలో ఇటు దేవునికి, అటు తాగూత్కు విధేయత చూపడం ధ్వంధ్యస్వభావానికి, కపటవిశ్వాసానికి నిదర్శనం అవుతుంది.

﴿ وَتَوَقَّيْنَا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ۚ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ ۚ وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ أَن يَقُولُوا إِذْ ظَلَمْنَا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ تَابُوا ۖ وَإِن تُرِيدُوا عَنِ الْغَيْبِ فِرَاقًا ۚ فَذَرْهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُخَوِّدُ مَن يَشَاءُ ۚ إِنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۚ إِنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّمَا أُنفُسُهُمْ جَزَاءُ بِمَا كَفَرُوا ۚ وَأَن يَكْفُرُوا ۚ إِنَّمَا يَأْتِي السُّفَهَاءَ الْحِكْمَةُ ۚ وَلَئِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرَ اللَّهِ ۖ وَلَا يَكْفُرُ بِهِ ۚ إِنَّ الْكُفْرَ بِاللهِ عِندَ اللهِ عَظِيمٌ ۚ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا اللَّهَ مَا تَقَىٰ بُرُودُكُمْ وَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ ۚ قَالُوا إِنَّمَا نَتَّقِ اللَّهَ إِذَا تَخَوَّفْنَا ۚ وَإِذَا سَأَلْنَا لِحَاكِمَةٍ لِّمَنْ عَدَاوَةٌ بَيْنَنَا ۚ وَلَئِن نَحْنُ خَائِفُونَ ۚ قُلْ إِنَّمَا نَتَّقِ اللَّهَ ۖ إِنَّمَا اتَّقَىٰ ذُنُوبَنَا ۚ وَبِالْحَقِّ نَذِيرٌ ۚ ﴾

వారి హృదయాల్లో ఏమున్నదో దేవునికి బాగా తెలుసు. అందువల్ల వారి మాటలు పట్టించుకోకు. వారికి మనస్సులో నాటుకునేలా నచ్చజెప్పు. మేము ఏ ప్రవక్తను పంపినా దైవాజ్ఞ ననుసరించి ప్రజలు అతనికి విధేయులైపోవాలనే పంపించాము. వారు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నప్పుడు నీ దగ్గరకు వచ్చి దైవాన్ని క్షమాభిక్ష వేడుకొని ఉంటే, దైవప్రవక్త కూడా వారికోసం దేవుణ్ణి ప్రార్థించి ఉంటే, దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి అని, ఎంతో దయామయుడని వారు తెలుసుకునేవారు. (63-64)

నీ ప్రభువు సాక్షి! వారు తమ వివాదాల పరిష్కారం కోసం నిన్ను న్యాయనిర్ణేతగా అంగీకరించి, వాటిపై నీవిచ్చే తీర్పుపట్ల ఏమాత్రం తటపటాయించకుండా ఆసాంతం స్వీకరించనంత వరకూ వారు నిజమైన విశ్వాసులు కాలేరు.²³ (65)

‘మిమ్మల్ని మీరు చంపుకోండి లేదా మీఇండ్లు వదలి వెళ్ళిపోండి’²⁴ని ఆదేశిస్తే వారిలో కొద్దిమంది మాత్రమే దాన్ని పాటిస్తారు. మా హితబోధ ప్రకారం నడుచుకుంటే వారికెంతో శ్రేయస్కరంగా ఉండేది. పైగా అది (ధర్మంలో)వారికి స్థిరత్వాన్నిచ్చేది. అప్పుడు మేము వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదించి సన్మార్గం చూపేవారము. (66-68)

దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు పూర్తిగా విధేయులయి వారి ఆజ్ఞలను పాటించేవారు (రేపు ప్రళయదినాన) దేవుడు కటాక్షించిన ప్రవక్తలతో, సత్యసంఘలతో, అమరవీరులతో, సదాచారసంపన్నులతో కలసి ఉంటారు. అలాంటివారి సహచర్యమే సహచర్యం. ఇది దేవుని అనుగ్రహం దేవుడే సర్వం తెలిసినవాడు. (69-70)

23. జీవితవ్యవహారాలకు సంబంధించిన సమస్యలన్నింటినీ దైవప్రవక్త (స) చూపిన విధానం ప్రకారం పరిష్కరించుకోవాలని ఈ సూక్తిలో దేవుడు ముస్లింలను ఆదేశిస్తున్నాడు. అలాంటివారే నిజమైన విశ్వాసులని చెబుతున్నాడు. “మీలో ఏ మనిషీ నేను తీసుకొచ్చిన విధానానికి అతని మనోభీష్టం లోబడి ఉండనంతవరకు విశ్వాసి కాలేడు” అని దైవప్రవక్త (స) స్పష్టంగా చెప్పారు.

24. అంటే ధర్మసంస్థాపనకై జరిగే కృషిలో ప్రాణత్యాగం చేయండని, అవసరం వచ్చినప్పుడు స్వస్థలం వదలి దైవప్రవక్త (సల్లం) సూచించిన ప్రాంతానికి వలస వెళ్ళాలని అర్థం.

وَكَفَى بِاللَّهِ عِلْمًا ۗ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا تَائِبَاتٍ ۖ وَإِن كُنْتُمْ لَمْ تَلِدُوا حِيَالًا فَمَا آخَرْتُمْ إِلَىٰ آخِرَتِهَا ۗ إِنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا هُمْ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَإِن كُنْتُمْ لَمْ تَلِدُوا حِيَالًا فَمَا آخَرْتُمْ إِلَىٰ آخِرَتِهَا ۗ إِنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا هُمْ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَإِن كُنْتُمْ لَمْ تَلِدُوا حِيَالًا فَمَا آخَرْتُمْ إِلَىٰ آخِرَتِهَا ۗ إِنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا هُمْ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

విశ్వాసులారా! మీరు పోరాటానికి సర్వసన్నద్ధులయి ఉండండి.²⁵ అవసరాన్నిబట్టి వేర్వేరు దళాలుగానో లేదా అంతకలసి ఒకే దళంగానో బయలుదేరండి. మీలో కొందరు కావాలని ఆలస్యంచేస్తూ తప్పించుకొని తిరిగేవారు కూడా ఉన్నారు. ఒకవేళ మీపై ఏదైనా ఆపద వచ్చిపడితే “దేవుని దయవల్ల నేను వారివెంట పోలేదు” అంటాడు అలాంటి వ్యక్తి. అలాకాకుండా దేవుడు మీకు (విజయం) అనుగ్రహిస్తే, మీకూ తనకూ మధ్య ఎలాంటి మైత్రీబంధం లేనట్లు “నేను కూడా వారి వెంట వెళ్ళివుంటే ఎంత బాగుండేది, నాక్కూడా గొప్ప విజయ(ధనం) లభించివుండేది” అంటాడతను. (71-73)

పరలోక జీవితం కోసం ప్రాపంచిక జీవితం అమ్మదలచుకున్నవారు దైవమార్గంలో పోరాడాలి. దైవమార్గంలో పోరాడి అమరగతినొందినా లేక విజయం సాధించినా అలాంటి వ్యక్తి మేము గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాము. దిక్కులేక పోవడం చూసి అణచి వేయబడ్డ స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలను రక్షించడానికి మీరు దైవమార్గంలో ఎందుకు పోరాడరు? వారు (బాధలు భరించలేక) “దేవా! దుర్మార్గులు నివసిస్తున్న ఈ నగరం నుండి మమ్మల్ని బయటికి తీసి కాపాడు. మాకు రక్షణ కల్పించి అండగా నిలిచేవారి నెవరినైనా నీ వైపు నుండి మా దగ్గరికి పంపు” అని మొరపెట్టుకుంటున్నారే! అలాంటి పీడిత ప్రజల రక్షణ కోసం ఎందుకు పోరాడరు మీరు?²⁶ (74-75)

25. ఉహుద్ యుద్ధంలో ముస్లింలకు అతిమ విజయం లభించినప్పటికీ వారి పరిస్థితి చావుతప్పి కన్నులాట్ట పోయినట్లయింది. ఎంతో నష్టపోయారు. ఒక దళం దైవప్రవక్త (సల్లం) చని పోయారన్న పుకారు కూడా వుట్టింది. దాంతో మదీనా చుట్టుప్రక్కల ఉండే ముస్లిమేతర తెగలకు ధైర్యం వచ్చింది. ఫలూనా తెగవాళ్ళు దాడి చేయడానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నారని, ఫలూనా తెగవాళ్ళు శాంతిబహుదం ఉల్లంఘించారని, ఫలూనా తెగవాళ్ళు ముస్లిం ప్రచారకుల్ని మోసగించి హత మార్చారని వార్తలు రాసాగాయి. ఈ విధంగా ముస్లింల ధన మాన ప్రాణాలకు నలువైపుల నుండి ప్రమాదం వచ్చిపడింది. మరోవైపు కపటవిశ్వాసుల బెడద కూడా ఎక్కువయింది. అలాంటి స్థితిలో ఈ సూక్తులు అవతరించాయి.

26. మక్కా, దాని పరిసర ప్రాంతాల్లో ఇస్లాం స్వీకరించి మదీనాకు వలస వెళ్ళలేకపోయిన పీడిత ముస్లింల దుస్థితి ఈ సూక్తిలో పేర్కొనబడింది. అలాంటి పీడిత ప్రజలను దౌర్జన్యపరుల కబంధహస్తాల నుండి కాపాడేందుకు ముస్లింలు యుద్ధం చేయాలని దేవుడు ఆదేశిస్తున్నాడు. ఇది ధర్మయుద్ధమని, దేవుని ప్రసన్నత కోసం జరిపే పోరాటమని ఖుర్ఆన్ తెలియజేస్తోంది.

وَالَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ۗ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقْبِلُوا عَلَى الصَّلَاةِ وَأَتُوا الزَّكَاةَ ۗ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً ۗ وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ ۗ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ ۗ قُلْ مَتَاءُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ ۖ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ ۗ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ۗ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِيَنَّكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ ۗ وَإِن تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ ۗ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ فَالَّذِينَ هُوَ يُقَالُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ۗ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ۗ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ ۗ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا ۖ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ۗ مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ۗ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ

విశ్వాసులు దైవమార్గంలో పోరాడుతారు. అవిశ్వాసులు పైతాన్ మార్గంలో పోరాడు తారు. కనుక మీరు (దైవమార్గంలో) పైతాన్ అనుచరమూకతో పోరాడండి. పైతాన్ పన్నే కుటిల పన్నాగాలన్నీ చాలా బలహీనమైనవని తెలుసుకోండి. (76)

“మీ చేతుల్ని (యుద్ధం చేయకుండా) కాస్త ఆపివుంచండి, నమాజ్ స్థాపించండి, (పేదల ఆర్థికహక్కు) జకాత్ చెల్లించండి” అని (లోగడ) ఆదేశించినవారిని నీవు గమనించావా? ఇప్పుడు వారిని (దైవమార్గంలో) పోరాడమని ఆజ్ఞాపిస్తే వారిలో కొందరు దేవునికి భయపడినట్లు (శత్రు)జనాన్ని చూసి భయంతో వణికిపోతున్నారు. అంతకంటే ఎక్కువే భయపడిపోతున్నారు. పైగా వారు “దేవా! (అప్పుడే) ఈ యుద్ధాజ్ఞను మాపై ఎందుకు విధించావు? మరికొంత అవకాశం ఎందుకివ్వలేదు?” అని వాపోయారు.

వారికి చెప్పు: ఈ ప్రాపంచిక సౌఖ్యాలు క్షణభంగురం, బుద్ధుదం. భక్తిపరాయణులకు పరలోక జీవితమే ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది, శాశ్వతమైనది. (అక్కడ) మీకు అణుమాత్రం కూడా అన్యాయం జరగదు. (77)

మృత్యు విషయానికొస్తే, అది మీరు ఎక్కడున్నా, ఎట్టి పరిస్థితిలో వున్నా, చివరికి మీరు పటిష్ఠమైన భవనాల్లో వున్నారే వచ్చి తీరుతుంది. దాన్ని ఎవరూ అడ్డుకోలేరు.

వారికేదైనా ప్రయోజనం చేకూరితే “ఇది దేవుని దయవల్ల లభించింది” అంటారు. నష్టం జరిగితే “ఇది నీ మూలంగా జరిగింది” అంటారు. వారికి చెప్పు, అంతా దేవుని వల్లనే జరుగుతుందని. అసలు వారికేమయింది, ఏ మాటా అర్థం చేసుకోరు? (78)

మానవా! నీకు ఏ మేలు జరిగినా అది దేవుని దయవల్లనే జరుగుతుంది. ఒకవేళ నీకేదైనా కీడు జరిగితే అది నీ చేజేతులా చేసుకున్నదాని ఫలితమని తెలుసుకో. మేము ముహమ్మద్ (స)ని యావత్ మానవాళి కోసం దైవప్రవక్తగా నియమించాం. దీనికి దేవుని సాక్ష్యమే చాలు. కనుక ఎవరు దైవప్రవక్తకు విధేయులై నడచుకుంటారో, వారు దేవునికి విధేయులై నడచుకున్నట్లే. అలాచేయకుండా ముఖం తిప్పుకుంటే తిప్పుకోని. అలాంటి వారి కోసం మేము నిన్ను పర్యవేక్షకునిగా నియమించి పంపలేదు. (79-80)

عَلَيْهِمْ حَقِيظًا ۖ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَرُوا مِنْ عِنْدِكَ طَافُوا مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ ۗ
 وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبْتَغُونَ ۖ فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ
 الْقُرْآنَ ۚ وَلَوْ كَانُوا مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ۝ وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمِينِ
 أَوْ الْحَوَافِ إِذْ اعْتَابُوهُ وَدُورًا ذُكِرَ إِلَى الرَّسُولِ وَ إِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَ الَّذِينَ
 يُسْتَنْظَرُونَ مِنْهُمْ ۖ وَلَا تَفْضُلْ اللَّهُ عَلَى عِبَادِهِ ۚ وَرَحْمَتُهُ أَوْسَعُ لِمَنْ يُشَاءُ ۚ لَا تَتَّبِعُوا إِلَّا مَا يَأْتِيكُمُ
 الشَّيْطَانُ إِلَّا قَلِيلًا ۝ فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ لَا تُكَلِّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحِرْضَ الْمُؤْمِنِينَ ۚ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِيَكُمْ
 بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ۚ مَنْ يُشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا ۚ وَمَنْ يُشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ
 لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ۝ وَإِذَا حُجِّبْتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَبُّوا بِأَحْسَنِ مَنَاسِكِ أَوْ رُؤُوسِهِمْ
 ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ۝ إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ لِيَجْعَلَ لَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ

3

వారు పైకి మాత్రం “మేము మీకు విధేయులం” అంటారు. కాని నీ దగ్గర్నుంచి వెళ్ళిపోగానే వారిలో కొందరు రాత్రివేళ ఒక చోట గుమిగూడి నీకు వ్యతిరేకంగా రహస్య మంతనాలు జరుపుతారు. వారు జరుపుతున్న రహస్య మంతనాలన్నిటినీ దేవుడు వారి కర్మలచిట్టాలో నమోదుచేస్తున్నాడు. కనుక నీవు వారిని గురించి పట్టించుకోకు. దేవునిపై భారం వేసి, ఆయన్నే నమ్ముకొని ఉండు. నమ్ముకునేవారికి దేవుడే చాలు. (81)

వారు ఖుర్ఆన్ గురించి ఆలోచించరా? ఇది అల్లాహ్ నుండి గాకుండా మరెవరి నుండో వచ్చివుంటే ఇందులో ఎంతో భావవైరుధ్యం ఉండేది కదా! (82)

వారేదైనా సంతోషకరమైన వార్తగాని లేక భయాందోళనలు కల్గించే వార్తగాని వింటే దాన్ని నలువైపులా వ్యాపింపజేస్తారు. అలా చేయకుండా వారా వార్తను దైవప్రవక్తగాని లేదా తమ నాయకులకుగాని చేరవేస్తే దాన్ని గురించి వారు నిజానిజాలు తెలుసుకొని సరైన నిర్ణయం తీసుకోగలుగుతారు. మీపై దేవుని అనుగ్రహం, ఆయన కారుణ్యం గనక లేకపోయిఉంటే మీలో కొందరు తప్ప అందరూ పైతాన్ ని అనుసరించేవారు. (83)

కనుక ప్రవక్తా! దైవమార్గంలో పొరాడుతూ ఉండు. నీవు నీ విషయంలో తప్ప మరెవరి విషయంలోనూ బాధ్యుడవు కావు. అయితే విశ్వాసుల్ని పొరాటానికి ప్రేరేపిస్తూ ఉండాలి. త్వరలోనే దేవుడు సత్యతిరస్కారుల శక్తిని నిర్విర్యం చేస్తాడు. దేవుడే అందరి కంటే శక్తిమంతుడు. ఆయన విధించే శిక్ష అన్నిటికంటే కఠినమైనది. (84)

ఎవరు ఒక మంచివిషయాన్ని ప్రోత్సహిస్తాడో అతనికి దాని పుణ్యఫలం లభిస్తుంది. అలాగే ఎవరు ఒక చెడువిషయాన్ని ప్రేరేపిస్తాడో అతను దాని పాపఫలితం అనుభవిస్తాడు. దేవుడు ప్రతి పని చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (85)

మిమ్మల్ని ఎవరైనా గౌరవసూచకంగా సలాం చేస్తే, మీరు అంతకంటే శ్రేష్ఠంగా వారికి ప్రతిసలాం చేయండి. లేదా అదేవిధంగానైనా చేయండి. దేవుడు ప్రతి విషయం లోనూ మీనుండి లెక్కతీసుకుంటాడు. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యదైవం లేడు. ఆయనే అల్లాహ్. ఆయన మిమ్మల్నుందర్నీ ప్రళయదినాన తప్పకుండా సమావేశపరుస్తాడు. దేవుని మాటకన్నా నిజమైనమాట మరెవరిది కాగలుగుతుంది? (86-87)

۝ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ۚ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةً وَاللَّهُ أَرَكَّهُمْ بِمَا كَسَبُوا ۗ
 أَكْرِبًا ۚ وَلَوْ أَنَّ تَهَادُوا مِنْ أَصْلِ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ۝ وَذُوا لَوْ تَكْفُرُونَ
 كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً ۚ فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا
 فَحُدُوبُهُمْ وَأَقْبُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ ۖ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝ إِلَّا الَّذِينَ
 يَجِلُّونَ إِلَىٰ قَوْمِ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ تَبَاغُتًا أَوْ جَاءَتْكُمْ حَصْرَتٌ مِنْهُمْ ۚ فَاصْلَحُوا ۚ أَوْ يُفَاتِنَا
 قَوْمُهُمْ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَطَهُمْ عَلَيْهِمْ فَلَفَتُوا إِلَيْكُمْ ۚ فَإِنْ اعْتَزَلْتُمْ عَنْهُمْ فَلَمْ يَفْعَلُوا إِلَيْكُمْ
 السَّلَامَ ۖ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ۝ سَتَجِدُونَ آخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَ

ఏమిటి, కపటుల్ని గురించి మీలో రెండు అభిప్రాయాలు²⁷ ఏర్పడ్డాయి? దేవుడు వారిని వారిచేష్టల వల్ల (అవిశ్వాసం వైపు) వెనక్కి తిప్పివేశాడు. దేవుడు దారి తప్పించిన వాడ్ని నీవు దారికి తీసుకురాదలిచావా? అలా ఎన్నటికీ దారికి తీసుకురాలేవు. (88)

వారు ఎలా అవిశ్వాసులైపోయారో అలా మీరుకూడా అవిశ్వాసులైపోయి అందరూ ఒకే విధంగా ఉండాలని వారు కోరుకుంటున్నారు. కనుక ఇస్లాం కోసం స్వస్థలం వదలి రానంతవరకు వారిలో ఎవరితోనూ మీరు స్నేహం చేయకండి. స్వస్థలం వదలి రావడానికి అంగీకరించకపోతే వారిని (యుద్ధరంగంలో) ఎక్కడ కనిపిస్తే అక్కడ పట్టుకొని హత మార్చండి.²⁸ వారిలో ఏ ఒక్కరితోనూ స్నేహసంబంధాలు పెట్టుకోకండి. (89)

అయితే మీతో యుద్ధ ఒడంబడిక కుదిరిన జాతి వద్దకు వెళ్ళి, అక్కడ ఆశ్రయం పొందిన కపటులు మాత్రం ఈ ఆజ్ఞ నుండి మినహాయించబడ్డారు. అలాగే యుద్ధాలతో విసిగిపోయి ఇటు మీతోనూ, అటు తమజాతి వారితోనూ పొరాడకుండా మీదగ్గరకు వస్తూ పోయే కపటులు కూడా ఈ ఆజ్ఞ నుండి మినహాయించబడ్డారు.

దేవుడు తలచుకుంటే వారికి మీపై ఆధిక్యత నిచ్చేవాడే. అప్పుడు వారు మీతో తప్పకుండా పొరాడేవారు. కనుక వారు రంగం నుంచి తప్పకొని మీతో యుద్ధం చేయకుండా రాజీకి వస్తే (మిరిక అనవసరంగా కయ్యానికి కాలు దువ్వకండి.) వారిని వేధించడానికి దేవుడు మీకు ఎలాంటి కారణం చూపలేదు. (90)

27. ఇస్లాం స్వీకరించినప్పటికీ ఇస్లాం కేంద్రమైన మదీనాకు వలసపోకుండా మక్కాలోని, ఇతర అరేబియాప్రాంతాల్లోని బహుదైవారాధకుల మధ్య నివసిస్తూ, వారు సాగిస్తున్న ఇస్లాంవ్యతిరేక కార్యకలాపాల్లో పాలుపంచుకునే కపటముస్లింలను గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించడం జరిగింది.

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఉపాద్ యుద్ధానికి బయలుదేరినప్పుడు ఆయన అనుచరుల్లో కొందరు (కపటవిశ్వాసులు యుద్ధం చేయకుండా దారిలోనే వెనక్కి) తిరిగి వెళ్ళిపోయారు. అప్పుడు కొందరు ముస్లింలు మేము వాళ్ళను హతమారుస్తాం అనంటే, మరికొందరు మేము వాళ్ళను హతమార్చం అన్నారు. ఆ సందర్భంలో ఈ సూక్తి అవతరించింది. (బుఖారి, ముస్లిం)

28. వీరు కపటవిశ్వాసులు. అవిశ్వాసులతో కుమ్మక్కయి విశ్వాసుల్ని అవిశ్వాసులుగా మార్చడానికి రకరకాల కుట్రలు పన్నుతున్న పచ్చి మోసకారులు. ఇస్లామీయ రాజ్యంలో అశాంతి అలజడులు సృష్టించడానికి పాల్పడిన కలహకారులు. అంచేత దైవాజ్ఞల్ని పాటించకుండా ఇలాగే అరాచకం, అల్లర్లు సృష్టిస్తుంటే వారిని హతమార్చాలని ఇక్కడ దేవుడు ముస్లింలను ఆదేశిస్తున్నాడు.

يَا مَعْشَرَ قَوْمِهِمْ كُلَّمَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكَسُوا فِيهَا، فَإِن لَّمْ يَعْزُبُوا لَكُمْ وَيُقْبَلُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامُ وَيَكْفُرُوا أَيْدِيَهُمْ وَأَفْوَاهُهُمْ حَيْثُ تَقْتُلْتُمُوهُمْ وَأَوْلِيَّكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ۝ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَن يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً، وَمَن قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَرِيءَةٌ مَّسْكُومَةٍ إِلَىٰ أَهْلِهَا إِذَا كَانَ مِنَ قَوْمِهِمْ قَاتِلًا فَإِن كَانَ مِنَ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۝ وَإِن كَانَ مِنَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّبْرَآئٌ فَمَا كَانَ مِنَ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۝ وَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَدًّا فَجَزَاءُ ذٰلِكَ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَعَذَابُ اللَّهِ عَلَيْهِ أَلْعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَن أَلْفَىٰ إِلَيْكُمْ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا، تَبْتَغُونَ عَرَضَ

మరికొందరు కపటులున్నారు. వారు మీతోనూ, అటు తమజాతి వారితోనూ శాంతి సఖ్యతలతో ఉండాలని భావిస్తారు. అయితే వీలుచిక్కితే చాలు, ఒక్కసారిగా కలహం, కల్లోలాలలోకి దూకుతారు. అలాంటివారు మీతో పోరాడటాన్ని మానుకొని రాజీకి రాకుండా యుద్ధం మానుకోకపోతే వారిని ఎక్కడ కన్నీస్తే అక్కడ పట్టుకొని హత మార్చండి. వారి పీఠం అణచడానికి మేము మీకు పూర్తి స్వేచ్ఛ ఇస్తున్నాము. (91)

పొరపాటున తప్ప తోటి విశ్వాసిని హతమార్చడం ఏ విశ్వాసికీ శోభించదు. ఒకవేళ పొరపాటున హతమార్చడం జరిగితే అందుకు ఒక బానిస ముస్లింకు స్వేచ్ఛనివ్వాలి. మరోవైపు హతుని వారసులకు రక్షపరిహారం కూడా చెల్లించాలి.²⁹ ఒకవేళ వారు క్షమిస్తే అది వేరే విషయం. అయితే హతుడు మీ శత్రువర్గానికి చెందినవాడయి, అతను విశ్వాసి కూడా అయివుంటే, ఒక ముస్లిం బానిసకు స్వేచ్ఛనిస్తే చాలు. అలాకాకుండా హతుడు మీరు శాంతిబంధుడికే చేసుకున్న జాతికి చెందినవాడైతే, మీరు హతుని వారసులకు రక్షపరిహారంతో పాటు ఒక బానిస ముస్లింకు సేచ్చ కూడా ఇవ్వాలి. స్వేచ్ఛ నివ్వడానికి బానిస లేకపోతే హంతకుడు వరుసగా రెండు నెలలపాటు ఉపవాసవ్రతం పాటించాలి. ఇది చేసిన తప్పును పశ్చాత్తాపంతో సరిదిద్దుకోవడానికి దేవుడు నిర్ణయించిన నిష్కృతి విధానం. దేవుడు సమస్తం తెలిసినవాడు, ఎంతో వివేచనాపరుడు. (92)

తోటివిశ్వాసిని బుద్ధిపూర్వకంగా హతమార్చినవారికి నరకమే తగిన శిక్ష. అక్కడే అతను ఎల్లకాలం పడిఉంటాడు. అతనిపై దేవుని ఆగ్రహం, అభిశాపం విరుచుకు పడతాయి. దేవుడు అతని కోసం ఘోరమైన (నరక)యాతన సిద్ధపరచి ఉంచాడు. (93)

విశ్వాసులారా! మీరు దైవమార్గంలో యుద్ధానికి బయలుదేరితే మీ శత్రువులెవరో, మిత్రులెవరో కాస్త విచక్షణచేసి చూడండి. (శత్రువర్గానికి చెందిన వ్యక్తి) ఎవరైనా ముందుకు వచ్చి మీకు సలాం చేస్తే మీరు తొందరపడి నీవు ముస్లిం కాదని అనకండి. దాని ద్వారా ప్రాపంచిక ప్రయోజనం పొందడమే మీ ఉద్దేశ్యమైతే, దేవుని దగ్గర

29. రక్షపరిహారంగా 100 ఒంటెలు లేదా 200 ఆవులు లేదా 2000 మేకలు చెల్లించాలని దైవప్రవక్త (స) నిర్ణయించారు. తర్వాతి కాలంలోను ఇవే కొలమానాలుగా పరిగణించబడ్డాయి.

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا، نَعْنُدُ اللَّهُ مَعَارِمًا كَثِيرَةً، كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِّن قَبْلُ قُلُوبًا مِّنَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝ لَا يَسْتَوِي الْقَاعِلُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرِ أُولِي الضَّرْمِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِلِينَ دَرَجَةً ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ، وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِلِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۝ دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ۝ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمْ

ఎన్నటికీ తరగని అనేక నిక్షేపాలు ఉన్నాయని తెలుసుకోండి. ఒకప్పుడు మీరు కూడా అలాంటివారే కదా! ఆతర్వాత దేవుడు మీకెంతో మేలు చేశాడు. కాబట్టి ఇకనుంచి ఏదైనా చేయబోయేటప్పుడు కాస్త వెనుకా ముందూ ఆలోచించి మరి చేయండి. మీరు చేసే ప్రతి పనినీ దేవుడు గమనిస్తూనే ఉంటాడన్న సంగతి విస్మరించకండి. (94)

విశ్వాసుల్లో ఏ కారణం లేకుండా ఇంట్లో ఉండిపోయేవారు, దైవమార్గంలో ధన ప్రాణాలు త్యజించి పోరాడేవారు- ఉభయులూ సమానులు కాలేరు. ఇంట్లో ఉండిపోయే వారికన్నా ధనప్రాణాలతో పోరాడేవారికి దేవుడు గొప్ప హోదా, ఔన్నత్యాలు ప్రసాదిస్తాడు. శ్రేయోభుజులకు సంబంధించిన దైవవాగ్దానం అందరికీ వర్తిస్తుంది. కాని ప్రతిఫలం రీత్యా ఇంట్లో ఉండిపోయేవారికన్నా దైవమార్గంలో పోరాడేవారికి దేవుడు ఎక్కువ ఔన్నత్యం ప్రసాదిస్తాడు.³⁰ (అంటే)దేవుని వద్ద అంతస్తులలో, మన్నింపులో, (దైవ)కారుణ్యంలో ఔన్నత్యం లభిస్తుందన్నమాట. దేవుడు గొప్పక్షమాశిలి, అమిత దయామయుడు. (95-96)

30. తగిన శక్తి, అధికారాలతో పాటు, ప్రజలకు నేతృత్వం వహించగల నాయకుడు కూడా ఉన్నప్పుడు అధర్మం, అన్యాయాలను అంతమొందించడానికి అంతిమ సాధనం యుద్ధమేనని 74 నుండి 100 వరకుగల సూక్తులు ప్రస్తుతం చెబుతున్నాయి. అదిగాక ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ధర్మయుద్ధానికి మించిన పుణ్యకార్యం మరేదీ లేదని కూడా ఈ క్రింది హదీసుల ద్వారా తెలుస్తోంది.

ఒకతను దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వచ్చి “ధర్మయుద్ధానికి (జిహాద్‌కు) ప్రత్యామ్నాయం కాగల సత్కార్యం ఏదైనాఉంటే నాకు చెప్పండి” అన్నాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) “ధర్మయుద్ధానికి సమానమైన సత్కార్యం ఉన్నట్లు నాకు కన్పించడం లేదు” అన్నాడు. ఆతర్వాత కాస్పిపటికి ఆయన ఇలా అన్నారు: “అయితే నువ్వొక పనిచెయ్యి. యోధులు వెళ్ళిపోయిన తర్వాత నీవు మసీదుకు వెళ్ళి ఎడతెగకుండా నమాజులు చేస్తూ ఉండు. అలాగే మధ్యలో ఒక్కసారి కూడా విరమించకుండా నిరంతరాయంగా ఉపవాసవ్రతాలు కూడా పాటిస్తూ ఉండు. మరి నువ్వెలా చేయగలవా?” దానికా వ్యక్తి “ఇలా ఎవరు చేయగలరండీ?” అన్నాడు. (బుఖారి, ముస్లిం)

మరొక హదీసులో దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: “అమరగతుడయిన ఒక్క వీర యోధుడు (షహీద్) తప్ప స్వర్గంలో ప్రవేశించిన ఏ వ్యక్తి కూడా ప్రపంచసంపదలన్నీ ఇచ్చినా సరే, తిరిగి ఇహలోకానికి పోవడానికి ససేమిరా ఇష్టపడడు. అమరగతుడయిన వీరయోధుడు అమరగతి (షహీద్‌త్) సంబంధించిన గౌరవోన్నతులు చూసివుంటాడు గనక, అతను మళ్ళీ ఇహలోకానికెళ్ళి పదిసార్లయినా (యుద్ధంచేసి) వీరమరణం పొందాలని కోరుకుంటాడు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

వేరొక హదీసులో దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు: “దైవమార్గంలో ఒక రోజు (ఇస్లామీయ రాజ్య) సరిహద్దు చొకీల దగ్గర కాపలా కాయడం ఇతర ప్రదేశాలలో వెయి రోజుల పాటు ఆరాధన చేయడం కంటే ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది.” (తిర్మిజి, నసాయి)

الْبَلَدِ كَيْتَابِكَ ظَالِمًا لِنَفْسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ ۗ قَالُوا أَلَمْ
 تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا ۗ فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۗ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٣١﴾
 إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِينَةً وَلَا يَهْتَدُونَ
 سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٣٣﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي
 سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرْعَبًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۗ وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى
 اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْوَيْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٣٤﴾
 وَإِذَا حَرَّبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلْيَسْ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ ۗ إِنَّ خِفَّتُمْ أَنْ يَقْبَلَنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ إِنْ الْكُفْرَيْنِ كَانَ لَكُمْ عُدُوًّا مُبِينًا ﴿٣٥﴾ وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقِمْ لَهُمُ الصَّلَاةَ

13
11

దైవదూతలు తమకుతాము అన్యాయం చేసుకున్నవారి ప్రాణాలు తీస్తూ “మీరి పుడు ఏస్థితిలో ఉన్నారు?” అని ప్రశ్నిస్తారు. దానికి వారు “మేము దేశంలో చాలా బల హీనులుగా, పీడితులుగా ఉండేవాళ్ళం” అంటారు. అప్పుడు దైవదూతలు “దేవుని భూమి విశాలంగా లేదా మీరు ఉన్నచోటు నుంచి మరొకచోటికి వలసపోవడానికి?” అని అడుగు తారు. అలాంటివారికి నరకనివాసమే తగిన శిక్ష. అది పరమ చెడ్డనివాసం. (97)

అయితే ఎటూ వెళ్ళలేని, దారి తెన్నూ కానలేని బలహీనులు, పీడితులైన స్త్రీలు, పిల్లలు, పురుషులు మాత్రం (ఈ శిక్ష నుంచి మినహాయించబడ్డారు). దేవుడు వారిని త్వరలోనే క్షమిస్తాడు. దేవుడు ఎంతో క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. (98-99)

దైవమార్గంలో ఇల్లావాకిలి వదలి వలస పోయేవారు పుడమిపై మంచి ఆశ్రయం, విశాలమైన చోటు, జీవనోపాధి పొందడానికి ఎంతో అవకాశం ఉంది. దేవుని వైపునకు, ఆయన ప్రవక్త వైపునకు తన ఇంటి నుండి వలసపోయే వ్యక్తి దారిలో గనక మృత్యువాత పడితే, అతనికి ప్రతిఫలం ప్రసాదించే బాధ్యత దేవునిపై ఉంది. దేవుడు ఎంతో క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. (100)

మీరు ఎక్కడికైనా ప్రయాణమై వెళ్ళే సమాజాన్ని తగ్గించి చేసుకోవడంలో ఎలాంటి తప్పు లేదు. ముఖ్యంగా అవిశ్వాసులు మిమ్మల్ని వేధిస్తారని భయముంటే అలా చేయవచ్చు. ఎందుకంటే వారు బహిరంగంగా మీతో విరోధానికి పాల్పడ్డారు. (101)

31. మీరు ముస్లిములైనవారే. అయితే దైవప్రవక్త (స) ఆజ్ఞప్రకారం ఇస్లాం కేంద్రమైన మదీనాకు వలసపోకుండా స్వస్థలంలోనే ఇస్లాం సంప్రదాయాలతో పాటు, బహుదైవారాధకుల ఆచారాలను కూడా పాటిస్తూ బహుదైవారాధకుల మధ్య అర్థ ముస్లింలుగా జీవిస్తూ ఉండేవారు.

32. శాంతి భద్రతలు నెలకొన్న సాధారణ పరిస్థితుల్లో ఒక ప్రయాణీకుడు ఒంటరిగాగాని, లేదా ఒకరికంటే ఎక్కువమంది ప్రయాణీకులు సామూహికంగాగాని సమాజా చేయవలసిన వచ్చి నప్పుడు నాలుగు రకాల్లో ఫర్జ్ సమాజాలో రెండు రకాల్లు మాత్రమే చేయాలి. దీన్ని ‘ఖుస్ సమాజా’ అంటారు. అంటే జుహూర్, అస్, ఇషా వేళల్లో 4 రకాల్లకు బదులు 2 రకాల్లు మాత్రమే ఫర్జ్ సమాజా చేయాలి. సున్నత్, నఫిల్ సమాజాలు చేయకపోయినా పరవాలేదు. చేస్తే మంచిదే. అయితే ఫజ్ వేళలోని సున్నత్ సమాజా, ఇషా వేళలోని విత్ సమాజా మాత్రం వదలి పెట్టకూడదు.

فَلْتَعْمَلُوا صَالِحًا وَأَسْلِحَتْهُمْ ۗ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ سُجَّدِكُمْ ۗ وَلْتَأْتِ
 طَائِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكُمْ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتْهُمْ ۗ وَذَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَوْ كَفَرُوا عَنْكُمْ لَخَبَلْنَاكُمْ فَاتَّبَعْتُمْ سَبِيلَكُمْ وَكُنْتُمْ مِنْ خَلْقٍ مُجْتَنَىٰ ۗ وَلَا جُنَاحَ
 عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ مِنْكُمْ مَنْ مَضَىٰ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْرَأُوا عَلَيْهِمْ وَأَخَذُوا حِذْرَكُمْ ۗ
 إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٣٦﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَرُكُوعًا
 وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ۗ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۗ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْجُوتًا ﴿٣٧﴾
 وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ ۗ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ ۗ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ

ప్రవక్తా! నీవు (యుద్ధరంగంలో) ముస్లింల దగ్గరుండి వారికి నాయకత్వం వహించి సమాజా చేయడానికి ఉపక్రమించినప్పుడు వారిలో ఒక వర్గం ఆయుధాలు ధరించి నీతో పాటు నిలబడాలి. వారు సాష్టాంగప్రణామం చేసి ప్రార్థన ముగించగానే వెనక్కి వెళ్ళిపోవాలి. ఆ తర్వాత ఇంకా ప్రార్థన చేయని రెండవ వర్గం వచ్చి నీతో కలిసి ప్రార్థన చేయాలి. వారు కూడా ఆయుధాలు ధరించి అప్రమత్తులయి ఉండాలి. ఎందుకంటే మీరు గనక మీ ఆయుధాలు, ఇతర సామగ్రి విషయంలో ఏమాత్రం అజాగ్రత్తగా ఉన్నా వారు ఒక్కసారిగా మీపై విరుచుకుపడేందుకు కాచుకొని ఉంటారు.

ఒకవేళ వర్గం వల్ల మీకేమైనా అసౌకర్యంగా ఉంటే, లేదా మీరు వ్యాధిగ్రస్తులయి ఉంటే ఆయుధాలు తీసి పక్కన పెట్టడంలో ఎలాంటి తప్పులేదు. అయినప్పటికీ మీ జాగ్రత్తలో మీరుండటం చాలా అవసరం. దేవుడు అవిశ్వాసుల కోసం అత్యంత అవ మానకరమైన యాతన సిద్ధపరచి ఉంచాడు. (102)

ఆవిధంగా (ప్రార్థన) ముగిసిన తరువాత మీరు నిల్చి, కూర్చో, పడుకొని ఎలాంటి స్థితిలో ఉన్నా దేవుణ్ణి స్మరిస్తూ ఉండండి. శాంతియుత వాతావరణం నెలకొనడం జరిగితే పూర్తి సమాజా చేయాలి. సమాజా విశ్వాసులు నియమం తప్పకుండా వేళకు విధిగా పాటించవలసిన విధ్యుక్తధర్మం. (103)

శత్రువర్గాన్ని వెంబడించడంలో ఏమాత్రం అలసత్వం ప్రదర్శించకండి. మీకు కష్టంగా ఉందంటే మీలాగే మీ శత్రువులు కూడా కష్టపడుతున్నారు. అయితే వారు

సామూహిక సమాజాకు స్థానిక వ్యక్తి నాయకత్వం వహించినప్పుడు అతని వెనుక సమాజా చేసే ప్రయాణీకుడు 4 రకాల్లో ఫర్జ్ సమాజాని తగ్గించకూడదు. 4 రకాల్లు పూర్తిచేయాలి.

ఖుస్ సమాజా చేయడానికి బాటసారి తాను నివసించే ఊరి నుండి చేరుకునే ప్రాంతం కనీసం 77 కిలోమీటర్ల దూరం ఉండాలి. దానికి లోపుంటే ఖుస్ (తగ్గింపు) చేసే అనుమతి లేదు. అలాగే ఆ ప్రాంతంలో 15 రోజులకంటే తక్కువ కాలం గడిపే ఉద్దేశ్యము ఉండాలి. అంతకంటే ఎక్కువ రోజులుండే ఉద్దేశ్యముయితే ఖుస్ చేయకూడదు. పూర్తి సమాజా చేయాలి.

అలజడి, అల్లర్లతో యుద్ధవాతావరణం నెలకొని ఉన్న అసాధారణ పరిస్థితుల్లో కూడా ఫర్జ్ సమాజాని ఖుస్ (తగ్గించి) చేసుకోవచ్చు. అయితే ఆ స్థితిలో ఫర్జ్ సమాజా రెండు రకాల్లు తప్పని సరిగా చేయాలన్న నియమం లేదు. పరిస్థితిని బట్టి ఒక్క రకాల్ అయినా చేయవచ్చు. సమాజాలో, ఇతర అంశాలలో కూడా సడలింపుకు అనుమతి ఉంది.

مَا لَا يَرْجُونَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
بِمَا أَرْسَلَ اللَّهُ ۗ وَلَا تَكُنْ لِلْغَايِبِينَ حَاصِمًا ۝ وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝
وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَانًا أَلِيمًا ۝ يَسْتَخْفُونَ

ఆశించని దాన్ని మీరు దేవుని నుండి ఆశిస్తున్నారు. దేవుడు సర్వం ఎరిగినవాడు, ఎంతో వివేకవంతుడు. (104)

ముహమ్మద్! దేవుడు నీకు చూపినమార్గం అనుసరించి నీవు ప్రజల వ్యవహారాలు పరిష్కరించడానికి మేము సత్యపూరితమైన గ్రంథం నీపై అవతరింపజేశాం. కనుక నీవు నీతిలేని వారివైపు నిలబడి వాదించకు. ³³ దేవుణ్ణి క్షమాభిక్ష అర్థిస్తూ ఉండు. ఆయన గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. ఆత్మద్రోహానికి పాల్పడేవాడిని ఎన్నటికీ సమర్థించకు. పాపాత్ముల్ని, విశ్వాసపూతకుల్ని దేవుడు ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. (105-107)

33. ఈ సూక్తిలో రెండు ముఖ్య విషయాలు చెప్పబడ్డాయి. (1) ఖుర్ఆన్ పూజా పురస్కారాలు, పెళ్ళిపెటాకులు, కర్కూండలలో మాత్రమే మానవునికి మార్గం చూపడానికి రాలేదు. ఇది మానవాళికి సమస్త జీవనరంగాల్లో మార్గదర్శనం చేయడానికి అవతరించింది. ఇది సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ సమస్యల్ని కూడా పరిష్కరించగోరుతున్నది. (2) పాలకులు, నాయకులు, న్యాయాధికారులు సమస్యల్ని పరిష్కరించడంలో తమవారు-పరాయివారు, ముస్లింలు-ముస్లింకేవలం అన్న వివక్ష చూపకుండా నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించాలి.

మదీనాలో బషీర్ అనే ముస్లిం మరో ముస్లింకు చెందిన యుద్ధకవచం దొంగిలించాడు. అధికారులు దాన్ని ఆరాతీయడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు బషీర్ ఆ దొంగసొత్తును ఒక యూదుని ఇంట్లో దాచిపెట్టాడు. కవచం యజమాని బషీర్ మీద అనుమానం వెలిబుచ్చాడు. అప్పుడు దైవ ప్రవక్త (సల్లం) కవచం సంగతి అడిగితే బషీర్, అతని బంధువులు కూడబలుక్కొని దొంగతనాన్ని ఆ యూదునిపైకి నెట్టివేశారు. యూదుణ్ణి విచారిస్తే తానేపాపం ఎరగనని అన్నాడు.

అయితే బషీర్ బంధువులంతా బషీర్ వైపున వకాల్తా పుచ్చుకొని ఆ యూదుడు దైవప్రవక్త (స)ను నిరాకరించిన అవిశ్వాసి అయినందున అతని మాటలు నమ్మకూడదని, తాము చెబుతున్నదే నిజమని గట్టిగా వాదించారు. ఈ వాదన విన్న దైవప్రవక్త (స) బషీర్ కు అనుకూలంగా తీర్పువ్వడానికి సిద్ధమయ్యారు. సరిగ్గా ఆ సమయంలో ఈ సూక్తులు(105-113) అవతరించాయి. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) ఆ ముస్లింకు వ్యతిరేకంగా, యూదునికి అనుకూలంగా తీర్పుచ్చారు.

కోర్టుకు కళ్ళుండవన్న సంగతి అందరికీ తెలిసిందే. న్యాయాధికారి వ్యవహార పరిష్కారంలో ఎంత సమర్థుడయినప్పటికీ తన ముందుకు వచ్చిన సాక్ష్యాలు, వాదనలను బట్టి తీర్పువ్వగలడు. మతం మునుగు కప్పకున్న దుర్మార్గులను గుర్తించడం చాలా కష్టమైన పని. అందువల్ల ఇస్లామీయ పాలనలో ఒక్కోసారి అమాయకులైన ముస్లింకేవలం సైతం శిక్షకు గురయ్యే ప్రమాదం ఉంటుంది. అలాంటి స్థితిలో దైవప్రవక్త (సల్లం) ముస్లింకేవలం పట్ల అన్యాయానికి పాల్పడే ముస్లింలను హెచ్చరిస్తూ ఇలా అన్నారు:

“ఎవరైనా ఒక ముస్లిం (ఇస్లామీయ రాజ్యంలో) ఒడంబడికదారుడైన ముస్లింకేవలం పౌరునిపై దౌర్జన్యం చేసినా, అతని హక్కు కాజేసినా, అతని శక్తికి మించిన (రక్షణరహితం) భారం వేసినా, లేదా అతని వస్తువేదైనా బలవంతంగా తీసుకున్నా ప్రళయదినాన దైవన్యాయస్థానంలో జరిగే విచారణలో నేనా ముస్లింకేవలం తరపున న్యాయవాదిగా నిలబడతాను.” (అబూదావూద్)

مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ ۗ وَهُوَ مَعَهُمْ ۗ إِذْ يُبَيِّنُونَ مَا لَا يَرْحَمُونَ مِنَ الْقَوْلِ ۗ وَكَانَ
اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ حَاطِطًا ۗ هَآءَ نَتْمُ هَؤُلَاءِ جِدْ لَيْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ
عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۝ وَمَنْ يَعْمَلْ سُوْءًا أَوْ يَظْلِمِ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ
اللَّهُ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ۝
وَأُولَآئِكَ فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَحِمْتَهُمْ ۗ لَهَمَّتْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا
أَنفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ ۗ وَأَنزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ
تَعْلَمُ ۗ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ۝ لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ
مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ ۗ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا

మీరు తమ చేష్టల్ని ప్రజల కంటబడకుండా దాచగలరుగాని దేవుని కంటబడకుండా దాచలేరు. వారు రాత్రివేళల్లో దేవుని అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా రహస్యమంతనాలు జరుపుతారు. కాని అప్పుడు కూడా దేవుడు తమను వెన్నుంటి ఉంటాడన్న సంగతి మరచిపోతున్నారు. దేవుడు వారి చర్యలన్నిటినీ పరివేష్టించి ఉన్నాడు. (108)

(ముస్లింలారా!) ప్రపంచ జీవితంలో మీరు వారి పక్షాన వాదించగలరు. కాని ప్రళయదినాన వారి పక్షాన దేవుని ముందు ఎవరు వాదించగలరు? అసలక్కడ వారిని కాపాడే నాథుడెవరు? ఎవరైనా పాపకార్యానికి పాల్పడటమో లేదా తనకుతాను అన్యాయం చేసుకోవడమో జరిగి ఆ తర్వాత దేవుని సన్నిధిలో క్షమాపణ చెప్పుకుంటే, దేవుడు గొప్పక్షమాశీలి అని, అపార దయామయుడని అతను తెలుసుకుంటాడు. దానికి బదులు ఎవరైనా పాపకార్యానికి పాల్పడితే ఆ పాపదుష్ఫలితం అతణ్ణి చుట్టుకుంటుంది. దేవుడు సమస్త విషయాలు ఎరిగినవాడు, ఎంతో వివేకవంతుడు. (109-111)

ఎవరైనా ఏదైనా నేరం చేసి దాన్ని ఏపాపం ఎరగని అమాయకునిపై మోపితే, ఇక అతను ఘోరమైన అపనిందను, స్పష్టమైన పాపాన్ని మూటకట్టుకున్నట్లే. (112)

ముహమ్మద్! నీపై దేవుని కారుణ్యకటాక్షాలే గనక లేకపోయివుంటే (నీ పరిస్థితి ఏమైవుండేదో), వారిలో ఒక వర్గం నిన్ను తప్పుత్రోవ పట్టించడానికి కంకణం కట్టుకుంది. కాని వారు తమనుతాము తప్ప ఎవరినీ తప్పుత్రోవ పట్టించలేరు. వారు నీకు వీసమెత్తునష్టం కూడా కల్గించలేరు. దేవుడు నీపై దివ్యగ్రంథాన్ని, వివేకాన్ని అవతరింపజేసి నీకు తెలియని విషయాలన్నీ తెలియజేశాడు. ఆయన దయ నీపై ఎంతగానో ఉంది. (113)

సాధారణంగా ప్రజలు జరిపే రహస్య మంతనాలలో ఎలాంటి శ్రేయస్సు ఉండదు. అయితే దానధర్మాలను గురించి రహస్యంగా ఏదైనా హితోపదేశం చేస్తే లేదా మరేదైనా సత్కార్యం చేయడానికో లేక ప్రజల వ్యవహారాలు చక్కదిద్దడానికో ఎవరితో ఏదైనా అంటే అందులో ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. అది మంచి విషయమే. ఎవరైనా దేవుని ప్రసన్నత కోసం ఇలా చేస్తే మేమతనికి గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాము. (114)

عَظِيمًا ۝ وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ
 نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ ۖ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
 ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ۝ إِنَّ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ آَلِهَةً
 وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ۝ لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ۝
 وَلَا صُلْبَ لَهُمْ وَلَا مِثْيَقًا لَهُمْ وَلَا مَرْتَبَةً يُغْفَرُونَ حَلْقًا ۖ اللَّهُ ۖ
 وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا ۖ يَعْلَمُهُمْ وَيَلْبِسُهُمْ ۖ وَمَا
 يَعْدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرْوًا ۝ أُولَٰئِكَ مَا أَوْلَىٰكَ مَا وَكَلَهُمْ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ۖ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ حُلِيِّينَ فِيهَا أَبْدًا ۖ وَعَدَّ اللَّهُ

శ్రీ
 సుర
 అ
 106

సన్మార్గం ఏమిటో స్పష్టమైపోయినా దైవప్రవక్తను ధిక్కరిస్తూ విశ్వాసులు నడిచే దారి కాదని వేరే (పెడ)దారి పట్టి నడిచేవాడ్ని మేము అతను నడిచే దారినే నడిపిస్తాం. (చివరికి) మేము అతణ్ణి నరకంలోకి త్రోసివేస్తాము. 34 అది పరమ చెడ్డస్థలం. (115)

దేవుడు తనకు సాటి కల్పించడాన్ని ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ క్షమించడు. అదితప్ప మరే పాపాన్నయినా తాను తలచుకుంటే క్షమిస్తాడు. దేవునికి సాటికల్పించినవాడు సన్మార్గానికి బహుదూరం పోయి పడినట్టే. వారు నిజదేవుణ్ణి వదలి దేవతలనబడే స్త్రీ (విగ్రహ)లను పూజిస్తున్నారు. వారసలు స్వామిద్రోహి అయిన పైతాన్ ఆరాధిస్తున్నారు. (116-117)

పైతాన్ దేవుడు జేసినాడు. వాడు దేవునితో ఇలా అన్నాడు: నేను నీ దాసులలో ఓ నిర్ణీతవర్గాన్ని తప్పక మార్గభ్రష్టుల్ని చేస్తాను. నేను వారిలో అనేక భ్రమలు కల్పిస్తాను. నేనిచ్చే ఆదేశంతో వారు పశువుల చెవులు చీల్చివేస్తారు; దైవస్పృష్టిని తారుమారు చేస్తారు. దేవుణ్ణి వదలి ఇలాంటి పైతాన్ సంరక్షకునిగా చేసుకున్నవారు ఘోరంగా నష్టపోతారు. వాడు మానవులకు (నోరూరించే) వాగ్దానాలుచేసి వారిలో (లేనిపోని) ఆశలు రేకెత్తిస్తాడు. కాని పైతాన్ వాగ్దానాలన్నీ వట్టి బూటకం, మోసం మాత్రమే. (118-120)

అలాంటి వారికి నరకమే (అంతిమ) నివాసం. అక్కడ్నుంచి వారు ఏ విధంగానూ బయట పడలేరు. దీనికి భిన్నంగా సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులైనవారిని మేము సెలయేరులు ప్రవహించే (స్వర్గ)వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాము. అక్కడే వారు కలకాలం (హాయిగా) ఉంటారు. ఇది దేవుడు చేస్తున్న నిజమైన వాగ్దానం. దేవుని మాట కన్నా ఎవరిమాట ఎక్కువ నిజమవుతుంది? (121-122)

34. నిసా (స్త్రీలు) అధ్యాయంలోని 105,106 సూక్తులకు రాసిన పాదసూచికలో బవీర్ అనే కపటముస్లిం దొంగతనంచేసి దాన్ని ఏ పాపమెరుగని ఒక యూదునికి అంటగట్టిన సంగతి చదివే ఉంటారు. ఆ వ్యవహారంలోని నిజానిజాలేమిటో దేవుడు తెలియజేసిన తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ కపటిముస్లింకు వ్యతిరేకంగా తీర్చిదిద్దిన సంగతి కూడా తెలిసిందే. ఈ తీర్పుతో ఖంగులిన్న ఆ దుర్మార్గుడు ఇస్లాంకు విముఖుడయి పోయాడు. అంతటితో ఆగకుండా అతను మక్కా వెళ్ళి అవిశ్వాసులతో కలిసి ఇస్లాంకు, దైవప్రవక్త (సల్లం)కు బద్ధశత్రువై పోయాడు. అతను అవలంబించిన ఈ దుష్ట వైఖరినే ఈ సూక్తిలో ఎండగట్టడం జరిగింది.

حَقًّا ۖ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ۝ لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا مَانِيًا أَهْلَ الْكِتَابِ ۖ مَنْ يَعْمَلْ
 سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۖ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ
 أَوْ أُنْتَهَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظَلَّمُونَ فِيهَا شَيْئًا ۖ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ
 أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ۝
 وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا ۖ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي
 النِّسَاءِ ۖ قُلِ اللَّهُ يُفْتِنُكُمْ فِيهِنَّ ۖ وَمَا يُثَلِّي عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَّى النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ

అ
 106

ఫలితం మీ కోరికలపైగాని, గ్రంథప్రజల కోరికలపైగాని ఆధారపడి ఉండదు. ఎవరైనా సరే చెడ్డ పని చేస్తే అతను దాని పర్యవసానం అనుభవిస్తాడు. ఇక దైవాభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా అతనికి ఎలాంటి సహాయం, సమర్థింపులు లభించవు. 35 స్త్రీలైనా పురుషులైనా విశ్వసించినవారై ఉండి సత్కార్యాలు చేస్తే తప్పకుండా స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. వారికి ఏమాత్రం అన్యాయం జరగదు. (123-124)

ఒక వ్యక్తి తనను తాను దేవునికి పూర్తిగా సమర్పించుకొని తదనుగుణంగా తన నడవడికను సరిదిద్దుకున్నాడు. అతను ఇబ్రాహీం సంప్రదాయాన్ని కూడా పాటిస్తున్నాడు, దేవుడు తన మిత్రుడిగా చేసుకున్న ఇబ్రాహీం సంప్రదాయాన్ని. ఇలాంటి వ్యక్తి జీవితం కంటే మరెవరి జీవితవిధానం శ్రేష్టమైనదవుతుంది? భూమ్యాకాశాల్లో వున్న సమస్తం దేవునివే. ఆయన ప్రతి వస్తువునీ పరివేష్టించి ఉన్నాడు. (125-126)

ప్రజలు నిన్ను స్త్రీల విషయంలో (దేవుని) ఆజ్ఞ ఏమిటని అడుగుతున్నారు. వారికిలా సమాధానమివ్వు: “దేవుడు మీకీ విషయంలో తన ఆజ్ఞ తెలియజేస్తున్నాడు.

35. పోహ్ అబ్దుల్ఖాదర్ ముహద్దీస్ (రహూలై) దీన్ని గురించి ఇలా వ్యాఖ్యానించారు: “గ్రంథప్రజలు తాము దేవుని ప్రయదాసులమని, ఇతరులు ఏ పాపాలకు దేవుని దగ్గర పట్టు బడతారో తామా పాపాలకు పట్టుబడమని, తమ ప్రవక్తలు తమను ఆదుకుంటారని భావిస్తున్నారు. ముస్లింలలో కూడా అజ్ఞానులు తమను గురించి ఇలాగే భావిస్తున్నారు. కాని చెడ్డపని ఎవరు చేసినా శిక్ష అనుభవిస్తాడని, అతనికి ఎవరి సహాయం లభించదని దేవుడు తెలియజేస్తున్నాడు.”

యూదులు తమల్ని తాము అందరికన్నా ఎంతో పవిత్రులమని చెప్పుకోవడమేగాక, తాము ఏం చేసినా స్వర్గం తమకు తప్పకుండా లభిస్తుందని భావిస్తారు. హిందువుల్లో కూడా ఒకవర్గం అందరికంటే ముందు తమకే బ్రహ్మాత్వం ప్రాప్తమవుతుందని భావిస్తోంది. క్రైస్తవుల్లో అత్యధిక మంది తాము ఎన్ని పాపాలు చేసినా ఏసు ప్రభువు తమను రక్షిస్తాడని తలుస్తున్నారు.

దురదృష్టవశాత్తు నేటి ముస్లింలలో కూడా ఒక వర్గం దాదాపు ఇలాంటి భ్రమలకే లోనయి ఉంది. ముఖ్యంగా అజ్ఞానులు, స్వాస్థ్యపరులు, సత్కర్మలు ఆచరించడానికి బద్ధకించేవారు తాము ఎన్ని చెడుగులలో కూరుకుపోయినా తమ ప్రవక్త (స) తమను ఆదుకుంటారని, దేవుని దగ్గర తమను గురించి నిఘోరమే చేస్తారని భావిస్తున్నారు. ఈ భావనే వారిని మరెన్ని చెడులలోకి నెట్టి వేస్తోంది. మరోవైపు ఈ తప్పుడు భావంతో వారు దైవప్రవక్త (స)ను దేవుని స్థాయికి చేర్చారు. వీరి హృదయాలలో దైవప్రేమ, దైవభీతులకన్నా ప్రవక్తాభిమానమే ఎక్కువ పరపళ్ళు తొక్కుతోంది. అందుకే దైవాజ్ఞలు బహిరంగంగా కాలరాయబడుతున్నా వీరికి చీమకుట్టినట్లు కూడా ఉండదు.

مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَ تَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ ۚ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ
بِالْقِسْطِ ۚ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ۝ وَإِنْ أَمْرًا ۙ حَافِظَتْ مِنْ بَعْلِهَا
شُؤْرًا أَوْ إِعْرَاصًا ۙ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا ۚ وَالصُّلْحُ خَيْرٌ ۚ وَأُخْرِيَتِ الْأَنْفُسِ
الشُّعْرَ ۚ وَإِنْ أَنْحَسْتُمُوهُنَّ وَأَتَّخَفْتُمُوهُنَّ وَاتَّقُوا اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۚ وَلَنْ يَسْتَضْعِفُوا
النِّسَاءَ وَلَوْ حَرَصْتُمْ ۚ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُسُوهُنَّ كَالْمَعْلُوقَاتِ ۚ وَإِنْ تَصَلَّحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ وَإِنْ يَتَفَرَّقَا ۙ فَإِنَّ اللَّهَ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ۝ وَاللَّهُ مَا

దాంతోపాటు ఈ గ్రంథంలో ఇదివరకు మీకు తెలిపిన ఆజ్ఞలు కూడా గుర్తుచేస్తున్నాము. అంటే (మీ సంరక్షణలో వుండే) అనాధ బాలికల గురించిన ఆజ్ఞలు. వారి హక్కులు మీరు నెరవేర్చు; వారికి పెళ్ళిళ్ళు చేసి పంపరు. (లేదా పెరాశతో మీరే వారిని పెళ్ళాడ గోరుతారు.) అలాగే బలహీనులైన పసిపిల్లలకు సంబంధించిన ఆజ్ఞలు కూడా. అనాధ బాలల విషయంలో న్యాయంగా వ్యవహరించాలని దేవుడు మిమ్మల్ని ఉపదేశిస్తున్నాడు. మీరు ఏ మంచిపని చేసినా అది దేవునికి తెలుస్తుంది. (127)

ఏస్త్రీ అయినా భర్త తనను వేధిస్తున్నాడని లేదా సరిగా ఆదరించడంలేదని భావించి నప్పుడు భార్యభర్తలు పరస్పరం సంప్రదించుకొని సర్దుకుపోతే తప్పలేదు. అసలు వారు సర్దుకుపోవడమే సర్వదా శ్రేయస్కరం. హృదయాలు సంకుచితత్వం వైపు ఎక్కువగా మొగ్గుతాయి. అయితే మీరు పరస్పరం శ్రేయోభిలాషతో, దైవభీతిపరాయణతతో వ్యవహరిస్తూ ఉండండి. మీరు చేసే పనులన్నిటినీ దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (128)

భార్యలందరి పట్ల సమానదృష్టితో మసలుకుంటూ వారికి పూర్తిన్యాయం చేకూర్చడం మీ శక్తికి మించిన పని. మీరు తలచినా అలా చేయలేరు. అయినప్పటికీ మీరు ఒక భార్య వైపు పూర్తిగా మొగ్గి మరొకామెను డోలాయమాన స్థితిలో పడవేయకండి. ³⁶ మీ వైఖరి సరిదిద్దుకొని దేవునికి భయపడుతూ మసలుకోండి. దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. ఒకవేళ దంపతులిరువురూ విడిపోవడానికే నిర్ణయించుకుంటే దేవుడు తన అపార శక్తియుక్తులతో వారిని ఒకరిపై మరొకరు ఏమాత్రం ఆధారపడని వారిగా చేయగలడు. దేవుడు సర్వోపగతుడు, ఎంతో వివేచనాపరుడు. (129-130)

36. ఇద్దరు లేక అంతకన్నా ఎక్కువమంది భార్యలు ఉన్నప్పుడు పురుషుడు వారి మధ్య అన్ని విధాలా సమానత్వం పాటించలేడు. భార్యల మధ్య ఉండే అందం, వయస్సు, స్వభావం, ఆరోగ్యం మొదలైన వ్యత్యాసాల కారణంగా అతను వారందరినీ సమాన దృష్టితో చూడటం, ఒకే విధంగా ప్రేమించడం సహజంగానే సాధ్యం కాదు. అయితే అంతమాత్రాన ఆకర్షణ లేని భార్యను పూర్తిగా విస్మరించి ఆకర్షణగల భార్యవైపు మొగ్గడం భావ్యం కాదు. ఇతర వ్యవహారాలలో భార్యగా ఆమె హక్కులు గౌరవించాలి. లైంగిక వ్యవహారంలో పూర్తిగా సమానత్వం పాటించకపోయినా ఇతర వ్యవహారాల్లో మటుకు సంపూర్ణ సమానత్వం పాటించాలి.

“ఎవరైనా ఇద్దరు భార్యలుండి, వారిద్దరి హక్కుల్ని న్యాయంగా, సమానంగా, సమంజసంగా నిర్వర్తించకపోతే, తిరుద్దినాన అతను సగం శరీరం కోల్పోతాడు. ఆ స్థితిలోనే (అర్థ శరీరంతో సమాధి నుండి) లేచినాడు” అన్నారు మహాప్రవక్త ముహమ్మద్-స. (తిర్మిజి)

فِي السَّلَامِ وَمَا فِي الرِّضَىٰ ۚ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا لِكِتَابٍ مِّنْ قَبْلِكَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ ۚ
وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَبِيدًا ۝ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝ إِنَّ يَسَاءَ يَدُوهِنَاكُم أَيُّهَا النَّاسُ وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
اللَّهُ عَلَىٰ ذَلِكَ قَدِيرًا ۝ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَكَانَ
اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ
أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ ۚ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا ۚ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدُوا ۚ
وَإِنْ تَلَاَوْا أَوْ تَعْرَضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا بِاللَّهِ وَ
رَسُولِهِ ۚ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۚ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ ۚ وَسُورِهِ ۚ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ
كَفَرُوا ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا ۚ لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ۚ بَشِيرًا لِلْمُتَّقِينَ ۚ إِنَّ لَهُمْ

భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తం దేవునిదే. నీకు, నీకుపూర్వం గ్రంథం ఇవ్వబడిన వారికి కూడా మేము దేవుని పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉండాలనే ఆదేశించాం. ఒకవేళ మీరు (మాకు) ఆదేశాన్ని అంగీకరించకపోతే పోనివ్వండి. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తం దేవునిదే. ఆయన నిరపేక్షాపరుడు, ఎంతో ప్రశంసనీయుడు. దేవుడే భూమ్యాకాశాల్లోవున్న సమస్తానికి యజమాని. కార్యసఫలతకు ఆయన ఒక్కడే చాలు. (131-132)

దేవుడు తలచుకుంటే మిమ్మల్ని తొలగించి మీ స్థానంలో ఇతరుల్ని తీసుకురా గలడు. అలా చేయడం ఆయనకు కష్టమేమీ కాదు. కేవలం ఐహిక ప్రతిఫలం కోరుకునే వాడు, దేవుని దగ్గర ఐహిక ప్రతిఫలంతో పాటు పరలోక ప్రతిఫలం కూడా ఉందని తెలుసుకోవాలి. దేవుడు సమస్తం వింటున్నాడు, చూస్తున్నాడు. (133-134)

విశ్వాసులారా! న్యాయానికి కట్టుబడి ఉండండి. స్వయంగా మీకుగాని, మీ తల్లి దండ్రులకుగాని లేదా మీ బంధువులకుగాని నష్టం వాటిల్లినా సరే దేవుని కోసం నిజమైన సాక్ష్యం ఇవ్వండి. కక్షిదారుడు ధనికుడైనా, పెదవాడైనా వారి విషయంలో మీకంటే దేవుడే ఎక్కువ శ్రేయోభిలాషి. కనుక మీరు మీ మనోవాంఛల్ని అనుసరిస్తూ న్యాయానికి తిలోదకాలు ఇవ్వకండి. ఒకవేళ మీరు విషయాన్ని వక్రీకరిస్తే లేదా నిజాన్ని దాటవేస్తే మీరు చేసేదంతా దేవుడు గమనిస్తుంటాడని తెలుసుకోండి. (135)

విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను, ఆయన తన ప్రవక్తపై అవతరింప జేసిన దానిని (ఖుర్ఆన్ ని), అంతకు పూర్వం అవతరింపజేసిన (తొరాత్, ఇన్జిల్ మొదలైన) వాటిని (మనస్ఫూర్తిగా) విశ్వసించండి. దేవుణ్ణి, ఆయన దూతల్ని, ఆయన గ్రంథాల్ని. ఆయన ప్రవక్తల్ని, ప్రళయదినాన్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరించినవాడు మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడి బహుదూరం కొట్టుకుపోయినట్లే.

సత్యాన్ని విశ్వసించిన తర్వాత తిరస్కరించి, మళ్ళీ విశ్వసించి, తిరిగి తిరస్కరించి, చివరికి ఆ తిరస్కార వెల్లువలోనే కొట్టుకుపోయే వారిని దేవుడు ఎన్నటికీ క్షమించడు. వారికి సన్మార్గం చూపడం కూడా జరగదు. (136-137)

عَدَابًا لِّبَيِّنَاتٍ ۖ الَّذِينَ يَخْتَفُونَ أَولِيَاءَ ۖ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ أَلَيْسَتْ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةُ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۗ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتَ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَعْتَدُوا ۚ وَمَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخْرُجُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۗ وَإِنَّمَا إِذًا مَثَلُهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُتَّقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ۗ الَّذِينَ يَتَخَصَّمُونَ بِكُمْ ۖ فَإِن كَانَ لَكُمْ قِتَالٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ ۗ وَإِن كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ ۖ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَعِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعَكُمُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۗ قَالُوا اللَّهُ يَجْعَلُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَلَن يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ۗ إِنَّ الْمُتَّقِينَ يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ ۖ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَىٰ ۖ يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِكْرَامًا ۗ قَلِيلًا ۗ مُذَبِّدِينَ بَيْنَ ذَلِكُمْ ۗ لَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ ۖ وَلَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ ۖ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَهُوَ لَن يَهْدِيَهُ ۗ قَلِيلًا ۗ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ ۖ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ أَلَمْ يَكْفُرُوا

12

ప్రవక్తా! విశ్వాసుల్ని వదలి అవిశ్వాసులతో స్నేహించేసే కపటులకు దుర్భరమైన (నరక)శిక్ష పడుతుందని శుభవార్త విన్నించు! మీరు గౌరవమర్యాదల కోసం వారి దగ్గరకు వెళ్తున్నారా? కాని గౌరవమర్యాదలన్నీ దేవుని చేతిలోనే ఉన్నాయి. (138-139)

ఎక్కడైనా దేవుని సూక్తులు నిరాకరిస్తూ, వాటిని అపహాస్యం చేయడం చూస్తే, జనం ఆ విషయం మార్చి వేరేవిషయం మాట్లాడనంతవరకూ మీరు వారి చెంత కూర్చోకండి. దీన్ని గురించి ఈ గ్రంథంలో మీకు ఇదివరకే ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది. (ఈ విషయం విస్మరించి) మీరిలా చేస్తే మీరు కూడా వారి మాదిరిగానే అయిపోతారు. త్వరలోనే దేవుడు కపటుల్ని, అవిశ్వాసుల్ని నరకంలో ఒకచోట సమీకరిస్తాడు. (140)

ఈ కపటువిశ్వాసులు మీ పరిస్థితి గమనిస్తూ అవకాశంకోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. దేవుని దయవల్ల మీకు విజయం లభిస్తే “మేము మీతోపాటు లేమా?” అంటారు వారు. సత్యతిరస్కారులకు విజయం లభించే సూచనలు కన్పిస్తే వారితో “మీకు వ్యతిరేకంగా పోరాడే శక్తి మాకు లేదా? అయినప్పటికీ మేమలా చేయకుండా ముస్లింల నుండి మిమ్మల్ని కాపాడము” అని అంటారు. వీరందరి వ్యవహారాల్ని గురించి దేవుడు (రేపు) ప్రళయదినాన తీర్పు చేస్తాడు. దేవుడు విశ్వాసులపై (సత్యతిరస్కారులైన) అవిశ్వాసులకు ఎన్నటికీ ఆధిక్యత నివ్వడు. (141)

ఈ కపటులు దేవుణ్ణి మోసగింపజూస్తున్నారు. కాని దేవుడే వారిని మోసగిస్తున్నాడు. (అది వారు గ్రహించడం లేదు.) వారు ప్రార్థన చేయడానికి నిల్చుంటే బద్ధకం చేస్తూ లోకుల మెప్పు కోసం నిలబడతారు. పైగా దేవుణ్ణి చాలాతక్కువగా స్మరిస్తారు.³⁷ వారు అటూఇటూ కాకుండా విశ్వాసం, అవిశ్వాసాల మధ్య ఊగిసలాడుతున్నారు. కనుక (ప్రవక్తా!) దేవుడు దారి తప్పించినవాడికి నీవు ఏమాత్రం దారి చూపలేవు. (142-143)

విశ్వాసులారా! మీరు తోటి విశ్వాసుల్ని కాదని అవిశ్వాసులతో స్నేహం చేయకండి. మీరు దేవుని సన్నిధిలో మీ మీదనే నింద మోపుకోదలిచారా? వినండి, కపటులు నరకంలో అందరికంటే అట్టడుగు భాగాన ఉంటారు. వారికిక సహాయంచేసే వారెవరూ

37. కపటుల్ని గురించి ఇతర వివరాలకు 107:4-7 సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.

أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا ۗ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ۗ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۗ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَأَمِنْتُمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ۗ لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ۗ إِنْ تَبَدَّلَا خَيْرًا أَوْ تَخَفْتُمْ أَوْ تَعَفَّوْا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا

13

మీకు కన్పించరు. అయితే వారు (ఇహలోకంలోనే) పశ్చాత్తాపంచెంది తమ నడవడికను సరిదిద్దుకొని, దేవుడినే గట్టిగా నమ్ముకొని, దేవుని కోసమే తమ ధర్మాన్ని ప్రత్యేకించు కుంటే- అలాంటివారు తిరిగి విశ్వాసులుగా పరిగణించబడతారు. త్వరలోనే దేవుడు విశ్వాసులకు మహాన్నత ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. (144-146)

మీరు కృతజ్ఞులయి విశ్వాసవైఖరి అవలంబిస్తే దేవుడు మిమ్మల్ని అనవసరంగా ఎందుకు శిక్షిస్తాడు? దేవుడు ఎంతో ఆదరించేవాడు, సర్వం తెలిసినవాడు కూడా. (147)

మనిషి తనకు అన్యాయం జరిగితే తప్ప ఎవరి విషయంలోనూ దుర్భాషకు దిగడాన్ని దేవుడు మెచ్చడు.³⁸ దేవుడు సమస్తం విసేవాడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. (అన్యాయం జరిగినప్పుడు నిరసన తెలిపే హక్కుమీకుంది.) అయితే మీరు బహిరంగం గానూ, రహస్యంగానూ మంచినే చేస్తుండండి. లేదా కనీసం చెడుని క్రమాభావంతో ఉపేక్షించండి. అప్పుడు దేవుడు కూడా (మిమ్మల్ని) క్షమిస్తాడు. ఆయన ఎంతో శక్తిమంతుడు. (అయినప్పటికీ మీ బలహీనతల్ని ఉపేక్షిస్తున్నాడని తెలుసుకోండి.) (148-149)

38. నోరు మంచదయితే ఊరు మంచదవుతుందంటారు. నోరు ఎన్నెన్నో మంచి పనులు చేస్తుంది. మనిషి గౌరవమర్యాదల్ని పెంచి, సంఘంలో అతనికి మంచి స్థానం సమకూర్చి పెట్టుంది. అయితే అదుపుతప్పితే ఈనోరు మనిషికి ఇహపరాల్లో ఎన్నో ఆపదలు తెచ్చిపెట్టుంది. దేవుని దృష్టిలో నోటిదురుసు, దుర్భాష, అశ్లిలం ఘోరమైన నేరాలు. వీటికి పరలోకంలో మనిషి నరకశిక్ష అనుభవించవలసి వస్తుంది. వీటిని గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:

“ప్రళయదినాన విశ్వాసి త్రాసులో ఉంచబడే అత్యంత బరువైన వస్తువు అతని సత్రువర్తనే. నోటితో అశ్లిల మాటలు పలికేవాణ్ణి, దుర్భాషలాడేవాణ్ణి దేవుడు అసహ్యించుకుంటాడు.” (తిర్మిజి)

కొందరు పైకిఎంతో భక్తిపరాయణులుగా కన్పించినా, వారు తమ నోటితో ఇతరుల్ని తరచుగా బాధిస్తుంటారు. అలాంటివారికి ఈ క్రింది హదీసు చక్కని గుణపాఠం.

ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరకు వచ్చి “ఫలానా స్త్రీ ఎన్నో నఫిల్ (ఐచ్చిక) నమాజులు చేస్తుంది. మరెన్నో నఫిల్ ఉపవాసాలు పాటిస్తుంది. (పెద్దవత్సన) దానధర్మాలు కూడా చేస్తుంది. ఈ సత్కార్యాలలో ఆమె పేరుపొందింది. కాని ఆమె తరచుగా నోటితో ఇరుగుపొరుగువారిని బాధిస్తుంది” అన్నాడు. దానికి దైవప్రవక్త (స) “అయితే ఆమె నరకానికి పోతుంది” అన్నాడు. తిరిగి ఆ వ్యక్తి ఇలా అన్నాడు: “దైవప్రవక్తా! ఫలానా స్త్రీ నఫిల్ ఉపవాసాలు చాలా అరుదుగా పాటిస్తుంది. నఫిల్ నమాజులు కూడా చాలా తక్కువగానే ఆచరిస్తుంది. అప్పుడప్పుడు కొన్ని జున్ను గడ్డల్ని దానం చేస్తుందని ప్రతీతి. అయితే ఆమె తన నోటితో ఇరుగుపొరుగువారిని బాధించడని జనం చెప్పు కుంటారు.” దైవప్రవక్త ఈమాట విని “ఆమె స్వర్గనివాసి అవుతుంద”ని చెప్పారు. (మిష్కాత్)

قَدِيرًا ۗ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ
 نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنُكْفِرُ بِبَعْضٍ ۗ وَرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سُبُلًا ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ
 حَقًّا ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ۗ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
 أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ۗ سَأَلْنَا أَهْلَ الْكِتَابِ أَنْ تَنزِلَ
 عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىَٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهُ جَهَنَّمَ ۗ فَأَخَذَتْهُمُ
 الصَّعِقَةُ ۗ بَطْمًا ۗ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ ۗ وَأَتَيْنَا
 مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُّبِينًا ۗ وَرَعَيْنَا قَوْلَهُمُ الطَّوَرَ ۗ بِمِثَابِنَا ۗ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا ۗ وَقُلْنَا
 لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ ۗ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّثَابًا عَظِيمًا ۗ فِيمَا نَقَضْتُمْ مِيثَابَكُمْ ۗ وَكُفِّرْتُمْ بِلَايَتِ

۞

కొందరు దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తల్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరిస్తారు. దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తలకు మధ్య తారతమ్యాలు సృష్టించగోరుతూ “మేము కొందరిని నమ్ముతాం, కొందరిని నమ్ము” అంటారు. పైగా విశ్వాసం, అవిశ్వాసాల మధ్య ఓ(కోత్త) మార్గం కనిపెట్టదలిచారు. ఇలాంటివారే కరుడుగట్టిన అవిశ్వాసులు. అవిశ్వాసుల కోసం మేము అత్యంత అవమానకరమైన యాతన సిద్ధపరచి ఉంచాము. (150-151)

దీనికి భిన్నంగా దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించి, వారి మధ్య ఎలాంటి తారతమ్యాలు సృష్టించనివారికి మేము తప్పకుండా తగిన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాము. దేవుడు గొప్ప క్షమాశిలి, అమిత దయామయుడు. (152)

(ముహమ్మద్!) ఈ గ్రంథప్రజలు తమపై ఆకాశం నుండి నేరుగా ఒక గ్రంథాన్నే అవతరింపజేయమని నిన్ను అడుగుతున్నారు. కాని వీరు గతంలో మూసాను ఇంత కంటే దారుణమైన కోర్కెలనే కోరారు. వారు తమకు దేవుణ్ణి ప్రత్యక్షంగా చూపమని మూసాను అడిగారు. ఆ తలబిరుసు వైఖరి కారణంగానే వారిపై హతాత్మకగా పిడుగు పడింది. (కాని దానివల్ల కూడా వారు గుణపాఠం నేర్చుకోలేదు.)

ఆ తర్వాత వారు (తమ ప్రవక్త హితవుల్ని పెడచెవిన పెట్టి) ఆవుదూడను దైవంగా చేసుకొని పూజించడం ప్రారంభించారు. వారు ఇంతకు ముందు ఎన్నో మహిమలు చూశారు. (అయినా వారు మళ్ళీ అపమార్గంలోనే పడిపోయారు.) సరే, అంతటి ఘోరానికి పాల్పడినా మేము వారి తప్పుల్ని ఉపేక్షించాము. మేము మూసాకు సృష్టమైన ఆజ్ఞావళిని (రాతిపలకలపై రాయబడిన పది ఆజ్ఞలను) ప్రసాదించాము. (153)

ఆ తరువాత (ఈ ఆజ్ఞావళిని శిరసావహించే విషయంలో) వారిపై తూర్ పర్వతం ఎత్తిపట్టి వారిచేత ప్రమాణం చేయించాము. (మరొకసారి) మేము వారిని, నగరద్వారం గుండా సాష్టాంగపడుతూ లోపలికి ప్రవేశించమని ఆదేశించాము. (వేరొకసారి) మేము వారికి సబ్బుత్ (శనివారం)నియమం ఉల్లంఘించవద్దని చెప్పాము.³⁹ ఈ విషయంలోనూ వారిచేత ప్రమాణం చేయించాము. (కాని దానికీ వారు కట్టుబడి ఉండలేదు.)

39. వివరాలకు 2:65 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

اللَّهُ وَقَاتِلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۗ بَلْ طَعِمَ اللَّهُ عَلَيْهَا يَكْفُرُهُمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
 إِلَّا قَلِيلًا ۗ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا عِظِيمًا ۗ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا ۗ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا النَّبِيَّ
 عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ ۗ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ ۗ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا
 فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ ۗ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ ۗ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ۗ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ
 إِلَيْهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا ۗ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَلْأَكْثَرِينَ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
 يَكُونُ عَلَيْهِمْ سَهْقِيمًا ۗ فِطْرًا ۗ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيْبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدْرِهِمْ غُرَّتٌ

ఈవిధంగా వారు (ఎన్నో) ప్రమాణాలు ఉల్లంఘించారు. వారు దేవుని సూక్తులు తిరస్కరించారు. అనేకమంది దైవప్రవక్తల్ని అన్యాయంగా హతమార్చారు. ఇంతచేసి కూడా (వారుతమ ఆత్మశుద్ధిని పొగడుకుంటూ) తమ హృదయాలు గలేబులలో భద్రంగా ఉన్నాయని చెప్పుకున్నారు. వీటన్నిటి కారణంగానే (దేవుడు వారిని శివించాడు). నిజానికి వారి తిరస్కారం, తలబిరుసుతనాల మూలంగా దేవుడు వారి హృదయం కవచాలు మూసివేశాడు. అందువల్లనే వారు చాలా తక్కువగా విశ్వసిస్తారు. (154-155)

అంతేకాదు, వారు తమ అవిశ్వాస వైఖరిలో మరింత ముందుకుపోయి మర్వం మీద ఘోరమైన అపనింద కూడా మోపారు. పైగా వారు (సిగ్గువిడిచి) “మేము మర్వం కుమారుడు ఈసా మసీహా దైవప్రవక్తను చంపేశాం” అని చెప్పుసాగారు. కాని వారసలు ఆయన్ని చంపలేదు. సిలువపై ఎక్కించనూ లేదు. ఆ విషయంలో వారు అనుమానాలకు గురిచేయబడ్డారు. దానిపై విభిన్న అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చినవారు కూడా అనుమానంలోనే పడిపోయారు. దాన్ని గురించి వారి దగ్గర ఎలాంటి జ్ఞానం లేదు. ఊహాగానాలు మాత్రమే చేస్తున్నారు. వారు మసీహాని చంపలేదు; దేవుడు ఆయన్ని తన వైపు ఎత్తుకున్నాడు.⁴⁰ దేవుడు సర్వశక్తిమంతుడు, అత్యంత విచేకవంతుడు. (156-158)

గ్రంథప్రజలలో ఏ ఒక్కడూ ఈసా మరణానికి పూర్వం విశ్వసించకుండా ఉండడు. ప్రళయదినాన అతను వారికి వ్యతిరేకంగా (దేవుని ముందు) సాక్ష్యమిస్తాడు. (159)

40. దీన్నిబట్టి ఈసాప్రవక్త (అలైహి)ను యూదులు సిలువపై చంపలేదని, ఆయన్ని పోలిన వేరే వ్యక్తిని చంపిఉంటారని తెలుస్తోంది. స్ట్రావుస్ అనే క్రైస్తవ పండితుడు “ఎ న్యూ లైఫ్ ఆఫ్ క్రైస్ట్” అనే గ్రంథంలో ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తూ “ఏసుక్రీస్తు అసలు సిలువ పైన్నే ఎక్కించబడలేదని, ఏసుకు బదులు సైమన్ అనే వ్యక్తి సిలువపై ఎక్కించబడ్డాడని” పేర్కొన్నట్లు ముహమ్మద్ ఖాసిం ఖాన్ గారు తన వ్యాఖ్యాన సహిత ఖుర్ఆన్ అనువాదంలో తెలియజేశారు. అంతేకాదు, ఈ సూక్తిని బట్టి ఈసాప్రవక్త సహజ మరణం కూడా పొందలేదని, దేవుడు ఆయన్ని సజీవంగా, సశరీరంగా తన వైపుకు ఎత్తుకున్నాడని తెలుస్తోంది. (3:55 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

కొన్ని హాదీసుల ప్రకారం ప్రళయానికి ముందు హజ్రత్ ఈసా (అలై) తిరిగి ప్రపంచంలోకి వస్తారని, ఆయన యూదుల నాయకుడైన దజ్జాలీని సంహరిస్తారని తెలుస్తోంది. అంటే దేవుడు ఏ విధంగా ఆయన్ని లోగడ సశరీరంగా తన వైపు ఎత్తుకున్నాడో, అదేవిధంగా ప్రళయానికి ముందు మళ్ళీ ఆయన్ని సశరీరంగా భూమిపై దించుతాడన్నమాట. ఒక హాదీసు ప్రకారం ఆయన (సిరియా లోని) డెమాస్కుస్ తూర్పు భూభాగాన ఒక తెల్లమినార్ వద్ద దిగుతారని తెలుస్తోంది.

سَبِيلِ اللَّهِ كَاتِبًا ۖ وَأَخْلَاهُمْ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝ لَكِنَّ الرِّسْخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْقَائِلِينَ صَلَوَاتُ وَالتَّوَاتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ ۖ أُولَئِكَ سَيُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ۝ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ ۖ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ۖ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۖ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ۖ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْوِيمًا ۖ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِيَلَا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا ۖ لَكِنَّ اللَّهَ يُشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ ۖ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ ۖ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ بِشَهِيدًا ۖ ۝ إِنَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدَّقُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ

۞

యూదులుగా మారినవారు (ఈవిధంగా) ఎన్నో అన్యాయాలు, అక్రమాలకు పాల్పడ్డారు. వారు దైవమార్గంలో ఆటంకాలు సృష్టిస్తారు. వడ్డీ నిషేధించబడినప్పటికీ వారు దాన్ని (నిస్సంకోచంగా) తీసుకుంటారు. ప్రజల సొమ్మును అక్రమ పద్ధతుల ద్వారా కాజేస్తారు. ఈ కారణాల వల్ల మేము గతంలో ధర్మసమ్మతం చేయబడిన అనేక పరిశుద్ధ వస్తువుల్ని వారికి నిషేధించాము. వారిలో అవిశ్వాసులైనవారి కోసం మేము దుర్భరమైన (నరక) యాతనల్ని సిద్ధపరచి ఉంచాము. (160-161)

అయితే వారిలో పరిపూర్ణ జ్ఞానం కలవారు, విశ్వసనీయులు నీపై అవతరించిన దాన్ని, నీకు పూర్వం అవతరించినవాటిని విశ్వసిస్తున్నారు. ఇలాంటి విశ్వాసులకు, నమాజ్, జకాత్ విధులు పాటించేవారికి; దేవుణ్ణి, అంతిమ దినాన్ని దృఢంగా నమ్మేవారికి మేము తప్పకుండా గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాము. (162)

(ముహమ్మద్!) మేము నూహ్‌కు, అతని తర్వాత వచ్చిన ప్రవక్తలకు ఎలా దివ్య జ్ఞానం అందజేశామో అలా నీకూ అందజేస్తున్నాం. మేము ఇబ్రాహీం, ఇస్మాయిల్, ఇస్‌హాఖ్, యాఖూబ్, యాఖూబ్ సంతానం, ఈసా, అయ్యూబ్, యూనుస్, హరూన్, సులైమాన్ (అలై)లకు దివ్యజ్ఞానం అందజేశాం. దావూద్ (అలై)కు జబ్బూర్ ప్రసాదించాం. నీకు పూర్వం వచ్చిన ప్రవక్తలలో కొందరి వృత్తాంతాలు నీకు తెలిపాము. అనేకమంది వృత్తాంతాలు తెలపలేదు. మేము మూసాతో (నేరుగా) సంభాషించాం. (163-164)

ఈ ప్రవక్తలంతా శుభవార్తాహరులుగా, హెచ్చరించేవారిగా చేసిపంపబడ్డారు. ఇలా దైవప్రవక్తలు వచ్చిన తర్వాత ప్రజలకు ఇక దేవుని దగ్గర సాకులు చెప్పడానికి ఆస్కారం ఉండదు. దేవుడు అసాధారణ శక్తినంపన్నుడు, అత్యంత వివేకవంతుడు. కాని దేవుడు నీపై అవతరింపజేసినదానిని తన జ్ఞానసంపత్తితోనే అవతరింపజేశానని సాక్ష్యమిస్తున్నాడు. అందుకు దైవదూతలు కూడా సాక్షులుగా ఉన్నారు. అసలు ఒక్కదేవుని సాక్ష్యమే చాలు.

కనుక దీన్ని నిరాకరించి, ఇతరుల్ని కూడా దైవమార్గంలోకి రాకుండా నిరోధించే వారు నిస్సందేహంగా మార్గభ్రష్టులై సత్యానికి బహుదూరం వెళ్ళిపోయారు. ఈవిధంగా

صَلُوا صِلًا بَعِيدًا ۖ ۝ إِنَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمْنَا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ۖ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ عَلَىٰ أَلْسِنَةٍ أَرْسِلُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۖ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ ۖ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَةٌ أُلْقِيَهَا إِلَىٰ مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ ۖ فَآمَنُوا بِاللَّهِ

తలబిరుసు, తిరుగుబాటువైఖరి అవలంబించి అన్యాయం, అక్రమాలకు పాల్పడేవారిని దేవుడు ఎన్నటికీ క్షమించడు. ఆయన వారికిక నరకానికి పోయే దారి తప్ప మరేదారి చూపడు. నరకంలోనే వారు (నానాయాతనలు అనుభవిస్తూ) ఎల్లకాలం పడి ఉంటారు. ఇలా చేయడం దేవునికి ఏమంత కష్టమేమీ కాదు. (165-169)

మానవులారా! ఈ ప్రవక్త మీ ప్రభువు నుండి మీ దగ్గరకు సత్యం తీసుకొచ్చాడు. దాన్ని విశ్వసించండి, మీకు మేలు జరుగుతుంది. దాన్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరిస్తే గుర్తుంచుకోండి, భూమ్యాకాశాల్లోని సమస్తం దేవునిదే. ఆయన సమస్తం తెలిసినవాడు. ఎంతో వివేకవంతుడు. (కనుక మీరు ఆయన పట్టునుండి తప్పించుకోలేరు.)- (170)

గ్రంథప్రజలారా! మీరు మీధర్మం విషయంలో అతిశయానికి పోయి హద్దులు మీరకండి. సత్యం తప్ప దేవునికి మరే విషయాన్నీ ఆపాదించకండి. మర్యం కుమారుడు ఈసా మసీహా దేవుని ప్రవక్తలలో ఒక ప్రవక్త తప్ప మరేమీ కాదు. కాకపోతే ఆయన “మర్యం దగ్గరకు దేవుడు పంపిన ఒక ఆజ్ఞ; దేవుని దగ్గరనుండి (మర్యంకు) పంపబడిన ఒక ఆత్మ మాత్రమే.”⁴¹ (ఈ ఆజ్ఞ, ఆత్మలే మర్యం గర్భంలో బిడ్డరూపం సంతరించు

41. ఇక్కడ ఈసా ప్రవక్త (అలైహి)ను దేవుని ఆజ్ఞతో, ఆయన వైపు నుండి పంపబడిన ఆత్మ (రూహుమ్మిన్‌లాహ్)తో పోల్చడం జరిగింది. అయితే క్రైస్తవులు అతిశయానికిపోయి ఉపదాన్ని దేవుని ఆత్మ (రూహుల్లాహ్)గా అర్థం తీసుకున్నారు. అలాగే ప్రవక్తలకు దైవసందేశం చేరవేసే దైవదూతను దేవుడు తన గ్రంథాల్లో “పరిశుద్ధాత్మ” అని వర్ణిస్తే, క్రైస్తవులు దీన్ని ఈసా (అలైహి)లో అంతర్లీనం చేయబడిన పవిత్రాత్మగా భావించారు. ఈ విధంగా వారు భక్తి విశ్వాసాలలో హద్దు మీరిపోయి, తమ స్వయంకృత త్రిత్వం (Trinity)లో ఈసాప్రవక్త (అలై)ను కూడా ఒక దేవుడిగా చేసుకున్నారు. (ఇతర వివరాలకు 21:91, 32:9 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.)

దైవప్రవక్తలను, మహాపురుషులను వారి నిస్సమణ తర్వాత ప్రజలు హద్దుమీరిన ప్రశంసలతో ఆకాశానికి ఎత్తడం, వారికి లేనిపోని అతీంద్రియ శక్తులు ఆపాదించడం, చివరికి వారిని దేవుని స్థాయికి చేర్చడం అనాది నుంచి వస్తున్న అజ్ఞానచర్యలే. అలాంటి పోకడలకు పోషణని దేవుడు ఈ సూక్తిలో క్రైస్తవులకు హితవుచేస్తూ, ఇటు ముస్లింలను కూడా పరోక్షంగా హెచ్చరిస్తున్నాడు.

కాని ఈనాడు కొందరు ముస్లింలలో కూడా ఈవ్యాధి చొచ్చుకువచ్చింది. వారు మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం)ని దాదాపు దేవుని స్థాయికి చేర్చారు. దేవునికి లాగే ఆయనకూ అగోచర జ్ఞానం ఉందని, ఆయనసలు మాననజాతికి చెందినవారే కాదని వాదిస్తున్నారు. అలాంటివారు ఖుర్ఆన్ లోని ఈ సూక్తుల్ని గురించి ఆలోచించాలి:

“యావత్తు భూమ్యాకాశాల్లో దేవుడు తప్ప మరెవరూ అగోచర జ్ఞానం (అతీంద్రియ జ్ఞానం) కలవారు లేరు.” (27:65)

وَأَسْلِمُ وَلَا يُكْفِرُ وَلَا يُكْفِرُونَ لَهُ وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَكَفَّرَ بِاللّٰهِ وَيَكْفُرُ بِاللّٰهِ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمُنٰكِفُونَ ۗ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَن عِبَادَتِيْ ۙ وَيَسْتَكْبِرْ ۙ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَهَنَّمَ ۗ فَكَمَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ۙ فَيُوَفِّيْهِمْ اُجُوْرَهُمْ وَيَزِيْرُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ ۗ وَاِنَّا الَّذِيْنَ اسْتَنْكَفُوْا ۙ وَسَكَبَرُوْا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۗ وَلَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا ۗ وَلَا نَصِيْرًا ۗ يَا أَيُّهَا

అనువాదం

కున్నాయి.) కనుక మీరు దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తల్ని విశ్వసించండి. ముగ్గురు (దేవుళ్ళు) అనకండి. అలా అనడం మానేస్తే అది మీకే క్షేమం. నిజానికి దేవుడు ఒక్కడే. ఆయనకు కుమారుడున్నాడని అనడం తగదు. అలాంటి బలహీనతలకు దేవుడు అతీతుడు, ఎంతో పరిశుద్ధుడు. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తం దేవునిదే. అన్నిటికీ ఆయనే స్వామి, యజమాని. వాటి సంరక్షణ, నిర్వహణలకు ఆయన ఒక్కడే చాలు. (171)

మసీహా తాను దేవుని దాసులలో ఒక దాసుణ్ణి చెప్పుకోవడానికి ఎన్నడూ సిగ్గుపడలేదు. అత్యంత సన్నిహితులైన దైవదూతలు కూడా దాన్ని సిగ్గుచేటుగా భావించలేదు. ఒకవేళ ఎవరైనా దేవునికి దాస్యం చేయడం తనకు సిగ్గుచేటుయిన విషయమని భావించి అహంకారం వహిస్తుంటే (అలాంటి వ్యక్తి ఒక విషయం తెలుసుకోవాలి), దేవుడు యావన్ముదిని ఓరోజు సమావేశపరచి తన ముందు నిలబెట్టుకుంటాడు. (172)

అప్పుడు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసివున్నవారు తమకు రావలసిన ప్రతిఫలం పూర్తిగా పొందుతారు. దేవుడు తన ప్రత్యేక అనుగ్రహంతో వారికి మరింత సుకృతఫలం కూడా ప్రసాదిస్తాడు. పోతే దైవదాస్యాన్ని తమకు అవమానకరమైన విషయంగా భావించి అహంకారం వహించినవారికి మటుకు దేవుడు దుర్భరమయిన (నరక)శిక్ష విధిస్తాడు. దేవుణ్ణి కాదని సహాయ సంరక్షణల కోసం వారు ఎవరెవరిని నమ్ముకున్నారో వారిలో ఏ ఒక్కరూ ఆరోజు వారిని ఆదుకోవడానికి ముందుకు రారు. (ఇలా నమ్ముకున్న వాళ్ళందరినీ వారు నట్టేట ముంచుతారు.) (173)

“దేవుడు మాత్రమే గోచర, అగోచరాలు ఎరిగినవాడు. వారు చేస్తున్న బహుదైవారాధన (షిర్క్)కు ఆయన ఎంతో అతీతుడు.” (23: 92)

“ముహమ్మద్ (సల్లం) వారితో ఇలా అను:- నా దగ్గర దేవుని నిక్షేపాలు ఉన్నాయని గాని, నేను అగోచర జ్ఞానం కలవాడినని గాని నేను మీతో అనడం లేదు. నేను దైవదూతనని కూడా చెప్పుకోవడం లేదు.” (6: 50)

“ప్రవక్తా! చెప్పు:- నేను మీలాంటి మానవుణ్ణి. కాకపోతే మీ ఆరాధ్య దేవుడు ఒక్కడే అని నాకు దివ్యావిష్కృతి (వహీ) ద్వారా తెలియజేయబడుతోంది.” (18: 110)

దైవప్రవక్త (స) ఓసారి రైతులతో “మీరు తోటలో అంటుకట్టడం వదిలేస్తే మంచిదేమో చూడండి” అన్నారు. దాంతో వారు అంటుకట్టడం మానేశారు. దానివల్ల ఆయేడు ఫలసాయం తగ్గిపోయింది. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) “నేను మానవుణ్ణి మాత్రమే. అంచేత నేను ధర్మవ్యవహారాలలో ఏదైనా ఆజ్ఞాపిస్తే దాన్ని పాటించండి. (ఇతర వ్యవహారాల్లో) నా సొంత అభిప్రాయంతో ఏదైనా చెబితే, (అందులో పొరపాటుండవచ్చు) నేను మానవుణ్ణి మాత్రమే” అన్నారు. (ముస్లిం)

النَّاسُ فَلْجَاءَ كُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا ۗ فَأَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَعَصَوْا بِرُسُلِهِمْ فَاِنَّهُمْ فِي رَحْمَةِ رَبِّهِمْ وَفَضْلِ وَكَوَيْلِهِمْ ۗ اِلَيْهِ حَرْ اٰطَامُ مُسْتَقِيْمًا ۗ يَسْتَفْتُوْنَكَ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيْكُمْ فِي الْكَلٰمَةِ ۗ اِن اٰمَرُوْا هٰلِكَ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِ وَّلٰدٌ وَّلَا اٰخِثٌ فَهَلْهَا نَصْفٌ مَّا تَرَكَ ۗ وَهُوَ يَرِثُهَا ۗ اِن لَّمْ يَكُنْ لَهَا وَّلَدٌ ۗ وَّقٰنْ كَا نَاثًا ثَلٰثِيْنَ فَهَلْهَا ثُلٰثِيْنَ مِمَّا تَرَكَ ۗ وَاِن كَانُوْا اٰخُوْا وَاٰجِرًا وَاَنْسَآءٍ فَلِلَّذِيْ كَرِهْتُمْ ۗ حَقَّ اَلْاَنْتَبٰٓئِيْنَ ۗ يٰبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَصَلُّوْا وَاذْكُرُوْا اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ ۗ

అనువాదం

﴿٥﴾ سُورَةُ الْمَائِدَةِ مَدَنِيَّةٌ ﴿١١٣﴾ ﴿٥٥﴾

మానవులారా! మీ ప్రభువు వైపు నుండి మీ దగ్గరికి స్పష్టమైన ప్రమాణం వచ్చింది. మేము (మీ అజ్ఞానం దూరంచేసి రుజుమార్గం చూపడానికి) మీదగ్గరకు స్పష్టమైన జ్యోతి పంపాము. కనుక దేవుని సూక్తులు విశ్వసించి ఆయన చూపిన ధర్మాన్ని గట్టిగా ఆశ్రయించినవారిని ఆయన తన కారుణ్యానుగ్రహాల (స్వర్గం)లోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు. అదీగాక తన దగ్గరకు చేరుకోవడానికి తిన్ననిమార్గం కూడా చూపుతాడు. (174-175)

ప్రజలు నిన్ను నిర్వారసుడి విషయం గురించి అడుగుతున్నారు. వారికి చెప్పు: దేవుడు మీకిలా తన ఆజ్ఞ విన్నిస్తున్నాడు- ఎవరైనా సంతానరహితుడుగా చనిపోతే, అతనికి ఒక సోదరి మాత్రం ఉన్న పక్షంలో అతని ఆస్తిలో ఆమెకు అర్థభాగం లభిస్తుంది. సోదరి సంతానం లేకుండా చనిపోతే ఆమె సోదరుడే ఆమె ఆస్తికి వారసుడవుతాడు.

మృతునికి వారసులుగా ఇద్దరు సోదరిలు ఉన్నప్పుడు వారిద్దరికి అతని ఆస్తిలో మూడింట రెండు వంతుల ఆస్తి లభిస్తుంది. అనేకమంది అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్ళు గనక ఉంటే స్త్రీలకు ఒకవాటా, పురుషులకు దానికి రెట్టింపు వాటా లభిస్తుంది.

మీరు దారితప్పి తిరగకుండా ఉండేందుకే దేవుడు ఈవిధంగా మీకు తన ఆజ్ఞల్ని విడమరచి తెలియజేస్తున్నాడు. ఆయన సమస్త విషయాలు ఎరిగినవాడు. (176)

5. మాయిదా (వడ్డించిన విస్తరి)

అవతరణ : మదీనా ————— సూక్తులు : 120

ఇది హుదైబియా ఒప్పందం తర్వాత హిజ్రీశకం ఆరోవట చివర్లో లేక ఏడోవట ప్రారంభంలో అవతరించింది. దీని ఇతివృత్తం గమనిస్తే మొత్తం అధ్యాయం ఒకేసారి అవతరించి ఉండవచ్చని తెలుస్తోంది. లేదా సందర్భానుసారం కొన్నివిషయాలు ఒకసారి, మరికొన్ని విషయాలు మరోసారి కూడా వచ్చివుండవచ్చు. తర్వాత ఇతివృత్తం రీత్యా వాటన్నిటిని ఒకే అధ్యాయంగా పేర్కొనబడ్డాయి. ఇందులో మూడు ప్రసంగాలున్నాయి.

మొదటి ప్రసంగంలో ముస్లింల ధార్మిక, సాంస్కృతిక, రాజకీయ రంగాల్లో కొన్ని ఆజ్ఞలు ఇవ్వబడ్డాయి. రెండవ ప్రసంగంలో ముస్లింలు నీతని పాటిస్తూ దైవధర్మంలో స్థిరంగా ఉండాలని, ద్యంధ్యప్రమాణాలను వదలి తమ వ్యవహారాలన్నిటినీ దైవాజ్ఞల ప్రకారమే పరిష్కరించుకోవాలని చెప్పబడింది. మూడవ ప్రసంగంలో యూదులు, క్రైస్తవులు తమ తప్పుడు మతవిశ్వాసాలు వదలి, అంతిమ దైవప్రవక్త (స)ను విశ్వసించి, ఆయన చూపే రుజుమార్గం అనుసరించాలని బోధించడం జరిగింది.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَوْفُوْا بِالْعُقُوْبِ ۗ اٰجَلْتُمْ لَكُمْ بِهَيْمَةِ الْاٰنْعَامِ اِلَّا مَا يُنْتَلٰى عَلَيْكُمْ غَيْرٍ مُّجَلٰى الصَّيْدِ وَاَنْتُمْ حُرْمٌ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ مَا يُرِیْدُ ۝ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَحْلُوْا شَعَائِرَ اللّٰهِ وَكَالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَلَا الْهَدٰى وَلَا الْقَلَیْدَ وَلَا الْاَيْتَانَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُوْنَ فَضْلًا مِّنْ رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا ۗ وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوْا وَلَا يَجْرُ مَنَّكُمْ سَهْنًاۙ قَوْمٌ اَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَبُوْا ۗ وَتَعَاوَنُوْا عَلَی الْبِرِّ وَالتَّقْوٰی ۗ وَلَا تَعَاوَنُوْا عَلَی الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ شَدِیْدُ الْعِقَابِ ۝ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِیْرِ وَمَا اِھْلَ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهِ ۗ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوْدَةُ ۗ وَالْمُتَرَدِّیَةُ ۗ وَالطَّیْحَةُ ۗ وَمَا اَكَلَ السَّبُعُ اِلَّا مَا ذَكَّیْتُمْ ۗ وَمَا ذُبِحَ عَلَی النَّصْبِ ۗ

అక్షరార్థం

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

విశ్వాసులారా! నియమ నిబంధనలను పూర్తిగా పాటించండి. ఇకముందు మీకు తెలియజేయబోయేవి తప్ప పశువుల్ని పోలిన చతుష్పాదాలన్నీ మీ కోసం (అహారంగా) ధర్మసమ్మతం చేయబడ్డాయి. అయితే (హజ్దీక్ల)లో ఉన్నప్పుడు మాత్రం వేటాడటాన్ని ధర్మసమ్మతం చేసుకోకండి. దేవుడు తాను తలచుకున్న ఆదేశం జారీచేస్తాడు. (1)

విశ్వాసులారా! దేవునికి సంబంధించిన (ధర్మ) చిహ్నాలను అగౌరవపరచకండి. నిషిద్ధ మాసాల్లో ఏ మాసాన్ని ధర్మసమ్మతం చేసుకోకండి. బలిపశువుల్ని కొట్టకండి. దేవునికి అర్పించడానికి మొక్కుబడి సూచనగా మెడలలో పట్టెడలు కట్టిన పశువుల్ని కూడా బాధించకండి. అలాగే తమ ప్రభువు అనుగ్రహం, ప్రసన్నతలను పొందే ఉద్దేశ్యంతో ప్రతిష్ఠాలయానికి (కాబాగృహానికి) పోయేవారి జోలికి కూడా పోకండి. ఇహ్రాం (దీక్ల) ముగిసిన తరువాత మీరు నిరభ్యంతరంగా (పశుపక్షాదులను) వేటాడవచ్చు.

జాగ్రత్త! కొందరు మిమ్మల్ని ప్రతిష్ఠాలయానికి పోకుండా నిరోధించారన్న ఆగ్రహంతో మితిమీరి వారిపై దౌర్జన్యం చేయకూడదు సుమా! సత్కార్యాల్లో, దైవభక్తికి సంబంధించిన పనుల్లో పరస్పరం సహకరించుకోండి. అంతేగాని, పాపకార్యాల్లో, హింసాదౌర్జన్యాల్లో మాత్రం ఎవరితోనూ సహకరించకూడదు. దేవునికి భయపడండి. ఆయన (నేరస్థుల్ని) చాలా కఠినంగా శిక్షిస్తాడని తెలుసుకోండి. (2)

తమంతట తాము చచ్చిన పశుపక్షులు, రక్తం, పందిమాంసం, దైవేతరుల పేరుతో కోయబడిన పశుపక్షులు, ఊపిరాడక లేదా దెబ్బతిని లేదా ఎత్తు ప్రదేశం నుండి పడి చచ్చిన జంతువులు మీకు నిషేధించబడ్డాయి. సజీవంగా ఉండగానే మీరు దేవుని పేరుతో కోసినవి తప్ప కుమ్మడం వల్ల, క్రూరమృగం దాడితో మృత్యుచెందిన పశువులు కూడా నిషేధించబడ్డాయి. ఇంకా విగ్రహాల ముందు (ఇతర దైవేతర చిహ్నాల ముందు) బలివ్వబడిన పశువులు కూడా నిషేధించబడ్డాయి. పాచికల ద్వారా జాతకం తెలుసుకునే పద్ధతి కూడా నిషేధించబడింది. ఇవన్నీ పాపకార్యాలు. (వీటిని మానేయండి.)

1. ఈ సూక్తితో పాటు 2:173, 6:145, 16:115 సూక్తులు కూడా చూడండి.

اَنْ تَسْتَفْسِمُوْا بِالْاَزْلَامِ ۗ ذٰلِكُمْ فِسْقٌ ۗ الْيَوْمَ يَكْفُرُ الْبٰیْسَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ دِيْنِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ ۗ الْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَ اَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْاِسْلَامَ دِيْنًا ۗ فَمَنْ اضْطُرَّ فِيْ مَخْرَجَةٍ غَيْرِ مَجَازِفٍ لِاَرْضِهِ ۗ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ يَسْئَلُوْنَكَ مَا ذَا اٰجَلٍ لَّهُمْ ۗ قُلْ اٰجَلٌ لَّكُمْ الطَّيِّبٰتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِیْ مُكَلَّبِيْنَ تُعَلِّمُوْنَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ فَاَكَلُوْا مِمَّا اَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اَسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ ۗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۗ اِنَّ اللّٰهَ سَرِیْعُ الْحِسَابِ ۝ الْيَوْمَ اٰجَلٌ لَّكُمْ الطَّيِّبٰتُ ۗ وَطَعَامُ الَّذِيْنَ اٰتَوْنَا الْكِتٰبَ حَلٰلٌ لَّكُمْ ۗ وَطَعَامُكُمْ حَلٰلٌ لَّهُمْ ۗ وَ الْمُحْصَنٰتُ مِنَ الْمُؤْمِنٰتِ وَ الْمُحْصَنٰتُ مِنَ الَّذِيْنَ اٰتَوْنَا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ ۗ اِذَا اٰتَيْتُمُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ فَغَيْرِ مُسْفِحِيْنَ وَلَا مُتَّخِذِيْ اٰخْدَانٍ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْاِيْمٰنِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ ۗ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ۝ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا قُمْتُمْ اِلَی الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوْا وُجُوْهَكُمْ وَايْدِيَكُمْ اِلَی الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوْا بِرُءُوْسِكُمْ وَاَرْجُلِكُمْ اِلَی الْكَعْبَيْنِ ۗ وَارْ

శ్లో

సత్యతిరస్కారులు మీ ధర్మం గురించి ఇప్పుడు పూర్తిగా ఆశలు వదులుకున్నారు. కనుక మీరు వారికి ఏమాత్రం భయపడకండి. నాకే భయపడండి. నేని రోజు మీకోసం మీ ధర్మాన్ని (సమగ్ర జీవన వ్యవస్థగా) పరిపూర్ణం చేశాను. మీ కోసం నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిగా నెరవేర్చాను. మీ శ్రేయస్సు కోసం ఇస్లాంను మీ జీవనధర్మంగా ఆమోదించాను. (కనుక ఇకనుంచి ఈ నిషేధితాల జోలికి పోకండి.) అయితే తీవ్రమైన ఆకలితో ఉండి మరోదారి లేనప్పుడు, వీటిలో దేన్నయినా పాపం చేసే ఉద్దేశ్యం లేకుండా కొద్దిగా తింటే పరవాలేదు. దేవుడు క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు. (3)

ప్రజలు తమకు ఏవి వస్తువులు ధర్మసమ్మతం చేయబడ్డాయని అడుగుతున్నారు. వారికి చెప్పి, మీ కోసం పరిశుద్ధ వస్తువులన్నీ ధర్మసమ్మతం చేయబడ్డాయి. దేవుడు మీకు ప్రసాదించిన జ్ఞానంతో మీరు శిక్షణ ఇచ్చిన వేటజంతువులు మీ కోసం పట్టిచ్చే జీవాలను కూడా మీరు తినవచ్చు. అయితే వేట కోసం వేటజంతువుల్ని వదిలేటప్పుడు దేవుని పేరు స్మరించి వదిలిపెట్టండి. దేవునికి ఎల్లప్పుడూ భయపడుతూ ఉండండి. దేవుడు త్వరలోనే (కర్మలను గురించి) విచారణ జరుపుతాడు. (4)

ఈరోజు మీకు పరిశుద్ధ వస్తువులన్నీ ధర్మసమ్మతం చేయబడ్డాయి. గ్రంథప్రజల అహారం మీకు, మీ ఆహారం గ్రంథప్రజలకు ధర్మసమ్మతం చేయబడింది. శీలవతులైన ముస్లిం స్త్రీలు, గ్రంథప్రజలకు చెందిన శీలవతులు కూడా (వివాహానికి) మీకు ధర్మ సమ్మతం చేయబడ్డారు. కాకపోతే వారికి చెల్లించవలసిన మహరీసామ్ము చెల్లించి, వారిని వివాహబంధంలో సురక్షితంగా ఉంచాలి. అంతేగాని, వారితో విచ్చలవిడిగా కామక్రీడలకు పాల్పడటంగాని, దొంగచాటుగా అక్రమసంబంధాలు పెట్టుకోవడంగాని చేయకూడదు. సత్యాన్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరిస్తే మనిషి తన జీవితంలో సాధించినదంతా వ్యర్థమవుతుంది. చివరికి అతను పరలోకంలో ఘోరంగా నష్టపోతాడు. (5)

విశ్వాసులారా! ప్రార్థన చేయడానికి సిద్ధమైనప్పుడు ముందుగా మీరు ముఖాన్ని, మోచేతులదాకా చేతుల్ని కడుక్కోండి; తలను తడిచేత్తో స్పర్శించండి; కాళ్ళు చీలమండల దాకా కడుక్కోండి. (వీర్యస్థలనం వల్ల) అశుద్ధావస్థ ఏర్పడితే పరిశుభ్రంగా తలంటు

مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝ فَبِمَا نَقُضْتُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعْنَهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ۚ وَاسْمُوا حَقًّا بِمَا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَآئِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝ وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرُكَ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا تِمَتًا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ۝ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ ۚ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ۝ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝

అసలు వారు తమ ప్రమాణం ఉల్లంఘించిన కారణంగానే మేము వారిని మా కారుణ్యానికి దూరంగా విసిరివేసి, వారి హృదయాలను కఠినం చేశాము. చివరికి వారిప్పుడు దైవవాక్కుల్ని తారుమారు చేసే స్థితికి దిగిజారిపోయారు. తమకు బోధించిన ఉపదేశాల్లో అత్యధిక భాగం విస్మరించారు. వారు పాల్పడుతున్న మోసాల్లో ఏదో ఒకటి ఈనాడు కూడా నీ దృష్టికి వస్తూనే ఉంది. వారిలో బహుకొద్ది మంది మాత్రమే ఈ బలహీనతకు దూరంగా ఉన్నారు. కనుక వారిని క్షమించు. వారి చేష్టలను గురించి అంతగా పట్టించుకోకు. దేవుడు సహృదయులనే ప్రేమిస్తాడు. (13)

అలాగే “మేము సహాయకులం”⁴ అన్న వారిచేత కూడా మేము ప్రమాణం చేయించాము. వారు కూడా మేము బోధించిన ఉపదేశాల్లో అత్యధిక భాగం విస్మరించారు. చివరికి మేము వారి మధ్య ప్రళయం దాకా శత్రుభావం ఉండేలా వారి హృదయాలలో పరస్పరం విద్వేషబీజాలు నాటాము. వారు ఇహలోకంలో ఏం చేస్తుండేవారో దేవుడు ఒక రోజు తప్పకుండా వారి దృష్టికి తీసుకువస్తాడు. (14)

గ్రంథప్రజలారా! మా ప్రవక్త మీ దగ్గరకు వచ్చాడు. మీరు దైవగ్రంథంలో (లేకుండా) దాచిన అనేక విషయాలు అతను మీముందు వెల్లడిస్తున్నాడు. కొన్ని విషయాల్ని గురించి మిమ్మల్ని ఉపేక్షిస్తున్నాడు కూడా. దేవుని వైపు నుండి మీ దగ్గరకు (అజ్ఞానాంధకారం దూరంచేసే) జ్యోతి వచ్చింది. (సన్మార్గం చూపే) దేదీప్యమానమైన దివ్యగ్రంథం కూడా వచ్చింది. దీనిద్వారా దేవుడు తన ప్రసన్నతాభాగ్యం కోరుకునేవారికి ముక్తిమార్గం చూపుతాడు. అదిగాక ఆయన తన అనుగ్రహంతో వారిని కారుచీకట్ల నుండి కాంతి వైపు తీసుకువెళ్తాడు; (అపమార్గం నుండి తీసి) రుజుమార్గంలో నడిపిస్తాడు. (15-16)

4. ఇక్కడ మూలభాషలో “నసారా” అనే, 3:52 సూక్తిలో “అన్సార్” అనే పదాలు వచ్చాయి. ఈ రెండు పదాలకు సహాయకులు అనే అర్థం. ఈసాప్రవక్త (అలై) అనుచరుల్ని ఖుర్ఆన్ క్రైస్తవులు, నస్రానీలు అని గాకుండా ‘నసారా’ అని పేర్కొన్నది. నేను విధిచేత పాఠకుల సౌలభ్యం కోసం నసారా అనే పదాన్ని క్రైస్తవులు అని అనువాదం చేయవలసి వచ్చింది.

ఆది దైవప్రవక్త నుండి అంతిమ దైవప్రవక్త వరకు ప్రతి దైవప్రవక్తా మానవాళికి ఇస్లాం ధర్మాన్నే బోధిస్తూవచ్చాడు. అంచేత ఆయా ప్రవక్తల అనుచరుల పేర్లు దాని ప్రకారం ముస్లింలని పిలవబడ్డాయి. కాని యూదులు, క్రైస్తవులు ఈ వాస్తవాన్ని విస్మరించి తమను తాము యూదులని, క్రైస్తవులని పేర్లు పెట్టుకున్నారు.

صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُنَزِّلَ السَّمَاءَ بِرِيشٍ مِّمَّكَ وَرَأْسٍ مِّنَ السَّمَاءِ بِرِيشٍ مِّمَّكَ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۚ وَمَا يَسْأَلُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۚ وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ ۚ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ ۚ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ ۚ يَغْفِر لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۚ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِّنَ الرَّسُولِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ ۚ وَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۚ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۚ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ أَوَلَمْ يَأْتِكُمْ أَلَّا تَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَقُولُونَ إِنَّكُمْ لَمَلَكُ يَوْمٍ أَحَادٌ مِّنَ الْعَالَمِينَ ۝ يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا

మర్యం కుమారుడు మసీహాయే దేవుడు అన్నవారు నిస్సందేహంగా అవిశ్వాసులై పోయారు. ముహమ్మద్ (సల్లం)! “దేవుడు గనక మర్యం కుమారుడు మసీహాని, అతని తల్లిని, భూలోకంలో ఉన్న వారందరి చంపదలచుకుంటే ఆయన నిర్ణయాన్ని అడ్డుకోగల ధైర్యం ఎవరికయినా ఉందా?” అని అడుగు. భూమ్యాకాశాలకు, భూమిపై ఉన్నవాటికి, ఆకాశంలో ఉన్నవాటికి దేవుడే యజమాని. ఆయన తాను కోరినదాన్ని సృష్టిస్తాడు. ఆయన ప్రతి పని చేయగల సమర్థుడు, సర్వ శక్తిమంతుడు. (17)

యూదులు, క్రైస్తవులు తాము దేవుని బిడ్డలమని, ఆయనకు ప్రయమైన వారమని అంటారు. “మరి ఆయన మీరు చేసే పాపాలకు మిమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షిస్తున్నాడు?” అని వారిని అడుగు. నిజానికి మీరు కూడా దేవుడు సృష్టించిన ఇతర మానవుల్లాంటి మానవులే. దేవుడు తానుతలచిన విధంగా కొందరిని క్షమిస్తాడు; మరికొందరిని శిక్షిస్తాడు. భూమ్యాకాశాలు, వాటికి సంబంధించిన సమస్తం దేవునివే. చివరికి అందరూ (ఓరోజు) ఆయన సన్నిధికి మరలి పోవలసి ఉంది. (18)

గ్రంథప్రజలారా! దైవప్రవక్తల ఆగమనం ఆగిపోయి ఓ సుదీర్ఘకాలం గడచి పోయింది. అలాంటి పరిస్థితిలో మా ఈ ప్రవక్త ఇప్పుడు మీ దగ్గరకు వచ్చి నిజధర్మం గురించిన విషయాలు మీకు బోధిస్తున్నాడు. ఇక మీరు శుభవార్త అందజేసి, హెచ్చరించే ప్రవక్త ఎవరూ రాలేదే అని సాకులు చెప్పడానికి ఎలాంటి ఆస్కారం లేదు. శుభవార్త నందజేసే, హెచ్చరించేవాడు వచ్చేవాడు. (మా బాధ్యత తీరిపోయింది.) దేవుడు ప్రతి విషయంపై అధికారంగల అసాధారణ శక్తిసంపన్నుడు. (19)

మూసా (అ) తన జాతిప్రజలకు చేసిన హితబోధ గుర్తుకుతెచ్చుకో. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: “నా జాతిప్రజలారా! మీకు దేవుడు చేసిన మేళ్ళు జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. ఆయన మీలో ఒక ప్రవక్తను ప్రభవింపజేసి, మిమ్మల్ని రాజ్యాధినేతలుగా చేశాడు. ఆయన మీకు ప్రపంచంలో ఏజాతికీ ప్రసాదించినదాన్ని (వైభవోన్నతుల్ని) ప్రసాదించాడు. కనుక సోదరులారా! దేవుడు మీకు రాసిపెట్టిన ఈ పవిత్రభూభాగం (పాలస్తీనా)లో ప్రవేశించండి. వెనక్కి మరలకండి. అలాచేస్తే మీరు ఘోరంగా నష్టపోతారు.” (20-21)

عَلَيْهِمْ ۖ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ ۖ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَ أَنَّ لَهُمْ مَاءً فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ۖ وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدِينَ بِأَبْنَائِهِمْ ۖ مِنَ الْقَبِيلِ ۖ وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّ الْغُرُوجَ مِنَ النَّارِ وَمَا لَهُمْ بِخُرُوجِهَا مِنْهَا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ۖ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا ۖ مِنَ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ

విశ్వాసులారా! దేవుని పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. ఆయన సాన్నిధ్యం పొందే మార్గం అన్వేషించండి. ఆయన మార్గంలో (సత్యవ్యతిరేక శక్తులతో) నిరంతరం పోరాడుతూ ఉండండి, మీ జీవితం సార్థకమవుతుంది. (35)

సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారు తమ దగ్గర భూమండలమంత సిరిసంపదలుండి, ఇంకా అంతకు రెట్టింపు సంపదలు ఉండి, ప్రళయదినం శిక్ష నుండి తప్పించుకోవడానికి దాన్లుంటా పాపపరిహారంగా ఇచ్చివేయ దలచుకున్నా సరే, దాన్ని స్వీకరించడం జరగదు. వారికి వ్యధాభరితమయిన శిక్ష పడితీరుతుంది. వారు నరకాగ్ని నుండి బయటపడాలని ఎంత గింజుకున్నా దాన్నుండి బయటపడలేరు. వారా నరక యాతలోనే మగ్గుతూ శాశ్వతంగా పడి వుండవలసి ఉంటుంది. (36-37)

స్త్రీ అయినా, పురుషుడైనా దొంగతనం చేస్తే ఇద్దరికీ చెయ్యి నరికివేయండి.⁶ ఇది వారు సంపాదించుకున్న దానికి ప్రతిఫలం. దేవుని తరపున కనువిప్ప కలిగించే శిక్ష.

ఒకవేళ అలాంటి వ్యక్తులు ప్రభుత్వానికి పట్టుబడక ముందే పశ్చాత్తాపించెంది తమ నడవడికను సరిదిద్దుకుంటే వారిని శిక్షించేందుకు ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదు. కాకపోతే ఆ వ్యక్తులు తమ తిరుగుబాటు వైఖరి పూర్తిగా విడనాడి సాధారణ పౌరజీవితం గడుపుతున్నట్లు వారి దైనందిన జీవిత వ్యవహారాలు నిరూపించాలి. ఆ తరువాత వారు తిరుగుబాటు చేసినట్లు, కల్లోలం సృష్టించినట్లు తన దృష్టికి వచ్చినా ప్రభుత్వం వారిని పనిగట్టుకొని శిక్షించడానికి సాకులు వెతకదు.

అయితే వారే తిరుగుబాటు, కల్లోలాల సందర్భంగా మానవ హక్కులు ఉల్లంఘించడం జరిగితే దానికి శిక్ష ఉంది. ఉదా:- వారు ఎవరినైనా హత్యచేస్తే హతుని వారసులకు హంతకుడిపై ప్రతీకారం తీర్చుకునే హక్కుంది. అంటే హతుని వారసుల డిమాండ్ ప్రకారం ప్రభుత్వం హంతకుడికి మరణశిక్ష విధించవచ్చు; లేదా హతుని వారసులు విశాల హృదయంతో క్షమిస్తే ప్రభుత్వం అతణ్ణి విడిచిపెట్టవచ్చు. తిరుగుబాటు సందర్భంగా వారు ఎవరి సొమ్మయినా కొల్లగొట్టి తింటే చట్ట ప్రకారం వారికి హస్తాభండన వగైరా శిక్షలు పడవచ్చు. ఒకవేళ వారు కొల్లగొట్టిన సొమ్ము తినకుండా దాన్ని యధాతథంగా తిరిగి దాని యజమానికి అప్పగిస్తే వారికి శిక్ష విధించడం జరగదు.

6. దొంగకు శిక్షగా ఒక చేయి మాత్రమే నరకవలసి ఉంటుంది. ఇస్లామీయ రాజ్యంలో సర్వత్రా “ఆర్థికన్యాయం” నెలకొన్న తరువాతనే హస్తాభండన శిక్షలు అమలు జరపాలి. అయితే (యుద్ధంలో వాడే) ఒక డాలు విలువకు లోపు వస్తువుని దొంగిలిస్తే చేతిని నరక కూడదని దైవప్రవక్త (స) అన్నారు. అలాగే పండ్లు, కూరగాయలు, ఆహారవస్తువుల్ని (పరిమిత స్థాయిలో) దొంగిలించినా హస్తాభండన శిక్ష ఉండదని చెప్పారు. ఇమామ్ అబూహానిఫా (రహ్మాలై) ప్రకారం పండ్లు, కూరగాయలు, మాంసం, వండిన ఆహారం, సూర్యుడికాని ధాన్యం, ఆట వస్తువులు, వాయిద్య పరికరాలు వగైరా విషయంలో హస్తాభండన శిక్ష లేదు. అయితే వీటికి తేలికపాటి శిక్షలు ఉంటాయి.

ظَلِمَهُ وَأَصْلَحَ ۖ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۖ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزَنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ ۖ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَوْھَاهِمُ ۖ وَلَمْ تُؤْمِنُوا قُلُوبُهُمْ ۖ ۖ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا ۖ ۖ سَمِعُونَ لِلْكَذِبِ سَمْعُونَ ۖ لِقَوْمٍ أَحْرَبِينَ ۖ لَمْ يَأْتُواكَ ۖ يُحْزِنُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ ۖ يَقُولُونَ ۖ إِنْ أُوْتِينَا هَذَا فَوَدُّوهُ ۖ وَإِنْ لَمْ تُؤْتُوهُ فَاَحْذَرُوهُ ۖ وَمَنْ يَزِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَكُنْ تَسْلِيكَ لَهُ ۖ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ ۖ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ۖ ۖ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ سَمِعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثُونَ لِللسُّحْتِ ۖ وَإِن جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ ۖ أَوْ اعْرَضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِن تُعْرَضْ عَنْهُمْ فَكُنْ يَصْرِفُوكَ ۖ شَيْئًا ۖ وَإِن حَاكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۝ وَكَيْفَ

దేవుడు సర్వాధికారి, సర్వశక్తిమంతుడు, ఎంతో వివేకవంతుడు. అయితే తప్పు చేసిన తర్వాతయినా పశ్చాత్తాపం చెంది తమ నడవడిక సరిదిద్దుకుంటే, దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అపార కృపాశీలుడని తెలుసుకోండి. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యానికి దేవుడే అధిపతి అని మీకు తెలియదా? ఆయన తాను తలచిన విధంగా కొందరిని శిక్షిస్తాడు, కొందరిని క్షమిస్తాడు. ఆయన ప్రతిపనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (38-40)

ప్రవక్తా! సత్యతిరస్కారంలో కొట్టుకుపోయేవారిని గురించి నీవు చింతించకు. వారు పైకి తాము విశ్వసించామని చెప్పుకుంటారు. కాని వారి హృదయాల్లో విశ్వాసం నాటుకో లేదు. అలాంటివారు కొందరు యూదుల్లో కూడా ఉన్నారు. వారు అసత్య విషయాలంటే చెవి కోసుకుంటారు. నీదగ్గరకు ఎప్పుడూ రానివారిని పెడత్రోవ పట్టించే శాస్త్రోక్తంతో వారు దొంగచాటుగా నీ మాటలు వింటారు. దైవగ్రంథంలో విషయాలు సందర్భాను సారం ఉన్నప్పటికీ వారు వాటి అసలు అర్థాన్ని మార్చివేస్తారు.

వారు (అమాయక) జనంతో “ఈవిధమైన ఆజ్ఞ ఇస్తే అంగీకరించండి, లేకపోతే అంగీకరించకండి” అంటారు. ఒక వ్యక్తిని దేవుడే పరీక్షకు గురిచేసి దారి తప్పించదలచు కుంటే, ఇక అతణ్ణి దేవుని పట్టు నుండి తప్పించడానికి నీవు ఏం చేసినా ప్రయోజనం లేదు. దేవుడు వారి హృదయాల్ని పరిశుద్ధం చేయదలచుకో లేదు. వారికి ఇహలోకంలో పరాభవం, పరలోకంలో ఘోర యాతనలు తప్పవు. (41)

వీరు అసత్య విషయాలు వినడానికి చెవి కోసుకుంటారు. అక్రమార్గన కోసం వెంపర్లాడుతారు. కనుక వీరు నీ దగ్గరకొస్తే వారి వ్యవహారాన్ని నీకేమిమైతే పరిష్కరించు లేదా తిరస్కరించు. ఆమేరకు నీకు అధికారం ఇవ్వబడుతోంది. వ్యతిరేకిస్తే వారు నీకే మాత్రం నష్టం కలిగించలేరు. ఒకవేళ పరిష్కరించదలచుకుంటే న్యాయంగా, నిష్పక్ష పాతంగా పరిష్కరించు. దేవుడు న్యాయంగా వ్యవహరించేవారినే ప్రేమిస్తాడు. (42)

7. ఖైబర్ ప్రాంతపు అగ్రవర్ణ యూదులకు చెందిన ఒక పురుషునికి, ఒక స్త్రీకి మధ్య అక్రమ సంబంధం ఏర్పడింది. తొరాత్ గ్రంథం ప్రకారం ఇలాంటి నేరానికి రాళ్ళువిసిరి చంపే శిక్ష విధించాలి. కాని యూదులు తొరాత్ ఆజ్ఞ పాటించకుండా పరస్పరం సంప్రదించుకొని, ముహమ్మద్ (స)ను

يُحْكِمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمٌ اللَّهُ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٠﴾
 إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَا دُونَ
 وَالرَّبَّابِيِّونَ وَالْأَحْبَارِ بِمَا اسْتَعْظَمُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ ۚ فَلَا تَخْشَوْنَ النَّاسَ
 وَأَخْشَوْنَ اللَّهَ وَلَا تَتَّبِعُوا بِالْبَيِّنَاتِ تَمَتَّا قَلِيلًا ۚ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ

అయినా వారు నిన్ను న్యాయనిర్ణేతగా ఎలా చేసుకుంటారు? వారి దగ్గర తొరాత్ గ్రంథం ఉందికదా! అందులో దేవుని ఆజ్ఞలు ఉన్నాయి. వాటికి విముఖులై నీ దగ్గరకు రావలసిన పనేమిటి? అసలు వారిలో (సత్యం పట్ల) విశ్వాసమే లేదు. (43)

మేము కాంతి, సన్మార్గం గల తొరాత్ అవతరింపజేశాము. దేవునికి విధేయులైన ప్రవక్తలందరూ దాని ప్రకారమే యూదుల వ్యవహారాలు పరిష్కరిస్తుండేవారు. అలాగే ధర్మవేత్తలు, ధర్మశాస్త్రనిపుణులు కూడా. వారికే గ్రంథపరిరక్షణ బాధ్యత ఇవ్వబడింది. దానికి వారే సాక్షులుగా ఉన్నారు. కనుక మీరు ప్రజలకు భయపడకండి. నాకే భయపడండి. నా సూక్తుల్ని స్వల్పమూల్యానికి అమ్ముకోవడం మానేయండి. వినండి, దేవుడు నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారం పరిష్కారం చేయనివారే సత్యతిరస్కారులు. (44)

మధ్యవర్తిగా స్వీకరించి ఆయన శిలాశిక్ష కాకుండా వేరే శిక్ష చెబితే ఒప్పుకోవాలని, శిలాశిక్ష చెబితే ఒప్పుకోకూడదని నిర్ణయించుకున్నారు.

వారు దైవప్రవక్త (స) దగ్గరకెళ్ళి తీర్పుచేయమని అడిగారు. దైవప్రవక్త (స) శిలాశిక్ష విధించాలని చెప్పారు. కాని వారు దానికి ఒప్పుకోలేదు. “మరి మీ మతంలో ఈ నేరానికి శిక్షేమిటి?” అని అడిగారాయన. “కొరడా దెబ్బలు కొట్టడం, ముఖానికి మసిబూసి గాడిద మీద ఊరేగించడం” అన్నారు వారు. “మీరు ప్రమాణించేసి, వివాహిత వ్యభిచారులకు తొరాత్లో ఉన్న శిక్షేమిటో చెప్పండి”ని దైవప్రవక్త (స) అడిగారు. యూదులు మళ్ళీ అదే శిక్ష గురించి చెప్పారు.

అయితే వారిలో ఒక ప్రముఖ ధర్మవేత్త మౌసంగా ఉండటం చూసి దైవప్రవక్త (స) అతణ్ణి ఇలా అడిగారు: “మిమ్మల్ని ఫిరోన్ బారినుండి కాపాడి, మీకు తూర్(కొండ) దగ్గర ధర్మశాస్త్రం ప్రసాదించిన దేవుణ్ణి సాక్షిగా చేసి అడుగుతున్నాను. తొరాత్లో వ్యభిచారికి ఈ శిక్షే ఉందా?” అప్పుడా ధర్మవేత్త ఇలా సమాధానమిచ్చాడు:

“వ్యభిచారికి శిక్ష రాళ్ళు విసిరి చంపడమే. కాని మా ప్రజలలో వ్యభిచారం ఎక్కువయి పోవడంతో మా పాలకులు గొప్పవాళ్ళు వ్యభిచారం చేస్తే వదలిపెట్టా, చిన్నవాళ్ళు వ్యభిచారం చేస్తే శిలాశిక్ష విధించడం ప్రారంభించారు. అయితే ఈ పద్ధతి వల్ల ప్రజలలో నిరసన వ్యక్తమయింది. అప్పుడు మేము తొరాత్ చట్టాన్ని మార్చివేసి వ్యభిచారులకు కొరడా దెబ్బలు కాట్టి, ముఖానికి మసిబూసి గాడిద మీద ఊరేగించే విధానం ప్రవేశపెట్టాము.”

ఈ మాట విని ఇతర ధర్మవేత్తలు నోరు మూసుకున్నారు. చివరికి దైవప్రవక్త (స) తీర్పు ప్రకారమే వ్యభిచారం చేసిన ఆ ఇద్దరు స్త్రీ పురుషుల్ని రాళ్ళు విసిరి హతమార్చడం జరిగింది.

8. దేవుడు నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారం పరిష్కారం చేయనివారే “సత్యతిరస్కారుల”ని 44వ సూక్తిలో, “దుర్మార్గుల”ని 45వ సూక్తిలో, “దుర్జనుల”ని 47వ సూక్తిలో చెప్పబడింది. జీవితంలోని ఏ రంగంలోనూనూ దైవాజ్ఞలు, దైవచట్టాల ప్రకారమే మనిషి తన వ్యవహారాలు పరిష్కరించుకూడాలి. అలా చేయనివారిని ఈ సూక్తులలో తీవ్రంగా హెచ్చరించడం జరిగింది.

الْكَافِرُونَ ﴿٤١﴾ وَكُنْتُمْ عَلَيَّمْ فِيهَا أَنْتَ النَّفْسُ بِالْأَنفِ وَالْعَيْنُ بِالْعَيْنِ وَالْأَنفُ بِالْأَنفِ
 وَالْأُذُنُ بِالْأُذُنِ وَالسِّنُّ بِالسِّنِّ وَالْيَدُ بِيَدٍ وَالْجُرُومُ قِصَاصٌ ۚ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ ۚ
 وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٢﴾ وَتَقْبَلْنَا عَلَىٰ آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ
 مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۚ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ ۚ وَمُصَدِّقًا
 لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۚ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٣﴾ وَلِيَعْلَمَ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ
 اللَّهُ فِيهِ ۚ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿٤٤﴾ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
 مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ ۚ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ ۚ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ۚ
 وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَا جَا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

తొరాత్లో మేము యూదులకు ఈ ఉత్తర్వు జారీచేశాము: “ప్రాణానికి బదులు ప్రాణం, కంటికి బదులు కన్ను, ముక్కుకు బదులు ముక్కు, చెవికి బదులు చెవి, పంటికి బదులు పన్ను, అలాగే సమస్తగాయాలకు బదులు అలాంటిగాయాలే. అయితే ఎవరైనా ప్రతీకారం చేయకుండా క్షమిస్తే, అది అతని పాపాలకు పరిహారమవుతుంది.” వినండి, దేవుడు నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారం పరిష్కారం చేయనివారే దుర్మార్గులు. (45)

ఆ ప్రవక్తల తర్వాత మేము మర్యం కుమారుడు ఈసాను పంపాము. అతను తనకు పూర్వం నుండి వున్న తొరాత్ను ధృవీకరించేవాడు. అతనికి మేము కాంతి, సన్మార్గం గల ఇస్టీల్ని ప్రసాదించాం. అది కూడా గతంలో వచ్చిన తొరాత్ను ధృవీకరిస్తుంది. అది దైవభీతిపరుల పాలిట వెలుగుబాట, హితోపదేశం. ఇస్టీల్ ప్రజలు అందులో దేవుడు నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారమే పరిష్కరించుకోవాలని మేము ఆదేశించాం. కనుక దేవుడు నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారం పరిష్కారం చేయనివారే దుర్జనులు. (46-47)

చివరికి మేము సత్యపూరితమైన ఈ గ్రంథం నీపై అవతరింపజేశాం. ఇది ఇంతకు పూర్వం వచ్చిన దివ్యగ్రంథాలను ధృవీకరిస్తోంది. వాటన్నిటి సారాంశం కలిగి ఉంది. కనుక నీవు దేవుడు నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారమే ప్రజల వ్యవహారాలు పరిష్కరించు. నీ దగ్గరకు వచ్చిన సత్యాన్ని వదిలేసి వారి మనోకాంక్షలను అనుసరించకు.

మేము మీలో ప్రతి సమదాయానికి ఓ ప్రత్యేక ధర్మశాస్త్రాన్ని, ఓ ప్రత్యేక ఆచరణ విధానాన్ని నిర్ణయించాం. దేవుడు తలచుకుంటే మిమ్మల్నందర్నీ ఒకే సమదాయంగా కూడా చేయగలడు. కాని ఆయన మిమ్మల్ని పరీక్షించడానికి విభిన్న సమదాయాలుగా చేశాడు. కనుక మీరు సత్కార్యాల్లో ఒకర్నికరు మించిపోవడానికి ప్రయత్నించండి.

ఈ సూక్తులను యూదులకు, క్రైస్తవులకు మాత్రమే వర్తింపజేయడానికి కొందరు ముస్లింలు ప్రయత్నించారు. కాని ప్రముఖ సహాబీ హజ్రత్ హుజైఫా (రజి) దీనికి చక్కని సమాధానమిచ్చారు. ఆయనతో ఒకతన “ఈ మూడు సూక్తులు ఇస్రాయీలీలకు సంబంధించినవి కదా?” అన్నాడు. దానికి హజ్రత్ హుజైఫా (రజి) ఇలా అన్నారు: “ఈ ఇస్రాయీలీలు మీకోసం ఎంత మంచి సోదరులు! చేదు విషయాలన్నీ వారి కొరకునూ, తియ్యటి విషయాలన్నీ మీ కొరకునూ!! అలా ఎన్నటికీ కాదు. దైవసాక్షి! మీరు వారి అడుగుజాడల్లోనే నడుస్తున్నారు.”

لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يَبْلُوكُمْ فِي مَا آتَيْنَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۗ وَإِنْ أَحْكَمُ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحِدًا زَهُمَ أَنْ يَقْتُلُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۗ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاَعْلَمَ أَنَّا بِرِيدِ اللَّهِ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنْ كَثُرُوا مِنَ النَّاسِ لَفَسِقُونَ ۗ أَفَحُكْمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۗ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۗ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَةَ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَمِنْكُمْ قَاتِلَةٌ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

అక్షరార్థం

చివరికి మీరంతా దేవుని సన్నిధికి చేరుకోవలసి ఉంది. తర్వాత మీరు ఏ విషయాల్లో పరస్పరం విభేదించుకున్నారో వాటి వాస్తవికతను ఆయన మీకు తెలియజేస్తాడు. (48)

కనుక ప్రవక్తా! నీవు దేవుడు నిర్దేశించిన చట్టంప్రకారమే వారి వ్యవహారాలు పరిష్కరించు. వారి మనోకాంక్షల్ని అనుసరించకు. జాగ్రత్త! దేవుడు నీపై అవతరింపజేసిన సంవిధానం నుండి తప్పించడానికి వారు నిన్ను రకరకాలుగా ప్రలోభ పెట్టవచ్చు. వారి కుయుక్తుల పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండాలి. వారు గనక విముఖులైతే, ఒక విషయం తెలుసుకో, వారు చేసిన కొన్ని ఘోరపాపాలకు దేవుడు వారిపై ఆపద పడవేయాలని ఎప్పుడో నిర్ణయించుకున్నాడు. వారిలో చాలామంది దుర్జనులే ఉన్నారు. వీరు (దైవచట్టం కాదని) మూఢకాలంనాటి అనాగరిక పద్ధతులు కోరుతున్నారా? దేవుణ్ణి విశ్వసించినవారి దృష్టిలో దేవుని చట్టం తప్ప మరెవరి చట్టం శ్రేష్ఠమైనదవుతుంది? (49-50)

విశ్వాసులారా! యూదుల్ని, క్రైస్తవుల్ని స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. 9 వారు పరస్పరం స్నేహితులు. మీలో ఎవరైనా వారితో స్నేహించేస్తే అతను కూడా వారిలో ఒకడిగా లెక్కించబడతాడు. హద్దుమీరిన దుర్మార్గులకు దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (51)

9. యావత్తు అరేబియాలో సరైన మత విశ్వాసాలకు సంబంధించిన ఉద్యమం సాగుతున్న రోజులవి. సమస్త జీవన రంగాల్లో దేవుని ఆజ్ఞలు, దైవప్రవక్త (సల్లం) బోధనలు మాత్రమే అనుసరించాలని ముస్లింలకు హితోపదేశం చేయబడుతున్న సందర్భం అది. ఆనాడు దేవుని ఏకత్వం, దైవప్రవక్తలు, దివ్యావిష్కృతి (వహీ), పునరుత్థాన దినం, పరలోక తీర్పు లాంటి విషయాల్ని గురించి యూదులకు, క్రైస్తవులకు మాత్రమే తెలుసు. బహుదైవారాధకులైన అరబ్బులకు వీటిని గురించి పూర్తిగా తెలియదు. అలాంటి అరబ్బులలో కొత్తగా ఇస్లాం స్వీకరించి ముస్లిములయిన వారిని యూదులు, క్రైస్తవులు పెడదారి పట్టించే ప్రమాదం ఏర్పడింది.

అదీగాక ఆనాడు ఇస్లాంకు, ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తులకు మధ్య తీవ్ర సంఘర్షణ జరుగుతుండేది. ఈ సంఘర్షణలో యూదులు, క్రైస్తవులు ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తులతో కుమ్మక్కయి, ఇస్లాంను తుడిచిపెట్టేందుకు దొరికిన ప్రతి అవకాశాన్ని వినియోగించుకోవడానికి కాచుకొని కూర్చున్నారు.

అంచేత అలాంటి యూదులతో, క్రైస్తవులతో చనువుగా మసలుకుంటే వారు మీ ఆమాయకత్వాన్ని ఆసరాగా చేసుకొని మిమ్మల్ని రుజుమార్గం నుండి తప్పిస్తారని, ఇస్లామీయ ఉద్యమానికి వ్యతిరేకంగా కుట్రలు పన్నవచ్చని ఈ సూక్తిలో ముస్లింలను హెచ్చరించడం జరిగింది. అంతేగాని ప్రతికాలంలో, ప్రతివిషయంలో వారితో అసలు స్నేహమే చేయకూడదని దీని అర్థం కాదు.

(ఇతర వివరాలకు ఇదే అధ్యాయంలోని 82వ సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

الظالمين ۗ فَكَرِهَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ ۗ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِي ۖ فَيُصِيبُوا عَلَى مَا آسَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ دَائِرَةً ۗ وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهْلُوا لَاءَ الَّذِينَ آقَسُوا بِاللَّهِ جَهْدَ آيْمَانِهِمْ ۖ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فَاصْبِرُوا خَيْرِينَ ۗ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ ۖ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ ۚ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ۚ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۗ إِنَّا وَجَدَكُمْ فِي الْكُفْرِ أَهْلًا وَإِنَّا لَنَسُوا لَكُمْ وَالصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ مُرْكِعُونَ ۗ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ۗ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوعًا وَرَعْبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ أَوْلِيَاءَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ كُفْرَكُمْ

అక్షరార్థం

అక్షరార్థం

హృదయాల్లో (కాపట్ట్య) రోగం ఉన్నవారు పరుగుపరుగున వెళ్ళి వారితో కలసి పోవడం నీవు చూస్తూనే ఉన్నావు. వారంటారు: “ఖర్చుకాలి మనమేదైనా ఆపదలో చిక్కుకోబోవడం లేదుకదా!” అని. దేవుడు మీకు త్వరలోనే విజయభాగ్యం ప్రసాదించవచ్చు; లేదా తన దగ్గర్నుంచి ఏదైనా ఆజ్ఞనైనా (అవతరింప జేయవచ్చు). అప్పుడు వీరు తమ మనసుల్లో దాచిన విషయం పట్ల పశ్చాత్తాపపడతారు. విశ్వాసులు (వారి నిజస్వరూపం చూసి ఆశ్చర్యపోతూ) “దేవునిపేర పెద్దపెద్ద ప్రమాణాలు చేసి ‘మేము మీతోనే ఉన్నాం’ అని ఎంతో నమ్మకంగా చెప్పినవారు వీరేనా?” అని అంటారు. ఇలా కపటవిశ్వాసుల కర్మలన్నీ కాలిపోయి చివరికి వారు ఉత్త చేతులతో మిగిలిపోతారు. (52-53)

విశ్వాసులారా! మీలో ఎవరైనా తామిప్పుడు అనుసరిస్తున్న ధర్మం నుండి వెనక్కి మరలితే (మరలిపోనివ్వండి), దేవుడు (అంతకంటే మంచివాళ్ళు) చాలామందిని పుట్టిస్తాడు. వారు దేవుణ్ణి ఎంతగానో ప్రేమిస్తారు. దేవుడు కూడా వారిని ప్రేమిస్తాడు. అదీగాక వారు తోటివిశ్వాసుల విషయంలో మృదువుగా, అవిశ్వాసుల విషయంలో కఠినంగా వ్యవహరిస్తారు. దైవమార్గంలో నిరంతరం పోరాటం జరుపుతారు. నిందించే వారి నిందలకు ఏమాత్రం బెదిరిపోరు. ఇది దేవుని అనుగ్రహం, తాను కోరినవారికి అనుగ్రహిస్తాడు. ఆయన విశాలహృదయుడు, సర్వజ్ఞాన సంపన్నుడు. (54)

మీకు మిత్రులంటూ ఎవరైనా ఉంటే వారు దేవుడు, దైవప్రవక్త, ఆ తరువాత నమాజ్ నెలగొల్పే, జకాత్ చెల్లించే, దేవుని ముందు మోకరిల్లే విశ్వాసులు మాత్రమే. దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తను, విశ్వాసుల్ని మిత్రులుగా చేసుకునేవారు దేవుని పక్షానికే విజయం వరిస్తుందని తెలుసుకోవాలి. (55-56)

విశ్వాసులారా! మీకు పూర్వం దివ్యగ్రంథాలు ప్రసాదించబడిన వారిలో మీ ధర్మాన్ని ఆటగా, వినోదంగా చేసుకున్నవారిని, ఇతర అవిశ్వాసుల్ని మీరు స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. మీరు నిజంగా విశ్వసించిన వారయితే దేవునికి భయపడి, ఆయన ఆజ్ఞల్ని

مُؤْمِنِينَ ۖ وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُوعًا ۖ وَلَعِبًا ۖ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ۝
 قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقُصُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ أَمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ
 مِن قَبْلُ ۖ وَإِنَّ الْأَثَرَكُمْ فِي الْقِيَمَةِ ۖ قُلْ هَلْ أُنبِئُكُمْ بِشَيْءٍ مِّنْ ذَٰلِكَ مَثُوبَةً ۖ عِنْدَ اللَّهِ ۖ
 مَن لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ ۖ أُولَٰئِكَ
 سَخَّرَ مَنَاقِبًا ۖ وَأَصْلٌ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ۖ وَإِذَا جَاءَهُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِآلِهَتِهِمْ
 وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۖ وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ
 وَالْعُدْوَانِ ۖ وَالْكَرِهَاتِ ۖ لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ لَوْلَا يُعَذِّبُهُمُ الرَّبُّ زَيْدًا ۖ وَالْأَحْبَابُ
 عَنِ قَوْلِهِمْ الْإِثْمِ ۖ وَالْكَرِهَاتِ ۖ لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يُدْعَى اللَّهُ مَعْلُوكًا ۖ
 غَلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا ۖ بَلْ يَدْعَاؤُكُمْ لَبْسٌ بِأَلْسِنَتِكُمْ ۖ يُنْفِقُونَ كَيْفَ يَشَاءُ ۖ وَلِكَيْزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ
 مَا

అనుగ్రహిస్తాడు.

పాటించండి. మీరు నమాజు కోసం (అజాన్) పిలుపు నిస్తే వారు దాన్ని వెక్కిరింపులతో హేళన చేస్తారు. దానికి కారణం వారికి ఇంగిత జ్ఞానం లేకపోవడమే. (57-58)

వారిని అడుగు: “గ్రంథప్రజలారా! మేము (సర్వలోక ప్రభువయిన) దేవుణ్ణి, మా ముందిప్పుడు అవతరించినదాన్ని (అంటే ఖుర్ఆన్‌ని), మాకు పూర్వం అవతరించిన వాటిని విశ్వసించామనేకదా మీరు మామీద మండిపడుతున్నారు? (మరి మీ సంగతే మిటి?) మీలో ఉన్నది చాలామంది దుర్జనులే కదా?” (59)

ఈసంగతి కూడా అడుగు: “దేవుని దగ్గర అంతకంటే కూడా అధముల్ని, అత్యంత దారుణఫలితం పొందేవారిని మీకు చూపనా? వారే దైవశాపగ్రస్తులు. దైవాగ్రహం వారిపై విరుచుకుపడింది. వారిలో అనేకమంది కోతులుగా, పందులుగా మార్చబడ్డారు. షైతాన్ కు బానిసలయ (వాడి చేతిలో కీలుబొమ్మలుగా మారి)నవారు అంతకంటే నీచంగా దిగ జారిపోయారు. వారు సన్మార్గానికి బహుదూరంగా పోయి తచ్చాడుతున్నారు.” (60)

వారు నీ దగ్గరికి వచ్చినప్పుడు, తాము విశ్వసించామని అంటారు. కాని వారు తమ అంతరంగాల్లో అవిశ్వాసం నింపుకువచ్చారు. అవిశ్వాసాన్నే తిరిగి తీసుకొనివెళ్తారు. వారు ఎంతో రహస్యంగా ఉంచామనుకున్న విషయాలు కూడా దేవునికి తెలుసు. (61)

నీవు చూస్తున్నప్పుడు, వారిలో చాలామంది పాపకార్యాలు, హింసాదౌర్జన్యాలు, అన్యాయం, అక్రమాలు చేయడానికే అనుక్షణం పరుగులు పెడతారు. అక్రమ సంపాదనతో కడుపు నింపుకుంటారు. వీరు ఎంతటి ఘోరమైన వికృతచేష్టలకు పాల్పడుతున్నారు! వారి పండితులు, ధర్మవేత్తలు వారిని పాపకార్యాల నుండి, అక్రమ సంపాదనల నుండి ఎందుకు వారించరు? వీరు చేస్తున్నది కూడా చాలా చెడ్డపనే. (62-63)

యూదులు “దేవుని చేతులు కట్టివేయబడ్డాయి” అంటారు. వారి చేతులే కట్టివేయబడ్డాయి. ఇలాంటి కారుకూతల వల్లే వారిపై (దైవ)శాపం విరుచుకుపడింది. దేవుని చేతులు నిక్షేపంగా తెరిచే ఉన్నాయి. ఆయన తాను తలచినవారికి తలచుకున్నంత

أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا ۖ وَكُفْرًا ۖ وَالْقَيْنَا بَلَيْتُهُمُ الْعَادَاةُ وَالْبَغْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۖ
 كَلِمًا أَوْ قَدْرًا ۖ إِنَّا لِلْحَرْبِ أَطْفَالُهَا ۖ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۖ
 وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنَّا عَنْهُمْ سَبَابًا ۖ وَلَا ذُنُوبُهُمْ جُنَيْتِ النَّعِيمِ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ
 آتَمُوا التَّوْرَةَ ۖ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكْلَمُوا مِنْ فُجُورِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ
 مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
 مِنْ رَبِّكَ ۖ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ ۖ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي

అనుగ్రహిస్తాడు.

10 నీ ప్రభువు నుండి నీపై అవతరించిన ఈ వాణి వారిలో చాలామంది ప్రజల అవిశ్వాసం, తలబిరుసుతనాలు మరింత ముదిరిపోవడానికే కారణభూతమైంది. అంచేతనే మేము ప్రళయందాకా ఉండేలా వారి మధ్య విరోధం, విద్వేషాలు నాటాము. వారు (ప్రపంచంలో) యుద్ధజ్వాలలు రగిల్చినప్పుడల్లా దేవుడు వాటిని చల్లార్చవలసి వస్తున్నది. వారు ఎల్లప్పుడూ ధరణిపై ఏదోఒక ఉపద్రవం సృష్టించడానికే ప్రయత్నిస్తుంటారు. దేవుడు ఇలాంటి కలహకారుల్ని ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. (64)

గ్రంథప్రజలు (దుశ్చర్యలకు పోకుండా) సత్యాన్ని విశ్వసించి, భయభక్తుల వైఖరి అవలంబిస్తే మేము వారి పాపాలు క్షమించి, వారిని సుఖసంతోషాలతో కూడిన స్వర్గ వనాల్లో ప్రవేశింపజేస్తాం కదా! వారు తౌరాత్‌ని, ఇన్జిల్‌ని, వారివద్దకు వారిప్రభువు నుండి వచ్చిన ఇతర గ్రంథాలను పాటించివుంటే ఎంత బాగుండేది!! అలా చేసివుంటే వారికోసం ఆహారం పైనుండి వర్షించివుండేది, క్రిందినుండి ఉప్పొంగివుండేది. వారిలో కొందరు సజ్జనులు లేకపోలేదు. కాని వారిలో అత్యధికమంది దుర్జనులే ఉన్నారు. (65-66)

ప్రవక్తా! ఏమైనప్పటికీ నీ ప్రభువు నుండి నీపై అవతరించే బోధనలు వారికి అందజేస్తావు. నీవలా చేయకపోతే దౌత్యబాధ్యతను నెరవేర్చని వాడవవుతావు. (ఈ పనిలో నీవు ఎలాంటి భయాందోళనలకు గురికానవసరం లేదు.) దేవుడే నిన్ను ప్రజల కీడు నుండి కాపాడుతాడు. దేవుడు అవిశ్వాసులకు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (67)

10. ధర్మసంస్థాపనా పోరాటానికి నిధులు కావలసి వచ్చినప్పుడు దేవుడు ముస్లింలను ఉద్దేశించి “దేవునికి శ్రేష్ఠమైన రుణదానం అందజేసేవారు మీలో ఎవరైనా ఉన్నారా....” (2:245) అంటూ వారిని విరాళాల కోసం ప్రేరేపించాడు. ఇది విన్న యూదులు దాన్ని గేలిచేస్తూ “పాపం దేవుడు దరిద్రుడయి పోయాడు. (పాపం క్షమించుగాక) ఇప్పుడాయనగారు తన దాసుల దగ్గర అప్పు కూడా అడుక్కుంటున్నాడు” అని చెప్పసాగారు. “దేవుడు దరిద్రుడు, మేము ధనికులం” (3:181) అని కూడా చెప్పుకుంటూ విప్రవీగిపోయారు.

అయితే కొంతకాలానికి పరిస్థితులు మారిపోయాయి. దైవమార్గంలో సాధించిన అనేక విజయాలతో ముస్లింలు స్థితిపరులయ్యారు. అటు సత్యతిరస్కారం వల్ల యూదులు పేదవాళ్ళయి పోయారు. అప్పుడు యూదులు “దేవుడు ధనికుడు, మేమే పేదవాళ్ళం” అనడానికి బదులు, “దేవుని చేతులు కట్టివేయబడ్డాయి” అని చెప్పసాగారు. అంటే, దేవుడు తమకు చేస్తుండిన సహాయాన్ని పిననారితనంతో నిలిపివేశాడని అర్థం. దేవుడు ఈ సూక్తిలో, తన చేతులు యధాతథంగా తెరిచే ఉన్నాయని, తాను కోరినవారికి కోరినంత అనుగ్రహిస్తూనే ఉన్నానని అన్నాడు.

الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝ قُلْ يَا هَلْكَ الْكِتَابِ كَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ
 إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَكِنَّ بَيْنَكُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۚ فَلَا تَأْسَ
 عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقُونَ وَالصَّالِحُونَ مِنَ الْأُمَّةِ
 الْبَارِئَةِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلْ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ لَقَدْ أَخَذْنَا
 مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنْ يَرْسَلُوا رُسُلًا ۚ كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ رَبِّهِمْ لَوْ سَبَّحُوا بِحَمْدِ اللَّهِ
 فَرِيقًا كَذَّبُوا وَقَرِيقًا يَقْتُلُونَ ۝ وَحَسِبُوا أَنَّهُمْ لَنُكَفِّرَنَّهُمْ فَتَنَةً فَكَبُورًا وَصَبُّوا ثَمَرًا ۚ إِنَّ اللَّهَ
 عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَبُّوا كَثِيرًا مِنْهُمْ ۚ وَاللَّهُ بِصِيْرِهِمْ بِمَا يَعْمَلُونَ ۝ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا
 إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ ۚ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ ۚ وَاعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ۚ
 إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۝
 لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثَةٌ ۚ ثَلَاثَةٌ ۚ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ ۚ وَإِنْ

తెలుగు

వారికిలా చెప్పు: “గ్రంథప్రజలారా! తొరాత్ని, ఇస్టీల్ని, మీ ప్రభువు నుండి మీ దగ్గరకు అవతరించిన ఇతర గ్రంథాలను అనుసరించనంతవరకూ మీరు ఏవిధంగానూ సన్మార్గంలో ఉన్నట్లు పరిగణించబడరు.” నీ ప్రభువు నుండి నీపై అవతరించిన ఈ వాణి వారిలో చాలామంది అవిశ్వాసం, తలబిరుసుతనాలు మరింత ముదిరిపోవడానికే కారణమయింది. కనుక నీవు అవిశ్వాసుల వైఖరి పట్ల విచారపడకు. (68)

ముస్లింలైనా, యూదులైనా, క్రైస్తవులైనా, నక్షత్రారాధకులైనా, మరెవరయినా సరే దేవుణ్ణి, అంతిమదిన్నా విశ్వసించి తదనుగుణంగా సత్కార్యాలు చేస్తుంటే, అలాంటి వారికి ప్రళయదినాన ఎలాంటి భయంగాని, దుఃఖంగాని ఉండదు. (69)

మేము ఇస్రాయిల్ సంతతివారి చేత ప్రమాణం చేయించాము. వారి దగ్గరకు ప్రవక్తలను కూడా పంపాము. అయితే వారి దగ్గరకు ప్రవక్తలు వారికి నచ్చని విషయాలు తెచ్చినప్పుడు వారు కొందరు ప్రవక్తల్ని తిరస్కరించేవారు, మరికొందరు ప్రవక్తల్ని హత మార్చేవారు. వారు (తాము ఏం చేసినా) ఎలాంటి ఆపదలు వచ్చిపడవని భావించారు. అందుకే వారు అంధులు, బధిరులు అయిపోయారు. తర్వాత దేవుడు వారిని క్షమించాడు. కాని వారిలో చాలామంది ఇంకా పెట్టెగిపోయి మరింత అంధులు, బధిరులయి పోయారు. దేవుడు వారి చర్యల్ని ఓకంట గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (70-71)

‘మర్యం కుమారుడు మసీహా దేవుడే’ అంటున్నవారు నిస్సందేహంగా అవిశ్వాసులై పోయారు. మసీహా(తనను దేవుడని చెప్పుకోలేదు.) ఇలా బోధిస్తుండేవాడు: “ఇస్రాయిల్ సంతతి ప్రజలారా! దేవుణ్ణి మాత్రమే ఆరాధించండి. ఆయన నాకూ ప్రభువే, మీకూ ప్రభువే. దేవునికి సాటి కల్పించేవారికి దేవుడు స్వర్గప్రవేశం నిషేధించాడు. వారి నివాసం నరకమవుతుంది. అలాంటి దుర్మార్గులకు ఎవరూ సహాయం చేయలేరు.” (72)

‘దేవుడు ముగ్గురిలో ఒకడు’ అని పలికినవారు కూడా నిస్సందేహంగా సత్యతిరస్కారులుగానే పరిగణించబడతారు. వాస్తవానికి దేవుడు ఒక్కడే. ఆయన తప్ప మరెవరూ

لَمْ يَدْنُهُمْ عَمَّا يُقُولُونَ لَيْسَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَدَابُ إِلَيْهِمْ ۝ أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ ۚ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۚ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ ۚ كَانَا يَأْكُلِينَ الطَّعَامَ ۚ أَنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَنْظُرُونَ ۝ قُلْ أَعْبُدُونِ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْبَغُ لَكُمْ صِرًا وَلَا نَعْمَاءَ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ قُلْ يَا هَلْكَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ ۚ وَأَصْلُوا كَثِيرًا مِمَّا ضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۝ لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ۝ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُكْرَمِ فَعْلُوهُمْ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝ تَرَى كَثِيرًا

తెలుగు

లేదు. వారు ఇలాంటి మాటలు మానుకోకపోతే వారిలో (ఇలా) సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారికి అతి బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది. మరి ఇప్పటికైనా వారు సత్కార్యాలతో దేవుణ్ణి క్షమాపణ కోరుకుంటారా? దేవుడు ఎంతో క్షమాశిలి, అమిత కరుణామయుడు. (73-74)

మర్యం కుమారుడు మసీహా (ఏసు) దైవప్రవక్త తప్ప మరేమీ కాదు. అతనికి పూర్వం కూడా అనేకమంది దైవప్రవక్తలు వచ్చిపోయారు. అతని తల్లి సౌశిల్యమూర్తి అయిన స్త్రీ. వారిద్దరూ (అందరిలాగే) అన్యం తినే మనుషులే. చూడు, మేము వారి ముందు మా సూక్ష్మల్ని ఎలా విడమరచి తెలుపుతున్నామో. అయినా వారు (ముఖం చాటేసి) ఎలా వెనక్కి మరలిపోతున్నారో చూడు! (75)

వారిని అడుగు: “మీరు దేవుణ్ణి వదలి ఎలాంటి లాభసమ్మేలు కలిగించలేని వాటిని ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారు? నిజానికి అందరి మొరల్ని ఆలకించేవాడు, అన్ని విషయాలు ఎరిగినవాడు దేవుడు మాత్రమే.” (76)

చెప్పు: “గ్రంథప్రజలారా! మీరు మీధర్మంలో సత్యానికి వ్యతిరేకంగా హద్దుమీరి ప్రవర్తించకండి. మీకు పూర్వం స్వయంగా మార్గభ్రష్టులయి, ఇతరుల్ని కూడా అనేక మందిని మార్గభ్రష్టులుగా చేసినవారి అడుగుజాడల్లో నడవకండి. వారు రుజుమార్గం నుండి పూర్తిగా తప్పిపోయారు.”¹¹

ఇస్రాయిల్ సంతతిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారు దావూద్ నోట, మర్యం కుమారుడు ఈసా నోట శపించబడ్డారు. దానికారణం వారు అవిధేయులయి హద్దుమీరి ప్రవర్తించడమే. అదిగాక వారు ఒకర్నొకరు చెడుల నుండి వారించుకునేవారు కాదు. నిస్సందేహంగా వారు చాలా చెడ్డపని చేశారు. (77-79)

11. శ్రీ.శ. మూడవ శతాబ్దాంతం వరకు క్రైస్తవుల మత విశ్వాసాలు చాలా వరకు వారి ప్రవక్త తెచ్చిన బోధనలకు అనుగుణంగానే ఉండేవి. ఆ తరువాత నాల్గవ శతాబ్దం నుండి క్రైస్తవ మత పండితులు గ్రీకుల మూడవ నమ్మకాలకు, వారి తత్వవిచారానికి ప్రభావితమయి, స్వమత విషయంలో అతిశయోక్తికి పోయి తమ మతబోధనల్లో బహుదైవ భావనను, త్రిత్వాన్ని సృష్టించుకున్నారు. ఈ విషయాన్నే దివ్యఖుర్ఆన్ ఇక్కడ ప్రస్తావించింది.

فَمَنْهُمْ يَكْفُرُوا بِاللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَيْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ لَهُمْ خُلْدٌ ۗ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا لَهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ كَثِيرًا مَقْتُهُمْ فَيَسْقُونَ ۗ لَنَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا بِالْهُدَىٰ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا ۗ وَلَنَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَحْنُ بِاللَّهِ إِنَّا نَعْتَدُ بِأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي قَوْمًا فَاسِقِينَ ۗ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۗ وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ ۗ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ۗ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۗ فَاتَّخَذُوا لَهُمْ

ఈనాడు కూడా అలాంటివారు నీకు చాలామంది కనిపిస్తారు. వారు (విశ్వాసుల కంటే) అవిశ్వాసులతోనే ఎక్కువ స్నేహసంబంధాలు పెట్టుకుంటారు. వారు ముందుగా పంపుకున్నది చాలా చెడ్డ విషయం (అంటే దుష్కర్మలు). వారిపై దైవాగ్రహం విరుచుకు పడింది. వారిక శాశ్వతంగా (నరక) యాతనల్లో చిక్కుకొని ఉంటారు. (80)

వారు గనక దేవుడ్ని, దైవప్రవక్తను, వారి దగ్గరకు పంపబడిన గ్రంథాన్ని విశ్వసించి వుంటే వారు అవిశ్వాసుల్ని స్నేహితులుగా చేసుకునేవారు కాదు. కాని వారిలో చాలా మంది దుర్లసులే ఉన్నారు. విశ్వాసుల పట్ల అందరికన్నా ఎక్కువ శత్రువైఖరి అవలంబించేవారు యూదులు, బహుదైవారాధకులే. అది నీకూ తెలుసు. స్నేహసంబంధాల విషయంలో “మేము నసారా(సహాయకులం)” అన్నవారు¹² విశ్వాసులకు చాలా దగ్గరగా ఉన్నారని కూడా నీకు తెలుసు. దానికారణం వారిలో భక్తిపరులైన పండితులు, వైరాగ్యులైన సాధువులు కూడా ఉన్నారు. వారిలో ఏమాత్రం అహంకారం లేదు. (81-82)

వారు దైవప్రవక్తపై అవతరించిన (ఈ)వాణి విన్నప్పుడు దాని సత్యతను గుర్తించడంవల్ల వారి కళ్లు అశ్రుపూరితాలవుతాయి. వారు అప్రయత్నంగా “ప్రభూ! మేము విశ్వసించాము. మాపేరు సాక్షుల జాబితాలో వ్రాయి” అనంటారు. వారింకా ఇలా అంటారు: “అసలు మేము దేవుడ్ని ఎందుకు విశ్వసించము? మా ప్రభువు మమ్మల్ని సజ్జనులలో పరిగణిస్తాడని మేము ఆశిస్తున్నాము. అలాంటప్పుడు మా దగ్గరకు వచ్చిన సత్యాన్ని మేము ఎందుకు విశ్వసించము? (తప్పకుండా విశ్వసిస్తాము).” (83-84)

12. ఖుర్ఆన్ క్రైస్తవులను “నసారా” అనే పేరుతో ప్రస్తావించింది. జాత్యహంకారం, మత దురభిమానాల కారణంగా యూదులు ఇస్లాంకు, ముస్లింలకు బద్ధశత్రువులైపోతే; రాజకీయ, ఆర్థిక కారణాల వల్ల బహుదైవారాధకులు ముస్లింలకు విరోధులై పోయారు. పైరెండు వర్గాలతో పోల్చితే మూడోవర్గమైన క్రైస్తవులు ఇస్లాంపట్ల, ముస్లింలపట్ల కొంచెం తక్కువ ద్వేషం, దురభిమానాలు కలిగి ఉండేవారు. కారణం వారు తమ మతగ్రంథాల్లో అంతిమ దైవప్రవక్త రాకగురించి భవిష్యత్ ప్రకటనలు చదివి ఆయన కోసం నిరీక్షిస్తుండేవారు. వారిలో చాలామంది సాధువులు, భక్తిపరులు ఉండేవారు. అలాంటి సాధువులు, భక్తిపరులంతా ఆ తరువాత ఇస్లాం స్వీకరించారు. కాని ఈనాటి క్రైస్తవుల్లో అత్యధికమంది, హజ్రత్ మర్యం (అలై)పై ఘోరమైన అపనిందలు మోపి, ఈసా ప్రవక్త (అలై)ను చంపడానికి సైతం కుట్రలు పన్నిన యూదులతో చేతులు కలిపి ముస్లింల పట్ల, ఇస్లాం పట్ల శత్రుభావంతో ప్రవర్తించడం ఎంతో శోచనీయం!

(ఇతర వివరాలకు ఇదే అధ్యాయంలోని 51వ సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

اللَّهُ بِمَا قَالُوا جُنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ۗ وَكُلُوا مِن مَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۗ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۗ لَا يُؤْخَذُ لَكُمْ

ఈ పలుకుల కారణంగానే దేవుడు వారికి సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు ప్రసాదిస్తాడు. వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. సదాచారసంపన్నులకు మేము ఇలాంటి ప్రతిఫలమే ప్రసాదిస్తాము. ఇక అవిశ్వాస వైఖరి అవలంబించి మా సూక్తుల్ని నిరాకరించే వారు నరకాగ్నికి సమిధలయి పోతారు. (85-86)

విశ్వాసులారా! దేవుడు మీకోసం ధర్మసమ్మతం చేసినవాటిని నిషేధించుకోకండి. హద్దుమీరి వ్యహరించకండి. హద్దుమీరేవారిని దేవుడు ఎన్నటికీ ప్రేమించడు.¹³ దేవుడు మీకు ధర్మసమ్మతం చేసిచ్చిన పరిశుద్ధ వస్తువులు నిస్సంకోచంగా తినండి, త్రాగండి. దాంతోపాటు మీరు విశ్వసిస్తున్న దేవునిపట్ల భయభక్తులు కలిగివుండండి. (87-88)

13. దేవుడు ధర్మసమ్మతం చేసిన వస్తువుల్ని, విషయాల్ని నిషేధించుకునే అధికారం ఎవరికీ లేదని ఈ సూక్తి స్పష్టం చేస్తోంది. ధార్మికులలో కొందరు ఈనాటికి ఆత్మవికాసం కొరకు దేవుడు అనుమతించిన కొన్ని ఆహారపదార్థాలు, దాంపత్యసుఖం మొదలైన ప్రాపంచిక సౌఖ్యాలను పరిత్యజించి వైరాగ్యభావంతో శరీరాలను కృశింపజేసుకుంటున్నారు. ఖుర్ఆన్ దీన్ని ఖండిస్తోంది.

పూర్వం కొందరు ప్రవక్తఅనుచరుల్లో కూడా ఇలాంటి వైఖరి తలెత్తింది. ఎల్లప్పుడూ ఉపవాసాలు పాటిస్తామని; రాత్రుళ్ళలో నిద్రపోకుండా ఆరాధనలోనే గడుపుతామని; మాంసం, నెయ్యి, నూనెలు వాడమని; భార్యలకు దూరంగా ఉంటామని వారు ప్రతిజ్ఞ చేశారు. దైవప్రవక్త (సల్లం)కు ఈ సంగతి తెలిసి ఒక ప్రసంగంలో ఇలా అన్నారు:

“ఇలాంటి పనులు చేయమని నాకు ఆజ్ఞ లేదు. మీపై మీ ఆత్మల హక్కు కూడా ఉంది. కనుక ఉపవాసాలు పాటించండి, తినడం త్రాగడం కూడా చేయండి. రాత్రుళ్ళలో ఆరాధన కూడా చేయండి, నిద్ర కూడా పోతూఉండండి. నన్ను చూడండి, నేను నిద్రపోతాను, జాగరణ చేస్తాను. ఉపవాసాలు పాటిస్తాను, వాటిని విరమిస్తాను కూడా. మాంసం తింటాను, నెయ్యి కూడా తింటాను. నా విధానం, సంప్రదాయాలను ఇష్టపడని (పాటించని) వాడు నావాడు కాదు.”

ఆ తర్వాత ఆయన ఇలా అన్నారు: “వీరికేమయింది స్త్రీలను, మంచి ఆహార పదార్థాలను, సువాసనలను, నిద్రను, (ఇతర) ప్రాపంచిక సౌఖ్యాలను నిషేధించుకున్నారు? నేను మీకు విరాగులుగా, సన్యాసులుగా మారమని బోధించలేదు. నాధర్మంలో స్త్రీలను, మాంసాహారాన్ని త్యజించాలని లేదు. అలాగే బైరాగులయి ఏకాంత కుహరాల్లో తిష్టవేయాలని కూడా లేదు. ఆత్మనిగ్రహం కొరకు నాధర్మంలో ఉపవాసవ్రతముంది. వైరాగ్య ప్రయోజనాలన్నీ ఇక్కడ జహాద్ ద్వారా సమకూరుతాయి. (కనుక) అల్లాహ్ ను ఆరాధించండి. ఆయనకు మరెవరిని సాటికల్పించకండి. హజ్రత్, ఉస్మా (విధు)లు నిర్వహించండి. నమాజ్ స్థాపించండి. జకాత్ చెల్లించండి. రమజాన్ ఉపవాసాలు పాటించండి. మీకు పూర్వం గతించిన ప్రజలు తమపై లేనిపోని భారం, కాలిన్యాలు మోపుకోవడం వల్లనే సర్వనాశనం అయ్యారు. వారు తమ మీద లేనిపోని బరువులు, కాలిన్యాలు మోపుకున్నప్పుడు దేవుడు కూడా వారిపై బరువులు, కాలిన్యాలు మోపాడు. మీకు మరాలలో, ఆశ్రమాల్లో, ఏకాంత కుహరాల్లో కనిపిస్తున్న అవశేషాలు వారు వదలిపెట్టి పోయినవే.” (బుఖారి, ముస్లిం)

اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي آيَاتِكُمْ وَإِن يَأْخُذْكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْإِيمَانَ، فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ
مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تَطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْفَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرَ رَبْوَةٍ، فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ،
ذَلِكَ كَفَّارَةٌ لآيَاتِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ، وَاحْفَظُوا آيَاتَكُمْ، كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٩٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا الْحَمْرُ وَالْمَيْسِرَ وَالْأَنْصَابَ وَالْأَزْلَامَ رِجْسًا مِمَّنْ عَمِلَ

మీరు చేసే అర్థం పర్థంలేని ఉత్పత్తి ప్రమాణాలను గురించి దేవుడు మిమ్మల్ని పట్టుకోడు. కాని బుద్ధిపూర్వకంగా చేసే ప్రమాణాల విషయంలో మాత్రం ఆయన మిమ్మల్ని తప్పుకుండా నిలదీస్తాడు. (అలా బుద్ధిపూర్వకంగా ఏదైనా తప్పుడు ప్రమాణం చేసివుంటే) దానికి నిష్కృతి- మీరు మీ భార్యాపిల్లలకు పెట్టేటటువంటి సగటు రకం భోజనం పదిమంది నిరుపేదలకు పెట్టాలి, లేదా బట్టలు ఇవ్వాలి, లేదా ఒక బానిసకు స్వేచ్ఛ కలిగించాలి. ఇవేవీ లేనివారు మూడు రోజులు ఉపవాసం పాటించాలి. మీరు ప్రమాణం చేసి భంగపరిస్తే దానికిదే నిష్కృతి. అందువల్ల మీ ప్రమాణాలను కాపాడుకోండి. మీరు దేవుని పట్ల కృతజ్ఞులయి ఉండేందుకు ఈవిధంగా ఆయన తన సూక్తులు మీకు విడమరచి బోధిస్తున్నాడు. (89)

విశ్వాసులారా! మద్యం, జూదం, దైవేతరాలయాలు, పాచికల జోస్యం- ఇవన్నీ అసహ్యకరమైన పైశాచిక విషయాలు. వాటికి దూరంగా ఉండండి,¹⁴ మీ జీవితం సార్థక

14. ఈ ఆదేశం వెలువడిన తరువాత మద్యం నిషేధించబడిందని, ఇకనుండి ఎవరూ మద్యం ముట్టడంగాని, అమ్మడంగాని చేయకూడదని దైవప్రవక్త (స) బహిరంగ ప్రకటన చేయించారు. ఈ ప్రకటన వినగానే ముస్లింలంతా తమ తమ ఇంట్లలో ఉన్న మద్యాన్నంతటినీ వీధుల్లోకి తెచ్చి పారబోశారు. ఆరోజు మదీనా వీధుల్లో మద్యం ఏరులై ప్రవహించింది. సారా అంగళ్ళు శాశ్వతంగా కనుమరుగై పోయాయి.

కొందరు మద్యం గురించి దైవప్రవక్త (స) ముందు ప్రస్తావిస్తూ “దీన్ని యూదులకు కానుకగా ఇవ్వచ్చా?” అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) “మద్యాన్ని నిషేధించినవాడు (దేవుడు) దాన్ని ఇతరులకు కానుకగా ఇవ్వడాన్ని కూడా నిషేధించాడు” అన్నారు. మరొకతను దీన్ని మందుగా వాడుకోవడానికి అనుమతివ్వమని అడిగాడు. దైవప్రవక్త (స) అనుమతి నిరాకరిస్తూ “అది మందు కాదు, వ్యాధి” అన్నారు. (ఇతర వివరాలకు 4:43, 2:29 సూక్తులు చూడండి.)

వేరొకతను వచ్చి “దైవప్రవక్తా! మేము తీవ్రమైన చలి ఉండే ప్రాంతంలో ఉంటున్నాం. కాయకష్టం కూడా ఎక్కువగా చేయవలసి వస్తుంది. మద్యం వల్ల మాకు కాస్త సేద తీరుతుంది. చలికి తట్టుకునే శక్తి కూడా వస్తుంది” అన్నాడు. దైవప్రవక్త (స) ఈమాట విని “మీరు తాగే ఆ పానీయం వల్ల మత్తు కలుగుతుందా?” అని అడిగారు. దానికావ్యక్తి “కలుగుతుంది” అన్నాడు. “అయితే దాన్ని మానుకోవాల్సిందే” అన్నారు దైవప్రవక్త (స). “కాని మాప్రాంతం జనం ఒప్పుకోరే ఎలా?” అన్నాడా వ్యక్తి. “ఒప్పుకోకపోతే వారితో యుద్ధం చేయండి” అన్నారు దైవప్రవక్త (స).

దైవప్రవక్త (సల్లం) కాలంలో మద్యం సేవించినవాడికి శిక్షగా గరిష్ట స్థాయిలో నలభై వరకు కొరడా దెబ్బలు కొట్టడం జరిగేది. హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) పాలనాకాలంలో నలభై కొరడా దెబ్బలు శిక్షే ఉండేది. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) పాలనాకాలం తొలిరోజుల్లో కూడా నరభై కొరడా దెబ్బలు శిక్షే ఉండేది. కాని దానివల్ల సారాయి త్రాగేవారు తమ అలవాటు మానుకోలేక పోయారు. అప్పుడు హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఇతర నాయకులతో సంప్రదించి ఈశిక్షను ఎనభై కొరడా దెబ్బలకు పెంచారు.

الشَّيْطَانِ فَاجْتَبُوا لَهُكُمْ نَصِيبًا مِّمَّا كَفَرْتُمْ ۗ إِنَّا بَرِيدٌ الشَّيْطَانِ أَنْ يُؤَفِّقَ بَيْنَكُمْ الْعَادَاةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي
الْحَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصِدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ ۚ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْتَرُوا ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا إِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ كَيْسَ
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
تَمَّ اتَّقَوُا ۗ وَأَمْنًا تَمَّ اتَّقَوُا ۗ أَحْسَنُوا ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيْسَ لَكُمْ
اللَّهُ سِتْرٌ مِّنَ الصِّدْقِ تَنَالَهُ الْبَيِّنَاتُ وَإِنَّكُمْ وَرِمَا حَكُمَ اللَّهُ لَيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخْفَىٰ لَهُ بِالْغَيْبِ ۚ فَمَنْ اعْتَدَىٰ ۚ بَعْدَ
ذَلِكَ فَلَا عُدَابَ لَكُمْ ۗ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيِّدَ ۚ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ ۚ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا

మవుతుంది. మద్యం, జూదాల ద్వారా పైతాన్ మీమధ్య విరోధం, విద్వేషబీజాలు నాటి మిమ్మల్ని దైవధ్యానం, ప్రార్థనల నుండి నిరోధించగోరుతున్నాడు. కనుక ఇకనైనా మీరు వాటిని మానుకోండి. దైవాజ్ఞలను, ఆయన ప్రవక్త హితవుల్ని పాటించండి. వాటిని పాటించకుండా ముఖం తిప్పుకుంటే మాత్రం (మీకే నష్టం), ఆదేశాన్ని యథాతథంగా అందజేయడమే మా ప్రవక్త బాధ్యత. (90-92)

విశ్వసించి సదాచారశైలి అవలంబించినవారు గతంలో ఏదైనా తినివుంటే (అంటే పాపకార్యానికి పాల్పడివుంటే) దాన్ని గురించి వారిని నిలదీయడం జరగదు. అయితే ఇకముందు వారు నిషిద్ధ విషయాల జోలికి పోకుండా ఉండాలి. విశ్వాసంలో స్థిరంగా ఉండాలి. మంచినీలలు చేస్తుండాలి. ఏ విషయాల నుండి వారిస్తే ఆ విషయాలకు దూరంగా ఉండాలి. దైవాజ్ఞల పరిధిలో ఉన్నవాటినే పాటిస్తుండాలి. దైవభీతి కలిగి సద్గుర్తునులై మసలుకోవాలి. దేవుడు (ఇలాంటి) సద్గుర్తునులనే ప్రేమిస్తాడు. (93)

విశ్వాసులారా! మీరు చేతులతో, ఈటెలతో చేసే వేట ద్వారా దేవుడు మిమ్మల్ని కఠిన పరీక్షకు గురిచేయనున్నాడు. మీలో ఎవరు దేవుణ్ణి ప్రత్యక్షంగా చూడకుండానే ఆయనకు భయపడతారో చూసేందుకు ఈవిధంగా ఆయన మీకు పరీక్ష పెడుతున్నాడు. (కనుక హాజీద్ క్లలో ఉండి వేటాడటం నిషిద్ధం అని గుర్తుంచుకోండి.) ఈ హెచ్చరిక వినై తర్వాత కూడా హద్దుమీరితే అలాంటివారికి బాధాకరమైన యాతన తప్పదు. (94)

విశ్వాసులారా! మీరు హాజీద్ క్లలో ఉన్నప్పుడు వేటాడకండి. ఒకవేళ ఎవరైనా కావాలని ఇలా చేస్తే అతను తాను వేటాడిన జంతువుకు సమానమైన మరో జంతువును

ఇమామ్ మాలిక్ (రహ్మా), ఇమామ్ అబూహనీఫా (రహ్మా)లు ఎనభై కొరడాదెబ్బలు శిక్షనే నిర్ణయించారు. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) పాలనలో రూయషిద్ అనే వ్యక్తి రహస్యంగా సారాయి అమ్ముతున్న కారణంగా అతని దుకాణాన్ని కాల్చివేయడం జరిగింది.

పోతే జూదం కూడా ఘోరమైన పాపకార్యమే. ఇందులో అనేకమంది వ్యక్తుల డబ్బు ఎలాంటి శ్రమ లేకుండానే ఒక వ్యక్తికి లభిస్తుంది. ఈనాటి మట్నా, లాటరీలు కూడా ఈ కోవకు చెందినవే. వ్యాపారస్థులు నడిపే కొన్ని రకాల స్పీములు కూడా జూదం క్రిందికే వస్తాయి. పాచికల ద్వారా జోస్యం చెప్పడమనేది అజ్ఞానకాలం అరబ్బుల్లో ఉండే మూఢనమ్మకం. జాతకం, జోతిష్యం, వారఫలాల పేరుతో ఈనాడు కూడా అనేకమంది ఈజాడ్యానికి గురవుతున్నారు.

فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكُمْ صِيَامًا لَّيْسَ بِذُنُوبِكُمْ ۗ وَبَالَ أَمْرِ اللَّهِ عَسَىٰ أَن يَكُونَ لَكُمْ فِتْنَةٌ مِّنْهُ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۝ أَحْلَلْنَا لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ مَتَانًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ ۗ وَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ۗ ذَلِكُمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّهُ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ اَعْلَمُوا أَنَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۗ وَأَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ ۝ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۝ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ ۗ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَبْصَابِ لَعَلَّكُمْ تَفْرَحُونَ ۝ يَا أَيُّهَا

۞

సమర్పించి మొక్కబడి చెల్లించవలసి ఉంటుంది. దీన్ని గురించి మీలో ఇద్దరు నిజాయితీపరులు నిర్ణయం తీసుకోవాలి. తరువాత ఈ (బలిపశువు) కానుకను కాబా గృహానికి చేర్చాలి. అలాంటి మొక్కబడి చెల్లించే స్త్రోమత లేనివారు తమ పాపానికి నిష్కృతిగా కొందరు పేదలకు అన్నదానం చేయాలి. లేదా దానికి సమానమయిన ఉపవాసాలు పాటించాలి. ఈవిధంగా వారు తాము చేసిన నేరానికి శిక్ష అనుభవించాలి. గతంలో చేసినదాన్ని దేవుడు క్షమిస్తాడు. అయితే మళ్ళీ అలాంటి పనికి పాల్పడితే మాత్రం దేవుడు దానికి ప్రతీకారం చేస్తాడని తెలుసుకోండి. దేవుడు సర్వశక్తిమంతుడు, ప్రతీకారం చేయగల సమర్థుడు కూడా. (95)

దేవుడు మీకు సముద్ర జీవాలను వేటాడటాన్ని, వాటిని తినడాన్ని ధర్మసమ్మతం చేశాడు. దానివల్ల మీకూ, తోటి ప్రయాణీకులకూ ప్రయోజనం ఉంది. అయితే మీరు దీక్షలో ఉన్నంతవరకు నేలపై వేటాడకూడదు. దేవునికి భయపడండి. ఆయన మిమ్మల్ని దరిద్రులని (తీర్చుదినాన) సమీకరించి తనముందు సమావేశపరచుకుంటాడు. దేవుడు కాబా ప్రతిష్ఠాలయాన్ని మానవుల కోసం శాంతిభద్రతల నిలయంగా చేశాడు. పవిత్ర మాసాలను, బలిపశువుల్ని, వాటిమీద పట్టడాలను కూడా (ఈ లక్ష్యానికి దోహదపడేవిగా చేశాడు). దేవుడు భూమ్యాకాశాల్లోని సమస్తం ఎరిగినవాడని, ఏవన్నువూ ఆయన జ్ఞాన పరిధికి అతీతంగాలేదని మీరు తెలుసుకోవడానికే ఇలా చేశాడు. (96-97)

గుర్తుంచుకోండి, దేవుడు శిక్షించదలచుకుంటే అత్యంత కఠినంగా శిక్షిస్తాడు. అయితే దాంతోపాటు ఆయన గొప్ప క్రమాశీలి, అపార దయామయుడు కూడా. (మా) సందేశాన్ని (మీకు) అందజేయడమే దైవప్రవక్తపై ఉన్న బాధ్యత. ఆ తర్వాత మీ అంతర్ బాహ్యల స్థితిగతులను గమనించే దేవుడున్నాడు. (98-99)

ప్రవక్తా! చెప్పు: “అత్యధిక సంఖ్యలో ఉండే అపరిశుద్ధపన్నువులు మిమ్మల్ని ఎంతగా ఆకట్టుకున్నా (అవి అపరిశుద్ధపన్నువులేగాని పరిశుద్ధపన్నువులు కాజాలవు) పరిశుద్ధం, అపరిశుద్ధం ఎన్నటికీ ఒకటి కాజాలవు. కనుక బుద్ధిమంతులారా! (ప్రతి వ్యవహారం లోనూ) దేవునికి భయపడుతూ మసలుకోండి, మీ జీవితం సార్థకమవుతుంది.” (100)

الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ إِنْ سُبِدَ لَكُمْ سُؤؤُكُمْ ۚ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلَ الْقُرْآنُ تُبَدَّلْ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ۝ قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْحَوْا بِهَا كُفْرِينَ ۗ مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحْرَيْنٍ وَلَا سَابِغَةٍ وَلَا وَصِيْلَةٍ وَلَا حَاجِرٍ ۚ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۗ وَكَثْرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَىٰ الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۗ أُولَٰئِكَ إِنْ أَرَادُوا إِلَّا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ ۗ لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ ۗ إِلَى اللَّهِ مُرْجِعُكُمْ جَمِيعًا

విశ్వాసులారా! మీ ముందు వెల్లడిచేస్తే మీకు బాధ కలిగేటటువంటి విషయాలను గురించి (ప్రవక్తను) అడగకండి. ¹⁵ కావాలంటే ఖుర్ఆన్ సూక్తులు అవతరించే సందర్భం లో అడగండి, వాటిని గురించి మీకు విడమరచి చెప్పడం జరుగుతుంది. ఇప్పటివరకు మీవల్ల జరిగినవాటి విషయంలో దేవుడు మిమ్మల్ని క్షమిస్తున్నాడు. ఆయన గొప్ప క్రమాశీలి, జాలి కలవాడు. మీకు పూర్వం కూడా కొందరు ఇలాంటి (పనికిమాలిన) ప్రశ్నలే అడిగి అవిశ్వాసులయి పోయారు. (101-102)

దేవుడు బహిరా, సాయిబా, వసీలా, హామ్ (పశువు)లను నియమించ లేదు. కాని ఈ తిరస్కారులు దేవునిపై అపనంద మోపుతున్నారు. వారిలో చాలామంది బుద్ధిహీనులే ఉన్నారు. దేవుడు అవతరింపజేసిన దానివైపు, దైవప్రవక్త వైపు రండని చెబితే, “మా తాతముత్తాతల నుండి వస్తున్న ఆచారాలే మాకు చాలు” అంటారు వారు. మరి వీరి తాతముత్తాతలు ఏమీ ఎరగకపోయినా, వారికి సన్మార్గం ఏమిటో తెలియకపోయినా వీరు తమ తాతముత్తాతలనే గుడ్డిగా అనుసరిస్తారా? ¹⁶ (103-104)

విశ్వాసులారా! మీరు మీగురించి ఆలోచించండి. మీరు గనక సన్మార్గంలో ఉంటే ఇతరుల మార్గభ్రష్టత వల్ల మీకెలాంటి నష్టం జరగదు. ¹⁷ మీరంతా చివరికి దేవుని దగ్గరికే

15. దైవప్రవక్త (స)ను కొందరు అనవసరమైన విషయాల్ని గురించి అడిగేవారు. ఖుర్ఆన్లో హాజేయాత్ర విధిగా చేయబడిందని అవతరించిన సూక్తి విని ఒకతను “ప్రతి ఏడూ (హాజే) విధిగా చేయాలా?” అని అడిగాడు. దానికి ఆయన సమాధానమివ్వలేదు. అతను మళ్ళీ అడిగాడు. దానికి ఆయన సమాధానమివ్వలేదు. ఆ వ్యక్తి మూడోసారి అడిగినప్పుడు దైవప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “మీ ధోరణి చాలా శోచనీయం. నేను గనక ఔనంటే హాజే ప్రతి ఏడూ విధి అవుతుంది. అప్పుడు మీరే దాన్ని పాటించలేక అవిధేయతకు పాల్పడతారు.” (ముస్లిం)

16. వివరాలకు 2:170 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

17. మనిషి ఇతరుల లోపాలను గురించి ఆలోచించడానికి బదులు ముందుగా తనలో ఉన్న లోపాలేమిటో అత్యావలోకన చేసుకోవాలని ఈసూక్తి తెలియజేస్తోంది. అయితే ఇతరుల్ని సంస్కరించే విషయాన్ని వదిలెయ్యాలని దీని అర్థం ఎంతమాత్రం కాదు. హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) ఈ అపోహను ఖండిస్తూ దైవప్రవక్త (స) చేసిన ఒక హితవును ఇలా విన్నించారు:

“ప్రజలు చెడు విషయం చూసి దాన్ని నిరోధించడానికి ప్రయత్నించకపోతే, దుర్మార్గుత్వి దౌర్జన్యం చేస్తుండగా చూసి అడ్డుకోకపోతే త్వరలోనే వారందరిపై దైవశిక్ష విరుచుకుపడే ప్రమాదం లేకపోలేదు. కనుక దైవసాక్షిగా చెబుతున్నాను. (ప్రజలకు) మంచిన బోధించడం, వారిని చెడుల

فَيَتَّبِعِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ
 الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ
 الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمُنِ بِاللَّهِ إِنَّ رَبَّنَا لَاسْتَرَىٰ بِهِ شَيْئًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۗ وَلَا
 كُنْتُمْ شَهِادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَبِينُ الْأَشْيَيْنِ ۖ فَإِنْ عُرِيَ عَلَىٰ أَحَدِهِمَا اسْتَحْقًا آثِمًا فَاخْرَجْنَاهُ مِنْ مَقَامِهِمَا
 مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيْنَ فَيُقْسِمُنِ بِاللَّهِ كَشَهِادَتِنَا حَقًّا مِنْ شَهَادَتَيْهِمَا وَمَا أَعْتَدْنَا لَكُمَا
 إِذَا لَبِينُ الظَّالِمِينَ ۖ ذَٰلِكَ الَّذِي أَنْ يَأْتُوا بِاللَّهِ شَهِادَةً عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُونَ أَنْ تُرْكَبَ أَيْمَانُهُمْ
 وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمِعُوا ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝ وَيَوْمَ يُجْعَلُ اللَّهُ الرَّسْلَ فَيَقُولُ مَاذَا

۱۲
 ج

పాపలని ఉంది. అప్పుడు ఆయన (ఇహలోక జీవితంలో) మీరు ఏమేమి చేస్తుండేవారో మీకు తెలియజేస్తాడు. (105)

విశ్వాసులారా! మీలో ఎవరికైనా మరణ సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు అతను వీలునామా రాయదలిస్తే, అందుకు మీలో నిజాయితీపరులైన ఇద్దరు వ్యక్తులు సాక్షులుగా ఉండాలి. మీరు ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు అక్కడ మరణ సమయం ఆసన్నమైతే ముస్లిమేతరుల నుండయినా సరే ఇద్దర్ని సాక్షులుగా పెట్టుకోండి.

ఒకవేళ వారి నిజాయితీ పట్ల మీకేదైనా అనుమానం వస్తే, ప్రార్థన తర్వాత వారిద్దరి చేత (మసీదులో) ప్రమాణం చేయించాలి. వారు దేవుని మీద ప్రమాణం చేస్తూ ఇలా పలకాలి: “మేము ఎలాంటి స్వార్థప్రయోజనాల కోసం ఈ సాక్ష్యాన్ని వాడుకోము, మా బంధువులైనా సరే (మేము పక్షపాతం చూపము). దేవుని కోసం చెప్పే సాక్ష్యాన్ని మేము ఎన్నటికీ దాచము. అలా చేస్తే మేము పాపాత్ములలో చేరిపోతాము.” (106)

అయితే అలా ప్రమాణం చేసి కూడా వారు అన్యాయం, పక్షపాతాలకు పాల్పడితే వారి స్థానంలో వారికంటే కొంచెం యోగ్యులైన మరో ఇద్దరు సాక్షులుగా ముందుకు రావాలి. ఈ సాక్షులు అన్యాయానికి గురైనవారయి ఉండాలి. మృతునికి సన్నిహితులై కూడా ఉండాలి. వారు (మసీదులో నిలబడి) దేవుని మీద ప్రమాణం చేసి “వారి సాక్ష్యం కంటే మా సాక్ష్యం నిజమయినది; మేము మా సాక్ష్యంలో ఎలాంటి హద్దు మీరలేదు. అలా చేస్తే మేము దుర్మార్గులలో చేరినవారమవుతాము” అని పలకాలి. (107)

ఇలాంటి పద్ధతి వల్ల ప్రజలు సరైన సాక్ష్యమిస్తారని ఆశ ఉంటుంది. లేదా వారు తాము ప్రమాణం చేసిన తరువాత రెండో వర్గం చేసే ప్రమాణం తమకు వ్యతిరేకంగా ఉంటుందేమోనని భావించయినా భయపడతారు. దేవునికి భయపడండి. వినండి, నీతిలేని వారికి దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (108)

దేవుడు ప్రవక్తలందర్నీ సమావేశపరచే (ప్రళయ)దినం గురించి ఆలోచించు.

నుండి వారించడం మీ విధుక్త ధర్మం. ఈ పని చేయకపోతే దేవుడు మీమీద పరమ దుర్మార్గులను (పాలకులుగా) రుద్దుతాడు. వారు మిమ్మల్ని ఘోరమైన కష్టాలకు గురిచేస్తారు. అప్పుడు మీలోని సజ్జనులు దేవుణ్ణి (ఎంత దీనంగా) వేడుకున్నా వారి వేడుకోలు స్వీకరించబడడు.”

أُجِبْتُمْ ۖ قَالُوا لَعَلَّمْنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ ۖ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيُعْيِي ابْنَ مَرْيَمَ إِذْ كُرِيَ عَمِّي
 عَلَيْكَ وَعَلَىٰ الدَّتِكَ ۖ إِذْ أَيْدِيكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تَكَلَّمَ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهَلَا ۖ وَإِذْ
 عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۖ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا
 فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْاَكْصَىٰ وَالْاَبْرَصَ بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ تُخْرِجُ الْعُقُوتَ بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي
 إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جُنْتَهُمْ بِالْبَيْتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۖ وَإِذْ
 أُوحِيَتْ إِلَىٰ الْحَوَارِيِّينَ أَنْ اِمْتُوا لِي وَبِرَسُولِي ۖ قَالُوا أَمَّا وَالشَّهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۖ إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
 لِيُعْيِي ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ ۖ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ ۖ قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَطْمِئِنَ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتُنَا وَكُنُونَ عَلَيْهَا
 مِنَ الشَّاهِدِينَ ۖ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ ۖ تَكُونُ لَنَا

అప్పుడు దేవుడు “(ప్రజలు) మీకు ఏం సమాధానమిచ్చారు?” అని అడుగుతాడు. దానికి వారు “ మాకేమీ తెలియదు. అగోచర విషయాలన్నీ మీకే తెలుసు” అంటారు. (109)

అప్పుడు దేవుడు ఈసా (అలైహి)ను ఇలా అడుగుతాడు: “మర్యం కుమారుడవైన ఈసా! నేను నీకు, నీ తల్లికి చేసిన మేళ్ళను గుర్తుకు తెచ్చుకో. నేను పరిశుద్ధాత్మ ద్వారా నీకు సహాయం చేశాను. నీవు ఊయలలో ఉన్నప్పుడు కూడా ప్రజలతో మాట్లాడేవాడివి; పెద్దవాడైన తర్వాత కూడా. నేను నీకు గ్రంథం, వివేకం ప్రసాదించాను. తోరాత్, ఇన్జీల్ బోధనలు కూడా అందజేశాను. నా ఆజ్ఞతో నీవు మట్టితో పక్షి బొమ్మలు చేసి అందులో గాలి ఊదినప్పుడు అవి నా ఆజ్ఞతో (నిజమైన) పక్షులుగా తయారయ్యేవి. నీవు పుట్టు గుడ్డిని, కుష్టురోగిని నా అనుజ్ఞతోనే బాగుచేసేవాడివి. మృతులను కూడా నా ఆజ్ఞతోనే బ్రతికించేవాడివి. నీవు (ఇలాంటి) స్పష్టమైన నిదర్శనాలతో ఇస్రాయిల్ సంతతి దగ్గరికి పోయినప్పుడు వారిలోని సత్యతిరస్కారులు “ఇదంతా మంత్రజాలం తప్ప మరేమీ కాద”ని నిరాకరిస్తే, నేనే నిన్ను వారి బారినుండి కాపాడాను. నన్ను, నా ప్రవక్తను విశ్వసించడం నీవు హవారీలను సూచించిన మీదటే వారు “మేము విశ్వసించాం. విధేయులైపోయాము. దీనికి నీవే సాక్షి” అని పలికారు.” (110-111)

ఆ తరువాత జరిగిన మరో సంఘటన- హవారీలు ఓసారి తమ ప్రవక్తతో “మర్యం కుమారుడవైన ఈసా! మా ముందు నీ ప్రభువు ఆకాశం నుండి వడ్డించిన విస్తరి నొకదాన్ని దించగలడా?” అని అడిగారు. దానికి ఈసా (అలైహి) “మీరు విశ్వసించినవారైతే దేవునికి భయపడండి” అని అన్నాడు. (112)

“మేము విస్తరిలోనివి తిని అవి మా హృదయాలకు తృప్తి కలిగించాలని మాత్రమే మేము కోరుతున్నాము. ఈవిధంగా నీవు చెప్పినదంతా యదార్థమని తెలుసుకొని అందుకు సాక్షులుగా ఉంటాము” అన్నారు మళ్ళీ వారు. (113)

అప్పుడు మర్యం కుమారుడు ఈసా ఇలా ప్రార్థించాడు: “దేవా! మా ప్రభువా!! మా ముందు వడ్డించిన విస్తరి ఒకదాన్ని ఆకాశం నుండి దించు. ఇది మాకూ, మా

عَبْدًا لِّأَوْلِيَانَا وَأَخْرَجْنَا آيَةً مِنْكَ، وَأَرْسَلْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّزَاقِينَ ۝ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُمَزِّلٌهَا عَلَيْكُمْ، فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ مَعْلَمْتِكُمْ لَأَيُّ آيَةٍ أَعْدَبُهَا كَذَّابًا كَذَّابًا ۝ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِيُعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتُ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَّ الْهَيْبِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّقٍ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنِّي كُنْتُ نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي ۚ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝ مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مِمَّا دُمْتُ فِيهِمْ ۚ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

అక్షర
అక్షర

పూర్వీకులకూ, రాబోయేతరాలకూ పండుగరోజువుతుంది. నీతరపున ఒక నిదర్శనంగా ఉంటుంది. మాకు ఆహారం ప్రసాదించు. నీవే అందరికన్నా మంచి అన్నదాతవు.” (114)

దానికి దేవుడు ఇలా అన్నాడు: “సరే, నేను దాన్ని మీ ముందు దించుతాను. అయితే ఆ తర్వాత మీలో ఎవడైనా అవిశ్వాసవైఖరి అవలంబిస్తే మాత్రం నేనతనికి ప్రపంచంలో ఎవరికీ విధించనటువంటి ఘోరమైన శిక్ష విధిస్తాను.” (115)

ఆ తర్వాత దేవుడు (ప్రళయదినాన) ఈసాను నిలబెట్టి “మర్యం కుమారుడవైన ఈసా! నన్ను కాదని నిన్ను, నీ తల్లిని దేవుళ్ళుగా చేసుకొని ఆరాధించాలని నీవు ప్రజలకు బోధించావా?” అని అడుగుతాడు.

దానికి ఈసా ఇలా చెబుతాడు: “మీరు ఎంతో పవిత్రులు, పరిశుద్ధులు. నాకు అధికారంలేని విషయం గురించి నేనెలా అనగలను? నేనలాంటి మాటేదయినా అని ఉంటే అది తప్పుకుండా మీ దృష్టికి వచ్చేది. నా అంతరంగంలో ఏముందో మీకు బాగా తెలుసు. కాని మీ అంతరంగంలో ఏముందో నాకేమాత్రం తెలియదు. మీరు సమస్త అగోచర విషయాలు ఎరిగినవారు.” (116)

“మీరు ఆదేశించిన విషయాలే నేను వారికి బోధించాను. నా ప్రభువు, మీ ప్రభువు కూడా అయిన దేవుణ్ణి మాత్రమే ఆరాధించండని నేను వారికి చెప్పాను. వారి మధ్య జీవించి ఉన్నంతవరకే నేను వారిని కనిపెట్టుకొని ఉన్నాను. మీరు నన్ను పైకెత్తుకున్న

18. క్రైస్తవులు హజ్రత్ ఈసా (ఏసు)ను, పరిశుద్ధాత్మ (Holy ghost)ను మాత్రమే దేవుళ్ళుగా చేసుకొని తృప్తిపడలేదు. ఈసాప్రవక్త (అలై) తల్లి మర్యం (అలై)ని కూడా దైవంగా చేసుకున్నారు. క్రీ.శ. 3వ శతాబ్దాంతం వరకు క్రైస్తవులు మర్యం (అలై)ని దైవంగా కొలిచేవారు కాదు. ఆ తర్వాత అలైగొండరియాకు చెందిన కొందరు మతవేత్తలు మొదటిసారిగా మర్యం (అలై)కొసం దేవుని మాతృ మూర్తి అనే పదం ఉపయోగించారు. ఇది క్రమంగా ప్రజల్లో వ్యాపిస్తూ మర్యం ఆరాధన వైపు దారి తీసింది. చర్చి మొదట్లో ఈ కొత్తవిశ్వాసాన్ని ఆమోదించ లేదు.

అయితే క్రైస్తవ ప్రపంచంలో ఈ విషయం పెద్ద చర్చనీయాంశంగా తయారయి చివరికి క్రీ.శ. 431లో చర్చి దీన్ని అధికారపూర్వకంగా ఆమోదించింది. దాంతో ఈ విశ్వాసం ప్రజలలో సర్వ సామాన్యమైపోయింది. అనేక చోట్ల చర్చిలలో మర్యం చిత్రపటాలు, మర్యం విగ్రహాలు ప్రతిష్ఠించ బడి పూజలందుకోవడం ప్రారంభించాయి. దీనికి వ్యతిరేకంగా సంస్కరణవాదులు, ప్రొటెస్టంట్ క్రైస్తవులు ఎంత గగ్గోలు పెట్టినా ప్రయోజనం లేకపోయింది.

إِنْ تَعَدَّيْتُمْ فَأَنذَرْتُكُمْ عَذَابًا ۚ وَإِنْ تَعْفُرْ لَهُمْ فَاِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّالِحِينَ صِدْقُهُمْ ۚ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ ۚ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

سُورَةُ الْأَنْعَامِ مَكِّيَّةٌ (٦) (٥٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ يَلِدْ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ۚ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۝ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلَكُمْ وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَ ۚ أَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۚ وَهُوَ اللَّهُ

తరువాత వారిని మీరే కనిపెట్టుకొని ఉన్నారు. మీరు అందర్నీ, అన్ని విషయాల్ని (అన్ని వేళలా) కనిపెట్టా ఉంటారు. ఇప్పుడు మీరు వారిని శిక్షిస్తే వారు మీ దాసులే. ఒకవేళ క్షమిస్తే మీరు ఎంతో శక్తిమంతులు, మహా వివేకవంతులు.” (117-118)

అది విని దేవుడు ఇలా అన్నాడు: “సత్యవ్రతులకు వారి సత్యసంధత ప్రయోజనం చేకూర్చే రోజు వస్తుంది. అలాంటివారికి (ఆరోజు) సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలు లభిస్తాయి. అక్కడ వారు కలకాలం (సుఖంగా) ఉంటారు. దేవుడు వారి పట్ల ప్రసన్నుడవుతాడు, వారు దేవుని పట్ల సంతోషిస్తారు. ఇదే ఘనవిజయం.” (119)

భూమ్యాకాశాలలో, వాటి మధ్య, సర్వత్రా దేవుని రాజ్యమే సాగుతోంది. ఆయన సమస్త విషయాలపై అధికారంగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (120)

అవతరణ: మక్కా 6. అనఆమ్ (పశువులు) సూక్తులు: 165

ఈ అధ్యాయంలో కొన్ని పశువుల్ని నిషేధిస్తూ, మరికొన్ని పశువుల్ని ధర్మసమ్మతం చేస్తూ వెలువడిన సూక్తులతో పాటు ఆనాటి అరబ్బుల మూఢనమ్మకాలను ఖండిస్తూ అవతరించిన సూక్తులు కూడా ఉన్నాయి.

ఇస్లామీయఉద్యమం 13 ఏట అడుగిడింది. అవిశ్వాసులు విశ్వాసుల్ని రకరకాలుగా వేధిస్తున్న క్లిష్టకాలం. అలాంటి పరిస్థితిలో దైవప్రవక్త (స) ఓ రోజు రాత్రివేళ మక్కా నుండి ఎక్కడికో వెళ్ళడానికి ఒంటెనెక్కారు. అప్పుడి అధ్యాయం ఆయన హృదయంలో అవతరించింది. దైవవాణి అవతరిస్తున్నంత సేపు ఒంటె అమితమైన భారం వీపుమీద పడి ప్రక్కటెముకలు విరిగిపోతాయా అన్నంత పరిస్థితికి గురయింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

భూమ్యాకాశాలను, చీకటివెలుగులను సృష్టించిన దేవునికే సకలవిధాల ప్రశంసలు శోభిస్తాయి. అయినప్పటికీ సత్యతిరస్కారులు అంతటి శక్తిస్వరూపుణ్ణి వదలి ఇతరులను ఆయనకు సాటికల్పిస్తూ దైవాలుగా చేసుకున్నారు. (1)

నిజానికి ఆయనే మిమ్మల్ని మట్టితో సృజించి మీ మనుగడ కొసం ఒక గడువు నిర్ణయించాడు. (ప్రళయంకోసం) మరో గడువు కూడా ఆయన దగ్గర నిర్ణయించబడి

فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ○ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ○ قَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ○ أَلَمْ يَرَوْا كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ لِيَكُنْ لَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ عَلَيْهُمْ قَدْرٌ آرَاءُ ○ وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِيًا مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ○ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلْيَسَّرْهُ لِيَأْتِيهِمْ لَقَالُوا الذِّبْنَ كَفَرًا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ○ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ ○ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ لَقُضِيَ الْآمْرُ لَكُمْ لَا يَنْظُرُونَ ○ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ جَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِ مَا يَلْبَسُونَ ○ وَلَقَدْ اسْتَبْرَأْنا بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَخَافَ بِالْبَدِينِ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ○ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِّبِينَ ○ قُلْ لَيْسَ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

జ్

ఉంది. కాని మీరేమో ఇంకా సందేహంలోనే పడిఉన్నారు. ఆయనే ఇటు భూమిపై, అటు ఆకాశంలోనూ ఉన్న ఏకైక దేవుడు. మీ అంతర్ బాహ్య స్థితిగతులు ఎరిగినవాడు కూడా ఆయనే. మీరు చేసే ప్రతిపని, పలికే ప్రతిపలుకూ ఆయనకు తెలుసు. (2-3)

ప్రజలు తమ ప్రభువు నుండి వచ్చిన ఏ సూచననూ అంగీకరించకుండా ముఖం తిప్పుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు వారి దగ్గరకు సత్యం వస్తే దాన్ని కూడా నిరాకరించారు. సరే, ఇప్పటివరకు వారు ఏ విషయాన్ని గురించి హేళన చేస్తున్నారో ఆ విషయాన్ని గురించి వాస్తవం ఏమిటో వారికి త్వరలోనే తెలిసిపోతుంది. (4)

వారికి పూర్వం మేము ఎన్ని జాతుల్ని నిర్మాలించామో వారికి తెలియదా? ఆ జాతులు తమతమ కాలాల్లో ఎంతో వైభవోపేతంగా వెలిగాయి. వారికి మేము ప్రపంచం లో మీకు ప్రసాదించనటువంటి గొప్ప సామ్రాజ్యాలు ప్రసాదించాం. వారి కోసం ఆకాశం నుండి పుష్పలంగా వర్షం కురిపించాం. నేలపై ఎన్నో నదులు ప్రవహింపజేశాం. (కాని వారు మా పట్ల కృతఘ్నులైపోయారు.) చివరికి మేము వారు చేసిన పాపాలకు వారిని సమూలంగా తుడిచిపెట్టాం. వారి స్థానంలో ఇతర జాతులను తెచ్చాం. (5-6)

ప్రవక్తా! ఒకవేళ మేము కాగితాలపై రాసిన గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేసినా, దాన్ని ఈ తిరస్కారులు చేత్తో తాకిచూసి కూడా విశ్వసించరు. పైగా వారు ఇదంతా ఏదో మంత్రజాలం తప్ప మరేమీ కాదని వాదిస్తారు. పైగా, ఈ ప్రవక్తతో పాటు (అతణ్ణి సమర్థించేందుకు) ఒక దైవదూతను ఎందుకు దించలేదు? అని కూడా అంటారు. మేము దైవదూతల్ని దించివుంటే ఈపాటికి ఎప్పుడో (వారి) వ్యవహారం తేలిపోయి ఉండేది. వారికి ఎలాంటి అవకాశమిచ్చేవారం కాము. మేము దైవదూతను అవతరింపజేయవలసి వస్తే అతణ్ణి మానవాకారంలోనే అవతరింపజేస్తాము. వారిప్పుడు ఎలా అనుమానంలో పడిఉన్నారో అప్పుడూ అనుమానంలోనే పడిపోతారు. (7-9)

ప్రవక్తా! నీకుపూర్వం కూడా (ఈ లోకం) అనేకమంది ప్రవక్తలను ఎగతాళి చేసింది. చివరికి వారు ఎగతాళిచేసిన విషయమే వారిని ముంచువేసింది. వారిని కాస్త ప్రపంచం లో పర్యటించి చూడమని చెప్పి, సత్యతిరస్కారులకు ఏం గతి పట్టిందో. (10-11)

قُلْ لِلَّهِ كُتُبٌ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةِ لِيَجْزِيََكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ ○ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ○ وَلَوْ مَا سَكَنَ فِي الْآيِلِ وَالنَّهَارِ ○ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ○ قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَلِئِنِّي أَخَذْتُ مِنَ قَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ○ وَهُوَ يُعْطِمُ ○ وَلَا يُعْطَمُ ○ قُلْ إِنِّي أَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ ○ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ○ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ○ مَنْ يُصِرْ عَنْهُ يُؤْمِدُ فَقَدْ رَحِمَهُ ○ وَذَلِكَ الْفُورُ الْمُبِينُ ○ وَإِنْ يَسْسُكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ○ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِعَذَابٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ○ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ○ وَهُوَ الْخَبِيرُ ○ قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً ○ قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بِبَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ○ وَأَرْسَى إِلَى هَذَا الْقُرْآنِ لِأَنَّكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ ○ إِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهَةً آخَرَ ○ قُلْ لَا أَشْهَدُ ○ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ

భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్నదంతా ఎవరిదని అడుగు. అంతా దేవునిదేనని చెప్పి. ఆయన (మానవాళిని) కరుణించడం తన కర్తవ్యంగా చేసుకున్నాడు. (కనుకనే ఆయన మీ అకృత్యాలకు మిమ్మల్ని వెంటనే శిక్షించడం లేదు.) ఆయన మిమ్మల్ని ప్రళయ దినాన తప్పకుండా సమావేశపరుస్తాడు. కాని అత్యవినాశానికి పాల్పడినవారు దాన్ని నమ్మలేకపోతున్నారు. రాత్రి చీకటిలో, పగటి వెల్తురులో మనుగడ సాగిస్తున్న ప్రతి సృష్టి రాసీ దేవునిదే. ఆయన సమస్తం వినేవాడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. (12-13)

చెప్పి: “దేవుడు భూమ్యాకాశాలకు సృష్టికర్త. ఆయనే అందరికీ ఆహారమిచ్చేవాడు. ఆయన మాత్రం ఎవరినీ ఆహారం అడగడు. అలాంటి మహోన్నతుడైన దేవుణ్ణి వదలి నేను మరొకణ్ణి సంరక్షకునిగా చేసుకోవాలా?” చెప్పి: “నేను అందరికంటే ముందు ఆయనకు విధేయుణ్ణి పోవాలని నాకు ఆజ్ఞయింది. నేను ఎలాంటి పరిస్థితిలోనూ బహుదైవారాధకుల్లో చేరిపోకూడదని కూడా నాకు తాకిదు చేయబడింది.” (14)

చెప్పి: “ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు మాట వినకుండా అవిధేయుణ్ణిపోతే ఓ గొప్ప (భయంకర) దినాన (నరక) శిక్షకు గురికావలసి వస్తుందని భయపడుతున్నాను. ఆరోజు శిక్ష నుండి తప్పించుకున్నవాడు (నిజంగా ఎంతో అదృష్టవంతుడు.)- అతణ్ణి దేవుడు ఎంతగానో కరుణించినట్లే. అదే సాఫల్యం, సృష్టమైన మోక్షం.” (15-16)

దేవుడు నీకేదైనా కీడు చేయదలచుకుంటే ఆ కీడు నుండి ఏశక్తి నిన్ను కాపాడలేదు. అలాగే ఆయన నీకేదైనా మేలు చేయగోరితే ఆయన్ని ఎవరూ అడ్డుకోలేరు. ఆయన ప్రతిపని చేయగల సర్వశక్తిమంతుడు. ఆయన తన దాసులపై సర్వాధికారాలు కలిగిఉన్నాడు. ఆయన ఎంతో వివేకవంతుడు, సర్వం తెలిసినవాడు.” (17-18)

అందరికంటే బలమైన సాక్ష్యం ఎవరిదో వారిని అడుగు. ఇంకా ఇలా చెప్పి: “నాకూ, మీకూ మధ్య దేవుడే సాక్షి. ఈ ఖుర్ఆన్ మిమ్మల్ని, మరెవరికిది చేరుతుందో వారందరినీ హెచ్చరించడానికి దివ్యావిష్కృతి ద్వారా నాకు ప్రసాదించబడింది. మరి మీరు దేవుడు మాత్రమే గాక మరెవరినో కూడా దేవుళ్ళున్నారని చెప్పగలరా? నేను మాత్రం అలా ఎన్నటికీ చెప్పను. వారికిలా చెప్పి: “నిజానికి దేవుడు ఒక్కడే. మీరు చేస్తున్న బహు దైవారాధనతో నేను పూర్తిగా విసుగెత్తిపోయాను.” (19)

وَأَجِدُ وَإِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ۚ الَّذِينَ اتَّبَعْتُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ مَالِدِينَ
 خَيْرًا وَأَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ
 لَا يُغْلِبُ الظَّالِمِينَ ۚ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا آيِنُ شُرَكَائِكُمْ لَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
 تَزْعُمُونَ ۚ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ۚ أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَيَّ
 أَنْفُسِهِمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۚ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
 يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَإِنْ يَرَوْا كَلِمًا أَنْكَرَ ۚ يُؤْمِنُوهَا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ يَكِيدُونَ ۚ يَقُولُ
 الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۚ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْهَوْنَ عَنْهُ ۚ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا
 أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۚ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا لَئِنَّا نُرَدُّ وَلَا نَكْتَلِبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا

﴿٢٧﴾

మేము గ్రంథం ప్రసాదించినవారు తమ కన్నకొడుకుల్ని ఎలా గుర్తిస్తున్నారో అలా ఇతణ్ణి (అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ని) కూడా నిస్సంకోచంగా గుర్తిస్తున్నారు. కాని ఆత్మవివాశానికి పాల్పడినవారు మాత్రం ఈ నిజాన్ని సమ్మతించలేకపోతున్నారు. దేవునిపై అసత్యం మోపి ఆయన సూక్తులు తిరస్కరించిన వాడికంటే పరమదుర్మార్గుడు మరెవ రుంటారు? అలాంటి దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సఫలీకృతులు కాలేరు. (20-21)

మేము మానవులందరినీ సమావేశపరచినప్పుడు బహుదైవారాధకులతో “మీరు కల్పించుకొని దేవుళ్ళుగా నమ్ముతుండిన వారంతా ఇప్పుడు ఎటు పోయారు?” అని అడుగుతాం. అప్పుడు వారు తమను రక్షించుకోవడానికి “దైవసాక్షి! మేము ఎన్నడూ బహుదైవారాధకులుగా ఉండలేదు” అంటారు (పచ్చి అబద్ధమాడుతూ). అంతకుమించి వారికి వేరే సాకు దొరకదు. వారు తమపై ఎలాంటి అబద్ధం కల్పించుకుంటారో చూడు! అక్కడ వారి కల్పిత దైవాలంతా మటుమాయమైపోతాయి. (22-24)

వారిలో కొందరు నీ మాటలు చెవియొగ్గి వినేవారు కూడా ఉన్నారు. కాని మేము వారి హృదయకవటాలు మూసివేయడం వల్ల వారు ఏ విషయాన్నీ అర్థం చేసుకోలేరు. వారి చెవుల్ని మొద్దుబారేలా చేశాము. (అందువల్ల వారసలు ఏ మంచి విషయం విన లేరు.) వారు ఏ సూచన(మహిమ) చూసినా విశ్వసించరు. పైగా వారు నీ దగ్గరకు వచ్చి వాదిస్తారు. వారిలో నీమాటల్ని వ్యతిరేకించాలని ముందే నిర్ణయించుకున్నవారు (అంతా విన) “ఇది పాతపురాణం తప్ప మరేమీ కాదు” అంటారు. (25)

వారు సత్యాన్నుండి పారిపోవడమే గాక, ప్రజలను కూడా సత్యాన్ని స్వీకరించ నీయకుండా నిరోధిస్తున్నారు. ఆవిధంగా చేసి వారు (సాధిస్తున్నదేమీ లేకపోగా) తమను తామే నాశనం చేసుకుంటున్నారు. ఆ సంగతి వారు గ్రహించడం లేదు. (26)

వారిని నరకం అంచుపై నిలబెట్టినప్పుడు నీవు వారి పరిస్థితి చూస్తే బాగుండు! అప్పుడు వారు (తల బాదుకుంటూ) “అయ్యయ్యా! ఎలాంటి దుస్థితి దాపురించింది మాకు!! మమ్మల్ని మరోసారి ఇహలోకానికి పంపితే బాగుండు. అప్పుడు మేము మా ప్రభువు సూక్తులు నిరాకరించకుండా విశ్వాసులలో చేరిపోతాం” అనంటారు. వారు

وَيَكُونُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۚ بَلْ بَدَأَ لَهُمْ مَا كَانُوا يُعْفُونَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ ۚ وَ
 إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ۚ وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِبَعُوثِينَ ۚ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ
 ۚ قَالَ الْيَسَّىٰ هَذَا بَالِغٌ ۚ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا ۚ قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۚ قَدْ حَسَرَ الَّذِينَ كَذَبُوا
 بِقَوْلِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً ۚ قَالُوا بِحَسْرَتِنَا عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا فِيهَا ۚ وَهُمْ يَحْلُونَ ۚ أَوْزَارَهُمْ
 عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ ۚ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ۚ وَمَا الْحَبِوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ ۚ وَلَهُمْ وَاللَّذَّارِ الْآخِرَةُ ۚ حَايِرٌ
 لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۚ قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لِيَحْزَنَكَ الَّذِي يَفْقَهُونَ قَائِمٌ لَا يَكَادُ يُبُوءُكَ ۚ وَلَكِنَّ
 الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ۚ وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبْرًا عَلَىٰ مَا كَذَّبُوا وَأَوْذُوا حَتَّىٰ

﴿٢٨﴾

ఇంతకుపూర్వం దాచినది ఈ రోజు వారిముందు బట్టబయలై పోవడం వల్లనే అలా అంటారు. వారిని (ఇహలోకానికి) తిరిగి పంపినా, చేయవద్దన్న పనులే మళ్ళీ చేస్తారు. వారు పరమ అబద్ధీకులు. (27-28)

వారిలా అంటారు: “జీవితమంటే ఈ ప్రాపంచిక జీవితమే. (ఇది తప్ప మరో జీవితం లేదు.) మేము చనిపోయాక మళ్ళీ బ్రతికించబడటమనే ప్రశ్నే తలెత్తదు.” వారు తమ ప్రభువు ముందు ప్రవేశపెట్టబడినప్పుడు నీవు వారి పరిస్థితి చూస్తే బాగుండు! అప్పుడు వారి ప్రభువు “ఇది యదార్థం కాదా?” అని అడిగితే “ఔను ప్రభూ! ఇది యదార్థమే” అంటారు వారు (గత్యంతరంలేక). “అయితే సత్యనిరాకరణకు పర్యవ సానంగా ఇప్పుడు (నరక) యాతన చవిచూడండి” అంటాడు దేవుడు. (29-30)

దేవుణ్ణి కలుసుకోవలసి ఉంటుందన్న సమాచారాన్ని అసత్యవిషయంగా భావించిన వారు ఘోరంగా నష్టపోతారు. వారా ఘడియ అకస్మాత్తుగా వచ్చినప్పుడు “అయ్యయ్యా! ఈ విషయంలో మేమెంత పొరబడ్డాము!!” అని వాపోతారు. అప్పుడు వారు తమ పాప భారం వీపులపై మోసుకొస్తారు. చూడు ఎంత నీచమైన భారమో అది! ఇహలోక జీవితం ఒక ఆట, తమాషా మాత్రమే. (పరలోక జీవితమే అసలుజీవితం.) భయభక్తులు కల వారికి పరలోక (స్వర్గ)ధామమే శ్రేష్ఠమైనది. ఆమాత్రం జ్ఞానం లేదా మీకు? (31-32)

ముహమ్మద్! వారి మాటలవల్ల నీకు బాధ కలుగుతుందని మాకు తెలుసు. కాని ఈ దుర్మార్గులు నిన్ను నిరాకరించడం లేదు. వారసలు దేవుని సూక్తులు నిరాకరిస్తున్నారు. ¹ నీకు పూర్వం కూడా అనేకమంది ప్రవక్తలు నిరాకరించబడ్డారు. అయితే వారు

1. మహనీయ ముహమ్మద్ (స) దైవప్రవక్త కాకపూర్వం నుంచే ప్రజల్లో సత్యసంఘడిగా, నిజా యితీపరుడిగా పేరుపడ్డారు. ఆ తర్వాత దైవప్రవక్తగా ప్రజల ముందుకొచ్చి సత్యబోధ ప్రారంభించ గానే ఖురైష్ నాయకులు ఆయన్ని తిరస్కరించారు. వారసలు ఆయన వ్యక్తిత్వం, గుణగణాల పట్ల గాక ఆయన తెచ్చిన సత్యం పట్ల మాత్రమే తిరస్కారవైఖరి అవలంబించారు.

ఈ విషయాన్ని ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ మాత్రమే కాదు, కరుడుగట్టిన సత్యవిరోధి, ఖురైష్జాతి అగ్రనాయకుడయిన అబూజహల్ కూడా వ్యక్తపరిచాడు. అతను ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లం)తో మాట్లాడుతూ “మేము నిన్ను అసత్యవాదని అనడం లేదు; నీవు ప్రచారం చేస్తున్న దాన్ని మాత్రమే మేము అసత్యంగా పరిగణిస్తున్నాం” అన్నాడు.

أَتَاهُمْ نَصْرًا وَلَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيِّ الْمُرْسَلِينَ ﴿ وَإِنْ كَانَ كِبَرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سَمًّا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظَلِيمٍ يُظَيِّرُ بِحِبَابِهِ إِلَّا أُنمِّئْنَا لَهُ مَا فَطَرْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ سُنَنِ ثُمَّ يُحْمَلُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُفْرًا وَكَبُرُوا فِي الظُّلُمَاتِ وَمَنْ يَشِرْهُ

అన్ఆమ్ అర్చన

లోకుల తిరస్కార వైఖరిపట్ల, వారు పెట్టిన బాధలపట్ల సహనం వహించారు. చివరికి మా సహాయం వారికి లభించింది. దేవుని మాటలు ఎవరూ మార్చలేరు. గత ప్రవక్తలకు ఎదురైనవన్నీ నీకు చేరాయి. (కనుక నీవు సహనంతో పరిస్థితుల్ని ఎదుర్కో). (33-34)

ఒకవేళ వారి నిరాకరణ, నిరాదరణలను నీవు సహించలేకపోతే, నీలో శక్తి ఉంటే భూమిలో సారంగం చేసిగాని, లేదా ఆకాశానికి నిచ్చిన వేసిగాని వెళ్ళి వారికోసం ఏదైనా మహిమ తీసుకురావడానికి ప్రయత్నించు. దేవుడు తలచుకుంటే వారందర్నీ దారికి తీసుకురాగలడు. (కాని మానవులకు ఇవ్వబడిన స్వేచ్ఛను హరించి వారిని బలవంతం గా దారిలో పెట్టడం దేవుని అభిమతం కాదు.) కనుక నీవు అజ్ఞానిలా ప్రవర్తించకు. (మనస్ఫూర్తిగా) వినేవాళ్ళే సత్యం స్వీకరిస్తారు. (సత్యం కానలేని) మృతుల్ని దేవుడు (ప్రళయదినానే) లేపుతాడు.² ఆ తర్వాత వారిని దైవన్యాయస్థానానికి తీసుకుపోవడం జరుగుతుంది. (35-36)

ఈ ప్రవక్తపై అతని ప్రభువు నుండి ఏదైనా మహిమ ఎందుకు అవతరించలేదని వారు అడుగుతున్నారు. మహిమల్ని అవతరింపజేయగల శక్తి దేవునికి పూర్తిగా ఉందని చెప్పి. కాని వారిలో చాలామంది మహిమలను అర్థం చేసుకునే స్థితిలో లేరు. నేలపై సంచరించే జంతువుల్ని, రెక్కలతో గాలిలో ఎగిరే పక్షుల్ని కాస్త గమనించండి. అవి కూడా మీలాంటి జీవరాసులే. మేము విధివ్రాతలో ఏ విషయాన్నీ వదలిపెట్ట లేదు. చివరకు అవన్నీ తమ ప్రభువు వద్దకే సమీకరించబడతాయి. మా సూక్తుల్ని అంధులు,

ఇంతకూ ఖురైష్ నాయకులు సత్యాన్ని ఎందుకు నిరాకరిస్తున్నారో చూడండి. బద్ర యుద్ధ సమయంలో అఖ్బస్ బిన్ ఫరీఖ్ అనే ఓ నాయకుడు అబూజహల్ తో రహస్య సమాలోచనలు జరుపుతూ “ఇక్కడ మనిద్దరం తప్ప మూడో వ్యక్తి లేడు. ఒక విషయం అడుగుతున్నా, నిజం చెప్పు. ముహమ్మద్ ని నీవు సత్యసంధుడుగా భావిస్తున్నావా లేక అబద్ధికుడుగా భావిస్తున్నావా?” అని అడిగాడు. దానికి అబూజహల్ ఇచ్చిన సమాధానం చూడండి. “దైవసాక్షి! ముహమ్మద్ సత్యసంధుడనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. అతను ఇంతవరకు ఒక్కసారి కూడా అబద్ధం పలక లేదు. కాని రాజ్యాధికారం, సైనికి ప్రాబల్యం, దైవదోత్యం, పేరుప్రతిష్ఠలు అన్నీ ఖుసయ్యి సంతతికి లభిస్తే, ఇక ఇతర ఖురైషీయులకు దక్కేదేముంది?” అన్నాడా సత్యతిరస్కారి.

2. స్వార్థం, జాత్యహంకారం, దురభిమానాలతో కొందరు సత్యాన్ని కళ్ళున్నా చూడలేరు, చెవులున్నా వినలేరు, మనస్సున్నా అర్థం చేసుకోలేరు. అలాంటివారిని ఇక్కడ మృతులతో పోల్చి, ప్రళయదినానే లేపినప్పుడే వారికి ప్రాపంచికమైకం వదలి సత్యం కళ్ళకు కట్టినట్లు కన్పిస్తుందని చెప్పబడింది. కాని అప్పటి జ్ఞానోదయం వల్ల పశ్చాత్తాపం తప్ప ఎలాంటి ప్రయోజనం ఉండదు.

يُضِلُّهُ وَمَنْ يُشَاءُ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَدَابُ اللَّهِ أَزِيدَكُمْ السَّاعَةَ أَعْرَابًا اللَّهُ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿ بَلْ إِن كَانُوا لَيُكْفَرُونَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ الْبَالَاسَاءَ وَالضَّرَّاءَ لَعَلَّهُمْ يَتَضَمَّرُونَ ﴿ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿ فَلَمَّا سُقُوا مَا دُرُّوا بِهِ فَكَبَّرُوا عَلَيْهِمْ أَبْوَابُ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ

ఖుర్ఆన్

బధిరులే నిరాకరిస్తారు. వారు అజ్ఞానాంధకారంలో పడిఉన్నారు. దేవుడు తానుతలచిన విధంగా కొందరికి దారి చూపుతాడు; మరికొందరిని దారి తప్పిస్తాడు. (37-39)

ఇంకా ఇలా చెప్పి: “ఒకవేళ మీపై దేవుని వైపునుండి ఏదైనా ఆపద వచ్చిపడితే, లేదా అంతిమ ఘడియలు సమీపిస్తే మీరు దేవుణ్ణి వదలి ఇతరుల్ని వేడుకుంటారా? మీరు సత్యవంతులైతే దీనికి జవాబివ్వండి. అలాంటి విపత్కరస్థితిలో మీరు కల్పించు కున్న మిథ్యాదైవాలన్నిటినీ మరచిపోయి నిజదేవుణ్ణి మాత్రమే వేడుకుంటారు.³ ఆయన తలచుకుంటే మీపై వచ్చిపడిన ఆపదను తప్పకుండా దూరంచేస్తాడు.” (40-41)

మీకు పూర్వం మేము అనేకజాతుల దగ్గరకు ప్రవక్తలను పంపాము. ఆ జాతులు (తలబిరుసుతనం వహించినప్పడల్లా) మేము వాటిని కష్టాలకు గురిచేశాం, దాని ద్వారా నైనా వారు దీనంగా మాముందు తలవంచుతారన్న ఉద్దేశ్యంతో. ఈవిధంగా మేము వారిని కఠినపరీక్షలకు గురిచేసినప్పుడు వారు మాముందు ఎందుకు దీనంగా తలవంచ లేదు? అసలు వారి హృదయాలు పాషాణాల్లా కఠినమయిపోయాయి. వారు చేస్తున్న దుష్కార్యాల్ని పైతాన్ వారికి మనోహరమైనవిగా చేసి చూపాడు. (42-43)

(మా ప్రవక్తలు) చేసిన ఉపదేశాలను వారు పూర్తిగా విస్మరించారు. అప్పుడు మేము వారికోసం సుఖసంతోషాలు అవతరించే ద్వారాలన్నీ తెరచి పెట్టాము. వారు మేము ప్రసాదించిన అనుగ్రహాలు ఆస్వాదిస్తూ అందులో పూర్తిగా మునిగిపోయారు.

3. మృత్యువు కండ్లముందు తాండవిస్తున్నప్పుడు బహుదైవారాధకులు మిథ్యాదైవాలన్నిటినీ వదిలేసి ఒక్క నిజదేవుణ్ణి మాత్రమే వేడుకుంటారు. ఈ యదార్థాన్నే ఇక్కడ ప్రస్తావించబడింది.

దైవప్రవక్త (స) మక్కా జయించిన తర్వాత అబూజహల్ కొడుకు ఇక్రమా జిద్దాకు పారిపోయి, అక్కడ ఓడెక్కి అబిసీనియా దారిపట్టాడు. అయితే దారిలో తుఫాన్ వచ్చి ఓడ మునిగిపోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది. ప్రయాణీకులు మొదట్లో తమ తమ ఇష్ట దేవతల్ని ప్రార్థించారు. కాని తుఫాన్ తగ్గకపోగా మరింత ఉధృతమయింది. దాంతో జనం భయపడి “దేవుణ్ణి తప్ప మరెవర్నీ వేడుకునే సమయం కాదిది. ఆయన తలచుకుంటేనే మనం ఈ ఆపద నుండి గట్టెక్కుతాం” అన్నారు.

ఈ మాట ఇక్రమాకు కనువిప్పు కలిగించింది. “ఇక్కడ దేవుడు తప్ప మరెవరూ సహాయం చేసేవారు లేరా? మరి ఈ విషయాన్నేకదా ఆ పుణ్యాత్ముడు ఇరవైయేండ్ల నుంచి చెబుతున్నది. మనం అనవసరంగా ఆయనతో పోరాడుతున్నాం” అనుకున్నాడతను. వెంటనే అతను “ఈ తుఫాన్ నుంచి బయటపడితే తాను నేరుగా ముహమ్మద్ (స) దగ్గరకెళ్ళి ఆయన చేతిలో చేయివేసి కలుపు తాను” అని నిర్ణయించుకున్నాడు. దాని ప్రకారం ఇక్రమా (రజ) దైవప్రవక్త (స) సన్నిధికెళ్ళి ఇస్లాం స్వీకరించారు. (దీంతోపాటు 10:22, 17:67, 29:66,31:32 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

بَعَثْنَا قَادًا هُمْ مُبْلِسُونَ ۖ فَقَطَعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ قُلْ
 أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَعْيَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَحَمَلَكُمْ عَلَى قُلُوبِكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ ۚ أَنْظَرُ
 كَيْفَ نَصَرَفَ الْأَبْتِ ثُمَّ هُمْ يَصُدُّونَ ۝ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْشَأَ عَدَابُ اللَّهِ بَعَثَةً أَوْ جَهْرَةً
 هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝ وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مَبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۚ فَمَنْ أَمَنَ
 وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَاءَ مَا كَانُوا
 يَفْعَلُونَ ۝ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ۚ إِن
 أَنْبِئُ إِلَّا مَا يُوعَى إِلَيَّ ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ ۚ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ۝ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا أَنْ يُخَسَّرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيُّ وَلَا شَفِيعٌ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝ وَلَا
 تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاوَةِ وَالْعِيسِيَّ رِيْدُونَ ۚ وَجَهَنَّمُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ

۞

అలాంటి స్థితిలో మేము హఠాత్తుగా వారిని పట్టుకున్నాము. దాంతో వారికే చేసేదిలేక పూర్తిగా నిరాశచెందారు. ఆవిధంగా మేము దుర్మార్గానికి పాల్పడినవారిని సమూలంగా తుడిచిపెట్టాం. సకల ప్రశంసలు సర్వలోక ప్రభువైన దేవునికే శోభిస్తాయి. (44-45)

వారినిలా అడుగు: “దేవుడు గనక మీ దృష్టి, వినికిడి శక్తుల్ని పోగొట్టి మీ హృదయ కవాటాలు మూసేస్తే ఆ తర్వాత దేవుడు తప్ప మరెవరు వాటిని తిరిగి రప్పించగలరు? దీన్ని గురించి మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా?” చూడు, వారికి మా నిదర్శనాలను మాటి మాటికి ఎలా చూపుతున్నామో! అయినా వారు అంధులుగానే ప్రవర్తిస్తున్నారు. (46)

వారిని అడుగు: “సరే, ఈ విషయమైనా ఆలోచించారా మీరు ఎప్పుడైనా? దేవుని వైపునుండి అకస్మాత్తుగా లేదా బహిరంగంగా మీపై శిక్ష(గా ప్రకృతి విపత్తు) విరుచుకు పడితే, అప్పుడు దుర్మార్గులు కాక మరెవరు నాశనమవుతారు?” మేము ఏ ప్రవక్తను పంపినా (స్వర్గ)శుభవార్త అందజేయడానికి, దైవశిక్ష గురించి హెచ్చరించడానికి మాత్రమే పంపుతాం. వారి మాటలు విశ్వసించి, జీవితాన్ని సరిదిద్దుకునే వారికి (పరలోకంలో) ఎలాంటి భయంగాని, దుంఖ:గాని ఉండదు. అయితే మా సూక్తులు నిరాకరించినవారు తమ దుష్కార్యాలకు పర్యవసానంగా తగినశిక్ష చవిచూడవలసి వస్తుంది. (47-49)

ముహమ్మద్ (స)! వారితో ఇలా అను: “నా దగ్గర దేవుడు ప్రసాదించిన నిధి నిక్షేపాలున్నాయని నేను మీతో అనడంలేదు. నాకు అగోచర జ్ఞానం ఉందని, (అతీంద్రియ శక్తులున్నాయని), నేను సాక్షాత్తు దైవదూతనని కూడా చెప్పుకోవడం లేదు. నాపై అవతరిస్తున్న దివ్యావిప్లూతిని మాత్రమే నేను అనుసరిస్తున్నాను.” ఇంకా వారిని అడుగు: “గుడ్డివాడు, కళ్ళున్నవాడు ఒకటేనా? దీన్ని గురించి మీరు ఆలోచించారా?” (50)

కొందరు తాము ఓరోజు దేవుని సన్నిధికి చేరుకోవలసిఉందని గ్రహించి ఆయనకు భయపడుతుంటారు. అక్కడ దేవుడు తప్ప తమకు సహాయం, సిఫారసు చేసేవారు ఎవరూ ఉండరని కూడా వారికి తెలుసు. అలాంటివారికి దీని (ఖుర్ఆన్) ద్వారా హితోపదేశం చెయ్యి. దానివల్ల వారు భయభక్తుల వైఖరి అవలంబించవచ్చు. (51)

మరికొందరు రేయింబవళ్ళు తమ ప్రభువునే వేడుకుంటూ ఆయన ప్రసన్నతను

سَيِّئٍ وَمَا مِنْ جَسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ ۝ وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ
 بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ۝ وَإِذَا جَاءَكَ
 الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ ۚ أَنْتَ مِنْ عِندِ رَبِّكَ
 سَوِيءٌ إِلَّا بِجِهَالَةٍ ۚ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَأَصْلَحَ ۚ فَاِنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَكَذَلِكَ نَقُصُّلُ الْأَيَّاتِ وَلِيَسْتَبِينَ
 سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ ۝ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ قُلْ لَا آتِيْعُهُمْ أَهْوَاءُكُمْ ۚ
 قَدْ صَلَّيْتُ إِذَا وَمَا آتَانَا مِنَ الْمُهِتَدِينَ ۝ قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي ۚ وَكَذَّبْتُمْ بِهِ ۚ مَا عِنْدِي
 مَا تَسْتَعْتَلُونَ بِهِ ۚ إِنْ أُنْهَكُمْ إِلَّا بِاللَّهِ يُفِضُ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ۝ قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا
 تَسْتَعْتَلُونَ بِهِ لَفُضِّي الْأَمْرَ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ۚ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا

۞

అర్థిస్తూ ఉంటారు. అలాంటివారిని నీ నుండి దూరంచేయకు. వారి (కర్మల) లెక్క విషయమై నీపై ఎలాంటి బాధ్యత లేదు. అలాగే నీ (కర్మల) లెక్క విషయమై వారిపై ఎలాంటి బాధ్యత లేదు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న తరువాత కూడా నీవు వారిని నీ దగ్గరనుండి తొలిగిస్తే నీవు దుర్మార్గునిగా పరిగణించబడతావు. (52)

(ధనికులు పేదలను చూసి) “మాలో దైవానుగ్రహం పొందినవారు వీరేనా?” అని అనడానికి వారిలో కొందరిని మేము కొందరి ద్వారా పరీక్షకు గురిచేశాము. మరి దేవుడు కృతజ్ఞులైన తన దాసులను గురించి ఎరగడా? కాబట్టి మా సూక్తుల్ని విశ్వసించినవారు నీ దగ్గరకొస్తే “మీకు శాంతి కల్గగాక!” అని వారిని దీవించు. నీ ప్రభువు దయాదాక్షిణ్యాలను (విశ్వసించిన దాసులపై కురిపించడాన్ని) తన కర్తవ్యంగా చేసుకున్నాడు.

మీలో ఎవరైనా అజ్ఞానంతో ఏదైనా పాపకార్యం చేసి, ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపంతో (దేవుణ్ణి) మన్నింపు వేడుకొని తనను తాను సరిదిద్దుకుంటే దేవుడు అతణ్ణి క్షమిస్తాడు. ఆయన గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. పాపాత్ముల వైఖరి స్పష్టంగా వెల్లడి కావడానికి ఇలా మేము మా సూక్తుల్ని విడమరచి తెలియజేస్తున్నాం. (53-55)

చెప్పు: “నిజదేవుణ్ణి వదలి మీరు మొరపెట్టుకుంటున్న మిథ్యాదైవాలను ఆరాధించ కూడదని నన్ను వారించడం జరిగింది.” చెప్పు: “నేను మీ మనోకాంక్షలను అనుసరించను. అలా చేస్తే నేనూ మార్గభ్రష్టుణ్ణి పోతాను; సన్మార్గం పొందినవారిలో ఇక ఉండను.” చెప్పు: నేనొక స్పష్టమైన ప్రమాణాన్ని నమ్ముతూ దానిపై స్థిరంగా ఉన్నాను. కాని మీరేమో దాన్ని తిరస్కరించారు. ఇక మీరు తొందరపెట్టున్న (దైవశిక్ష) విషయం నా చేతిలో లేదు. నిర్ణయాధికారాలన్నీ దేవుని చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఆయన వాస్తవం వివరిస్తున్నాడు. ఆయనే అందరికన్నా మంచి నిర్ణయం తీసుకునేవాడు.” (56-57)

చెప్పు: “మీరు తొందరపెట్టున్న (శిక్ష) విషయం నా చేతిలో వుంటే మీకూ, నాకూ మధ్య వివాదం ఎప్పుడో తీరిపోయి ఉండేది. కాని దుర్మార్గుల పట్ల ఎలా వ్యవహరించాలో దేవునికి బాగా తెలుసు.” అగోచర విషయాలకు సంబంధించిన నిగూఢ రహస్యాలన్నీ ఆయనకు మాత్రమే తెలుసు. ఆయనకు తప్ప వాటిని గురించి మరెవరికీ తెలియదు. నదీనదాల్లో, కీకారణ్యాల్లో ఏముందో ఆయనకే తెలుసు. చెట్టునుండి రాలే

يَعْلَمَهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ السَّمَاءِ وَلَا حَبَّةٍ فِي ظِلْمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝ وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقَاضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ۚ ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا لُكُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ وَهُوَ الْفَاحِشُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفِرُّونَ ۝ ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ ۚ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ ۚ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ۝ قُلْ مَنْ يُحْيِيكُمْ مِّنْ ظِلْمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُوهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ لَئِنْ أُنشِئْنَا مِنْ هَاهُنَا لَنُكْوِنَنَّ مِنَ الشَّكْرِيِّينَ ۝ قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ مَكَرٍ ۚ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ۝ قُلْ هُوَ الْقَائِدُ عَلَىٰ أَنْ يُبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شَيْعًا وَيُدْرِيكُمْ بِأَسْبَعِيضٍ ۚ أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْأَيِّتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ۝ وَكَذَّبَ بِهِ

۞

ఏఅకూ ఆయన దృష్టిపథం నుండి తప్పించుకోజాలదు. చివరికి భూపారలలో నిక్షిప్తమై ఉండే విత్తనం సైతం ఆయన జ్ఞానపరిధిలో ఉంటుంది. పచ్చి వస్తువులు, ఎండు వస్తువులు సైతం ఆయన దగ్గర స్పష్టంగా గ్రంథస్తం చేయబడి ఉన్నాయి. (58-59)

రాత్రివేళ మీ ఆత్మలను స్వాధీనం చేసుకునేవాడు, పగటివేళ మీరు చేసే పనులు గమనించేవాడు కూడా ఆయనే. మీ నిర్ణీతజీవితకాలం సాగడానికి మరునాడు మిమ్మల్ని దైనందిన ప్రపంచంలోకి పంపుతున్నవాడు కూడా ఆయనే. చివరికి ఓరోజు మీరంతా ఆయన సన్నిధికి మరలిపోవలసి ఉంది. అప్పుడు ఆయన మీరు (ఇహలోకంలో ఉండగా) ఏమేమి చేస్తుండేవారో మీకు తెలియజేస్తాడు. (60)

ఆయనకు తన దాసులపై పూర్తి అదుపు, అధికారాలున్నాయి. ఆయన మిమ్మల్ని పర్యవేక్షించేవారిని నియమించి పంపుతున్నాడు. మీలో ఎవరికైనా మరణ సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు ఆయన పంపే దూతలే అతని వ్రాణం తీసికెళ్తారు. వారు కర్తవ్యనిర్వహణలో ఎలాంటి లోటు రానివ్వరు. చివరికి అందరూ తమ అసలుయజమాని అయిన దేవుని దగ్గరికి తీసుకురాబడతారు. గుర్తుంచుకోండి, నిర్ణయాధికారాలన్నీ ఆయనకే హస్తగతమైఉన్నాయి. (మీ)లెక్క తేల్చడానికి ఆయనకు ఎంతోసేపు పట్టదు. (61-62)

ముహమ్మద్ (స)! వారిని ఈ విషయం అడుగు: “మీరు అడవుల్లో, సముద్రాల్లో చిక్కుకున్నప్పుడు ఆ చీకటికూపాల నుండి మిమ్మల్ని కాపాడేదెవరు? (ఆపద సమయంలో) మీరు ఘోరంగా విలపిస్తూ దీనంగా మొరపెట్టుకునేది ఎవరిని? ‘ఈ ఆపద నుండి మమ్మల్ని గట్టెక్కిస్తే మేము తప్పకుండా నీకు కృతజ్ఞులై ఉంటామ’ని మీరు ఎవరిని వేడుకుంటారు?” చెప్ప: “దేవుడే మిమ్మల్ని ప్రతి ఆపద నుండి కాపాడుతున్నాడు. మరి మీరు ఆయనకు ఇతరులను ఎలా సాటికల్పిస్తున్నారు?” (63-64)

వారికి సంగతి కూడా చెప్ప: “ఆయన తలచుకుంటే మీ మీదికి పైనుండిగాని, లేదా మీకాళ్ళ కింద నుండిగాని శిక్ష రప్పించగలడు. లేదా మిమ్మల్ని విభిన్న వర్గాలుగా చీల్చి ఒకవర్గం శక్తిని మరొక వర్గానికి చవిచూపించగలడు.” చూడు, వారు వాస్తవం తెలుసుకోవడానికి మేము వివిధరకాలుగా మాసూక్తులు వారి ముందు ఎలా వివరి

قَوْمِكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۚ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۝ لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَفْضَرٌ ۚ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِمَّا يُنسِبَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ ۚ وَلَٰكِنْ ذُكِّرُوا لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَهَلْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذُكِّرُوا أَن تَبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ ۚ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ ۚ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْعَدُّ مِنْهَا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا ۚ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ ۚ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝ قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِينَ اسْتَفْهَمُوا الشَّيْطَانَ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ ۚ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُوهُ ۚ إِي

۞

స్తున్నామో. కాని నీ జాతిప్రజలు దీన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నారు. చెప్ప: “మీ (తిరస్కార) వైఖరికి నేనెలాంటి బాధ్యుణ్ణి కాను. ప్రతి సంఘటన దాని నిర్ణీత సమయంలోనే సంభవిస్తుంది. త్వరలోనే వాస్తవం ఏమిటో మీకే తెలుస్తుంది.” (65-67)

ప్రజలు మా సూక్తుల్ని గురించి కువిమర్శలు చేస్తూ అపహాస్యం చేస్తుంటే నీవు వారి దగ్గర కూర్చోకు. అక్కడ్నుంచి లేచి వెళ్ళు. వారా విషయం మానేసి మరో విషయం మాట్లాడుకునేదాకా వారి చెంతకు వెళ్ళకు. ఎప్పుడయినా సైతాన్ నిన్ను మరిపింపజేస్తే జ్ఞాపకం వచ్చిన వెంటనే అలాంటి దుర్మార్గుల దగ్గర్నుంచి లేచి వెళ్ళిపో. వారి (దుష్కర్మల) లెక్క గురించి దైవభీతిపరులపై ఎలాంటి బాధ్యత లేదు. అయితే తప్పుడు వైఖరి విడనాడినవారికి మాత్రం హితోపదేశం తప్పనిసరిగా చేస్తూఉండాలి. (68-69)

తమ ధర్మాన్ని ఆటగా, వినోదంగా చేసుకున్నవారిని వదిలెయ్య. వారిని ఐహిక జీవితం మోసగించింది. అయితే వారికి ఖుర్ఆన్ సూక్తులు వినిపించి హితోపదేశం చేస్తూ ఉండు. మనిషి తన దుష్కర్మాలకు పర్యవసానంగా పరలోకంలో పట్టుబడకుండా ఉండేందుకు వారిని ఖుర్ఆన్ బోధనల ద్వారా హెచ్చరించు. పట్టుబడితే మాత్రం ఇక అతణ్ణి దేవుని పట్టు నుండి ఎవరూ కాపాడలేరు. అతని కోసం సిఫారసు చేసేవారు కూడా ఎవరూ ఉండరు.

అంతేకాదు, ఒకవేళ అతను తనకు వీలైన వస్తు సంపదలన్నీ పాపపరిహారంగా ఇవ్వడానికి సిద్ధపడినా సరే, వాటిని స్వీకరించి అతణ్ణి రక్షించడం ఎన్నటికీ జరగదు. వీరసలు తమ (దుష్కర్మ)లకు పర్యవసానంగా పట్టుబడనున్న పరమ దుర్మార్గులు. సత్య నిరాకరణకు ప్రతిఫలంగా వారికి త్రాగేందుకు సలసల కాగీ నీళ్ళు ఇవ్వబడతాయి. ఆపై వ్యధాభరితమైన (నరక) యాతనలు చవిచూడవలసి ఉంటుంది. (70)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! వారిని ఇలా అడుగు: “మేము దేవుణ్ణి వదలి మాకు ఎలాంటి లాభంగాని, నష్టంగాని కలిగించలేని వాటిని ఆరాధించాలా? దేవుడు మాకు ఒకసారి సన్మార్గం చూపిన తరువాత మేము మళ్ళీ వెనక్కి తిరిగిపోవాలా? అలాగయితే మా పరిస్థితి కూడా కీకారణ్యంలో సైతాన్మూకలు దారి తప్పించగా దిక్కుతోచని స్థితిలో పడిపోయే వ్యక్తిలా అవుతుంది. మరో వైపు వాడి సహచరులు అతణ్ణి ఇటు వచ్చేయి, సరైన దారి ఇక్కడుంది అని పిలుస్తున్నారే!”

الهُدَىٰ ۖ اٰتَيْنَا ۙ قُلْ اِنَّ هُدٰى اللّٰهُ هُوَ الْهُدٰى ۗ وَاٰمُرُنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝ وَاَنْ اَقْبِلُوْا
 الصَّلٰوةَ وَاَتَقُوْهُ ۗ وَهُوَ الَّذِيۙ اٰتٰنَا الْكِتٰبَ وَهُوَ الَّذِيۙ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ
 وَيَوْمَ يَقُوْلُ كُنْ فَيَكُوْنُ ۗ قَوْلُهُ الْحَقُّ ۗ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادٰتِ
 وَهُوَ الْحَكِيْمُ الْحَسْبِ ۗ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ لِاَبِيْهِ اَرْرَ اَتَّخِذُ اَصْنٰمًا مَّا هِيَ ۗ اِنِّىۙ اَرٰىكَ وَ قَوْمَكَ
 فِيۙ صَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝ وَكَذٰلِكَ نُرِيۙ اِبْرٰهِيْمَ مَلٰكُوْتِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاَلِيْكُوْتٍ مِّنَ
 الْمَوْتِنٰتِ ۝ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَا كَوْكَبًا ۗ قَالَ هٰذَا رَبِّيۙ ۗ فَلَمَّا اَفَلَ قَالَ لَا اُحِبُّ
 الْاٰفَلِيْنَ ۝ فَلَمَّا رَا الْقَمَرَ بَارِعًا قَالَ هٰذَا رَبِّيۙ ۗ فَلَمَّا اَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَّمْ يَهْدِنِيۙ رَبِّيۙ لَكُنُوْنُ
 مِنَ الْقَوْمِ الضّٰلِّيْنَ ۝ فَلَمَّا رَا الشَّمْسَ بَارِعَةً قَالَ هٰذَا رَبِّيۙ هٰذَا اَكْبَرُ ۗ فَلَمَّا اَفَلَتْ قَالَ
 يُعُوْذُ اِنِّيۙ بَرِيۙءٌ مِّمَّا تَشْرِكُوْنَ ۝ اِنِّيۙ وَجَّهْتُ وَجْهِيَۙ لِلَّذِيۙ فَطَرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ حَنِئًا

11

చెప్పా: “నిజానికి దేవుడు చూపే మార్గమే సరయిన మార్గం. ఆయన వైపు నుండి
 మాకీ విధంగా ఆదేశం లభించింది- సకలలోక ప్రభువుకు విధేయులై ఉండండి. ప్రార్థనా
 (నమాజ్) వ్యవస్థ నెలకొల్పండి. ఆయన ఆగ్రహం నుండి తప్పించుకోండి. ఆయన
 సన్నిధికే మీరంతా మరలిపోవలసి ఉంది”. (71-72)

ఆయనే భూమ్యాకాశాల్ని సత్యం ప్రాతిపదికపై (ఓ మహోన్నత లక్ష్యకోసం) సృష్టించాడు. ఆయన ఏరోజయితే ‘అయిపో’ అని అంటాడో ఆరోజు (పునరుత్థానం) సంభవిస్తుంది. ఆయన ఆజ్ఞ సత్యమైనది. (ప్రళయ)శంఖం పూరించే రోజు రాజ్యాధికారమంతా ఆయనదే అవుతుంది (అని మీకు తెలిసిపోతుంది). ఆయనే గోచర, అగోచర విషయాలన్నీ ఎరిగినవాడు. ఆయనే వివేకవంతుడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (73)

ఇబ్రాహీం తనతండ్రి అజర్తో అన్న మాటలు గుర్తుకుతెచ్చుకో. అతను తన తండ్రితో “ఏమిటి, మీరు విగ్రహాలను దేవుళ్లుగా చేసుకున్నారు? మీరు, మీజాతి ప్రజలు పూర్తిగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోయారు” అని అన్నాడు. ఇబ్రాహీం నమ్మేవారిలో చేరడానికి మేమతనికి ఇలా భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్య వ్యవస్థను చూపించాము:

ఒకరోజు అతనిపై చీకటి కమ్ముకోగానే అతనొక నక్షత్రం చూసి “ఇతను నా ప్రభువు” అన్నాడు. కాని ఆ నక్షత్రం అస్తమించగానే “ఇలాంటి అస్తమించేవాటిని నేను ప్రేమించను” అన్నాడు. తర్వాత చంద్రుడు ప్రకాశిస్తూ కన్పించగానే ఇతనే నాప్రభువు” అన్నాడు. (కాస్పేపటికి) చంద్రుడు కూడా అస్తమించడంతో “(ఇతనూ నాప్రభువు కాదు.) నాప్రభువు నాకు మార్గం చూపకపోతే నేను మార్గభ్రష్టుణ్ణిపోతాను” అన్నాడు. (74-77)

ఆతర్వాత (మరునాడుదయం) సూర్యుడు దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతూ కన్పించాడు, అప్పుడు ఇబ్రాహీం “ఇతనే నా ప్రభువు, అందరికంటే గొప్పప్రభువు” అన్నాడు. అయితే సూర్యుడు కూడా అస్తమించడంతో (అతనికి జ్ఞానోదయం అయింది.) అతను తన జాతితో “నాజాతి ప్రజలారా! మీరు దేవునికి సాటికల్పిస్తున్న మిథ్యాదైవాలతో నేను విసిగిపోయాను. నేనిప్పుడు పూర్తి ఏకాగ్రతతో భూమ్యాకాశాల్ని సృష్టించినవాని వైపుకు మరలాను. నేను ఏమాత్రం బహుదైవారాధకుణ్ణి కాను” అని అన్నాడు. (78-79)

12

وَمَا اٰتٰنَا مِنَ الْمَشْرِكِيْنَ ۝ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ ۗ قَالَ اَتُحٰجُّوْنِيۙ فِي اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰىنِ ۗ وَلَا اَخَافُ مَا
 تُشْرِكُوْنَ بِهٖ ۗ اِلَّا اَنْ يُّنۡشِئَ رَبِّيۙ سَنِيۙبًا ۗ وَسِعَ رَبِّيۙ كُلَّ شَيْءٍ عِلۡمًا ۗ اَفَلَا تَتَذَكَّرُوْنَ ۝ وَكَيْفَ
 اَخَافُ مَا اَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُوْنَ اَنۡتُمْ اَشْرَكْتُمْ بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنۡزِلۡ بِهٖ عَلَيۡكُمْ سُلۡطٰنًا ۗ فَاۡمِىۙ
 الْقٰرِعِيۙنِ اَحَقُّ بِالۡاٰمِنِ ۗ اِنۡ كُنۡتُمْ تَعۡلَمُوْنَ ۝ الَّذِيۙنِ اٰمَنُوْا وَلَمْ يَلۡبِسُوْا اِيۡمٰنَهُمْ بِظُلۡمٍ اُوۡلٰٓئِكَ
 لَهُمُ الْاٰمَنُ وَهُمْ مُّهۡتَدُوْنَ ۝ وَتِلۡكَ حُجَّتُنَا اَتَيْنٰهَا اِبْرٰهِيْمَ عَلٰى قَوْمِهٖ ۗ نَرۡفَعُ دَرَجٰتٍ مَّنۡ شَآءَ ۗ
 اِنۡ رَبَّكَ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ ۝ وَوَهَبْنَا لَهٗ اِسۡمٰعٰلَ وَيَعۡقُوْبَ ۗ كُلًّا هَدٰىنَا ۗ وَنُوۡحًا هَدٰىنَا مِنْ قَبۡلُ وَنِدۡرِيۙزِيۙرَةَ
 دَاوۡدَ ۗ وَسُلٰٓمِيۙنَ وَاَيُّوۡبَ وَيُوۡسُفَ وَمُوۡسٰى وَهٰرُوۡنَ ۗ وَكَذٰلِكَ نَجۡزِيۙ الْمُحۡسِنِيۙنَ ۝ وَذِكْرُنَا وَيۡحٰى وَيٰعِیۡسٰى
 وَآلِیَّاسَ ۗ كُلٌّ مِّنَ الصّٰلِحِيۙنَ ۝ وَاسۡمٰعِيۙلَ وَیُوۡسُفَ وَیُوۡسُفَ وَیُوۡسُفَ ۗ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَی الْعٰلَمِيۙنَ ۝ وَمِنۡ اٰبَآءِهِمۡ

ఈ విషయంలో ఇబ్రాహీంజాతి ప్రజలు అతనితో వాదనకు దిగారు. అప్పుడతను వారితో ఇలా అన్నాడు: “ఏమిటి, మీరు దేవుని విషయంలో నాతో వాదనకు దిగారు? అసలు ఆయనే నాకు రుజుమార్గం చూపింది. ఏమైనప్పటికీ మీరు దేవునికి సాటి కల్పించిన మిథ్యాదైవాలకు నేను ఏమాత్రం భయపడను. ఏదైనా సరే నాప్రభువు తలచుకుంటేనే జరుగుతుంది. నా ప్రభువు జ్ఞానం ప్రతిదాన్ని పరివేష్టించిఉంది. మీరు ఇప్పుడైనా స్పృహలోకి వస్తారా?” (80)

“బహుదైవారాధన గురించి దేవుడు మీకెలాంటి ప్రమాణం పంపకపోయినా, మీరు ఆయన దైవత్వంలో ఇతరుల్ని భాగస్వాములు చేశారు. అలాంటి పని చేసి కూడా మీరు దేవునికి భయపడనప్పుడు, మీ కల్పితదైవాలకు నేనెందుకు భయపడాలి? మన ఉభయల్లో నిర్భయం, నిశ్చింతలకు ఎవరెక్కువ అర్హులో మీరే చెప్పండి తెలిస్తే. సత్యాన్ని విశ్వసించి, అందులో బహుదైవారాధనా భావానికి ఏమాత్రం ఆస్కారమివ్వని వారికే శాంతిస్థిమితాలు ప్రాప్తమవుతాయి. అలాంటివారే సన్మార్గంలో ఉంటారు.” (81-82)

ఇదీ మావాదన. దీన్ని మేము ఇబ్రాహీంకు అతని జాతిప్రజలపై ప్రయోగించడానికి ప్రసాదించాం. మేము తలచుకున్నవారికి ఉన్నత స్థానాలు ప్రసాదించి, వారి అంతస్తులు పెంచుతాం. నీప్రభువు ఎంతో వివేకవంతుడు, జ్ఞానసంపన్నుడు. (83)

ఆ తర్వాత మేము ఇబ్రాహీం (అలై)కు ఇస్హాఖ్ (లాంటి కొడుకు)ను, యాఖూబ్ (లాంటి మనవడిని) అనుగ్రహించాము. వారందరికీ సన్మార్గం చూపాం. దీనికి పూర్వం నూహ్ (అలై)కు కూడా సన్మార్గం చూపాం. అతని సంతతి నుండి మేము దావూద్, సులైమాన్, అయ్యూబ్, యూసుఫ్, మూసా, హారూన్ (అలై)లను (సన్మార్గకాములుగా) ప్రభవింపజేశాం. ఇలా మేము సజ్జనులకు వారి సద్గర్తనకు (తగిన) ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తున్నాం. (అతని సంతతి నుండే) మేము జకరియ్యా, యూహ్యా, ఈసా, ఇల్యాస్ (అలై)లను కూడా ప్రభవింపజేశాం. వారిలో ప్రతి ఒక్కడూ సజ్జనుడే. (అతని సంతతి నుండే) ఇస్మాయిల్, అల్యసఅ, యూసుస్, లూత్ (అలై)లను (సన్మార్గకాములుగా) ప్రభవింపజేశాము. వారిలో ప్రతి ఒక్కరికీ ప్రపంచ మానవులందరిలో కెల్లా ఎక్కువ గౌరవం, ఔన్నత్యాలను ప్రసాదించాము. (84-86)

ذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ، وَاجْتَبَيْتَهُمْ وَهَدَيْتَهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٠﴾ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبَطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥١﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْجَبْنَا مِنَ النَّارِ ۚ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا هَلْوَكَاءٌ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيْسُوا بِهَا بِكُفِرِينَ ﴿٥٢﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَاهِهِمُ اقْتَدُوا ۚ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْنَا مِنْ شَيْءٍ إِلَّا نَزْلٌ الْكِتَابِ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ لِيَجْزِيَوهُ قَرَأَاطِينَس تَبْدُوْنَهَا وَتُخْفَوْنَ كَثِيْرًا ۚ وَعَلَيْكُمْ مَآلِكُمْ تَعْلَمُوْنَ أَنْتُمْ وَآلَاؤُكُمْ قَبْلَ اللَّهِ شِمٌّ ذُرِّيَّتِهِمْ فِي خَوَاضِقِهِمْ يَلْعَبُوْنَ ﴿٥٤﴾ وَهَٰذَا كِتَابُنَا أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقٌ لِّلَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّبِينٍ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

జగ

పైగా, వారి తాతముత్తాతలు, సంతానం, సోదరుల్లో కూడా చాలామందికి మేము (ఎంతగానో) అనుగ్రహించాం. వారిని ప్రత్యేకంగా మా సేవకోసం ఎన్నుకొని సన్మార్గం వైపు నడిపించాం. ఇది దేవుని మార్గదర్శకత్వం. ఆయన తన దాసులలో తాను కోరిన వారికి మార్గదర్శనం చేస్తాడు. వారు దేవునికి సాటికల్పించిఉంటే వారి పుణ్యకార్యాలన్నీ వృధాఅయిపోయేవి. వారికి మేము గ్రంథం, వివేకం, ప్రవక్తత్వాలను ప్రసాదించాం.

ఇప్పుడు మీరు ఈ విషయాల్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరిస్తే (నిరాకరించని), మేమీ (విశ్వాస)భాగ్యం దాన్ని నిరాకరించనివారికి ప్రసాదించాం. ముహమ్మద్! గుర్తుంచుకో. దేవుని నుండి సన్మార్గభాగ్యం పొందినవారు మీరే. కనుక నీవు వారు నడచిన బాటనే నడు. వారికి చెప్పు: “నేనీ (ప్రచార)కార్యం కోసం మీనుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఆశించడంలేదు. ఇది యావత్మానవాళి కోసం వచ్చిన సార్వజనీన హితోపదేశం.” (87-90)

వారు తమ తప్పుడు అంచనాలతో దేవుని విషయంలో చాలాపొరబడ్డారు. దేవుడు ఏ మానవమాత్రుడిపై ఎలాంటి విషయాన్నీ అవతరింపజేయలేదని అంటున్నారు. వారి నడుగు: “ఇంతకూ మూసా తెచ్చిన గ్రంథాన్ని ఎవరు అవతరింపజేశారనుకుంటున్నారు? అది మానవులకు (జ్ఞాన)కాంతినిచ్చి సన్మార్గంచూపే గ్రంథం. అలాంటి గ్రంథాన్ని మీరు అనేక భాగాలుగా విడదీసి పెట్టారు. వాటిలో కొన్నిటిని మాత్రమే వెల్లడిస్తూ మిగిలిన వాటిని దాచిపెట్టారు. మీరు, మీ తాతముత్తాతలు ఎరగని ఎన్నో విషయాలను మేము (ఈగ్రంథం ద్వారా) మీకు తెలియజేశాం.” చెప్పు (దాన్ని) దేవుడు (అవతరింపజేశాడు) అని. ఆ తర్వాత వారిని వారి పనికిమాలిన వాదనల్లోనే పడి ఉండనివ్వ. (91)

(ఆ గ్రంథంలాగే) ఈ గ్రంథాన్ని కూడా మేమే అవతరింపజేశాము. ఇది ఎంతో శుభ దాయకమైన గ్రంథం. నీకు పూర్వం అవతరించిన గ్రంథాలను ధృవీకరిస్తోంది. ఈ గ్రంథం లోని బోధనల ద్వారా నీవు రాజధాని (మక్కా) నగర వాసుల్ని, దాని పరిసర ప్రాంతాల్లో నివసించేవారిని హెచ్చరించడానికి దీన్ని అవతరింపజేశాము. పరలోకాన్ని నమ్మేవారు ఈ గ్రంథాన్ని విశ్వసిస్తున్నారు. పైగా వారు తమ ప్రార్థన (నమాజ్) పట్ల ఎంతో జాగ్రత్త వహిస్తూ అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులతో దాన్ని ఆచరిస్తున్నారు. (92)

أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ ۚ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطَوْنَ أَيْدِيَهُمْ أَخْرَجُوا أَنفُسَهُمْ ۙ أَلْيَوْمِ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ ۚ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٥٦﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فِرَادًا ۚ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ وَتَرْكَبْتُمْ مَا كَوَّلْنَاكُمْ وَرَأَيْتُمْ ظُهُورَكُمْ ۚ وَمَا تَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ ۚ لَقَدْ تَنظَّرْتُم بِيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٥٧﴾ إِنْ اللَّهُ فَالِقَ الْهَجْبِ وَالتَّوْبَىٰ ۚ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۚ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ فَالِقَ الثُّغُلَانِ ﴿٥٨﴾ فَالِقَ الْإِصْبَاحِ ۚ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكُمْ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٥٩﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النَّجْمَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّجْمُ هُوَ الَّذِي تَنصَرِّفُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرًّا وَمُسْتَوْدَعًا ۚ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَةَ لِقَوْمٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرًّا وَمُسْتَوْدَعًا ۚ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَةَ لِقَوْمٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

జగ

దేవుని మీద అసత్యం మోపేవాడి కంటే పరమదుర్మార్గుడు ఎవరుంటారు? అతని పై ఎలాంటి దైవసందేశం అవతరించకపోయినా తనపై కూడా దైవసందేశం అవతరిస్తోందని లేదా దేవుడు అవతరింపజేసి నటువంటి వాటిని తాను కూడా అవతరింపజేసి చూపుతానని అతను కారుకూతలు కూస్తున్నాడు. ఈ దుర్మార్గులు మరణావస్థలో దుర్గుర యాతనతో ఎంత తల్లడిల్లిపోతారో నీవు చూస్తే బాగుండు. అప్పుడు దైవదూతలు చేతులు ముందుకు చాపుతూ ఇలాఅంటారు: “తీయండిక మీ ప్రాణాలు బయటికి. మీరు దేవుని మీద అసత్యవిషయాలు మోపి అన్యాయంగా కారుకూతలు కూశారు. తలబిరుసుతో ఆయన సూక్తులపై కువిమర్శలు చేస్తుండేవారు. అందుకు ఈరోజు మీరు అత్యంత అవమానకరమైన యాతన చవిచూడండి.” (93)

“మేము మిమ్మల్ని మొదటిసారి ఎలా ఒంటరిగా పుట్టించామో అలాగే ఈరోజు మీరు మా దగ్గరికి ఒంటరిగా వచ్చారు. మేము మీకు ఇహలోకంలో ప్రసాదించినదంతా అక్కడే వదిలేసి వచ్చారు. మిమ్మల్ని ఏదో ఉద్ధరిస్తారని మీరు భావించిన మీ సిఫారసు కర్తలు ఈరోజు మీదగ్గర లేకుండాపోయారు. మీ పరస్పర సంబంధాలన్నీ తెగిపోయాయి. మీరు ఎంతో ఆశపెట్టుకున్న వారంతా ఈరోజు మీనుండి కనుమరుగైపోయారు.” (94)

దేవుడే విత్తనాన్ని, టెంకను చీల్చి తీసేవాడు. ఆయనే నిర్ణీపపదార్థం నుండి జీవిని, జీవి నుండి నిర్ణీపపదార్థాన్ని తీసేవాడు. ఈ పనులన్నీ చేసేవాడు దేవుడే కదా! అలాంటప్పుడు మీరు దారితప్పి ఎటు పోతున్నారు? రాత్రి చీకటితెరలను చీల్చి ఉదయాన్ని తెస్తున్నాడు ఆ దేవుడే. ఆయనే రాత్రిని విశ్రాంతి సమయంగా చేసి సూర్యచంద్రుల ఉదయాస్తమయాలకు తగిన వేళల్ని నిర్ణయించినవాడు. ఇదంతా మహా శక్తిమంతుడు, అపార జ్ఞానసంపన్నుడైన దేవుడు నిర్దేశించిన అద్భుతనియమావళి. (95,96)

ఆయనే మీకోసం కీకారణ్యం, భీకర సముద్రాలలోని కారుచీకట్లలో నక్షత్రాలను దారి తెలుసుకునే సాధనాలుగా చేశాడు. విజ్ఞుల కోసం మా సూచనల్ని ఎలా విశదీకరిస్తున్నామో చూడు! ఆయనే మిమ్మల్ని ఏకజీవి నుండి పుట్టించాడు. తర్వాత మీలో ప్రతి ఒక్కరికీ నివసించడానికి ఒకచోటు, అప్పగించబడేందుకు ఒక స్థలం నిర్ణయించబడ్డాయి. ఈసూచనలు విజ్ఞులు కోసం మేము విడమరచి తెలుపుతున్నాం. (97-98)

يَقْفَهُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرًا مِنْهُ
حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا
وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۚ نَاظِرُونَ ۚ وَإِن فِي ذَلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ وَجَعَلُوا لِلَّهِ
شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ وَسُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ۝ بَدِيعَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۚ مَا تَلِيكَ لَهِ وَالِدٌ ۚ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ ۚ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ ذَلِكُمْ اللَّهُ
رَبُّكُمْ ۚ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۚ فَاعْبُدُوهُ ۚ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۝ لَا تَدْرِكُهُ الْبَصَارُ ۚ وَهُوَ يُدْرِكُ
الْبَصَارَ ۚ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝ قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ ۚ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا ۚ
وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ۝ وَكَذَلِكَ نَصْرَفُ الْآيَاتِ ۚ لِيَقُولُوا ۚ لَوْ لَمْ يَكُنْ لِقَوْمٍ يُعْلَمُونَ ۝ (تَبَعِ مَا

۱۸

ఆయనే ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపించి రకరకాల మొక్కలు మొలకెత్తిస్తున్నాడు. తిరిగి ఆ మొక్కల నుండి పచ్చటి పొలాలు, వృక్షాలు తీస్తున్నాడు. వాటిద్వారా పొరలు పొరలుగా ఒకదానిపై మరొకటి పడివుండే ధాన్యం, గింజలు, కాయలు పండిస్తున్నాడు. ఖర్జూరమొగ్గల నుండి బరువుతో వ్రేలాడే పండగొట్టులు సృజిస్తున్నాడు. ఆయనే ద్రాక్ష, ఆలివ్, దానిమ్మ తోటలు సృష్టిస్తున్నాడు. ఆలివ్, దానిమ్మపండ్లు ఆకారంలో దాదాపు ఒకేలా ఉన్నా దేని ప్రత్యేకత దానికే ఉంటుంది. ఈ చెట్లు పుష్పించి, పండ్లుకాసి పండే తీరు చూడు. విశ్వసించేవారికి వాటిలో (అనేక) సూచనలు, నిదర్శనాలున్నాయి. (99)

అయినా మానవులు తమ సృష్టికర్తయిన దేవునికి భూతపిశాచాలను సాటికల్పించి పూజిస్తున్నారు. పైగా వారు తెలిసో తెలియకో ఆయనకు కొడుకుల్ని, కూతుళ్ళను అంట గడ్తున్నారు. కాని దేవుడు ఎంతో పరిశుద్ధుడు. వారు కల్పించి పలుకుతున్న మాటలకు ఆయన ఎంతో అతీతుడు. ఆయన యావత్తు భూమ్యాకాశాలనే సృష్టించిన అద్భుత శక్తి సంపన్నుడు. ఆయనకనలు భార్య లేనప్పుడు సంతానం ఎలా కలుగుతుంది? ఆయనే ప్రతిదాన్ని సృష్టించేవాడు, ప్రతి విషయమూ తెలిసినవాడు. (100-101)

అలాంటి దేవుడే మీ ప్రభువు. ఆయన తప్ప మరోదేవుడు లేడు. ఆయనే సర్వసృష్టి కర్త. కనుక మీరు ఆయన్నే ఆరాధించండి. ఆయనే అందరికీ సంరక్షకుడు. ఎవరి చూపులూ ఆయన్ని అందుకోలేవు. ఆయన మాత్రం అందరి చూపుల్ని అందుకోగలడు. ఆయన ఎంతో సునిశితదృష్టి కలవాడు, ప్రతిదాన్ని తెలుసుకోగలవాడు. (102-103)

“ఇప్పుడు మీ ప్రభువు నుండి మీదగ్గరికి సృష్టమైన ఆధారాలు వచ్చాయి. కనుక కళ్ళుతెరిచి చూసేవాడే ప్రయోజనం పొందగలడు. (కళ్ళుండీ చూడలేని) గుడ్డివాడు తననే నష్టపరచుకుంటాడు. నేను మీపై పర్యవేక్షకుణ్ణి కాను” (అని చెప్పి). ఈవిధంగా మేము మాసూక్తుల్ని మాటిమాటికి విభిన్న రీతులలో విశదీకరిస్తున్నాం. నీవు ఎవరి వద్దనో విని (ఈ సూక్తులు) చెబుతున్నావని వీరు ఆరోపిస్తున్నందున, బుద్ధిజ్ఞానం కలవారి ముందు ఇలా యదార్థం బట్టబయలు చేస్తున్నాం. (104-105)

أَوْحَى إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۚ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ۝ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا ۚ وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۚ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝ وَلَا تَسْأَلُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْأَلُوا اللَّهَ عَدَاوًا بَغِيرِ
عِلْمٍ ۚ كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَأَسْمُوا بِاللَّهِ
جَهَدًا أَيْمَانًا ۚ لَيْنَ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ ۚ لِيُؤْمِنُوا بِهَا ۚ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ لِلَّهِ وَعِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ ۚ إِنَّهَا إِذَا جَاءَتْ
لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَتَقَلَّبَ أَقْدَانُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ مَرَّةً وَنَدْمًا ۚ فِي طَعْنٍ ۚ يَعْهَدُونَ ۝
وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ فُبَيْدًا مَّا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ۝ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَاطِئِينَ ۚ إِلَّا نَبِيَّ
وَآلِجِنَّ يُؤْحَىٰ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ عُرْوَادًا ۚ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۚ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ۝

۱۹

ముహమ్మద్! నీవు మాత్రం నీ ప్రభువు నుండి నీపై అవతరించిన దివ్యావిష్కృతి (వహీ)ని అనుసరిస్తూఉండు. ఆ ప్రభువు తప్ప మరో దేవుడు లేడు. బహుదైవారాధకుల్ని ఎన్నటికీ అనుసరించకు. దేవుడు తలచుకుంటే వారిని బహుదైవారాధన చేయకుండా ఆపగలడు. మేము నిన్ను వారిపై పర్యవేక్షకునిగా నియమించలేదు. అలాగే వారిపై నీవు రక్షకభటుడి పాత్ర వహించనవసరం లేదు. (106-107)

(విశ్వాసులారా!) వారు నిజదేవుణ్ణి వదలి ప్రార్థించే మిథ్యాదైవాలల్ని మీరు దూషించ కండి. అలాచేస్తే వారు బహుదైవారాధనను కూడా మించిపోయి, అజ్ఞానంతో నిజదేవుణ్ణి దూషించడానికి సిద్ధపడతారు. మేము ప్రతివర్గానికీ వారు చేస్తున్న పనులనే ఆకర్షణీయ మైనవిగా చేశాం. చివరికి వారు తమ ప్రభువు సన్నిధికే పోవాలని ఉంది. అప్పుడాయన గతంలో వారు చేస్తుండిన (తప్పుడు) పనులేమిటో వారికి తెలియజేస్తాడు. (108)

వారు పెద్దపెద్ద ఒట్లు వేసుకుంటూ, తమ ముందు ఏదయినా మహిమ వస్తే తాము తప్పకుండా దాన్ని విశ్వసించామని అంటారు. ముహమ్మద్ (సల్లం)! మహిమల్ని చూపించే శక్తి దేవునికి మాత్రమే ఉందని చెప్పి. ముస్లిములారా! వారి సంగతి మీకు తెలియదు. ఒకవేళ మేము మహిమల్ని చూపినా వారు విశ్వసించే మనుషులు కారు. వారసలు (ఈ ఖుర్ఆన్‌ని) ఒక్క సారైనా విశ్వసించని విధంగా మేము వారి హృదయా లను, దృష్టిని మార్చివేస్తున్నాం. ఈవిధంగా మేము వారిని వారి తిరస్కారం, తలబిరుసు తనాల్లోనే (ఎల్లప్పుడూ) పడివుండేలా వదలి పెట్టున్నాము. (109-110)

ఒకవేళ వారిముందు మేము దైవదూతల్ని ప్రత్యక్షపరచినా, మృతులు లేచివచ్చి వారితో మాట్లాడినా, చివరికి ప్రపంచంలోని వస్తువులన్నీ వారి దగ్గరకు తీసుకువచ్చినా సరే, వారు ఏమాత్రం విశ్వసించరు, విశ్వసించాలని దేవుడు వారి నొసట రాసిపెట్టే తప్ప. వారిలో చాలామంది మూఢుల్లా మాట్లాడుతారు. (111)

అదేవిధంగా మేము పైశాచిక (స్వభావంగల) మానవుల్ని, జిన్నుల్ని ప్రతి దైవ ప్రవక్తకు శత్రువులుగా చేశాం. వారు ఆత్మవంచనతో పరస్పరం మనోహరమైన మాటలు చెప్పుకుంటారు. అలా చేయకూడదని ముందే నీ ప్రభువు నిర్ణయించి ఉంటే వారలా ఎన్నటికీ చేయరు. కనుక వారు అలాగే తియ్యటి మాటలతో ఒకరొకరు మోసగించు

وَلِتَصْعَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرَوْهُ وَهُوَ مُتَوَكِّفٌ ۖ أَلْفَعَبٌ ۖ
 اللَّهُ آتِبَعِي حَكْمًا وَهُوَ الْبَاقِي ۖ أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ
 يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا
 وَعَدْلًا ۚ لَا مَبْدَلَ لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۖ وَإِنْ تُظْمِئْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ
 يَصْبُلُوكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۖ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ ۖ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۖ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ
 مَنْ يَصِلُ عَن سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۖ فَكَلُوا مِنَّا ذِكْرًا ۖ سَمِ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الْبَيْتُ
 مُؤْمِنِينَ ۖ وَمَا لَكُمْ إِلَّا أَنْ تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ عَلَيْكُمُ ۖ وَقَدْ فَضَّلْنَا لَكُمْ مَا حَرَّمْنَا عَلَيْكُمْ ۖ إِلَّا
 مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ ۚ وَإِنْ كَثِيرًا يَصِلُونَ بِأَهْوَأِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ۖ
 وَذُرُوا ظَاهِرَ الْأَيْمَنِ ۖ وَبَاطِنَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأَرْشَ سَيَجْزُونَ ۖ بِمَا كَانُوا يَفْعَرُونَ ۖ وَلَا تَأْكُلُوا

కునేలా వారి మానాన వారిని వదలిపెట్టు. పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారి హృదయాలు సహజంగానే తియ్యటి మాటల వైపు మొగ్గుతాయి. అవంటేనే వారికి ఇష్టం. (యదార్థం వారికిప్పుడు చేదుగానే ఉంటుంది.) అందువల్ల వారు (యదార్థం తెలిసినప్పటికీ) లోగడ చేస్తూ వచ్చిన (దుష్ట)కార్యాలే ఇప్పుడూ చేస్తున్నారు. (112-113)

(వారినడుగు:) “నేను దేవుణ్ణి వదలి వేరే మరో తీర్పురిని అన్వేషించాలా? అసలు ఆయనే కదా పూర్తి వివరాలతో ఈ గ్రంథాన్ని మీ దగ్గరకు పంపినవాడు.” నీకు పూర్వం గ్రంథం ఇవ్వబడినవారికి నీ ప్రభువు నుండే సత్యపూరితమైన ఈ గ్రంథం కూడా అవతరించినది తెలుసు. కనుక నీవు అనుమానించేవారిలో చేరిపోకు. నీ ప్రభువు వాక్కు సత్యం, న్యాయాల దృష్ట్యా స్వచ్ఛమైనది, సమగ్రమైనది. ఆయన వచనాలను ఎవరూ మార్చలేరు. ఆయన సమస్తం వింటున్నాడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. (114-115)

ముహమ్మద్ (స)! నీవు భూవాసుల్లోని అధిక సంఖ్యాకులు చెప్పే మాటలు గనక వింటే వారు నిన్ను దైవమార్గంనుండి తప్పిస్తారు. వారు కేవలం ఊహలోకంలో విచారిస్తూ నిరాధారమైన విషయాలు అనుసరిస్తారు. నిజానికి ఎవరు నీ ప్రభువు మార్గం తప్పి వున్నారో, ఎవరు సరైన మార్గంలో ఉన్నారో నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. (116-117)

(విశ్వాసులారా!) మీరు దేవుని సూక్తులు విశ్వసించినవారైతే దేవుని పేరు స్మరించబడిన పశువునే తిని. దేవుడు కొన్ని పశువుల్ని మీకు గత్యంతరం లేనప్పుడు తప్ప సాధారణ పరిస్థితుల్లో తినడాన్ని నిషేధించాడు. వాటి వివరాలు మీకు తెలియజేశాడు. అలాంటప్పుడు మీరు దేవుని పేరు స్మరించబడిన పశువుల్ని ఎందుకు తినరు? చాలా మంది సరైన జ్ఞానం లేకుండా మనోవాంఛలకు బానిసలై (మాయమాటలతో) జనాన్ని దారితప్పిస్తారు. అలా హద్దుమీరినవారి సంగతి నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. (118-119)

మీరు మాత్రం బహిరంగ పాపాలకూడా దూరంగా ఉండండి, రహస్య పాపాలకు కూడా దూరంగా ఉండండి. పాపకృత్యాలకు పాల్పడుతున్నవారు త్వరలోనే తమ పాపాలకు తగిన శిక్ష అనుభవిస్తారు. దేవుని పేరు స్మరించకుండా కోసిన పశువును తినకండి. అలా తినడం పాపం. పైశాచిక శక్తులు తమ అనుచరుల హృదయాల్లో

مِمَّا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهُ عَلَيْهِ ۖ وَإِنَّهُ لَفِئْسٌ ۖ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُوحِيَ إِلَىٰ أُولِيهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ ۖ وَإِنْ
 أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ۖ أَوْ مَن كَانَ مَبْتَئًا فَاحْبِسِيْنَهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهٖ فِي النَّاسِ
 كَمَنْ مَّثَلُهٗ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا ۚ كَذٰلِكَ زَيَّنَّا لِّلْكَافِرِيْنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۖ وَكَذٰلِكَ
 جَعَلْنَا فِيْ كُلِّ قَرْيَةٍ اٰلِئِمًّا يَمْرِؤُهَا بِالْغَيْبِ ۚ وَمَا يَنْكُرُوْنَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ۖ وَاِذَا
 جَاءَهُمْ اٰيَةٌ قَالُوْا لَنْ نُؤْمِنَ حَتّٰى نُؤْتٰى مِثْلَ مَا اُوْتِيَ رُسُلُ اللّٰهِ ۗ اللّٰهُ اَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسٰلَتَهٗ ۚ
 سَيُصِيبُ الَّذِيْنَ اٰجْرَمُوْا صَعَارًا عِنْدَ اللّٰهِ وَعَذَابٌ شَدِيْدٌۢ بِمَا كَانُوْا يَمْكُرُوْنَ ۖ فَمَنْ يُرِِدِ اللّٰهُ اَنْ
 يُهْدِيَهٗ يَهْدِهٖ ۚ وَيَسِّرْ صَدْرَهٗ لِلسَّلَامِ ۚ وَمَنْ يُرِِدْ اَنْ يُضِلَّهٗ يَجْعَلْ صَدْرَهٗ ضَيِّقًا حَرَجًا كَانِمًا ۚ
 فِي السَّمٰوٰتِ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلٰى الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۖ وَهٰذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيْمًا ۚ
 قَدْ فَضَّلْنَا الْاٰلِيَّاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُوْنَ ۖ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۖ

లేనిపోని అనుమానాలు రేకెత్తించి వారిని మీపై ఉనిగొల్పుతాయి. వారి మాటలు విని నడచుకుంటే మీరు కూడా బహుదైవారాధకులయి పోతారు. (120-121)

ఒక మృత వ్యక్తికి మేము ప్రాణం పోసి (జ్ఞాన)జ్యోతి ప్రసాదించగా అతను దాని వెలుగులో సవ్యమైన జీవితం సాగిస్తుంటాడు. దానికి భిన్నంగా మరొకడు అంధకారంలో పడిపోయి ఇక ఏవిధంగానూ అందులో నుంచి బయటపడలేడు. ఆ ఇద్దరు సమానులవుతారా? (చీకటి-వెలుగులు ఎన్నటికీ ఒకటి కాజాలవు. అలాగే విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు కూడా.) అదేవిధంగా అవిశ్వాసులకు వారు చేస్తున్న (చెడ్డ) పనులు మంచివిగానే తోచేటట్లు చేయబడ్డాయి. మేము ప్రతి ఊళ్లో కుట్రలు, కుయుక్తులు పన్నే పరమ దుర్మార్గులను కూడా పుట్టించాము. అయితే వారు పన్నే కుట్రల వలలో చివరికి వారే చిక్కకుంటారు. కాని వారా సంగతి గ్రహించడం లేదు. (122-123)

వారు తమ ముందుకు ఏదైనా దైవసూక్తి వస్తే “దైవప్రవక్తకు ఇవ్వబడిన ప్రవక్త హోదా మాకూ ఇవ్వబడనంత వరకు మేము దీన్ని విశ్వసించం” అంటారు. ప్రవక్తపదవి ఎవరికి అప్పగించాలో దేవునికి బాగా తెలుసు. త్వరలోనే ఈ నేరస్థులు తమ కుట్రల ఫలితంగా దేవుని వద్ద ఘోర పరాభవాన్ని, దుర్భర శిక్షను చవిచూస్తారు. (124)

దేవుడు ఎవరికి సన్మార్గం చూపదలచుకుంటాడో అతని హృదయ కవాటాలను ఇస్లాం కోసం తెరచి ఉంచుతాడు. అలాగే ఎవరిని అపమార్గం పట్టించ దలచుకుంటాడో అతని హృదయ కవాటాలు మూసేసి, అతణ్ణి సంకుచిత మనస్కుడిగా చేస్తాడు. దాంతో అతను (ఇస్లాం ప్రస్తావన వస్తే చాలు) తన ప్రాణం అనంత వాయువుల్లో కలిసిపోయి ఆకాశానికి ఎగబ్రాకి పోతున్నదా అన్నట్లు తల్లడిల్లిపోతాడు. ఈవిధంగా దేవుడు సత్యాన్ని విశ్వసించనివారి మీద నైచ్యం, నికృష్టతలను రుద్దుతాడు. (125)

ఇదే నీ ప్రభువు మార్గం, (ఎకైక)రుజుమార్గం. మేము యోచించేవారికి మాసూక్తుల్ని విడమరచి తెలియజేశాం. అలాంటివారికి వారి ప్రభువు వద్ద ప్రశాంత నిలయం ఉంది. వారి సదాచారవైఖరి కారణంగా దేవుడు వారిని ప్రేమిస్తున్నాడు. (126-127)

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا لِيُعَذِّبَهُمُ الْعَذَابَ الَّذِي لَكَ مِنَ الْإِنْسِ، وَقَالَ أَوْلِيؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْمِعْ بَعْضًا بَعْضًا لِيَبْلُغُوا إِلَىٰ أَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

దేవుడు వారందరినీ చుట్టుముట్టి సమీకరించే రోజు జిన్నులను ఉద్దేశించి “జిన్నులారా! మీరు మానవజాతి నుండి ఎన్నోలాభాలు పొందారు, (కదూ?)” అని అడుగుతాడు. దానికి వారి మానవమిత్రులు “ప్రభూ! మాలో ప్రతిఒక్కడూ ఇతరుల్ని బాగా వాడుకున్నాడు. చివరికి మేము మాకోసం నీవు నిర్ణయించిన సమయానికి చేరుకున్నాం” అంటారు. అప్పుడు దేవుడు “అయితే మీనివాసం ఇక నరకమే. అందులోనే మీరు శాస్త్ర

4. జిన్నులంటే అగ్నిజ్వాలతో సృష్టించబడిన అగోచర బుద్ధిజీవులు. మానవుల్లో మాదిరిగానే వీరిలో కూడా సజ్జనులు-దుష్టనులు, విశ్వాసులు-అవిశ్వాసులు ఉంటారు. వీరు కూడా మరణానంతరం దైవన్యాయస్థానంలో కర్మలకు లెక్క చెప్పుకోవలసి ఉంటుంది. కర్మవిచారణ తర్వాత వీరికి స్వర్గనరకాలుంటాయి. (ఇతర వివరాలకు 7:12 సూక్తికి రాసిన పాదసూచిక చూడండి.)

సైన్సు పరిశోధన ద్వారా మన ముందుకురాని వస్తువులు ఇంకా అనేకం ఉన్నాయి. ఒక వస్తువు శక్తిమంతమైన పరికరాల ద్వారా సైతం మనకు గోచరించనంత మాత్రాన దాని ఉనికిని ఖండించలేము. ఆ వస్తువు వ్యక్తపరిచే ప్రభావాన్ని బట్టి కొన్ని లెక్కలు, అంచనాలతో దాని ఉనికిని నిర్ధారిస్తారు శాస్త్రవేత్తలు. అలాంటి వాటిలో జిన్నుల ఉనికి కూడా ఒకటని చెప్పవచ్చు.

“మానవులు ఏ విధంగా మట్టి, గాలి, నీటితో సృజించబడ్డారో అదేవిధంగా జిన్నులు మట్టికి బదులు సల్ఫర్, సిలికాన్లతో, సాధారణ గాలికి బదులు ఉష్ణవాయువు (హాట్ ఎయిర్)తో, నీటికి బదులు ఫ్లోరిన్ గ్యాస్ తో సృజించబడ్డారని కాస్మేవు ఊహిస్తే జిన్నుల ఉనికికి సంబంధించిన సమస్య చాలావరకు అర్థమవుతుంది. ఉష్ణవాయువుకు ఎక్స్ రేకిరణాల్లా ఘనపదార్థాల గుండా చొచ్చుకుపోయే గుణం ఉంది. జిన్నుల (భూతాల) సృష్టికి కావలసిన మూలపదార్థాలలో కూడా ఈ ఉష్ణవాయువు ఉంది గనగ, ఆ జాతికి ఘనపదార్థాల గుండా చొచ్చుకుపోయే లక్షణం ఉంటుంది.

“సల్ఫర్ (గంధకం), ఫ్లోరిన్ గ్యాస్ ల సమ్మేళనం ద్వారా అగ్ని నైజంగల జీవి ఉనికిలోకి వచ్చే అవకాశం ఉంది. అలాంటి జీవి 800 డిగ్రీల సెంటిగ్రేడ్ ఉష్ణోగ్రత వరకు తన ఆసలు రూపంలోనే ఉంటుంది. సిలికాన్, సల్ఫర్, ఫ్లోరిన్ గ్యాస్ ల సమ్మేళనంతో సృజించబడే జీవులు వాతావరణం, కాలాన్ని బట్టి తమ ఆకారం, రూపాలు మార్చుకునే శక్తి కలిగిఉంటాయి. దీన్నిబట్టి జిన్నులు ఇలాంటి పదార్థాల సమ్మేళనం ద్వారానే ఉనికిలోకి వచ్చి ఉంటాయని చెప్పవచ్చు.

“ప్రఖ్యాత విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ హెరార్డ్ సియెర్ (అమెరికా) ‘ది కెమికల్ వరల్డ్ అనే తన గ్రంథంలో ఈవిధంగా పేర్కొన్నాడు: ‘ఒకవేళ మనం సిలికాన్, సల్ఫర్, ఫ్లోరిన్ గ్యాస్ ల సమ్మేళనం ద్వారా ఏదైనా ప్రాణిని సృష్టించగలిగితే ఆ ప్రాణికి ఎలాంటి ఆహారం అవసరముండదు. దానికి తన ఆకారాన్ని మార్చుకోగల శక్తి కూడా ఉంటుంది. సిలికాన్ తో సృజించబడే ఈ ప్రాణులు నివశించడానికి శుక్ర, బృహస్పతి గ్రహాలు అనువైన ప్రదేశాలు. అవి ఆ ప్రదేశాల నుంచి నేరుగా శక్తి గ్రహిస్తాయి.’ (ఉష్ణవాయువు గురించి 15:27 సూక్తి చూడండి.)

“అమెరికాకే చెందిన శాస్త్రవేత్తలు డాక్టర్ సర్లాజ్, డాక్టర్ సర్జెమ్మ, ప్రాఫెసర్ జోడీ ఇలా అంటున్నారు: ‘మన సూర్యకుటుంబంలోని ఓ గ్రహం నుండి గ్రహాంతరజీవులు మన భూమిపైకి వచ్చి భూవాసుల్ని ప్రభావితంచేసి, వారిని లోబరుచుకొని మానవ మేధకందని కొన్ని పనులు చేయిస్తుంటాయి. దీన్నే మనం భూతప్రభావం అంటున్నాం. వస్తువులు ఉన్నట్టుండి కదలడం, గాలిలో తేలడం కూడా అందులోని భాగమే.’ (‘దావత్’ త్రైదిన పత్రిక సౌజన్యంతో)

مَا سَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝ وَكَذَلِكَ نُؤَيُّ بِعَضِّ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ لِيُعَذِّبَهُمُ الْعَذَابَ الَّذِي لَكَ مِنَ الْإِنْسِ وَالْإِنْسِ أَلَمَ يَا أَيُّهَا الْمَرْءُ يُقْضُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَىٰ أَنْفُسِنَا وَعَرَّثْنَاهُمُ الْحَبِيلَةَ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ۝ ذَاكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَفِيلُونَ ۝ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ۝ وَرَبُّكَ الْعَزِيزُ ذُو الرِّحْمَةِ إِنَّ يَسَاءَ مَا يَدَّبُّهُمُ وَيَسْتَخْلِفُ مِنْ بَعْدِهِمْ مَن يَشَاءُ كَمَا أَشَاءُكُمْ مِنْ دُونِ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأْتِي ۝ وَمَا أَنْتُمْ بِبُخَيْرِينَ ۝ قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُغْلِبُهُ الظَّالِمُونَ ۝ وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرِعْمِهِمْ ۖ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا ۚ فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ ۖ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى اللَّهِ

తంగా పడివుంటారు” అంటాడు. అయితే దేవుడు కాపాడ దలచినవారు మాత్రం దాని నుండి తప్పించుకుంటారు. నీప్రభువు ఎంతో వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుని. దుర్మార్గులు (ప్రపంచంలో ఉండగా పరస్పరం కలసి) చేసిన దుమ్మర్కల ఫలితంగా ఈవిధంగా మేము వారిని (నరకంలో) ఒకరికొకరు స్నేహితులుగా చేస్తాము. (128-129)

(దేవుడిలా ప్రశ్నిస్తాడు:) “జిన్నులారా! మానవులారా!! మీ దగ్గరికి మీలో నుండే దైవ ప్రవక్తలు రాలేదా? వారు నాసూక్తులు విన్నప్పుడు ఈదినం గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరించలేదా?” దానికి వారు “ఔను (ప్రభూ! కాని మేమే పెడచెవిన పెట్టాం). మాకు వ్యతిరేకంగా మేమే సాక్ష్యమిస్తున్నాం” అంటారు. ఈనాడు ఐహిక జీవితం వారిని మోసగించింది. కాని తాము తిరస్కారవైఖరి అవలంబించామని రేపటిరోజు వారే తమకు వ్యతిరేకంగా (ఇలా) సాక్ష్యం చెబుతారు. ప్రజలు సత్యం ఏమిటో తెలియని స్థితిలో ఉన్నప్పుడు దేవుడు వారి జనావాసాలను అన్యాయంగా తుడిచిపెట్టేవాడు కాదు. ఈవిషయం తెలియడానికే (వారినుండి ఈవిధంగా సాక్ష్యం తీసుకోబడుతుంది). (130-131)

ప్రతి వ్యక్తి కర్మలను బట్టి అతని హోదా, అంతస్తులుంటాయి. నీ ప్రభువు మానవులు చేస్తున్న కర్మల్ని ఓకంట గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. నీప్రభువు నిరపేక్షాపరుడు, కరుణామయుడు. ఆయన గతంలో వేరే జాతుల్ని తొలగించి వారి స్థానంలో మిమ్మల్ని ఎలా వారసులుగా చేశాడో ఇప్పుడూ ఆయన తలచుకుంటే మిమ్మల్ని తొలగించి మీ స్థానంలో ఇతరుల్ని తీసుకురాగలడు. మీకు వాగ్దానం చేయబడుతున్నది (ప్రళయం) తప్పకుండా వస్తుంది. దాన్ని మీరు ఏవిధంగానూ అడ్డుకోలేరు. (132-134)

ముహమ్మద్! ఇలా చెప్పు: “ప్రజలారా! మీరు మీస్థానంలో ఉండి పనిచేయండి. నేను నా స్థానంలో ఉండి పనిచేస్తాను. పర్యవసానం ఎవరి పక్షంలో బాగుంటుందో త్వరలోనే మీకు తెలుస్తుంది. దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సఫలీకృతులు కాలేరు.” (135)

వారు దేవుడు సృష్టించిన పొలాలు, పశువుల నుండే ఆయన కోసం కొంత భాగం కేటాయించి ‘అది దేవుని భాగమని, ఇది తమ దేవతల భాగమని’ అంటారు. అయితే వారు తమ దేవతల కోసం నిర్ణయించిన భాగం దేవుని దగ్గరకు చేరుకోదుగాని, దేవుని

شُرَكَاءِهِمْ مَا يَكْفُرُونَ ۖ وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ شُرَكَاءَهُمْ لِيُرِيَهُمْ ۖ وَهُمْ لَبِيسُونَ عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوا ۚ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ۖ وَقَالُوا هَذَا نِعَامٌ ۖ وَهَذِهِ جُرُودٌ لَّا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَن نَّشَاءُ بِرِزْقِهِمْ ۖ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَّا يَدْكُرُونَ ۖ أَسْمَ اللَّهُ عَلَيْهَا ۖ افْتِرَاءً عَلَيْهِ ۖ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۖ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِّذُنُورِنَا وَمُحْتَمِلَةٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا ۖ وَإِن يَكُن فَبِتَّةً ۖ فَهَمَّ بِهَا شُرَكَاءُ ۖ سَيَجْزِيهِمْ وَصَفَهُمْ ۖ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۖ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَىٰ اللَّهِ ۖ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ۖ وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ جَدَّتِ مَعْرُوشَتِ ۖ وَغَيْرَ مَعْرُوشَتٍ ۖ وَالنَّعْلَ وَالزَّرَمَ ۖ فَمُخْتَلِفًا أَكْثَلُهُ ۖ وَالزَّيْتُونَ وَالرِّمَّانَ مُتَشَابِهًا ۖ وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۖ

۱۳۶

కోసం నిర్ణయించిన భాగం మాత్రం వారి (కల్పిత)దైవాలకు చేరుతుందా! వారు ఎలాంటి దుష్ట నిర్ణయాలకు పాల్పడుతున్నారు!! అదేవిధంగా వారి మిథ్యాదైవాలు వారిని వినాశపు ఊబిలోకి నెట్టివేసి వారి మతాన్ని వారికి అనుమానాస్పదమైనదిగా చేయడానికి శిశు హత్యను సైతం పుణ్యకార్యంగా చేసి చూపించాయి. దేవుడు తలచుకుంటే వారలా చేసేవారు కాదు. కనుక వారిని వారి మానాన వదిలెయ్యి, వారి అసత్యాలు, అభూత కల్పనల్లోనే వారిని పడిఉండని. (136-137)

(వారింకా ఎన్నెన్ని దురాచారాలు సృష్టించుకున్నారో చూడు:) “ఈ పశువులు, ఈ పంటలు నిషేధించబడ్డాయి. మేము ఎవరికి ఇవ్వగోరుతామో వారు మాత్రమే వీటిని తినవచ్చు” అంటారు వారు. ఈ ఆంక్షలు వారు స్వయంగా సృష్టించుకున్నవే. అలాగే కొన్ని జంతువుల మీద స్వారీ చేయకూడదని, వాటిచేత సామగ్రి మోయించకూడదని ఆంక్షలు విధించుకున్నారు. మరికొన్ని జంతువుల్ని కోసేటప్పుడు దేవుని పేరే స్మరించరు. ఇవన్నీ వారు దేవుని మీద వేసిన అభాండాలు మాత్రమే. ఈ అభాండాలు, అభూత కల్పనలకు త్వరలోనే దేవుడు వారికి వాటి పర్యవసానం చవిచూపిస్తాడు. (138)

వారింకా ఇలాంటారు: “ఈపశువుల గర్భాలలో ఉన్నవి మా పురుషులకు ప్రత్యేకించబడ్డాయి, మా స్త్రీలకు నిషేధించబడ్డాయి. అయితే అవి మృత్యువాత పడిన వయితే వాటిని ఉభయులూ తినవచ్చు.” ఈ అభూతకల్పనలకు దేవుడు వారిని తప్పకుండా శిక్షిస్తాడు. ఆయన ఎంతో వివేకవంతుడు, సమస్తం ఎరిగినవాడు. (139)

అజ్ఞానంతో తమ సంతానాన్ని హతమార్చినవారు, దేవుడు ప్రసాదించిన ఆహార వస్తువుల్ని దేవుని మీద అబద్ధాలుమోపి నిషేధించుకున్నవారు ఘోరంగా నష్టపోతారు. వారు పూర్తిగా మార్గభ్రష్టులైపోయారు. వారిక ఎన్నటికీ దారికి రారు. (140)

(మీకోసం) పందిళ్ళ మీద ప్రాకే, ప్రాకని చెట్లతో సహా రకరకాల తోటలు, తోపులను సృష్టించినవాడు ఆ దేవుడే. వివిధరకాల ఆహారపదార్థాలు ఉత్పత్తి చేసే పొలాలు, ఖర్జూరపు చెట్లను కూడా ఆయనే సృష్టించాడు ఆయనే ఆలివ్, దానిమ్మ వృక్షాలను సృజిస్తున్నాడు. వాటి పండ్లు చూడటానికి ఆకారంలో దాదాపు ఒకేలా ఉన్నా రుచిలో తేడా

كُلُوا مِن ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ ۖ وَلَا تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ۖ وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ ۖ وَفَرَسٌ ۖ كُلُّوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا خُلُوتِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۖ ثَمِينَةٌ ۖ أَزْوَاجُ ۖ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ ۖ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ ۖ قُلْ ۖ الذَّاكِرَيْنِ ۖ حَرَّمَ آيَةَ الْاُنْتَيْنِ ۖ أَمَّا اسْتَمْتَكْت عَلَيْهِ ۖ أَحْمَامُ الْاُنْتَيْنِ ۖ نَبِئْتُونِي بِعِلْمٍ ۖ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ وَمِنَ الْاِبِلِ اثْنَيْنِ ۖ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ ۖ قُلْ ۖ الذَّاكِرَيْنِ ۖ حَرَّمَ آيَةَ الْاُنْتَيْنِ ۖ أَمَّا اسْتَمْتَكْت عَلَيْهِ ۖ أَحْمَامُ الْاُنْتَيْنِ ۖ أَمْرُكُمْ شَهَادَاتُ ۖ وَإِذْ وَصَّيْتُمُ اللَّهُ بِهَذَا ۖ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۖ قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً ۖ أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا ۖ أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ ۖ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۖ فَمَنِ اضْطَرَّ بِغَيْرِ

۱۳۷

ఉంటుంది. అవి పంటకు వచ్చినప్పుడు వాటి పండ్లు హాయిగా తినండి. దాంతోపాటు పంట కోతకు వచ్చినప్పుడు అందులో నుంచి దేవుని హక్కు (పేదల ఆర్థికహక్కు) కూడా నెరవేర్చండి. దుబారా చేయకండి. దుబారా చేసేవారిని దేవుడు ప్రేమించడు. (141)

మీరు స్వారీచేయడానికి, సామగ్రి రవాణాచేయడానికి ఉపయోగించే జంతువుల్ని, తినడానికి, (చర్మం) పరచుకోవడానికి ఉపయోగపడే పశువుల్ని కూడా ఆయనే సృష్టించాడు. కనుక వాటిలో దేవుడు ధర్మసమ్మతం చేసిన పశువుల్ని నిరభ్యంతరంగా తినండి. అయితే సైతాన్ అడుగుజూడల్లో నడవకండి. సైతాన్ మీకు బహిరంగ శత్రువు. (142)

ఇవి పెంటి, పోతూ కలసి మొత్తం ఎనిమిది రకాల పశువులు; రెండు గొర్రెజాతికి, రెండు మేకజాతికి చెందినవి. వారిని అడుగు: “దేవుడు వాటిలో పోతుజాతిని నిషేధించాడా? లేక పెంటిజాతిని? లేక గొర్రె, మేకల గర్భాలలో ఉన్న పిల్లలను నిషేధించాడా? మీరు సత్యవంతులైతే సరైన ఆధారాలతో నాకు సమాధానం ఇవ్వండి.” (143)

అలాగే రెండు ఒంటెజాతికి చెందినవి, రెండు ఆవుజాతికి చెందినవి ఉన్నాయి. వారిని అడుగు: “దేవుడు వాటిలో పోతుజాతిని నిషేధించాడా లేక పెంటిజాతిని? లేక ఒంటె, ఆవుల గర్భాలలో ఉన్న పిల్లలనా? వాటిని నిషేధించినట్లు దేవుడు మీకేమైనా ఆజ్ఞ జారీచేశాడా? అప్పుడు మీరు ఉన్నారా? సరైన జ్ఞానం లేకుండా ప్రజలను పెడదారి పట్టించడానికి ఇలా దేవునిపై అబద్ధాలు మోపేవాడి కంటే పరమ దుర్మార్గుడు మరెవరు ఉంటారు?” అలాంటి దుర్మార్గులకు దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (144)

ప్రవక్తా! వారిని అడుగు: “చచ్చిన జంతువు, ప్రవించిన రక్తం, అపవిత్రమైన పంది మాంసం, లేదా పాపభూయిష్టమైన జంతువు, అంటే దైవేతరుల పేరుతో కోయబడిన జంతువు తప్ప మరేదీ తినడం నిషేధించినట్లు నావద్దకు పంపబడిన దివ్యావిష్కృతిలో లేదు. కాకపోతే గత్యంతరంలేని పరిస్థితిలో ఈ నిషేధితాలు తినవచ్చు. అయితే అలా తినేవ్యక్తి కూడా అవిధేయతకు పాల్పడకుండా మితిమీరే ఉద్దేశ్యం లేకుండా మసలు కోవాలి. నిస్సందేహంగా నీ ప్రభువు గొప్ప క్షమాశీలి, అపార దయామయుడు. (145)

بِأَعْيُنِنَا ۖ وَلَا تَحْمِلُوا حِمْلَهُمْ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَأَحْسَنُوا كَسَبَتْ لَهُمْ سُرُمَاتُنَا ۚ وَأَنَّا لَصَادِقُونَ ۖ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ ۖ وَلَا يُرِيدُ بِأَسْنِهِ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ۖ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَمَمْنَا مِنْ شَيْءٍ ۗ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بِأَسْنَاءَ ۚ فُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لِنَاءٍ ۚ إِنَّ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ۖ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ ۗ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ۖ قُلْ هَلَمْ شَهِدْنَا كَمَا شَهِدْتُمْ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا ۚ فَإِنْ شَهِدْتُمْ فَلَا تَشْهَدُوا مَعَهُمْ ۗ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۖ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۖ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ

యూదులైనవారికి మేము గోళ్ళుగల జంతువుల్ని నిషేధించాం. ఆవు, మేకల కొవ్వు కూడా నిషేధించాం- వాటి వీపు, పేగులు, ఎముకలకు అంటివుండే కొవ్వు తప్ప. వీటిని వారి తిరస్కారం, తలబిరుసుతనాలకు శిక్షగా నిషేధించాం. మేము చెబుతున్నది నిజం. వారు నిన్ను నిరాకరిస్తే నీ ప్రభువు కరుణామయుడు, దాంతోపాటు ఆయన శిక్ష నుండి నేరస్థుల్ని ఎవరూ తప్పించలేరని కూడా వారికి చెప్పు. (146-147)

బహుదైవారాధకులు “దేవుడు తలచివుంటే మేముగాని, మా తాతముత్తాతలుగాని బహుదైవారాధన చేసేవారము కాము; ఏ వస్తువునీ నిషేధించుకునే వారము కాము” అని అంటారు. వారికి పూర్వం కూడా బహుదైవారాధకులు ఇలాంటి మాటలే పలికి సత్యాన్ని నిరాకరించారు. చివరికి మాశిక్ష చవిచూశారు. వారిని అడుగు: “దీనికి మీదగ్గర ఏదైనా సాక్ష్యం ఉందా? ఉంటే మాకు చూపండి. ఇవన్నీ కేవలం మీ అనుమానాలు, అభూతకల్పనలే. మీరు ఊహాగానాలు మాత్రమే చేస్తారు.” (148)

వారికి చెప్పు: “సరైన బలమైన సాక్ష్యాధారం దేవుని దగ్గరే ఉంది. ఆయన తలచు కుంటే మీకందరికీ సన్మార్గావలంబన బుద్ధి ప్రసాదించేవాడు.” దేవుడే వాటిని నిషేధించాడని అంటే దానికి సాక్ష్యం తీసుకురండని చెప్పు. ఆ విధంగా వారొకవేళ సాక్ష్యమిస్తే నీవు మాత్రం వారితోపాటు సాక్ష్యం ఇవ్వకూడదు. వారి కోరికల్ని నీవు ఎన్నటికీ అనుసరించకు. వారు మా సూక్తులు తిరస్కరించారు. పరలోకాన్ని విశ్వసించ లేదు. పైగా నీ ప్రభువుకు ఇతరులను నాటి కల్పిస్తున్నారు. (149-150)

“మీ ప్రభువు మీపై ఎలాంటి ఆంక్షలు విధించాడో తెలుపనా” అని వారికిలా చెప్పు:

- * ఆయనకు ఎవరినీ నాటి కల్పించకూడదు.
- * తల్లిదండ్రుల పట్ల సద్భావంతో మసలుకోవాలి.
- * దారిద్ర్యభయంతో మీ సంతానాన్ని (చేజేతులా) హతమార్చుకోకండి. మేము మీకూ ఆహారమిస్తున్నాము, వారికీ ఆహారమిస్తున్నాము.

مِنْ أَمْلَاقٍ ۖ نَحْنُ نَرِزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ۚ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۚ ذَلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۚ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۚ إِنَّكُمْ لَفِي ذَلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا ۖ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۚ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ۚ ذَلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ وَإِنْ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ ذَلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ ثُمَّ أَتَيْنَا مَوْسَىٰ الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ وَ تَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ ۚ وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ۖ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبْرَكًا

- * నీతిబాహ్యమైన పనుల దరిదాపులకూడా వెళ్ళకండి- రహస్యంగానైనా, బహిరంగంగానైనా సరే.
- * న్యాయప్రాతిపదికపై తప్ప దేవుడు నిషేధించిన ఏ ప్రాణినీ చంపకండి. 7 మీరు అర్థంచేసుకొని మసలుకుంటారని దేవుడు మీకి విషయాలు బోధిస్తున్నాడు.
- * అనాధ బాలలు యుక్త వయస్సుకు చేరుకోనంతవరకు సక్రమ పద్ధతి ద్వారా తప్ప వారి సొమ్ము సమీపానికి పోకండి.
- * తూనికల్లో, కొలతల్లో పూర్తిగా న్యాయం పాటించండి. ప్రతి వ్యక్తిపై మేము అతను మోయగలిగినంత బాధ్యతాభారమే మోపుతాము.
- * వ్యవహారం మీ బంధువులకు సంబంధించినదైనా సరే న్యాయంగా మాట్లాడండి.
- * దేవుని విషయంలో మీరు చేసిన ప్రమాణాన్ని నిలబెట్టుకోండి. మీరు విషయాన్ని గుర్తుంచుకుంటారని దేవుడు మీకిలా హితోపదేశం చేస్తున్నాడు.
- * ఇదే తాను నిర్దేశించిన రుజుమార్గమని, మీరు ఈ మార్గానే నడవాలని ఆయన మీకు ఉపదేశిస్తున్నాడు. ఇతరులు చూపే మార్గాలు అనుసరించకూడదని, అలా అనుసరిస్తే వారు ఆయన మార్గం నుండి మిమ్మల్ని తప్పిస్తారని నచ్చజెపున్నాడు. మీరు చెడుల జోలికి పోకుండా భయభక్తులతో మసలుకుంటారని దేవుడు ఈ విధంగా మీకు హితోపదేశం చేస్తున్నాడు. (151-153)

సద్గుణులకు మా వరాలు ప్రసాదించడానికి మేము మూసొకు (తౌరాత్) గ్రంథం ఇచ్చాము. అందులో ప్రతి విషయానికీ సంబంధించిన వివరాలు ఉన్నాయి. అది పూర్తిగా మార్గకదర్శక గ్రంథం, కారుణ్యప్రదాయిని. ప్రజలు తమ ప్రభువుని కలుసుకునే విషయం విశ్వసినారన్న ఉద్దేశ్యంతో దాన్ని అవతరింపజేశాము. (154)

7. ఏ పాపమెరగని వ్యక్తిని హతమార్చడం ఘోరమైన పాపం. ఇస్లామీయ శిక్షాస్మృతి పరిధిలోకి వచ్చే నేరాలకు తప్ప మరే నేరానికి మరణ శిక్ష విధించకూడదు. ఉదా: అమాయకుణ్ణి హత్య చేయడం, ధర్మసంస్థాపన మార్గంలో ఆటంకాలు సృష్టించడం, ఇస్లామీయ రాజ్యంలో శాంతి భద్రతలకు విఘాతం కలిగించడం, వివాహితలు వ్యభిచారానికి పాల్పడటం మొదలైనవి.

8. ఈ సూక్తితో పాటు 4:2,6 సూక్తులు కూడా చూడండి.

فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٠﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلٰى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا ۗ وَإِن كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَفِيلِينَ ﴿٦١﴾ أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْلًا مِنْهُمْ ۗ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَاتٌ مِنْ رَبِّكُمْ ۗ وَهُدًى وَرَحْمَةً ۗ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا ۗ سَجَرَةٌ مِنَ الَّذِينَ يَصْذِقُونَ ﴿٦٢﴾ الْيَتِيمَ الَّذِي يَصْذِقُونَ ۗ الْيَتِيمَ الَّذِي يَصْذِقُونَ ۗ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ ۗ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَفْقَهُمْ نَفْسًا لِيَمْلَأَهَا لَمْ يَكُنْ أُمَّتٌ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا ۗ قُلْ انظُرُوا إِنَّا

అలాగే మేమీ గ్రంథాన్ని కూడా అవతరింపజేశాము. ఇది ఎంతో శుభదాయకమైన గ్రంథం. కనుక మీరు దీన్ని అనుసరిస్తూ భయభక్తుల వైఖరి అవలంబించండి; మీరు కరుణించబడతారు. ఇక మీరు “మాకు పూర్వం రెండు వర్గాలకు (యూదులకు, క్రైస్తవులకు) గ్రంథాలు ఇవ్వబడ్డాయిగాని, వారు ఏమి చదివేవారో మాకేమీ తెలియదు” అని సాకులు చెప్పలేరు. అలాగే “మాపై గ్రంథం అవతరించినట్లుంటే మేము వారికన్నా ఎక్కువ సన్మార్గములుగా ఉండేవారము” అని కూడా సాకు చెప్పలేరు.

మీ ప్రభువు నుండి ఇప్పుడు మీ దగ్గరకు తిరుగులేని ప్రమాణం వచ్చింది. ఇది గొప్ప మార్గదర్శక గ్రంథం. మీపాలిట దైవకారుణ్యం. (ఇలాంటి) దైవవాణిని తిరస్కరించి తలబిరుసుతో ముఖం తిప్పుకునేవాడి కంటే పరమ దుర్మార్గుడు మరెవరుంటాడు? మా సూక్తులు నమ్మకుండా ముఖం చాటేవారికి మేము అతి కఠినశిక్ష విధిస్తాం. (155-157)

ఇక వారు దేని కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు? వారి ముందు దైవదూతలు ప్రత్యక్షం కావాలని లేదా నీ ప్రభువు దిగిరావాలని చూస్తున్నారా? లేక నీ ప్రభువు సూచనలు కొన్ని బహిర్గతమయ్యే సమయం కోసం నిరీక్షిస్తున్నారా? నీప్రభువు సూచనలు బహిర్గతమయ్యే రోజు, సత్యాన్ని విశ్వసించనివాడు దాన్నివిశ్వసించినా ఆ విశ్వాసంవల్ల అతనికి ఎలాంటి లాభంఉండదు. సత్యాన్ని విశ్వసించి ఆతర్వాత ఎలాంటి సత్కార్యం చేయనివాడికి సైతం అతని విశ్వాసం ఆరోజు ఎలాంటి ప్రయోజనం చేకూర్చదు. ముహమ్మద్ (స)! “సరే అలాగే ఎదురుచూడండి, మేమూ ఎదురుచూస్తాం” అని వారికి చెప్పింది. (158)

9. షాహ్ అబ్దుల్ ఖాదర్ ముహద్దీస్ (రహ్మాల్లె) గారి ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యానం ప్రకారం ఇక్కడ సూచనలంటే ప్రళయ సూచనలని అర్థం. ఆ సూచనల్లో ఒకటి- ఓరోజు ఉన్నట్లుండి సుదీర్ఘ (కాళ) రాత్రి గడచిన తరువాత సూర్యుడు పడమటి దిక్కు నుంచి ఉదయిస్తాడు. అప్పుడు అవిశ్వాసులు సత్యాన్ని విశ్వసించినా ఎలాంటి ప్రయోజనం ఉండదు. అలాగే సత్యాన్ని విశ్వసించి, తదనుగుణం గా సత్కర్మలు ఆచరించనివారు ఆరోజు ఎన్ని సత్కార్యాలు చేసినా లాభం లేదు. సమయం మించిపోయింది. క్షమాద్వారం మూయబడింది. పాపుల పశ్చాత్తాపం స్వీకరించబడదు.

సూచనలు అంటే ప్రమాదాలు, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, వ్యాధులు, యుద్ధాలు వంటి శిక్షల ద్వారా మనిషి మృత్యువాత పడటం కూడ కావచ్చు. మృత్యుదూత ముంగిట వాలినప్పుడు అవిశ్వాసి భయపడిపోయి, “ఇప్పుడు నేను దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్త (స)ను విశ్వసిస్తున్నాను”ని ఎన్ని సార్లు పలికినా, సత్కర్మలు ఆచరించకుండా ఐహిక వ్యామోహంలో పడిపోయిన నామమాత్రపు ముస్లిం, ఇప్పటినుంచి నేను క్రమం తప్పకుండా నమాజ్, రోజాలు పాటిస్తాను, దైవమార్గంలో నా సర్వస్వం

مُنْتَظِرُونَ ﴿٦٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَتَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شَيْعًا لَأَسْتَمُ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ ۗ وَإِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٦٤﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ۗ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا أَوْشَقَهَا ۗ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٥﴾ قُلْ إِنَّمَا أُهْتَدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۗ دِينًا قَدِيمًا آتَاهُ اللَّهُ ۗ وَإِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۗ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٦﴾ قُلْ إِن صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۗ لَا شَرِيكَ لَهُ ۗ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ۗ قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ وَابِعِي رَبًّا ۗ وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ ۗ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا ۗ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٧﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْآرِضَ رِيفًا ۗ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُبْلِغُوكُمُ فِي مَا آتَاكُمْ ۗ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ ۗ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٨﴾

తమ ధర్మాన్ని చీలికలు పేలికలుగా చేసుకొని విభిన్న వర్గాలుగా విడిపోయిన వారితో నీకెలాంటి సంబంధం లేదు. వారి వ్యవహారం దేవుడే చూసుకుంటాడు. వారు చేసిందేమిటో ఆయనే వారికి తెలియజేస్తాడు. ఒక సత్కార్యం చేసిన వ్యక్తికి దేవుని దగ్గర పదిరెట్లు పుణ్యఫలం లభిస్తుంది. ఒక దుష్కార్యం చేసిన వ్యక్తికి మాత్రం ఆ ఒక్క పాప కార్యఫలమే లభిస్తుంది. అక్కడ ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు. (159-160)

ప్రవక్తా! ఇలా చెప్పు: “నాప్రభువు నాకు రుజుమార్గం చూపించాడు- ఎలాంటి వంకలు, వ్యత్యాసాలులేని సరైన జీవనధర్మం. బహుదైవారాధనతో ఎలాంటి సంబంధం లేకుండా పూర్తి ఏకాగ్రతతో ఇబ్రాహీం అవలంబించిన ధర్మం ఇది.” వారికి స్పష్టంగా ఇలా చెప్పింది: “నా ప్రార్థన-ఆరాధనలు, నా జీవనమరణాలు సమస్తం సర్వలోక ప్రభువయిన అల్లాహ్‌కే సమర్పితం. ఆయనకు ఎవరూ భాగస్వాములు లేరు. దీన్ని గురించే నాకు ఆజ్ఞ లభించింది. అందుకే నేను అందరికన్నా ముందు ఆయనకు విధేయుణ్ణి పోయాను.” (161-163)

చెప్పు: “దేవుడే సకల సృష్టిరాసులకు ప్రభువు, పోషకుడు. అలాంటి దేవుణ్ణి వదలి నేను వేరే ప్రభువుని అన్వేషించాలా?” ప్రతి మనిషీ తన కర్మలకు తానే బాధ్యుడు. ఒకరి (దుష్కర్మల) బరువు మరొకరు మోయలేరు. మీరంతా మీ నిజప్రభువు సన్నిధికే చేరుకోవాలని ఉంది. అప్పుడాయన మీ మధ్య ఏర్పడిన విభేదాలలోని నిజానిజాలేమిటో మీకు తెలియజేస్తాడు. (164)

ఆయనే మిమ్మల్ని ధరణిపై దైవప్రతినిధులు (ఖలీఫాలు)గా నియమించాడు. మీకు ప్రసాదించిన దాని విషయమయి మిమ్మల్ని పరీక్షించడానికి ఆయన మీలో కొందరికి కొందరి కన్నా ఎక్కువ హోదా, అంతస్తులు ప్రసాదించాడు. నీ ప్రభువు తప్పకుండా (నేరస్థుల్ని) కఠినంగా శిక్షిస్తాడు. దాంతోపాటు ఆయన (సజ్జనులపట్ల) గొప్ప క్షమాశీలి, అపార దయామయుడు కూడా. (165)

ధారపోస్తాను” అని ఎంత మొత్తుకున్నా లాభం లేదు. పరీక్షా సమయం గడిచిపోయింది. ఆస్సర్ పీటు చేజారిపోయింది. ఇక రిజల్ట్‌స్ కోసమే ఎదురు చూడవలసి ఉంటుంది.